

תהפוש כפי לזים לזהירי בזהר הרקיע

לימוד זוהר היומי

ספר הזוהר המחולק ל-354 ימות השנה

❖ זוהר היומי לחודש שבט ❖

שבט תשס"ט - עידה"ק בית שמש טובב"א

הוצאת:

"חברה מזכ"י הרבנים העולמי"

מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
ב"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

**CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
MIFAL OILUMI L'HATZULAS HADAS**

Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצווה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם את כל ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות – בבתי מדרשות – בשמחות – לכל החברים וידידים
ולכל אחד ואחד מישראל – לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזוכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

* * *

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס

בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין

רחוב נחל לכיש 24/8 - רמת בית שמש ארץ ישראל

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
011-972-548-436-784

מכון 'זוהר הקדוש השנתי' - ללימוד כל ספר 'זוהר הקדוש' במעגל השנה - שעל ידי 'מפעל עולמי ללימוד ספר הזוהר הקדוש' מטרת המפעל: כמו שכתוב בזה"ק (רע"מ ח"ג קכד 6): ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן כ"י ל"א תשכ"ח מפי' זרע' גלותא ברחמי ויתקיים בהון ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר. ע"ד ו'קדוש מ'ן ש"מ"א ו'חיה

בונה עולמות

לימוד זוהר בניסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללימוד ולהבין פירוש מאמר אחד, יעשה בו תיקון למעלה בשעה אחת, מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה כו'. (נסא מלך לחיקו"ו, תיקון מג אות ט)

לימוד הזוהר
שעה אחת יותר מלימוד פשט בשנה תמימה

לימודו כל השנה אינו כלום אם אינו מעטרו ביום אחד בלימוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כולם. (שם)

בן עולם הבא

אם קובע עת לה' שעה אחת בכל לילה, אז מובטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא. (שם)

מרום על כל לימוד

לימוד ספר הזוהר מרום על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שימעה בקריאתו. והוא תיקון גדול לנשמה. (מורה באצבע להחיד"א זע"א, אות מד)

מביא השק לכל מיני לימודים

על ידי לימוד הזוהר נעשה חשק לכל מיני לימודים של התורה הקדושה. (שיחות הר"ן אות קח)

אשרי הזוכה

אשרי הזוכה להיות עמלו בתורה, הן בנגלה, הן בנסתר בספר זוהר הקדוש והתיקונים, וכדאי הוא רשב"י התנא האלקי זע"א לפסוד את כל העולם כולו מן הדין ולקרב את גואולה. (נאום יצחק ירוחם בהגאון החסיד מוה"ר משה יהושע לייב זצ"ל דיסקין)

עזרי מעם ה' **לחמם שכינים לזהר** **לזהר בזהר הרקיע**

ספר

הזוהר

השלים והמגן

על תמושת המשי תורה

מהתנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זע"א

* * *

על ידי באי בשערי זוהר הקדוש לבגם ולטיל בפדרם זוהר, ותקנים מה שאמר אליהו לבר יוחאי בספר הזוהר: "ותגליא לתתאי בסוף יומיא, ובגניניה וקראתם דרור בארץ לכל ישביה וגו', ושבתם איש אל אחותו" וגו'.

ספר הזוהר הקדוש הזה סדר מחדש ומחלק לקטעים. כדי ללמד את הזוהר מדי יום ביומו. וכל שנה ושנה ישלים את כל ספר הזוהר הקדוש. כל נפש מישראל למגדול ועד קטן מחיב ללמוד ספר הזוהר דבר יום ביומו. ולסיים את כל ספר הזוהר הקדוש בכל שנה ושנה. חק ולא יעבר. לתקון הגאולה האמתית. ובשעה אחת יזכה להיות בן עולם הבא. (ת"ד רבני ירושלים תרפ"א - כסא מלך)

כל הזכויות של הזוהר הקדוש המגן השלם, שמורות להמחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זע"א, ומצוה גדולה לכל אחד מישראל להדפיסו ולהפיצו בהגם ולחלקם לכל אחד ואחד מישראל לזכות את הרבים, ועל ידי זה יזכה להיות "בן עולם הבא", ולהיות במחיצת הרשב"י זע"א. וכל המזכה את הרבים אין קץ לשכרו, וזוכה לבגים צדיקים, ואין חטא בא על ידו.

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ובשמחות, ולכל החברים וידידים, לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הזוהר הקדוש" בכל יום, שהוא "תורה לשמה"!

דרך הבעש"ט האמיתי

הבנל עם טוב זע"א צוה לאנשי, שקודם כל תפילה [שחרית, מנחה, וערבית], ילמדו מאמר זוהר ותיקונים. (ליקוטי תורה משערוביל, הדרכה ו')

מציל ממיגפה

לימוד הזוהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממיגפה ושערורות. (אמרי פנחס שער ו אות עג)

מבטל כל מיני פורעניות

כבר ידוע לכבודם מעלת לימוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פורעניות וגזרות קשות ורעות ומותאם וחרבא וביה מעלמא. (רבני ירושלים תרפ"א)

מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה

קול אומר קדא, "מה אקרא כל הבשר חציר", הכל הם כבהמות שאוכלות חציר. "וכל חסדו כציון השדה", כל חסד שעושים לעצמם עושים. ואפילו כל אלו שעוסקים בתורה, כל חסד שעושים לעצמם עושים. באותו זמן ויזכור כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, זה הוא רוח המשיח.

אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה יבשה, ולא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה, שגורמים שמסתלקת נביעת החכמה שהיא י' ממנה, ונשארת ב' ביעשה.

אוי להם שגורמים עניות וחרב וביה והר ואלו בעולם. והוה וזוהר שמסתלק, הוא רוח המשיח, כמו שנאמר. והוא רוח הקודש. והוא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה'.

(תיקוני זוהר, תיקון ל')

ל' עמי שומע ל'י. בדור הרע הזה שהמינות גובר. היו לומדין עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזוהר ותיקונים להגות בה. והיה יראת חטאו קודמת לחכמתו. ויתקיים. (נוצר חסד מס' אבות פ"ד)

בס"ד

הוד והדר פעלם וצדקתם עומדת לעד
כדאי רבי שמעון לסמוך עליו
כל הרוצה ליטול חלק במפעל הזוהר הקדוש היומי
נא להתקשר: +972-548-436-784
או באי-מעיל: hazohar.com@gmail.com

A partner of the worldwide Zohar Hakadosh -
Is, in essence, a partner of Rabbi Shimon Bar Yochai himself. As known

לזכות לזרע של קיימא זיווג הגון ברכה והצלחה מרובה לפרנסה טובה בשפע,
לעשירות, לבריאות, לגידול צאצאים
לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

לעילוי נשמת אבי מורי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנהלחודששנת

לעילוי נשמת אמי מורת.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....

לעילוי נשמת זקניב"ר.....ז"ל
יום השנה.....

לעילוי נשמת זקינתיב"ר.....ז"ל
יום השנהלחודששנת

על ידי שתעזור לפרסם את ספר הזוהר בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע,
נוכה לשמחה וששון ליהודים בביאת משיח בן דוד בב"א.

והוא ימליץ טוב בעדינו אדונינו בר יוחאי

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר זה או כל הספר בכל מדינה
ומדינה כדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם

To merit much blessing and success, finding a shidduch, abundant
parnassah, wealth, children, good health, true torah study, the raising of our
offspring to torah chupah and maasim tovim with peace of mind, and success in
settling in eretz yisrael.

הספר נדפס לזכות הרבים ונחלק בחינם לכל דורש ומבקש

מבית "זוהר היומי" לחודש שבט

- 3..... סדר הלימוד ליום א שבט [יום 119 בשנה]
- 10..... סדר הלימוד ליום ב שבט [יום 120 בשנה]
- 17..... סדר הלימוד ליום ג שבט [יום 121 בשנה]
- 23..... סדר הלימוד ליום ד שבט [יום 122 בשנה]
- 30..... סדר הלימוד ליום ה שבט [יום 123 בשנה]
- 37..... סדר הלימוד ליום ו שבט [יום 124 בשנה]
- 44..... סדר הלימוד ליום ז שבט [יום 125 בשנה]
- 51..... סדר הלימוד ליום ח שבט [יום 126 בשנה]
- 57..... סדר הלימוד ליום ט שבט [יום 127 בשנה]
- 64..... סדר הלימוד ליום י שבט [יום 128 בשנה]
- 71..... סדר הלימוד ליום יא שבט [יום 129 בשנה]
- 79..... סדר הלימוד ליום יב שבט [יום 130 בשנה]
- 86..... סדר הלימוד ליום יג שבט [יום 131 בשנה]
- 92..... סדר הלימוד ליום יד שבט [יום 132 בשנה]
- 98..... סדר הלימוד ליום טו שבט [יום 133 בשנה]

104.....	סדר הלימוד ליום טז שבט [יום 134 בשנה]
112.....	סדר הלימוד ליום יז שבט [יום 135 בשנה]
118.....	סדר הלימוד ליום יח שבט [יום 136 בשנה]
125.....	סדר הלימוד ליום יט שבט [יום 137 בשנה]
131.....	סדר הלימוד ליום כ שבט [יום 138 בשנה]
138.....	סדר הלימוד ליום כא שבט [יום 139 בשנה]
145.....	סדר הלימוד ליום כב שבט [יום 140 בשנה]
152.....	סדר הלימוד ליום כג שבט [יום 141 בשנה]
158.....	סדר הלימוד ליום כד שבט [יום 142 בשנה]
165.....	סדר הלימוד ליום כה שבט [יום 143 בשנה]
172.....	סדר הלימוד ליום כו שבט [יום 144 בשנה]
179.....	סדר הלימוד ליום כז שבט [יום 145 בשנה]
185.....	סדר הלימוד ליום כח שבט [יום 146 בשנה]
192.....	סדר הלימוד ליום כט שבט [יום 147 בשנה]
199.....	סדר הלימוד ליום ל שבט [יום 148 בשנה]

תפילה קודם לימוד הזהר

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מזה אנו, מזה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניהוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

סדר הלימוד ליום א שבט [יום 119 בשנה]

דף צ"ז ע"א

וכי ימכר איש: דא קודשא בריך הוא. את בתו: דא נשמתא קדישא. לאמה: למחוי אמה משתעבדא ביניכו (דף צ"ז ע"א) בהאי עלמא. במטו מנייכו, בשעתא דמטי זמנא לנפקא מהאי עלמא, לא תצא כצאת העבדים, לא תפוק מתטנפא בחובין, תפוק בת חורין, ברירה נקיה, בגין דיחדי בה מארה וישתבח בה ויהיב לה אגר טב, בצחצוחי דגנתא דעדן. כמה דאת אמר (ישעיה נח) והשביע בצחצחות נפשך, ודאי כד תפוק ברירה נקיה כדקא יאות.

אבל אם רעה בעיני אדניה, כד נפקת מלובלכא בטנופי חובין, ולא אתחזיאת קמיה כדקא יאות, ווי להווא גופא, דאתאביד מההיא נשמתא לעלמין. בגין, כד נשמתין סלקין ברירו, ונפקין נקין מהאי עלמא, כל נשמתא ונשמתא, עאלת בספרא (שלח קנ"ו ע"ב) דאחמתא דמלכא, וכלהו בשמתן, ואמר דא היא נשמתא דפלניא, זמינת תהא להווא גופא דשבקת, וכדין כתיב, לו יעדה, בו.

וכד נפקת רעה בעיני אדניה, דקא אסתאבא בחובין, ובטנופא דחטאין, כדין לא יעדה בא'. ואתאביד ההוא גופא מינה ואיהי לא אזדמנת לגביה בר תהיא דמארה אתרעי, ותב בתיובתא דגופא בה, כדין כתיב, והפדה. כמה דאת אמר (איוב לג) פדה נפשו מעבור בשחת. והפדה, האי איהו בבר נש, דעיטא דיליה, דיפרוק לה, ויתוב בתיובתא, ולתרין סטרין קאמר קודשא בריה הוא, והפדה בתיובתא. לבתר דתב בתיובתא, פדא לה מארחא דגיהנם.

לעם נכרי לא ימשל למכרה. מאן עם נכרי. עלובתא איהי נשמתא, דכד נפקת מעלמא, ובר נש אסטי ארחיה בהדה, היא בעאת לסלקא לעילא, גו משריין קדישין, בגין דמשריין קדישין קיימין בההוא ארחא דגן עדן, ומשריין נוכראין קיימין בההוא ארחא דגיהנם.

זכתה נשמתא, וההוא נטירו, ופרישו דלבושא יקירא עליה. כמה משריין קדישין, קא מתעתדן לה, לאתחברא בהדה, ולמיעאל לה לגן עדן. לא זכתה, כמה משריין נוכראין מתעתדן למיעל לה בארחא דגיהנם. ואינון משריין דמלאכי חבלה זמינן למעבד בה נוקמין, אתא קרא ואוכח, לעם נכרי לא ימשל למכרה, אלין מלאכי חבלה. בבגדו בה, איהו נטירא, דקודשא בריה הוא עביד לה נטירא, דלא ישלוט בה עם נכרי, בההוא פריסו דנטירו עליה. (שמות כא) ואם לבנו ייעדנה, תא חזי כמה אית ליה לבר נש לאזדהרא דלא יסטי ארחוי בהאי עלמא, דאי זכה בר נש בהאי עלמא, ונטיר לה לנשמתא פדקא יאות, האי איהו בר נש דקודשא בריה הוא אתרעי ביה, ואשתבח ביה בכל יומיא, בפמלייא דיליה, ואמר, חמו ברא קדישא דאית לי בההוא עלמא, כך וכך עביד, כך וכך עובדוי מתתקנן.

וכד האי נשמתא, נפקת מהאי עלמא, זכיא נקיה ברירה, קודשא בריה הוא אנהיר לה בכמה נהורין, בכל יומא קארי עליה, דא היא נשמתא דפלגיא ברי, נטירא ליהוי ליה לתהוא גופא דשבב.

ודא הוא דכתיב, ואם לבנו ייעדנה כמשפט הבנות יעשה לה, מאי כמשפט הבנות. הכא אית רזא לחכימין, בגו טנרא תקיפא, רקיעא טמירא, אית היכלא חדא, דאקרי היכל אהבה. (קמ"ו ע"א) ותמן אינון גנוזין טמירין, וכל נשיקין דרחימו דמלכא אינון תמן, ואינון נשמתין רחימאן דמלכא עאלין תמן.

פיון דמלכא עאל בההוא היכלא דמלכא, תמן כתיב, (בראשית כט) וישק יעקב לרחל, וקודשא בריה הוא אשכח תמן לההיא נשמתא קדישא, קדים מיד ונשיק לה, וגפיף לה, וסליק לה בהדיה, ואשתעשע בה.

וְדָא הוּא כַּמְשֻׁפֵּט הַבְּנוֹת יַעֲשֶׂה לָּהּ, כְּדִינָא דְאַבָּא עֲבִיד לְבִרְתִּיהּ, דְּאִיהִי חֲבִיבָא לְגַבִּייהּ, דְּנִשְׁיֵיק לָּהּ, וְגַפִּיָּהּ לָּהּ, וְיַהֲיִיב לָּהּ מִתְּנֹן. כִּדְ קוּדְשָׁא בְּרִידְהּ הוּא עֲבִיד, לְנִשְׁמַתָּא זַכָּאָה בְּכָל יוֹמָא, כְּמָה דְכָתִיב כַּמְשֻׁפֵּט הַבְּנוֹת יַעֲשֶׂה לָּהּ.

דף צ"ז ע"ב

הֵינְנוּ דְכָתִיב (ישעיה סד) יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לּוֹ, כְּמָה דְהָאִי בְּרַתָּא, אֲשֶׁלִּימַת עֲשִׂיָּה בְּהָאִי עֲלָמָא. אוּף הֵכִי קוּדְשָׁא בְּרִידְהּ הוּא אֲשֶׁלִּים לָּהּ עֲשִׂיָּה אַחְרָא בְּעֲלָמָא דְאַתִּי, דְכָתִיב, עֵינן לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זּוּלְתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לּוֹ. וְהֵכָא כְּתִיב (דף צ"ז ע"ב) יַעֲשֶׂה לָּהּ. עַל כֵּן. הֵהוּא סְבָא אֲשֶׁתְּטַח, וְצִלֵּי צְלוּתָא. בְּכַה כְּמִלְקַדְמִין.

וְאָמַר (שמות כא) אִם אַחֲרֵת יִקַּח לּוֹ וְגו', מֵאִי אִם אַחֲרֵת, וְכִי נִשְׁמַתָּא אַחְרָא זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִידְהּ הוּא לְאַתְבָּא לְצַדִּיקִיָּא בְּהָאִי עֲלָמָא, וְלֹאֵו הָאִי נִשְׁמַתָּא דְאֲשֶׁלִּימַת בְּהָאִי עֲלָמָא רְעוּתָא דְמֵאֲרָה, אִי הֵכִי לִית אֲבִטְחוּתָא לְצַדִּיקִיָּא כְּלָל. מֵאִי אִם אַחֲרֵת יִקַּח לּוֹ.

פְּתַח הֵהוּא סְבָא וְאָמַר, (קהלת יב) וְיָשׁוּב הָעֶפֶר עַל הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַנָּה. הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ חֲבֵרִיָּא, בְּחֶרְבֵּן בִּי מִקְדָּשָׁא. (ותמן תנינן) וְיָשׁוּב הָעֶפֶר עַל הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה. הֵכָא אִיהוּ מֵאִי דְכָתִיב, (בראשית יב) וְהַכְּנַעֲנִי אִזּוּ בְּאָרֶץ, כְּשֶׁהָיָה וְדָאִי. וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַנָּה, מֵאִי וְהָרוּחַ תָּשׁוּב. דָּא שְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי רוּחַ קְדִישָׁא. כִּד חֲמָתָא שְׁכִינְתָּא, בְּאִינּוֹן עֶשֶׂר מִסְּעוּת דְקָא נְטָלָא, וְלֹא בְּעוֹן יִשְׂרָאֵל לְאַתְבָּא בְּתִיּוּבְתָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִידְהּ הוּא, וְשִׁלְטָא סְטְרָא אַחְרָא עַל אַרְעָא קְדִישָׁא, וְאוּקְמוּהָ חֲבֵרִיָּא.

תָּא חֲזִי, רוּחָא דְבַר נֶשׁ זַכָּאָה, אֲתַעֲטֵר בְּדִיקְנָא בְּגִן עֵדֶן דְלִתְתָּא, וּבְכָל שַׁבְּתֵי וּמוֹעֲדֵי וְרִישֵׁי יְרַחִי, מִתְּעַטְרֵן רוּחִי, וּמִתְּפַשְׁטֵן, וְסִלְקִין לְעֵילָא. כְּמָה דְעֲבִיד קוּדְשָׁא בְּרִידְהּ הוּא, בְּהֵיכָל נִשְׁמַתָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא לְעֵילָא, הֵכִי נְמִי עֲבִיד בְּהָאִי רוּחָא, לְתַתָּא בְּגִן עֵדֶן לְתַתָּא, דְקָא סִלְקַת קָמִיָּה. וְאָמַר דָּא אִיהִי רוּחָא דְפְלַנְיָא גּוּפָא, מִיַּד מְעַטְרָא לָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִידְהּ הוּא לְהָאִי רוּחָא בְּכַמָּה עֶטְרִין, וְאֲשֶׁתְּעֲשֶׂע בָּהּ.

וְאִי תִימָא, דְהָא בְּגִין רוּחָא דָּא, שְׁבִיֵיק קוּדְשָׁא בְּרִידְהּ הוּא מַה דְעֲבִיד לְנִשְׁמַתָּא. לָּאוּ הֵכִי. אֶלָּא שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעֵנְתָהּ לֹא יִגְרַע, אֶלִּין אִינּוֹן תְּלַת שְׁמֵהֶן עֲלָאִין, דְעֵין לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זּוּלְתָךְ.

וּכְלָהּוּ בְּעֲלָמָא דְאַתִּי וְאֲתַמְשְׁכוּ מִתְּמִין. חַד מְנַיְיְהוּ שְׂאֲרָה, מְשִׁיכוּ דְנִצְיָנוּ וְנַהֲירוּ, דְנַהֲרֵר בְּאֲרַח סְתִים, מְזוּנָא (לו) דְזֵן כְּלָא, וְאֶקְרִי יְדוּד בְּנִקּוּדַת אֱלֹהִים.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

שָׂאֲרָה בַּהַפּוֹךְ אֲתוֹן, אֲשֶׁר ה' וְדָא (בראשית מט) מֵאֲשֶׁר שְׁמֵנָה לְחֶמוֹ, וְדָא הוּא שְׂאֲרָה.

כְּסוּתָהּ: פְּרִישׁוּ דְמַלְכָּא. דָּא מְשִׁיכוּ אַחְרָא, דְנִהִיר וְנָטִיר לָהּ תְּדִיר, פְּרִישׁוּ דְלְבוּשָׁא דְמַלְכָּא, דְפָרֵשׁ עָלָהּ אֱלוֹהֵי. דָּא בְּבִגְדוֹ בַּהּ תְּדִיר, דְלֹא אֲתַעְדִי מִינָהּ, וְהָאִי אִיהוּ כְּסוּתָהּ.

וְעֲנָתָהּ, מֵאֵן אִיהוּ. דָּא מְשִׁיכוּ דְעֲלָמָא דְאֲתִי, דְבִיָּה כְּלָא. יִי צְבָאוֹת אִיהוּ, וְדָא אִיהוּ דְנִהִיר בְּכָל נְהוּרִין סְתִימִין עֲלָאִין דְאִילְנָא דְחַיִי, דְבִיָּה עוֹנָה טְמִירָא, דְמִתְמָן נִפְקַת. וְכָל דָּא בְּעֵדוּנָא וְכְסוּפָא דְעֲלָמָא דְאֲתִי.

תְּלַתָּא הַנִּי לֹא יִגְרַע לָהּ, כִּד אִיהִי זִכְאֵת כְּדָקָא יָאוֹת. וְאִי לָאו אִיהִי כְּדָקָא יָאוֹת, הַנִּי תְּלַתָּא גְרַעָאן מִנָּה, דְלֹא יִתְעַבִּיד לָהּ עֲטָרָה אֲפִילוּ מִחַד מְנִיָּהּ, תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, וְאִם שְׁלֹשׁ אֱלֹהֵי לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ, דְלֹא זִכְאֵת בְּהוּ, וְיִצְאָה חֲנָם אִין כְּסָף תְּפוּק מִקְמִיָּה, וְדַחֲיִין לָהּ לְבַר. אִין כְּסָף, לִית לָהּ כְּסוּפָא, וְלִית לָהּ עֵדוּנָא כְּלָל.

עַד כָּאֵן אוֹכִיחַת אוֹרִיָּתָא, דְכָל עֵיטִין בַּהּ תְּלִיִין, וְיִהִיבַת עֵיטָא טְבָא לְבִנֵי נְשָׂא. מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה נְהַדְר לְמַלִּין קְדָמָאִין, בַּהֲהוּא נְטִירוּ עֲלָאָה, דְקָא פְּרִישׁ עָלָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְלֹא תִּהְיֵא לְעַם נְכָרִי, דְהָא בְּגָדוֹ בְּהוּ, וְנָטִירוּ אִיהוּ לָהּ תְּדִיר. (שמות כא) וְאִם לְבָנוּ יִיעֲדָנָה כְּמִשְׁפַּט תְּבִנוֹת יַעֲשֶׂה לָהּ. אֲמַר הָהוּא סְבָא, חֲבֵרִיָּא, כִּד תִּהְכּוֹן לְגַבֵּי הָהוּא טִיבְרָא דְעֲלָמָא סְמִיךְ עָלֶיהָ, אֲמַרוּ לִיהּ, דִּידְכֹּר יוֹמָא דְתִלְגָּא דְאֲזַדְרְעוּ פּוֹלִין לְחַמְשִׁין וְתִרִין גְּוּוּנִין, וְהַדְר אֲקִרִינָן הָאִי קִרָּא, וְהוּא יִימָא לְכוּן.

אֲמַרוּ בְּמִטּוֹ מִינָךְ מֵאֵן דְשָׂאֲרֵי מְלָה הוּא יִימָא. אֲמַר לוֹן, וְדָאִי דִידְעָנָא דְזִכְאִין אֲתוֹן, וְאִית לְרַמְזָא לְכוּן רַמְזָא דְחַפְיִמִין, וְעַל מַה דְאָנָא אִימָא, כִּד תְּדַכְרוּן לִיהּ סִימְנָא דָּא, הוּא יְשָׁלִים עַל דָּא. הַשְׁתָּא אִית לוֹמַר, מֵאֵן הוּא דְאֲקִרִי בִּן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

דף צ"ח ע"א

תָּא חֲזִי כָּל (דף צ"ח ע"א) הָהוּא דְזִכְי (ק"א ע"א, קי"ג ע"א) לְתַלְיִסְר שְׁנִין וְלַהֲלָאָה, אֲקִרִי בִּן לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְכָל מֵאֵן דְאִיהוּ מִבְּנֵי עֲשָׂרִין שְׁנִין וְלַעֲלָא וְזִכְי בְּהוּ, אֲקִרִי בִּן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְדָאִי (דברים יד) בְּנִים אֲתֶם לִי אֱלֹהֵיכֶם.

כִּד מְטָה דוֹד לְתַלְיִסְר שְׁנִין, וְזִכְה בַּהֲהוּא יוֹמָא דְעָאֵל לְאַרְבִּיסְר, כְּדִין כְּתִיב, (תהלים ב) יִי אֲמַר אֱלִי בְּנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךְ. מֵאִי טַעְמָא. דְהָא מְקַדְּמַת דְנָא לָא הוּוּ לִיהּ בְּרָא, וְלֹא שְׂרָאֵת עָלֶיהָ נְשַׁמְתָּא עֲלָאָה, דְהָא בְּשַׁנֵּי עָרְלָה הוּוּ, וּבְגִין

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

כָּךְ, (קכ"ח ע"ב) אָנִי הַיּוֹם יִלְדֶתֶיךָ, הַיּוֹם וְדַאי יִלְדֶתֶיךָ. אָנִי, וְלֹא סִטְרָא אַחְרָא, כַּמָּה דְהוּה עַד הַשְּׁתָּא, אָנִי בְּלַחֲוֹדָאִי. בַּר עֲשָׂרִין שָׁנִין, מֵה פְּתִיב בְּשַׁלְמוֹה, (משלי ד) כִּי בֶן הָיִיתִי לְאָבִי, לְאָבִי מִמֶּשׁ וְדַאי.

וְאִם לְבָנוּ יִיעֲדָנָה. בַּר תְּלִיסַר שָׁנִין וְלֵהֲלָאָה, דְּהָא נִפְקָא מִרְשׁוֹ דְּסִטְרָא אַחְרָא דְּאֻזְדְּמַנְתָּ לֵיהּ, מֵה פְּתִיב כַּמִּשְׁפָּט הַבְּנוֹת יַעֲשֶׂה לָּהּ. מֵהוּ כַּמִּשְׁפָּט הַבְּנוֹת. תְּנִינָן, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, חָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהֵהוּא יְנוּקָא דְקָאִי בְּרִשׁוֹ דְעַרְלָה, וְאִיהוּ נִפְיָק מִינָהּ, וְאִתְמַשְׁךְ לְבִי סִפְרָא, וְתַבַּר לָהּ, וְאֻזִּיל לְבִי כְּנִישְׁתָּא, וְתַבַּר לָהּ. מֵה עֵבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהֵהוּא נִשְׁמַתָּא. אֲעִיל לָהּ לְאֻדְרָא דִּילֵיהּ, וְיִהִיב לָהּ מִתְּנָן, וְנִבְזֻבֻזֻן סְגִיאִין, וְקִשִּׁיט לָהּ בְּקִשׁוּטִין עֲלָאִין, עַד זְמַנָּא דְאֲעִיל (בראשית קמ"ז ע"ב) לָהּ לְחוּפָּה בְּהֵהוּא (גו הווא) בַּר, מִתְּלִיסַר שָׁנִין וְלֵעִילָא.

אִם אַחֲרֵת יִקַּח לוֹ. הֵכָא אֵית רְזָא דְרִזִּין, לְחַפְיָמִין אַתְמַסְרִי, וְאֵית לְאֻדְעָא בְּקֻדְמִיתָא מְלָה חֲדָא. תָּא חֲזִי, בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא בְּשַׁעֲתָא דְאִתְקַדְשׁ יוֹמִי, נִפְקִי נִשְׁמַתִּין מִגּוֹ אֵילְנֵי דְחַיִּי, וּמִנְשָׁבֵן אֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין קִדְיִשִׁין לְתַתָּאִי, וְנִיחִין בְּהוּ כָּל יוֹמָא דְשַׁבְּתָא. וְלְבַתַּר דְנִפְיָק שַׁבְּתָא, סִלְקִין כְּלָהּ נִשְׁמַתִּין וּמִתְעַטְרִין בְּעַטְרִין קִדְיִשִׁין לֵעִילָא. (וכד מתעטרן בהווא טבא אלִין אינּוֹן בעליו דהווא טיבו ודאי) אוּף הֵכִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַמִּין לְהֵהוּא בַּר נֶשׁ, וְדָא הוּא נִשְׁמַתָּא אַחֲרֵת, וְאָף עַל גַּב דְּדָא זְמַיְנָא לֵיהּ, נִשְׁמַתָּא דְהוּת לֵיהּ בְּקֻדְמִיתָא, שְׂאֲרָה דְקֻדְמִיתָא, כְּסוּתָהּ וְעֵנְתָהּ לָא יִגְרַע, כַּמָּה דְאִתְמַר.

בְּכָה הֵהוּא סְבָא כַּמְלֻקְדָּמִין, וְאִמְר אִיהוּ לְנַפְשֵׁיהּ, סְבָא סְבָא, כַּמָּה יִגְעַת לְאֻדְבָקָא מְלִין קִדְיִשִׁין אֵלִין, וְהַשְּׁתָּא תִימָא לֹון בְּרַגְעָא חֲדָא. אִי תִימָא דְתִיחֶס עֲלֵיהּ עַל אֵינּוֹן מְלִין וְלֹא תִימָא לֹון, הָא פְּתִיב (משלי ג) אַל תִּמְנַע טוֹב מִבְּעַלְיוֹ בְּהִיּוֹת לְאֵל יָדָךְ לַעֲשׂוֹת.

מֵאִי אַל תִּמְנַע טוֹב מִבְּעַלְיוֹ. אֵלָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן הֵכָא. דְּהָא בְּכָל אַתְר דְּמְלִין דְּאוּרִייתָא אִמְרִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן תְּמֹן, וְצִיִּיתִי לֹון. וְכִדִּין, הֵהוּא אֵילְנָא דְטוֹב וְרַע, בְּשַׁעֲתָא דְאֻזִּלִין מִתְּמֹן, וְצִיִּיתוּ אֵינּוֹן מְלִין, הֵהוּא סִטְרָא דְטוֹב אַתְגַּבַּר, וְאִסְתַּלַּק לֵעִילָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל מִתְעַטְרִין בְּהֵהוּא טוֹב, וְאֵלִין אֵינּוֹן בְּעַלְיוֹ דְּהֵהוּא טוֹב.

סְבָא סְבָא, אַתְ אִמְרַת מְלִין אֵלִין, וְלֹא יַדְעַת אִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֵכָא, וְאִי אֵלִין דְקִיִּימִי הֵכָא וְכִפְאִין לְמְלִין אֵלִין. לָא תְדַחַל סְבָא, דְּהָא הוּיַת בְּכַמָּה קְרַבִּין דְגַבְרִין תְּקִיפִין, וְלֹא דְחִילַת, וְהַשְּׁתָּא אַנְתָּ דְחִיל, אִימָא מִילְךָ, דְּהָא וְדַאי הֵכָא אִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל, וְכִפְאִין אֵינּוֹן אֵלִין דְּהֵכָא. וְאִי לָאוּ הֵכִי,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

לָא אַעֲרַעֲנָא בְּהוּ, וְלֹא שְׂרִינָא בְּאַלִּין מְלִין. אִימָא מְלוּלָךְ סְבָא, אִימָא בְּלָא דְחִילוּ.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קד) יי' אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מְאֹד הוּד וְהִדְר לְבִשְׁתָּ. יי' אֱלֹהֵי: (ט' ע"א, רי"ז ע"ב) דָּא שִׁירוּתָא דְמַהִימְנוּתָא, סְלִיקוּ דְמַחְשְׁבָה, וְעֲלֵמָא דְאָתִי, רְזָא חֲדָא בְּלָא פְּרוּדָא. גְּדֻלַּת: דָּא שִׁירוּתָא, יוּמָא קְדַמָּא, וְאַיְנוּן יוּמִין עֲתִיקִין, סְטְרָא דִימְיָנָא. מָאד: דָּא (ס"ח ע"ב) הוּא סְטְרָא דְשְׂמָאלָא.

הוּד וְהִדְר לְבִשְׁתָּ: אֲלִין תְּרִין בְּדֵי (ויחי רכ"ב) עֲרֻבוֹת. עַד הֵכָא, פִּיּוֹן דְמִטָּא לְגוּ אִילְנָא דְחַיִּי, אֲתַטְמַר, וְלֹא אֲסַתְּלַק (ס"א ולא בעי) לְמַהוּי בְּמַנְיָנָא, בְּגִין תְּהוּא מְאֹד. מְאִי מְאֹד. שְׂמָאלָא, דְכָל עֲנַפִּין דְלִתְתָא וּבְכֻלָּא עֲנַפָּא מְרִירָא חֲדָא. וְעַל דָּא אֲתַטְמַר תְּהוּא אִילְנָא דְחַיִּי, וְלֹא בְעָא לְמַהוּי בְּמַנְיָנָא דָּא, עַד דְאַהֲדַר כְּמִלְקָדְמִין, וְשִׁבַּח בְּגוּוֹנָא אַחֲרָא.

דף צ"ח ע"ב

וְאָמַר, עֲטָה אֹר כְּשִׁלְמָא דָּא שִׁירוּתָא (דאור) (דף צ"ח ע"ב) דִּיּוּמָא קְדַמָּא. נוּטָה שְׂמִיב, הֵכָא אֲתַכְלִיל שְׂמָאלָא, וְלֹא אָמַר מְאֹד, אֲתַכְלִיל שְׂמָאלָא בִימְיָנָא, לְמַהוּי נְהִיר בְּכֻלָּא דְשְׂמִיב. (תהלים קד) הַמְקַרָּה בְּמִים עֲלִיּוֹתִיו, הֵכָא נְפִיק בְּחֻדָּה תְּהוּא אִילְנָא דְחַיִּי, נְהִיר דְנְפִיק מְעַדָּן, וְאַשְׁתְּרִשׁוּ בֵּיהּ בְּמִימוּי אִינּוּן תְּרִי בְּדֵי עֲרֻבוֹת, דְאַיְנוּן גְּדֻלִּין בְּמִימוּי, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (נ"א תהוּא אִילְנָא דְחַיִּי וְאַשְׁתְּרִשׁוּ בֵּיהּ אִינּוּן תְּרִי בְּדֵי עֲרֻבוֹת, דְאַיְנוּן גְּדֻלִּין בְּמִימוּי וְתְּהוּא נְהִיר דְנְפִיק מְעַדָּן וְדָא הוּא) הַמְקַרָּה בְּמִים עֲלִיּוֹתִיו. מֵאַן עֲלִיּוֹתִיו. אֲלִין בְּדֵי עֲרֻבוֹת.

וְדָא הוּא דְכְּתִיב, (ירמיה יז) וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו. וְדָא הוּא רְזָא דְכְּתִיב, (תהלים מו) נְהִיר פְּלָגִיו יִשְׁמְחוּ עִיר אֱלֹהִים. מֵאַן פְּלָגִיו. אֲלִין אִינּוּן שְׂרָשָׁיו. וְהֵכָא אֲקָרוּן, עֲלִיּוֹתִיו, שְׂרָשָׁיו, פְּלָגִיו, כְּלָהוּ אֲשְׁתְּרִשׁוּ בְּאַיְנוּן מִיִּין דְתְּהוּא נְהִיר. (תהלים קד) הַשֶּׁם עֲבִים רְכוּבוֹ. דָּא מִיכָאֵל וְגַבְרִיאֵל, אֲלִין הֵם עֲבִים. הַמְחֵלֶךְ עַל כְּנַפְי רִוַּח, לְמִיָּהב אֲסוּוֹתָא לְעֲלֵמָא, וְדָא אִיהוּ רְפָאֵל. מְכָאן וְלַהֲלָאָה עוֹשָׂה מְלֵאכְיוּ רִוַּחוֹת וְגו'. סְבָא סְבָא, אִי כָּל הַנִּי יִדְעֵת, אִימָא וְלֹא תִדְחַל, אִימָא מִלְךְ וִינְהֲרוּן מְלִין דְפּוּמְךָ. חֲדוּ חֲבַרְיָא, וְהוּוּ צִיִּיתִין בְּחֻדָּה לְמַלּוּי קְדִישִׁין. אָמַר אִי סְבָא אִי סְבָא, בְּמָה עֵיִלַּת גְּרַמְךָ, עֲאֵלַת בִּימָא רְבָא, אִית לָךְ לְשִׁטְטָא וְלִנְפָקָא מִתְמָן. (שמות כא) אִם אַחֲרַת יִקַּח לּוֹ, כְּמָה גְּלִגּוּלִין עֲתִיקִין הֵכָא, דְלֹא אֲתַגְלוּן עַד הָאִידְנָא, וְכְלָהוּ קְשׁוּט כְּדָקָא יָאוּת, דְלִית לְאַסְטָאָה מְאַרְחָ קְשׁוּט, אֲפִילוּ כְּמֵלָא נִימָא. בְּקְדַמִּיתָא (נ"א השתא) אִית לְאַתְעָרָא, (צ"ה ע"ב) נְשַׁמְתִּין דְגִיּוּרִין כְּלָהוּ,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

פֶּרֶחַן מִגּוּ גִּנְתָּא דְּעֵדֶן בְּאַרְחַ סְתִים, כַּד מְסַתְּלֵקֵן מֵהַאי עֲלָמָא, נִשְׁמַתְהוּן דְּקָא רְוּחָא מִגּוּ גִּנְתָּא דְּעֵדֶן, לְאֵן אֲתֵר תִּיבִין.

אֶלָּא תַנִּינוּ, מֵאֵן דְּנִטִיל וְאֶחִיד בְּנַכְסֵי גִיּוּרִין בְּקַדְמִיתָא, זְכִי בְּהוּ. אוּף הָכִי כָּל אֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין קַדִּישִׁין עֲלָאִין, דְּקָא זְמִין לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְתַתָּא כְּדִקְאִמְרוּן, כְּלָהוּ נְפֻקִין לְזַמְנִין יְדִיעֵן. (וסלקין) (בראשית ל"ה ע"ב) בְּגִין לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא בְּגִן עֵדֶן, (דלעילא) וּפְגָעֵן בְּאֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין דְּגִיּוּרִין, מֵאֵן דְּאֶחִיד בְּהוּ מֵאֲלִין נִשְׁמַתִּין, (וסלקין) אֶחִיד בְּהוּ וְזְכִי בְּהוּ, וּמִתְּלַבְּשֵׁן בְּהוּ, וְסֻלְקִין. וְכִלְהוּ קִיָּיִמִי בְּהַאי לְבוּשָׁא וְנַחְתוּ גּוּ גִּנְתָּא בְּלְבוּשָׁא דָּא. בְּגִין דְּבִגְנַתָּא דְּעֵדֶן, לֹא קִיָּיִמָן תַּמָּן, אֶלָּא בְּלְבוּשָׁא, כָּל אֵינּוֹן דְּקִיָּיִמִי תַמָּן.

סדר הלימוד ליום ב שבט [יום 120 בשנה]

אי תימא, דבגין האי לבושא, גרען אינון נשמתינ מפל ענוגא דהוה לון בקדמימא. הא פתיב, אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע. בגנתא קיימי בלבושי דא, דקדמן לאחדא בהו וזכי בהו, וכד סלקין לעילא, מתפשטן מניה, דהא תמן לא קיימן (קפ"ז ע"ב, ר"י ע"ב, רכ"ט, נ', נ"ח, ס"ז) בלבושא.

בכה ההוא סבא כמלקדמין, ואמר לנפשיה, סבא סבא, בודאי אית לך למבפי, בודאי אית לך לאושדא דמעין, על כל מלה ומלה, אבל גלי קמי קודשא בריך הוא ושכינתיה קדישא, דאנא ברעו דלבא, ובפולחנא דלהון קאמינא, בגין דאינון בעליו דכל מלה, ומתעטרן בהו.

כל אינון נשמתינ קדישין, כד נחתי להאי עלמא, בגין למשרי כל חד על דוכתייהו, דאתחזון בהו, לבני נשא. פלהו נחתי מתלבשן באינון נשמתינ דקא אמן, והכי עאלין בזרעא קדישא. ובמלבושא דא, קיימי לאשתעבדא מנייהו בהאי עלמא. וכד אשתאבן אינון מלבושין ממלין דהאי עלמא, אינון נשמתינ קדישין, אתזנן (נ"א אתהנון) מריחא דקא אריחא, מגו לבושיהון אלין.

קודשא בריך הוא כל מלין סתימין דאיהו עביד, עאל לון באורייתא קדישא, וכלא אשתכח באורייתא, וההיא מלה סתימא גלי לה אורייתא, ומיד אתלבשא בלבושא אחרא, ואתטמר תמן, ולא אתגלי. וחכימין דאינון מליין עיינין, אף על גב דההיא מלה אסתים בלבושה (תמן), חמאן לה מגו לבושה, ובשעתא דאתגלי ההיא מלה עד לא תיעול בלבושא, רמאן בה פקיהו דעינא, ואף על גב דמיד אסתים, לא אתאביד מעינייהו. (נ"א מינייהו)

דף צ"ט ע"א

בכמה דוכתינ אזוהר קודשא בריך הוא על גיורא, (בגין) דזרעא קדישא, יזדהרון ביה, ולבתר נפיק מלה סתימא מנרתקה. (דף צ"ט ע"א) וכיון דאתגלי אהדר לנרתקה מיד, ואתלבש תמן.

כיון דאזוהר על גיורא בכל אינון דוכתינ, נפק מלה מנרתקה ואתגלי, ואמר (שמות כג) ואתם ידעתם את נפש הגר. מיד עאלת לנרתקה, ואהדרת בלבושה ואתטמרת, דכתיב פי גרים הייתם בארץ מצרים, דחשיב קרא, דבגין דאתלבש מיד, לא הוה מאן דאשגח בה. בהאי נפש הגר, ידעת נשמתינ קדישא במלין דהאי עלמא, ואתהניאת (ואשתאבת) מנייהו.

פָּתַח הָהוּא סָבָא וְאָמַר, (שמות כד) וַיָּבֵא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר וַיְגַו, עָנָן דָּא מַאי הִיא. אֲלָא דָא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית ט) אֶת קִשְׁתִּי נָתַתִּי בְּעָנָן. תְּנִינָן, דִּהְהוּא קִשְׁתַּא אֲשַׁלַּחַת לְבוֹשׁוּי, וַיְהִיב לֹון לְמוֹשֶׁה, (רכ”ט ע”א) וּבִהְהוּא לְבוֹשָׁא סְלִיק מֹשֶׁה לְטוֹרָא וּמַנִּיחָא חָמָא מַה דְחָמָא, וְאַתְהֵנִי מְכַלָּא. עַד הָהוּא אָתַר, אָתוּ אֵינּוֹן חֲבַרְיָא, וְאַשְׁתַּחֲוּוּ קָמֵיהּ דִּהְהוּא סָבָא, וּבְכוּ וְאָמְרוּ, אֲלִמְלָא לָא אֲתִינָא לְעֵלְמָא, אֲלָא לְמִשְׁמַע מַלְיָן אֲלִין מְפוּמָךְ דִּי לָן.

אָמַר הָהוּא סָבָא, (אם אחרת יקח לו) חֲבַרְיָא, לָאוּ בְּגִין דָּא בְּלַחוּדוּי שְׂרִינָא מְלָה, דִּהָא סָבָא כְּגִינִי, לָאוּ בְּמִלָּה חֲדָא עֲבִיד קִישׁ קִישׁ, וְלָא קָרִי, כְּמָה בְּנִי עֵלְמָא בְּעַרְבוּבֵיָא בְּסַכְלָתְנוּ דְלֵהוֹן, וְלָא חָמָאן בְּאַרְחָא קְשׁוּט בְּאוּרִינָא, וְאוּרִינָא קָרִי בְּכָל יוֹמָא בְּנֵהִימוּ (נ”א ברחימו) לְגַבִּינָהּ, (דבני נשא) וְלָא בְּעָאן לְאַתְבָּא רִישָׁא.

וְאַף עַל גַּב דְאַמִּינָא, דִּהָא אוּרִינָא מְלָה נְפָקָא מִנְרַתְקָה, וְאַתְחַזִּינָא זְעִיר, וּמִיד אֲתַטְמַרְת. הָכִי הוּא וְדָאִי. וּבְזִמְנָא דְאַתְגְּלִינָא מְגוּ נְרַתְקָה וְאַתְטַמַּרְת מִיד, לָא עֲבַדְת דָּא, אֲלָא לְאֵינּוֹן דִּידְעִין בֵּהּ, וְאַשְׁתַּמוּדְעָאן בֵּהּ.

מְשַׁל לְמַדְתַּת הַדִּין, לְרַחֲמִינָא, דְאִיְהִי (צ”ה ע”א) שְׂפִירְתָּא בְּחִיזוּ, וְשְׂפִירְתָּא בְּרִיּוּא, וְאִיְהִי טְמִירְתָּא בְּטְמִירוּ גוּ הִיכְלָא דִּילָהּ, וְאִית לָהּ רַחֲמִימָא יְחִידָאָה, דִּלָּא יְדַעִין בֵּיהּ בְּנֵי נְשָׂא, אֲלָא אִיְהוּ בְּטְמִירוּ. הָהוּא רַחֲמִימָא, מְגוּ רַחֲמִימָא דְרַחֲמִים לָהּ עֲבַר לְתַרְע בֵּיתָהּ תְּדִיר, זְקִיף עֵינּוּי לְכָל סֵטֵר. אִיְהִי, יְדַעַת דִּהָא רַחֲמִימָא אֲסַחַר תְּרַע בֵּיתָהּ תְּדִיר, מַה עֲבַדְת, פְּתַחַת פְּתַחַת זְעִירָא בִּהְהוּא הִיכְלָא טְמִירָא, דְאִיְהִי תַמָּן, וּגְלִינָא אֲנַפְהָא לְגַבִּי רַחֲמִימָאָה, וּמִיד אֲתַהֲדַרְת וְאַתְכַּסִּינָא. כָּל אֵינּוֹן דִּהוּ לְגַבִּי רַחֲמִימָא, לָא חָמוּ וְלָא אֲסַתְפְּלוּ, בְּרַחֲמִימָא בְּלַחוּדוּי, וּמַעוּי וּלְבִיָּהּ וּנְפִשִׁיָּהּ אֲזִלוּ אֲבַתְרָה. וַיְדַע דְמְגוּ רַחֲמִימוּ דְרַחֲמִימָת לִיָּהּ, אֲתַגְּלִינָא לְגַבִּיָּהּ רְגַעָא חֲדָא, לְאַתְעֵרָא (ס”א לגביה רחימו ליה). הָכִי הוּא מְלָה דְאוּרִינָא, לָא (ר”ל ע”ב) אֲתַגְּלִינָא, אֲלָא לְגַבִּי רַחֲמִימָאָה. יְדַעַת אוּרִינָא, דִּהְהוּא חֲפִימָא דְלִבָּא אֲסַחַר לְתַרְע בֵּיתָהּ כָּל יוֹמָא, מַה עֲבַדְת, גְּלִינָא אֲנַפְהָא לְגַבִּיָּהּ, מְגוּ הִיכְלָא, וְאַרְמִיזוּת לִיָּהּ רְמִיזָא, וּמִיד אֲתַהֲדַרְת לְאַתְרָהּ וְאַתְטַמַּרְת. כָּל אֵינּוֹן דְתַמָּן, לָא יְדַעִי, וְלָא מְסַתְפְּלִי, אֲלָא אִיְהוּ בְּלַחוּדוּי, וּמַעוּי וּלְבִיָּהּ וּנְפִשִׁיָּהּ אֲזִיל אֲבַתְרָה. וְעַל דָּא, אוּרִינָא אֲתַגְּלִינָא וְאַתְכַּסִּינָא, וְאֲזִיל בְּרַחֲמִימוּ לְגַבִּי רַחֲמִימָאָה, לְאַתְעֵרָא בְּהַדִּיָּה רַחֲמִימוּ.

תָּא חִיזִי, אֲרַחָא דְאוּרִינָא כַּךְ הוּא, בְּקַדְמִינָא כַּד שְׂרִיָּא לְאַתְגְּלָאָה לְגַבִּי בְּרַחֲמִימָא (ברגעא) אֲרַמִּיזוּת לִיָּהּ בְּרַמִּיזוּ, אִי יְדַע טַב. וְאִי לָא יְדַע, שְׂדַרְת לְגַבִּיָּהּ, וְקִרְאָת לִיָּהּ פְּתִי. וְאַמַּרְת אוּרִינָא, לְהָהוּא דְשְׂדַרְת לְגַבִּיָּהּ, אֲמַרוּ לְהָהוּא פְּתִי, דִּיקְרַב חָכָא, וְאַשְׁתַּעִי בְּהַדִּיָּה. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (משלי ט) מִי פְּתִי יָסוּר הִנֵּה חֲסַר

לב וגו'. קריב לגבה, שריאת למללא עמיה, מבתר פרוכתא דפרסא ליה, מלין לפום ארחוי, עד דיסתפל זעיר זעיר, ודא הוא דרשא.

דף צ"ט ע"ב

לבתר, תשתעי בהדיה, מבתר שושיפא דקיק, מלין דחידה, ודא איהו הגדה. לבתר דאיהו רגיל לגבה, אתגליאת לגביה אנפין באנפין, ומלילת בהדיה כל רזין סתימין דילה, וכל ארחין סתימין, דהוו בלבאה טמירין, מיזמין קדמאין. פדין (דף צ"ט ע"ב) איהו בר נש שלים, בעל תורה ודאי, מארי דביתא, דהא כל רזין דילה גליאת ליה, ולא רחיקת, ולא פסיאת מיניה כלום.

אמרה ליה, חמית מלה דרמזא דקא רמיזנא לך בקדמיתא, כף וכף רזין הוו, כף וכף הוא. פדין חמי, (ס"א דעלאין) דעל אינון מלין לאו לאוספא, ולא למגרע מנייהו. וכדין פשטיה דקרא, כמה דאיהו, דלאו לאוספא ולא למגרע אפילו את חד. ועל דא, בני נשא אצטריכו לאזדהרא, ולמרדף אבתרא דאורייתא, למחוי רחמין דילה, כמה דאתמר.

תא חזי (שמות כא) אם אחרת יקח לו, גלגולין דמתגלגלן בהאי קרא, כמה רברבין ועלאין אינון, דהא כל נשמתין עאלין בגלגולא. ולא ידעין בני נשא ארחוי דקודשא בריך הוא, והיאך קיימא טיקלא, והיך אתדנו בני נשא בכל יומא, ובכל עידן, והיך נשמתין עאלין בדינא, עד לא ייתון להאי עלמא, והיך עאלין בדינא, לבתר דנפקי מהאי עלמא.

כמה גלגולין, וכמה עובדין סתימין, עביד קודשא בריך הוא בהדי כמה נשמתין ערטילאין, וכמה רוחין ערטילאין אזלין בההוא עלמא, דלא עאלין לפרגודא דמלכא. וכמה עלמין אתהפך בהו ועלמא דאתהפך בכמה פליאן סתימין. ובני נשא לא ידעין, ולא משגיחין, והיך מתגלגלן נשמתין, כאבנא בקוספיתא. כמה דאת אמר, (שמואל א כה) ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. (והואיל אתדכי לגלאה) השתא אית לגלאה, דהא כל (ויקרא כ"ט ע"א) נשמתין, מאילנא רברבא ותקיפא דהוא נהר דנפיק מעדן נפקי. וכל רוחין, מאילנא אחרא זעירא נפקין. נשמה מלעילא רוח מלתתא, ומתחברן פחדא, כגוונא דדכר ונוקבא. וכד מתחברן פחדא, פדין נהרין נהירו עלאה. ובתבורא דתרוייהו אקרי נר. (משלי כ) נר יי נשמת אדם. מהו נ"ר. נשמה רוח. ועל תבורא דתרוייהו פחדא אקרי נר, דכתיב נר יי נשמת אדם.

נשמה ורוח: דכר ונוקבא לאנהרא פחדא, ודא בלא דא, לא נהרין, ולא אקרי נר, וכד מתחברן פחדא, אקרי בלא נר. וכדין אתעטף נשמה ברוח, לקיימא תמן

לְעֵילָא, בְּהִיכְלָא טְמִירָא, דְּכְתִיב, (ישעיה נז) כִּי רוּחַ מְלַפְנֵי יַעֲטוּף. יתְעַטֵּף לָא כְּתִיב, אֱלָא יַעֲטוּף. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּנִשְׁמוֹת אֲנִי עֲשִׂיתִי, תַּמָּן לְעֵילָא בְּגַנְתָּא, בְּהִיכְלָא טְמִירָא, אֲתַעֲטֵף וְאֲתַלְבֵּשׁ נִשְׁמָה בְּרוּחַ, כְּמָה דְּאֲתַחֲזִי.

וּכְיוֹן דְּבַהֲהוּא הִיכְלָא, לָא הוּי, וְלֹא אֲשַׁתְּמֵשׁ אֱלָא בְּרוּחַ וּנְשָׁמָה, נֶפֶשׁ לָא אֲתִי לְתַמָּן, (נ"א מתמן) אֱלָא מִתְלַבֵּשׁ בְּהוּא רוּחַ תַּמָּן, וְכֹד נַחְתָּא לְגוּ גֵן עֲדֵן דְּלִתְתָּא, (בהאי עלמא) אֲתַלְבֵּשׁ בְּהוּא רוּחָא אַחְרָא דְּאֲמִינָא, הוּא דְּנִפְיָא מִתַּמָּן, וְהוּא מִתַּמָּן, וּבְכַלְהוּ שְׂרִיא בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וְאֲתַלְבֵּשׁ בְּהוּ.

הוּא רוּחַ דְּנִפְיָא מִהֵאֵי עֲלָמָא, דְּלֹא אֲתַרְבִּי (דלֹא אתדכי) וְלֹא אֲתַפְּשֵׁט בְּהֵאֵי עֲלָמָא. אֲזֵלָא בְּגִלְגוּלָא, וְלֹא אֲשַׁכַּח נִיחָא, אֲתִי בְּגִלְגוּלָא בְּעֲלָמָא, כְּאֲבָנָא בְּקוּסְפִיתָא, עַד דִּישַׁכַּח הוּא פְּרוּקָא דִּיפְרוּק לֵיהּ, וְאִיִּתִי לֵיהּ בְּהוּא מְאֵנָא מִמֶּשׁ, דְּהוּא אִיהוּ אֲשַׁתְּמֵשׁ בֵּיהּ, וְדַבֵּיק בֵּיהּ תְּדִיר רוּחִיהּ וּנְפִישִׁיהּ, וְהוּת בֵּת זוגִיָּה, רוּחָא בְּרוּחָא, וְהוּא פְּרוּקָא בְּנִי לֵיהּ כְּמִלְקָדְמִין.

וְהוּא רוּחָא דְּשִׁבְק וְאֲתַדְּבַק בְּהוּא מְאֵנָא, לָא אֲתַאֲבִיד. דְּהָא לִית מְלָה אֲפִילוּ זַעֲרָא בְּעֲלָמָא, דְּלֹא הוּי לֵיהּ אֲתַר וְדוּכְתָא לְאֲתַמְרָא וְלֹאֲתַכְנֵשָׁא תַּמָּן, וְלֹא אֲתַאֲבִיד לְעֲלָמִין. וּבְגִין כֵּן, הוּא רוּחָא דְּשִׁבְק בְּהוּא מְאֵנָא, תַּמָּן הוּא, וְדֵאֵי רְדִיָּה בְּתַר עֲקָרָא וִיסוּדָא דִּילֵיהּ, דְּקָא נִפְיָא מִיָּנִיָּה, וְאִיִּתִי לֵיהּ, וּבְנִי לֵיהּ בְּדוּכְתִיָּה, בְּאֲתַר דְּהוּא רוּחַ בֵּת זוגִיָּה, (לך לך פ"ה ע"ב) דְּנִפְקַת בְּתַדִּיָּה, וְאֲתַבְּנִי תַּמָּן כְּמִלְקָדְמִין. וְדֵא אִיהוּ בְּרִיָּה חֲדַתָּא הַשְׁתָּא בְּעֲלָמָא, רוּחָא חֲדַתָּא וְגוּפָא חֲדַתָּא.

דף ק' ע"א

וְאִי תִימָא, רוּחַ דָּא הוּא מַה דְּהוּת. הֲכִי הוּא אֲבַל לָא אֲתַבְּנִי, אֱלָא בְּגִין הוּא רוּחָא אַחְרָא דְּקָא שִׁבְק בְּהוּא מְאֵנָא, (דף ק' ע"א) הֲכֵא אִית רְזִין (ס"א רזא דרזין בהוּא מְאֵנָא). בְּסַפְרָא דְּחַנּוּךְ, בְּנִינָא דָּא דְּאֲתַבְּנִי, לָא אֲתַבְּנִי, אֱלָא בְּהוּא רוּחָא אַחְרָא דְּשִׁבְק תַּמָּן, בְּהוּא מְאֵנָא. וְכֹד שְׂאֲרִי לְאֲתַבְּנָאָה, דָּא מְשִׁיךְ אֲבַתְרִיָּה דְּהוּא רוּחַ דְּאֲזִיל עֲרִטִילָאָה, וּמְשִׁיךְ לֵיהּ לְגַבִּיָּה, וְתַמָּן תְּרִי רוּחוֹת דְּאִינּוֹן חַד. לְבַתַּר, דָּא אִיהוּ רוּחַ, וְדֵא אִיהוּ נִשְׁמָה, וְתַרוּוִיָּהוּ חַד.

אִי זָכָה לְאֲתַדְּכָאָה כְּדָקָא יְאוּת, תַּרוּוִיָּהוּ אִינּוֹן חַד, לְאֲתַלְבֵּשָׁא בְּהוּ נִשְׁמָתָא אַחְרָא עֲלָאָה. כְּמָה דְּאִית לְשְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, רוּחַ, דְּזֹכְאִין בְּהוּ נִשְׁמָתִין, אִינּוֹן דְּקַדְמָן וְאַחֲדִין בְּהוּ, וְרוּחָא אַחְרָא מְלַעֲיָלָא. וּנִשְׁמָתָא קְדִישָׁא אֲתַלְבֵּשָׁא בְּהוּ. אוּף הֲכִי נְמִי, מְדִילֵיהּ מִמֶּשׁ אִית תְּרִין רוּחִין, בְּגִין לְאֲתַלְבֵּשָׁא בְּהוּ נִשְׁמָה עֲלָאָה.

יְהֵא לְדִין גּוּפָא אַחְרָא, דְּקָא אֲתַבְּנִי הַשְׁתָּא חֲדַתָּא, הוּא גּוּפָא קְדַמָּאָה דְּשִׁבְק, מַה אֲתַעֲבִיד מְנִיָּה. אוּ הֵאֵי בְּרִיקְנִיָּא, אוּ הֵאֵי בְּרִיקְנִיָּא. לְפּוּם סְכֻלְתָּנוּ דְּבַר נִשְׁ

אֶשְׁתַּמֵּעַ, דְּהָאֵי קַדְמָאָה דְּלֹא אֶשְׁתְּלִים בְּקַדְמִיתָא, אַתְּאָבִיד, הוּאִיל וְלֹא זָכָה. אֵי
הֵכִי, לְמַגְנָא אֶשְׁתַּדַּל בְּפַקוּדֵי אֹרִייתָא, אוֹ אֶפִּילוּ בְּחַד מְנִייהוּ. וְהָא אֲנִן יַדְעִנָּן,
דְּאֶפִּילוּ רִיקְנִין שְׁבִישְׁרָאֵל, כְּלָהוּ מְלִיין מְצוֹת כְּרַמּוֹן. וְגוּפָא דָּא, אִף עַל גַּב דְּלֹא
אֶשְׁתְּלִים, לְאַתְרַבָּאָה, וְלִמְזַכֵּי וְלִמְסַגֵּי בְּעֵלְמָא, פַּקוּדִין אַחְרָנִין דְּאֹרִייתָא נָטַר,
דְּלֹא אַתְּאָבִידוּ מִנִּיהּ, וְכִי לְמַגְנָא הוּוּ.

חֲבַרְיָא חֲבַרְיָא, פַּקִּיחוּ עֵינַיִכוֹן, דְּהָא אֲנָא יַדְעָנָא, דְּהֵכִי אַתּוֹן סַבְרִין וַיַּדְעִין,
(נ"א סלקא דעתין) דְּכָל אֵינּוֹן גּוּפִין, צִינּוֹן אֵינּוֹן בְּרִיקְנִיָּא, דְּלֹא אֵית לֹון קִיּוּמָא
לְעֵלְמִין. לָאוּ הֵכִי, וְחַס לָן לְאַסְתַּכְּלָא בְּאַלִּין מְלִין.

פְּתַח סָבֵא וְאָמַר, (תהלים קו) מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת יְיָ יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ. מֵאֵן הוּא
בְּעֵלְמָא, דִּיכִיל לְמִלְלָא גְּבוּרָן, דְּעָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵלְמָא תְּדִיר. הֵהוּא
גּוּפָא קַדְמָאָה דְּשִׁבְק, לֹא אַתְּאָבִיד, וְקִיּוּמָא לְהוּי לִיהּ לְזַמְנָא דְּאַתִּי. דְּהָא עוֹנֵשִׁיָּה
סָבַל בְּכַמָּה זִינִין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא מְקַפַּח אַגְרָא דְּשׁוּם בְּרִיין דְּבָרָא, בְּרִ
אֵינּוֹן דְּנַפְקוּ מִגּוֹ מְהִימְנוּתָא דִּילֵיהּ, וְלֹא הוּוּ בְּהוּ טַב לְעֵלְמִין. וְבַר מְאִינּוֹן דְּלֹא
כָּרְעוּ בְּמוּדִים, דְּהֵנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד מְנִייהוּ בְּרִיין אַחְרָנִין, בְּגִין דְּלֹא
יִתְבַּנֵּי הֵהוּא גּוּפָא דִּיקְנָא דְּבַר נֶשׁ, וְלֹא יְקוּם לְעֵלְמִין. אֲבַל הֵנִי לָאוּ הֵכִי.

מַה עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֵי הֵהוּא רוּחַ, זְכִי לְאַתְתַּקְנָא בְּהָאֵי עֵלְמָא, בְּהֵהוּא
גּוּפָא אַחְרָא, מַה עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הֵהוּא פְּרוּקָא דְּקָא פְּרִיק לִיהּ, הֵהוּא
רוּחַ דִּילֵיהּ דְּקָא אַעִיל תַּמָּן, וְשִׁתְּףָּהּ וְעָרַב בְּהֵהוּא רוּחַ דְּהוּוּ בְּהֵהוּא מְאָנָא, וְדָאֵי לֹא
אַתְּאָבִיד, וְמַה אַתְּעָבִיד, דְּהָא תְּלַת רוּחִין תַּמָּן, (ס"א בההוא גופא אחרא ביה יקום ומה
עביד קודשא בריך הוא. תא חזי ההוא פרוקא דקא פריק ליה. רוח דיליה הא אעיל המן ושביק
ושחף וערב בההוא מאנא. וההוא רוחא קדמאה דהוא בההוא מאנא ואתדבק ביה ודאי אשתאר
תמן ולא אתאביד ובגין כך ההוא רוחא דשבק בההוא מאנא ואתדבק תמן הוא רדיף בתר עיקרא
דיליה ויסודא דיליה דקא נפיק מיניה ואייתיה ליה ובני ליה בדוכתיה באתר דהוות בת זוגיה. הא
תלת רוחין תמן) חַד, דְּהוּוּ בְּהֵהוּא מְאָנָא, וְאַשְׁתָּאֵר תַּמָּן. וְחַד, הֵהוּא דְּאַתְמַשְׁףָּהּ תַּמָּן
דְּהוּוּ עַרְטִילָאָה. וְחַד, הֵהוּא דְּאַעִיל תַּמָּן הֵהוּא פְּרוּקָא, וְאַתְּעָרַב בְּהוּ. לְמַהוּי
בְּתַלְתַּת רוּחִין אֵי אַפְשָׁר. וְמַה אַתְּעָבִיד.

אַלָּא, כִּף אֵינּוֹן גְּבוּרָן עֵלְאִין, דְּעָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הֵהוּא רוּחָא דְּאַעִיל
תַּמָּן הֵהוּא פְּרוּקָא, בִּיהּ אַתְלָבֶשׁ הֵהִיא נְשֻׁמָּתָא, בְּאַתְרַ דְּלְבוּשָׁא דְּגִיּוּרִי, (והוא)
וְהֵהוּא רוּחָא עַרְטִילָאָה, דְּתַב תַּמָּן לְאַתְבְּנָאָה, לְהוּי לְבוּשָׁא לְנְשֻׁמָּתָא עֵלְאָה.
וְהֵהוּא רוּחַ דְּהוּוּ בְּקַדְמִיתָא, דְּאַשְׁתָּאֵר בְּהֵהוּא מְנָא, פְּרַח מִתַּמָּן. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲזַמִּין לִיהּ אַתְרַ, בְּגוֹ רִזִּין פּוּיִן דְּטַנְרָא, דְּבַתְרַ כְּתַפּוּי דְּגַן עֵדֶן, וְאַתְטַמַּר תַּמָּן.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

ואסתלק לההוא גופא קדמאה, דהוא בקדמיתא. ובההוא רוח יקום ההוא גופא, ודא איהו חד דאינון תרין, דקא אמינא (לעילא).

אבל ההוא גופא, עד דלא יקום, עונשיה סגיא דהא בגין דלא זכה לאתרבאה, נחתי ליה לגו (תיקונין ע"ט ע"א) אדמה, דסמיך לארקא. ואתדן תמן. ולבתר סלקין ליה להאי תבל. השתא נחית, והשתא סליק, הא סליק, והא נחית, לית ליה שכיכו בר בשבתי, וביומין טבין ובירישי ירחי.

דף ק' ע"ב

ואלין דמיכין באדמת עפר, (דף ק' ע"ב) אדמת, מאדמה. עפר מתבל. ועל אלין כתיב, (דניאל יב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות ולדראון עולם. כל אלין דלא זכו לאתתקנא אבל אי זכה ההוא רוחא ערטילאה, דתב כמלקדמין, לאתתקנא. זכאה איהו, דהא ההוא רוחא דאתמר ביה, דאתטמר בטנרא, יתתקן בההוא גופא קדמאה. ועל אלין כתיב אלה לחיי עולם ואלה לחרפות וגו'. כל אינון דלא זכו לאתתקנא.

ואלין אינון גבורן עלאין, דמלכא עלאה קדישא, ולא אתאביד כלום. אפילו הבל דפומא אתר ודוכתא אית ליה, וקודשא בריך הוא עביד מינה מה דעביד. ואפילו מלה דבר נש, ואפילו קלא, לא הוי בריקנייא, ואתר ודוכתא אית להו לכלא.

האי דאתבני השתא, ונפק לעלמא בריה חדתא, לית ליה בת זוג. ועל דא לא מכריזי, דהא בת זוגיה אתאבידת מינה, בת זוגיה דהות ליה, אתעבידת אמיה, ואחיה אבוה.

סבא סבא, מה עבדת, טב הוה לך שתיקא, סבא סבא, הא אמינא דעאלת בימא רבא, בלא חבלין, ובלא דגלא, מה תעביד. אי תימא דתסלק לעילא, לא תיכול. אי תימא דתיחות לתתא, הא עמקא דתהומא רבא, מה תעביד. אי סבא אי סבא, לא אית לך לאהדרא לאחורא. בעדנין אלין, לא הוית, ולא אתרגילת, לאתחלשא בתוקפך, דהא ידעת, דבר נש אחרא בכל דרא דא, לא עאל בארבא בעמיקא דא דאנת תמן.

בריה דיוחאי ידע לאסתמרא ארחוק, ואי עאל בימא עמיקא, אשגח בקדמיתא, היך יעבר בזמנא חדא, וישוטט בימא, עד לא ייעול ואנת סבא, לא אשגחת בקדמיתא. השתא סבא, הואיל ואנת תמן, לא תחלש בתוקפך, לא תשבוק כל ארחך, למשטטא לימינא ולשמאלא, לארכא ולפותייא, לעמקא ולרומא, לא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

תִּדְחַל. סָבָא סָבָא, אֲתִתְקַף בְּתִקְפֵךְ, כְּמָה גְבִרִין תִּקְיִפִין תְּבַרְתְּ בְּתִקְפֵיהוֹן, וְכִמָּה
קָרְבִין נִצְחָת.

בְּהַאי סֵפֶר הַזֵּהר, יִפְקֹון בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי - [דף 16]

סדר הלימוד ליום ג שבט [יום 121 בשנה]

בכה, פתח ואמר, (שיר השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו. האי קרא אוקמוה, והכי הוא. אבל צאינה וראינה, וכי מאן יכיל למחמי במלך שלמה, דהוא מלכא דשלמא דיליה, והא סתים הוא, מפל חילי מרומין דלעילא, בההוא אתר, (ישעיה סד) דעין לא ראתה אלהים זולתך. ואת אמרת צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה. ותו, דהא כבוד דיליה, פלהו מלאכי עלאי שאלי ואמרי, איה מקום כבודו.

אלא, מה דאמר צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה, בעטרה כתיב, ולא כתיב ובעטרה דכל מאן דחמי ההוא עטרה, חמי נעם מלכא דשלמא דיליה. שעטרה לו אמו, הא תנינן, קרי לה בת, וקרי לה אחות, קרי לה אם, וכלא איהו. וכלא הוי, מאן דיסתפל וינדע בהאי, ינדע חכמתא יקירא.

השתא מה אעביד, אי אימא, רזא סתימא דא, לא אצטריך לגלאה. אי לא אימא, ישתארוז זכאין אלין, יתמין מהאי רזא, נפל ההוא סבא על אנפוי, ואמר, (תהלים לא) בידך אפקיד רוחי פדית אותי יי אל אמת. מאנא דהות לתתא, היך יתעביד לעילא, בעלה דהוה לעילא, היך יתהפך והוה לתתא. בת זוגיה אתעבידת אמיה. תוהא על תוהא. אחוה אבוה. אי אבוה דקדמיתא, יפרוק ליה, יאות, אבל אחוה דליהוי אבוה, וכי לא תוהא איהו דא. עלמא בהפוכא איהו. ודאי עלאין לתתא, ותתאין לעילא.

דף ק"א ע"א

אלא, (דניאל ב) להוא שמייה די אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא דיליה היא. והוא מהשנא עדניא וזמניא וגו' ידע מה בחשוכא ונהורא עמיה שרא. תא חזי, מאן דשרי בנהורא, לא יכיל לאסתכלא ולמחמי בחשוכא. אבל קודשא בריך הוא לאו הכי, (דף ק"א ע"א) ידע מה בחשוכא, אף על גב דנהורא עמיה שרא. מגו נהורא, אסתפל בחשוכא, וידע כל מה דתמן.

הכא, אית לאקדמא בקדמיתא, מלה חדא, דאמרו קדמאי, באינן חזוי ליליא. דתנן, מאן דאתי על אמיה בחלמא, יצפה לבינה. דכתיב, (משלי ב) כי אם לבינה תקרא, הכא אית לאסתכלא, אי בגין דאיהי אם יאות, והוה ליה למכתב הכי, דמאן דחמא אמיה בחלמא, יזכי לבינה. אבל מאן דאתי על אמיה אמאי.

"זֶהָר הַיּוֹמִי" לַיִּמּוּד כָּל סֵפֶר הַזֶּהָר בְּמַעְגַל הַשָּׁנָה – [חֹדֶשׁ שְׁבֹט]

אֵלָא רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ, בְּגִין דְּאַתְהַפֵּךְ וְסֻלְיָק מִתְתָּא לְעֵילָא. בְּרָא הוּוּ
בְּקַדְמִיתָא, כִּיּוֹן דְּסֻלְיָק לְעֵילָא, אַתְהַפֵּךְ אֵילְנָא, וְאַתְעֵבִיד אִיהוּ מִעֲלָמָא עֲלָאָה,
וְשְׁלִיט עָלָהּ, וְזָכִי לְבִינָה.

בְּקַדְמִיתָא כִּד סֻלְיָק אֵינְשׁ לִי"ג (צ"ח ע"א) שְׁנִין, מַה כְּתִיב, (תהלים ב) יי' אָמַר
אֵלַי בְּנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יִלְדְתִיךָ, כְּדִין אִיהוּ לְתַתָּא מִינָהּ. כִּיּוֹן דְּסֻלְיָק עָלָהּ, הָאִי
אִיהוּ מִעֲלָמָא עֲלָאָה. דְּהָא אֲסַתְלֵק בְּדַרְגָּא דִּיּוֹסְפָא, וְדָא (ס"א ודאי) זָכִי לְבִינָה.

אוּפָּה הָכִי הָאִי מְאָנָא, בְּקַדְמִיתָא אִיהוּ הוּוּ בְּדַרְגָּא דִּיּוֹסְפָא, בְּעַל אֵילְנָא תְתָאָה,
קִיִּימָא בְּרַעוּתִיָּהּ, וְשְׁלִיט עָלֶיהָ, דְּהָא כָּל נוֹקְבָא, בְּדִיּוֹקְנָא דְּנוֹקְבָא אֵילְנָא תְתָאָה
קִיִּימָא. כִּיּוֹן דְּאִיהוּ לָא בְּעָא לְקִיִּימָא בְּהַהוּא דַּרְגָּא דִּיּוֹסְפָא, וְלָא אַתְקִיִּים לְשִׁמְשָׁא
בֵּיהּ, וְלֹא־פְשָׁא בְּעֲלָמָא, וְלִמְעַבְד תּוֹלְדִין, כְּדִין נְחִית לְתַתָּא, וְאַתְעֵבִידת אִיהוּ
אִמִּיָּה. וְהַהוּא פְרוֹקָא, יְרִית יְרוּתָא דִּיּוֹסְפָא, דְּהוּוּ הוּוּ בְּקַדְמִיתָא וְאִיהוּ נְחִית לְתַתָּא.

כִּיּוֹן דְּנְחִית לְתַתָּא, כְּדִין אַתְקִיִּים בֵּיהּ, יי' אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם
יִלְדְתִיךָ. אַתְהַפֵּךְ אֵילְנָא, מַה דְּהוּוּ תְחוּתִיָּהּ וְאִיהוּ שְׁלִיט עָלֶיהָ, אַתְהַדֵּר וְשְׁלִיט
הַהוּוּ אֵילְנָא עָלֶיהָ, וְאִיהוּ נְחִית לְתַתָּא. כִּיּוֹן דְּאִיהוּ נְחִית לְתַתָּא, הַהוּוּ דִּירִית
יְרוּתָא אַתְר דִּיּוֹסְפָא, אָבוּי אָקְרִי, אָבוּי הוּוּ וְדָאִי, כְּלָא אִיהוּ עַל תְּקוּנָיָהּ וְדָאִי
כְּדָקָא יְאוּת.

בְּקַדְמִיתָא הוּוּ מִעֲלָמָא דְּדַכּוּרָא, וְהָא אַתְעַקֵּר מִתְמָן, וְהַשְׁתָּא אִיהוּ מִעֲלָמָא
דְּנוֹקְבָא. וְמַה דְּהוּוּ אִיהוּ שְׁלִיט עָלָהּ, שְׁלֻטָא אִיהוּ עָלֶיהָ, וְאַתְהַדֵּר לְמַהוּי בְּעֲלָמָא
דְּנוֹקְבָא. וְעַל דָּא לִית לִיָּה בֵּת זוּג כְּלָל. וְלָא מְכַרְיָנִי עָלֶיהָ, עַל נוֹקְבָא. דְּהָא
מִעֲלָמָא דְּנוֹקְבָא אַתְהַדֵּר אִיהוּ.

וְהַהוּוּ גּוּפָא קַדְמָאָה דְּשִׁבְקָא, אֲלִמְלָא יְנַדְעוֹן וְיִסְתַּכְּלוֹן בְּנֵי עֲלָמָא, צַעְרָא דְּאִית
לִיָּה, כִּד יַתְעַקֵּר מִעֲלָמָא דְּדַכּוּרָא, וְאַתְהַדֵּר לְעֲלָמָא דְּנוֹקְבָא. יְנַדְעוֹן, דְּהָא לִית
צַעְרָא בְּעֲלָמָא, כְּהַהוּוּ צַעְרָא. בֵּת זוּג לִית לִיָּה, דְּהָא לָא קִיִּימָא בְּאַתְר דְּדַכּוּרָא.
לָא מְכַרְיָנִי עָלֶיהָ, עַל נוֹקְבָא, דְּהָא מִעֲלָמָא דְּנוֹקְבָא אִיהוּ. וְאִי אִית לִיָּה בֵּת זוּג,
הוּוּ בְּרַחְמִי, אַעְרַעַת בְּהַדִּי (נ"א בחד) נוֹקְבָא, דְּעַד כְּעַן לָא אִית לָהּ בֵּר זוּג. וְעַל
דָּא תְנִינֹן, דִּילְמָא יְקַדְמְנוּ אַחַר בְּרַחְמִים. אַחַר תְּנֹן. וְכִלָּא אִיהוּ עַל תְּקוּנָיָהּ.

וְעַל דָּא כְּתִיב (ויקרא כב) וּבֵת כְּהֵן כִּי תִהְיֶה אֲלִמְנָה וְגִירוּשָׁה וְזָרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה
אֶל בֵּית אָבִיָּהּ כְּנַעוּרֶיהָ. וּבֵת כְּהֵן, הָא אוֹקִימְנָא מְלָה דָּא. אֲלִמְנָה, מַהַהוּוּ גּוּפָא
קַדְמָאָה. וְגִירוּשָׁה, דְּלָא עֲאֻלַת לְפַרְגּוּדָא דְּמִלְכָּא, דְּכָל אֵינּוֹן דְּלָא קִיִּימִי בְּעֲלָמָא
דְּדַכּוּרָא, לָא אִית לָהּ בֵּיהּ חוּלְקָא. הוּוּ אֲשַׁתְּמִיט וְאַעְקֵר גְּרַמִּיָּה מִעֲלָמָא דְּדַכּוּרָא,

לֹא אֵיִת לִיָּה חוֹלְקָא בֵּיה וְעַל דָּא אִיְהִי גְרוּשָׁתָּה. וְזֵרַע אֵין לָהּ, דְּדָאֵי הָוָה לָהּ זֵרַע,
לֹא אֶתְעַקֵּר מִנֵּיהּ, וְלֹא הָוָה נְחִית לְעֵלְמָא דְנוֹקְבָא.

וְשָׁבָה אֶל בֵּית אַבְיָה, מֵאֵן בֵּית אַבְיָה. דָּא עֵלְמָא דְנוֹקְבָא, דְּהָהוּא עֵלְמָא בֵּית
אַבְיָה אֶקְרִי, וְהָהוּא מֵאֵנָּה דְּהָוָה אֶתְתַּקֵּן לְאַשְׁתַּמְשָׁא בֵּיהּ, אֶתְהַפֵּךְ וְאִיְהוּ נְחִית
לְתַתָּא, וְהָהוּא מֵאֵנָּה סְלִיק לְעֵילָא. כְּנַעֲוִרְיָה, כְּהָהוּא זְמַנָּה דְכְּתִיב, אֲנִי הַיּוֹם
יִלְדְתִיךָ, יִלְדְתִיךָ וְדָאֵי, יִשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִי, כְּמָה דְּהָוָה (בְּקִדְמִיתָא) מִתְּלִיסַר שָׁנִין
וְלְעֵילָא.

דף ק"א ע"ב

אִי זְכָאת לְאַתְתַּקְנָא, הוֹאִיל וְשָׁבָה אֶל בֵּית אַבְיָה, מִלְּחָם אַבְיָה תֹּאכֵל, (דף ק"א
ע"ב) תִּתְעַנֵּג מִהָהוּא עֲנוּגָא. דְּעֵלְמָא דְנוֹקְבָא, דְּאֶכְלִי מִנְהֵמָה דְּאַבְיָרִים, דְּנְחִית
מִלְּעֵילָא. אֲבָל לְאַסְתַּכְּלָא וְלְאַתְהַנִּי בְּמָה דְּאַתְהַנּוּן שְׂאֵר צְדִיקִיָּא, לֹא יִכְלָא בְּגִין
דְּהָוָה זֵר לְתַמּוֹן. וְעַל דָּא לֹא אֶכִּיל קֹדֶשׁ אֲבָל אֶכִּיל תְּרוּמָה, דְּאִיְהוּ יְתִיב בְּעֵלְמָא
דְּנוֹקְבָא.

וּמַגּוּ דְּאִיְהוּ מִעֵלְמָא דְנוֹקְבָא, לֹא אֶכִּיל לִיָּה אֶלָּא בְּלִילָהּ, דְּכְּתִיב, (ויקרא כב)
וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר וְאַחַר יֹאכֵל מִן הַקֹּדְשִׁים כִּי לַחֲמוֹ הוּא. דְּהָא קֹדֶשׁ דְּאִיְהוּ
מִעֵלְמָא דְּדַכּוּרָא, לֹא אֶתְאַכִּיל אֶלָּא בַּיּוֹם. בְּגִינֵי כֶּךָ (ירמיה ב) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִי
רִאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, (בראשית ל"א ע"ב) שִׁירֹתָא עֲלָאָה דְּכָל עֵלְמָא דְּדַכּוּרָא, (נ"ט
ע"א) קֹדֶשׁ אִיְהוּ, וּמָה דְּסְלִיק בֵּיהּ, בְּקֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל הוּא, וּבְגִינֵי כֶּךָ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל
לִי רִאשִׁית תְּבוּאָתָהּ.

כַּד רוּחִין פְּקִידָאן, בְּאִינוּן זְמַנִּין דְּפְקִדִין לְבֵי קְבָרִי, אִינוּן לֹא פְקִדִין, דְּהָא לֹא
זְכָאן לְעֵלְמָא דְּקֹדֶשׁ, דְּכְּתִיב, (ויקרא כב) וְכָל זֵר לֹא יֹאכֵל קֹדֶשׁ. וְאִי לֹא זְכָה הָהוּא
רוּחָא לְאַתְתַּקְנָא כְּדָקָא יְאוּת, כִּיּוֹן דְּאַהֲדַר בְּגִלְגוּלָא, אֶפִּילוּ בְּהָהוּא אַתְרָה,
בְּתְרוּמָה לֹא אֶכִּיל, וְזֵר אֶקְרִי, אֶפִּילוּ לְעֵלְמָא תְּתָאָה וְלֹא אֶכִּיל בָּהּ. עַד הָכָא
בְּרִזָּא דָּא.

סָבָא סָבָא, כִּיּוֹן דְּשְׂרִיאת לְשִׁטְטָא בִּימָא רַבָּא, זִיל בְּרַעוּתְךָ, לְכָל סְטְרִין דִּימָא.
הַשְׁתָּא אִית לְגִלְגָּלָהּ, דְּהָא אֲמִינָא, דְּהָא פְרוּקָא כַּד אֶתִּי, עָאֵל גְּבִי הָהוּא מֵאֵנָּה,
דְּקָא אֲמִינָא, אֶעִיל תַּמּוֹן, וְדְבִיק תַּמּוֹן רוּחָא (דְּעֵלְמָא) דִּילִיָּה בְּהָהוּא מֵאֵנָּה וְלֹא
אַתְאַבִּיד כְּלוּם, אֶפִּילוּ הֵבֵל דְּפּוּמָא, יְאוּת הוּא וְכֶךָ הוּא. סָבָא סָבָא, אִי תִימָא
וְתַגְלִי, אִימָא בְּלֹא דְחִילוּ.

שְׂאֵר בְּנֵי נֶשְׁא דְּעֵלְמָא, דְּקָא מִסְתַּלְקִי מִנֵּיהּ, וְהָא יְדַעְנָא, דְּרוּחַ דִּילִיָּה שְׂבִיק
בְּהָיָא אֶתְתָּא דְּהוּת לִיָּה, וְרוּחָא אֶעִיל תַּמּוֹן, מָה אֶתְעַבִּיד מִהָהוּא רוּחַ. וְאִי נְסָבָא

האי אתתא, אוף הכי, מה אתעביד מההוא רוח דשבק בה בעלה קדמאה, דהא גבר אחרא אתי עלה.

לאתקיימא רוח ברוח לא אפשר, דהא האי דאתי עלה השתא, רוח אעיל בה. וכן ההוא קדמאה דאסתליק, רוח אעיל בה. ההוא קדמאה דאסתלק בגין הווי ליה, ודא דהשתא לאו פרוקא איהו, רוח דשבק ההוא קדמאה בההוא מאנא, ואתא האי אחרא ואעיל בה רוח, ודאי לא יכלי תרוייהו לאתקיימא בההוא גופא דאתתא כחדא, אי נימא דאתאביד, אי אפשר, מה אתעביד מניה.

אוף הכי אי איהי לא אתנסיבת, ההוא רוחא דשבק בה בעלה, מאי אתעביד מניה. אי נימא דאתאביד, לאו הכי. כל דא צריך לגלאה השתא. סבא סבא, חמי מה עבדת, ובמה אעילת גרמך. קום סבא, ארים דגלך. קום סבא, ואשפיל גרמך קמי מארך.

פתח ההוא סבא ואמר, (תהלים קלא) "לא גבה לבי ולא רמו עיני וגו'. דוד מלכא אמר דא, בגין דהוה מלכא עלאה, ושליטא על כל מלכין עלאין, ושליטין דאית ממזרח ועד מערב, ולא סליק על לביה לאסטאה מארחא, ותדיר שפיל לביה קמי מאריה, וכד הוה לעי באורייתא, הוה מתגבר פאריא, ועינוי תדיר מאיכין בארעא, מדחילו דמאריה. וכד הוה אזיל בין עמא, לא הוה ביה גסות רוחא כלל.

ועל דא פתיב, "לא גבה לבי וגו', לא גבה לבי, אף על גב דאנא מלכא שליטא על כל שאר מלכין דעלמא. ולא רמו עיני, בזמנא דאנא קיימא קמך, לעי באורייתא. ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני, בשעתא דאנא אזיל בין עמא. ואי דוד מלכא אמר הכי, שאר בני עלמא על אחת כמה וכמה. ואנא כמה אנא שפיל לבא, ומאיך עינא קמי מלכא קדישא. וחס לי, דבמלין קדישין דאורייתא, ירום לבאי. בכה ודמעוי נפלין על דיקניה.

דף ק"ב ע"א

אמר, סבא לאי בחילא, כמה שפיראן דמעין על דיקנך, כמה דהוה שפיר משחא טבא, כד הוה נחית על דיקנא דסבא טבא דאחרן. אימא מילך סבא (דף ק"ב ע"א) דהא מלכא קדישא הכא. שאר בני נשא דעלמא, דקא אסתלקו מניה, ושבקו רוחא בההוא מאנא, דהווי משתמשי ביה, ואתנסיבת, ואתא אחרא ואעיל בההוא מאנא רוחא אחרא, מה אתעביד מההוא קדמאה, כמה דאתמר.

תא חזי, כמה עלאין גבוראן דמלכא קדישא, דקא עביד, ומאן יכיל למלא לון. פד האי בעלה תניינא, אתי ואעיל רוחא בההוא מאנא, רוחא קדמאה, מקטרגא בהאי רוח דעאל, ולא אתיישבן פחדא.

ובגיני פך, אתתא לא אתיישבת פדקא יאות, בהדי בעלה תניינא, בגין דרוחא קדמאה מכשפשא בה, וכדין איהי דכירת ליה תדיר, ובכאת עליה, או אתאנחת עליה, דהא רוחא דיליה, מכשפשא במעהא פחויא, ומקטרגא בהדי רוח אחרא, דעאל בה מבעלה תניינא. עד זמן סגי מקטרגין דא בדא.

ואי אעבר דא דעאל, לההוא (אתערו) דההוא קדמאה (לבתר), דא קדמאה נפיק ואזיל ליה. ולזמנין, דדחי דא קדמאה לההוא תניינא, ואתעביד ליה מקטרגא, עד דאפיק ליה מעלמא. ועל דא תנינן, דמתרין ולהלאה, לא יסב בר נש להאי אתתא, דהא מלאך המות אתתקף בה, ובני עלמא לא ידעין, דהא רוחא פיון דאתתקף וקא נצח לההוא רוחא אחרא תניינא, מכאן ולהלאה לא יתערב בר נש אחרא בהדה.

חברייא, הא ידענא דבאתר דא אית לכו למקשי, ולימא אי הכי לא מית בדינא האי תניינא, ולא דיינין ליה מלעילא. תא חזי, כלא איהו בדינא, דינצח פלוני לפלוני או דלא יקטרג עליה פלוני לפלוני. ומאן דנסיב ארמלתא, כמאן דעאל בימא, ברוחין תקיפין, בלא חבלין, ולא ידע אי יעבר בשלם, אי יטבע גו תהומי.

ואי דא דעאל ההוא רוחא תניינא, אתתקיף ונצח לההוא קדמאה, תהוא קדמאה נפק מתמן ואזיל ליה. לאן אתר אזיל ליה, ומה אתעביד. סבא סבא מה עבדת. חשבת דתמליל זעיר, ונפקת להאי, הא עאלת באתר דלא עאל בר נש אחרא, מן יומא דדואג ואחיתופל עבדו בעיין אלין, באינון ארבע מאה בעיי, דהוו בעאן על מגדלא דפרח באוירא, ולא אתיב עלייהו בר נש, עד דאתא שלמה מלכא, ובירר לון כל חד וחד על תקונייה. סבא סבא, רזא עלאה דההו טמירא, אתית לגלאה, מה עבדית.

סבא סבא, בקדמיתא הוה לך לנטרא ארחך, ותסתפל ברישך. אבל השתא, לאו שעתא לאתטמרא. סבא, אהדר בתקפך. תהוא רוח דנפק, לאן אזל. בכה ואמר, חבריא, כל הני בכיין דקא בכינא, לאו בגיניכו הוא, אלא דחילנא למארי עלמא, דגלינא ארחין סתימין, בלא רשו. אבל גלי קמי קודשא בריך הוא, דלא ליקרא דילי עבידנא, ולא ליקרא דאבא, אבל רעותי לפולחנא דיליה,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

וְאִנּוּ חֲמִינָא, יִקְרָא דְחַד מִנְיִיכוֹ, בְּהֵוּא עֲלֵמָא, וְאַחֲרָא יִדְעֵנָא דְהָכִי הוּא. אָבֵל
לֹא גִלִּי קִמְאִי, וְהִשְׁתָּא חֲמִינָא.

תְּנִינּוּ, דְחִיין גְּבֵרָא מְקַמֵּי גְּבֵרָא, בְּכַמָּה אַרְחִין סְתִימִין (וּיְלַךְ רַפִּ"ד ע"א) אֶתְדְּחִיין.
הֵוּא רוּחָא קְדָמָאָה, דְאֶתְדְּחִי מְקַמֵּי הֵוּא תְּנִינָא, לְאֵן אֲזִיל. הֵוּא רוּחָא, נְפִיק
וְאֲזִיל, וּמִשְׁטָטָא בְּעֲלָמָא, וְלֹא יִדְעֵ, וְאֲזִיל לְגוֹ קְבָרָא דְהֵוּא בַר נֶשׁ, וּמִתְמָן
מִשְׁטָטָא בְּעֲלָמָא, וְאֶתְחִי בְּחֲלָמָא לְבְנֵי נֶשָׁא, וְחֲמָן בְּחֲלָמָא דִּיּוֹקְנָא דְהֵוּא בַר
נֶשׁ, וְאוּדַע לֹון מְלִין לְפֻם אַרְחִיה דְהֵוּא רוּחַ קְדָמָאָה, דְקָא אֶתְמַשֵּׁךְ מִנִּיה, כְּמָה
דְאִיהוּ בְּהֵוּא עֲלָמָא, הָכִי מִשְׁטָטָא הָאִי, וְאוּדַע בְּהָאִי עֲלָמָא.

דף ק"ב ע"ב

וְהָכִי אֲזִיל וּמִשְׁטָטָא בְּעֲלָמָא, וּפְקַדַת תְּדִיר לְהֵוּא קְבָרָא, עַד (אחורי הדף) זְמַנָּא
דְרוּחֹת פְּקַדֵּן לְגַבֵּי קְבָרֵיהוּ דְגוֹפִין. כְּדִין, הָאִי רוּחָא, אֶתְחַבֵּר בְּהֵוּא רוּחַ דִּילִיָּה,
וְאֶתְלַבֵּשׁ בֵּיה, וְאֲזִיל לִיָּה. כַּד עָאֵל לְדוּכְתִיָּה, אֶתְפֹּשֵׁט מִנִּיה. וְדוּכְתָא אִית לִיָּה
(באינון רוּחִין בְּגוֹן עֵדוֹן) (דף ק"ב ע"ב) בְּאִינוֹן הִיכְלִין דְגוֹן עֵדוֹן, אוֹ לְבַר, לְפֻם אַרְחֹוי
דְכָל חַד וְחַד, וְתַמָּן אֶתְטַמַּר.

סדר הלימוד ליום ד שבט [יום 122 בשנה]

וכד רוחין פקדן להאי עלמא, דמתין נזקקין לגבי חיין, לא נזקקין אלא ביהוה משיכו דרוחא, וביה אתלבש רוחא אחרא. ואי תימא, אי הכי, תועלתא איהו לרוחא, והאי אתתא תועלתא עבדת לכלא. לאו הכי, דאלמלא לא אתנסיבת לגבי אחרא, והאי רוחא קדמא לא מתדחייא מקמי האי גברא אחרא, תועלתא אחרא הוה ליה, בגוונא אחרא, ולא יהא לאי בעלמא, כמה דהוי, ולא יזדקק לגבי חיין דהאי עלמא, כמה דהוי משטטא הכא והכא.

אי הכי זוגא תניינא דהאי אתתא, לא הוי מלעילא. ואת אמרת דאתדחייא גבר מקמי גבר, ואמינא דהאי בעלה תניינא, דנסיב לאתתא דא, איהו בת זוגיה ממש. וההוא קדמא לאו בר זוגיה ממש הוה. והאי תניינא דיליה הוה, וכד מטא זמניה, אתדחייא דא מקמיה. ודאי הכי הוא, דהא לא אתדחייא ההוא רוח קדמא, דהוה בהאי אתתא. אלא בגין דהאי תניינא, דאיהו בר זוגה. (דבר איהו בת זוגיה) (האי תניינא).

וכל אינון תניינין, דאתדחייין מקמי קדמאין. קדמאין הוו בני זוגייהו, ולא הני. ובגין כך, לא אית לון קיומא בהדייהו, ואתדחייא רוח תניינא מקמי רוחא קדמא. ובגין כך, מאן דנסיב ארמלתא, קרינן עליה, (משלי ז) ולא ידע פי בנפשו הוא. (משלי א) פי חנם מזורה הרשת וגו' ולא ידע אי היא בת זוגיה ממש אי לאו.

ארמלתא דלא נסיבת, אף על גב דאתי בר זוגה, ואיהי לא בעאת לאתנסבא, קודשא בריך הוא לא פייף לה מן דינא, וקודשא בריך הוא אזמין לההוא בר נש אתתא אחרא, ולא עאלת בדינא פהאי (ס"א ולית עליה בי דינא בהאי) ביהוה עלמא, ואף על גב דלית לה בר, דהא אתתא לא אתפקדת אפריה ורביה, כמה דאוקמוה.

אתתא דא דלא אתנסיבת זמנא תניינא, ההוא רוח דשבק בה בעלה מה אתעביד מניה. יתיב תמן תריסר ירחי, ובכל ליליא ולייליא, נפיק ופקדא לנפשא, ואתהדר לאתריה. לבתר תריסר ירחי, דקא אסתלק דינא דההוא גברא, דהא כל אינון תריסר ירחי, הא רוחא אתכפייא בעציבו כל יומא. לבתר תריסר ירחי, נפיק מתמן, ואזיל וקיימא לתרע גן עדן, (אחורי הדף) ופקדא להאי עלמא, לגבי ההוא מאנא, דנפיק מניה. וכד האי אתתא אסתלקת מעלמא, ההוא רוח נפיק ואתלבש

בהווא רוח דילה, וזכאת ביה לגבי בעלה, ונהרין תרווייהו, פדקא יאות, בחבורא חדא.

פיון דאתינא להאי אתר, השתא אית לגלאה ארחין סתימין, דמארי עלמא, לא ידעין בהו בני נשא. וכלהו אזלין בארח קשוט, כמה דאת אמר (הושע יד) פי ישראלים דרכי יי' וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם. ובני נשא לא ידעין, ולא משגיחין, כמה אינון עלאין, עובדין דקודשא בריך הוא, וכמה משניין אינון, ובני עלמא לא ידעין, וכלהו בארח קשוט, דלא סטאן לימינא ולשמאלא.

הני דמתגלגלין, דקא אתתרכו בתרוכין מהווא עלמא, ולית לון בת זוג. בת זוג דקא מזדווגן בהאי עלמא, מאן אינון, אינון נשין, דקא מזדווגן בהדייהו בהאי עלמא. דהא (תריך לה ולית ליה בת זוג כאינון גברין דלא תריכו וקא מזדווגן בהדי נשיהו) לכלהו בני נשא, אית לון בת זוג, בר מהאי.

דף ק"ג ע"א

חמו השתא, כמה אינון רברבין ועלאין גבורן דיליה. תנינו, מאן דמתרף אתתיה קדמאה, מדבחא אחית עלוי דמעין. מדבחא אמאי. אלא, הא אמינא, דכל נשין דעלמא בדיקנא דהאי מזבח קיימי, ועל דא (נשא קפ"ד ע"א) ירתאן אינון שבע ברפאן, דכלהו מכנסת ישראל אינון. ואי איהו (דף ק"ג ע"א) מתרף לה, אהדר אבנא (נ"א דמדבחא עלאה) לגרעונא. מאי טעמא. בגין דמתחברן תרוכין בהדי הדדי.

ורזא דא דכתיב, (דברים כד) וכתב לה ספר פרייתות ונתן בידה וגו', ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר. ממשמע דאמר, והלכה והיתה לאיש, לא ידענא (דהויא אזלה לגבי בעלה דתריך לה, נ"א דליתיה) ההוא דתריך לה) מאי אחר. אלא כמה דאתמר, אחר תנו, ואחר פתיב, ואחר קרינון ליה, דכתיב, (איוב ח) ומעפר אחר יצמחו. ותרוכין מתחברן פחדא, תרוכין דהווא עלמא, ותרוכין דהאי עלמא. ומה דהות האי אתתא, בדיקנא עלאה, הא אשתעבדא לדויקנא תתאה, קרינא ליה אחר.

וקרינון ליה אחרון, אחרון מנלן. דכתיב, (איוב יט) ואחרון (ק"ה ע"ב) על עפר יקום. והכא פתיב ושנאה האיש האחרון. או פי ימות האיש האחרון. אחרון, שני מבעי ליה. ואי תימא, דלא תזדווג אפילו לעשרה, דא בתר דא. לאו הכי. וכי לבעלה דא תזדווג, ולא לאחרא, מאי אחרון.

אלא דא איהו האי אחר דקאמרן, ואיהו אחר, ואיהו אחרון. השתא אבנא מתגלגלא בקוספתא. אחר אמאי אקרי הכי דהא כל בניינא נפל, ואתהדר

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

לְעַפְרָא, אִיהוּ הוּהּ מַה דְּהוּהּ, וְלֹא אַחְרָא. אַמַּאי קְרִינְן לֵיהּ אַחַר. אוּף הַכִּי אַמַּאי אַקְרִי אַחְרוֹן, וְכִי אַחְרוֹן אִיהוּ, וְהָא אִי יִתְיַשֵּׁר יָאוּת, וְאִי לָא, יִהְדַּר וְיִתְגַּלְגַּל וְיִתְנַטַּע כְּמַלְקָדְמִין, אַמַּאי אַקְרִי אַחְרוֹן.

אָבַל תָּא חֲזִי, כְּתִיב (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, מַאי טוֹב. תְּנִינְן, דָּא מְלֵאךְ דְּטוֹב. מְאֹד, דָּא מְלֵאךְ הַמּוֹת. וְלִכְלָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲזַמִּין תְּקוּנָוִי.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (בראשית ב) וַנְּהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן, נְהַר דָּא, לָא שְׂכִיךְ לְעֵלְמִין, מְלֵאפְשָׁא וְלִמְסַגִּי וְלִמְעַבְד פִּירִין. וְאֵל אַחַר אֶסְתְּרַס, וְלִית לֵיהּ תִּיאוּבָתָא לְעֵלְמִין, וְלֹא אֶפִּישׁ, וְלֹא עֶבֶד פִּירִין, דְּאֵלְמֵלִי עֶבֶד פִּירִין, יִטְשֵׁטֵשׁ לְכָל עֵלְמָא.

וּבְגִין כֶּךָ, בַּר נֶשׁ דְּגָרִים לְהַהוּא סֵטֵר דִּיפּוּשׁ בְּעֵלְמָא, אַקְרִי רַע, וְלֹא חֲמִי אֶפִי שְׂכִינְתָא לְעֵלְמִין, דְּכְתִיב, (תהלים ה) לֹא יְגוּרְךָ רַע. הָאִי בַר נֶשׁ, דְּמִתְגַּלְגַּלָּא בְּגַלְגּוּלָא, אִי אִיהוּ עֶבֶר וְאִתְדַבֵּק בְּהַהוּא אֵל אַחַר, דְּלֹא עֶבֶד פִּירִין, וְלֹא אֶפִּישׁ בְּעֵלְמָא, בְּגִין כֶּךָ אַקְרִי אַחַר, וְשְׂמָא גָרִים לֵיהּ, אִיהוּ הוּא, וְאַחַר אַקְרִי, אַחַר וּדְאִי.

אַחְרוֹן: מְקַדְמָאָה וְאֵילָךְ, אַחְרוֹן קְרִינְן לֵיהּ, וְאַחְרוֹן אַקְרִי. תְּנִינְנָא אִיהוּ, וּמִיד אַקְרִי אַחְרוֹן, וְהַכִּי קְרִי לֵיהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַחְרוֹן, בְּגִין דִּיתְתַּקֵּן לְמַהוּי אַחְרוֹן, וְלֹא יְתוּב כְּמַלְקָדְמִין. תְּלִיתָאָה אוּף הַכִּי. וְכֵן בְּכָל זְמַנִּין, מְקַדְמָאָה וְאֵילָךְ. הַכִּי אַקְרִי אַחְרוֹן, וְהַכִּי אַצְטְרִיךְ לְמַקְרִי אַחְרוֹן, דְּאֵלְמֵלֵא אֶתְקְרִי מִיד תְּנִינְנָא, הָא פְּתִיחוּ דְפּוּמָא לְאַהֲדָרָא כְּמַלְקָדְמִין, וְהַהוּא בְּנִינְנָא אֶסְתְּתֵר.

מְנַלְן. מִבֵּית שְׁנֵי דְאַקְרִי אַחְרוֹן, דְּכְתִיב, (חגי ב) גְּדוֹל יְהִיָּה כְבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֶחְרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן. דְּהָא מְקַדְמָאָה וְאֵילָךְ, אַחְרוֹן אַקְרִי, דְּהָא לָא יְהָא פְּתִיחוּ דְפּוּמָא, דְּהַהוּא בְּנִינְנָא יְנַפּוּל, וְיִתְהַדַּר כְּמַלְקָדְמִין.

אוּף הַכִּי דָּא, אַחְרוֹן קְרִינְן לֵיהּ. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, לֹא יוּכַל בְּעֵלָה הָרֵאשׁוֹן אֲשֶׁר שְׁלַחָה לְשׁוּב לְקַחְתָּהּ. לֹא יוּכַל, לֹא יִקְחָנָה מִבְּעֵי לֵיהּ, מַאי לֹא יוּכַל. אֵלָא פִּיּוֹן דְּהָאִי אֶתְתָּא אֶתְדַבֵּקת בְּאַחַר, וְנַחְתַּת לְאַשְׁתַּעַבְדָּא בְּדַרְגָּא תְתָאָה, לָא בְּעֵי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ יְתוּב מִדְּרָגָא דִּילֵיהּ, לְמִיָּהב אִיבָא, וְלֹאֶתְדַבֵּקָא בְּהַהוּא דְרָגָא דְלָאוּ דִּילֵיהּ.

וְתָא חֲזִי, אִי הָאִי אֶתְתָּא לָא אֶתְנַסִּיבַת, אֶפִּילוּ תּוֹנָה בְּכָל גּוּבְרִין דְּעֵלְמָא, אִי בְּעֵי בְּעֵלָה יְתוּב לְגַבְהָ, אָבַל אִי אֶתְדַבֵּקָא בְּנִשְׁוֹאִין לְאַחַר, (נ"א ואחר) דָּא (האי) לֹא

יוכל לשוב לדרגא קדמאה, דהוה בקדמיתא לגבה. לא יוכל ודאי לאתבא לההוא דרגא לעלמין.

דף ק”ג ע”ב

אחרי אשר הטמאה תנינן, דהטמאה בלביתה. אי הכי, אפילו אי תתרחק ותזנה בלא נשואין. אלא, כיון דאתדבקת לאחר, הא קבילת עלה חולקא דההוא סטרא, ובעלה (דף ק”ג ע”ב) קדמאה דאיהו מסטרא אחרא טבא דטוב, לא יהא ליה בה חולקא לעלמין, ולא יפיש כלל לההוא אתר. הא אם שלחה האיש האחרון, או פי ימות האיש האחרון, לקדמאה אסורא, אבל לשאר בני נשא, תשתרי. דילמא תשכח אתרא כמלקדמין, ואחרון יקום דיזדווג בהדה.

מאן דאית ליה בנין מאתתיה קדמיתא, ואעיל האי לגו ביתיה, ההוא יומא אתדבק בחרבא קשיא דמתהפכא, בגין תרין סטרין. חד, דהא תרין דחת לון לבר, והשתא איהו תליתאה. ותו, מאנא דאשתעבד (נ”א דאשתתף) ביה אחר, היך ייתי איהו למיהב ביה רוחא דיליה, וישתתף בהדה, ויתדבק בה. לאו דאיהי אסורא, אבל ודאי שתופא בישא איהו לגרמיה. (כדאמרן)

רבי לויטס איש כפר אונז, הוה חייך ומתלוץץ על אתתא דא, כד חמי מאן דאזדווג בהדה, והוה אמר, (משלי לא) ותשחק ליום אחרון פתיב, מאן דאתדבקת ביה באיש אחרון, חיוכא איהי לבתר.

השתא, אית לאהדרא ולעיינא, על אתר (נ”א אילנא) חד רב ועלאה, דהוה בעלמא, וגזעא ושרשא דקשוט, ואיהו עובד אבי ישי אבי דוד. דהא אתמר דאחרון הוה, היך נפק שרשא דקשוט, מגו אתר דא.

אלא, עובד אתתקן בתקוונא עלאה, ואהדר שרשא דאילנא דקא אתהפך, על תקוניה, ואסתליק ביה, ואתתקן כדקא יאות, ועל דא אקרי עובד. מה דלא זכו הכי, שאר בני עלמא.

אתא איהו, פלח ואעדר עקרא ושרשא דאילנא, ונפק מאנפין מרירן, ואהדר (נ”א ואעדר) ואתקן בנופא דאילנא אחרא עלאה, אתא ישי בריה, ואחסין ליה, ותקין ליה, ואתאחד בענפוי (קע”ה ע”ב) דאילנא אחרא עלאה, וחבר אילנא באילנא, ואסתבכו דא בדא. כיון דאתא (ק”ע ע”א) דוד, אשכח אילנאן מסתבכין ומתאחדן דא בדא, כדן ירית שלטנו בארעא, ועובד גרים דא.

בכה ההוא סבא ואמר, אי סבא סבא, ולא אמיןא לך, דעלת בימא רבא, השתא אנת הוא גו תהומי רברבין, אתתקן לסלקא. סבא סבא, אנת גרמת דא,

דאלמלא הוית שתיק בקדמיתא, הוה יאות לך, אבל השתא לא יכילת ולית מאן דאחיד בידך, אלא אנת בלחודך. קום סבא ואסתלק בסליקו.

עובד דא, אתתקן ונפק מגו חקל בישא, דגובין בישינ. אתא ישי בריה, ואתקין ואעדר אילנא, ועם כל דא, (ועובד) דא רוא דרוין, ולא ידענא אי אימא, אי לא אימא. אימא מילך סבא, ודאי אימא, בדא ידיעאן כל שאר בני גלגולא. (נ”א עובד אילנא אתקין) עובד עם כל דא אילנא אתקין. פד אתא דוד מלפא, באילנא תתאה דנוקבא אשתאר, ואצטריך לקבלא (בראשית קס”ה ע”א) חיינ מאחרא, ומה אי האי דאתתקן, ואתקין כלא, הכי. שאר בני עלמא דאתיין בגלגולא, דלא יכלין לאתתקנא הכי, על אחת כמה וכמה.

בכל סטרין אתהפך בגלגולא. פרוץ הכי הוה. בעז הכי הוה. עובד הכי הוה. (ס”א ועם כל דא אילנא אתתקן) ובכלא נפיק אילנא מסטרא דרע, ואתדבק לבתר בסטרא דטוב. בקדמיתא, (בראשית לח) ויהי ער בכור יהודה רע. (אונן אוף הכי) מחלון אוף הכי, ולאן כל כך. אבל בהני אתעפל רע, ונפיק טוב לבתר, (נפק) ההוא דכתיב ביה, (שמואל א טז) וטוב ראי. (שמואל א טז) וי”י עמו. הכא קיימא אילנא תתאה על תקוניה, ומלך אלהים על גוים.

בשירותא דכלא, מעקרא ויסודא עלאה, אשתרשו דרגין, ראובן שמעון לוי יהודה, מה פתיב ביה, (בראשית כט) הפעם אודה את יי, וכתיב ותעמוד מלדת. היינו (ישעיה נד) רני עקרה לא ילדה. בגין דכד אתיליד יהודה, נפקת נוקבא מתדבקא בדכורא, ולא הות על תקוניה אנפין באנפין, ולא אתפשרת לאולדא פיון דנסר לה קודשא בריך הוא, ואתקין לה, (ס”א אנפין באנפין) פדין אתפשרת לאתעפרא ולאולדא.

דף ק”ד ע”א

ובספרא דחנוך, ותעמוד מלדת, לאו על לאה אתמר, אלא על רחל אתמר, ההיא דמבכה (דף ק”ד ע”א) על בניה, ההיא דאשתרשת ביהודה: יה”ו ד”ה. ותעמוד מלדת, דהא לא אתתקנא.

בקדמיתא, דיוקנא דלעילא הוה כלא ראובן: או”ר ב”ן. (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור, ימינא אור. (ב”ן) שמעון שמאלא אור ביהווא סיגא דדהבא בהדיה שם עון. לוי: חבורא דכלא, לאתחברא מתרין סטרין. יהודה: נוקבא בהדי דכורא מתדבקת, יה”ו, דא דכורא. ד”ה, דא נוקבא דהות בהדיה.

ד”ה, אמאי ד”ה. אלא ד, באתדבקותא דרע בהדה, איחי דל”ת, מסכנא איחי, ואצטריך לאתבא בגלגולא, לאתעפלא ההוא רע, ולמתבלי בעפרא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

וּלְבַתֵּר לְצַמְחָא בְּסִטְרָא דְטוֹב, וְלִנְפַקָא מִמִּסְכְּנֵנוּ לְעֵתִירוֹ, וּכְדִין ה'. וְעַל דָּא, יְהוּד' ד"ה.

פּוּק סְבָא, מְגוּ תְהוּמֵי, לָא תִדְחַל, כַּמָּה אַרְבִּין זְמִינִין לָךְ, בְּשַׁעְתָּא דְתִשּׁוּטֵט יִמָּא, בְּגִין לְנִיחָא בְהוּ. בְּכַה כְּמַלְקֵדְמִין וְאָמַר, מֵאֲרֵי דְעֵלְמָא, דִּילְמָא יִימְרוּן מְשַׁרְיִין עֵלְאִין, דְאֵנָּא סְבָא, וּבְכֵי כִינּוּקָא. גְּלִי קַמָּךְ, דְעַל יְקַרְךָ אֲנָא עֵבִיד, וְלָא עֵבִידְנָא עַל יְקָרָא דִילִי, דְהָא בְּקִדְמִיתָא הוּוּ לִי לְאַסְתְּמָרָא, דְלָא אִיעוּל בִּימָא רַבָּא, וְהַשְׁתָּא פִּיּוֹן דְאֵנָּא בֵּיהּ, אֵית לִי לְשִׁטְטָא בְּכַל סְטְרִין, וְלִנְפַקָא מִנֵּיהּ. (בראשית כט) יְהוּדָה אֲתָה יוֹדוּךָ אַחִיךָ, (ס"א כולו אודאן על שמא דא והיינו וכו') הֵיִינוּ דְאֵנָּן אֲמַרִין בְּרוּךְ אַתָּה. אִיהוּ בְּרוּךְ וְאִיהִי אַתָּה, לְכַלְהוּ בְּנוֵי לָא אֲמַר יַעֲקֹב אַתָּה, אֲלָא לְאַתֵּר דְאַצְטְרִיךְ. דָּא אִיהוּ אַתָּה.

שְׂמָא דָּא, (נ"א ודאי אתה) יוֹדוּךָ אַחִיךָ, כְּלָהוּ אוּדָן לָךְ עַל שְׂמָא דָּא, וְדָאִי אַתָּה יוֹדוּךָ אַחִיךָ, עַל שְׂמָא דָּא, אֲסַתְּלַק וְאַתְכַּפִּיא סְטֵר אַחְרָא, בְּגִין דְכַד אַתְקַרִי וְאַדְכַּר, הָא נַפְקַת סְטֵרָא אַחְרָא בְּהַדְהָ. פִּיּוֹן דְאֲמַרִי אַתָּה, שְׁלִטְנוּ וְרַבְרַבְנוּ אֵית לָהּ, וְסְטֵרָא אַחְרָא אַתְכַּפִּיא, וְלָא אַתְחַזִּיאַת תַּמָּן. וְדָאִי בְשְׂמָא דָּא אַתְרִישִׁים וְאַתְבְּרִיר מִסְטֵרָא אַחְרָא. וְדָא אֲסַתְּלַקוּ וְשְׁלִטְנוּ דִילֵיהּ, וְתַבִּירוּ וּבִישׁ לְסְטֵרָא אַחְרָא. פִּיּוֹן דִּיּוֹדוּךָ אַחִיךָ עַל שְׂמָא דָּא, אַתָּה, כְּדִין יְדָךְ בְּעַרְפָּא אוֹיְבֵיךָ, מִיַּד אַתְכַּפִּיין לְגַבְיָךְ, וְשְׂמָא דָּא גְרִים.

יְדַעְנָא חֲבֵרִיאַי יְדַעְנָא, דְהָא אַתָּה שְׂמָא דָּא, אַתָּן אֲמַרִין לְאַתֵּר אַחְרָא עַלְאָה, דְכַתִּיב, (תהלים קי) אַתָּה כַּהֵן לְעוֹלָם, בִּימִינָא עַלְאָה. שְׁפִיר אִיהוּ, דְהָא פִּיּוֹן דְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוּדָן לִיהּ עֵלְאִין וְתַתְאִין, וְזַכָּה לְכַלְא, כָּל מַה דְאִיהוּ אָמַר, הִכִּי אִיהוּ וְשְׁפִיר.

אַבְל כַּד תְּהוּוֹן מְטָאן לְגַבִּיהּ, אֲמַרוּ לִיהּ, וְאַדְכַּרוּ לִיהּ, יוֹמָא דְתַלְגָּא, כַּד (צ"ז ע"ב) זִרְעָנָא פּוֹלִין, לְחַמְשִׁין וְתִרִין גּוּוּיִין. דְהָא אַתָּה כַּהֵן, הִכָּא אַתְקַשֵּׁר כּוּס דְבִרְכָה בִּימִינָא, בְּלָא פְרוּדָא כָּלְל. וּבְגִין כַּךְ, אַתָּה כַּהֵן לְעוֹלָם, הִכָּא אַתְקַשֵּׁר כּוּס בִּימִינָא, כְּדַקָּא יָאוּת.

וְעַל דָּא אֲמַר קָרָא, יְהוּדָה אַתָּה, לְהֵאִי אַתָּה יוֹדוּךָ אַחִיךָ, וְלָא כְּתִיב יְהוּדָה יוֹדוּךָ אַחִיךָ, וְלָא יִתִיר, אֲלָא עַל שְׂמָא דְאַתָּה. אַתָּה, אַתֵּר דָּא, אַצְטְרִיךְ לְשְׂמָא דָּא, וְלָא אַחְרָא.

יְהוּדָה, אַבָּא קְדַמָּהּ, וְאַבָּא תְנִינָא, וְלָא הוּוּ בֵּיהּ חֲלוּפָא לְעֵלְמִין. וּבְגִין כַּךְ פִּרְץ אַתְתַּקַּף בֵּיהּ בְּתוּקְפוּי, מַה דְלָא הוּוּ הִכִּי לְכַל בְּנֵי עֵלְמָא. וְעַל דָּא בְּנִינָא

דָּדוּד, שְׁאֲרֵי חֲשַׁבְנָא מִפְּרִין, וְלֹא מִבְּעוּ, דְּהוּה בֵּיה שְׁנוּיָא. חֲבַרְיָא, אִי תִשְׁגָּחוּן,
לָאוּ מְלִין בְּסִתְיָמוּ קָא אַמִּינָא, וְאַף עַל גַּב דְּסִתְיָמִין אִינּוּן.

וְעַל דָּא, יְהוּדָה רוּחַ שְׁמָא דָּא, דְּאֶקְרִי אֲתָהּ. קָם עַל בּוּרְיָה זְמַנָּא קַדְמָאָה,
וְזְמַנָּא תַנְיִינָא, וְלֹא אֲשַׁתְּנִי לְעָלָם. וּבְנוּי דִּיהוּדָה וְזִרְעָא דִּילֵיהּ, אֹדֶן וְאַמְרִין פִּי
אֲתָהּ אָבִינוּ. מַה דְּלִית הָכִי לְשָׂאֵר בְּנֵי גְלִגּוּלָא לְעֵלְמִין. שְׂאֵר בְּנֵי גְלִגּוּלָא, תְּרִין
אַבְהֵן, תְּרִין אַמְהֵן, אִית לֹן גּוּוֹן לְבַנְיָינָא. וְרִזִּין אֵלֵינוּ, בְּעַמְקֵי יָמָא, בְּלִבָּא דְּתַהוּמֵי
אִינּוּן, מֵאֵן יְכִיל לְאַפְקָא לֹן. קוּם סְבָא, אַתְּגַבֵּר וְאַתְקַף בְּתוּקַפְךָ, אֲפִיק מְרַגְלִין
מִגּוּ תַהוּמֵי.

דף ק"ד ע"ב

בְּעוּ, אֲתַחְזִי דְּהוּה בֵּיה שְׁנוּיָא, כַּד אֹלִיד לְעוּבְדָּא, דְּהָא עוּבְדָּא (ס"א עובדא)
בְּשְׁנוּיָא הוּא. לָאוּ הָכִי. אַבְצָן הוּא בְּעוּ, הוּא אַבָּא קַדְמָאָה, דְּלֹא עֵבֵד שְׁנוּיָא. וְאִי
תִּימָא, אִיהוּ הוּה, וְדַאי כַּד אֲתַעֵר לְעוּבְדָּא דָּא, בֵּיה הוּה, מֵאֵן דְּהוּא תַקִּיף כְּאַרְיָא
וְכִלְיָתָא בֵּיה הוּה. בְּגִין דְּלֹא (דף ק"ד ע"ב) לְהוּי שְׁנוּיָא בֵּיה בְּדוּד, וְאַתְהֵדֵר מְלָה
לְעַקְרָא קַדְמָאָה, בְּגִין דִּיהָא כְּלָא מֵאַבָּא חֲדָא, וְשִׁלְשָׁלָא חֲדָא. וְכִלָּא חֲדָא, וְלֹא הוּה
שְׁנוּיָא בְּגְלִגּוּלָא דְּזִרְעָא דְּדוּד. וְעַל דָּא, אֲתָהּ מְרִישָׁא וְעַד סוּפָא, בְּלֹא שְׁנוּיָא
כְּלָל.

הַשְׁתָּא, נְפַקַת סְבָא, מְעַמְקֵי לְבָא דִּימָא. יְהוּדָה אֲתָהּ, וְדַאי מְרִישָׁא וְעַד סוּפָא
וְלֹא אֲתַחְזִי לְכָל שְׂאֵר בְּנִין, לְאַתְקִרֵי אֲתָהּ, אֲלֵא לִיה בְּלַחֲוֵדֵי. זְכָאָה חוּלְקִיָּה
דְּדוּד, דְּהָכִי אַתְּבְּרִיר, וְאַסְתַּלַּק מִשְׂאֵר עַקְרָא דְּבְנֵי נִשָּׂא בְּאַרְעָא.

יודוך אחיך, יודוך כל בני עלמא מבעי ליה, מאי טעמא אחיך. אלא ארח כל
בני עלמא, לא מתיבמין לגלגולא, אלא מסטרא דאחין, ואחא אודמן ליבומא,
(ואתה בגרמך, אודמנת ליבומא). והכא פלהו אחיך יודוך, דלא ישתלשל מנייהו, ולא
מחד מנייהו, שלשולא דמלכו, אלא אתה בלחודך. אתה, מרישא ועד סופא אתה
עבדת, ומינדך נפק, כל שלשולא וגזעא (דיוקנא וגופא) דאריה.

סדר הלימוד ליום ה שבט [יום 123 בשנה]

בְּנֵי אַרְיָה, דְּלֹא אֲתַעְבְּרוּ לְשִׁנוּיָא דְאַחִיךָ, לָא אֲתַחְלָפוּ לְטָלָה, וְלֹא לְשׁוּר, וְלֹא לְגָדִי, וְלֹא לְשׁוּם דִּיּוֹקְנָא אַחְרָא, אֲלֵא אַרְיָה שְׁאֲרֵי לְמַבְנֵי, וְאַרְיָה סִיִּים בְּנֵינָא. כָּל שְׁלֹשׁוֹךְ, בְּנֵי אַרְיָה נִינְהוּ. דְּאִלְמֵלֵא אַתָּא גְּלֹגּוּלָא מִסְטְרָא דְאַחוּךָ, יִתְחַלְפוּן כָּל דִּיּוֹקְנֵיךָ, וְיִתְעַרְבוּן אֵלֶיךָ בְּאֵלֶיךָ. וְעַל דָּא יוֹדוּךָ אַחִיךָ, דְּלֹא הוּוּ חַד מִנְהוֹן, בְּגִלְגּוּלָא דְשְׁלֹשְׁלָאָה דְבִנְךָ. יְדָךְ זְקִיף, דְּלֹא הוּוּ בְּךָ עֲרֹבוּבֵיָא אַחְרָא מְנִייהוּ. וְהֵינּוּ מִטְרָף בְּנֵי עֲלִית, דְּלֹא הוּוּ טְרַפָּא לְאַחְרָא עַל פְּתוּרְךָ. כְּרַע, בְּמִיתַת עַר. רַבִּין, בְּמִיתַת אוֹנוֹן. לְבַתַּר אֲתַגְבַּר כְּאַרְיָה, לְאַקְמָא לְפָרְזֵי. וְכַלְבִּיא, לְאַקְמָא לְזֶרַח. מִי יְקִימְנוּ, דְּכַתִּיב, (בראשית לח) וְלֹא יִסֵּף עוֹד לְדַעְתָּהּ. וְתַרְגּוּם וְלֹא פָּסַק. מִי יְקִימְנוּ, מֵאֵן הוּוּ דִּימָא, אֲסוּדָה אֲתַתָּא דָּא. מֵאֵן הוּוּ דִּימָא, הוּוּ אֵיל וְאֲשְׁלִימַת אֲרַחְתָּא, לָא אֲצַטְרִיכָא לָךְ יְתִיר, יְבִמָה דָּא, כִּיּוֹן דְּאֲשְׁלִימַת אֲרַחְתָּא, לָא אֲצַטְרִיכַת לָךְ יְתִיר, וְאֲתַחְזִיאת לְאַתְפְּרָשָׁא מִינָהּ, אֲבַל מִי יְקִימְנוּ, וְדַאי מִתְמַן וְלַהֲלָאָה אֵיהִי דִּילֵיהּ. דְּהָא אֲפִיק מֵאֵן דְּמַכְשַׁפְשׁ בְּמַעְהָא. רְזָא סְתִימָא הַכָּא, אַחוּךָ דְּבַר נֶשׂ אֲמַאי. תּוּ יְהוּדָה דְּהוּוּ אֲבוּי אֲמַאי. אֲלֵא, הַהוּוּ דְּמַכְשַׁפְשׁא בְּמַעְהָא, חֲמִי דְּמֵאֵן דְּהוּוּ נְטִיר לֵיהּ, מְקַטְרַג לֵיהּ קְטְרוּגִין, בְּכָל סְטְרִין. בְּעֵי לְאַפְקָא. כִּיּוֹן דְּנַפְיָךְ, זְמִין לְאַחְרָא הַהוּוּ רוּחַ אַחְרָא, וְאַתִּינְן לְאַעֲלָא כְּמַלְקָדְמִין, עַד דְּאַתְבְּנֵי כְּמַלְקָדְמִין, בְּחֵילָא דְּקְטְרוּגָא תְּקִיף דְּקָא מְקַטְרַג בְּאַחוּךָ. מִתְמַן וְלַהֲלָאָה שְׁרִיאת אֲתַתָּא דָּא לֵיהּ. זְכָאָה חוּלְקָא דִּיהוּדָה, בְּקַדְמִיתָא הוּוּ גּוּר. לְבַתַּר אַרְיָה, דְּקָא אֲתַגְבַּר וְאַתְפֶּשֶׁט בְּחֵילֵיהּ (ולבחר) אַרְיָה. וְסִיִּים בְּלָבִיא. כָּל שְׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא לָאוּ הָכִי, וְעַל דָּא יְהוּדָה כְּדַקְאֲמָרֵן.

דף ק"ה ע"א

רַאוּבֵן שְׁמַעוֹן לְוִי, הָא תְּלַתָּא, כְּדַקְאֲמָרֵן. יְהוּדָה אֲתַחְבַּר בְּהַדְּיֵיהּ, וְכֹלָא כְּדַקָּא יְאוּת. יִשְׁשַׁכְר זְבוּלוֹן, תְּרִין יְרַכִּין. אַתְר דִּינְקֵי נְבִיאֵי קְשׁוּט. יִשְׁשַׁכְר יְרַכָּא יְמִינָא, כְּתִיב (דברי הימים א יב) וּמַבְנֵי יִשְׁשַׁכְר יוֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים (ס"א זְבוּלוֹן יְרַכָּא שְׁמַאלָא) וְכְתִיב, (דברים לג) שְׁמַח זְבוּלוֹן בְּצִאתְךָ, וּבְשַׁעוֹרָא רַבְרָבָא, כְּתִיב, (בראשית מט) זְבוּלוֹן לְחוּף יַמִּים יִשְׁכֵּן וְהוּוּ לְחוּף אֲנִיּוֹת. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּוִירְכְתוּ עַל צִידוֹן. שַׁעוֹרָא (ס"א דִּירְךָ דִּידֵיהּ) עַד צִידוֹן. בְּנִימִין, אֲשַׁתָּאֵר לְעֵילָא בֵּין יְרַכִּין, דְּהָא (בראשית קמ"ג ע"ב) יוֹסֵף הוּוּ דִּיּוֹקְנֵיהּ בְּאַרְעָא, וְלֹא שְׁתַּמְשָׁא בְּעֵלְמָא דָּא, וְעַמִּיהּ אֲשַׁתְּמַשׁ מִשָּׁה, דְּכַתִּיב, (שמות יג) וַיִּקַּח מִשָּׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ. בְּנִימִין אֲסַתְּלֵק לְעֵילָא, בְּנִימִין צְדִיקוֹ דְּעֵלְמָא. מְבַרְכִין לְתַתָּא, דֵּן וְנַפְתְּלֵי גָד וְאֲשֶׁר. בִּירְכָא

שְׁמֵאלָא, דין עד פְּרָקָא דְרִגְלָא. פְּרָקָא דְרִגְלָא נִפְתְּלִי. וּבְגִין כֶּךָ, נִפְתְּלִי אֵילָה
שְׁלוּחָה, קל בְּרִגְלוֹי. בִּירְכָא יְמִינָא. גְּד, וְהוּא יְגוּד עֵקֵב, עד פְּרָקָא דְעֵקֵב. אֲשֶׁר
פְּרָקָא דְעֵקֵב יְמִינָא. (דברים לג) וְטוֹבֵל בְּשֶׁמֶן רִגְלוֹ. וּכְתִיב בְּרוּל וּנְחֹשֶׁת מְנַעְלֶיךָ.
כָּל אֵלִין, אֵינּוֹן דִּינְקִינִין עֲלָאִין, דִּינְקֵנָא דְלַעֲיָלָא. וּבְגִין דְהוּוּ בְרִיין מִמֶּשׁ בְּהַאי
עֲלָמָא, אֲתִקְנַת בְּהוּוּ שְׁכִינְתָא, (דף ק"ה ע"א) בְּאֵלִין תְּרִיסַר פְּרָקִין, תְּרִיסַר מְתִיחִין,
דְּאֲתַמְתְּחוּ מִיִּשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ. דְּכְתִיב, (בראשית מט) כָּל אֱלֹהֵי שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם
עָשָׂר. מְתִיחִין דִּישְׂרָאֵל, אֱלֹהֵי אֲקֵרוּן. לְאֲתַמְתְּחָא שְׁמָא דְמ"י, לְמַהוּי בְּנֵינָא כְּדָקָא
יְאוּת, לְמַהוּי יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵלָא דְשְׁמָא דְאֱלֹהִים. אֱלֹהֵי אִיְהוּ יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל. מ"י חֶבֶר
(נ"א ברא) אֱלֹהֵי בְּהֵדִיָּה, וְהוּוּ בְּנֵינָא שְׁלִים עַל תְּקוּנֵיהָ, שְׁמָא חֲדָא מִמֶּשׁ. הֲדָא
הוּא דְאָמַר לִיה לִיעֵקֵב, הֵהוּא מִמֵּנָא דְעָשׂוּ, דְכְתִיב, (בראשית לב) כִּי שָׂרִיתָ עִם
אֱלֹהִים, (עם אנשים ותוכל) לְעֵילָא, בְּתִקּוּנָא קְדָמָא, בְּבִנְיָנָא קְדָמָא. כָּל אֱלֹהֵי,
וְדָאִי בְּנֵינָא קְדָמָא אִיְהוּ. וְעַל דָּא, לִית שְׁצִיאוֹ לְיִשְׂרָאֵל, לְעֵלָם וְלְעֵלְמֵי עֲלָמִין.
וְחַס וְשְׁלוֹם אֲלֵמְלָא יִשְׁתְּצִיאוֹ, שְׁמָא דָּא לָא הוּי, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (יהושע ז)
וְהִכְרִיתוּ אֶת שִׁמְנוֹ מִן הָאָרֶץ וּמָה תַעֲשֶׂה לְשֶׁמֶךָ הַגָּדוֹל. שְׁמָא גְדוּל, דָּא, בְּנֵינָא
קְדָמָא, שְׁמָא קְדָמָא אֱלֹהִים. וְהִשְׁתָּא דִישְׂרָאֵל אֵינּוֹן בְּגִלוּתָא, כְּבִיכּוֹל כָּל
בְּנֵינָא נָפֵל. לְזַמְנָא דְאֲתִי, כִּד יִפְרוֹק קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְבְנוֹי מְגִלוּתָא, (מתחבר)
מ"י וְאֱלֹהֵי דְהוּוּ בְּפִרוּדָא בְּגִלוּתָא, יִתְחַבְרוּן כְּחֲדָא, וְשְׁמָא דְאֱלֹהִים יְהֵא שְׁלִים
עַל תְּקוּנֵיהָ, וְעֲלָמָא יִתְבַּסֵּם. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה ס) מִי אֱלֹהֵי כְעַב תְּעוּפִינָה
וְכִינּוּגִים אֵל אֲרַבְתִּיהֶם. וּבְגִין דְאִיְהוּ שְׁמָא חֲדָא, לָא כְתִיב מִי וְאֱלֹהֵי, אֱלֹהֵי מִי
אֱלֹהֵי, שְׁמָא חֲדָא, בְּלָא פְרוּדָא, וְהוּא אֱלֹהִים. דְהִשְׁתָּא בְּגִלוּתָא, אֲסִתְּלֵק מִי
לְעֵילָא, כְּבִיכּוֹל אֵימָא מְעַל בְּנִין. וּבְנִין נָפְלוּ. וְשְׁמָא דְהוּוּ שְׁלִים, דְהוּא שְׁמָא
עֲלָאָה רַבְרָבָא קְדָמָא, נָפִיל. וְעַל דָּא, אֲנִן מְצֻלָן, וּמְקַדְשֵׁן בְּבִתֵי כְּנִסְיוֹת, עַל
שְׁמָא דָּא, דִּיתְבְּנִי כְּמָה דְהוּוּ. וְאֲמַרִי יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמִיהָ רַבָּא. אֲמִן (קס"ה ע"ב)
יְהֵא שְׁמִיהָ רַבָּא מְבָרַךְ. מֵאֵן שְׁמִיהָ רַבָּא. הֵהוּא קְדָמָא דְכָלָא, בְּגִין דְלִית לִיה
בְּנֵינָא אֱלֹהֵי בְּהַדָּן. מ"י לָא יִתְבְּנִי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵי בְּהַדָּן. וְעַל דָּא, בְּהַהוּא זַמְנָא,
מִי אֱלֹהֵי כְעַב תְּעוּפִינָה. וְיַחְמוּן כָּל עֲלָמָא, דְהֵא שְׁמָא עֲלָאָה אֲתַתְּקֵן עַל תְּקוּנֵיהָ.
וְאִי שְׁמִיהָ רַבָּא דָּא אֲתַתְּקֵן, וְאֲתַבְּנִי עַל תְּקוּנֵיהָ, הֵא יִשְׂרָאֵל שְׁלִיטִין עַל כָּלָא, וְכָל
שְׂאָר שְׁמֵהֶן יִתְהַדְּרוּן עַל תְּקוּנֵיהוּ, וְיִשְׂרָאֵל שְׁלִיטִין עַל כָּלָא, דְהֵא כָּלָהוּ תְלִיין
בְּשְׁמִיהָ רַבָּא, קְדָמָא לְכָל בְּנֵינִין. רְזָא דָּא, כִּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲלָמִין.
קְדָמָא לְכָל בְּנֵינִין, שְׁמָא דָּא אֲתַבְּנִי. דְכְתִיב, (ישעיה מ) שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ
מִי בְרָא אֱלֹהֵי, בְּרָא שְׁמִיהָ עַל תְּקוּנֵיהָ, וְכִד בְּרָא אֱלֹהֵי, בְּרָא (שְׁמִיהָ) לִיה בְּכָל חֵילִין

דִּיתְחֹזֵן לִיה, לְמַהוּי שְׁמִיה עַל תְּקוּנִיה כְּדָקָא יְאוּת, דְּכַתִּיב, (ישעיה מ') הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם.

דף ק"ה ע"ב

מֵאִי בְּמִסְפָּר. אֲלֵא בְּרָא חַד דְּנִהִיר מְסִיפֵי עֲלָמָא עַד סִיפֵי עֲלָמָא, אֵית לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהוּא אֵילָנָא רַבָּא וְתַקִּיָּה. רִישִׁיה מְטִי לְצִית שְׁמִיָּא, וְסוּפִיה מִתְחַן שְׁרָשׁוּי, וְאַשְׁתְּרִשָׁן בְּעַפְרָא קְדִישָׁא, וּמִסְפָּר שְׁמִיה. וְתִלְיָא בְּשָׁמַיִם עֲלָאִין, וְחַמְשָׁ רְקִיעִין תְּלִיִין מְנִיָּה, עַד הָאִי מִסְפָּר, וְכִלְהוּ נְטִלִין שְׁמָא דָּא בְּגִינִיה דְּכַתִּיב, (תהלים יט) הַשָּׁמַיִם מִסְפָּרִים, בְּגִין הָאִי מִסְפָּר, כִּלְהוּ (ד"א בְּגִין הָאִי שְׁמָא מִסְפָּר) שְׁמַיִם רְוּוּחִין שְׁמָא דָּא בְּגִינִיה, וְעַל דָּא הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, דְּאֵלְמָלָא מִסְפָּר דָּא, לֹא יִשְׁתַּכְּחוּן חֵיילִין וְתוֹלְדִין לְעֲלָמִין. וְעַל דָּא כְּתִיב, (במדבר כג) מִי מִנָּה עֶפְרָא יַעֲקֹב וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל, תְּרִין אֵינּוּן, דְּמִנּוּ עָאנָא, וְעָאֵלוּ בְּחוּשְׁבָּנָא עַל יְדֵיהוּ, בְּגִין דְּלֹא שְׁלֵטָא בְּהוּ עֵינָא בִישָׁא. מִי מִנָּה עֶפְרָא יַעֲקֹב, הָא חַד, דְּעֵבִיד חוּשְׁבָּנָא. וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל, הָא מוֹנָה אַחְרָא. וְעַל תְּרִין אֵלִין לֹא שְׁלֵטָא בְּהוּ עֵינָא בִישָׁא, דְּהָא מִי מִנָּה לְעֶפְרָא יַעֲקֹב, אֵלִין אֵינּוּן אַבְנִין (ד"א דְּרַגִּין) קְדִישִׁין, אַבְנִין מְפּוֹלְמִין, דְּמִנְהוּן נְפִיקֵי מִיִּין לְעֲלָמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב (בראשית כח) וְהָיָה זֶרְעֶךָ כְּעֶפְרָא הָאָרֶץ. מַה הָהוּא (וישלה ק"ע) עֶפְרָא, עֲלָמָא מִתְבָּרַךְ בְּגִינִיה. אוּף הָכִי (בראשית כב) וְהִתְבָּרְכוּ בְּזֶרְעֶךָ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ. כְּעֶפְרָא הָאָרֶץ מִמֶּש. וּמִסְפָּר דְּאִיהוּ מוֹנָה תְּנִינָא, מִנָּה לְרִבְעֵי כָּל אֵינּוּן נוֹקְבִין, מְרַגְלִין עֲלָאִין, דְּמִטָּה דְּשָׁכִיב עָלֶיהָ יִשְׂרָאֵל. וּמִתְמַן (דף ק"ה ע"ב) וְלִהְלֵאָה, אִיהוּ מוֹנָה לְכֻלָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ טוֹב עֵין. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, מוֹנָה מִסְפָּר לְכַכְבִּים. מֵאֵן הוּא מוֹנָה לְכַכְבִּים. מִסְפָּר. מוֹנָה מִסְפָּר לְכַכְבִּים, עַל יְדוּי עֵבְרִין כִּלְהוּ בְּחוּשְׁבָּנָא, וְלִזְמַנָּא דְּאִתִּי, (ירמיה לג) עוֹד תַּעֲבוֹרֶנָּה הַצֶּאֱן עַל יְדֵי מוֹנָה, וְלֹא יִדְעִינָן מֵאֵן הוּא. אֲלֵא בְּגִין דְּבַתְּהוּא זְמַנָּא, יְהֵא כִּלָּא בְּיַחְוּדָא בְּלֹא פְרוּדָא, כִּלָּא לִיהוּי (וכלא ליהוי) מוֹנָה חַד.

קוּם סְבָא, אַתְעַר וְאַתְגַּבֵּר בְּחִילְךָ, וְשׁוּט יְמָא. פִּתַּח וְאָמַר, (במדבר כג) מִי מִנָּה עֶפְרָא יַעֲקֹב וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל. בְּשַׁעֲתָא דִּיתְעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲיָא מִתְיָא, הֵנִי דְּאַתְהִדְרוּ בְּגִלְגוּלָא, תְּרִין גּוֹפִין בְּרוּחָא חֲדָא, תְּרִין אַבְהִין, תְּרִין אַמְהִין, כְּמָה גִלְגוּלִין מִתְגִּלְגִּלִין עַל (וּדָא) דָּא, אִף עַל גַּב דְּאַתְמַר, וְהָכִי הוּא, אַבְל מִי מִנָּה עֶפְרָא יַעֲקֹב, וְאִיהוּ יִתְקִין כִּלָּא, וְלֹא יִתְאַבִּיד כְּלוּם, וְכִלָּא יְקוּם. וְהָא אַתְמַר, (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְרָא יִקְיָצוּ. אֲדָמַת עֶפְרָא הֵנִי, כְּמָה דְּאַתְמַר בְּסִפְרָא דְּחִנּוּךְ, כִּד חֲבַרְיָא אֲסַתְּכִלוּ בְּאֵינּוּן אֲתוּוּן (דטסין) בְּאוּרָא בֵּיה, וְאֵינּוּן אַע"ד פִּמְת"ר, הֵינּוּ, אֲדָמ"ת עֶפְרָא. הֵינּוּ (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שְׁכַבְּרֵי מֵתוּ, אֲדָמַת

עֶפְרַיִם אֵינֹן אֶתּוֹן וְקָלָא אֶתְעַר וְאוֹדַע וְהָכִי אָמַר בְּבִנְיָיִנָא (ק”ג ע”ב) תְּנִינָא. עֶפְרַיִם, עֶפְרַיִם קְדָמָא. אֲדַמַּת תְּנִינָא, דְּאֶתְתַּקֵּן עֶקֶר קְדָמָא פְּסוּלָת לְגַבִּיָּה. אֲדַמַּת עֶפְרַיִם כְּלָהוּ, יְקִיצוּ. אֵלֶּה דְּאֶתְקִנּוּ, לְחַיֵּי עוֹלָם. (ס”א יקיצו כמה דאתמר בספרא דחנוך. חבֵרִיאַי אִיסְתַּכְלוּ בְּאֵינֹן אֶתּוֹן אֲדַמַּת עֶפְרַיִם (וְאֵינֹן אַע”ד פְּמַת”ר) אֵינֹן אֶתּוֹן טַסָּאן בְּאוֹרֵא וְקָלָא אֶתְעַר וְאוֹדַע (ס”א וְאֶכְרִיז) הִקִּיצוּ וְרַנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרַיִם וְדָא אִיהוּ בְּנִינָא תְּנִינָא דְּאֶתְתַּקֵּן וְהָכִי אָמַר בְּסַפְרָא דְּחַנּוּךְ בְּנִינָא תְּנִינָא עֶפְרַיִם דְּאֶתְתַּקֵּן. קְדָמָא אֲדַמַּת. וְהָהוּא קְדָמָא פְּסוּלָת לְגַבִּי תְּנִינָא דְּאֶתְתַּקֵּן וְהֵי יִשְׁנֵי אֲדַמַּת עֶפְרַיִם כְּלָהוּ יְקִיצוּ אֵלֶּה דְּאֶתְתַּקֵּן לְחַיֵּי עוֹלָם) מֵאֵן עוֹלָם. דָּא עוֹלָם דְּלִתְתָּא דְּהָא לָא זָכוּ לְמַהֵר בְּעוֹלָם דְּלַעֲיָלָא. וְאֵלֶּה דְּלָא זָכוּ, לְחַרְפוֹתוֹלְדָּרְאוֹן עוֹלָם. מֵאֵי לְחַרְפוֹת, אֵלָּא בְּגִין דְּסִטְרָא אַחְרָא יִתְעַפֵּר מְעַלְמָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלֵּין דְּהוּוּ מְנַבְּיעוּ דְּהָהוּא סִטְרָא, יִשְׁאֵר לוֹן, לְתוֹוָהָא בְּהוֹן כָּל בְּנֵי עַלְמָא. כָּל דָּא מֵאֵן גְּרִים, הָהוּא דְּלָא בְּעֵי לְאַפְשָׁא בְּעַלְמָא, וְלָא בְּעֵי לְקִימָא (ס”א בְּדַרְגָּא דְּהָהוּא נַהֵר דְּאִיהוּ) בְּרִית קְדִישָׁא, עַל דָּא גְּרִים כָּל מַה דְּגְרִים, וְכָל הֵי גְּלָגוּלִין דְּקָא אִמְיָנָא עָלֶהָ עַד הָכָא. (הֵדָא הוּא) עַד כָּאֵן סָבָא. שְׁתִּיק רְגַעָא חֲדָא, וְחַבְרִיאַי הוּוּ תוֹוְהִין, וְלָא הוּוּ יִדְעִין, אֵי הוּוּ יִמְמָא, אֵי הוּוּ לִילִיא, אֵי קִימֵי תַמּוֹן, אֵי לָא קִימֵי.

דף ק”ו ע”א

פְּתַח הָהוּא סָבָא וְאָמַר, (שְׁמוֹת כ”א) כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשִׁבְעִית וְגו’ קָרָא דָּא אוֹכַח, עַל כָּל מַה דְּאֶתְמַר. תָּא חֲזִי, כָּל דְּכּוֹרָא, קָאִים בְּדִיּוֹקְנָא, בְּעַלְמָא דְּכּוֹרָא. וְכָל נּוֹקְבָא קָאִים בְּדִיּוֹקְנָא, בְּעַלְמָא דְּנוֹקְבָא. בְּעוֹד דְּאִיהוּ עֶבֶד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְדַבֵּק בֵּיהּ, בְּאֵינֹן שֵׁשׁ שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת, וְאֵי אַעֲקֵר גְּרַמְיָה מִפּוֹלְחָנִיָּה, יַעֲקֹר לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֵאֵינֹן שֵׁשׁ שָׁנִים, דְּעַלְמָא דְּכּוֹרָא, וְאֶתְמַסֵּר (צ”ד ע”א) לְבַר נֶשׁ, דְּאִיהוּ מְשִׁית סִטְרִין, יִפְלַח לִיהּ שִׁית שָׁנִין, וְיִתְעַקֵּר מְשִׁית שָׁנִין (קְדָמוֹנִיּוֹת) דְּלַעֲיָלָא. לְבַתֵּר נְחִית מִתַּמּוֹן, וְאֶתְמַסֵּר בְּעַלְמָא דְּנוֹקְבָא. הוּא לָא בְּעָא לְקִימָא בְּכּוֹרָא, נְחִית וְקִימָא בְּנוֹקְבָא. אֶתְתָּא נּוֹקְבָא, דְּאִיהִי שְׁבִיעִית, וְנִטְלָא לִיהּ, הָא מְכָאן וְלַהֲלָאָה, מְעַלְמָא דְּנוֹקְבָא אִיהוּ. לָא בְּעָא לְקִימָא בְּהּ, וּבְפִירוֹקָא דִּילָהּ, נְחִית לְתַתָּא, וְאֶתְדַבֵּק לְתַתָּא, וְאֶתְאַחֵד בְּסִטְרָא אַחְרָא. מְכָאן וְלַהֲלָאָה, אֶתְעַקֵּר מְעַלְמָא דְּכּוֹרָא, וּמְעַלְמָא דְּנוֹקְבָא. הָא אֶתְאַחֵד, בְּאֵינֹן עֶבְדִּים דְּאֵינֹן מְסִטְרָא אַחְרָא. הַשְׁתָּא פִּיּוֹן דְּהָכִי הוּא, אִיצְטְרִיךְ פְּגָם, וְלִמְעַבְדָּא בֵּיהּ רְשִׁימוּ דְּפְגָם, דְּהָא כָּל פְּגָם דְּסִטְרָא אַחְרָא אִיהוּ, וּמִיּוֹבֵל וְלַהֲלָאָה אֶתְהַדֵּר לְגַלְגּוּלָא, וְתַב לְעַלְמָא כְּמִלְקָדְמִין. (ס”א אֵי זָכִי וְאֶתְתַּקֵּן גְּרַמְיָה אֶתְבַּר) וְאֶתְדַבֵּק בְּהָהוּא עַלְמָא דְּנוֹקְבָא, וְלָא יִתִּיר. זָכָה עֶבֶד תּוֹלְדִין בְּעַלְמָא דְּנוֹקְבָא, וְכָלְהוּ רְזָא דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים מֵה) בְּתוֹלֹת אַחְרִיָּה רְעוּתִיָּה מוֹבְאוֹת לָךְ. וְזָכָאָה אִיהוּ

כד אתתקן וזכי לכך. ואי לא זכה אפילו בגלגולא דיובלא, הא איהו פלא הוה אתהדר, ולא אשלימו יומי, לאתנסבא בעלמא, ולמעבד תולדין. מה פתיב, אם בגפו יבא בגפו יצא. אי יחידאי יעול בההוא עלמא בלא (דף ק"ז ע"א) תולדין, ולא בעא לאשתדלא בהאי, ונפק מהאי עלמא יחידאי, בלא זרעא, אזיל כאבנא בקוספיתא, עד ההוא אתר דטנרא (ק' ע"א) תקיפא, ועאל תמן ומיד נשב רוחא דההוא יחידאי, דקא אשתביק מנוקביה, ואזיל יחידאי, (צ"ה ע"א) כחויא דלא אתחבר באחרא באורחא, ונשיב ביה. ומיד נפק מגו ההוא אתר דטנרא תקיפא, הוא בלחודוי, ואזיל ומשטטא בעלמא, עד דקא אשכח פרוקא לאתבא. והיינו אם בגפו יבא בגפו יצא, האי דלא בעא לאתנסבא, למהוי ליה תולדין.

אבל אם בעל אשה הוא, דקא אתנסבי, ואשתדל באתתיה, ולא יכיל, ההוא לא אתתרך כההוא אחרא, לא ייעול יחידאי, ולא נפיק יחידאי, אלא אם בעל אשה הוא, קודשא בריך הוא לא מקפח אגר כל בריין, אף על גב דלא זכו בבני, מה פתיב ויצאה אשתו עמו. ותרווייהו אתיין בגלגולא, וזכיין לאתחברא כחדא כמלקדמין. והאי לא נסיב אתתא דתרוכין, אלא תהיא דאשתדל בה בקדמיתא, ולא זכו, השתא יזכו כחדא, אי יתקנון עובדין, ועל דא ויצאה אשתו עמו. (שמות כא) אם אדוניו יתן לו אשה וגו'. (השתא) אהדר קרא למלין אחרנין, (ס"א למלה קדמאה) לההוא דנפיק יחידאי בלא נוקבא כלל, ויפרוק ליה תהוא דוכתא דאקרי שביעית. וההוא שביעית אקרי אדוניו, אדון כל הארץ איהו. אם דא אדוניו חס עליה, ואתיב ליה להאי עלמא יחידאי כמה דהוה, ויהיב ליה אתתא תהיא דמזבח אחיתת עלוי דמעין, ואתחברא כחדא. וילדה לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניה כמה דאתמר. דהא אי תב, ואתקין ההוא אתר דפגים בחייו, אתקבל קמי מלכא קדישא, נטיל ליה, ואתקין ליה על תקונוי לבתר. ודא אקרי בעל תשובה, דהא ירית מותביה, דההוא אתר, דההוא נהר דנגיד ונפיק, ואתקין גרמיה ממה דהוה בקדמיתא. (ס"א ההוא אתר דפגים ואתקין ליה על תקונוי בחייו אתקבל קמי מלכא קדישא ונטיל ליה לבתר ודא אקרי בעל תשובה דהא אתקין גרמיה ממה דהוה בקדמיתא) כיון דאתתקן ותב בתיובתא, הא סליק על תקונייה. דלית מלה בעלמא, ולית מפתחא בעלמא, דלא תבר ההוא דתב בתיובתא. מאי יצא בגפו. הא אתמר, אבל תו רזא אית ביה, יצא בגפו, כמה דאת אמר, (משלי ט) על גפי מרומי קרת, מה להתם עלוייא וסליקו, אוף הכא עלוייא וסליקו, אתר דמריהון דתיובתא סלקין, אפילו צדיקים גמורים לא יכלין למיקם תמן. ובגין כך כיון דתב בתיובתא, קודשא בריך הוא מקבל ליה ודאי מיד.

דף ק”ו ע”ב

תנינן, לית מלה בעלמא דקיימא קמי תשובה, ולכלא קודשא בריך הוא מקבל ודאי. ואי תב בתיובתא הא אודמן לקבליה ארח חיים, ואף על גב דפגים מה דפגים, כלא אתתקן, וכלא אתהדר על תקונייה, דהא אפילו במה דאית ביה אומאה, (קמי קודשא בריך הוא קרי ביה כי יי צבאות יעץ ומי יפר דא איהו רזא סתימא. ותו כד קודשא בריך הוא אומי אומאה לא אומי אלא אם לא יעביד תיובתא דהא לית פתגמא דקיימא קמי תיובתא ועל כלא מכפר קודשא בריך הוא כד עבדין תיובתא שלימתא) קודשא בריך הוא מקבל, דכתיב, (ירמיה כב) חי אני נאם יי כי אם יחיה פניהו וגו’ וכתיב (ירמיה כב) כתבו את האיש הזה עירי וגו’. ובתר דתב בתיובתא פתיב, (דברי הימים א ג) ובני יכניה אסיר בנו וגו’, מכאן דתשובה מתפר כמה גזרין ודינין, וכמה שלשלאין דפרזלא, ולית מאן דקיימא קמי דתיובתא. ועל דא פתיב, (ישעיה סו) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי. אשר פשעו בי, לא כתיב, אלא הפושעים בי, דלא בעאן לאתבא, ולא תנחמא על מה דעבדו. אבל פיון דאתנחמו, הא מקבל לון קודשא בריך הוא. בגין כך, בר נש דא, אף על גב דפשע ביה, ופגים באתרא דלא אצטריך, ותב לקמיה, מקבל ליה, וחס עליה, דהא קודשא בריך הוא (דף ק”ו ע”ב) מלא רחמין איהו, ואתמלי רחמים על כל עובדוי, כמה דאת אמר (תהלים קמה) ורחמיו על כל מעשיו. אפילו על בעירי ועופוי מאטון רחמוי. אי עליהו מאטון רחמוי, כל שפן על בני נשא, דידיעין ואשתמודעאן לשבחה למאריהון, דרחמוי מאטון עליהו, ושראן עליהו. ועל דא אמר דוד, (תהלים קיט) רחמיה רבים יי כמשפטיה חייני. אי על חייבין מאטון רחמוי, כל שפן על זכאין. אלא מאן בעי אסוותא, אינון מארי כאבין, ומאן אינון מארי כאבין. אלין אינון חייבין, אינון בעאן אסוותא ורחמי, דקודשא בריך הוא (רחמי) עליהו, דלא יהון שביקין מניה, ואיהו דלא אסתלק מניהו, ויתובון לקבליה. כד מקרב קודשא בריך הוא, בימינא מקרב. וכד דחי, בשמאלא דחי. ובשעתא דדחי, ימינא מקרב. מסטרא דא דחי, ומסטרא דא מקרב, וקודשא בריך הוא לא שביק רחמוי מניהו.

תא חזי, מה כתיב (ישעיה נז) וילך שובב בדרך לבו. וכתיב בתריה, דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלים נחמים לו ולאבליו. וילך שובב, אף על גב דחייבין עבדין, כל מה דעבדין בזדון דאזלין בארחא דלביהו, ואחרנין עבדין בהו התראה, ולא בעאן לצייתא לון. בשעתא דתבין בתיובתא, ונטלין ארחא טבא דתיובתא, הא אסוותא זמינא לקבליהו. השתא אית לאסתכלא, אי על חייא

אמר קרא, או על מתייא אמר קרא. דהא רישא דקרא, לאו איהו סיפא. וסיפא, לאו איהו רישא. רישא דקרא, אחזי על חייא. וסופיה אחזי על מתייא. אלא, קרא (ס"א רישא דקרא) אמר, בעוד דבר נש איהו בחייו, והכי הוא, וילך שובב בדרך לבו, בגין דיצר הרע דביה, תקיף ואתתקף ביה, ועל דא אזל שובב, ולא בעי לאתבא בתיובתא. קודשא בריך הוא חמי ארחוי, דקא אזלין בביש, בלא תועלתא, אמר קודשא בריך הוא, אנא אצטריכנא לאתקפא בידיה, הדא הוא דכתיב דרכיו ראיתי, (וארפאהו) דקא אזלין בחשוכא, אנא בעי למיהב ליה אסוותא הדא הוא דכתיב וארפאהו, קודשא בריך הוא איהו אעיל בלביה ארחיה דתיובתא ואסוותא לנשמתיה. ואנחהו, מאי ואנחהו. כמה דאת אמר (שמות לכ) לך נחה את העם. אנהיג ליה קודשא בריך הוא בארץ מישר, כמאן דאתקיף בידי דאחרא, ואפקיה מגו חשוכא. ואשלם נחומים לו ולאבליו, הא אתחזי דמיתא איהו, (אלא) אין, ודאי מיתא איהו, וקיימא בחיין דהואיל (אלא דאיהי איהו וקיימא בחיין והואיל) ואיהו רשע, מיתא אקרי. מהו ואשלם נחומים לו ולאבליו. אלא קודשא בריך הוא עביד טיבו עם בני נשא, דכיון דעאל מי"ג שנין ולהלאה, פקיד עמיה (בראשית קמ"ד ע"ב, קס"ה ע"ב) תרין מלאכין נטורין דנטרי ליה, חד מימיניה, וחד משמאליה. כד אזיל בר נש בארץ מישר, אינון חדאן ביה, ואתקיפו עמיה בחדות, מכרזן קמיה ואמרין, הבו יקר לדיקנא דמלפא. וכד אזיל בארץ עקימו, אינון מתאבלן עליה, ומתעברן מניה. פיון דאתקיף ביה קודשא בריך הוא, ואנהיג ליה בארץ מישר, כדין כתיב, ואשלם נחומים לו ולאבליו. ואשלם נחומים לו בקדמיתא, דאיהו אתנחם על מה דעבד בקדמיתא, ועל מה דעבד השתא, ותב בתיובתא. ובתר כן ולאבליו, אינון מלאכין דהוו מתאבלן עליה כד אתעברו מניה, והשתא דאתהדרו בהדיה, הא ודאי נחומים לכל סטרין. והשתא איהו חי ודאי.

חי בכל סטרין, אחיד באילנא דחיי, וכיון דאחיד באילנא דחיי, כדין אקרי בעל תשובה, (נשא קכ"ב ע"ב) דהא כנסת ישראל, תשובה אוף הכי אקרי. ואיהו בעל תשובה אקרי. וקדמאי אמרו, בעל תשובה ממש. ועל דא, אפילו צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד, במקום שבעלי תשובה עומדים.

סדר הלימוד ליום ו שבט [יום 124 בשנה]

דף ק”ז ע”א

דוד מלפא אמר, (תהלים נא) לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי וגו', לך לבדך, מאי לך לבדך. אלא, בגין דאית חובין, דחטי בר נש לקודשא בריך הוא ולבני נשא. ואית חובין דחטא לבני נשא, ולא לקודשא בריך הוא. ואית חובין דחטי לקודשא בריך הוא בלחודוי ולא לבני נשא. (אחרא) דוד מלפא, חב לקודשא בריך הוא בלחודוי, ולא לבני נשא. ואי תימא הא (דף ק”ז ע”א) חב תהוא חובה דבת שבע, ותנינן, מאן דאתי על ערוה אתתא ברעותה אסרה על בעלה, וחב לחבריה, וחב לקודשא בריך הוא. לאו הכי הוא דהוא דאת אמר. בהיתרא הוה, ודוד דיליה נקט, וגט הוה לה מבעלה, עד לא יתך לקרבא, דהכי הוה מנהגא דכל ישראל, דיהבין גט זמן לאתתיה, כל דנפיק חילא. וכן עבד אוריה לבת שבע. ולבתר דעבר זמן והות פטורא לכלא, נטל לה דוד. ובהיתרא עבד כל מה דעבד. דאלמלא לאו הכי, ובאסורא הוה, לא שבקה קודשא בריך הוא לגביה. והיינו דכתיב לסהדותא, (שמואל ב יב) וינחם דוד את בת שבע אשתו. סהדותא דאשתו היא, ודאי אשתו, ובת זוגו הות, דאודמנת לגביה, מיומא דאתברי עלמא. (ורזא דמלתא מלכותא דלעילא דאיהו אתעביד רגלה רביעא למרכבתא עלאה ואתקרי בת שבע על אבן אחת שבע עיניים) הא סהדותא דלא חב דוד חובה דבת שבע כדקאמרן. ומה היא חובה דחב, (אלא) לקודשא בריך הוא בלחודוי, ולא לאחרא. דקטל לאוריה בחרב בני עמון, ולא קטליה איהו בשעתא דאמר ליה ואדני יואב, דהא דוד הוה רבון עליה, (ועל יואב) וקרא אוכת, דכתיב, (שמואל בכג) אלה שמות הגבורים אשר לדוד, ולא אשר ליואב, ולא קטליה ההיא שעתא, וקטליה בחרב בני עמון. וקרא אמר, ולא נמצא אתו דבר, (מלכים א טו) רק בדבר אוריה החתי. רק למעוטי קא אתי, בדבר אוריה, ולא באוריה. וקודשא בריך הוא אמר, ואותו הרגת בחרב בני עמון, וכל חרב בני עמון, הוה חקיק ביה חויא עקים, דיוקנא דדרקון, ואיהו עבודה זרה דלהון. אמר קודשא בריך הוא, יתבת חילא להתוא שיקון. (ד”א דכיון דחרב בני עמון אתגבר ההיא שעתא על אוריה כמה תוקפא תקיף ההוא חויא עקימא) בגין דבשעתא דקטלו בני עמון לאוריה, וסגי אין מבני ישראל עמיה, ואתגבר בההיא שעתא חרב בני עמון, כמה תקפא אתתקף ההיא עבודה זרה שיקון.

ואי תימא, אוריה לא הוה זכאי, פיון דכתיב עליה אוריה החתי. לאו הכי, זכאה הוה, אלא דשמא דאתריה הוה חתי. כמה דאת אמר (שופטים יא) ויפתח הגלעדי, על שום אתריה אתקרי הכי.

ועל דא בדבר אוריה החתי, דשקוין בני עמון אתגבר על מחנה אלהים, דמשריתא דדוד, דיוקנא ממש דלעילא הוו. ובההוא שעתא דפגים דוד משריתא דא, פגים לעילא משריתא אחרא. ועל דא אמר דוד, (תהלים נא) לך לבדך חטאתי. לבדך, ולא לאחרא. דא הוה ההוא חובה דחב לגביה. ודא הוא בדבר אוריה. ודא הוא בחרב בני עמון.

כתיב, (דברי הימים ב טז) כי יי' עיניו משוטטות בכל הארץ, אלין (ויחי רמ"ח ע"א) נוקבין. וכתיב (זכריה ד) עיני יי' המה משוטטים, אלין דכורין, והא ידיען אינון. דוד אמר (תהלים נא) והרע בעיניך עשיתי. בעיניך, לפני עיניך מבעי ליה. אלא מאי בעיניך, אמר דוד, בההוא אתר דחבנא, בעיניך הוה. דהוינא ידע, דהא עיניך הוו זמינין, וקיימין קמאי, ולא חשבנא לון, הרי חובא דחבנא, ועבדנא, באן אתר הוה, בעיניך.

למען תצדק בדברך תזכה בשפטך, ולא יהא לי פתחון פה למימר קמך. תא חזי, כל אומנא, כד מליל, באומנתיה מליל. דוד בדיחא דמלכא הוה, ואף על גב דהוה בצערא, פיון דהוה קמי מלכא, תב לבדיחותיה, כמה דהוה, בגין לבדיחא למלכא.

אמר, מארי דעלמא, אנא אמינא, (תהלים כו) בחנני יי' ונסני, ואת אמרת דלא איכול לקיימא בנסיונך. הא חבנא, למען תצדק בדברך, ויהא מילך קשוט, דאלמלא לא חבנא, יהא מלה דיילי קשוט, ויהא מילך בריקניא, השתא דחבנא, בגין דלהוי מילך קשוט, יהיבנא אתר לצדקא מילך, בגין כף עבידנא, למען תצדק בדברך תזכה בשפטך. אהדר דוד לאומנותיה, ואמר גו צעריה מלין דבדיחותא למלכא.

דף ק"ז ע"ב

תנינו, לאו דוד אתחזי ליההוא עובדא, דהא איהו אמר, (תהלים קט) ולבי חלל בקרבך (אנקיד חלל כבר הוה חלל בקרבי) (דף ק"ז ע"ב) הכי הוא. אבל אמר דוד, בלבא אית תרין היכלין, בחד דמא, ובחד רוחא, ההוא חד דמלייא דמא, ביה דיורא ליצר הרע. ולבי לאו הכי, דהא ריקן איהו, ולא יהבית דיורא לדמא בישא, לשכנא ביה יצר הרע, ולבי ודאי חלל איהו, בלא דיורא (נ"א דמא) בישא, וכיון דהכי הוא, לא אתחזי דוד ליההוא חובה דחב אלא, בגין למיהב פתיחו דפומא

לחייביא, דימרון, דוד מלכא חב ותב בתיובתא, ומחל ליה קודשא בריה הוא, כל שפן שאר בני נשא. ועל דא אמר (תהלים נא) אלמדה פושעים דרכיה וחטאים אליה ישובו.

וכתיב, (שמואל ב טו) ודוד עלה במעלה הזיתים עולה ובוכה וראש לו חפוי והוא הולך יחף. ראש לו חפוי, ויחף אמאי. אלא, נזוף הוה, עבד גרמיה נזוף, לקבלא ענשא. ועמא הוה רחיקין מניה ד' אמות. זכאה עבדא דהכי פלח למאריה, ואשתמודע בחוביה, לאתבא מניה בתיובתא שלימתא.

תא חזי, יתיר הוה, מה דעבד ליה שמעי בן גרא, מכל עקתין דעברו עליה עד ההוא יומא, ולא אתיב דוד לקבליה מלה דהכי הוה יאות ליה, ובדא אתכפרו חובוי. השתא אית לאסתפלא, שמעי תלמיד חכם הוה, וחכמתא סגיאה הות ביה, אמאי נפיק לגבי דוד, ועביד ליה כל מה דעבד. אלא מאתר אחרא הוה מלה, ואעיל ליה בלביה מלה דא. וכל דא לתועלתא דדוד. דהא ההוא דעבד ליה שמעי, גרמא ליה למיתב בתיובתא שלימתא, ותבר לביה בתבירו סגי, ואושיד דמעין סגיאי, מגו לביה קדם קודשא בריה הוא, ועל דא אמר, (שמואל ב טז) כי יי אמר לו קלל. ידע, דהא מאתר עלאה אחרא נחת מלה.

תרין פקודין, פקיד דוד לשלמה בריה, חד דיואב, וחד דשמעי, עם שאר פקודין דפקיד ליה. דיואב: דכתיב, (מלכים א ב) וגם אתה ידעת את אשר עשה לי יואב בן צרויה. מלה סתימא הוה, דאפילו שלמה לא הוה ליה למנדע, ולא ידע אלא בגין דידעו אחרנין, אתגלי (ליה) לשלמה. ועל דא אמר, וגם אתה ידעת וגו'. מה דלא אתחזי לך למנדע.

דשמעי: כתיב, והנה עמך שמעי בן גרא. מאי והנה עמך, זמין הוא עמך תדיר, רבו הוה. ובגין כך לא אמר על יואב והנה עמך יואב. אבל שמעי דא, דאשתכח עמיה תדיר, אמר והנה עמך.

וישלח המלך ויקרא לשמעי ויאמר בנה לך בית בירושלם. אן הוא חכמתא דשלמה מלכא בהאי. אלא כלא בחכמתא עבד, ולכל סטרין אשגח, דהא חכים הוה שמעי, ואמר שלמה, בעינא דיסגי אורייתא בארעא על ידוי דשמעי, ולא פוק לבר.

תו מלה אחרא אשגח שלמה בחכמתא, דכתיב, (שמואל ב טז) יצא יצוא ומקלל. מאי יצא יצא תרי זמני, ויצא ויקלל סגי. (ליה) אלא, חד יציאה, דנפק מבי מדרשא לגבי דוד. וחד יציאה, דנפק מירושלם, לגבי עבדוי דמית עלוי. יציאה חדא לגבי מלכא, ויציאה תננינא לגבי עבדין. וכל דא חמא שלמה, ואשגח ברוח

קודשא, ההוא יציאה תניינא. ועל דא אמר, והיה ביום צאתך, ידע דביציאה ימות. (שמואל ב טז) ועפר בעפר מהו. אמר שלמה לגבי אבא בעפר הוה. לגבי שמעי במיא, דכתיב והיה ביום צאתך ועברת את נחל קדרון. עפר התם, והכא מיא. תרווייהו דין שלמה, למחוי עפר ומיא כפוטה, למאן דאסטין ארחא לגבי אבוי.

כתיב (מלכים א ב) והוא קללני קללה נמרצת. וכתיב ואשבע לו ביי לאמר אם אמיתך בחרב. מאי בחרב. וכי שמעי טפשא הוה, דאילו הכי אומי ליה, דלא יימא בחרב לא. אבל בחנית או בגירא אין.

דף ק"ח ע"א

אלא תרין מלין הכא. חד אמר ינוקא, בריה דנונא רבא ההוא (דף ק"ח ע"א) דקשקשוי סלקין לרום עננין. אומאה דדוד מלכא, כד הוה בעי לאומאה, אפיק חרבא דיליה, דתמן הוה חקיק שמא גליפן, ותמן אומי. וכך עביד לשמע, דכתיב ואשבע לו ביי לאמר אם אמיתך בחרב. במאי הוה אומאה דא. בחרב. (ס"א בהאי חרב דשמא קדישא חקיק ביה אומי) בחרב אומי. ומלה אחרא, דין שלמה, אמר, בקללה אתא לגבי אבא, במלין, הא מלין לגביה, ובשם המפורש קטליה, ולא בחרב. ובגין דא עבד שלמה הכי.

השתא אית לאסתכלא, דכיון דאומי ליה דוד, אמאי קטליה, דאתחזי דהא אומאה דא בעלילה הוה, דהא לבא ופומא לא הוו כחדא. אלא ודאי דוד לא קטליה, והא ידיעא, כל שייפין דגופא מקבלין כלא, ולבא לא מקבלא אפילו כחוטא דנימא דשערא. דוד מלכא לבא הוה, וקביל מה דלא אתחזי ליה לקבלא, ובגין כך, (מלכים א ב) וידעת את אשר תעשה לו כתיב. ותו, דהא אילנא גרים למחוי נטיר ונוקם כחויא.

כתיב (תהלים נא) כי לא תחפוץ זבח ואתנה עולה לא תרצה. זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה. כי לא תחפוץ זבח, וכי לא בעי קודשא בריך הוא דיקרבון קמיה קרבנא, והא איהו אתקין לגבי חייביא קרבנא, דיקרבון ויתפפר להו חובייהו. אלא דוד לקמי שמא דאלהים אמר, וקרבנא לא קרבין לשמא דאלהים, אלא לשמא דיו"ד ה"א וא"ו ה"א. דהא לגבי דינא קשיא מדת הדין, לא מקרבין קרבנא. דכתיב, (ויקרא א) אדם כי יקריב מכם קרבן ליי. ליי, ולא (ויקרא ה' ע"א) לשמא דאלהים. וכי תקריב קרבן מנחה ליי. זבח תודה ליי. זבח שלמים ליי.

ובגין כך, פיון דוד מלפא, לגבי אלהים אמר. אצטריך למכתב, פי לא תחפוץ זבח ואתנה עולה לא תרצה. דהא לשמא דא לא מקרבין, אלא רוח נשברה. דכתיב זבחי אלהים רוח נשברה. קרבנא דאלהים, עציבו, ותבירו דלבא. ובגין כך, מאן דחלם חלמא בישא, עציבו אצטריך לאחזאה, דהא במדת אלהים קיימא, וזבח דמדת דינא, עציבו אצטריך ורוח נשברה, וזהו עציבו מסתייה לחלמא בישא, ולא שלטא דינא עלוי. דהא זבח דאתחזי למדת דינא, אקריב קמיה.

לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה, מאי לא תבזה, מפלל דאיכא לב דאיהו בונה. אין. היינו לב דאיהו גאה, לב בגסות רוחא, היינו לב דאיהו בונה, אבל לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה.

היטיבה ברצונך את ציון תבנה חומות ירושלם. מאי היטיבה, אתחזי דהא טיבו אית בה, והשתא היטיבה על ההוא טיבו. ודאי הכי הוא, דהא מן יומא דקודשא בריך הוא אשתדל בבנין בי מקדשא לעילא, עד (ויקרא רכ"א ע"א) כען, ההוא הטבה דרצון, לא שרייא על ההוא בנין, ועל דא לא אשתכלל. דהא בשעתא דרצון דלעילא יתער, ייטיב וידליק נהורין דההוא בנין, וזהו עבידתא, דאפילו מלאכין דלעילא, לא ייכלון (לא) לאסתכלא בההוא בי מקדשא, ולא בההוא בנין. וכדין בי מקדשא, וכל עובדא אשתכלל.

דף ק"ח ע"ב

תבנה חומות ירושלם, וכי מן יומא דאשתדל בבנין בי מקדשא עד כען, לא בנה לון. (או) אי חומות ירושלם ם עד כען לא בנה, בי מקדשא על אחת כמה וכמה. אלא קודשא בריך הוא, כל עובדוי, לאו כעובדי דבר נש. בני נשא כד בנו בי מקדשא לתתא, בקדמיתא עבדו שורי קרתא, ולבסוף עבדו בי מקדשא. שורי קרתא בקדמיתא, בגין לאגנא עליהו, ולבתר בניינא דביתא. קודשא בריך הוא לאו הכי, אלא בני בי מקדשא בקדמיתא, ולבסוף, כד יחית ליה משמיא, ויותיב ליה על אתריה, כדין יבנה חומות ירושלם ם דאגון שורין דקרתא. ועל דא אמר דוד עליו השלום, (תהלים נא) היטיבה ברצונך את ציון בקדמיתא, ולבתר תבנה (דף ק"ח ע"ב) חומות ירושלם ם.

הכא אית רזא, כל עובדין דעביד קודשא בריך הוא, בקדמיתא אקדים תהו דלבר, ולבתר מוחא דלגו, והכא לאו הכי. תא תזי, כל אינון עובדין דעביד קודשא בריך הוא, ואקדים תהו דלבר, מוחא אקדים במחשבה, ובעובדא תהו דלבר, דהא כל קליפה מסטרא אחרא הוי, ומוחא מן מוחא, ותדיר סטרא אחרא

אֲקָדִים וְרָבִי וְאֶגְדִּיל וְנָטִיר אֵיבָא. כִּיּוֹן דְּאֶתְרַבִּי, זֶרְקִין לִיה לְבַר, (איוב כז) וְיִכִּין רָשַׁע וְצַדִּיק יִלְבַּשׁ, וְזֶרְקִין לְהֵיכָל קְלִיפָה, וּמְבָרְכִין (עקב רע"א ע"א) לְצַדִּיקָא דְּעֵלְמָא. אָבֵל הֶכָא, בְּבִנְיָנָא דְּבֵי מְקַדְשָׁא, דְּסִטְרָא בִישָׁא יִתְעַבֵּר מֵעֵלְמָא, לָא אֲצִטְרִיךְ, דְּהָא מוֹחָא וְקְלִיפָה דִּילֵיהּ הוּי. אֲקָדִים מוֹחָא, דְּכִתְיֵב הֵיטִיבָה בְּרַצוֹנָךְ אֶת צִיּוֹן בְּקִדְמִיתָא, וְלִבְתֵּר תְּבַנֶּה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם. הֵהִיא חוֹמָה דְּלְבַר, דְּאֵיהִי קְלִיפָה, דִּילֵיהּ הִיא מִמַּשׁ. דְּכִתְיֵב, (זכריה ב) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נָאִם יי' חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב. אֲנִי וְלֹא סִטְרָא בִישָׁא.

יִשְׂרָאֵל, אֵינּוֹן מוֹחָא, עֲלָאָה דְּעֵלְמָא. יִשְׂרָאֵל סְלִיקוּ בְּמַחְשְׁבָה בְּקִדְמִיתָא, עֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, דְּאֵינּוֹן קְלִיפָה, אֲקָדִימוּ. דְּכִתְיֵב, (בראשית לו) וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדוּם לִפְנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל. וְזִמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאֲקָדְמָא מוֹחָא, בְּלֹא קְלִיפָה. דְּכִתְיֵב, (ירמיה ב) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לֵי יי' רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, מוֹחָא קָדִים לְקְלִיפָה. וְאִף עַל גַּב דְּמוֹחָא יְקוּם בְּלֹא קְלִיפָה, מֵאֵן הוּא דִּיוֹשִׁיט יְדָא לְמִיכָל מִנְיָה, בְּגִין, (ירמיהב) דְּכָל אוֹכְלֵיו יֵאֲשָׁמוּ רַעָה תְּבֹא אֲלֵיהֶם נָאִם יי'.

בְּהֵוֹא זְמַנָּא, (תהלים נא) אִז תַּחֲפוּץ זַבְחֵי צְדָק. בְּגִין, דְּהָא כְּדִין, יִתְחַבֵּר כְּלָא בְּחַבּוּרָא חֲדָא, וִיְהֵא שְׁמָא שְׁלִים בְּכָל תְּקוּנָיָה. וְכְדִין קְרַבְנָא לְהוּי שְׁלִים, לֵי יי' אֱלֹהִים. דְּהֵשְׁתָּא אֱלֹהִים לֹא אֶתְחַבֵּר לְקוּרְבָנָא, דְּאֶלְמָלָא אֶתְחַבֵּר בֵּיהּ, כְּמָה אֱלֹהִים יִסְלָקוֹן אוּדְגִין לְאֶתְחַבְרָא תַמָּן. אָבֵל בְּהֵוֹא זְמַנָּא, (תהלים פו) כִּי גְדוֹל אֶתָּה וְעוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת אֶתָּה אֱלֹהִים לְבַדְּךָ. וְאִין אֱלֹהִים אַחְרָא.

וּבְהֵוֹא זְמַנָּא פְתִיב, (דברים לב) רָאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עֲמָדִי (ראו עתה) רָאוּ כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא סָגִי, מֵאִי עֵתָה. אֵלָא דְּלֹא הוּוּה קָדִם לְכוֹן, וְהֵוֹא זְמַנָּא לִיהוּי. אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עֵתָה רָאוּ, מַה דְּלֹא תִיכְלוֹן לְמִיחְמֵי מְקַדְמַת דְּנָא.

כִּי אֲנִי אֲנִי, תְּרִי זְמַנֵּי אֲמַאי. אֵלָא לְדִיִּיקָא, דְּהָא לִית תַּמָּן אֱלֹהִים, אֵלָא הוּא. דְּהָא כְּמָה זְמַנִּין, דְּאֶתְמַר אֲנִי זְמַנָּא חֲדָא, וְלֹא יִתִיר, וְהוּוּה תַמָּן סִטְרָא אַחְרָא. אָבֵל הֵשְׁתָּא אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עֲמָדִי, דְּהָא כָּל סִטְרָא אַחְרָא אֶתְעַבֵּר, וְדִיִּיקָא אֲנִי אֲנִי.

אֲנִי אֲמִית וְאַחֵיהּ, עַד הֵשְׁתָּא מוֹתָא הוּוּת מְסִטְרָא אַחְרָא, מְכָאן וְלֵהֲלָאָה, אֲנִי אֲמִית וְאַחֵיהּ, מְכָאן דְּבְהֵוֹא זְמַנָּא, כָּל אֵינּוֹן דְּלֹא טַעְמֵי טַעְמָא דְּמוֹתָא. מִנְיָה תְּהֵא לֹון מוֹתָא, וְיָקִים לֹון (מיד). אֲמַאי. בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּאֵר מֵהֵוֹא זוּהֵמָא בְּעֵלְמָא כְּלָל, וִיְהֵא עֵלְמָא חֲדָתָא, בְּעוֹבְדֵי יְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (תנינן י' דברים כו' קי"ג

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

ע"ב) (שייך לעיל ק"ו ע"א) (שמות כא) ואם אמר יאמר וגו' לא אצא חפשי. כמה דאתמר כדין פגים ליה פגימו. אם בגפו יבא, מהו בגפו. תנינן, כתרגומו, בלחודוי. יאות הוא. אבל הא תנינן, כל עלמא, לא קאים, אלא על גפא חדא, דליתן.

סדר הלימוד ליום ז שבט [יום 125 בשנה]

וְרוּא דָא, בְּשַׁעְתָּא דְקַיִמָא דְכַר וְנוֹקְבָא, דְדַכְר וְנוֹקְבָא בְרָא לֹון קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא, וּבְכָל מַה דְאִזְלִין, עֲלָמָא מוּדְעוּזָא, וְאַלְמָלָא דְסֵרַס קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא דְכוּרָא, וְצִנְן יַת נוֹקְבָא, הוּוּ מְטַשְטְשִין עֲלָמָא. וְעַל דָּא לָא עֲבַדִין תּוּלְדִין, (דְבַר אַחַר וּמֵאן דְלֵא עֲבִיד תּוּלְדִין בְּגַפּוּ) אִם בְּגַפּוּ יָבֵא, תַּחֲוֹת הַהוּא גַּפָּא, דְלֵא עֲבִיד תּוּלְדִין עֲאֵל. וְהוּאִיל וְכֵן, בְּגַפּוּ יֵצֵא, לְתַמְן אַתְדַחָא, וְלֵא עֲאֵל לְפִרְגוּדָא כְּלָל, וְאַתְדַחָא וְאַטְרִיד מֵהַהוּא עֲלָמָא. בְּגַפּוּ יֵצֵא, בְּגַפּוּ יֵצֵא וְדֵאִי.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (ויקרא כ) עֲרִירִים יָמוּתוּ, עֲרִירִים (כתיב) כְּלָל דְכַר וְנוֹקְבָא. בְּרוּא דְדְכוּרָא עֲאֵל, וּבְרוּא דְנוֹקְבָא יְפוּק. עֲאֵל בְּהֵאִי, וְיְפוּק בְּהֵאִי. וְהֵאִי אִיהוּ אַתְר, דְקָא אַתְדַבֵּק בֵּיה בְּהַהוּא עֲלָמָא, דְהֵא קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא לָא בְּעֵי דִיעוּל קַמִּיה, מֵאן דְמְסֵרַס גְרַמִּיה בְּהֵאִי עֲלָמָא.

דף ק"ט ע"א

תָּא חֲזִי, מִן קְרַבְנָא. דְלֵא (דף ק"ט ע"א) הוּוּ מְקַרְבִין קַמִּיה סְרוּסָא, וְאַפִּיקוּ לֵיה, דְלֵא יִתְקַרְב לְקַמִּיה, וּפְקִיד וְאָמַר, (ויקרא כב) וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ. וְכֵן לְדַרְי דְרִין אָסִיר לְסְרוּסֵי בְרִיין, דְבְרָא קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא בְּעֲלָמָא. דְהֵא כָּל סְרוּסָא, דְסֵטְרָא אַחְרָא אִיהוּ. וְאִי אִיהוּ אֲשַׁתְּדֵל, וְנָסִיב אִיתְתָּא, וְלֵא עֲבִיד תּוּלְדִין, וְלֵא בְּעֵא, וְאָף עַל גַּב דְאִית לֵיה אִיתְתָּא, אוֹ אִי הִיא לָא בְּעֵאֲת, וְעֵאל לְהַהוּא עֲלָמָא, בְּלֵא תּוּלְדִין, מַה כְּתִיב. אִם בְּעַל אֲשָׁה הוּא, וְלֵא אֲשַׁחֲוּ לְפַעַל יְדוּי דְמֵאֲרִיהוּן, וְיֵצֵאֵה אֲשַׁתּוּ עִמוּ, אִיהוּ יְעוּל בְּגַפּוּ דְדְכוּרָא, וְאִיהִי בְנוֹקְבָא. בְּגַפּוּ יָבֵא בְּגַפּוּ יֵצֵא כְּמַה דְאַתְמַר, כְּלֵא עַל תְּקוּנִיהָ.

אִם אֲדַנְיוּ יִתֵּן לוֹ אֲשָׁה, כְּמַה דְאַתְמַר, אִם אֲדַנְיוּ, דָּא אִיהוּ אֲדוּן כָּל הָאָרְץ. יִתֵּן לוֹ אֲשָׁה, מֵהַכָּא, דְלֵאוּ בְרִשׁוּתָא דְבַר נֶשׁ קַיִמָא לְמִיּוֹסֵב אַתְתָּא. אֵלָא (כלא משלי ט"ז פלס מאזני משפט י") כְּלֵא בְּמֵאזְנִים לְעֵלוֹת. יִתֵּן לוֹ אֲשָׁה, דְהֵא לָאוּ בְרִשׁוּתִיהָ אִיהוּ. וּמֵאן אִיהִי. הֵהִיא דְלֵאוּ דִילִיהָ, וְלֵא אֲזַדְמַנַת לְגַבִּיהָ, וּמֵאן אִיהִי. הֵהִיא דְהוּת זְמִינָא לְאַחְרָא, וְאַקְדִים הֵאִי בְרַחְמִי, וְנִטִיל לָהּ, דָּא אַתִּיּהִיבַת לֵיה, דְלֵא אַתְחִזִיאת לֵיה. וְקוּדְשָא בְרִיךְ הוּא חֲמִי מְרַחֵיק, וְחֲמִי לְהַהִיא אַתְתָּא, דְזְמִינַת לְאַפְקָא תּוּלְדִין בְּעֲלָמָא. אַקְדִים הֵאִי בְרַחְמִי, וְאַתִּיּהִיבַת לֵיה, וְעֲבִיד אִיבִין, וְזֹרַע זֹרְעָא, בְּאַתְתָּא (ס"א בַּגְנָתָא) דְלֵאוּ דִילִיהָ, בְּגִין כְּהָ, הָאֲשָׁה וּילְדִיהָ תְהִיָּה לְאַדְנִיָּה, וְהוּא יֵצֵא בְּגַפּוּ. אִי עֲנִיָּא מְסַכְנָא, כְּמַה אֲשַׁתְּדֵל בְּרִיקְנִיא, לָאָה וְאַשְׁתְּדֵל לְמַעַבְד פִּירִין, בְּגַנְתָּא דְלֵאוּ אִיהִי דִילִיהָ, וְנִפְק בְּרִיקְנִיא.

סבא סבא, בעדנין (נ"א בעניינין) אלין, לא הוית ברגליך דחי לתרעא, כמאן דשכיב בארעא בלא תוקפא, דהא אתחלש ומחלשא סגי, דלא יכיל, דחי ברגלוי. אתתקף סבא, ולא תדחל. הא ענייא מסכנא, דאשתדל בריקניא, אימא אמאי. אי בגין דזרע בגנתא אחרא דלאו דיליה, יאות. אי הכי (ס"א אבל הכא) קודשא בריך הוא יהיב ליה ההוא גנתא למזרע בה, דהא איהו לא נטיל לה. אלא תא חזי כל מלין דקודשא בריך הוא עביד פלהו בדינא אינון ולא הוי מלה בריקניא האי דקודשא בריך הוא יהיב ליה אתתא ועבד בה פירין ואיבין לאו האי פשאר בני גלגולא ולא דמי מאן דאשתדל בהאי עלמא לאסגאה אילנא (ס"א ולא יכיל) למאן דלא בעא לאסגאה ולאשתדלא ואעקר ואפיל טרפין דאילנא ואזער איבא דיליה.

האי דאדניו יהיב ליה אתתא, בגין למעבד איבין, הא אשתדל בקדמיתא בגין לאסגאה אילנא, ולא יכיל. זכין כל כף לית ליה, (ס"א דבנין גם כן לית ליה) דאי הוה זכאה פדקא יאות, לא הוה תב בגלגולא, (כאבנא בקוספיתא) דהא פתיב, (ישעיה נו) ונתתי לכם בביתי ובחומותי יד ושם טוב מפנים ומפנות. והשתא דלא זכה, קודשא בריך הוא חמי, דהא אשתדל ולא יכיל, האי, אדוניו יתן לו אשה, כמה דאתמר. וכיון דחס עליה קודשא בריך הוא, ויהיב ליה ברחמי, קודשא בריך הוא גבי מדידיה בקדמיתא, ונטיל מה דגרע ההוא מבוועא, ובגין כף, האשה וילדיה תהיה לאדניה, ולבתר ייתוב, וישתדל על גרמיה, לאשלומי גרעוניה. עד הכא רזא דקרא.

סבא סבא, את אמרת על דא, דבריקניא אשתדל, ולא אשגחת עלך, דבריקניא את אזיל במה דאמרת, דהא קרא רדיף אבתרך, דסתיר כל בניינא דבנית עד השתא, ואת חשיב דאנת משטטא ימא לרעותך. ומאי איהו. דכתיב, ואם אמר העבד אהבתי את אדוני את אשתי וגו'.

דף ק"ט ע"ב

אי סבא סבא, לאי חילא, מה תעביד, חשבת דלא ליהוי מאן דרדיף אבתרך, הא האי קרא רדיף אבתרך, ונפיק מבתר כתלא, כאילה בחקלא, מדלג דלוגין אבתרך, תליסר דילוגין דליג אבתרך ואדביק לה, מה תעביד סבא. השתא אית לך לאתגברא בחילך. דהא גיבר תקיף הוית עד יומא. סבא סבא, הוי דכיר יומא (צ"ז ע"ב) דתלגא, פד זרענא פולין, והווי פמה גוברין בני (דף ק"ט ע"ב) חילא, לקבלך, ואנת בלחודך, נצחת תליסר גברין תקיפין, בני חילא, דכל חד מנייהו קטיל אריא, עד לא ייכול.

אי לאינון תליסר גוברין נצחת, הני תליסר דלית בהו חילא, אלא מלין, על אחת כמה וכמה. אמר יאמר כתיב. אלא קודשא בריך הוא ארחיה למעבד דינא לכלא. כד מטא זמנא דהאי אתתא לאשפחא בר זוגיה מה עביד קטיל לדין, ונטיל לה ההוא בר זוגא, ואיהו נפיק מהאי עלמא בלחודוי יחידאה.

ואם אמר יאמר, הא אוקמוה חברייא כפשטיה דקרא. ואם אמר, בשירותא דשית שנין, יאמר, בסופא דשית שנין, עד לא יעול שביעאה, דהא אי אמר, כד איהו אפילו ביומא חד משביעאה, מלוי בטלין. מאי טעמא. העבד כתיב, בעוד דאיהו עבד, בשתא שתיתאה. אמר בשירותא דשית שנין, ולא אמר בסופא דשית שנין, לאו כלום הוא, ובגין כן, תרי זמני אמר יאמר.

והכא, בעוד דאיהו בהאי אתתא, אסגי (ויקרא רמ"ד ע"א) צלותין ובעותין בכל יומא, לגבי מלכא קדישא, כמה דהוה שירותא ברחמי, הכי הוא סופא ברחמי, ודא הוא אמר יאמר. אמור בקדמיתא, כד אקדים ברחמי. יאמר בסופא ויתקבל ברחמי. ומה יאמר. אהבתי את אדוני, דבגין דא, ובסגיא דצלותין, רחים ליה לקודשא בריך הוא. אתקין עובדוי, ואמר אהבתי את אדוני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי. וקודשא בריך הוא קביל ליה, בטהוה תיובתא, ובאינון סגיא דצלותין. מה עביד קודשא בריך הוא, מה דהוה זמין לאהדרא ליה בגלגולא, ולמסבל עונשין בהאי עלמא, על מה דעבד, לא אהדר ליה להאי עלמא. ומה עביד, קריב ליה לבי דינא דמתיבתא דרקיעא, ודייגין ליה, ומסרין ליה לבי מלקיותא, וארשים ליה קודשא בריך הוא, היך אתמסר לבי עונשא, ופגים ליה, למחוי תחות שלטניה דערלה, (נ"א ופקיד ליה למהר תחות שולטנא דיובלא) עד זמן ידיעא, ובתר פריק ליה.

אי בהווא זמנא דקא עבדין ליה פגימו, אי מטא יובלא, אפילו יומא חד ליובלא, אתחשב כמה דאשפח זמנא עד יובלא, הכי אתענש ולא יתיר. אתא יובלא, ואפרוק, ועאלין ליה גו פרגודא. עד הכא. אסתים עינוי תהוא סבא, רגעא חדא.

פתח ואמר, (מיכה ו) שמעו הרים את ריב יי' והאיתנים מוסדי ארץ פי ריב ליי' עם עמו וגו'. אי סבא, עד השתא הוית בעמקי ימא, והשתא דלגת בטורין תקיפין, למעבד עמהון קרבא. אלא ודאי עד כען, בימא תקיפא אנת, אבל עד דאזלת בעמקי ימא, פגעת באינון טורין תקיפין, די בגו ימא, ואערעת בהו. השתא אית לך לאגחא קרבא בעמקי ימא, ובהנהו טורין.

סבא לאי חילא, מאן יהבך בדא, הוית בשלם, ובעית לכל האי, אנת עבדת, אנת סביל. השתא לית לך, אלא לאגחא קרבא, ולנצחא פלא, ולא למהדר לאחורא. אתקף בחילך, חגור חרצף, ולא תדחל, לתברא הני טורין, דלא יתקפון לגבך. אימא לון, טורין רמאין, טורין תקיפין, היך אתון מתתקפין.

תרי קראי פתיבי, חד פתיב, (מיכה ו) קום ריב את ההרים ותשמענה הגבעות קולך. וחד פתיב, שמעו הרים את ריב יי'. אלא אית טורין, ואית טורין. אית טורין, דאינון טורין (ג' ע"א) רמאין לעילא לעילא, לאלין פתיב, שמעו הרים את ריב יי'. ואית הרים, דאינון טורין תתאין לתתא מנייהו, לאלין פתיב, קום ריב את ההרים. דהא רדיף מצותין, (תיקונין נ"ג) אית לגבייהו. ועל דא אית טורין ואית טורין.

ואי תימא, סבא, הא פתיב ותשמענה הגבעות, אלין גבעות כל (ק"ב ע"ב, קכ"ט ע"ב) אינון דלתתא, והשתא אנת עביד לון הרים. אלא הכי הוא, לגבי אינון טורין רמאין, אקרון גבעות. כד אינון בלחודייהו אינון הרים אקרון.

דף ק"י ע"א

תא חזי, פתיב והאיתנים מוסדי ארץ, פיון דכתיב שמעו הרים, (דף ק"י ע"א) מאן אינון הרים, ומאן אינון איתנים. אלא, הרים ואיתנים פלהו חד. אבל אינון תלת עלאין לעילא על רישייהו. ואינון תלת לתתא מנייהו. וכלהו חד. הרים לעילא, ועלייהו אמר דוד (תהלים קכא) אשא עיני אל ההרים. ואלין אינון תלת קדמאי. והאיתנים מוסדי ארץ, אלין אינון תלת בתראי, לתתא מנייהו, תרי סמכי ביתא, וחד חדוה דביתא, ואלין אקרון מוסדי ארץ. איתנים אינון, ואיתנים אקרון.

סבא סבא, הא ידעת, מאן דאגח קרבא, אי לא ידע לאסתמרא, לא ינצח קרבין, אצטריך למחאה בידיה, ולאסתמרא ברעיוניה, מה דיהא חשיב אחרא, דיהא חשיב איהו, ויד מינא זמינא תדיר למחאה. ומחשבוי וידא שמאלית, זמינא תדיר לקבלא ולאסתמרא, וימינא פלא. השתא אמרת והאיתנים, איתנים אינון לתתא, והרים לעילא. אסתמר סבא, דהא רעיונא אחרא לקבלך, דכתיב, (תהלים פט) משפיל לאיתן האזרחי. ודא איהו אברהם סבא, ואקרי איתן, ואי אברהם איהו איתן, יצחק ויעקב איתנים אקרון. קום סבא, דהא ידעת רעיונא דא הוי מחי לרעיונך. (במדבר כד) וישא משלו ויאמר איתן מושבך ושים בסלע קנך. איתן: דא (ק"ט ע"ב, בלק י"ד ע"א) בקר דאברהם. והיינו, (בראשית מה) הבקר אור. דא עמודא, דכל עלמא קיימא עליה, ונהירו דיליה מאברהם ירית. נהר

היוצא מעדן אקרי. אי סבא סבא, הא רעיונא אחרא לקבלך, ולא ידעת לאסתמרא, היכי מגיחין קרבא. סבא, אן הוא תוקפא דילך, ודאי (קהלת ט) לא לגבורים המלחמה.

כתיב משפיל לאיתן האזרחי, וכתיב משפיל לדוד, דא נהר היוצא מעדן, דאיהו תורגמן לדוד, לאודעא ליה, מאינון מלין סתימין עלאין. אי משפיל איהו נהר דנפיק מעדן. איתן האזרחי אברהם, איהו לעילא ודאי, הא ידענא. ואף על גב דאנא סבא, על רעיונא דא מחינא. איתן האזרחי, תרין דרגין אינון. כמה דאת אמר, בקר אור. אור, הוא אברהם. (ויקרא ו' ע"א, כ"ב ע"ב) בקר הוא נהר. אוף הכי, איתן האזרחי, אורת, הוא אברהם. איתן, כמה דאתמר, דא ההוא נהר דנגיד ונפיק מעדן.

השתא סבא, קום קאים על רתיכך, דהשתא תנפול ולא תיכול למיקם. הא שלמה מלכא, אתי בחילוי ורתיכוי וגברוי ופרשוי, ואתי לקבלך, קום פוק מן חקלא, דלא ישכח לך תמן. כתיב (מלכים א ח) ויקהלו אל המלך שלמה כל איש ישראל בירח האיתנים בחג וגו'. ירח דאתילידו ביה האיתנים, ומאן אינון. אבהן, ואינון איתני עולם. וירח דא, איהו תשרי. דאלפא ביתא אהדר למפרע מתתא לעילא.

ותו ממילך, יאות דתפוק מן חקלא, ולא תשתכח תמן. אילו כתיב משפיל איתן האזרחי כדקאמרת. השתא ככתיב משפיל לאיתן האזרחי. לית קרבך כלום, ותפוק מן חקלא, בעל כרחך ולא תתחזי תמן.

אי סבא עניא מסכנא, היכי תפוק. אי הכי, ינצחון לך ותערוק מן חקלא, כל בני עלמא ירדפון אבתרך, ולית לך אנפין לאתחזאה קמי בר נש לעלמין. הכא אומינא, דלא אפוק מן חקלא, והכא אתחזי אנפין באנפין בשלמה מלכא, וכל איש ישראל, וגוברין ופרשין ורתיכין דיליה. קודשא בריך הוא יסייע לך סבא, דהא לאי חילא אנת. קום סבא אתגבר בחילך ואתתקף, דעד יומא דא הוית גיבר תקיף בגוברין.

דף ק"י ע"ב

פתח ואמר, משפיל לאיתן האזרחי. אלו כתיב משפיל לדוד, כדקאמרת, אבל משפיל לאיתן, אית משפיל ואית משפיל. אית משפיל לעילא, ואית משפיל (בראשית ט"ז ע"ב) לתתא. משפיל לאיתן בזמנא דההוא נהר, קם בתאובתא כל שייפן חדאן ומתחברן לגביה, ואי הוא (דף ק"י ע"ב) סליק, עד דמוחא עלאה אתפייס לגביה, וחדוי לקבליה. וכדין משפיל לאיתן האזרחי, משפיל ליה, ואודע

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

לִיה עַל יְדָא דְאַבְרָהָם (ס"א על ידוי דאברהם) רְחִימוּי, כָּל מַה דְאַצְטְרִיךְ, וְהֵהוּא מוּחָא עֲלָאָה מְשָכִיל לְאִיתָן. וְכַד דְּוֹד מְלָכָא, אֲתַתְקַן בְּתִיאֹבְתָא לְגַבִּיָּה, אִיהוּ מְשָכִיל לְדוֹד. כְּמַה דְּהוּה מוּחָא עֲלָאָה, מְשָכִיל לִיה. וְעַל דָּא, אִית מְשָכִיל, וְאִית מְשָכִיל. (אית משכיל).

בִּירַח הָאִיתָנִים, דְּאֲתִילִידוּ בְּהָא יָרַח אִיתָנִים, בְּנִינָא לְתַתָּא אִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא, וְאֲתִילִידוּ בֵּיה הָרִים וְאִיתָנִים. הָרִים סְתִימִין. אִיתָנִים: יָרְכִין תְּקִיפִין כְּנַחֲשָׂא, וְהֵהוּא אִיתָן בִּינֵיהוּ.

קוּם סְבָא, הוּי מְחִי לְכָל סְטְרִין, בְּשַׁעְתָּא דְסָלִיק מִשָּׁה לְקַבְּלָא אֹרִייתָא, מְסַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁבַעִין מִפְתָּחֵן דְּאֹרִייתָא. כַּד מְטָא לְתַשְׁעָה (וּשְׁתִּין) וְחִמְשִׁין, הוּה חַד מִפְתָּחָא גְנִיז וְסְתִים, דְּלֹא הוּה מְסַר לִיה, אֲתַחֲנֵן לְקַמִּיָּה. אָמַר לִיה, מִשָּׁה, כָּל מִפְתָּחֵן עֲלָאִין וְתַתָּאִין בְּהָאִי מִפְתָּחָא תְּלִיין. אָמַר לְקַמִּיָּה, מְאָרִיָּה דְעֲלָמָא, מַה שְּׁמִיָּה. אָמַר לִיה אִיתָן. וְכָל אִינוּן אִיתָנִים בֵּיה תְּלִיין, וּבֵיה קִימִין לְבַר מְגוּפָא דְתוֹרָה שְׁבַכְתָּב אִיהוּ. אוֹדַע לִיה, וּמְשָכִיל לִיה, אִיהוּ עֲקָרָא וּמִפְתָּחָא דְתוֹרָה שְׁבַכְתָּב.

וְכַד אֲתַתְקַנְת תוֹרָה שְׁבַעֲל פֹּה לְגַבִּיָּה, עִיקָרָא דְהִיכְלָא הוּא מִפְתָּחָא (בְּרֵאשִׁית ל"ז ע"ב) דִּילָהּ, (לְגַבִּיָּה) וְדָאִי כְּדִין מְשָכִיל לְדוֹד. וּמְגוּ (קִי"ח ע"ב) דִּירְתָא תוֹרָה שְׁבַעֲל פֹּה, (לְגַבִּיָּה) אֲתוּוֹן לְמִפְרַע. עַל דָּא אֲקָרִי תְּשֻׁר"י תְּשׁוּר אִיהוּ, אָבֵל בְּגִין דְּאִיהוּ רְזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא חֲתִים בֵּיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲת דְשְׁמִיָּה "בְּמִזְבַּח, חֲתִים בֵּיה ה', הֲרִשְׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבַּח. אֲתַת דְּבוֹרָה, וְחֲתִים בֵּיה ו', וְהִינֵנו דְכַתִּיב, (שׁוֹפְטִים ה) וְתִשָּׁר דְּבוֹרָה. וּבְאַתֵּר דָּא, חֲתִימוּ דְשְׁמָא קְדִישָׁא, דְאַחֲתִים בֵּיה.

וְהֵהוּא מִפְתָּחָא, כַּד פְּתַחַא בְּתוֹרָה שְׁבַעֲל פֹּה, בְּעִינֵן לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לִיה, וְדָא אִיהוּ (מ"ז ע"ב) תְּנִיא, אִיתָן מוּשְׁבָּה, בְּרִייתָא לְבַר מְגוּפָא. אִיתָנִים: אִינוּן תְּנָאִים. עֲמוּדִים סְמְכִין, לְבַר מְגוּפָא. הַשְׁתָּא אִית לְאוּדְעָא מְלָה, בְּזִמְנָא דְאִלִּין לְגַבִּי תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, אֲקָרוּן אִיתָנִים. לְגַבִּי תוֹרָה שְׁבַעֲל פֹּה, אֲקָרוּן תְּנָאִים. אִיתָן, לְגַבִּי תוֹרָה שְׁבַכְתָּב. תְּנִיא, לְגַבִּי תוֹרָה שְׁבַעֲל פֹּה. וְכָלָא כְּדָקָא יָאוּת.

חֲבַרְיָא, הָא אֲנָא בְּחַקְלָא. שְׁלֵמָה מְלָכָא, וְגוּבְרִין תְּקִיפִין דִּילִיה. יִיתִי וְיִשְׁכַּח חַד סְבָא, לְאִי בְּחִילָא, תְּקִיף גִּיבְר, נֶצַח קְרַבִּין. הָא יְדַעְנָא דְאַתָּא, וְקִימָא לְבַתֵּר טִינְרָא דְחַקְלָא, וְהוּא אֲשַׁגַּח בִּי, וְהִיךְ גְּבוּרְתִי קִימָא בְּחַקְלָא, בְּלַחֲוֹדִי אֲשַׁגַּח, דְּאִיהוּ אִישׁ שְׁלוֹם, מְאָרִיָּה דְשְׁלָמָא, וְאִזֵּל לִיה. הַשְׁתָּא סְבָא, גְּבוּרְתֵךְ עֲלֵךְ, וְאַנְתָּ בְּלַחֲוֹדֵךְ בְּחַקְלָא, תוּב לְאַתְרֵךְ. וְשְׁאֲרֵי זִינְךָ מְעֲלֵךְ. (ד"א כמאן דנפיק מן חקלא) (מיכה ו) שְׁמַעוּ הָרִים אֲת רִיב י"י וְהֵאֲתָנִים מוּסְדֵי אַרְצֵן. שְׁמַעוּ הָרִים כְּדָקָא מְרִין. וְהֵאֲתָנִים

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

מוֹסְדֵי אֶרֶץ, מוֹסְדֵי אֶרֶץ וְדַאי, דְּהָא מְנַיְהוּ אַתְּוֹן, וּמְנַיְהוּ קְבִיל כּל יוֹמָא, וְאַיְנוֹן מוֹסְדֵי אֶרֶץ. (מיכה ו) כִּי רִיב לְה' עִם עַמּוֹ, מֵאֵן הוּא דִּיכִיל לְמִיָּקָם בְּרִיב דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (כל שכן) בְּיִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא אָמַר לְאַלְיִן, שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב ה', דָּא אִיהוּ מְצוּתָא חֲדָא. קוּם רִיב אֶת הָהָרִים, מְצוּתָא תְּנַיְינָא. דְּנִצַּח בְּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כּל אֲלִיָּן רִיבוֹת לְיִשְׂרָאֵל, וְכֹל אִיְנוֹן תּוֹכְחוֹת, כְּלָהוּ כְּאַבָּא דְּאוֹכַח לְבְרִיָּה, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

סדר הלימוד ליום ח שבט [יום 126 בשנה]

בַּיַעֲקֹב כְּתִיב, בְּשַׁעֲתָא דְּבַעָא לְנִצְחָא בְּהַדְיָה, מַה כְּתִיב, (הושע יב) וְרִיב לִי עִם יְהוּדָה וְלִפְקוּד עַל יַעֲקֹב. מַה רִיב אִיהוּ, כְּמַה דְּכְתִיב, (הושע יב) בְּבִטְוֹן עַקֵּב אֶת אָחִיו. עַל הָאֵי מְלָה אֶתָּא תּוֹכְחָה, וְכָל אֵינּוֹן רִיבוֹת. וְכִי לָאו מְלָה רַבְרַבָּא אִיהוּ, בְּבִטְוֹן עַקֵּב אֶת אָחִיו וְגו'. הָאֵי לָאו מְלָה זַעֲרָא אִיהוּ, מֵאֵי דְעַבִּיד בְּבִטְוֹן. וְכִי עוֹקְבָא עַבִּיד בְּבִטְוֹן, אֵין וְדָאֵי.

ס"א (נ"א והא אתמר) (אבל) בְּכֻלָּא, דְּחָה יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹ אָחִיו, בְּגִין דְּלָא יְהֵא לִיה חוּלְקָא כְּלָל. עֲשׂוֹ לָא הִתְרַעַם אֶלָּא מִחַד דְּאֵינּוֹן תְּרִין, דְּכְתִיב, (בראשית כז) וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעַמִּים. פְּעַמִּים מְבַעֵי לִיה, מֵאֵי זֶה. אֶלָּא, חַד דְּאֶקִּישׁ לְתִרִין. חַד דְּנַפֵּק לְתִרִין. וּמֵאֵי גִיהוּ. בְּכַרְתִּי אֶתְהַפְּכוֹ אֶתְוֹן, וְהוּה בְּרַפְתִּי. זֶה פְּעַמִּים: חַד, דְּאֶתְקַשׁ לְתִרִין.

וְלָא יָדַע עֲשׂוֹ מַה דְּעַבִּד לִיה בְּבִטְוֹן, אֲבָל רַב מִמְנָא דִּילִיה יָדַע הוּה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶרְגִּישׁ שְׁמִיָּא וְחִיִּילֵיהּ לְקָלָא דָּא, דְּהָא בְּרַכָּה וּבְכוּרָה לָא תַבַּע מִמְנָא דִּילִיה, וְלָא אָמַר. דְּהָא בְּרַכָּה הוּה לִיה לְמַתְבַּע, וְלָא תַבַּע. אַחוּהָ הָא תַבַּע וְדָאֵי, דְּכְתִיב, (ישעיה נח) וּמִבְשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם וְלֹא בַעַא יַעֲקֹב לְמִיָּהֵב לִיה לְמִיכַל, עַד דְּנִטְל מְנִיָּה בְּכוּרְתָא דִּילִיה.

מֵאֵי בְּכוּרָה נִטְל מְנִיָּה, הַבְּכוּרָה דְּלַעֲיָלָא וְתַתָּא. בְּכַרָּה חֶסֶר ו'. פְּדִין עַקֵּב אֶת אָחִיו, וְדָאֵי דְעַבִּד לִיה עוֹקְבָא, וְאֶרְמִי לִיה לְאַחוּרָא. מֵאֵי אַחוּרָא. אֶקְדִּים לִיה, דְּיַפּוּק בְּקַדְמִיתָא לְהָאֵי עֲלָמָא. אָמַר יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹ, טוֹל אֶתָּה הָאֵי עֲלָמָא בְּקַדְמִיתָא, וְאַנָּא לְבַתֵּר.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (בראשית כח) וְאַחֲרֵי כֵן יָצָא אָחִיו וַיְדוֹ אַחֲזֹת בְּעַקֵּב עֲשׂוֹ. מֵאֵי בְּעַקֵּב עֲשׂוֹ. וְכִי סִלְקָא דְעַתְרָה דְּהוּה אַחִיד יְדִיה בְּרַגְלִיה, לָאו הָכִי. אֶלָּא, יְדוֹ אַחֲזֹת בְּמֵאֵן דְּהוּהוּ דְּהוּה עַקֵּב, וּמִנּוֹ עֲשׂוֹ. דְּהָא עֲשׂוֹ עַקֵּב אֶקְרִי, מִשַּׁעֲתָא דְעַקֵּב לִיה לְאַחוּי, וּמִיזְמָא דְאַתְבְּרִי עֲלָמָא עַקֵּב קָרִי לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכְתִיב, (בראשית ג) הוּא יִשׁוּפְדָּה רֵאשׁ וְאַתָּה תִשׁוּפְנּוּ עַקֵּב. אַנְתָּ דְאַקְרִי עַקֵּב, תִשׁוּפְנּוּ בְּקַדְמִיתָא. וְלְבִסּוּף הוּא דְיִמְחִי רִישְׁךָ מִעֲלָךְ. וּמִנּוֹ. סְמָא"ל. דְּאִיהוּ רִישָׁא דְחוּיָא, דְמַחִי בְּהָאֵי עֲלָמָא.

וְעַל דָּא בְּבִטְוֹן עַקֵּב אֶת אָחִיו, שׁוּי עֲלִיה לְמַהוּי עַקֵּב, וְנִטְל עֲשׂוֹ הָאֵי עֲלָמָא בְּקַדְמִיתָא, וְדָא רְזָא דְכְתִיב, (בראשית לו) וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאַרְצָא אֲדוּם לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל. וְדָא אִיהוּ רְזָא דְאָמַר שְׁלֹמֹה מֶלֶכָּא, (משלי כ) נַחֲלָה מְבוֹהַלְתָּ בְּרֵאשׁוֹנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תְבוּרְךָ, בְּסוּף עֲלָמָא.

ועל דא (הושע יב) בבטן עקב את אחיו ובאנו שרה את אלהים. מאי ואנו. הכי אמרו בחילא ותוקפא דיליה יאות, אבל לאו הכי. ברירו דמלה, יעקב דיוקנא עלאה הוה, וגופא קדישא. דלית גופא מיזמא דהוה אדם הראשון, כגופא דיעקב, ושופריה דאדם הראשון, תהוא שופריה ממש הוה ליה ליעקב. ודיוקניה דיעקב, דיוקנא דאדם הראשון ממש.

דף קי"א ע"א

אדם הראשון, בשעתא חו"א דאתא ואתפתה על ידוי, יכיל חו"א ליה. מאי טעמא. בגין דלא הוה תוקפא לאדם הראשון, ועד כען לא אתייליד מאן דהוה תוקפא דיליה. ומנו תוקפא דאדם הראשון. דא שת, דהוה בדיוקנא דאדם הראשון ממש, דכתיב, (בראשית ה) ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת. מאי בדמותו כצלמו. דהוה מהול. וכד אתא ממנא דעשו לגבי דיעקב, פבר אתיליד תוקפא דיעקב, דאיהו יוסף. וזהו ובאנו שרה את אלהים. (עד כאן מצאתי)

האי קלא דאתתא, דיכלא קלא דחו"א לאחדא בה, ככלבא בכלבתא, מאן איהו. (דף קי"א ע"א) אלא תא חזי, דלית בכל קלין דנשין דעלמא, דיכלא קלא דחו"א לאתדבקא בה, ולאחאחדא בה, ולאשתתפא בה. אלא תרין נשין אינון דיכלא קלא דחו"א לאתאחדא בהון, חדא. האי דלא נטירת סואבות נדותה, וימי לבונה, כדקא יאות, או דאקדימת יומא חדא לטבול. וחדא, האי אתתא דמאחרת לבעלה עונה דילה למעבד צערא לבעלה, בר אי איהו לא חייש, ולא אשגח לדא.

אלין אינון תרין נשין, דהא כמה דאקדימו, הכי אינון מתאחרון, לגבי קלא דנחש, עד דאדביק קלא בקלא, וכמה דמתאחרון למעבד צערא לבעלה (בעבודה) בעפובא דמצוה, הכי אקדים קלא דנחש, לאתדבקא בההיא קלא דאתתא. ואלין אינון תרין נשין, דקלא דנחש אחיד בקלא דלהון, ככלבא בכלבתא, סאובתא בתר סאובתא, זינא בתר זיניה.

ואם תאמר, מה איכפת לן, אי אחיד קלא בקלא, אי לא אחיד. ווי דהכי מתאבדן בני עלמא בלא דעתא. האי קלא דאתתא, כד אתערב ואשתתף בהדי קלא דנחש, בשעתא דחייבת ומרשעת נפקת מגו איפה ומשטטא בעלמא, אי ערעת בהני תרין קלין, קלא דנחש, וקלא דאתתא, ואתתא אתחממת בהו, ואינון בה, וכיון (ס"א דמתחממן רוחא אזלין בהדה) דאתחממת, מתעבדין רוחא, ואגלים בהדה, עד דמשטטא, ועאל במעהא דהאי אתתא.

דף קי"א ע"ב

והאי ינוקא דילידת, כד אתת ההיא חייבתא, פקידת ליה ליהוה רוחא, דאיהו חבורא בישא, קלא דנחש, דמכשכשא בה, ואיהו מחייכא בינוקא, עד דאתת ההיא חייבתא, כאתתא דפקידת ברא לאתתא אחרא, ומפטפט ליה וחייכת ליה, בפטפוטא עד דתייתי אמיה. כך עבדא האי רוחא. וזמנין סגיאין, דאיהו שליחא דההיא חייבתא, וקטלא ליה, הדא הוא דכתיב, (קהלת ד) ומיד עושקיהם כח. ולא (דף קי"א ע"ב) כמה דאתון אמרין. אלא ההוא כח דההוא רוחא, ועל דא, תרין זמנין כתיב בהאי קרא, ואין להם מנחם. חד מלילית חייבתא, וחד מההוא רוחא.

אי סבא, השתא אית לך רחמינן, ואת משתעי, כמאן דלא חמית אינון מגיחי קרבא, הא כלהו בשלמא עמד. השתא מכאן ולהלאה, לא אעדי מנאי מאני קרבא בדיל לאדפרא שמי.

ההוא חטאת רובין, קאים על פתחא ככלבא. בזמנא דקלא בתרייתא, דיהיבת אתתא, נפיק, איהו דליג מעל פתחא ואתעבר מתמן, ואזיל אבתרה. מאי טעמא. בגין דקודשא בריך הוא שדר חד מפתחא דיליה, וקלא פרחא, ומפתחא אתיא, וחויא אזל בתר קלא דהוא נפיק לעלמא, ועד טורא דבטנא אזיל, ומכשכשא, עד עידן דאתנקיאת, מההוא זוהמא, דנשיכין דחויא בישא. וקודשא בריך הוא, מסבב סבובין, ועביד עובדין כדקא יאות.

וכל דא, בגין דההוא בטן אתדחיא. הא ודאי, אתדחיא מההוא בטן, ולית ליה חולקא, ואתדחי מבטן דלתתא, דשאר נשין דעלמא דאף על גב דעביד צער לא אתייהיב ליה רשו לשלטאה ביה. ומאן בטן אתייהיב ליה, ואיהו שליט עליה. ההוא בטן דסוטה, דכתיב, (במדבר ה) וצבתה בטנה, בגין דהאי בטן, עביד ביה נוקמין לרעותיה, והאי בטן דיליה איהו, וקודשא בריך הוא יתיב ליה בגין דלא אתדחי מפלא. השתא רחמינן דילי, אציתו. לא חמינא לכו, ומלילנא לכו. (קהלת א) כל הדברים יגעים, לא יכיל איניש למלא, אפילו מלין דאורייתא יגעים אינון.

כתיב, (בראשית לז) ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו, וכתיב וירא פי לא יכול לו ויגע בכף ירכו. וההוא ירך דרווח מייעקב. וההוא ירך בחלישו דיליה (בראשית נ"א ע"ב, קמ"ד ע"א) עד דאתא שמואל. מאי בחלישו דלא משיך נבואה. כד אתא שמואל, בטל ההוא ירך, וסלקיה מההוא אתר, וחטף ליה מניה, ומההוא זמנא אתעדי מניה, ולא הוה ליה חולקא בקדושה כלל.

קודשא בריך הוא לא קפת, ולא דחי ליה מכלא, בגין דנטל שמואל ירף דיליה, אלא יהיב ליה חולקא חדא. מאי איהי. יהיב ליה תהוא ירף ובטן דסוטה, חלף תהוא ירף ובטן, דאעדי מניה. ועל דא תרווייהו יהיב ליה קודשא בריך הוא, למחוי אתרא דקדשא פנוי מכל סאבותא.

ולגפיל ירף. מהו ולגפיל, ונפלה ירכה ולצבות, וצבתה ירכה מבעי ליה. אלא, כמאן דאשדי גרמא לכלבא, ואמר ליה, טול האי לחולקך. ומכלא לא אבאיש קמיה, אלא דגזלו (ס"א דאפיקו) מניה ירף, בגין דאיהו יגע ולא עליה, ורווח ליה ואפיקו ליה מניה. ועל דא, קודשא בריך הוא אפיל ליה, גרמא דא דסוטה, ואפיק ליה פדקאמרן, ובדא איהו רוי וחדוי.

כל אינון רתיכין וסייעתא דיליה, בעאן תדיר ירף, ואולי בכסופא אבתריה. ובגין דא, (ק"ב ע"ב) הני ברכי דרבנן דשלחי, מן דא איהו. דכל פסופא דלהון, בתר ירף איהו, וכל שפן ירף דרבנן, וכל מלה אהדר לאתריה, וקודשא בריך הוא לא גרע כלום, מכל מה דאצטריך, ולא בעא דיקרב לקדושה, בר עמיה ועדביה חולקיה ואחסנתיה. כמה דעביד קודשא בריך הוא לעילא, הכי עבדי ישראל לתתא, והכי אצטריך למעבד, והכי תנינו, אסיר ליה לישראל, למילף אורייתא לעובדי פוכבים ומזלות, דכתיב, (תהלים קמז) מגיד דבריו ליעקב וגו', לא עשה כן לכל גוי וגו'.

דף קי"ב ע"א

ועל דא דחי ליה יעקב, ודחי ליה שמואל, דלא יהא ליה חולקא (דף קי"ב ע"א) בקדושא. ובגין דא, כל גטירו דבבו לישראל, על דא איהו. לכלבא דחטיף עופא דכיא מן שוקא, ואייתי ליה, ועד לא אתבר, אתא חד בר נש וחטפא מניה, לבתר יהיב ליה חד גרמא גרירא בלא תועלתא.

כף לשרו של עשו, אפיקו ליה מההוא בטן, חטיפו מניה תהוא ירף. לבתר יהבו ליה גרמא חד, תהוא בטן ותהוא ירף דסוטה, ולא אחרא. הא גרמא, דקא יהבו ליה לחולקיה ועדביה, וערב ליה. ובגין כף, כל דינין דקודשא בריך הוא דינין דקשוט אינון, ובני נשא לא ידעין, ולא משגיחין לקודשא בריך הוא. וכלהו בארח קשוט. היא אסטיאת גרמה מבעלה, כמה דאת אמר (משלי ב) העוזבת אלוף געוריה וגו', אוף הכי אתתא, פגוונא דילה בארעא.

תא חזי, מאן דאשפח חברא פוותיה, דעביד פעובדוי בעלמא, רחים ליה, ואתדבק בהדיה, ועביד עמיה טיבו. אבל סטרא אחרא לאו הכי, פיון דאשפח מאן דשבק סטרא דקדושה דקודשא בריך הוא, ועביד פעובדוי, ואתדבק בה,

כדין בעיא לשיצאה ולאפקא ליה מעלמא. האי אתתא, עבדת פעובדהא, ואתדבקת בה, חזי מה דעבדת בה, וצבתה בטנה ונפלה ירכה. קודשא בריך הוא לאו הכי, מאן דשביק לסטרא אחרא, ואתדבק ביה בקודשא בריך הוא, כדין רחים ליה, ועביד ליה כל טיבו דעלמא. השתא סבא אתקין גרמיה, דהא חזיא אזיל ליה, ובעא לאתגרא בהדה, ולא יכיל.

פתח ואמר (קהלת א) מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש, וכי לא אתא שלמה אלא לאולפא מלה דא. אלו אמר (ס"א וכי מה אתא שלמה מלכא לאלפא במלה דא ותו אלו אמר) בעמלו שיעמול יאות, דהא אשתאר עמל, דאית ביה יתרון. אלא פיון דכתיב בכל עמלו, הא כללא דכלא, דלא אשתאר כלום דאית ביה יתרון.

אלא, לאו לכל אדם אמר שלמה מלה דא, אלא אדם אית בעלמא, דאיהו משתדל תדיר בביש ולאבאשא, ולא אשתדל בטב אפילו רגעא חדא. ועל דא כתיב עמלו, ולא כתיב יגיעו. עמלו: כמה דאת אמר, (תהלים ז) ישוב עמלו בראשו. (במדבר כג) ולא ראה עמל בישראל. יגיעו: כמה דאת אמר (תהלים קכח) יגיע כפיך פי תאכל וגו'. וכתיב (בראשית לא) ואת יגיע כפי ראה אלהים. אבל עמלו, כתיב, (תהלים י) עמל וכעס. אשתדלותיה הוא תדיר לביש, ועל דא איהו תחת השמש. בשעתא דהאי אדם אשתדל בביש, על האי כתיב, (איוב יח) לא נין לו ולא נכד בעמו וגו', דהא קודשא בריך הוא בעי, דלא יעביד תולדין, דאלמלא יעביד תולדין, הוה מטשטשא עלמא. ועל דא כתיב, מה יתרון לאדם בכל עמלו. ומאן דלא ישתדל למעבד תולדין, אתדבק בהאי סטרא דאדם בישא ועאל תחות גדפוי.

רות אמרה, (רות ג) ופרשת כנפיה על אמתך, בגין לאזדווגא בהדיה דצדיק, למעבד תולדין, וקודשא בריך הוא פריש גדפוי על בר נש, בגין לאפשא בעלמא. למאן דלא בעי למעבד תולדין, בגפו יבא, בגפו דההוא ביש, דאיהו אזיל ערירי, כחזיא דא, (צ"ה ע"א) דאזיל יחידאי. בגפו יצא, (כמה דאת אמר השתא) איהו דלא אשתדל למעבד תולדין, הא אתמר כל מה דאצטריך. (ס"א תא חזי, דאית לאהדרא סבא, במלין קדמאין)

ריב דעבד קודשא בריך הוא, הא אתמר, ריב: דכתיב, (מיכה ו) קום ריב את ההרים. מאי איהו. אלא, אינון טורין דלתתא. אמאי ריב דא. בגין דבהו תליא, כל חובא דעבדין ישראל, לגבי אבוהון דבשמאי. מאי טעמא. בגין דישראל הוו

ידעין שמושא דכל מלאכין עלאין דבשמאי, ולא אניס להו, אפילו שמא דחד מנביהו, וכל שמושא דלהון.

דף קי”ב ע”ב

ובתרין סטרין הוי טעאן אבתרייהו. חד, דהו ידעין לאמשכא חילא דלהון, דפכביא ומזלי בארעא. וחד, דהו ידעי לאומאה לון, בכל מה דאצטריכו. ועל דא בעא קודשא בריך הוא למעבד בהו ריב ודינא. וכיון דבהון להוי ריב ודינא, כל לשולא נפל דהא לא יהוי ביה תועלתא. ובגין כך, קום ריב וגו’. ותשמענה הגבעות קולך. (דף קי”ב ע”ב) מאן גבעות. אלן אינון אמהות, (ק”ט ע”ב, קפ”ט ע”ב) דרגין דאקרון (תהלים מה) בתולות אחריה וגו’, ובגין כך ותשמענה הגבעות קולך. דהכי הו עבדי ישראל, עד דאשתתפו בדרגין תתאין.

תא חזי, דאית לאהדרא סבא, במלין קדמאין, דהכי הו עבדי ישראל, עד דאשתתפו בדרגין תתאין ירד דקא אמרון, סגי אתקיפו לון ישראל, בההוא ירד. מרדכי הו אחמי לההוא רשע דהמן ההוא ירד דיליה, ועל דא הו רגיו, מלה דאתחזי ליה, ואיהו ארגיו ליה בהדיה. חמו חברייא, מה פתיב, (בראשית כז) ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדל החמדת וגו’. באלין לבושין דיליה, גזל דיליה, ואפיק ליה מפל ברפאן דיליה, ומבכרותא.

ובגין כך, עילה דקא אשכחו רתיכין דיליה, לרבנן, איהו דחופיא דלהון למאני דרבנן תדיר. (קי”א) לירכין דלהון. ולמאנין דלהון. ואלין תרין מלין דסטר אחרא הו, וכל דא בגין דגזלו לון מניה. לית להו עילה אלא לרבנן. ובגין כך, הני מאני דרבנן דקא בלו מחופיא דלהון איהו, והני ברכי דשלחי, מנביהו הוא ודאי. ומדלהון הו, ומנהון נטלי עילה, וממה דהו מנביהו. בעאן לרבנן, דאינון פללא דההוא יושב אהלים, ועל דא לית עילה בלא עילה, ועל דא לית מלה, בלא דינא, וכל מלה תב לאתריה.

סדר הלימוד ליום ט שבט [יום 127 בשנה]

שְׁלֹמֹה אָמַר, (קהלת ד) וּשְׁבִתִי אֲנִי וְאַרְאֶה אֶת כָּל הָעֲשׂוּקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת הַשָּׁמַשׁ וְהִנֵּה דַמְעַת הָעֲשׂוּקִים וְאִין לָהֶם מִנְחָם וּמִיד עוֹשִׂקֵיהֶם כַּח וְאִין לָהֶם מִנְחָם. הַאִי קָרָא אַרְמִיזְנָא בֵּיה, (ק"א ע"ב) וְאַתְמַר. אֲבָל שְׁבִתִי אֲנִי, וְכִי מֵאֵן אֶתֶר תָּב שְׁלֹמֹה. אִי נִימָא, לְבַתֶּר דְּאָמַר מְלָה דָא, תָּב כְּמִלְקַדְמִין, וְאָמַר מְלָה אַחֲרָא, יֵאוּת אֲבָל שְׁבִתִי וְאַרְאֶה (ויקרא רל"ג ע"א).

תַּמָּן תַּנְיִנָן, בְּכָל יוֹמָא הוּא אֶקְדִים שְׁלֹמֹה בְּצַפְרָא, וְהוּי שׁוּי אֲנַפּוּי לְסִטְר מְזוּרְחָ, וְחָמִי מַה דְּחָמִי, וְלְבַתֶּר תָּב לְסִטְר דְּרוּם, וְחָמִי מַה דְּחָמִי וְהֶדֶר תָּב לְסִטְר צְפוֹן, וְקָאִים תַּמָּן. מְאִיף עֵינױ וּזְקִיף רִישִׁיהָ.

בְּהַאי שְׁעֵתָא, הָא עֲמוּדָא דְאַשָׁא וְעֲמוּדָא דְעֵנָא, הוּוּ אֶתְיִין, וְעַל הַהוּא עֲמוּדָא דְעֵנָא, הוּוּ אֶתִי נְשָׂרָא חֲדָא. וְהַהוּא נְשָׂרָא הוּא רַבְרָבָא וְתַקִּיָּה, וְכֵן הוּוּ אֶתִי, גְּדַפָּא יְמִינָא, עַל גְּבִי עֲמוּדָא דְאַשָׁא, וְגוּפָא וְגְדַפָּא שְׁמַאלָא, עַל גְּבִי עֲמוּדָא דְעֵנָא. וְהַהוּא נְשָׂרָא הוּי מִיִּתִי תְרִין טְרַפִּין בְּפוּמְהָא, אֶתָּא עֲמוּדָא דְעֵנָא, וְעֲמוּדָא דְאַשָׁא, וְהַהוּא נְשָׂרָא עַלִיָּהּ, וְסַגְדִין לְקַמִּיָּה דְשְׁלֹמֹה מְלָכָא.

אֶתָּא נְשָׂרָא, וּמְאִיף לְקַמִּיָּה, וְיַחֲבִיב לִיה אֵינּוֹן טְרַפִּין, נְטִיל לוֹן שְׁלֹמֹה מְלָכָא, וְהוּוּ מְרִיחַ בְּהוּ, וְהוּוּ יַדַּע בְּהוֹן סִימָן, וְאָמַר דָּא אִיהוּ דְנוּפֵל, וְדָא אִיהוּ דְגִלּוּי עֵינַיִם. בְּשְׁעֵתָא דְתְרִין טְרַפִּין הוּוּ, הוּוּ יַדַּע דְתַרְוִיָּהּ, (בלק ר"ח ע"א) נוּפֵל וְגִלּוּי עֵינַיִם בְּעָאן לְאוּדְעָא לִיה מְלִין.

מַה עֵבִיד, חֲתִים פְּרַסְיָה בְּגוּשְׁפִּנְקָא, דְהוּוּ חֲקִיק בֵּיה שְׁמָא קְדִישָׁא. וְאִיהוּ נְטִיל עֲזָקָא דְחֲקִיק עַלִיָּה שְׁמָא קְדִישָׁא, וְסַלִּיק לְאַגְרָא, וְרַכִּיב עַל הַהוּא נְשָׂרָא, וְאֲזִיל לִיה. וְהַהוּא נְשָׂרָא, הוּוּ מְסַתְּלֵק, לְרוּם עֵנַיִן, וּבְכָל אֶתֶר דְאִיהוּ עֵבֶר, הוּוּ אֶתְחַשְׁךְ נְהוּרָא. חֲפִימִי דְהוּוּ בְּהַהוּא אֶתֶר דְאֶתְחַשְׁךְ נְהוּרָא, הוּוּ יַדַּעִי, וְהוּוּ אֶמְרִי, שְׁלֹמֹה מְלָכָא הָא אֲזִיל, וְאֶעֱבֵר הַכָּא, וְלֹא יַדַּעִי לְאֵן אֶתֶר הוּוּ אֲזִיל. טַפְּשִׁין דְהוּוּ תַּמָּן, הוּוּ אֶמְרִי, עֵנַיִן הוּוּ אֵינּוֹן, דְקָא אֲזִילִי וְחֲשִׁיךְ עַלְמָא.

גְּבַה נְשָׂרָא בְּהַדִּיָּה, וּפְרַח אַרְבַּע מְאָה פְּרַסִין, עַד דְמָטָא לְטוּרֵי חֲשׁוּךְ. וְתַמָּן אִיהוּ תְרַמּוּד בְּמַדְבַּר בְּהַרִים, וְאִיהוּ נְחִית תַּמָּן. זְקִיף רִישִׁיהָ, וְחָמִי טוּרָא חֲשׁוּךְ, וְהוּוּ יַדַּע תַּמָּן כָּל מַה דְאַצְטְרִיף. וְהוּוּ יַדַּע דְתַמָּן יַעוּל. הוּוּ רַכִּיב עַל נְשָׂרָא כְּמִלְקַדְמִין, וְטָאֵס וְעָאֵל לְגו טוּרִין, עַד הַהוּא אֶתֶר דְזִיתָא תַּמָּן, קָרָא בְּחִילָא וְאָמַר, (ישעיה כו) יִי רְמָה יַדְךָ בַּל יַחְזִינּוּן וְגו'.

דף קי”ג ע”א

עאל תמן, עד דקריב ליה הוא אתר, שוי עזקא קמייהו, וקריב, ותמן הוה ידע
כל מה דבעי מאינן חכמתן נוכראין, דבעי למנדע. פיון דהו אמרין ליה כל מה
דבעי, פדין הוה רכיב על ההוא (דף קי”ג ע”א) נשרא, ותב לאתריה. פיון דהוה
יתיב על פורסייה, אתיישב בדעתיה והוה ממלל בדעתיה מלין דחכמתא יקירא.
בההיא שעתא הוה אמר, ושבתי אני ואראה, שבתי ודאי מההוא ארחא, שבתי
מההיא חכמתא, ואתיישב בלבאי ובדעתאי. וכדין ואראה את כל העשוקים. וכי
זעירין אינן בעלמא דאיהו אמר את כל העשוקים (נ”א סלקא דעתך דכל עשיקין דהו
בעלמא, הוה חמי שלמה מלכא.) אלא, מאי עשוקים אלן דהוה אמר. אינן ינוקין
דמתין בתוקפא דאמהון, דקא עשוקים מכמה סטרין, עשוקים באתר עלאה
דלעילא, ועשוקים לתתא. והא חברייא אתערו, והכי הוא, אבל סגיאיין אינן.
קום סבא, אתער בחילך. סבא אימא מילך, דודאי בלא דחילו תימא.

לית עשוק כאינן עשוקים, דהוה איהו עשיק בקדמיתא, או מתלתא לאחרא,
כמה דכתיב, (שמות כ) פוקד עון אבות על בנים ועל בני בנים על שלשים ועל
רבעים.

היך הוה עשיק. שלמה מלכא צווח ואמר (משלי כח) אדם עשוק בדם נפש עד
בור ינוס אל יתמכו בו. פיון דהוה עשוק, בדם נפש, הוא, או בנו, או בן בנו,
יהון עשוקין בטיקלא, דכתיב עד בור ינוס אל יתמכו בו. עד ההוא בור רק ינוס
מאתר קדישא, ואל יתמכו בו בהאי עלמא. פיון דאיהו עשוק בדם נפש, איהו,
או זרעיה, להו עשוקים מההוא סטרא אחרא.

אית עשוק, משאר עשוקים, כמה דאת אמר (ויקרא יט) לא תעשוק את רעך.
איהו עבר ועשק, איהו עשוק בבנוי, מההוא סטרא אחרא. ובגין כך אמר, את
כל העשוקים. אמר שלמה, קאימנא בכל אינן עשוקים, בכל סטרין דעשק.

ואמאי אינן עשוקים. אשר נעשו תחת השמש. אשר נעשו, אשר גרו מבעי
ליה, מאי אשר נעשו. אי עשייה איהי לשבחה, לאו עשייה דלהון אלא לעילא
מן שמשא.

אבל ודאי נעשו. היך נעשו. אלא פיון דעשוקים מרוחיהון תמן, אמאי אתיין
להאי עלמא. אלא רוחין ודאי נעשו, אתעבידו ברוחין ובגופא בהאי עלמא, פיון
דאשתכלל גופא דלהון, ואתעביד ההוא רוחא בגופא וך ונקי בלא לכלוכא
דחובין, בהאי עלמא, פדין אתעשק גופא, כמה דאתעשק רוחא. והאי איהו

גופא, דאתהני ביה יתיר מפלא. ועשוקין אחרנין אית, בכמה זינין מרוחין תמן, ולא נעשו בגופין. אבל אלין, אינון עשוקים אשר נעשו.

אית אחרנין, אשר נעשו, ואטרחו בני נשא למאריהון. ומאן איהו. מאן דעשיק אתתא דחבריה בטמירו, או באתגלייא. וההוא ולדא דאתיליד מנייהו, עשוק איהו, בלא רעותא דמאריהון, ולא ידע בעלה דאתתא, אינון עובדין עשוקין אינון, ואטרחו לקודשא בריך הוא למעבד לון גופא, ולציירא לון צורה, אלין עשוקים אשר נעשו. אשר נעשו ודאי גופין דלהון, על פרחא. בגין כך, שלמה מלכא אמר, (קהלת ד) ואראה את כל העשוקים, בכל זיני עשוקים קאימנא, אינון אשר נעשו ואתעבידו בעשייה.

כמה דהני (דבר אחר איהו בערלה, אינו רבי ועביד ולבתר עשוקין ליה מינה הכי) אינון עשוקין, דכבר נעשו בערלה רבי ונטיל וגדיל גופא, ועביד ליה, ולבתר עשוקין לון מניה, ונטלין לון, הרי עשוקים אשר נעשו, ועל כלא קאים שלמה מלכא ואמר, קאימנא על כל העשוקים אשר נעשו.

והנה דמעת העשוקים, כלא אושדין דמעין, עם טענה קמי קודשא בריך הוא. הני אושדין דמעין, דהא ערלה רבי לון, וגדיל לון, עד י"ג שנין, ולבתר עשוקין לון מערלה, ונטיל לון קודשא בריך הוא, הא לך עשוקין אשר נעשו כבר.

דף קי"ג ע"ב

עבר עבירה קטלין ליה. לון אית טענה, וזמינין לומר, מארי דעלמא, תינוק בר יומיה דחב, דינין ליה דינא. אנא בר יומיה הוינא, דהא (צ"ח ע"ב) מההוא יומא קרי ליה קודשא בריך הוא בן, דכתיב (תהלים ב) יי' אמר אלי בני אתה אני (דף קי"ג ע"ב) היום ילדתיך, מאריה דעלמא, יליד בר יומא, דינא עבדין ליה, הרי דמעת אינון העשוקים ואין להם מנחם.

ואית עשוק אחר, ההוא עשוק דאקרי ממזר, כד נפק מעלמא, מיד מפרישין ליה מקהלתא דעמא קדישא. ההוא ממזר, עניא מסכנא, אושיד דמעין קמי קודשא בריך הוא, ואטעין קמיה, מאריה דעלמא, אי אבהתי חאבו, אנא מה חובא עבידנא, הא עובדאי, מתתקנון לקמך הוו, והנה דמעת העשוקים ואין להם מנחם. וכן לכל אינון עשוקים, אית לון טענה קמי קודשא בריך הוא, ומההיא טענה לית לון מנחם, ולית דיתייב מלה על לבהון.

ומה דאמר (את כל העשוקים) והנה דמעת העשוקים, אלין אינון דמתין בתוקפא דאמהון, אלין עבדין לאושדא דמעין, לכל בני עלמא, בגין דלית דמעין דנפקי מלבא, כהני דמעין, דכל בני עלמא תווהין ואמרין, דינין דקודשא בריך הוא

קְשׁוּט אִינוּן, וְעַל אֶרֶח קְשׁוּט אֹזְלִי. הַנִּי מִסְפְּנֵי יְנוּקֵי דְלָא חָאבוּ, אַמְאֵי מִיתוּ. אָן דִּינָא דְקְשׁוּט, דְּעַבִּיד מְאָרֵי עֲלָמָא. אִי בְחוּבֵי אֲבֵהֲתֵהוּן אֲסִתְלָקֵי מֵעֲלָמָא, אַמְאֵי וְדָאֵי אִין לָהֶם מְנַחֵם.

תו, וְהִנֵּה דְמַעַת הָעֲשׂוּקִים, הֵהוּא דְמַעַה דְלֵהוּן בְּהֵהוּא עֲלָמָא, דְקָא מְגִינִין עַל חַיָּיא. דְתִנֵּן אֲתֵר אֵית מִתְתַקְנָא לֹון בְּהֵהוּא עֲלָמָא, דְאֲפִילוּ צְדִיקִים גְּמֹורִים לָא יְכַלִּין לְקַיִמָא תַמְן, וְקוּדְשָא בְרִידָה הוּא רַחִים לֹון, וְאֲתַדְבַק בְּהוּ, וְאֲתַקִּין בְּהוּ, (צ״ו ע״ב) מְתִיבְתָא עֲלָאָה דִילִיהָ. וְעֲלִייהוּ כְּתִיב, (תהלים ח) מִפִּי עוֹלָלִים וַיִּזְנְקִים יִסְדֹּתָ עֹז. וּמְאֵי תוּעֲלֵתָא עֲבַדִּין תַמְן, וְאַמְאֵי סְלָקִין תַמְן. דְכְּתִיב, (תהלים ח) לְמַעַן צוֹרְרִידָה לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם. וְכֵן אֵית אֲתֵר אַחְרָא לְבַעֲלֵי תִיבְתָא. (תחזור לעיל דף ק״ו תנינן לית מלה)

תְּנִינֹון, עֲשֵׂרָה דְבָרִים אֲתַבְרִיאוּ בְּעַרְב שַׁבַּת כּו׳. הַכְּתָב וְהַמְכָּתָב וְהַלּוּחֹת. דְכְּתִיב וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְכָּתָב מְכָתָב אֱלֹהִים הוּא. מְאֵי אִירֵא מְדַהְכֵי דְעַרְב שַׁבַּת הוּא, וְדִילְמָא אֲלָף שְׁנִין לְבִתֵּר, אוּ בְשַׁעֲתָא דְקַיִמּוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינַי. אֲלָא, וְדָאֵי הַכִּי הוּא דְבְּעַרְב שַׁבַּת הוּא. תָּא חֲזִי, בְּכָל עוֹבְדָא דְבְּרָאשִׁית, לָא אֲתַמַּר שֵׁם מְלָא, אֲלָא אֱלֹהִים, אֱלֹהִים, בְּכָל מָה דְאֲתַבְרִי. וְכִלְהוּ שֵׁם אֱלֹהִים, עַד דְכָל עוֹבְדָא אֲשַׁתְּכַלְל בְּעַרְב שַׁבַּת. מְדַאֲשַׁתְּכַלְלוּ כָּל עוֹבְדָא, אֲקַרִי י״י אֱלֹהִים, שֵׁם מְלָא.

וְאֵף עַל גַּב דְּבִשְׁם אֱלֹהִים אֲתַבְרִי כְּלָא, לָא אֲשַׁתְּכַלְל בְּעֲשִׂיָה, כָּל מָה דְאֲתַבְרִי, עַד עַרְב שַׁבַּת. בְּהֵהוּא שַׁעֲתָא אֲשַׁתְּכַלְל כְּלָא בְּעֲשִׂיָה, דְכְּתִיב, (בראשית ב) מִלֵּאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. מִכָּל מִלֵּאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וְקַיִמָא בְּמַעֲשֵׂה. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים, כִּד אֲשַׁתְּכַלְל עֲלָמָא, בְּשֵׁם אֱלֹהִים בְּמַעֲשֵׂה, וְלָא לְבִתֵּר, דְכְּתִיב י״י אֱלֹהִים וּבְדָא אֲשַׁתְּכַלְל עֲלָמָא, וְקַיִמָא עַל קִיּוּמֵיהָ.

תָּא חֲזִי, בְּהֵהוּא שַׁעֲתָא דְתַבְר מִשֵּׁה הַלּוּחֹת, דְכְּתִיב, (שמות לב) וַיִּשְׁבֵּר אוֹתָם תַּחַת הָהָר. צָף אוּקְיָינוּס מֵאֲתַרְיָה, וְסָלִיק לְשַׁטְפָא עֲלָמָא. חָמָא מִשֵּׁה דְאוּקְיָינוּס סָלִיק לְגַבִּיָהוּ, וְהוּא בְּעֵי לְשַׁטְפָא עֲלָמָא, מִיַּד וַיִּקַּח אֶת הָעֵגֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרוּף אוֹתוֹ בְּאֵשׁ וְגו׳, וַיִּזֶר עַל פְּנֵי הַמַּיִם. קָם מִשֵּׁה עַל מֵי אוּקְיָינוּס וְאָמַר, מִיָּא מִיָּא מָה אֲתוֹן בְּעָאן. אָמְרוּ וְכִי אֲתַקְיִים עֲלָמָא אֲלָא בְּאוּרִיָּיתָא דְלוּחֹת, וְעַל אוּרִיָּיתָא דְשָׁקְרוּ בְּהָ יִשְׂרָאֵל (ד״א וְעַבְדוּ עֵגְלָא דְדַהְבָא, אֲנִן בְּעָאן לְשַׁטְפָא עֲלָמָא).

מִיַּד אָמַר לֹון, הָא כָּל מָה דְעַבְדוּ בְּחוּבָא דְעֵגְלָא, הָא מְסִיר לְכוּן, וְלָא דִי כָּל אִינוּן אֲלָפִין דְנִפְלוּ מִנִּיָּהוּ, מִיַּד וַיִּזֶר עַל פְּנֵי הַמַּיִם. לָא הוּוּ מִשְׁתַּכְּכֵי מִיָּא, עַד דְנִטִּיל מִיָּא מִנִּיָּהוּ וְאֲשָׁקִי לֹון, מִיַּד אֲשַׁתְּקַע אוּקְיָינוּס בְּאֲתַרְיָה.

דהא בההוא מדבר לא הוּוּ מִיָּא, דְּכְתִיב, (במדבר כ) לא מְקוּם זָרַע וְגוֹ'. וּמִים
אֵין לְשִׁתּוֹת. וְאִי תִימָא, לְבִירָא דְמַרְסִים אַרְמֵי לִיה. חֶס וְשְׁלוֹם, דְּתַמְנָן שְׂדֵי מִשָּׁה
דְּכִרְנָא בִישָׁא דָּא לְמִשְׁתֵּי לְבַתֵּר. וְתוּ, דְּעַד כָּאן לָא הָוּה לְהוּ בִירָא, עַד דְּאָתוּ
לְמַדְבַּר מַתְנָה, דְּכְתִיב, (במדבר כא) בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים וְגוֹ'. וּמַדְבַּר מַתְנָה. מַתְמָן
יָרְתוּ בִירָא. כְּתִיב הָכָא עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְכְתִיב הָתָם (בראשית א) עַל פְּנֵי תְּהוֹם.

דף קי"ד ע"א

חֲרוֹת עַל הַלְחָת, מֵאֵי חֲרוֹת עַל הַלְחָת. הֵכִי אֲוִקְמוּהָ, חֲרוֹת מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת,
חֲרוֹת מִשְׁעֵבוּד מַלְכִּיּוֹת, (דף קי"ד ע"א) חֲרוֹת מִכְּלָא, הֵכִי הוּא. וּמֵאֵי חֲרוֹת.
גּוֹשְׁפִנְקָא דְעֵלְמָא דְאָתִי, דְּבִיָּה הָוּה חֲרוֹת, בְּכָל מִינֵי חֲרוֹת. וְאֶלְמֶלֶא לָא אֶתְבְּרוּ,
כָּל מָה דְאָתָא לְעֵלְמָא לְבַתֵּר, לָא אֶתָּא, וְהוּוּ יִשְׂרָאֵל דִּיּוֹקְנָא דְמִלְאֲכִין עֵלְאֵין
דְּלְעֵילָא. וְעַל דָּא אֲכַרְיִז קְרָא וְאָמַר, וְהַלּוּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים וְגוֹ', לָא תִימָא
דְּלְבַתֵּר דְעֵלְמָא אֶשְׁתַּכְּלַל, וְאֲדַכְּרָ שֵׁם מְלָא הוּוּ, אֶלָּא בְּשַׁעְתָּא דְאֶשְׁתַּכְּלַל בְּשֵׁם
אֱלֹהִים, עַד לָא יִיעוּל שַׁבַּת.

הַמָּה, מֵאֵי הַמָּה. הַפּוּךְ מַה"ה הוּוּ. מַתְרִין סְטְרִין הוּוּ. חֲדָא בְּעוּבְדָא, וְחֲדָא
דְּחֲרוֹת לְעֵילָא, רְשִׁים לְעֵילָא לְנִטְרָא לְכָלָא. וְעַל דָּא הַמ"ה. וְהַמְכַתֵּב מְכַתֵּב
אֱלֹהִים הוּא, אֶשָּׂא אֲוִכְמָא עַל גְּבִי אֶשָּׂא חוּרָא. מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא, הֵיִינוּ דְכְתִיב,
(במדבר יח) וְעַבְדֵי הַלְוִי הוּא. חֲרוֹת כְּמָה דְאֶתְמַר, דְּהָא יוֹבֵל קָרִי חֲרוֹת, וְעַבְדֵי חֲרוֹת
לְכָל עֵלְמִין.

עַד כָּאן חֲבַרְיָא. מִכָּאן וְהִלָּאָה תַנְדְּעוּן, דְּהָא סְטְרָא בִישָׁא, לָא שְׁלֵטָא עֲלֵיִכוּ
וְאֵנָּה יִיבָא סְבָא, קְאִימְנָא קְמִיִּכוּ, לְאֶתְעֵרָא מְלִין אֵלִין, קְמוּ אֵינּוּן, כְּמָאן
דְּאֶתְעֵר מְשִׁינְתִּיהָ, וְאֶשְׁתַּטְּחוּ קְמִיָּה, וְלָא הוּוּ יְכַלִּין לְמִלְלָא. לְבַתֵּר שַׁעְתָּא בְּכוּ.

פְּתַח רַבִּי חֲיָיָא וְאָמַר, (שיר השירים ח) שִׁימְנֵי כַחוֹתֵם עַל לְבָבְךָ כַחוֹתֵם עַל זְרוּעֶךָ
וְגוֹ', שִׁימְנֵי כַחוֹתֵם, בְּשַׁעְתָּא דְאֶתְדַבְּקָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּבַעְלָהָ, אִיהִי אֲמַרְתָּ שִׁימְנֵי
כַחוֹתֵם, (ויחי רמ"ד ע"ב) אֲרַחָא דַחוֹתֵם, כִּיּוֹן דְאֶתְדַבְּקָ בְּהוּא אֶתֵּר דְאֶתְדַבְּקָ שְׂבִיק
בֵּיהָ כָּל דִּיּוֹקְנִיהָ, אַף עַל גַּב דְּהוּא חוֹתֵם אֲזִיל הָכָא וְהָכָא, וְלָא קְיִימָא תַמְנָן, וְהָא
אֶתְעֵבַר מְנִיָּה, כָּל דִּיּוֹקְנִיהָ שְׂבִיק תַמְנָן, וְתַמְנָן קְיִימָא. אוּף הֵכִי אֲמַרְתָּ כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן דְאֶתְדַבְּקָא בְּךָ, כָּל דִּיּוֹקְנֵי לִיהוּי חֲקִיקָ בְּךָ, דְאֵף עַל גַּב דְּאִיזִיל
הָכָא אוּ הָכָא, תִּשְׁכַּח דִּיּוֹקְנֵי חֲקִיקָ בְּךָ, וְתִדְכַּר לִי.

וְכַחוֹתֵם עַל זְרוּעֶךָ, כְּמָה דְכְתִיב, (שיר השירים ב) שְׁמָאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי וַיִּמְיְנוּ
תַחְבֻּקְנֵי, אוּף הֵכִי, תִּהְיֵה דִיּוֹקְנֵי חֲקִיקָ תַמְנָן. וּבְכֵן אֶהָא בְּךָ מַתְדַבְּקָא לְעֵלְמִין, וְלָא

אתנשי מינף. פי עזה כמות אהבה, תקיפא כמות אהבה, בתוקפא תקיף, כההוא אתר דשריא ביה מותא. אהבה, ההוא אתר דאקרי אהבת עולם.

קשה כשאול קנאה, אוף הכי, דהא אלין שמחה, מההוא סטרא אינון. רשפיה רשפי אש, מאן אינון רשפי אלין. אינון אבנין ומרגלן טבאן, דאתילידו מההוא אש. שלהבת ית. מההוא שלהובא, דנפקא מעלמא עלאה, ואתאחדא בכנסת ישראל, למהוי פלא חד יחודא, ואנון, הא אהבה ורשפין דשלהובא דלבא אבתרף, יהא רעוא, דדיוקנא דילן, תהא חקוקה בלבף, כמה דדיוקנא דילך חקוק בלבן. נשק לון, ובריף לון ואזלו.

כד מטו לגבי דרבי שמעון, וסחו ליה כל מה דאירע לון, חדי ותווה, אמר, זכאין אתון דזכיתון לכל האי, ומה הויתון בהדי אריא עלאה, גיבר תקיף, דלא הוו כמה גיברין לגביה פלום, ולא ידעתון לאשתמודעא ליה מיד. תוהנא, איך אשתזבתון מעונשא דיליה, אלא קודשא בריך הוא בעא לשזבא לכון, קרא עלייהו, (משלי ד) וארח צדיקים פאור נגה הולך ואור עד נכון היום. (משלי ד) בלכתך לא יצר צעריך ואם תרוץ לא תפשל. (ישעיהו ס) ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר. (ע"כ מן רב ייבא סבא).

רעיא מהימנא (מ) פי ינצו אנשים. אלין, מיכאל וס"מ. ונגפו אשה הרה, דא כנסת ישראל. ויצאו ילדיה, בגלותא. ענוש יענש, דא ס"מ, כאשר ישית עלי ב על האשה, דא קודשא בריך הוא.

פקודא (מא) בתר דא, להשיב אבדה. ואבתריה להשיב הגזל. אמר בוצינא קדישא, קודשא בריך הוא עתיד לאהדרא לך, אבדה דאבדת בגין ערב רב, ודא פלה דילך, דבזמנא דעבדו ערב רב ית עגלא, נפקת פלה דילך, הדא הוא דכתיב, (שמות לב) וישלך מידו את הלחת.

דף קי"ד ע"ב

ואתמר בך לך רד, התם קא רמיז נחיתו דילך, בגלותא רביעאה, לך: (דף קי"ד ע"ב) פגון (בראשית יב) לך לך מארצה וגו'. הכא ש, (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. הכא קא רמיז לך, לך ג' זמנין (בגלגולא) בגלותא. רביעאה רד, בגין בת יחידה, פלה דילך, דנפלה. הדא הוא דכתיב, (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום. ומיד דאנת נחית בגיניה, תקום עלך והאי (איהו השבת אבדה, והאי אורייתא דאתגליא על ידך האי) איהו השבת אבדה דילך, דלאו למגנא אתגליא לך אורייתא, יתיר מפל ישראל, ואסתלקת לגבך, כמיא דבאר דאסתלקו לגבך, ולא לאבהו, ולא לבר נש, דהא באר מפרת אדונייה. ואורייתא דא, אתמר עלה, (במדבר כא) ומשם בארה היא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

הבאר וגו'. הבאר היא מליא, ולא נפקין מימיו לבר. ואיהו באר מיא דאורייתא, דאפיק כל מיין, וכל מיין דעלמא עאלין ביה, ולא נפקין מימיו לבר.

ואיהו באר דאפילו כל בני עלמא שאבין מניה מיא, ואפילו כל ענני עלמא, לא חסרין מניה, אפילו פחוט השערה. בגין דבאר דא, לית ליה סוף, יתיר עמוק הוא מדאורייתא, דאתמר בה (איוב יא) ורחבה מני ים. ובכד דיליה, מאן דשאבי מניה מיא, איהו בלע (ס"א כל מימין וכל חמתיין) כל חכמתין דעלמא, כל שפן באר עצמו.

וכן עתיד קודשא בריך הוא לאהדרא לך גזל דילך, דאיהו מטה, דאתמר ביה (שמואל ב כג) ויגזול את החנית מיד המצרי, דעלך אתמר איש מצרי. ובגלותא דילך ובגלגולא דילך, יפריש לך ערי מקלט, לשובא, מפמה דרדפין אבתרך, דלית להון סוף.

והאי איהו פקודא, (מב) (חדא) להפריש ערי מקלט, למאן דקטל, בגין תהוא מצרי דקטלת במצרים, דתמן תוה נחש הקדמוני וכל משרייתיה, דתו סחרין ליה, וקטלת ליה בלא זמניה, ולא דחלת מרודפין דיליה, דבכמה אתרין רדפו אבתרך, פמה נשין בנערותך, דאיפון נעמ"ה אגר"ת לילי"ת אוכמא. וקודשא בריך הוא יתיב לך ערי מקלט, לאשתזבא מנהון, ואיפון שערי תשובה.

בגין דאת בן יה, ברא דאבא ודאמא. בתר דהדרת בה"א בתיובתא, אסתלקת בפניה, יה"ו, אילנא דחיי, ובגינה את זכי לאת ה', בגין דאעילת גרמך אבתרהא, בתיובתא לאהדרא לה למרך, ולסלקא לה מגלותא, ולא לקבלא אנת אגרא.

וקודשא בריך הוא, שוי שמיה בך, ובגין דמחשבה דילך הות לעלת העלות, שוי בך מחשבתיה, דאיהי יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ועלת העלות, איהו מיחד אלין אתוון בך, לאשתמודעא ליה באלין אתוון.

סדר הלימוד ליום י שבט [יום 128 בשנה]

ובגין דאת הוית גומל חסד עם שכינתא, דכל פקודין דילך לקיימא, איזהו חסיד המתחסד עם קונו. יהב לך מדת חסד. ובגין דנטרת פקודין דלא תעשה, והוה לך לאתגברא על יצרך, למקשר ליה תחות ידך, ולא אשתדלת בהאי פקודא, אלא לקשרא סמא"ל תחות ידא דקודשא בריך הוא. ובת זוגיה דאיהי שפחתא בישא, תחות יד גבירתא. לון ולכל ממנן ולכל משריין דלהון. קודשא בריך הוא יהב לך, מדת גבורה דיליה, למהוי בסיעתך דיתחלחלון וידחלון מינה, סמא"ל ובת זוגיה, וכל ממנן ומשריין דלהון, ויהון קשורים בשלשלאי תחות ידך.

ובגין דהדרת בתיבתא, באות ברית, נחית בינה יה"ו, לאתחברא בצדיק. בגינך, קודשא בריך הוא יהיב לך אות ברית צדיק דיליה. ובגין דמחשבה טובה עבדת כלא, הכי נחית שמא מפרש (דמרך) עלך, ומתמון, (נ"א רשומא דנחית) נחית עלך.

ובגין דאנת תשתדל בכל יומא, בתרין שפון דילך בצלותא, לשבחא למרך, באדני שפתי תפתח, בתרין שפון דילך. בנביאים ובכתובים. ובכל מיני זמר ונגון בצלותא. קודשא בריך הוא נחית לון בשפון דילך. כל שכן דרגא דילך, עמודא דאמצעיתא, וביה אשתדלת בכל יומין דילך בקשוט, קודשא בריך הוא יהביה לך, לסלקא לך ביה, בתורת אמת, כלילא מפל מדות ואתון. בשמא מפרש, בד' אתון.

דף קט"ו ע"א

דקדם דחזרת בתיבתא (דף קט"ו ע"א) לא הוית, אלא באילנא דטוב ורע, עבד ונער הוה שמך בקדמיתא, (שמות ב) והנה נער בוכה, עבד נאמן, הדא הוא דכתיב, (במדבר יב) לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא. והוא רע, שותפא דעבד, גרם לך למחטי בפלע, בגין דמטה דאתמסר לך, (נ"א בידך) הוה דאילנא דטוב ורע, (תיקונין צ' ע"ב) מטטרוין טוב. סמא"ל רע.

וכען, דחזרת בתיבתא, ואתדבקת באילנא דחיי, הא נפקת מעבד, ואתהדרת בן לקודשא בריך הוא. ומטה דאתמסר בידך, יהא עץ חיים, ו', דאיהו בן י"ה, ותיעול (ד"א ותיעול) במ"ט אנפין דילך באורייתא, ויתעבד מוט. ויתקיים בך, (תהלים נה) לא יתן לעולם מוט לצדיק. מ"ט אנפין, מ"ט אתון דשמע ישראל, וברוך שם, שית תיבין דיהודא עלאה, ו' עלאה תפארת. שית תיבין תננינן, דברוך שם, ו' תננינא צדיק. מ"ט. באמצעיתא א. וישאוהו במוט בשנים.

בלא וא"ו באמצעיתא, איהו מ"ט. (נ"א בלא א' דאמצעיתא דו"ו) וצדיק מ"ט לפני רשע. ומאן גרע דא. א'. אחד מחמשים. דחמשין תרעין אתיהיבו לך, חסר חד, כמה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

דאוקמוה מארי מתניתין, חמשים שערי בינה נמסרו למשה, חוץ מאחד. והאי איהו א', דחסר מחמשים, ואשתאר מ"ט, ודא גרים לך צדיק מ"ט לפני רשע. מאי רשע. דא סמא"ל.

והאי איהו מ"ט, מן מטה דילך, דאתמר ביה (שמות יז) ומטה האלהים בידי. (דמטה אחרא אית לך) מטה דילך הוא מטה דמשה, ובגין דא א, דאיהי בינה, חוזרת לך, כמה דאוקמוה במתניתין, אלף בינה. דחזרת לך בתיובתא, ותיעול בין ו"ו, ואתעביד וא"ו, לקיים בך לישראל, (ישעיה נד) וברחמים גדולים אקבצך. (ירמיה ל"א) (ובתחנונים אובלים) מתמן ואילך יתקיים בך, לא יתן לעולם מוט לצדיק.

בההוא זמנא, יתקיימו בך תריין פקודין. חד, (דברים כב) הקם תקים עמו. תניינא, (שמות כג) עזוב תעזוב עמו. הקם עם ו' עלאה, משיח ראשון. תקים עם ו' תניינא. עמו, דא בן עמרם, דסליקת לבינה דאיהי א'.

ולמאן הקם תקים. לאת ה'. דנפלת באלף חמשה, בתר ע"ב, כמנין עזוב תעזוב עמו. עזוב: ע"ב ו"ו. ודא ע"ב שמעון, ויסע ויבא ויט. דא וא"ו מן וה"ו, תמן עזר, ולא קימה, והאי איהו עזוב תעזוב, תמן (דברים יא) בעת"ו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך, דאינון ישראל. לקט שכחה ופאת, (ויקרא יט) לעני ולגר תעזוב אותם. הכא אוליפנא. פקודא תליתאה.

וצריך לאחזרא עלייהו, דהא מסטרא דצדיק, עני, עזוב תעזוב, צדיק. עמו, דא בן עמרם. והאי איהו לעני ולגר תעזוב אותם. גר אנת כגוונא דאתמר בך בקדמיתא עם עני, (שמות יח) גר הייתי בארץ נכריה.

אבל הקמה, בדרגא דילך, הקם ו' תתאה. תקים עמו: עם בן עמרם, בדרגא עלאה דילך, תפארת. במ"ה דילך, שמא מפרש בשלימו. בתר ק' ק' דהקם תקים, (ובגין דא הקם תקים) אשתאר תים. מאי קא אחזי. (בראשית כה) יעקב איש תם. עמו: עם בן עמרם, יוקים. הקם: צדיק. תקים: תם.

פקודא בתר דא לפדות עבד עברי ואמה העבריה, ליעד אמה העבריה, לדון בקנין עבד עברי, הענק תעניק לו. הדא הוא דכתיב, פי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד. מאי שש שנים יעבד. ומאי קנין דיליה. אלא בסתרי תורה, מטטרו"ן עבד יי', פליל שית (צ"ה ע"א) סטרין, פחושבן שית אתון דיליה, שית סדרי משנה. ובהון אית ליה לבר נש למפלח למאריה, למתוי ליה עבד, (ס"א ממכר) למעבד קנין כספו, דכסף מינא, דאברהם חסד דרגא דיליה, אורייתא מתמן אתיהיבת.

דף קט"ו ע"ב

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

ומאן דאשתדל בה, בגין לזכאה (בה) לעלמא דאתי, אקרי קנין. כספוי: עלמא דכסופא. קנין: על שם (בראשית יד) אל עליון קונה שמים וארץ. (משלי ד) קנה חכמה קנה בינה. קנה לו ד"ת. רבו בתר דקנה לו, גאולה תהיה לו. אית דאיהו קנוי (ליה) לעולם, ואית דאיהו קנוי ליה שית שנין. מאן דאיהו קנוי ליה לעולם, כתיב ביה, ורצע אדוניו את אזנו במרצע ועבדו לעולם. לית עולם, אלא עולמו (דף קט"ו ע"ב) של יובל, דאינון חמשין. ודא קריאת שמע, דתמן כ"ה אתוון, ערבית ושחרית. ג' תרעין דבינה.

בתר דמיחד בהון בר נש לקודשא בריך הוא, דאיהו עבד דיליה, בעול תפלין על רישיה. ואין דיליה רציעא פתיחא למשמע קריאת שמע, דשמע, בכל לשון שאתה שומע, דהיינו משמעות.

דמאן דפדיון דיליה תלויה בקריאת שמע, דאיהו רזא דחמשין, לית ליה פדיון על יד אחרא בגלגולא, דמרוצע הוא למאריה, הכא לא אתמר (ויקרא כה) או דודו או בן דודו יגאלנו. דבצלותא דבר נש, איהו כעבד, דאתמר ביה שש שנים יעבד. ואין עבודה, אלא תפלה. שש שנים יעבד: ג' ראשונות, וג' אחרונות דשליח צבור אפיק ליה לבר נש ידי חובתו, למאן דלא ידע לצלאה בהו דצדיק חי עלמא, אתקרי בהו, על שמייה. בעז, צדיק, גואל, קרוב, ונאמן. (ג"א ותמן) (תהלים קמה) קרוב יי לכל קוראיו. וטב ליה לבר נש, (משלי כו) שכן קרוב מאח רחוק, דהיינו עמודא דאמצעייתא, דאיהו בן ית, דאסתלק לעילא דאיהו בינה, דעולם דא, עולמו של יובל, דאיהו חמשין אתוון דחודא. דבעלמא דין, יכיל בר נש, למהוי ליה פדיון בצדיק, ו' שנין דכליל תלת קדמאין, ותלת בתראין דצלותא. ו' זעירא, אינון (ג"א איהו) שית שנין יעבוד.

אבל בעלמא דאתי, דאיהו עולמו של יובל, דתמן ג' אתוון דקריאת שמע, לית שליח צבור אפיק ליה מחובה. בגין דלית ליה פדיון על ידי אחרים. ובגין דא שמע, בכל לשון שאתה שומע. ובגין דא קא רמיז, אם אין אני לי מי לי. מ"י: ודאי עולמו של יובל.

מיד דשמעו מלין אלין, מארי מתיבתאן דהוו נחתי עם בוצינא קדישא, פתחו ואמרו, רעיא מהימנא, פי שכינתא עלאה ותתאה, דבתרווייהו קודשא בריך הוא פה אל פה מליל עמך בקריאת שמע, דאתמר ביה, (תהלים קמט) רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם. דהא ודאי, י, רישא דחרבא, דאסחר שפה דילך. ו', לישנא דחרבא דילך. ה, ה, תרין פיפיות, בתרין שפון דילך. והא ודאי, שמא דמרך, ממלל בפומך. יו"ד ה"א וא"ו ה"א, איהו במחשבתך דאפיק אלין חמשין מפומך.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

בּוֹדָאי, בְּגִין מְלִין אֵלִין, אֵלֵהוּ אֶתְעַב לְעֵילָא, דְתַפִּיס אִיהוּ. דְלֵא נְחִית לְגַבְּךָ, דְהָא בְכַמָּה עֵתְרָא הוּה נְחִית לְגַבְּךָ. וְאִיהוּ תַפִּיס לְעֵילָא, דְלֵא נְחִית לְגַבְּךָ. בְּגִין דְעֵנְיוּתָא דִילְךָ, אִיהוּ פְרוּקָא לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא מְשִׁיחַ אָמַר, עַד דְיֵיתִי עֲנִי, וְהָאִי אִיהוּ דְכְתִיב, (ישעיה נג) וּבְחִבּוּרְתוֹ גִרְפָּא לְנוּ.

אָמַר לֹון, אִי הָכִי, נְעַבַד לֵיה הֵתְרָה, וְיִהָא נְחִית לְגַבְּאִי, דְחָשִׁיב הוּא גַבְּאִי, מְפַל מְמוּנָא דְעֵלְמָא. וְהָא אָנָּא מְחִיל וְשָׂרִי לֵיה, וּמְתִיר לֵיה אֹמְרָא. וְאַתּוֹן אוּף הָכִי שָׂרוּ לֵיה וְאִי צְרִיךְ הֵתְרָה יְתִיר, נְשַׁתְּדַל בְּהֵתְרֵיה, דִּיהָא נְחִית גַבְּאִי.

אָמַר לֵיה בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא, שְׁבוּעַת יִי, אִיהִי שְׁכִינְתָּא, בַּת יְחִידָה. וְלֵא לְמַגְנָא תְקִינּוּ תְלַת בְּנֵי נְשָׂא, לְמַפְטָר לֵיה. אֵלָא, שׁ דְשַׁבַּת, תְּלַת עֲנַפֵּי אֲבָהֶן, בַּת יְחִידָה. שְׁבוּעָה. דְאַשְׁתַּתְּפַת (ס"א בה כורסיא ודאי) בְּהוּ.

בּוֹדָאי, שְׁבוּעָה לָא חָלָה אֵלָא עַל דְבַר שְׂיֵשׁ בּוּ מִמֶּשׁ. נְדַר חָל, אֲפִילוּ עַל דְבַר שְׂאִין בּוּ מִמֶּשׁ. וְהָא אוּקְמוּהָ בְּמִתְנִיתִין. וְלֵא עוֹד, אֵלָא יְתִיר אָמְרוּ, נְדָרִים עַל גְּבִי שְׁבוּעוֹת עוֹלִין, וְכָל הַנְּשַׁבַּע כְּאֵלוּ נְשַׁבַּע בְּמַלְךְ עֲצָמוּ. וְכָל הַנּוֹדֵר, כְּאִילוּ נוֹדֵר בְּחַיֵּי הַמְּלָךְ.

אָמַר לֹון רַעֲיָא מְהִימְנָא, מְאָרִי דְמִתִּיבְתָּאן, יְדַעְנָא בְּכוּ, דְאַתּוֹן יְדַעִין, אֲבָל תְּהוּא דְמַחְדָּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, יְחַדֵּשׁ לֹון חֲדוּשִׁין, דְהָא וְדָאִי אָמַר קַהֲלַת, (קהלת א) אִין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ, אֲבָל לְמַעְלָה מִן הַשָּׁמֶשׁ, יֵשׁ לוֹ. וּבִסְתְּרֵי תוֹרָה אָנָּא בְּעֵינָא לְמִימְרָ, (תהלים פד) שָׁמֶשׁ וּמַגֵּן יִי אֱלֹהִים צְבָאוֹת, בְּעֵלְמָא דִּילֵיה, וְלֵא בְּעֵלְמָא דְהַדְיוּט, אִף עַל גַּב דְזָה לְעוֹמַת זָה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים, מַגּוּ חֲשׂוּכָא, נְפִיק נְהוּרָא.

דף קט"ז ע"א

וּבּוֹדָאי עֵלְמָא דְאַתִּי, בִּינָה, אִיהִי לְמַעְלָה מִהַשָּׁמֶשׁ, דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. נְדָרִים מִתְּמָן, עַל גְּבִי שְׁבוּעָה עוֹלִים, וְחָלִין עַל דְבַר שְׂאִין בּוּ מִמֶּשׁ, בְּגִין דְשְׁבוּעָה אִיהוּ עֵלְמָא דִין, דְלִית לֵיה קִיּוּמָא, אֵלָא עַל יְסוּד, הֵדָּא הוּא דְכְתִיב, (משלי ט) וְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם. (דף קט"ז ע"א) וּבִיה אֹמְרָא, דְכְתִיב, (רות ג) חִי יִי שְׁכִבִי עַד הַבֶּקֶר. דְשְׁכִינְתָּא תְתָא, כּוֹתֵל מְעַרְבִי, דִּינֹרָא דִּילֵיה. עַל שֵׁם דְאִיהוּ תַל שְׁהַפֵּל פּוֹנִים בּוּ. כ"ו ת"ל, יְדוּ"ד כ"ו, וְדָאִי שְׁכִינְתָּא, אִיהוּ תַל דִּילֵיה. עַל שֵׁם, (שיר השירים ה) קְנוּצוֹתֵי תַלְתְּלִים שְׁחוּרוֹת כְּעוֹרֵב וְאוּקְמוּהָ עַל כָּל קוּץ וְקוּץ תְּלִי תְּלִים שֶׁל הַלְכוֹת. (קוץ ד' מן אַחַד, תַּל שְׁהַפֵּל פּוֹנִים בּוּ. וְהָאִי קוּץ, הוּא אַחִיד בֵּין א"ח, וּבֵין ד', הֵדָּא הוּא דְכְתִיב, (דברי הימים א כט) כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצָן, וְתִרְגָּם יְהוֹנְתָן, דְאַחִיד בְּשָׂמִיא וּבְאַרְעָא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

ועליה אוקמוה מכל מקום בחגיגה, על מה העולם עומד, על עמוד אחד ששמו צדיק, שנאמר וצדיק יסוד עולם. ובודאי איהו ברית דשבועה, דעליה קיימין א"ח ד', דאינון שמיא וארעא, דכתיב, (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת. א"ח שמים, הדא הוא דכתיב, (מלכים א ח) ואתה תשמע השמים. ד', הארץ. הדא הוא דכתיב, (ישעיה סו) והארץ הדום רגלי.

ובגין דברית אחיד בין שמיא וארעא, וביה שבועה, הדא הוא דכתיב, חי יי שכבי עד הבקר. מאן דאומי בשמיה לשקרא, כאילו הרס בניינא דשמיא וארעא, ואהדר עלמא לתהו ובהו. דאי בר נש יעדי קוצא דד' מן אחד ישתאר אחר, סמאל באתריה שקר. וכאלו ההוא בר נש בני שמיא וארעא על שקר. וקושטא קאי, שקרא לא קאי. הרס בניינא, ונפלו שמיא וארעא.

והאי איהו כאילו השליך משמים ארץ תפארת ישראל. דמאן יחיב ארץ בשמים, דקאמר (איכה ב) השליך משמים ארץ. אלא ודאי דא שכנינא, ותפארת עמה, דלא אתפרש מינה בנפילו דילה, לקיים בה (ישעיה מב) אני יי' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן. ומנלן דאמת נפל עמה, דכתיב, (דניאל ח) ותשלך אמת ארצה. ומאן דאומי קושטא, הוא מקיים (תהלים פה) אמת מ' ארץ ת' צמת, דאיהו עמודא דאמצעיתא, דביה איהו קיימא בניינא. הדא הוא דכתיב בר' א אלהי' א' ת, ולבתר השמים ואת הארץ. ובגין דשבועה, איהו בניינא דעלמא דא, לית ליה קיימא בלא יסוד, דבר שיש בו ממש. נדר, דאיהו עלמא דאתי, על גבי שבועה סליקת, ואיהי חלה על דבר שאין בו ממש, דלא צריכה יסוד לקיימא עליה, דאיהו ברית, דביה תשמיש המטה. ובגין דא, ביום הפפורים, עלמא דאתי, דביה תקינו כל נדרי, אסור בתשמיש המטה.

תמן אות ברית, י' איהי תגא על ספר תורה צדיק, כמה דאוקמוה העולם הבא, אין בו, לא אכילה, ולא שתיה, ולא תשמיש המטה, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם.

ובגין דלית (ס"א דאית) שמוש בעלמא דין בתגא, אוקמוה מארי מתניתין, כל המשתמש בתגא חלה. דתגא לתתא, בעלמא דין איהי. נקודה שמושא דאתוון. אבל בעלמא דאתי, לית שמושא באתוון, ובגין דא ספר תורה לית ביה נקודה באתווי, אלא תגא, ובגין דא, מאן דמשתמש בספר תורה חלה. והכי, מאן דמשתמש במי ששונה הלכות, עליה אוקמוה רבנן, דאשתמש בתגא חלה.

אתו בלהו מארי מתיבתאן, ואשתטחו קמיה, ואמרו ודאי קודשא בריך הוא מליל בפומך, וליה אנן סגדין. ואנן אשתמודעין במלין אלין, דלית ילוד אשה אחרא בר מינד, יכיל למללא לון. ודאי מלין אלין, קא סהדין בך, דאנת הוא דאתמר ביה,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

(במדבר יב) פה אל פה אדבר בו. לית לעכבא לאליהו גבך, אלא לפייסא ליה לקודשא בריך הוא, לנחתא ליה לגבך, מליא עותרא, מלייא סגולות לגבך.

רעיא מהימנא, עבד נאמן, לגבך עבד עברי, (דברים טו) הענק תעניק לו. הענק ליה, תעניק לבנוי, במלין גניזין אלין. (דברים טו) ומגרנה: גרנה של תורה דילך. ומיקבך, בגרן ויקב קרא ממלל, כמה דאוקמוה מארי מתניתין, בפסולת גרן ויקב הפתוב מדבר.

דף קט"ז ע"ב

י"ב: (ק"ט ע"א, רס"ב ע"א) "חוד. ק"דושה. ב"רכה דקודשא בריך הוא. ודא שכנינתא, דאיהי ברכה, דקודשא בריך הוא, מימינא. ואיהי קדושה משמאליה. ואיהי יחודיה, באמצעיתא. וקודשא בריך הוא, הכי סלקין אתווי דיליה, יב"ק. כגוונא (דף קט"ז ע"ב) דא, הקדוש ברוך הוא: בחשבון יב"ק. ומאן דאיהו בק"י בהלכה דיליה, דאיהי שכנינתא, קודשא בריך הוא עמיה. דבגינה לא יזוז מניה לעלם. דאית הלכה דאיהי נערה דילה, מסטרא דנער, ובגינה אתמר הלכה כפלוני. אבל הלכה דילך, רעיא מהימנא, איהי דאתמר בה, הלכה למשה מסיני, מפי הגבורה, יחיב לך קודשא בריך הוא, בריתא דיליה.

ובגין דא, על הלכות אחרנין אתמר, (משלי לא) רבות בנות עשו חיל. על הלכה דילך אתמר, ואת עלית על פלנה. דאתגפרת על פלהו, בגבורה. (שופטים ו) "עמך גבור החיל. אתקין (ס"א אתתקפת) בך, ואשלים בניינא דמלכא, ואיהו בנייניה על פומך, ועל ידך, זכאה חולקך.

פתח רעיא מהימנא ואמר, (בראשית מח) המלאך הגואל אותי מכל רע, דאיהי שכנינתא, דאתמר בה, (שמות יד) ויסע מלאך האלהים. יברך לכו בעלמא דאתי. וידגו לרב בקרב הארץ, בעלמא דין. למהוי שלטנותכון בתרין עלמין, דאתון חיון. דמאן דאיהו מעלמא דא, חי אתקרי. כמה דכתיב, (משלי ג) עץ חיים היא למחזיקים בה. חיים תמן, חיים הכא.

מה דלאו הכי, מאן דאיהו מלובש באלין קליפין, דעור ובשר ועצמות וגידים דגופא שפלא, דרוחא הוא מית תמן. מה מיתא, לא חמי ולא שמע ולא ממלל ולית ליה תנועה בכל אברין דיליה. הכי רוחא, לא חזא דלעיל מניה. דאתמר באורייתא עלייהו, דע מה למעלה ממך, עין רואה ואזן שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבים. דכמה מלאכין אזלין עמיה, דאתמר בהון, (תהלים צא) פי מלאכיו יצוה לך. ולית ליה רשו בהאי גופא, לאסתכלא בהון, ולמשמע בקליהון, דאינון חיון דאשא, (פ"א ע"ב) ממללן ומקדשן ומברכנן ומיחדן לקודשא בריך הוא, עם ישראל כחדא. כל שכן

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

לשכינתא, דאיהי עליהו. כל שפן קודשא בריך הוא דאיהו לעילא מן שכינתיה, דבה מקבל צלותין דישראל.

ובגין חובין, הוו מתלבשין באלין קליפין. כגוונא דאדם, דחובי אבהתהון בידיהון. והאי איהו דאוקמוה מארי מתניתין, כשאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם. ובגין אלין קליפין דחובין, אמר קרא, (ישעיה נט) כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם. ובגין אלין קליפין, קודשא בריך הוא מתכסיא בכמה גדפין. דאתמר בהון, (ישעיה ו) בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו וגו'.

לעתיד לבא, (ישעיה ל) ולא יכנה עוד מוריה והיו עיניך רואות את מוריה. דאתון בהאי עלמא, דלית לכון קליפין ועורין, אית לכון רשו לאסתכלא בבני עלמא, ובני עלמא (ס"א לית) אית לון רשו לאסתכלא בכו. ובגין דא, עלייכו אתמר דאתון חייין, ועלמא דלכון, עולם החיים. אבל עלמא שפלא, דא עולם המתים, דכל אלהות דאומין דעלמא, מפלעדי יי, פלהון מתים.

אמר ליה רבי שמעון, (בוצינא קדישא) (נ"א רעיא מהימנא) עם כל דא, דאנת לא יכיל לאסתכלא בבני עלמא דאתי בעיינין, ולא במלאכיא, כל שפן בקודשא בריך הוא ובשכינתיה, אבל בעין השכל דלבך, את חזי בכלא בבני עלמא דאתי, ובמלאכין ובקודשא בריך הוא ושכינתיה. דסחרין לך. ובגין דא אמר שלמה, דכתיב ביה (מלכים א ה) ויחכם מפל האדם, (קהלת א) ולבי ראה הרבה חכמה ודעת.

אבל בנבואה, לית לכון רשו לאסתכלא ביה (כל שכן) נביא בעין השכל, אלא בעיינין, דאיהי מראה וחזיון דעיינין, הדא הוא דכתיב, (במדבר יב) במראה אליו אתודע. ועוד בחזיון לילה, מראה ביממא, חזיון בליליא, וכלא בעיינין, ולא בעין השכל דלבא. ועיינין אינון תרי סרסורי דלבא, ומשמשין דיליה. ואיהו מלפא בינייהו (לגבייהו), ובגין דא, חכם עדיף מנביא. והכי הוא תרין אודגין, תרין שמשי דלבא.

סדר הלימוד ליום יא שבט [יום 129 בשנה]

דף קי"ז ע"א

ובגין דא אוקמוה רבנן, הלב רואה, והלב שומע. ולא עוד, אלא דאתמר בלב, הלב מבין, הלב יודע. (שמות לא) ובלב כל חכם לב נתתי חכמה. הרי חכמה ותבונה ודעת בלבא. דבהון אתעבידו שמיא וארעא, ותהומין. ובהון אתעביד משכנא, (דף קי"ז ע"א) הדא הוא דכתיב, (שמות לא) ואמלא אותו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת. מה דלית כולי האי בעיינין.

ורעיא מהימנא, מאן דכולי האי בלביה, יתיר חזי מן נביא, כל שפן מחשבתא דילך. דלית לה סוף, ובה תסתפל, בההוא, דלית ביה סוף, מה דלא הוה לך רשו בקדמיתא לאסתפלא בעיינין. הדא הוא דכתיב, (שמות לג) וראית את אחורי ופני לא יראו.

אלין טפשי דלבא, אינון מתין, וסומין באלין קליפין. אבל לגבך, לאו אינון חשיבין פלום, ולא מפסיקין בינך לבין קודשא בריך הוא ושכינתיה, וכל בני עלמא דאתי, ומלאכין, דהכי ייעול לגבך באינון חלונין, דעיינין, ואודנין, ונוקבי חוטמא, ופומא. כמלכא דיעול באתכסייא לחדרי חדרים, למללא עם בריה. ובגין דא, מצלין ישראל ביה בצלותא דלהון, (משלי כ) אתה חופש כל חדרי בטן רואה פליות ולב ואין כל דבר נעלם ממך.

והיינו דאמר שלמה, (שיר השירים ב) משגיח מן החלונות וגו'. ואלין אינון חלונות, דעיינין ואודנין ונוקבי חוטמא ופומא באלין שבועה נוקבין, נשמטא סליקת, בשבעה מיני בוסמין, והכי צלותא סליקת באלין ז' בוסמין, דאינון (שיר השירים ד) נרד וכרפם קנה וקנמון עם כל עצי לבונה מר ואהליות עם כל ראשי בשמים. בההוא זמנא דצלותא הכי סליקת, מקטרת מר וכו'. הקדוש ברוך הוא שאיל עלה, (שיר השירים ג) מי זאת עולה מן המדבר מקטרת מר ולבנה וגו'. מי זאת ודאי, מסטרא דמ"י איהו ודאי בינה, כלילא משבעה מיני בוסמין.

ודא קריאת שמע, כלילא מחמשין תרעין, דאינון כ"ה כ"ה. כלילא משבעה ברפאן, בשחר שתים לפניה, ואחת לאחריה, ובערב שתים לפניה, ושתים לאחריה. ואינון, (דברי הימים א כט) הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד, עד לך יי הממלכה, דאיהי מלכות. דאיהי כלילא מתלת בוסמין. מקטרת מר, דא פתר. ולבונה, דא חכמה. מכל אבקת רוכל, דא בינה. קום אשלים פקודין דמרך. (שמות כג) לא תהיה אחרי רבים לרעות וגו', אחרי רבים להטות. אחרי רבים להטות, לית רבים

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

פחות מג' ואי לית בית דין בג', לית להטות בְּתֵר דִּינִיה. בית דין: שְׂכִינְתָּא. בג': תלת חיון דְּמֶרְכַּבְתָּא דִּילָהּ, ואִיהִי דִין תּוֹרָה, דִּין אַמְת, עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. וְכַל דִּינִין דְּלֹא דִן דִּין אַמְת לְאַמְתּוּ, דָּא אִיהוּ כְּאִילוּ אֲשֵׁיט סְמַא"ל בְּעֶלְמָא. (דניאל ח) וְתִשְׁלַךְ אַמְת אַרְצָה, וְאִפִּיל שְׂכִינְתָּא עֲמִיה, וְיָקִים גִּיהֶנֶם, בַּת זִוְגִיָּה דְסְמַא"ל, עִם סְמַא"ל. בְּאַתֵּר דְּדִין אַמְת, יוֹקִים שְׁפַת שְׁקָר. דִּין אַמְת, עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. שְׁפַת שְׁקָר גִּיהֶנֶם וְסְמַא"ל.

וּבְגִין דָּא, פִּד דִּינִין דִּן דִּין, גִּיהֶנֶם פְּתוּחָה לְפָנֵינוּ מִשְׁמַאלוּ, בַּת זִוְגִיָּה דְסְמַא"ל. וְחָרַב עַל צְוֹאֲרוֹ, מִלְּאַךְ הַמּוֹת. סְמַא"ל מְאַחֲרוּי מְעַל צְוֹאֲרֵיה. וְגַן עֵדֵן פְּתוּחָה לְיַמִּינֵיה, וְעַץ הַחַיִּים פְּתוּחָה לְקַמְיָה, עַל רִישֵׁיה.

אי דִן דִּינָא דְשְׁקָרָא, שְׁלִיט עָלֵיה מִלְּאַךְ הַמּוֹת, וְשְׁחִיט לֵיה, וְלִבְתֵּר אוֹקִיד לֵיה בְּגִיהֶנֶם. ואִי דִן דִּין אַמְת, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִיעוֹל לֵיה לְגַן עֵדֵן, וְאַטְעִים לֵיה מְאִילְנָא דְחַיִּי, דְכְּתִיב עָלֵיה, (בראשית ג) וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם. דְאַתְבְּרִי בְּאוֹרֵינָא, דְאַתְמַר בְּה, עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּה. עַץ חַיִּים, תְּפַאֲרַת. (ויקרא ג"ח ע"א, תיקונים ס"ז ע"ב) חַיִּים דִּילֵיה חֲכָמָה וּבִינָה. חַיִּי הַמְּלַךְ וְדָאִי.

וְלְעוֹלָם, דִּינָא דְמַלְכוּתָא, דִּינָא. וְדִינָא בְּלִב, וְאַתְמַר בֵּיה, הַלֵּב רוּאָה. וּבְגִין דָּא, אִין לוֹ לְדִינִין אֲלֵא מַה שְׁעִינֵינוּ רוּאוֹת. וְהִכָּא לִית דִּינִין, אֲלֵא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מַה שְׁעִינֵינוּ רוּאוֹת, (דברי הימים ב טז) פִּי יִי עֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת. (איוב לה) עֵינָיו עַל דְרָכֵי אִישׁ.

דף קי"ז ע"ב

וּבְהוֹן, (שיר השירים ב) מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלוּנוֹת. בּוֹ נִוְקְבִין דְּבֵר נֶשׁ, בְּתֵרִין עֵינֵינוּ, וְתֵרִין אוּדְנֵינוּ, וְתֵרִין נִוְקְבִין דְּחוּטְמָא, וּפּוּמָא. הָא ז' דְאַמָּא עֲלָאָה. וְהִכִּי בְּעוּבְדוּי אֲסַתְפַּל בְּשִׁבְע, מִסְטְרָא דְשְׂכִינְתָּא תְּתָאָה, בְּב' יָדִין וְצְוֹאֲר תֵּלַת, וְגוּף וּבְרִית תְּרִין, הָא חֲמִשׁ. תְּרִין רְגְלִין, הָא שְׁבַע. י"ה, יו"ד ה"א, בְּשִׁבְע אַתּוּן דִּילֵיה, אֲסַתְפַּל בְּשִׁבְע נִוְקְבִין דְרִישָׁא, (דף קי"ז ע"ב) נְקֻבִים: עַל שֵׁם נְקֻבָּה, דְנְקֻבֵיה פְּתוּחוֹת לְקַבֵּל. ו"ה, וַא"ו ה"א, בְּשִׁבְע אַתּוּן דִּילֵיה, אֲסַתְפַּל בְּשִׁבְעָה אַבְרִין דְלִתְתָּא, דְאַיְנוּן תְּקוּנָא דְגוּפָא, דְבְּהוֹן עֲשִׂית הַמְצוֹת.

אַשְׁתּוּ כְּגוּפוּ דְמִיָּא. וְעַל שֵׁם פְּקוּדִין, אַתְקְרִיאוּ אַבְרִים. עַל שֵׁם שְׂכִינְתָּא, גוּפָא. דְמִסְטְרָא אַחְרָא לְבוּשָׁא, דְאַיְנוּן עוֹר וּבֶשֶׂר. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (איוב י) עוֹר וּבֶשֶׂר תִּלְבִּישׁנִי וּבְעֶצְמוֹת וּגְיָדִים תִּשְׁכַּכְנִי, בְּאַתֵּר דִּלִּית שְׂכִינְתָּא, הִהוּא גוּפָא לָא אַתְקְרִי, אֲלֵא לְבוּשָׁא דְאַדָּם. דְאַיְהוּ תּוֹרָה, (במדבר יט) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם פִּי יָמוֹת בְּאַהֲל. (ישעיה מה) פְּתַפְאֲרַת אָדָם לְשִׁבְת בֵּית. וּבְאַתֵּר דְתַמָּן מְצוּה, אַתְקְרִי גוּפָא דְאַדָּם, כְּגוּן גוּפֵי הַלְכוּת, וּפְסָקֵי דִינִין.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

קודשא בריך הוא שופט, עמודא דאמצעיתא. מסטרא דבינה, דאיהו ידו"ד. (ק"ח ע"א) ד"ן, מסטרא דמלכות. שוטר, הוא שליט, (מסטרא דיוסף הצדיק מתמן בראשית מ"ב) ויוסף הוא השליט. וכל ספירין, אינון שופטים, מסטרא דאמא עלאה, דתפארת שופט. ואינון שוטרים, מסטרא דמלכות. דצדיק מתמן שוטר ומושל. (ופקודא בטר דא מינוי שופטים וכו' תמצאנו בריש פרשת שופטים דף רע"ד ע"ב) (שמות כג) מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרוג וגו'. פקודא להשוות הבעלי דינין, ולהתרחק מדבר שקר, דלא יימרון משוא פנים (יש בדבר). דקודשא בריך הוא אתמר ביה, (דברים י) אשר לא ישא פנים. ול"א יק"ח שח"ד, בסופי תיבות אחד. האי ד"ן, צריך למהוי פגוונא דאחד, דאיהו ידו"ד אחד, דלא יקח שחד, דיהא איהו בדיוקניה. ובדינא להשוות תרווייהו כאחד, ולא יטה דינא לדא יתיר מן דא, אלא בתקלא חד, עד דיקבלון דינא. ולבטר, כל חד אתדן, פפום עובדוי.

ואוקמוה מארי מתניתין, צדיק יצר הטוב שופטו. רשע, יצר הרע שופטו. בינוני, זה וזה שופטו. מאן דאיהו מאילנא דחיי, לית ליה דינא כלל, לית ליה יצר הרע, ודא צדיק גמור, ודא צדיק וטוב לו. ולית טוב, אלא תורה. הדא הוא דכתיב, (משלי ד) פי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו. וצדיק ורע לו, מסטרא דעץ הדעת טוב ורע. ואמאי אתקרי צדיק בטר דרע לו, דאיהו יצר הרע. אלא, בגין דטוב שליט עליה, אתקרי צדיק ורע לו. דהוא רע איהו תחות רשותיה. (ס"א כעבדא תחות רביה)

רשע וטוב לו, אמאי אתקרי רשע. בגין דאיהו אסתלק למהוי רישא יצר הרע דיליה, וטוב איהו תחות רשותיה, כעבדא תחות רביה. ואף על גב דרשע איהו מכתיר את הצדיק, ויכיל צדיק גמור לאענשא ליה, (משלי יז) גם ענוש לצדיק לא טוב, בגין שהוא טוב דאיהו תחות רגלוי דרשע, לית לאענשא ליה, דאולי יחזור בתשובה ויתגבר על יצריה, ויהא עפר תחות רגלוי.

דמסטרא דרשע וטוב לו, (נ"א שכינתא) שכיבת, (רות ג) ותגל מרגלותיו ותשכב. האי איהו (משלי ל) ושפחה פי תירש גבירתה. (דבר אחר ומסטרא דצדיק גמור) שפחה, יצר הרע נוקבא. יצר הרע, דכר. בגיניה אתמר, (ישעיה מב) וכבודי לא אחר לא אתן. (במדבר א) והזר הקרב יומת.

ומסטרא דצדיק ורע לו, שכינתא איהי עטרה על רישא דבר נש, ושפחה יצר הרע, אתכפייא תחות גבירתה. ומסטרא דצדיק גמור, לית זר, ולית יצר הרע. ומסטרא דרשע גמור, לית ליה חולקא בשכינתא, דלית חולקא לבר נש בשכינתא, אלא מסטרא דטוב.

ולית כל שכינתא שקילין, דהא שכינתא דאילנא דטוב ורע, איהו פרסייא, אבל שכינתא דאילנא דחיי, עלה אתמר, (תהלים ה) לא יגורך רע. אבל (ד"א אלא) בגין

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

דַּאֲתַמֵּר בְּהַ, (תהלים קג) וּמַלְכוּתוֹ בְּכַל מַשְׁלָה, מֵאֵן דְּפָגִים אֲתַר דִּילָהּ, אֲתַחֲשִׁיב כְּאִילוּ עֵבִיד בְּמִטְרוֹנִיתָא קִלְנָא. דְּקִלְנָא דְּמִטְרוֹנִיתָא אִיהוּ, מֵאֵן דְּמוֹלִזֵּל בְּאַתְרָהּ. וּקִלְנָא דְּמִטְרוֹנִיתָא, דְּמַלְכָּא אִיהוּ.

דף קי"ח ע"א

כָּל שְׁפָן מֵאֵן דְּאֵעֵבֵר לָהּ מֵאַתְרָהּ, וְשׁוּי שְׁפַחָה בְּאַתְרָהּ. דְּבַכָּל אֲתַר דְּאִיהוּ פָּגִים, מִטְרוֹנִיתָא לֹא שְׂרִיא תַמָּן, אֲלֵא שְׁפַחָה, דְּאִיהִי פָּגִימָא, שְׂרִיא בְּאַתְר פָּגִים. וּפָגִימוּ דְּבַר נֶשׁ דְּחֻבּוּי, פָּגִים בְּכָל אַבְרִין דִּילֵיהּ, עַד דְּלֹא אֲשַׁפַּחַת מִטְרוֹנִיתָא אֲתַר לְשְׂרִיא תַמָּן. וְלִית לֵיהּ תַקּוּנָא (דף קי"ח ע"א) עַד דִּיחֲזִיר לָהּ עַל כָּל אַבְרִין דִּילֵיהּ.

אֲמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, רַעֲיָא מְהִימְנָא, בְּגִין דָּא, אֲנִתְ מַתְקֵן, בְּחַבְרָא דָּא, דְּרַמ"ח פְּקוּדִין. לְאֲמַלְכָּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל אַבְרִים דְּשְׂכִינְתָּא, בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, וְלִית אֲנִתְ חַיִּישׁ לִיקְרָךְ. זַכָּאָה חוּלְקָךְ, דְּכַגּוּוּנָא דְּאֲנִתְ מְמַלִּיךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל אַבְרִים דְּשְׂכִינְתָּא, דְּאִינּוּן בְּעַלֵּי מַדּוּת, דְּכָל יִשְׂרָאֵל. מְאִרֵי מַדּוּת אִינּוּן אַבְרִים דְּשְׂכִינְתָּא, הַכִּי עֵבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשְׂרִיא שְׁמִיָּה עֲלֵךְ, וּמַלְכִינְךָ, עַל כָּל מְשַׁרְיִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין (שופטים ער"ה ע"א לא יקום עד אחד).

קוּם רַעֲיָא מְהִימְנָא, לְסַדְרָא דִּינִין בְּהַלְכוּת גְּזִיקִין, בְּסַדְרָא דְּשְׁמָא דָּא, הַוְיָ"ה. דְּאִיהוּ, (תהלים סח) רֶכֶב אֱלֹהִים רְבוּתִים אֲלִפֵי שָׁנָאן, דְּאִינּוּן, שׁוּר נֶשֶׁר אַרְיָה אָדָם, דְּהָא מַסְטְרָא דִּימִינָא, דְּתַמָּן יְדוּ"ד, ד' חִיוּן, הַכִּי אִיהוּ סַדְרָא דְּלַהּוֹן, אָדָם אַרְיָה נֶשֶׁר שׁוּר. וּכְפּוּם שְׁנוּיִין דְּהוּיִין, הַכִּי אִיהוּ תְּנוּעָה וְסַדְרָא דְּחִיוּן. וְחִיוּן דְּסַטְרָא אַחְרָא, דְּאִינּוּן גְּזִיקִין דְּשְׁמָאֲלָא, הַכִּי סַדְרִיָּהּ, שָׁנָאן. וּבְגִין דָּא, הַתְּחַלָּה דְּלַהּוֹן, הַשׁוּר. קְשׁוּר בְּד' אָבוֹת גְּזִיקִין, הַשׁוּר וְהַבּוּר וְהַמְּבַעֵה וְהַהֲבַעֵר וְסִימָא דְּלַהּוֹן אָדָם, מוּעֵד.

קוּם אֲתַעֵר בְּדִינִין. פִּתַּח רַעֲיָא מְהִימְנָא וְאֲמַר, (תהלים נא) אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהַלְתֵּךְ. אֲדַנִּי, בְּהַפּוּךְ אֲתוּוֹן דִּינִי"א. וּבְגִין דָּא, אֲמַרוּ מְאִרֵי מַתְנִיתִין, דִּינִי"א דְּמַלְכוּתָא דִּינָא. כָּל דִּינִין בְּהַאי שְׁמָא אֲתַדְּנוּ. (ס"א בה' בד' וכו') בְּד', בְּג'. בְּד': שְׂכִינְתָּא (ס"א בית דין בג' בית דין שכינתא בג') לְקַבֵּל תְּלַת אַבְהֵן. עַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, דִּינִין אֲמַת, וְהוּא דִּינִין, לְדוֹן מַסְטְרָא דְּאֲדַנִּי, דְּתַמָּן אִיהוּ דִּינִין אֲמַת. וּמַסְטְרָא דְּשֵׁם אֱלֹהִים, שׁוּפְט. הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים עה) כִּי אֱלֹהִים שׁוּפְט.

וּמַה דִּינִין אִינּוּן. חַד, לְדוֹן בְּנִזְקֵי שׁוּר. תְּנַיִנָא, לְדוֹן בְּנִזְקֵי בּוּר. תְּלִיתָא, לְדוֹן בְּנִזְקֵי אֲשׁ. רְבִיעָא, לְדוֹן בְּנִזְקֵי אָדָם. וְאַבְתְּרִיָּהּ, לְדוֹן בְּדִינֵי אַרְבַּע שׁוּמְרִים. שׁוּמֵר חָנָם. וְשׁוּמֵר שְׂכָר. וְהַשׁוּאֵל. וְנוּשָׂא שְׂכָר. (ס"א והשוכר) לְקַבֵּלֵיהּ, דִּינִין אַרְבַּעַת. דִּין חֲלוּקַת הַשׁוּתְפִים. דִּין חֲלוּקַת קַרְקָעוֹת. דִּינֵי עֲבָדִים וּשְׁפַחוֹת. דִּינֵי תוֹבַע וְנִתְבַּע, בְּכַמָּה מִינֵי תְּבִיעוֹת דְּחַיִּיב מְמוֹן, וְגִזְל, וְאַבְדָּת, אוּ שְׁמִזִּיק לְחֻבְרוֹ, וְהוֹרְגוּ בְּאַחַד מְאַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין.

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

אָדוֹן אִיהוּ קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאֲדֻנָּי. לְדוֹן בְּכַל מִינֵי דִינִין, לְשַׁפְּחָה בִּישָׂא, פִּי תִירֵשׁ גְּבִירְתָּהּ. דְּמִינָה כָּל גְּזִיקִין אֲשַׁתְּכַחוּ, דְּאִינּוֹן (כּל) מְלֹאכֵי חֲבֵלָה, דְּמִנְיֵיהוּ נְשַׁמְתְּהוֹן שְׁל רְשָׁעִים, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְּנִיתִין, (בראשית כ”ט ע”א) נְשַׁמּוֹת הָרְשָׁעִים הֵן הֵן הַמְּזִיקִים בְּעוֹלָם. אֵל אַחַר, מְזִיק, גְּזֵלֵן רְשָׁע. וּבֵת זוּגִיָּה, סַם הַמּוֹת.

נֶזֶק שֶׁבֶת וּבִשְׁת וּרְפוּי, לְשִׁכְיִנְתָּא וּבִנְהָא. שֶׁבֶת, דְּבִטּוּלָא דְּאוּרִייתָא, דְּבִטְיִלַת לְבִנְהָא. וּרְפוּי, דְּגִרְמַת לֹון דְּמִתְרַפִּין מִדְּבְרֵי תוֹרָה. נֶזֶק, בְּכַמָּה נֶזֶקִין דְּמְלֹאכֵי חֲבֵלָה, מְאָרִי מְשַׁחִית אַף וְחִימָה. וּבִשְׁת, דְּהוּוּ מְבוּזֵן לְשִׁכְיִנְתָּא בְּכוּכְבִּים וּמְזוּלוֹת, שְׁקִרָא דְּלָהוֹן, וְהוּוּ אִמְרִין אִיָּה אֱלֹהֵיךָ. וְכַמָּה גְּזוּלוֹת מִן שַׁפְּחָה בִּישָׂא, דְּאֲתַמְר בְּהָ (ישעיה ג) גְּזוּלַת הָעַנִּי בְּבִתְיָכֶם.

כְּמָה בְּרַפְּאָן, גְּזוּלַת לְשִׁכְיִנְתָּא, שַׁפְּחָא בִּישָׂא. בְּכוּבַד הַמָּס, וּבְכוּבַד כְּמָה דִּינִין מְשׁוּנִים עַל בְּנֵהָא, וְכַמָּה קְרַבְּנִין דְּבִי מְקוֹדֶשׁא, דְּבִטְיִלַת לְמִטְרוֹנִיתָא. וּבִשְׁת דְּמִטְרוֹנִיתָא, דְּאֲשַׁתְּאֲרַת עְרוּמָה, מִד’ בְּגַדֵי זָהָב דְּנִתְרִין, מִד’ טוּרֵי אָבֹן, בִּי”ב אָבְנִין מְרַגְּלִין. מְעִיל בְּכַמָּה זָגִין וְרַמוּנִים. וְאַרְבַּע בְּגַדֵי לְבָן, דְּבַהוֹן הוּוּ מְטְרוֹנִיתָא, מִתְקַשְׁטָא קָדָם מְלָפָא. הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (בראשית ט) וְרִאִיתִיָּה לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם. וּגְזוּלַת לָהּ לְגַבְרִתָּהּ, כְּמָה מְאָכְלִין דְּקַרְבְּנִין.

דף קי”ח ע”ב

שׁוּר מוּעַד בְּעָלָה, עָאֵל לְבִי מְלָפָא (קצ”א ע”א) רְבוּנִיָּה, בְּאַרְבַּע אַבוֹת גְּזִיקִין דִּילִיָּה, (דאינון, יחזקאל א’) וּפְנֵי שׁוּר מַהֲשַׁמָּאֵל לְאַרְבַּעַתָּם) עֹזֵן וּמְשַׁחִית אַף וְחִמָּה, דְּכֻלְהוּ מוּעַדִין לְקַלְקַל. בְּגוּפָא דִּילִיָּה, הָרַבִּיץ עַל הַכְּלִים, מְזַבַּח מְנוֹרָה שְׁלַחַן וּשְׂאֵר מְאֲנִין, רַבִּץ עֲלֵייהוּ וּשְׁבַרְתֵּן. וּבִשְׁן דִּילִיָּה, אָכִיל כָּל קְרַבְּנִין דְּמְאָכְלִים דְּפִתּוּרָא, וּשְׂאֵרָא בְּרַגְלוֹי רְפְסָא. (ומדקא כלא ושאר דאינון אמוהן ופדרין שירי מנחות ברגלוי רפסא) וּבְקַרְן דִּילִיָּה, קָטַל כְּהַנִּי וְלִיּוּאֵי. הָרַס כְּלָא, (איכה ב) חֲלַל (דף קי”ח ע”ב) מִמְּלָכָה וּשְׁרִיָּה.

הַבּוּר, נִוְקְבָא בִּישָׂא, לִילִית, בְּבֵית דִּילָהּ, דְּאִיָּהי בֵּית הַסֵּהֶר, תְּפִיסַת לְמִטְרוֹנִיתָא וּבִנְהָא, שַׁפְּחָה בִּישָׂא, בְּגִלוּתָא דִּילָהּ, וּשְׁוּוּיָאֵן לֹון, בְּכַמָּה שְׁלִשְׁלָאִין וְאַסוּרִין לְבִנְהָא, יְדִיָּהוּ מְהַדְּקֵן לְאַחֹרָא. (איכה א) הִיא יְשֻׁבָה בְּגוֹים לֹא מְצָאָה מְנוּחָ. וְלֹא עוֹד אָלָא (איכה א) כָּל מְכַבְּדֵיהּ הִזְיִלוּהָ פִי רְאוּ עֲרוּתָהּ גַם הִיא נֶאֱנַחָה וְתִשָּׁב אַחֹר.

וְלֹא עוֹד, אָלָא זוּנָה דְּאִיָּהי הַבְּעַר, דְּהִיָּינוּ אֵשׁ, (איכה ד) וַיִּצַת אֵשׁ בְּצִיּוֹן. לְבַתֵּר קָם אָדָם בְּלִיעַל רְשָׁע, רְבִיעֵי לְאַבוֹת גְּזִיקִין, דְּאֲתַמְר בֵּיהּ אָדָם מוּעַד לְעוֹלָם, בֵּין עַר בֵּין יִשׁוּן, וּשְׁלַח אֶת בְּעִירוֹ, וְאָכִיל וּשְׂצִי וְגַדַע כְּרַמִּים וּפְרַדְסִים דִּירוּשְׁלָם, וּשְׂצִי כְּלָא.

רַבּוֹן עֲלֵמָא, אַנְתָּ קְשׁוּט, וְאוּרִייתָךְ קְשׁוּט, יְהִבַת לָן מְצוֹת תְּפִילִין, (מ”ג ע”א) לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים אִיהוּ אֲגָרָא כְּפּוּם עוֹבְדֵיהוּ, פֶּאֶר עַל רִישֵׁיהוּ. וּמְשַׁמְשִׁין לְאַבוֹהוֹן

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

ואמהון, פגוונא דגופא, דכל אברים דיליה משמשין לרישא. הכי אתתא, משמשא לבעלה.

ואית מלאכין דאינון משמשין לגופא, ומלאכין דמשמשין לנשמתא. וכגוונא דאית אפרשותא בין גופא לנשמתא, הכי אית אפרשותא בין מלאכין דגופא, למלאכין דנשמתא. ואית נשמתא לנשמתא. ומלאכין למלאכין, (קהלת ה) פי גבוה מעל גבוה שמר וגבוהים עליהם. ואלין דאינון נשמתא לנשמתא, פלהו חד. ואף על גב דארח מתלא, אינון פגופא אצל נשמתא אלין לאלין, בגין דמקבלין אלין מאלין. הכי שכנתא, (נשמתא) אף על גב דאיהי לקבל שאר נהורין דבריאה, פנשמתא אצל גופא, לקבל קודשא בריך הוא חשיבא פגופא. אבל כלא חד. הכא גופא ונשמתא כלא חד. מה דלאו הכי בבר נש, דגופיה ונשמתיה בפרודא. דא חומר, ודא שכל. דא חיי, ודא מותא. אבל קודשא בריך הוא חיים, ושכנתיה חיים, הדא הוא דכתיב, (משלי ג) עץ חיים היא למחזיקים בה.

וכל אינון דרשימין בסימנין דקודשא בריך הוא ושכנתיה, אינון רשימין ביומין דחול, באות דתפלין, ובאות דמילה. ורשימין בזכור ושמור בשבת. רשימין בתורה שבכתב, דאתיהיבת מימינא. ובתורה שבעל פה, דאתיהיבת משמאלא. וקודשא בריך הוא, זכור מימינא, ושמור משמאלא. ושכנתא, זכירה מימינא, ושמירה משמאלא. אינון תפלין דרישא דבר נש, ותפלין דיד. והכי שכנתא, (תהלים ט) תורת יי' תמימה, ומצוה דיליה. והאי מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דאיהו פליל דינא ורחמי. זכור ושמור. אתקריאת איהי זכירה שמירה. ובכל פקודין איהי שקילה לגביה במדרגה.

אבל מסטרא דחסד, קודשא בריך הוא זכור, ושכנתא שמור. פמה דאוקמוה מארי מתניתין, זכור לזכר, ושמור לכלה. בגין דבימינא ובשמאלא ענפין מתפרדין, פגוונא דכנפי ריאה, דאינון פרידות מלמעלה. לקבליהו חיון, (יחזקאל א) ופניהם וכנפיהם פרידות מלמעלה. ולקבל פתוחות דספר תורה. לתתא תרווייהו ביחודא חדא, פגון סתומות דספר תורה, דלית תמן פרידא. ובגין דא, באתר דיחודא, דאיהו גופא, דומה לשדרה דלולב, אם נפרצו, או נפרדו עליו פסול.

בכמה רשימין רשים קודשא בריך הוא לישראל, לאשתמודעא לגבי מלאכין. אלין דימינא, דתליין מקודשא בריך הוא. או אלין דשמאלא, דתליין משכנתא. או אלין דתליין מקודשא בריך הוא. ושכנתיה ביחודא חדא. ודאי אלין דאית בהון תורה, רשימין בחסד. ואלין דאית בהון מצוה, רשימין בגבורה. ואלין מארי דתפלין, ואות שבת, ואות ברית, רשימין בצדיק.

ובעירן, עמי הארץ, אינן רשימין באעברו דערלה ופריעה. עופין, בזפק ובקרקבן נקלה, באעברו דזפק, וקליפה דקרקבן אינן רשימין עופין למיכל, ובעירן, בתרי סימנין, מעלת גרה, ומפרסת פרסה. פלהו רשימין בתרי סימנין, כגוונא דערלה ופריעה, דמתעברן מעמא קדישא.

דף קי"ט ע"א

אבל תלמידי חכמים, פלהון רשימין מנהון, בכרסייא. ומנהון, במלאכי, בארבע חיון דכרסייא. מנהון בככביא (דף קי"ט ע"א) ובמזלי. ומנהון רשימין, במדות דקודשא בריך הוא אשתמודעין. ואינן דמתעסקין באורייתא ובמצות, לשמא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, שלא על מנת לקבל פרס, אלא פברא דאיהו מחוייב ביקרא דאבוהי ואמיה, דא אתקשר ודאי ואתרשים, בעמודא דאמצעיתא ושכינתיה, כאילו ביה הוה חד. ומאן דאית ביה תורה בלא מצוה, או מצוה בלא תורה, פביכול כאילו הוה ביה בפרודא. אבל בדא ודא, כאילנא, דענפוי מתפרדין לימינא ולשמאלא, ואילנא יחודא דתרווייהו, באמצעיתא.

רשיעיא, אינן רשימין בלא סימנין דטהרה, אינן דלית להון תפלין על רישא, ודרועא. ואינן דלא רשימין בתורה ובמצות. ואלין דלא נטרין זכור ושמור. ולא רשימין בתכלת ולבן דציצית. ואלין דלא רשימין באלין סימנין, שקץ הם לכם, לאו אינן ישראל אלא עמי הארץ. מה אלין שקץ ושרץ, אוף אינן (ג"א כד) שקץ ושרץ. כמה דאוקמוה מארי מתניתין, עמי הארץ הם שרץ, ונשותיהם שקץ. ועל בנותיהם אתמר, (דברים כז) ארור שוכב עם כל בהמה.

ומיתתהון מיתה באתגליא, ולית מיתה אלא עניותא, ומיתה דעניותא דלהון, לא יהא באתכסיא, כעופין דדמיין למארי פקודין, אלא באתגלייא, לעיני עמא, דעני חשוב כמת. ואית עניותא באתכסיא, מעיני בני נשא. ואית עניותא, לעיני פלא. פוריקו דדם דבהמה, וזריקתה לעיני פלא, דשפכין דמא קמי פלא. הכי עניין שפכין דמוי באנפייהו, לעיני בני נשא, ואתהדרין ירוקין כמתין.

ואי הדרין בתיובתא, ולא פתחין פומהון להטיח דברים פלפי מעלה ומיתה דלהון בסתימו דפומא, כבעירא דאיהי מיתא, ולית לה קול ודבור. ובוידוי הכי יימא איהו, אין לי פה להשיב, ולא מצח להרים ראש, ויתודה ומייחד לקודשא בריך הוא בכל יומא, למהוי מיתתיה באחד. כגוונא דשחיטת בהמה, בתריסר בדיקות דספין, ובספין דאינן אח"ד.

ומברך ומקדש לקודשא בריך הוא בכל יומא, בברכו ובקדושה, ובכל אכילה ושתייה דיליה. כגוונא דמברך פהנא, ברוך אתה, הא ברכה. אשר קדשנו, הא קדושה. כד רוחא מברך לקודשא בריך הוא, בכל יומא בברוך, ומקדש ליה

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

בקדוּשָׁא דִּילֵיהּ, וּמִיַּחַד לֵיהּ בְּיַחְוּדָא דְאִיהוּ שְׂכִינְתֵיהּ. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְחִית עַל
הוּא רוּחָא בְּכַמָּה מְשָׂרְיִין.

סדר הלימוד ליום יב שבט [יום 130 בשנה]

אליהו, ודאי בר נש דמברך ומקדש, ומיחד למטרוניתא, כמה משריין דמטרוניתא סלקין עמיה, ומשריין דמלכא, נחתין לגביה. וכלהו לנטרא ליה, ולאודעא ליה להווא רוחא, כמה חידושיין ועתידות, בחלמין דנבואה, וכמה סתרים. כגוונא דיעקב, דאתמר ביה, (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו. ועל משריין דמלכא ומטרוניתא אתמר, (בראשית לב) ויקרא שם המקום ההוא מחנים. אבל מלכא ומטרוניתא לא נחתין תמן.

אמר אליהו, רעיא מהימנא, הכי הוא ודאי. אבל בגין דבכל פקודא ופקודא, הוה אשתדלותא דילך, ליחדא קודשא בריך הוא ושכינתיה, בכל משריין דעילא ותתא, הכי קודשא בריך הוא ושכינתיה, וכל משרייתיה עילא ותתא, מתיתדין ברוחא דילך, בכל פקודא ופקודא, כברא דמלכא, דאבא ואמא רחמין ליה, ונשקין ליה, ובחביבו דיליה, לא המנין ליה במשריין דלהון, אלא אינון גופייהו, נטריין ליה.

דף קי"ט ע"ב

בגין דהווא רוחא דילך, מסטרא דעמודא דאמצעייתא איהו, דאיהו ו' כליל אבא ואימא, דאינון י"ה. נפש דילך. בת יחידא, מסטרא דאת ה', שכינתא תתאה, לא זזת מינה. וכגוונא דאבא ואימא נטריין ברא, הכי נטריין בריתא. במשריין עלאין, דאינון מחנים. ובמחשבה עלאה, סלקין לרוחא דילך, כמה דאוקמוהו, ישראל עלה במחשבה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ואימתי רוחא דילך סליקת במחשבה. פד איהי שלימא, ואתמר בה, (תהלים קג) כל הנשמה תהלל יה. (דף קי"ט ע"ב) ובנפשא דאיהי ה'.

רוח יי' אתמר ביה, (יחזקאל לז) כה אמר יי' מארבע רוחות באי הרוח. ואינון, (ישעיה יא) רוח יי', רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה וגו', (שלים) שלום בארבע אתוון, סליק במחשבה, ועלת העלות מעטר ליה בכתר. בכל האי יקר, רוחא דילך, סליק ונחית בכל ליליא. וכל מלין דאתגליין (נ"א לך בחסד ועלייהו אתמר ואתם וכו') על פתך (דברים ד) ואתם הדבקים ביי', אתם, ולא אומין עובדי כוכבים ומזלות. ובגין דא, (שמות כב) זבח לאלהים יחרם, אלהים אחרים. בלתי לי' לבדו.

זכאה עמא קדישא, דאתקריאו עאנא דקודשא בריך הוא, למקרב גרמייהו קרבנין קמיה. כמה דאתמר, (תהלים מד) פי עלך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה. וקרבין גרמייהו כעאנין, בתעניתא. דמעוט חלבא ודמא, דתעניתא, איהו חשיב

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

יתיר מקרבנא דבעירן, דהוה מתמעט דמא וחלבא וכל אינון אמורין ופדרין, דמתאכלין כל ליליא.

זכאין אינון, (ס"א ישראל) דמקרבין רוחין דלהון, קרבנין קדם יי'. ובכל ליליא ויליליא, דרוחא דלהון היא העולה לגביה, אי סליק לה, בתורה ומצוה, בתורה, דאיהי עשר אמירן, דאתייהבו מאת י' דבעשר דברן, מאתוון ה"ה. (ס"א בו, בשית) בשית חומשי תורה בספר בראשית. חמשה אינון דאתקריאו חמשה חומשי תורה. שתי תאה ספר בראשית אקרי. ובמחשבה דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאתמר ביה, ישראל עלה במחשבה. ולאן אתר סליק. לגבי פתר דתמן עלת העלות, מופלא ומכוסה.

זכאה מאן דסליק ליה במצוה, דאיהי מצות תפילין, דבהון ארבע פרשיות, דבהון שם ידו"ד. י': קדש לי. ה': והיה פי ביאף. ו': שמע ישראל. ה': והיה אם שמוע. במחשבה. לקשרא לה ביד, דשכינתא איהו י"ה פלילא ממעשה דאיהי ה'. ודבור דאיהי בינה, פלילא ו' ספיראן. ובמחשבה דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ידו"ד: י"ד אתוון, כחושבן יד. ואתרמיזו בארבע פרשיין, וביתא דתפלין א', ותרין רצועי דרישא, (נ"א ודיחה) שבע. דתרין שינין תשע. וקשר דרצועה עשר. וד' פרשיין דיד, (ס"א הרי י"ד.) יד דשכינתא, יד ידו"ד. בגינה אתמר, (תהילים לא) בידך אפקיד רוחי וגו'. רוח אתפקד לידו"ד. וקודשא בריך הוא נחית לגביה, לקבלא ליה לגבי שכינתא. ונטרי ליה קודשא בריך הוא ושכינתיה. ומאן גרים דא. מאן דבכל מצוה ומצוה, סליק שכינתא לגבי קודשא בריך הוא.

וע' (ויקרא רמ"ט ע"ב) תיבין דיענה יי' ביום צרה. ובמאי צווחת. אלא ודאי ישראל אית בהון מארי תורה, מלאכים, מסטרא דאילת השחר, דאיהי שכינתא. ותרין דרגין אינון, בקר ושחר, ועלייהו אתמר, (תהילים טז) נעימות בימינה נצח. (ק"י ע"א) בקר דאברהם, דאיהו חס"ד, דא סליק יתיר ביומא דפורקנא, אבל שחר אקדים ליומא דפורקנא. ומאי איהו. נצח, דשכינתא מסטריה אתקריאת אילת השחר. ובגין דא, ל"מ נצ"ח, תמן נצ"ח, תמן ל"מ. דאינון ע' קלין דצווחת אילת השחר על בנהא, דאתתקף עלייהו קדרותא בגלותא, שחרות השחר בע' שנין בתראין, (בשבעים) בתיחא זמנא יתקיים בישראל, (ישעיה כו) כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה פן היינו מפניך יי'. ועל פן נקוה לך יי' אלהינו.

ובהון אילת אעילת רישאה בין ברפחא. רישא, איהו צדיק יסוד עולם. בין ברפחא דאינון נצח והוד. ואומי לה ביה, למפרק לבנהא בבקר, דאיהו אריה בקר ימינא דאברהם, משיח בן דוד דנפיק מיהודה, דאתמר ביה, (בראשית מט) גור אריה יהודה. ובגין דא, (רות ג) חי יי' שכבי עד הבקר.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

וְבַהּ (ישעיהו סג) מוֹלִיךְ לַיְמִין מֹשֶׁה זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ בּוֹקֵעַ מִיַּם וְגוֹ', בְּגִין דְּתַפְאֲרַת דְּרָגָא דְּמֹשֶׁה גּוּפָא, וְחֹסֵד דְּרוּעָא דִּילֵיהּ, וּמֹשֶׁה אֲתַקְשָׁר בְּעַ"ב דְּאִיהוּ חֹסֵד, דְּרָגָא דְּאֲבֵרָהּ. דְּהַכִּי סְלִיק בְּחוּשְׁבֵּן ח"י. וּו'ו' מִן וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, תִּלְתַּת עֲנַפֵּי אָבְהוֹן, ש. דְּאֲתַקְשָׁר בְּש' שֶׁל מֹשֶׁה. דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּן וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְּׂמַאל וְגוֹ', וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. מ'ה מִן מֹשֶׁה, וּדְמוּת פְּנִיָּהּ פְּנֵי אָדָם. (ס"א דְּאִיהוּ) דְּרוּעָא שְׂמַאלָא, אֲתַמַּר בֵּיהּ, שְׂמַאל דּוּחָה, וַיְמִין מְקַרְבַּת. דְּאִף עַל גַּב (דף ק"כ ע"א) דְּאֲקָדִים בְּתִשְׂרֵי, דְּאֲוִקְמוּהָ בֵּיהּ מְאָרִי מִתְנַתִּין, בְּתִשְׂרֵי עֲתִידִין לְהַגְאֵל. תְּהֵא דּוּחָה, בְּגִין דְּלֹא יְמוּת מְשִׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם, דּוּחָה מִתְשִׂרֵי דְּאִיהֵי שְׂמַאל. עַד דְּיִקְרַב יָמִין, פִּסַּח דְּרוּעָא יְמִינָא. לְקַיִים בְּהַ, (מיכה ז) פִּימֵי צִאתָךְ מְאָרִץ מְצָרִים אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת וְהֵאֵי אִיהוּ בְּנִסָּן נִגְאָלוּ וּבְנִסָּן עֲתִידִין לְהַגְאֵל. לְקַיִים בְּהוֹן (ישעיה נד) וּבְחֹסֵד עוֹלָם רַחֲמֵיךָ אֲמַר גְּאֻלְךָ יי'.

וּלְבַתֵּר נְטִלֵי כְּלָהוּ מַגְבּוּרָה, דְּמַנְיָה מְשִׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם, לְנִטְלָא נּוֹקְמָא מְשֻׁנְאוֹי. דְּהַכִּי בְּעֵי לְנִקְאָה עֲבוּרָא, דְּאִינּוֹן יִשְׂרָאֵל, בִּימִינָא. וּלְבַתֵּר לְאוּקְדָא קֶשׁ, בְּשְׂמַאלָא. הִדָּא הוּא דְּכְתִיב, (עובדיה א) וְהָיָה בֵּית יַעֲקֹב אִשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהַבָּה וּבֵית עֵשׂוֹ לְקֶשׁ וּדְלָקוּ בְּהֵם וְאֶכְלוּם. וּכְנִישׁוּ דְּעֲבוּרָא, דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא. בֵּיהּ (בראשית כה) וַיֵּאֲסֹף (אל עמי). לְאֵן אֲתֵר. לְבֵיתָא, דָּא שְׂכִינְתָא.

אַבְל בְּדִרְגָּא דְּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, אִיהוּ דְּקָא רְמִיז, (במדבר כב) עֲתָה יִלְחָכוּ הַקְּהָל אֶת כָּל סְבִיבֵיתֵינוּ כְּלַחוּף הַשּׁוּר אֶת יָרֵךְ הַשֹּׁדֶה. דְּעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר, (תהלים צב) בְּפִרְחֵ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וְגוֹ'. מִפְּסַח וְעַד תִּשְׂרֵי, יְהֵא פּוֹרְקָנָא דְּאִיהוּ עַד. וּמִתַּמָּן וַאֲיִלְךָ יְהֵא הַשְּׂמַדָּה דְּלַהוֹן, (תהלים צב) לְהַשְּׂמַדִּים (פורקנא) עֲדֵי עַד. (נ"א ולא עד בכלל, אלא עד דמטי לעד, מתמן ואילך להשמדם עדי עד) כַּד מְטוּ לְתִשְׂרֵי דְּאִיהוּ שׁוּר, בֵּיהּ כְּלַחוּף הַשּׁוּר.

וּסְמִיכָה (ס"א דִּישְׂרָאֵל וּמְטוּ דְּלַהוֹן בִּימִינָא וְכו') דְּלַהוֹן דִּישְׂרָאֵל, בִּימִינָא דְּאִיהוּ אַרְיָה. אַבְל קִימָה דְּלַהוֹן בְּגּוּפָא דְּאִילָנָא. וְהֵאֵי אִיהוּ כָּל הַפּוֹרְעַ כּוֹרַע בְּבִרוּךְ, צְדִיק. דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ בְּיוֹסֵף הַצְּדִיק, (בראשית לו) וְהִנֵּה תִסְפְּינָה אֲלֵמֶתִיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוּיֶן לְאֵלֹמֶתִי. וְהֵאֵי אִיהוּ, (רות ג) חֵי יי' שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר. וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, דְּרָגָא דְּמֹשֶׁה רַבִּינוּ לְעִילָא. (ס"א וּבְמֹשֶׁה) וּמֹשֶׁה לְתַתָּא, בֵּיהּ יְקוּמוֹן כָּל יִשְׂרָאֵל, כְּאַבְרִיִן דְּגּוּפָא, דְּבֵיהּ כְּלָהוּ זְקִיפִין בְּעַמִּידָה. וּבְהֵאֵי אִיהוּ כָּל הַזּוֹקֵף, זּוֹקֵף בְּשֵׁם, בְּגִין דְּעֲלִיָּה אֲתַמַּר, (שמות לג) וַאֲדַעַף בְּשֵׁם, יְהוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דּוּד, דְּאִיהוּ אַרְיָה, מִימִינָהּ. וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, דְּאִיהוּ שׁוּר, מְשֻׁמְאֵלִיהּ. מִימִינָא אֲבֵרָהּ, מְשֻׁמְאֵלָא יִצְחָק, וְאִיהוּ נֶשֶׁר בְּאֲמַצְעִיתָא. שְׁלִשְׁתַּת דְּלַהוֹן, מְסֻטְרָא דְּיַעֲקֹב. ש' דְּמֹשֶׁה, קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ. מְסֻטְרָא דְּאַרְיָה, ג' אֲנַפִּין דְּאַבְהוֹן, אֲתַקְרִיאוּ אַרְיֹת. בְּקַר. מְסֻטְרָא דְּשְׂמַאלָא אֲתַקְרִיאוּ פְּרִים מְנַגְחִים. וּמְסֻטְרָא (פ' ע"ב) דְּאֲמַצְעִיתָא, אֲתַקְרִיאוּ נְשָׂרִים. וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (שמות יט) וַאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְפֵי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

נָשְׂרִים וְאָבִיא אֶתְכֶם אֵלַי. הָא אֵינּוֹן ט'. עֲשִׂירָאָה, וּרְבִיעָאָה, אָדָם (מה שמו) דְּמִשָּׁה דְּרָכִיב עַל תַּלְת חִיוּוֹן.

וְאִתְמַר בִּישְׂרָאֵל, (בראשית א) וַיֵּרְדוּ בְדִגַּת הַיָּם, מִמֶּנָּן דִּימָא, בְּסִטְרָא דְנַחֲשׁ, דְהוּה שָׂרָה דְמִצְרַיִם, דְאִתְפְּשֵׁט בְּגָלוּתָא בְּתַרְאָה, מִיָּם עַד יָם. וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם, עַרְבוּבֵיָא בִישָׂא. עֲמֻלְקִים, (בראשית ר"ה ע"א) נְפִילִים, תְּעַרְוּבַת דְכָל אוּמִין, בְּכָל סִטְרָא, בְּגָלוּתָא בְּתַרְאָה, בֵּין בִּישְׂרָאֵל, בֵּין בִּישְׂמַעְאֵל, בֵּין בְּעֵשׂוֹ. (באומות העולם) וּבְבַהֲמָה, אֵלִין בְּנֵי עֵשׂוֹ. דְשׁוּלְטַנְתְּהוֹן בְּכָל הָאָרֶץ.

וַיִּתְקַיֵּים בְּמִשְׁיַח, (תהלים עב) וַיֵּרֶד מֵיָם עַד יָם וּמִנְהַר עַד אֶפְסַי אֶרֶץ. וְהָכִי בְב' מְשִׁיחִין, וְהָכִי בִישְׂרָאֵל, וְכֹלָא בְזִכּוּת מ"ה (שמו) דְּמִשָּׁה. וַיִּיתוֹן, נִס דְּמִשְׁיַח בֵּן דְדוּד, מִיְהוּדָה, אַרְיָה רְשִׁים עָלֶיהָ, וְנִס דְּמִשְׁיַח בֵּן יוֹסֵף, שׁוּר רְשִׁים עָלֶיהָ. וְנִס דְשִׁילָה, אַרְיָה לִימִינָא, שׁוּר לְשִׁמְאֵלָא, נָשֵׁר בְּאִמְצַעִיתָא, וְאָדָם עַל כְּלָהוּ. וְד' אֲנַפִּין לְכָל חַד. ד' שְׁבֻטִין דְג' חִיוּוֹן, י"ב. וּלְגַבֵּי אָדָם, דְאִיהוּ מַה שְׁמוֹ, בְּנֵי מִשָּׁה, דְבַהֲהוּא זְמַנָּא יִתְקַיֵּים בְּמִשָּׁה (במדבר יד) וְאִעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גָדוֹל וְעֲצוּם מִמֶּנּוּ. בְּהָהוּא זְמַנָּא, (קהלת ג) מ"ה ש' הָיָה הו"א שִׁיְהִיָּה. (קהלת ג) וְאִשְׁר לְהִיּוֹת כְּכֹר הָיָה.

וְהָאֱלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף, יִשְׂרָאֵל דְאִתְמַר בְּהוֹן, (יחזקאל לה) וְאִתְּן צֹאנֵי צֹאן מִרְעִיתֵי אָדָם אִתְּם, הוּו נִרְדָּפִים קָדָם עַרְב רַב, זָאבִים בִּישְׁיָן, הָא (בראשית מט) בְּנִימִין זָאב יִטְרֹף לְגַבִּיָּהוּ, דְטְרִיף לֹוֹן, וַיִּתְקַיֵּים בְּהָהוּא זְמַנָּא, בְּבִקְרָא יֹאכֵל עַד. דְהֵינּוּ עַד כִּי יָבֹא שִׁילָה, וְדָא בְקֹר דְאֲבָרְהָם. וְלְעַרְב יַחֲלֵק שָׁלָל דָּא עַרְב דִּי צַחֲקָא, דְתַמְּן תְּרִין מְשִׁיחִין. בְּחַד יִיכּוֹל (ס"א ממונא) מִמֶּנָּא דְאוּמִין דְעֵלְמָא. וּבְחַד יַחֲלֵק לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל.

דף ק"כ ע"ב

יִשְׂרָאֵל דְאֵינּוֹן אֵילָת, נִרְדָּפִין קָדָם רְשִׁיעֵיָא אַרְיוֹת. וַיִּתְעַר נְפִתְלֵי, דְאִיהוּ אֵילָה שְׁלוּחָה הַנּוֹתֵן אֲמָרֵי שְׁפָר. יִתְעַר בִּימִינָא (דף ק"כ ע"ב) דְאִיהוּ אַרְיָה מְשִׁיחַ בֵּן דְדוּד, דְאִתְמַר בֵּיָה, (בראשית מט) גּוֹר אַרְיָה יְהוּדָה מִטְרָף בְּנֵי עֲלִיתָ. וַיִּחְזְקוּן (ד"א ויחזור) עַל אוּמִין דְעֵלְמָא, פְּרַע שְׁכַב עֲלִיָּהוּ, לְמִטְרָף לֹוֹן מִי יִקִּימְנּוּ, בְּהָהוּא זְמַנָּא נְחֻזֵי מֵאֵן הוּא אֵלָה אַחְרָא, דִּיקִים לִיָּה מִלְטְרוֹף עֲלִיָּהוּ, אוּ אוּמָה וְלִישָׁן. וַיִּשְׂרָאֵל דְהוּו פִּיזְנָה, נִרְדָּפִין קָדָם נָשֵׁר, מִסִּטְרָא דְעוֹפִין דְאוּמִין דְעֵלְמָא. בְּהָהוּא זְמַנָּא, יִתְעַר נָשֵׁר, וַיִּתְפָּרֵשׁ גְּדַפְהָא, עַל עַרְבוּבֵי דְאוּמִין, וְעֵשׂוֹ וַיִּשְׂמַעְאֵל, דְאֵינּוֹן עֲמֻלְקִים, וְעַרְבוּבֵיָא בִישָׂא דִישְׂרָאֵל, וְטְרִיף לֹוֹן, דְלֹא יִשְׁתָּאֵר חַד מִנִּיָּהוּ, לְקַיֵּים מַה שְׁנֵאֲמַר בִּישְׂרָאֵל, (דברים לב) יִי' בְּדָד יִנְחַנּוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל נָכֹר.

מִתְמַן וְאֵילָה, אִין מְקַבְּלִים גְּרִים, כְּמַה דְאוּקְמוּהָ מְאָרֵי מִתְנִיתִין אִין מְקַבְּלִים גְּרִים לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ. וְאוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת דְעֵלְמָא דִישְׁתָּאֲרוֹן, יִתְעַר קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא חָיָה דְאָדָם, לְשִׁלְטָאָה עֲלִיָּהוּ. לְקַיֵּימָא בְּהוֹן, (ישעיה ס) כִּי תִגְוִי וְהַמְּמַלְכָה אֲשֶׁר

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

לא יעבדוך יאבדו. לקיים בישראל, (בראשית א) וירדו בדגת הים וגו'. (בראשית ט) ומוראכם וחתכם וגו'.

ומסטר דתבואות, ה' מיני נהמא, תבירין מפלהו. ואינון, חטה, ושעורה, וכסמת, ושבלת שועל, ושיפון. אמתיל לון לישראל, הדא הוא דכתיב, (ירמיה ב) קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה, בה'. כד יפקון מגלותא, הכי יהון תבירין, עד דיתבריר אוכל מתוך פסולת, דהיינו קש, ערב רב, עד דיתבררו וישתמודעו ישראל בינייהו, כבר, דאתבריר מגו מוץ ותבן. ועד דיתברירו מנייהו, י' דאיהו מעשר, לא שריא על ה', דאיהו נהמא, דה' מיני, לקיימא אומאה, (שמות יז) כי יד על פס י'ה. ובגין דא, מוץ ותבן, אינו מחוייב במעשר, עד דיתבריר. לבתר דיתבריר, מתפנשין לההוא אתר דאקרי ירושלם. כמה דחטה, דבתר דאתבריר קש ותבן, מכניסין לה לאוצר. הכי יתפנשון ישראל, דאינון בר, לירושלם, דאיהי בנויה על הר יי', דאתמר בה, (תהלים כד) מי יעלה בהר יי' ומי יקום במקום קדשו נקי כפים ובר לבב. נקי פבר, דאיהי עבורא כד בריר מגו פסולת. בההוא זמנא, נשקו בר כדבקדמיתא, דאתמר ביה, (שיר השירים א) ישקני מנשיקות פיהו. בר תרגום בן, בההוא זמנא דיהון נקיים פבר, מגו קש ותבן. שריא שמייה עלייהו, וקרא לון, (שמות ד) בני בכורי ישראל.

והכי מפל אילנין, לית תביר כגפן. בנטיעו דיליה תביר, בענבים דיליה תביר, דאינון פתישין בין רגלין. והכי זית זיתים דילה פתישין. בגלותא אמתילו ישראל בהון, הדא הוא דכתיב, (תהלים פ) גפן ממצרים תסיע. וכן בגלות רביעאה, (ישעיה ה) כי כרם יי' צבאות בית ישראל. וכגוונא דא לזית משולים ישראל, (ירמיה יא) זית רענן יפה פרי תאר. ובגין דא, (תהלים קכה) אשתך כגפן פוריה בירפתי ביתך בניך פשתילי זיתים. סמיך דא לדא, בגין דאינון תבירין בגלותא.

ולבתר דיהון נקיים מגו פסולת, יתקדשון לבי מקדשא, ביין לנסכא על גבי מדבחא, וזיתים לאדלקא בוצינא שרגין למנרתא. ומאן זכה להאי. יין דלא יתנסך לפוכבים ומזלות. דערב רב אינון יין דנתנסך לפוכבים ומזלות, ומנהון משומדים, מינים, אפיקורסים משומדים לעבירות שבכל התורה פלה.

וישראל דאתמר בהון (תהלים קכו) ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם. עד דיהון דרוכין בין רגלייהו, בגלותא לא אתברירו מנייהו. ובגינייהו אמר דוד עליו השלום, (תהלים מט) למה אירא בימי רע עון עקבי יסבני. ועלייהו אמר שלמה, (שיר השירים א) צאי לך בעקבי' הצאן. ביעק'ב. דעליה אתמר, לגבי נחש הקדמוני דפתי לתוה, (בראשית ג) הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב. בתר דיפקון מן גלותא, נמשלים לתפוחים, ולכל ריחין טבין. כגוונא דמפקנו דמצרים, דכתיב ביה (שיר השירים ח) תחת התפוח עוררתך.

פקודא בתר דא, להביא בפורים, ואבתריה להתודות על הפורים, ואבתריה להתודות על המעשר. ומארי מתניתין, מקשים על המעשר, דאי יהא קדם לקיטתו, או אחר לקיטתו עשורו. כגון אתרוג, דאתמר ביה באילן, הלך אחר חנטה. אית מאן דאמר, אחר בשול הפירות. ואתרוג מקצתו דומה לאילן, ומקצתו לתבואה, דאינון זרעים, דאתמר בהון, דלאחר לקיטתו עשורו. דאילן לאו איהו, אלא עד אחר גמר בשולו.

דף קכ"א ע"א

ובגין דא, תקינו המוציא (דף קכ"א ע"א) מאתר דבשולו יפה. לאפקא פת שרוף, אלא ממקום שהוא מוטעם. והכי תבואה, בתר לקיטתו, איהו כבישול פירות. וישראל, אינון משולים לאילן ולתבואה, דאתמר בהון (שמותכג) ראשית פפורי אדמתך תביא בית יי' אלהיך. והכי (דברים יח) ראשית גז צאנך תתן לו. דאינון ישראל. דאתמר בהון, (יחזקאל לה) ואתן צאני. והכי ישראל, (ירמיה ב) קדש (נ"א קדש ישראל) ליי' ראשית תבואתה, לאחר לקיטתו מן גלותא, עשור. ואתקריאו קדש ליי'.

וישראל אתקריאו אילנא רבא ותקיף, ומזון לכלא ביה. ביה אורייתא, דאיהי מזונא לעילא. ביה צלותא, דאיהי מזונא לתתא. (נ"א לעילא) ואפילו מלאכין לית לון מזונא, אלא בישראל. דאי לאו דישראל יתעסקון באורייתא, לא הוה נחית לון מזונא, מסטר דאורייתא, דאמתילא לעין, הדא הוא דכתיב, (משלי ג) עין חיים היא למחזיקים בה. ולא יבא, דאיהי מצוה.

והכי אורייתא אמתילא למי'א. והני לאשא. ולא הוה נחית מי'א מלעילא, וחמה דאיהי אשא, לא הוה נחית (ס"א מלעילא) לבשלא פירות האילן. אלא, בגין ישראל. ובגין דא אתמר בישראל, (שיר השירים ב) התאנה חנטה פגיה, אלן מארי מצות. והגפנים סמדר נתנו ריח, כד פתחין בתיובתא, ומיד אתמר בישראל, קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך, מן גלותא.

ובגין דא באילן, דאיהו עין החיים, באורייתא, באילן דמשתדלין בה, אזלין בתר חנטה, ומעשרין ליה, דשריא יו"ד עליהו, דאיהי חכמ"ה, א' מי' ובה מתכנשין ה"ה, דאינון פירות האילן. ומאן אילן. ו' אבל שאר עמא, אחר לקיטתו מן גלותא, עשורו. אינון צדיקים דאתמר בהון, (ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר. הדר בעובדיהון, דאחידאן במארי תורה ומצות, ואחר חנטה אזלין לגבייהו (נ"א ולגבי זרעים דתבואה ואחר חנטה אזלין לגבייהו) כאילן.

ובגין דא איקמוה במסכת קדושין, וקא משמע לן דאתרוג פירק, מה ירק דרפו ליגדל על כל מים, ובשעת לקיטתו עשורו. אוף אתרוג נמי דרפו ליגדל וכו' ומסטר'א דחכמה, אין מים אלא תורה. ובאתר אחרא לעילא, והא דתנו, אתרוג שוה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

לְאִילָן בְּשִׁלְשָׁה דְרָכִים, הָא אֲתָרוּג, אַחִיד ב' סְטָרִין, וְאֲתָרוּג אִיהוּ דִּיִּקְנָא דְלִבָּא, דְּאֲחִיד לְעֵילָא וְאֲחִיד לְתַתָּא. אַחִיד לְעֵילָא, הֵלֵב רוּאָה. אַחִיד לְתַתָּא, בְּדַעַת. כְּמָה דְּאִוְקְמוּהָ, הֵלֵב יוֹדַע. דַּעַת אִיהִי אֵילָנָא, תוֹרָה אִיבָא דִּילֵיהָ. עֵינִין דְּאִינוּן פְּקוּדִין, דְּבַהוּן הֵלֵב רוּאָה. (ע"כ רעיא מהימנא, שלח לך דף קע"ד ע"א ראשית עריסותיכם וכו').

אמרו המגיהים מצאנו ראינו הפקודים האלה בהעתקות הנמצאות עמנו היום מוטעים לכן אל נא ישיתו המעיינים עלינו חטאת. ועם העתקות מדויקות יתקנו המעוות וישימו העקוב למישור וכעת הגהנום כיד ה' הטובה עלינו

(שמות כב) וְאֲנָשִׁי קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (איוב כח) וְהַחֲכָמָה מֵאִין תִּמְצָא וְאִיזָה מְקוּם בִּינָה. זָכַאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לִיקְרָא לֹון, יְתִיר (נ"א ביקרא דלהון) עַל כָּל שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא. בְּקִדְמִיתָא אָמַר לֹון, (שמות יט) וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכְתַּת כְּהֻנִּים. לָא אַעֲדִי רַחֲמֻתָא סְגִיָּאָה מִנְהוּן, עַד דְּקָרָא לֹון וְגוֹי קְדוֹשׁ דְּאִיהוּ יְתִיר. לָא אַעֲדִי רַחֲמֻתָא מִנְהוּן, עַד דְּקָרָא לֹון (דברים יד) כִּי עִם קְדוֹשׁ אַתָּה. לָא אַעֲדִי רַחֲמֻתָא מִנְהוּן, עַד דְּקָרָא לֹון (שמות כב) וְאֲנָשִׁי קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי דְּאִיהוּ יְתִיר מִכָּלֵא.

כְּתִיב וְהַחֲכָמָה מֵאִין תִּמְצָא. אֲוִרִיָּתָא (בראשית מ"ז ע"ב) מַחֲכָמָה נִפְקַת, מֵאֲתֵר דְּאֲקָרִי (נ"ט) קֹדֶשׁ. וְהַחֲכָמָה נִפְקַת, מֵאֲתֵר דְּאֲקָרִי קֹדֶשׁ הַקְּדוֹשִׁים. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְכֵן יוֹבְלָא אֲתִקְרִי קֹדֶשׁ. דְּכְתִיב, (ויקרא כה) יוֹבֵל הִיא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם. וְיִשְׂרָאֵל כְּלִילָן מִנְיָהוּ, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב וְאֲנָשִׁי קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי.

דף קכ"א ע"ב

בְּקִדְמִיתָא קְדוֹשׁ, וְהַשְׁתָּא קֹדֶשׁ. מַה (ויקרא רצ"ט ע"א) בֵּין הָאִי לְהָאִי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, דָּא לְעֵילָא לְעֵילָא, וְדָא לָאוּ הֲכִי. דְּכְתִיב, (ישעיה ד) וְהָיָה הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֵאמָר לוֹ. בְּהָאִי אֲתֵר אֲקָרִי (דף קכ"א ע"ב) קְדוֹשׁ וְלְעֵילָא לְעֵילָא קֹדֶשׁ.

רַבִּי אַבָּא הוּא אֲזִיל בְּאַרְחָא, וְהוּוּ אֲזִיל עִמֵּיהָ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא, אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, (ס"א דתנינן) וְאֲנָשִׁי קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי, מְנַלְן. אָמַר לֵיהָ, הָא רַבִּי יוֹסִי וְכִלְהוּ חֲבֵרִיָּא שְׁפִיר קְאָמְרוּ, וְהֲכִי הוּא. מְנַלְן. דְּכְתִיב, (ירמיה ב) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִי יְיָ רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, רֵאשִׁית: וְדָאִי חֲכָמָה אֲקָרִי רֵאשִׁית, דְּכְתִיב, (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת יְיָ.

סדר הלימוד ליום יג שבט [יום 131 בשנה]

ומשום ד'ישראל אקרון קדש (ישראל) בשלימו דכלא, כתיב (שמות כב) ובשר בשדה טרפה לא תאכלו. דהא ישראל דאינון שלמין על פלא, לא ינקין מסטרא דדינא קשא. לפלב תשליכון אותו. לפלב ודאי, דהוא דינא חציפא תקיפא על פלא. כיון דדינא תקיפא שריא עלוי, ואטיל זוהמא ביה, אסיר להו לאינון דאקרון קדש. אלא לפלב תשליכון אותו ודאי, דאיהו דינא חציפא, דינא תקיפא יתיר מפלא, דכתיב, (ישעיה נו) והכלבים עזי נפש.

תא חזי, פד אדכר נבלה באורייתא, כתיב ב'ישראל קדוש, ולא קדש. הכא כתיב, ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו. והתם בנבלה כתיב, (דברים יד) לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה וגו', פי עם קדוש אתה. קדוש ולא קדש, דהא נבלה מסטרא ד'ישראל אתעביד, דלא פסיל האי אלא ישראל. וסגי אין גוונין, אית בה בנבלה. פמה דאוקימנא.

אמר רבי שמעון, כתיב הכא ואנשי קדש תהיון לי, וכתיב התם פי עם קדוש אתה ליי' אלהיך. ליי' אלהיך, לי מבעי ליה. אלא התם (ס"א אלא הכא) לעילא לעילא. והכא (ס"א והתם) שכונתא. וכתיב, (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו ולא קדש. בכאן קדוש, ולעילא קדש. כתיב קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה, בה"א פמה דאוקימנא. ועל דא ואנשי קדש תהיון לי ודאי.

רבי יצחק הוה יתיב קמיה דרבי שמעון, אמר ליה הא כתיב קדש ישראל ליי' סופיה דקרא כתיב כל אוכליו יאשמו, מאי קא מיירי. אמר ליה רבי שמעון, שפיר קא אמר, כל אוכליו יאשמו, היינו דכתיב, (ויקרא כב) ואיש פי יאכל קדש בשגגה וגו'. וכתיב, וכל זר לא יאכל קדש. ומשום ד'ישראל אקרון קדש, כתיב כל אוכליו יאשמו. אתא רבי יצחק ונשיק ידוי, אמר, אי לא אתינא הכא אלא למשמע מלה דא סגי.

אמר ליה רבי, הא תנינו, דקדש, יתיר לעילא מן קדוש. אי הכי, הא כתיב (ישעיה ו) ק' ק' ק' יי' צבאות, ודא שלימו דכלא. אמר ליה תא חזי, פד מתחברין פחדא, פלהו אתעבידו חד ביתא, והאי (ויקרא צ"ג) ביתא, אקרי קדש. פללא דכלהו קדוש ובגיני פך קדש, הוא פללא, דכלא אתפליל ביה. וישראל פד אתפלל בהו מהימנותא שלימתא קדש אקרון, פללא דכלא, דכתיב קדש ישראל ליי'. ובגיני פך, ואנשי קדש תהיון לי.

לְגִיוֹן חַד שְׂאִיל לְר' אַבְא, אָמַר לִיה, לָא פְתִיב וּבִשְׂר בְשָׂדָה טְרַפָּה לָא תֹאכְלוּ, אִי הָכִי, מֵאִי דְכְתִיב, (תהלים קיא) טְרַף נָתַן לִירָאִיו. טְרַף נָתַן לְכַלְבִּים מִבְּעֵי לִיה, אִמְאִי נָתַן לִירָאִיו. אָמַר לִיה, רִיקָא, מִי פְתִיב טְרַפָּה נָתַן לִירָאִיו, טְרַף כְּתִיב. וְאִי תִימָא, טְרַף כְּטְרַפָּה. נָתַן לִירָאִיו וְדֵאִי דְמִלָּה דָּא, לָא יְהִיבָה לְאַזְדַּהֲרָא בֵיה, אֲלֵא לְאַיְנוֹן דְּחִלִּי שְׂמִיָּה, וְדַחְלִין לִיה. בְּגִין כֶּף הָאִי מִלָּה לָא יְהִיב לְכוּ, דְּהָא יָדַע דְּאַתּוֹן לָא דַחְלִין לִיה, וְלֹא נְטְרִין פְּקוּדוֹי, וּבְגִין דְּהָאִי מִלָּה חוּמְרָא דְּאוּרִייתָא, וּבְעֵי לְאַזְדַּהֲרָא בֵּיה, נָתַן לִירָאִיו, לִירָאִיו וְדֵאִי, וְלֹא לְאַחֲרֵי. וְכַל חוּמְרֵי דְּאוּרִייתָא, לָא יְהִיב לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲלֵא לְאַיְנוֹן דְּחִלִּי חֲטָאָה, לְאַיְנוֹן דְּחִלִּי פְּקוּדוֹי וְלֹא לְכוּ.

תַּאנִּי רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב (ס"א קדש ישראל וכתוב ואנשי וגו') וְאַנְשֵׁי קֹדֶשׁ תַּהֲיוּן לִי, מֵהוּ וְאַנְשֵׁי. וּלְבַתֵּר קֹדֶשׁ, אֲלֵא וְאַנְשֵׁי קֹדֶשׁ וְדֵאִי. דְּתַנְיָנָן, לָא נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל לְחִירוֹ, אֲלֵא (בראשית ל"א ע"ב) מִסְטָרָא דְּיוֹבְלָא. בְּתַר דְּנִפְקוּ לְחִירוֹ, נִקִּיט לֹון הָאִי יוֹבְלָא בְּגַדְפוּי, וְאַקְרוּן גּוֹבְרִין דִּילִיָּה. בְּנִין דִּילִיָּה, וְכְתִיב בֵּיה בְּיוֹבְלָא, (ויקרא כה) יוֹבֵל הִיא קֹדֶשׁ תַּהֲיֶה לָכֶם, קֹדֶשׁ וְדֵאִי, לָכֶם וְדֵאִי. וּבְגִינֵי כֶּף, וְאַנְשֵׁי קֹדֶשׁ תַּהֲיוּן לִי, אֲנְשֵׁי קֹדֶשׁ וְדֵאִי, גּוֹבְרִין דִּילִיָּה מִמֶּשׁ.

דף קכ"ב ע"א

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר דָּא, (דף קכ"ב ע"א) וְעַל דָּא זְכוּ יִשְׂרָאֵל לְאַתְקְרִי אַחִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכְתִיב, (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי וְגו'. לְבַתֵּר אַקְרוּן קֹדֶשׁ מִמֶּשׁ. דְּכְתִיב, (ירמיה ב) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִי רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, קֹדֶשׁ וְלֹא אֲנְשֵׁי קֹדֶשׁ, בְּגִינֵי כֶּף כָּל אַכְלִיו יֵאָשְׁמוּ, וְכְתִיב, (ויקרא כב) וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ. (ויקרא כב) וְאִישׁ פִּי יֹאכַל קֹדֶשׁ בְּשִׁגְגָה.

תַּאנָּא, יִשְׂרָאֵל אַקְרוּן קֹדֶשׁ, וּבְגִין דְּאַיְנוֹן קֹדֶשׁ, אָסִיר לִיה לְאַיְנֵשׁ, לְמַקְרֵי לְחַבְרִיָּה בְּשִׂמָּא דְּגִנְאִי, וְלֹא לְכַנְאָה שְׂמָא לְחַבְרִיָּה, וְעַנְשִׁיהּ סְגִי. וְכַל שְׁפֹן בְּמַלִּין אַחֲרֵינָן. תַּאנָּא, כְּתִיב (תהלים לה) נִצּוֹר לְשׁוֹנֶף מֶרַע וְגו'. מֵהוּ מֶרַע. דְּבְגִין לִישְׁנָא בִישָׂא, מֶרַעִין נַחְתִּין לְעֵלְמָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי כָּל מֵאֵן דְּקָרִי לְחַבְרִיָּה בְּשִׂמָּא דְּלִית בֵּיה, וְגַנִּי לִיה, אַתְפֹּס בְּמָה דְּלִית בֵּיה, דְּאָמַר רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר רַבִּי חֲזַקִּיָּה, כָּל מֵאֵן דְּקָרִי לְחַבְרִיָּה רְשַׁע, נַחְתִּין לִיה לְגִיָּהֶנָּם. וְנַחְתִּין לִיה לְעֵלְעוֹי, בַּר אֵינּוֹן חֲצִיפִין דְּאוּרִייתָא, דְּשָׂרִי לִיה לְאַיְנֵישׁ לְמַקְרֵי לְהוּ רְשַׁע.

הָהוּא גְבַרָּא, דְּלִיִּט לְחַבְרִיָּה, אַעְבַּר רַבִּי יִיסָא, אָמַר לִיה כְּרִשְׁעָא עַבְדָּתָא. אַתְיִיָּה לְקַמִּיָּה דְּרַבִּי יְהוּדָה, אָמַר לִיה רְשַׁע לָא קַאמִינָא לִיה, אֲלֵא כְּרִשְׁעָא, דְּאַחֲזִי מְלוֹי

פְּרָשָׁע, וְלֹא אָמִינָא דְאִיהוּ רָשָׁע. אַתָּא רַבִּי יְהוּדָה, וְשֹׁאִיל לְעוֹבְדֵי קָמִיָּה דְרַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר לִיה, וְדָאִי לָא אֶתְחַיֵּיב. מְנַלְן. דְּכַתִּיב, (איכה ב) הִיָּה יְיָ פְּאוֹיֵב, וְלֹא אוֹיֵב. דָּאִי לָאוּ חֲכִי, לָא אֶשְׁתָּאֵר מִיִּשְׂרָאֵל גְּזַעִין בְּעַלְמָא. פְּגוּוֹנָא דָּא, (איכה ב) הִיָּתָה פְּאֶלְמָנָה, וְלֹא אֶלְמָנָה, פְּאֶלְמָנָה דְּאֻזִּיל בְּעַלְהָ לְעֵבְרָא דִּימָא, וּמְחַפָּאת לִיה. אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וּמְהַכָּא מְשַׁמַּע, מְהַתֵּם מְשַׁמַּע, דְּהוּא עֶקְרָא דְכֻלָּא, דְּכַתִּיב, (יחזקאל א) וְעַל דְּמוֹת הַפְּסָא דְּמוֹת פְּמַרְאָה אָדָם. כְּמַרְאָה אָדָם, וְלֹא מַרְאָה אָדָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתִיב, (שיר השירים ב) כְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר וְגו', כְּתַפּוּחַ וְלֹא תַפּוּחַ. כְּתַפּוּחַ: דְּמַתְּפָרְשָׁא בְּגוּוֹנִי, וּבְגוּוֹנִין אֶתְאַחְדָּא מִלְּתָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֱלוּ לָא אֶתִּינָא חֲכָא אֶלָּא לְמִשְׁמַע מַלִּין אֱלִין, דִּי.

תָּאנָא כְּתִיב, (זכריה יב) וְהָיָה הַנִּכְשֵׁל בְּהֵם בַּיּוֹם הַהוּא כְּדוֹד. כְּדוֹד, וְלֹא דוֹד. כְּדוֹד, דְּאָמַר, (דברי הימים א כב) וְהָיָה בְּעֵינֵי הַכִּינּוּתֵי לְבֵית יְיָ. וְכַתִּיב, (תהלים פו) כִּי עֲנִי וְאֲבִיוֹן אָנִי. וְהוּא מְלָכָא עַל מְלַכִּין הוּא, וְהוּא קָרִי לְגַרְמִיָּה חֲכִי. אָמַר רַבִּי אַבָּא, זַפְּאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא קָרָא לוֹן כְּקֹדֶשׁ, אֶלָּא קֹדֶשׁ מִמֶּשׁ, דְּכַתִּיב קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִי, וּבְגִין כֶּךָ כָּל אַכְלִיו יֵאשְׁמוּ וְגו'.

תָּאנָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָאִי קָא חֲמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְמִיָּהֵב דִּינִין לְיִשְׂרָאֵל, בְּתַר עֶשֶׂר אַמִּירָן. אֶלָּא חֲכִי תִנְיָנוּ, מְסַטְרָא (פ"ד ע"א) דְּגִבּוּרָה, אֶתְיִיְהִיבֵת אֹרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל. בְּגִינֵי כֶּךָ, בְּעָא לְמִיתָן שְׁלָמָא בִּינֵייהוּ, בְּגִין דְּאֹרִייתָא תְּהָא נְטִירָא מְכַל סְטְרוֹי. דְּאָמַר רַבִּי אַבָּא אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לִית עֲלֵמָא מִתְקִימָא, אֶלָּא עַל דִּינָא, דְּאֶלְמָלָא דִּינָא, לָא מִתְקִימָא. וּבְגִין כֶּךָ עֲלֵמָא בְּדִינָא אֶתְבְּרִי, וְאֶתְקִיִּים.

תָּאנָא, רַבִּי אַבָּא, כְּתִיב (ירמיה כא) דִּינּוּ לְבַקֵּר מִשְׁפָּט. וְכִי לְבַקֵּר, וְלֹאוּ בְּכָל יוֹמָא. אֶלָּא לְבַקֵּר, עַד לָא יִיכְלוֹן דִּינִין, וְלֹא יִשְׁתּוּן, דְּכָל מָאן דְּדָאִין דִּינָא בְּתַר דְּאָכַל וְשָׁתָה, לָאוּ דִּינָא דְּקִשׁוּט הוּא, דְּכַתִּיב, (ויקרא יט) לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם. מָאִי עַל הַדָּם. אֹזְהָרָה לְדִינֵי, דְּלֹא יִיכְלוֹן עַד דְּדִינֵי דִּינָא, דְּכָל מָאן דְּדָאִין דִּינָא בְּתַר דְּאָכַל וְשָׁתָה, כְּאֵלוּ חֵיִיב דְּמָא דְּחֻבְרִיָּה לְאַחְרָא, דְּהָא דְּמִיָּה מִמֶּשׁ יְהִיב לְאַחְרָא. הָאִי בְּמִמוֹנָא, כָּל שְׁכָן בְּדִינֵי נְפִשׁוֹת, דְּבַעוּ דִּינֵי לְאַסְתְּמָרָא, דְּלֹא לְמִידָן דִּינָא אֶלָּא קֹדֶם דְּאָכְלוּ וְשָׁתוּ, וְעַל דָּא כְּתִיב דִּינּוּ לְבַקֵּר מִשְׁפָּט וְכַתִּיב, (ירמיה יט) אֲנִי יְיָ עוֹשֶׂה חֶסֶד וּמִשְׁפָּט וְצִדְקָה בְּאֶרֶץ כִּי בְּאֵלֶּה חֲפָצַתִּי נְאֻם יְיָ.

דף קכ"ב ע"ב

תְּנִיָּא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאן דְּמִשְׁקַר בְּדִינָא, מִשְׁקַר בְּתַקוּנֵי מְלָכָא. מָאן תַּקוּנֵי מְלָכָא. אֵינּוֹן דְּאֶתְמַר, דְּכַתִּיב עוֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בְּאֶרֶץ. וְכַתִּיב כִּי בְּאֵלֶּה

חֲפֻצְתִּי נָאִם יי'. וְכֹלָא הָאֵי בְּהָאֵי תִלְיָא. (נ"א והלא בהאי תליא) רבי יוסי אמר, אֵלֵיךְ אֵינּוֹן תִּקְוִי כְּרִסְיָא, דְּכֹתִיב, (תהלים פט) צִדֵּק וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כְּסָאךְ. וְכֹתִיב (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד (דף קכ"ב ע"ב) כְּסָא.

כאן מתחיל אידרא דמשכנא תניא ברוזא דרזין, רישא דמלפא, אתתקן בחסד ובגבורה. בהאי רישא, תליין שערי, נימין על נימין, דאינון כל משיכותא דמתאחדן בהו עלאי ותתאי. מארי דמארין, מארי דקשוט, מארי דמתקלא, מארי דיבבא, מארי דיללה, מארי דדינא, מארי דרחמי, וטעמי אורייתא, ורזי אורייתא דכין, מסאבן, פלהו אקרון שערי דמלפא, כלומר משיכותא דאתמשך ממלפא קדישא, וכלא נחית מעתיקא סתימאה. (קדישא)

מִצְחָא דְּמִלְפָּא, פְּקִידוֹתָא דְּחִיבִיא, כִּד אֲתַפְקֵן בְּעוֹבְדֵיהוּ, וְכִד אֲתַגְלִיין חוֹבֵייהוּ, כְּדִין אֲקָרִי מִצְחָא דְּמִלְפָּא. כְּלוּמַר, גְּבוּרָה אֲתַתְקַף בְּדִינוּי, וְאֲתַפְשֵׁט בְּסִטְרוּי, וְדָא אֲשֶׁתְּנִי מִמִּצְחָא דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא, דְּאֲקָרִי רְצוֹן.

עֵינֵין דְּמִלְפָּא, אֲשַׁחוּתָא דְּכֹלָא, אֲשַׁחוּתָא דְּעֵלְאִין וְתַתְּאִין, וְכֹל אֵינּוֹן מְאָרִי אֲשַׁחוּתָא הֵכִי אֲקָרוֹן. בְּעֵינֵין, גְּוֹנִין אֲתַאֲחֵדוּ, וְאֵינּוֹן גְּוֹנִין אֲקָרוֹן, כֹּל אֵינּוֹן מְאָרִי אֲשַׁחוּתָא דְּמִלְפָּא, כֹּל חַד כְּפוּם אֲרַחֲיָה, וְכִלְהוּ גְּוֹנִין דְּעֵינָא אֲקָרוֹן. כְּמָה דְּאֲתַחְזִי אֲשַׁחוּתָא דְּמִלְפָּא, הֵכִי גְּוֹנִין מִתְעָרִין.

גְּבִינֵי דְּעֵינֵין, אֲקָרוֹן, אֲתֵר דִּיהֵבִין אֲשַׁחוּתָא, לְכִלְהוּ גְּוֹנִין מְאָרִי אֲשַׁחוּתָא. הֵנִי גְּבִינֵין לְגַבֵּי דְּלִתְתָא, גְּבִינֵין לְאֲשַׁחוּתָא מִהֵהוּא נְהָרָא דְּנִגִיד וְנִפִיק, אֲתֵר לְאֲתַמְשַׁכָּא מִהֵהוּא נְהָרָא, לְאֲסַתְחָאָה בְּחוּרָא דְּעֵתִיקָא, מִחֻלְבָּא דְּנִגִיד מְאָמָא. דְּכִד גְּבוּרָה מִתְפַּשְׁטָא, וְעֵינֵין מְלַהֲטוּן בְּגוּוֹן סוּמְקָא, נְהִיר עֵתִיקָא קְדִישָׁא חִיּוּרָא דִּילֵיהּ, וְלַהֲטָא בְּאֲמָא, וְאֲתַמְלִיָּא מִחֻלְבָּא, וְיִנְקָא לְהֵנִי, (לכלא) וְאֲסַתְחָן כִּלְהוּ עֵינֵין, בְּהֵהוּא חֻלְבָּא דְּאֲמָא, דְּאֲתַנְגִיד וְנִפִיק תְּדִיר. הֵדָא הוּא דְּכֹתִיב, (שיר השירים ה) רוּחְצוֹת בְּחֻלְבֵי. בְּחֻלְבֵי דְּאֲמָא, דְּנִגִיד תְּדִירָא וְלֹא פְּסִיק.

חוּטְמָא דְּמִלְפָּא קְדִישָׁא, תִּקְוִנָא דְּפְרָצוּפָא, כִּד מִתְפַּשְׁטוּן גְּבוּרוֹן, וּמִתְאֲחֵדוּן כְּחֵדָא, אֵינּוֹן חוּטְמָא דְּמִלְפָּא קְדִישָׁא. וְאֵינּוֹן גְּבוּרוֹן מִחַד גְּבוּרָה אֲחִידוּן וְנִפְקִין. וְכִד דִּינֵין מִתְעָרִין, וְנִפְקִין מִסִּטְרֵיהוּ, לֹא מִתְבַּסְמֵן, אֲלֵא בְּתַנְנָא דְּמִדְבָּחָא. וְכִדִּין כְּתִיב, (בראשית ח) וַיֵּרַח יי' אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ. שְׁאֵנִי חוּטְמָא דְּעֵתִיקָא, דְּלֹא אֲצִטְרִיךְ, דְּחוּטְמָא דְּעֵתִיקָא, אֲרַךְ אֲפִים בְּכֹלָא אֲקָרִי, וְהֵהוּא נְהִירוֹ דְּחֻכְמָתָא סְתִימָאָה, אֲקָרִי חוּטְמָא דִּילֵיהּ. וְהֵינּוּ תְּהֵלָה, דְּכֹתִיב, (ישעיה מח) וְתִהְיֶה לְךָ אַחֶסֶם לְךָ. וְעַל דָּא אֲתַעֵר דּוּד מִלְפָּא, (תהלים קמה) תִּהְיֶה לְדוּד וְגו'.

אודנין דמלפא, פד רעוא אשתכת, ואמא ינקא, ונהירו דעתיקא קדישא
אתנהיר, מתערין נהירו דתרין מוחי, ונהירו דאבא ואמא, כל אינון דאקרון מוחי
דמלפא, ומתלהטין פחדא. וכד מתלהטן פחדא, אקרון אזני יי. דהא אתקבילת
צלוחתהון דישראל. וכדין אתערותא לטב ולביש, ובאתערותא דא, מתערין מארי
דגדפיין, דנטלין קלין דעלמא, וכלהו אקרון אזני יי.

אנפוי דמלפא, נהירו דאבא ואמא, ואתפשטותא דלהון, דנהרין וסחרין,
ולחטין בהאי רישא דמלפא. וכדין סהדותא אסתהד במלפא (נ”א במלכא דמלכא)
מנייהו. דיוקנא דמלפא, יקירותא מפלא. מרישא שארי חסד עלאה, וגבורה.
ונהירו דאבא ואמא אתפלג, נהירו דאבא בתלת נהורין, ואמא בתרין, הא חמשה.
חסד וגבורה בחד נהורא, הא שיתא. לבתר, אתעטר חס”ד, ואתלהיט (ואתנהיר)
בתרין נהורין דאתנהיר ואינון תמנייא. (נ”א לבתר אתעטר) וגבורה, אתנהיר בחד,
הא תשעה. וכד מתחברן כלהו נהורין פחדא, אקרון דיוקנא דמלפא, וכדין פתיב,
(ישעיה מב) יי’ כגבור יצא פאיש מלחמות יעיר קנאה וגו’.

שפוון דמלפא, הכי תאנא, פד אתנהיר נהירו דאבא, נהיר בתלת נהורין. מחד
נהורא, נהיר חסד עלאה. מחד נהורא, אתנהיר נהירו דאקרי מוחא דמלפא. וחד
נהורא, הוה תלי, עד דאתנהיר נהירו דאמא. וכד אתנהיר אתנהיר בחמש נהורין.

דף קכ”ג ע”א

במאי אתנהיר, מחד שבילא דטמיר וגניז, (דף קכ”ג ע”א) דאתדבק ביה אבא,
דכתיב, (איוב כח) נתיב לא ידעו עיט וגו’. כמה דאתדבק דכורא בנוקבא,
ואתעברת, ואולידת, ואפיקת חמש נהורין. (ד”א מאינון חמש) ומאינון חמש נהורין,
אתגליפו חמשין תרעין, דנהורין סגיאין. חמשין אינון, לקבליהון, מ”ט פנים
טהור, מ”ט פנים טמא, באורייתא, אשתאר חד, והאי חד אתנהיר בכלא, וההוא
דאבא, הוה תלי. פד מתחברן פחדא, ומתישבון במלפא, אקרון שפוון דמלפא.
ובגיני פד, גזר מלין דקשוט.

ופומא, בהו תלייא, פתיחותא דפומא. מאי פומא. אלא דעת גניז בפומא
דמלפא, דאקרי תפארת. פשיטותא דתפארת, דכל אוצרין וכל גוונין אתאחדן
ביה. דכתיב, (משלי כד) ובדעת חדרים ימלאו. וההוא דעת, הוא גניז, בפומא
דמלפא. ומלייא כל אדרין ואכסדראין. וכד אתער נהירו דביה ונפיק, פדין אקרי
פה יי’. ושפוון דאינון תרין נהורין מאבא ומאימא, בשעתא דאתערען בההיא
נהירו דדעת, מתחברן פחדא, ומלין אתגזרו בקשוט, בחכמה בתבונה ובדעת.
וכדין, כל מלין דקודשא בריך הוא, באלין אתגזרו.

נהרין תלת אלין, ועיילין בגו לגו, ואתעטרו בחד. וכד מתחברן בעטורא חד, כדין (ס”א וכד מתחברן תלת אלין בעטורא חד ועיילין בגו לגו ואתעטרו בחד כדין) אקרונ (שיר השירים ה) חכו ממתקים. ואינן חיד דמלפא, ואקרונ, מתיקא דמלפא. ועל האי כתיב, (תהלים לה) טעמו וראו כי טוב יי. ובהאי חיד, תליין כל אינן שליטין והורמגין דמלפא, דכתיב, (תהלים לג) וברוח פיו כל צבאם.

בהאי חיד שלימותא דכלא אשתכח. ובגיני כן, כל אתוון דאינן בהאי אתר שלימותא אתחזיית בהו. (ויקרא רכ”ט ע”ב) אחה”ע, א, (נ”ד) נהירו דעתיקא קדישא סתימאה דכל סתימין. ח, נהירו דחכמתא, דלא אשתכח ולא אתדבק דכתיב, (איוב כח) לא ידע אנוש ערפה. ה, נהירו דאימא, דנהיר ונגיד ונפיק, ומשקי לכלא, וינקא לבנין, עד דמטי ההוא רבות, ומלי לצדיק, ואיהו אתקטר בנוקבא תתאה, ואתברכא מניה, ולא מתפרשין דא מן דא. חוור מגו סומק, דכתיב, (שיר השירים ד) חר המור גבעת הלבונה. ע, נהירו דע’ אנפין, דאתזנו מהאי רוחא, דנפיק מן פומא, כדין ע’ שמחן דקודשא בריה הוא. לקבלהון בארעא, (בראשית מו) כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים. דהא יעקב אילנא בארעא, ואינן ע’ נפש, ע’ ענפין.

מאלין אתוון, נהירין ארבע אחרנין. מא’ נהיר גימ”ל, דאיהי אגר טב לצדיקייתא, דאקרי גמול, ועל דא כתיב (ישעיה נח) אז תתענג על יי. מח’ נהיר יו”ד, דהיא חכמה, פלא אסתים ביו”ד, דאיהי סתימא מפל סטרוי, ובגין כן, לא אשתכח, דכתיב, (איוב כח) ולא תמצא בארץ חיים. מה’, נהיר כ”ף. דאיהו נהירו ומשח רבות, דאתרק מאימא, לההוא אתר דאתקרי קרון, ואקרי קרון חיובל. ודא מלכות דוד. ובגין כן, לית משיחא, אלא ברזא דכ”ף. ק’ מע’ נהיר ק’, כמה דע’ שבעין, כן ק’ מאה, דאינן שלימו, והכי הוא, ובגין כן, בהאי חיד שלימו דכלא. (ד”א שלמא דכלא) וכל מאן דידע רזא דא, ואזדהר ביה, זכאה חולקיה.

גופא דמלפא, אתפשטותא דתפארת, דגוונין ביה מתחברן. דרועין דמלפא, נהירו דחסד וגבורה. ובגין כן ימין ושמאל. מעוי בדעת אתתקנו, עייל ברישא, אתתקן ואתפשט לגו, ובגו גופא.

שוקין אתאחדן בתרין נהורין, ואינן תרין נהורין ממש. שוקין ותרין כליין. פלהו (ס”א תליין ומתחברן) מתחברן באתר חד, דתמן אתפנש כל רבות, וכל משחא דגופא. ומתמן, שריין כל ההוא רבות, לאתר דאתקרי יסוד עולם. יסוד, מההוא אתר דאקרי עולם. ומאן איהו. נצח והוד, ועל כן, יי צבאות שמו בריה הוא בריה שמייה לעלם ולעלמי עלמין.

סדר הלימוד ליום יד שבט [יום 132 בשנה]

דף קכ”ג ע”ב

כל הני תקונין, אתיין לאתחברא בחד, עד דכל רבות קדשא, נטיל פלא האי יסוד, ואשדי לנוקבא, ומתברכא מניה. אימתי מתברכא (דף קכ”ג ע”ב) מניה. בשעתא דאתקנו דינין דלתתא. וכד דינין מתתקנין לתתא, מתתקנין לעילא, וכל תקונין דמלכא, בחדוותא, בשלימו, דאינון שמא קדישא, והוה פלא חד. וכדין הוא שארי בגווייהו, דכתיב, (תהלים פב) אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפוט.

וכד דינין לא מתתקנו לתתא, כפיכול הכי לעילא. דכל תקונין לא מתישרון הכי, דהא אימא אסתלקת מעל בנין, ובנין לא ינקי, דהא יסוד לא אשדי בנוקבא, וכל דינין מתערין, וחויא תקיפא שלטא. כפיכול, תקוני מלכא על דינא אסתלקו, דכיון דהאי נוקבא לא מתברכא, וצדיק לא נטיל. וחויא תקיפא שלטא. ווי לעלמא דינקא מנייהו.

אמר רבי אלעזר, כל הני תקונין, אבא גלי לון, בגין דלא ייעול בכסופא לעלמא דאתי. השתא אמאי אצטריכו לאתגלאה. אמר ליה רבי אבא, ההוא דאנא פתבנא מבוצינא קדישא, אמינא (כתובה) לגבי חבריא, דהא אינון ידעין מלין, והא אצטריד למנדע, דכתיב, (שמות י) וידעתם כי אני יי. וכתיב (שמות כט) וידעו כי אני יי. בגין דאתיישבון מלין. בלבנא. ומכאן ולהלאה, סתימין מלין בגוון. זכאה חולקנא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי, דהא עד כען בוצינא קדישא אתעטר, במלין דבגוון.

תא חזי, אנא חזינא ליה בחלמא, ושאלנא קמיה דרבי שמעון, הא אוליפנא קמיה דמר, י דאיהי חכמה, והכי הוא ודאי. ה אמאי איהו בינה. אמר לי, תא חזי, הא פתיב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. מאן הוא נהר דיוצא מעדן דא בינה. ובגין כך ההוא נהר, י סתים בגויה. ויו”ד פשיט נהרא דא מפל סטרוי. ודא היא ה, בגין כך הוא י”ה. לבתר אפיקת בן תחותה דאיהו ו, כגוונא דא ה. לבתר אולידת ואפיקת האי בן, ושוייה לקמה, ובגין כך יה”ו, דהא ו לקמה יתיב, לינקא ליה. ועל כך תנינן במתניתא דילן, ה ד’ הות, מדאתחבר דכורא עמה אתעברת מחד בן, ואקרי ה. לבתר אולידת ואפיקת ו’ ההוא בן, וקאים לקמה. ועל האי פתיב, ונהר יוצא מעדן, מניה נפיק ודאי, להשקות את הגן, לינקא ליה.

הוינא אחיד בידיה, (נ"א ביה) ונשיק בידוי. אנא בהאי עדונא אתערנא, בכי וחייה, והווי תלתא יומין דלא אכילנא מידי. חד מחדוותא, וחד דלא זכינא למחמי ליה זמנא אחרא. ועם כל דא, ביה אתקשרנא תדירא. דהא פד נהירא לי שמעתתא, חמינא דיוקניה, דאתער קמאי, זכאין אינון צדיקייא, בעלמא דין, ובעלמא דאתי, עליהו כתיב, (תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך. (ע"כ האידרא). (שמות כג) ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו וגו'. מאי תשמרו, תשמרו מבעי ליה. אלא תשמרו ודאי, מאי אשר אמרתי אליכם, כלומר דאגזימית לכון על מימר פולחני. תשמרו, דלא ימטי עליכון שום ביש. תשמרו מההיא שמירה ונטורא דילי בלבד. ושם אלהים אחרים לא תזכירו, לא תזכירו כמה דאוקימנא. דבר אחר ושם אלהים אחרים לא תזכירו, כלומר, לא תסבבון, דתפלון ביני עממיא בארעא אחרא. ויקוים בכו מה דכתיב, (דברים כח) ועבדת שם אלהים אחרים וגו'.

דף קכ"ד ע"א

דבר אחר ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו. רבי יהודה פתח, (תהלים פא) שמע עמי ואעידה בך וגו', לא יהיה בך אל זר וגו'. אנכי יי' אלהיך המעלה מארץ מצרים וגו'. הני קראן, אמרן דוד ברוח קודשא, ואית לאסתכל בהו. שמע עמי בכמה אתרין אזהרא אורייתא לבר נש. בכמה אתרין קודשא בריך הוא אזהיר ביה בבר נש. וכלא לתועלתא דבר נש. בגין דינטר פקודי אורייתא, דכל מאן (דף קכ"ד ע"א) דינטר ארחי דאורייתא, ואשתדל בה, כמאן דאשתדל בשמא קדישא.

דתנינן, אורייתא כלא שמא דקודשא בריך הוא. ומאן דמשתדל בה, כמאן דמשתדל בשמא קדישא. בגין דאורייתא כלא, חד שמא קדישא הוא. שמא עלאה, שמא דכליל כל שמחן. ומאן דגרע אות חד מינה, כאילו עביד פגימותא בשמא קדישא. תאנא, ושם אלהים אחרים לא תזכירו, לא תוסיף על אורייתא, ולא תגרע מינה. רבי חייא אמר, ושם אלהים אחרים, דא מאן דיתעסק בספרין אחרנין, דלא מסטרא דאורייתא. לא ישמע על פיה, דאסור אפילו לאדכרא לון, ולמילף מנייהו טעמא, כל שפן על אורייתא.

רבי יהודה מתני הכי, מאי טעמא כתיב ושם אלהים אחרים, וסמיה ליה את חג המצות תשמר. אלא, מאן דלא נטיר האי, כמאן דלא נטיר מהימנותא דקודשא בריך הוא. מאי טעמא. משום דביה אחידא מלה. אמר רבי יצחק, וכן בכל שאר

זמנין וחגיני, דהא פלהו אחידן בשמא קדישא עלאה. ועל דא תנינן, מאי דכתיב שלש פעמים בשנה, משום דבהו תליא מהימנותא.

יראה כל זכורף, אמאי כל זכורף. (ויקרא קס"ה ע"ב) אמר רבי אלעזר כל זכורף ממש. בגין דנטלין ברפתא, ממבוועא דנחלא. מפאן תנינן, כל בר ישראל דאתגזר, בעי לאתחזאה קמי מלכא קדישא, בגין דנטיל ברפתא, ממבוועא דנחלא. הדא הוא דכתיב, (דברים טז) כברכת יי' אלהיך אשר נתן לך. וכתיב אל פני (בראשית ב' ע"א) האדון יי', כמה דאוקימנא, דמתמן מריקן ברפאן, ונטלין ברפתא. זכאה חולקיהון דישראל, מפל שאר עמין.

זמנא חדא, סליקו ישראל למחג חגא, ואתערבו עובדי עבודת כוכבים ומזלות בהדייהו, ויהוא שתא לא אשתכח ברפתא בעלמא. אתו שאילו לרב המנונא סבא, אמר להו, חמיתון סימנא בקדמיתא בהאי. אמר ליה, סימנא חמינן, דכד תבנא מהתם, כל ארחין אסתימו ממיא, ועננא, וחשוכא אשתכח, דלא יכלין למתך כל אינון דסליקו לתמן. ועוד, בשעתא דעאלנא לאתחזאה אפי שמיא אתחשכו ואתרגיזו. (אתרגיש בחמא) אמר להו, ודאי או אית בינייכו בני נשא דלא אתגזרו, או עובדי עבודת כוכבים ומזלות סליקו בהדייכו. דהא לא אתברכאן בההיא שעתא, בר מאינון ישראל דאתגזרו. ובהאי את קדישא מסתפל קודשא בריך הוא, ובריך לון.

לשתא אחרא סליקו, וסליקו אינון עובדי עבודת כוכבים ומזלות, דאתערבו בהדייהו, כד הוו אכלין קרבנייא, והוו חדאן. וחמו לאינון עובדי עבודת כוכבים ומזלות, דטפסאן בקוטרייהו לקוטרא דכותלא. אשגחו בהו דכלא מברכין, ואינון לא בריכו. אתו ואמרו מלה לבי דינא, אתו ושאלו לון, אמרו, האי דאכלתון, חולקא דלכון, מאן קורבנא הוה. לא הוה בידייהו. בדקו ואשכחו דאינון עובדי עבודת כוכבים ומזלות, וקטלו לון. אמרו, בריך רחמנא דשזיב לעמיה, דודאי לית ברפתא שריא, אלא בישראל, זרעא קדישא, בני מהימנותא, בני קשוט. ויהיא שתא אשתכח ברפתא בעלמא, בשלימו. פתחו ואמרו, (תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך וגו'.

רבי חייא אמר, בזכות ישראל גזירין, אתפנעו שנאיהון תחותיהון, וירתי אחסנתהון. תא חזי מה פתיב, (שמות לה) יראה כל זכורף. וכתיב בתריה, פי אורישי גוים מפניך והרחבתי את גבלך. דקודשא בריך הוא עקר דירין מאתרייהו, ואתיב דירין, לאתרייהו. ובגיני כן יראה כל זכורף את פני האדון יי'. רבי יהודה אמר, האדון. כמה דכתיב, (ישעיה י) הנה האדון יי' צבאות מסעף פארה וגו',

ויצא חוטר וגו', וכלא חד, מעקר דיורין ואתיב דיורין. רבי יצחק אמר, אית אדון, ואית אדון, וכלא בחד תליא.

דף קכ"ד ע"ב

רבי יהודה אמר, אדני: אלף דלית גון יוד, קודשא בריך הוא אקרי, (דף קכ"ד ע"ב) והוא דאקרי, כמה דאיהו פתיב. ומאן הוא. רבי יוסי אומר, (יחזקאל א) מראת אלהים. מראת פתיב. ומהו מראת. שלימו דכלא, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. (נ"א מראת איהו א' כו') מראת למאי איהו אלף דלית גון יוד, האי אקרי ככתבו, והאי לא אקרי ככתבו, ובגיני כף אקרי בהאי, ועל כף מראת אלהים כתיב.

רבי יהודה אמר, לזמנין, עלאין אקרון בשמא דתתאין. ולזמנא, תתאין אקרון בשמא דעלאין. האדן י', בשמא עלאה אדני הוא. והא אוקימנא מלי. ובגוונין סגי אין אתפרשן מלי, וכלא חד. בריך רחמנא בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמין. (שמות כג) הנה אנכי שולח מלאך לפניך וגו'. רבי יצחק פתח, (שיר השירים א) ישקני מנשיקות פיהו וגו' אמרה כנסת ישראל, ישקני מנשיקות פיהו. מאי טעמא ישקני, יאהבני מבעי ליה, אמאי ישקני. אלא הכי תנינן, מאי נשיקות אדבקותא דרוחא ברוחא. דבגיני כף נשיקה בפה, דהא פומא אפקותא ומקורא דרוחא הוא, ועל דא נשיקין בפומא, בחביבותא, ודבקין רוחא ברוחא, דלא מתפרשן דא מן דא.

ועל דא מאן דנפיק נשמתיה בנשיקה, מתדבק ברוחא אחרא. ברוחא דלא מתפרש מניה. והיינו אקרי נשיקה. ועל דא אמרה כנסת ישראל, ישקני מנשיקות פיהו, לאדבקא רוחא ברוחא, דלא יתפריש דא מן דא.

פי טובים דודיק מיין, מאי בעי הכא יין, והא פתיב (ישעיה כח) וגם אלה ביין שגו וגו', וכתיב (ויקרא י) יין ושכר אל תלשת אתה ובניך, מאי טעמא הכא יין. רבי חייא אמר, מיינה דאורייתא. רבי חזקיה אמר, דא דכתיב, (תהלים קד) ויין ישמח לבב אנוש, ועל דא פתיב, פי טובים דודיק מיין, לחדוותא דלבא. מיין, דחדי לי יתיר מכלא.

רבי יהודה אמר, פתיב, (בראשית כט) וישק יעקב לרחל וישא את קולו ויבך, אמאי קא בכח. אלא באתדבקותא דרוחא בה, לא יכיל לבא למסבל, ובכח. ואי תימא, הא פתיב, (בראשית לג) וישקהו ויבכו. תנינן, אמאי נקוד וישקהו, אלא דלא אתדבק ביה רוחא כלל, ועל דא פתיב, (משלי כז) ונעתרות נשיקות שונא. מאי ונעתרות נשיקות שונא. אלא מאן דנשיק בחביבותא, מתדבק רוחיה

ברוחיה, בדביקותא דחביבותא ומאן דלא נשיק בחביבותא, לאו בדביקותא הוא, אלא ונעטרות. מאי נעטרות. גסותא, דלא דביק רוחיה בההוא נשיקה. ולא אתדבק ביה כלל. ובגיני כך כתיב, ישקני מנשיקות פיהו, דהוא דביקותא רוחא ברוחא.

תנא, כל זמנא דקודשא בריך הוא אזיל בישראל, כפיכול אתדבק רוחא ברוחא, ועל דא כתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי, בכל אינון גוויני דביקותא, ולא מתפרשא דא מן דא. בשעתא דאתמר הנה אנכי שלח מלאך לפניך, ידע משה דפרישותא הוא. אמר (שמות לג) אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה.

רבי אבא אמר, מה כתיב לעילא מן דא, (שמות לה) ראשית בכורי אדמתך תביא בית יי אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו. מאי קא מיירי. אלא דלא לערבא מלה תתאה בעלאה, דלא ינקא סטרא דלבר, מסטרא פנימאה. מה בין האי להאי. דא דלבר, מסטרא דמסאבא. ודא דלגו, בסטרא קדישא. מאן אמר. דא כנסת ישראל, דאתקרי אם. בחלב אמו, דלא יניק מהאי סטרא, מאן דלא אצטרף. והכא כתיב, הנה אנכי שלח מלאך לפניך. אמר משה, הא קבילנא בטחונא מינך, דלא תתפרש מינך, ודאי אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה. ובמה יודע איפוא וגו'.

דף קכ"ה ע"א

אמר רבי אלעזר, מלה דא לא קאמר קודשא בריך הוא אלא ברחימותא דישראל, ולא תפייסא בהדייהו. למלכא דהוה בעי למיזל עם בריה. ולא בעי לשבקא ליה. אתא בריה, (דף קכ"ה ע"א) ומסתפי למבעי ליה למלכא דייזיל בהדיה. אקדים מלכא ואמר, הא לגיון פלן יזיל בהדך, למנטר לך בארחא. לבתר אמר אסתמר לך מניה, (בארחא) דהא לא גבר שלים הוא. אמר בריה, אי הכי, או אנא אותיב הכא, או את תזיל עמי, ולא אתפרש מינך. כך קודשא בריך הוא, בקדמיתא אמר, הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך. ולבתר אמר השמר מפניו וגו', ביה שעטא אמר משה, אם אין פניך הולכים וגו'.

אתא רבי שמעון, אשכח להו בהאי. אמר, אלעזר ברי שפיר קאמר. אבל תא חזי, באתר דא לא אמר משה מדי, ולא אתיב מלה לקבליה. מאי טעמא. משום דהכא לא אשתכח פרישותא מניה. והא אוקימנא מלה דא, לגבי חברי. ואית דמתני איפכא ולא הכי פירשוה קדמאי. וכד יסתכלון מלי כלא שפיר, וכלא בחד מלה אמרי טעמייהו.

אימתי אתיב משה. בזמנא דאמר, (שמות לג) ושלחתי לפניך מלאך. וכתיב פי ילך מלאכי לפניך, סתם ולא פריש מלה. ועל דא כתיב, הכא, פי אם שמוע תשמע בקולו ועשית כל אשר אדבר. אשר אדבר דוקא וכתיב ואיבתי את אויביך וצרתי את צורריך, וכלא ביה תליא.

רבי יהודה אמר, אי תימא דתרווייהו מלאך ממש, משה לא אתיב עלייהו, דלא חמא דוכתא. אימתי אתיב. בזמנא דכתיב אם אין פניך הולכים וגו'. אמר רבי שמעון, כלל דכלא, משה לא בעא מלאכא. דהא כתיב (שמות לה) ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך נא אדני בקרבנו.

אמר רבי יהודה, האי דאמר רבי אבא, דכתיב לא תבשל גדי בחלב אמו, בחלב האם מבעי ליה, מאי אמו. ואי תימא, כנסת ישראל אמו דסטרא דמסאבא, לאו הכי, דהא שמענא דאמר רבי שמעון, כנסת ישראל אימא קדישא בחולקיה דישאל אתאחדא, דכתיב, (דברים לב) פי חלק יי' עמו.

אמר רבי שמעון, שפיר קאמרת. והא דרבי אבא שפיר וכלא דא בדא תליא. תא חזי, אמא אתאחדא להו לעילא, לסטרא דא ולסטרא דא, ותרין אינון, חדא לימינא, וחדא לשמאלא. ובגיני כך, מנהון לימינא, ומנהון לשמאלא. וכלהו תליין בהאי א"ם, אמא קדישא, ואתאחדן בה.

אימתי אתאחדן בה. בשעתא דהאי אם ינקא מסטרא אחרא, ומקדשא אסתאב, וחזיא תקיפא שארי לאתגלאה, כדין גדיא ינקא מחלבא דאמיה, ודינין מתערין. ועל דא, ישראל קדמין ואיתאן בפורים, ובשעתא דמייתין להו, בעיין למימר ולמפתח ביה בלבן, דבעא בחרשוי אליו, לשלטאה ביעקב, ובזרעא קדישא, ולא אתייהבו בידיה, ולא אתמסרן ישראל לסטרא דא. ועל דא כתיב, ראשית בכורי אדמתך וגו', לא תבשל גדי בחלב אמו. ולא ינקא ההוא סטרא, מחלבא דאמיה, דהא לא יסתאב מקדשא, ודינין לא מתערין.

בגיני כך, לא ייכול בשרא בחלבא כל זרעא קדישא, וכל מאן דאתי מסטר דא, דלא יחיב דוכתא, למאן דלא אצטריך, דהא בעובדא תליא מלתא, בעובדא דלתתא, לאתערא לעילא. זכאין אינון ישראל מכל עמין עובדי עבודת כוכבים ומגלות, דמריהון קרי עלייהו, (דברים יד) ובך בחר יי' להיות לו לעם סגלה. וכתיב (דברים יד) פי עם קדוש אתה ליי' אלהיך (וכלא חד מילה) וכתיב (דברים יד) בנים אתם ליי' אלהיכם וגו'.

סדר הלימוד ליום טו שבט [יום 133 בשנה]

דף קכ"ה ע"ב

תא חזי, בשעתא דישראל לא אתפשרו עובדייהו, מה פתיב, (ישעיה ג) עמי נוגשיו מעולל ונשים משלו בו. משלו בו דייקא, והא אוקימנא מלי ברזא דספרא דשלמה מלכא. והכי אשכחן ביה. תו אשכחאן, דכל מאן דאכיל האי מיכלא דאתחבר כחדא. (או) בשעתא חדא, או בסעודתא חדא. ארבעין יומין אתחזיא גדיא מקלסא בקלפוי, לגבי אינון דלעילא, וסיעתא מסאבא (דף קכ"ה ע"ב) מתקרבין בהדיה, וגרים לאתערא דינין בעלמא, דינין דלא קדישין.

ואי אוליד בר באינון יומין, אוזפין ליה נשמתא, מסטרא אחרא, דלא אצטריכא. וכתיב (ויקרא יא) והתקדשתם והייתם קדושים וגו'. אתי לאסתאבא, מסאבין ליה ודאי. דכתיב, (ויקרא יא) ונטמתם בם, חסר א', מסאבותא אטימא מכלא, דלית רשו לאתדכאה הכי, כשאר זיני דמסאבותא דמתדכין. ותו, דמסתפי מחיון בישון, דהא בעינייהו גדיא אשתכת, וכיל לאתזקא, דהא צלמא דבר נש אתעבר מניה.

רבי ייסא, שרי למיכל לתרנגולא בגבינה או בחלבא. אמר רבי שמעון אסיר לך דלא יחיב איניש פתחא לזינין בישון. לך לך אמרין נזירא, סחור סחור לכרמא לא תקרב. ודאי אסיר לך הוא, דחומר אית ביה, כבעירא לשחיטה. ומאן דשרי האי, מה פתיב (עמוס ב) ותשקו את הנזירים יין, מאן דשרי האי, כמאן דשרי האי. וכתיב (דברים יד) לא תאכל כל תועבה, כל, לאכללא כלא.

תאנא, במה זכו דניאל חנניה מישאל ועזריה, דאשתזיבו מאינון נסיוני, אלא בגין דלא אסתאבו במיכליהון. אמר רבי יהודה, פתיב (דניאל א) וישם דניאל על לבו אשר לא יתגאל בפת בג המלך וגו'. ותאנא בסתימא דמתניתין, מיכלא דההוא רשע, בשרא בחלבא הוה וגבינה עם בשרא, בר מיכלן אחרנין, ודא סליק ליה בפתוריה, בכל יומא.

ודניאל דאסתמר מהאי, כד רמו יתיה לגובא דאריותא, אשתלים בצולמא דמאריה, ולא שני (בראשית קצ"א ע"א) צולמיה לצולמא אחרא, ועל דא דחלו אריותא מניה, ולא חבלוהו. וההוא רשע, בשעתא דמלכותא אתעדי מניה, (דניאל ד) ועם חיות ברא הוה מדוריה, אעדי צולמא דאנפוי מניה, ומתהוא יומא, לא אתחזי צולמיה, צולמא דבר נש. וכל בעירא דאתי, אתחזי ליה, צולמא

דְּזִינְיָהּ, וְנוֹקְבֵיהּ, וְהוּוּ אֶתְיִין עָלֶיהָ כְּלָהּ, וּבְכַמָּה זְמַנִּין הוּוּ אֶכְלִין לִיהּ חַיִּית בְּרָא,
בַּר דְּאֶתְגְּזֹר הָאִי עוֹנֵשָׁא עָלֶיהָ, בְּגִין דְּכְתִיב, (חֲבֻקָּק א) וְהוּא בְּמַלְכִים יִתְקַלֵּס, בְּגִין
כְּדָ, כְּלָא יִתְקַלְסוּ בֵּיהּ, כָּל הָהוּא זְמַנָּא.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (דְּנִיאל א) וּלְמַקְצַת יָמִים עֲשֶׂרָה נִרְאָה מִרְאִיהֶן טוֹב מִכָּל
הַיְלָדִים הָאוֹכְלִים אֶת פֶּת בֶּג הַמֶּלֶךְ. נִרְאָה מִרְאִיהֶן טוֹב, דְּצוּלְמָא דְמִרְאִיהֶן לָא
אֶעֱדִיאוּ מִנְהוֹן, וּמִאֲחֲרֵי אֶעֱדִיאוּ. מֵאֵן גְּרִים הָאִי. בְּגִין דְּלָא אֶתְגְּעֵלוּ בְּגִיעוּלֵי
מִיכְלִיהוֹן. זַכָּא חוּלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּכְתִיב בְּהוּ, וְאֲנָשִׁי קֹדֶשׁ תְּהִינן לִי. (שְׁמוֹת כד)
וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵל יְיָ וְגו'. וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר, (קִלְיָא ע"א) מֵאֵן אָמַר. דָּא
שְׂכִינְתָּא. עֲלֵה אֵל יְיָ, כְּמַה דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת יט) וּמֹשֶׁה עָלָה אֵל הָאֱלֹהִים וְגו'. (ס"א
וּיְקָרָא אֵלֵיוּ יְיָ) אָמַי כָּל דָּא, לְקִיָּמָא עֲמַהוֹן קִיָּים, בְּגִין דְּהָא אֶתְפָּרְעוּ, מַה דְּלָא
נְפָקוּ הַכִּי מִמְצָרִים, דְּאֶתְגְּזֹרוּ, וְלָא אֶתְפָּרְעוּ, (מ' ע"א) וְהִכָּא הָא אֶתְפָּרְעוּ, וְעֵאלוּ
בְּבְרִית קִיָּמָא, דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת טו) שָׁם שָׁם לֹו חֶק וּמִשְׁפָּט. דִּיִּיקָא וְשָׁם נִסְהוּ, בְּהָאִי
אֶת קֹדִישָׁא, דְּאֶתְגְּלִיָּא בְּהוּ, וְהִכָּא אֶתְקִיָּים בְּהוּ, עַל יְדָא דְּמֹשֶׁה גְּזִירָה דְּקִיָּמָא,
דְּכְתִיב, וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַדָּם וַיִּזְרַק עַל הָעָם וְגו'.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מַאי דְּכְתִיב, וַחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ, בְּמִזְבַּח לָא כְּתִיב, אֵלָא
עַל הַמִּזְבֵּחַ דִּיִּיקָא. וְהַשְׁתַּחֲוִיתֶם מִרְחָק, מַהוּ מִרְחָק. כְּמַה דָּאֵת אָמַר (יִרְמִיָּה לָא)
מִרְחֹק יְיָ נִרְאָה לִי. וְכְתִיב, (שְׁמוֹת ב) וַתִּתְּצַב אַחֲתוֹ מִרְחָק. תָּאנִי רַבִּי אַבָּא,
דְּקִיָּמָא סִיְהָרָא בְּפִגְמִוּתָא, וּבִיהּ שְׁעָתָא, זְכוּ יִשְׂרָאֵל יִתִּיר בְּחוּלְקָא קֹדִישָׁא, וְגִזְרוּ
קִיָּמָא קֹדִישָׁא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

דָּף קכ"ו ע"א

וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵל יְיָ. מַאי טַעְמָא. אָמַרָה לִיהּ שְׂכִינְתָּא, אֶסְתַּלִּיק
לְעֵילָא, דְּהָא אֲנָא וְיִשְׂרָאֵל, נִשְׁתַּתַּף כַּחְדָּא בְּשְׁלִימוּתָא עַל יְדָךְ, מַה דְּלָא הוּוּ עַד
הַכָּא. מַה כְּתִיב וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וְגו', פְּלַג לִיהּ לְתַרְיִן. חֲצִי הַדָּם זָרַק עַל הָעָם,
וְחֲצִי הַדָּם זָרַק (דָּף קכ"ו ע"א) עַל הַמִּזְבֵּחַ, כְּמַה דְּאוּקִימְנָא. וְכְתִיב, הִנֵּה דָם הַבְּרִית
אֲשֶׁר כָּרַת יְיָ עִמָּכֶם. וַיֵּשֶׁם בְּאֲגָנָת, בְּאֲגָנַת כְּתִיב, חֲסֵר וְא"ו. כְּמַה דְּכְתִיב, (שִׁיר
הַשִּׁירִים ז) שָׁרְרָךְ אֲגֵן הַסֵּהר אֵל יַחֲסֵר הַמְּזֹג. (שְׁמוֹת כד) וּנְגַשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֵל יְיָ,
זַכָּא חוּלְקִיָּה דְּמֹשֶׁה, דְּהוּא בְּלַחֲדוּי, זְכָה לְמַה דְּלָא זְכָה בַר נֶשׁ אַחְרָא. יִשְׂרָאֵל
זְכוּ הַשְׁתָּא, מַה דְּלָא זְכוּ עַד הֵיא שְׁעָתָא. וְהֵיא שְׁעָתָא, אֶתְקִיָּמוּ, בְּקִיָּמָא
עֲלָאָה קֹדִישָׁא. וּבְהָהוּא שְׁעָתָא אֶתְבַּשְׂרוּ לְמַהוּ בִּינִיָּהוּ מִקֹּדֶשָׁא, כְּמַה דָּאֵת אָמַר,
(שְׁמוֹת כה) וְעָשׂוּ לִי מִקֹּדֶשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכֶם. (שְׁמוֹת כד) וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
וַתַּחַת רַגְלָיו כַּמְעֵשָׂה לְבַנַּת הַסַּפִּיר וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) זֹאת

קומתך דמתה לתמר וגו', כמה חביבה כנסת ישראל קמי קודשא בריך הוא, דלא מתפרשא מגיה, כהאי תמר, דלא פריש דכר מן נוקבא לעלמין, ולא (ל"ז ע"ב) סליק, דא בלא דא. כך כנסת ישראל, לא מתפרשא מקודשא בריך הוא.

תא חזי, בשעתא דנדב ואביהוא חמו, ושבעין סבין. מה כתיב בהו. ויראו את אלהי ישראל. דאתגלי עליהו שכינתא. רבי יהודה ורבי יוסי אמרי, את דייקא. ודא את, הוא מרחוק. את לאכללא מה די בגייה.

רבי יצחק אמר, והא כתיב (יחזקאל י) היא החיה אשר ראיתי תחת אלהי ישראל בנהר כבר, מאן חיה דא. אמר רבי יוסי אמר רבי חייא, חיה זוטרתי. וכי אית חיה זוטרתי, אין. חיה זוטרתי, וחיה עלאה. וחיה זוטרא (בראשית י"א ע"ב) דזוטרתי.

ויראו את אלהי ישראל, דייקא, כמה דאמינא. ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר, כחזו אבן טבא, דזמין קודשא בריך הוא למבני מקדשא, דכתיב, (ישעיה נד) ויסדתיך בספירים. (שמות כד) ואל אצילי בני ישראל, דא נדב ואביהוא. לא שלח ידו, דסליק לון לבתר זמנא, ולא אתענשו הכא. רבי יוסי אמר, מלה דא, לשבחא דלהון, דכתיב ויאכלו וישתו דזנו עיניהון, מנהירו דא. רבי יהודה אמר, אכילה ודאית אכלו, וזנו גרמיהו, והכא אתקשרו לעילא, אי לא דסטו אורחיהו לבתר, כמה דאוקימנא.

אמר רבי אלעזר, ואפילו ישראל, בההיא שעתא אתקשרו, ואתקשרת בהו שכינתא. ודא קיימא, ואורייתא פלא, בחד זמנא הוה. וישראל כההיא שעתא לא חמו לעלמין. ולזמנא דאתי, זמין קודשא בריך הוא לאתגלאה על בנוי, ולמחמי פלא יקרא דיליה עינא בעינא, דכתיב (ישעיה נב) פי עין בעין יראו בשוב יי ציון. וכתיב, (ישעיה מ) ונגלה כבוד יי וראו כל בשר יחדו וגו'.

פרשת תרומה

דף קכ"ו ע"ב

(שמות כה) וידבר יי אל משה לאמר. דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו וגו'. רבי חייא פתח, (תהלים קלה) פי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו, כמה חביבין ישראל קמי קודשא בריך הוא, דאתרעי בהו, ובעא לאתדבקהו, ולא תקשרא עמהון. ועביד להון עמא יחידאי בעלמא, דכתיב, (שמואל ב ז) ומי כעמך פישראל גוי אחד בארץ, ואינון אתרעו ביה, ואתקשרן ביה. הדא הוא דכתיב, פי יעקב בחר לו יה. וכתיב (דף קכ"ו ע"ב) (דברים

לכ) פי חלק יי' עמו. ויהב לשאר עמין שולטנין רברבן ממנן עלייהו, והוא נטיל לחולקיה ישראל.

רבי שמעון פתח, (שיר השירים ו) מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה פחמה איומה פנדגלות. מי זאת, רזא דתרין עלמין מתחברן כחדא, ודא הוא עולם ועולם. מ"י: הא (בראשית ל"א ע"א) אוקימנא דרגא עלאה לעילא, שירותא דקיימא בשאלתא, ואקרי מ"י, כמה דאת אמר (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. זא"ת: דרגא תתאה לתתא, עלמא תתאה. ותרווייהו, תרין עלמין בחבורא חדא, בקשורא חדא כחדא.

הנשקפה: כד מתחברן תרווייהו כחדא. כמו שחר: כד בעיית שחרותא לאנהרא ולבתר אתנהיר כסיהרא, כד (כניש) בטש בה נהירו דשמשא. ולבתר כשמשא, כד קיימא סיהרא בשלימו. איומה: תקיפא, לאגנא על כלא. דהא כדין אית לה שלימו ותקיפו, למעבד חילא.

ונטלא חילא מעלמא עלאה, על ידא דיעקב שלימא, דחבר לון כחדא. חבר לון כחדא לעילא. וחבר לון כחדא לתתא. ומתמן נפקו, תריסר שבטין קדישין, כגוונא דלעילא. יעקב דהוה שלים, אעיל רחימו בתרין עלמין, כמה דאוקימנא. שאר בני נשא דעבדין כדין מגלין עריין לעילא ותתא, גרים דבבו בתרין עלמין, וגרים פרוודא, חדא הוא דכתיב, (ויקרא יח) ואשה אל אחותה לא תקח לצרור, דאתעבידו מארי דבבו דא לדא.

ואי תימא (בראשית ל) ותקנא רחל באחותה. הכי הוא ודאי דהא עלמא תתאה, כל תיאובתה לאו איהו, אלא בגין למיהוי כגוונא דעלמא עלאה, ולמירת דוכתהא. בדוכתא אחרא קנאת סופרים אסגיאת חכמתא, והכא קנאת סופרין, בגין דאית (קל"ז ע"ב) ספר וספר, אסגיאו משיכו דחכמתא (עלאה) לגבייהו. (נ"א ועל דא יעקב אשלים כו')

ועם כל דא, אפילו יעקב לא אשלים לגבייהו כדקא חזי. שאר בני עלמא, גרמין דבבו, וגרמין פרוודא, ומגלין עריין דכלא, עריין דעילא ותתא. וברזא דא אית רזא דעריין, עריין דאימא וברתא, וכלא ברזא חדא. מי זאת אתקרון אחתן, בגין דאינון באחווה וברחימו, ובחבורא דרעותא. ואקרון אמא וברתא. מאן דגלי ערייתוהו, לית ליה חולקא לעלמא דאתי, ולית ליה חולקא במהימנותא.

תא חזי, פי יעקב בחר לו יה, רזא עלאה לעילא. כיון דאשלים, ואקרי ישראל, כדין לסגלתו, נטיל כלא בכל סטרין, ונטיל לעילא ונטיל לתתא, ואשתלים בכלא.

אמר רבי שמעון, הא תנינן, דכד ברא קודשא בריך הוא עלמא, גליף בגליפוי דרזי מהימנותא, גו טהירין ברזין עלאין, וגליף לעילא וגליף לתתא, וכלא ברזא חדא, ברזא דגלופי דשמא קדישא ידו"ד, דשליט באתווי עילא ותתא. וברזא דא אשתכללו עלמין, עלמא עלאה ועלמא תתאה.

עלמא עלאה אשתכלל ברזא דאת י', נקודה עלאה קדמאה, דנפקא מגו דסתים וגניז דלא ידיע, ולא קיימא למנדע, ולא אתיידע כלל, סליקו דרזא דאין סוף, ומגו סתימו דא, נהיר נהירו חד דקיק וסתים, פליל בגויה כללא דכל נהורין. ובההוא נהירו סתים, בטש ביה מאן דלא בטש. נהיר ביה מאן דלא נהיר. וכדין, אפיק חד נהירו, דאיהו עדונא לעדונא, לאשתעשעא, לאתגנזא נהירו דקיק, וסתים בגו ההוא נהירו.

וההוא נהירו דאיהו עדונא לעדונא, סתים, אתקיימו (נ"א אתרקימו) ואשתכללו ביה שית רשימין, דלא ידיען, בר לההוא נהורא דקיק כד עאל לאתגנזא, עדונא בעדונא נהיר בנהירו.

והאי נהירו דנפק מגו נהירו דקיק איהו דחילא ואמתני ותקיפא יתירא, ואתפשט האי ואתעביד עלמא חדא, דנהיר לכל עלמין. עלמא סתימא דלא ידיע כלל, ובגויה דיירין שית רבוא אלה, דאינון דיירין וחילין ומשיריין עלאין.

דף קכ"ז ע"א

וכיון דאפיק לון ואשתכללו כחדא כדין (דף קכ"ז ע"א) איהו חבורא חדא. ואינון רזא דאת וי"ו, דאתחבר בההוא עלמא סתימא, (כאן חסר) וכדין כתיב, (תהלים קלה) כי יעקב בחר לו יה. כד נפיק וי"ו, ואשתכלל מגו י"ה, כדין ישראל לסגלתו.

שאר בני עלמא, לא אתייהיב לון רשו לסלקא הכי, אלא לסגלתו, אתר דנטיל וכניש כלא. ודא איהו דרגא לתתא, ומגו דא, נטלין לעילא, בסתימו דרעו, אבל לא באתגליא, כמה דנטיל יעקב, הדא הוא דכתיב ויקחו לי תרומה. (ספר הבהיר השייך כאן סימן ג'. עי' עליו לקמן דף קמ"ז ע"א) (שמות כה) ויקחו לי תרומה. רבי יהודה פתח, (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כד נגד בני אדם. האי קרא הא אוקמוה ואתמר. אבל רזא דא, הא אוקמוה בוצינא קדישא, גו רזין עלאין.

דרגא עלאה, דאיהו רזא דעלמא עלאה, אקרי מ"י. דרגא תתאה, דאיהו רזא דעלמא תתאה, אקרי מ"ה. ותנינן, אל תקרי מ"ה אלא מאה, בגין דכל דרגין עלאין באשלמותהון הכא אינון.

תו אמאי אקרי מ"ה. אלא אף על גב דמשיכו עלאה אתמשך, לא אתגליא עד דאשתלים הכא, דאיהו אתר סופא דכל דרגין, סופא דאמשכותא דכלא, וקיימא באתגליא. ואף על גב דאתגליא יתיר מכלא, קיימא לשאלא, מ"ה. מה חמית, מה (בראשית ב' ע"ב) ידעת, כמה דאת אמר (דברים ד) כי לא ראיתם כל תמונה.

ובגין כך, מה, רב טובך, דא איהו יסודא דעלמא, דאקרי רב טוב. כמה דאת אמר (ישעיה סג) ורב טוב לבית ישראל בגין דהאי איהו רב טוב. אור קדמאה, אקרי טוב סתם, והכא כלילין דכר ונוקבא כחדא. אשר צפנת, דהאי אתגניז, פגוונא דאור קדמאה, דאתגניז ואתטמר. פעלת: דהכא איהו אומנותא דכלא, אומנותא דכל עלמא, אומנותא דנשמתיך ורוחין. ברזא דא עביד קודשא בריך הוא אומנותא דכל עלמא, ורזא דא (בראשית א) בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. ברזא דא אתעביד משכנא ואתבני, דאיהו בדיוקנא דעלמא דלעילא, ובדיוקנא דעלמא תתאה, הדא הוא דכתיב ויקחו לי תרומה. לי. תרומה. תרין דרגין, דאינון חד, דמתחברין כחדא. (שמות כה) ויקחו לי תרומה וגו'. רבי שמעון ורבי אלעזר ורבי אבא ורבי יוסי, הוו יתבי יומא חד, תחות אילני, בבקעתא גבי ימא דגנוסר. אמר רבי שמעון, כמה יאה צלא דא, דחפיא עלן מגו אילני, ואנן צריכין לאעטרא האי אתר במלי דאורייתא.

סדר הלימוד ליום טז שבט [יום 134 בשנה]

פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (שיר השירים ג) אֶפְרַיִן עָשָׂה לּוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מְעַצֵּי הַלְּבָנוֹן. הָאֵי קָרָא הָא אֹקִימָנָא לִיָּה וְאִתְמַר, אָבֵל אֶפְרַיִן, דָּא הֵיכְלָא דְלִתְתָּא, דְּאִיְהוּ כְּגוּוֹנָא דְהֵיכְלָא עֲלָאָה, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָרָא לִיָּה גִּנְתָּא דְעֵדוֹן, דְּאִיְהוּ נִטְע לִיָּה לְהִנְאֻתִיָּה, וְכִסּוּפָא דִּילִיָּה לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא בֵּיהּ גּוֹ אֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין דְּצִדִּיקֵיָּא, דְּתַמְּן כְּלָהוּ קִיִּימִין וְרִשְׁיִמִין בְּגוּיָּה. אֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין דְּלִית לֹון גּוּפָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, כְּלָהוּ סְלָקִין וּמִתְעַטְרִין תַּמְּן, וְאִית לֹון דְּוִכְתִּין לְמַחְמִי, לְאַתְעַנְגָּא גּוֹ עֲנוּגָא עֲלָאָה דְּאֶקְרִי (מקץ קצ"ז ע"ב) נַעַם יִי'. וְתַמְּן אֶתְמַלְּיִין מְכַל כְּסוּפִין דְּנַהֲרִי דְּאֶפְרַסְמוּנָא דְּכִיָּא.

אֶפְרַסְמוֹן: דָּא הֵיכְלָא עֲלָאָה טְמִירָא גְּנִיזָא. אֶפְרַיִן: דָּא הֵיכְלָא דְלִתְתָּא, דְּלִית בֵּיהּ סְמָךְ, עַד דְּאֶסְתְּמִיד (נ"א דאתמשך) מְגוֹ הֵיכְלָא עֲלָאָה. וּבְגִין כַּךְ אֶת סְמָךְ אִיְהוּ סְתִימָא בְּכָל סְטְרוֹי, כְּגוּוֹנָא דָּא אֶת ס' (ס"א מ"ם) סְתִימָא.

מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֶלָּא בְּשַׁעְתָּא דְּסְתִימָא וְאֶתְגְּנִיז בְּגוּיָּה, גּוֹ (נ"א נקודה) נְהוּרָא עֲלָאָה לְעֵילָא, כְּדִין אִיְהִי קִיִּימָא, בְּדִיִּיקָנָא (נ"א דא) דְּאֶת סְמָךְ סְתִימָא בְּגוּיָּה, וְאֶתְגְּנִיז בֵּיהּ, לְסְלָקָא (עיינ ק"פ ע"א) לְעֵילָא. וּבְשַׁעְתָּא דְּהִדְרָא וְיִתְבָּא רְבִיעָא עַל בְּנִין לְתַתָּא לְיִנְקָא לֹון, כְּדִין אִיְהִי קִיִּימָא בְּדִיִּיקָנָא דְּאֶת מ' רְבִיעָא סְתִימָא לְגוֹ אַרְבַּע סְטְרִין דְּעֲלָמָא.

דף קכ"ז ע"ב

וְעַל דָּא, דָּא אִיְהוּ (דף קכ"ז ע"ב) אֶפְרַסְמוֹן, וְדָא הוּא אֶפְרַיִן. וּבְאַתְרַ תְּרִין אֶתוּן ס"מ, קִיִּימָא י', בְּרִזָּא דְּבְרִית, (ס"א רזא דברית דאתגניז בגווייה) דְּאִיְהוּ זְמִין לְנִטְלָא כְּלָא, רִזָּא דְּאֵינּוֹן מְאָה בְּרַכָּאן, שְׁתִּין וְאַרְבַּעִין. שְׁתִּין, לְקַבֵּל שֵׁית סְטְרִין, דְּנִפְקִי מְאָת ס'. אַרְבַּעִין, לְקַבֵּל ד' סְטְרֵי עֲלָמָא, וְכִלָּא אֲשְׁלִימוּ לְמְאָת. וְאֶת יו"ד, אִיְהוּ אֲשְׁלִים לְרִזָּא דְּמְאָה, כְּגוּוֹנָא דְּלְעֵילָא. וְעַל דָּא, דָּא אֶפְרַסְמוֹן, וְדָא אֶפְרַיִן.

אֵינּוֹן נְהֲרִי נְפִקִין מֵאֶפְרַסְמוֹן דָּא, וְנִשְׁמַתִּין עֲלָאִין, דְּלִית לֹון גּוּפָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, יִנְקִין מִתְּהוּא נְהִירוֹ דְּנִפְיִק מֵאֵינּוֹן נְהֲרִי אֶפְרַסְמוּנָא דְּכִיָּא, וּמִתְעַנְגִּי בְּעֲנוּגָא דָּא עֲלָאָה, וְנִשְׁמַתִּין (ד"א ל"ג דסלקין ונחתין) דְּאִית לֹון גּוּפָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, סְלָקִין וְיִנְקִין מִתְּהוּא נְהִירוֹ דְּאֶפְרַיִן דָּא, וְנִחְתִּין. וְאֵלִין יְהִי וְנִטְלִי. יְהִי רִיחָא, מֵאֵינּוֹן עוֹבְדִין דְּכִשְׂרָאן, דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּהוּ בְּהָאֵי עֲלָמָא. וְנִטְלִי מִתְּהוּא רִיחָא דְּאֲשְׁתָּאֵר בֵּיהּ בְּגִנְתָּא, כְּמָה דָּאֶת אָמַר (בראשית כז) כְּרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ יִי',

ריחא דאשתאר ביה בההוא חקלא. וכלהו קיימי בההיא גנתא, אלן מתענגי לעילא, ואלן מתענגי לתתא.

עשה לו המלך שלמה, עשה לו, לגרמיה. ואי תימא, הא נשמתין דצדיקיא משתעשעין ביה, ואת אמרת עשה לו. הכי הוא ודאי. בגין דהאי אפריון וכל אינון נשמתין דצדיקיא, כלהו קיימי לאשתעשעא בהו קודשא בריך הוא. המלך (בראשית כ"ט ע"א) שלמה, מלכא דשלמא דיליה, ודא איהו מלכא עלאה (הא אוקמוה) המלך סתם, דא מלכא משיחא. דא עלמא דדכורא, ודא עלמא דנוקבא. מעצי הלבנון אינון אילנין נטיעין, דעקר לון קודשא בריך הוא, ושתיל לון באתר אחרא, ואלין אקרון ארזי לבנון, כמה דאת אמר, (תהלים קד) ארזי לבנון אשר נטע. ולא אתבני האי אפריון, ולא אשתכלל אלא בהו.

תו מעצי הלבנון, אלן שית יומין דבראשית דכל יומא ויומא, מסדר בהאי אפריון, סדורא דאתחזי ליה: סדורא קדמאה. אתנגיד מסטרא דימינא, אור קדמאה דאתנגיז, ואתנטיל מסטרא דימינא, ועאל בהאי אפריון על ידא דיסודא חד, ועביד ביה שמושא. לבתר אפיק ההוא אפריון חד דייקנא כגוונא דהאי אור, ודא הוא רזא דכתיב, (בראשית א) יהי אור ויהי אור. כיון דאמר יהי אור, אמאי כתיב ויהי אור, לא אצטריך קרא למכתב, אלא ויהי כן, מהו ויהי אור. אלא, דההוא אור אפיק אור אחרא דאתחזי ליה, ודא איהו יומא קדמאה, מאינון עצי הלבנון.

סדורא תניינא: אתנגיד מסטרא דשמאלא, פרישו דמינא, בנגידו דאשא תקיפא, ואתנטיל מסטרא דשמאלא, ועאל בהאי אפריון, ועביד ביה שמושא, ואפריש בין מיין דבסטר ימינא, ובין אינון מיין (דבסטר שמאלא). לבתר אפיק ההוא אפריון, חד דייקנא, כגוונא דיליה. ודא איהו רזא דכתיב, (בראשית א) בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן. ודא איהו יומא תניינא מאינון עצי הלבנון.

סדורא תליתאה: אתנגיד מסטרא דאמצעיתא, ומסטרא דימינא, (נ"א ומסטרא דשמאלא) חד יומא תליתאה, דעביד שלמא בעלמא. ומתמן אתמשיכו איבין לכלא, ודא עביד שמושא בהאי אפריון, ואפיק זינא לזיניה. זינא לעובדין סגיאין, זינא דאתחזי ליה, וכל דשאין ועשבין ואילנין בכמה חילין. ואשתאר דייקניה תמן, ואפיק זינא ההוא אפריון, כההוא גוונא ממש, ודא איהו יומא תליתאה, דאתפליל מב' סטרין, מאינון עצי הלבנון.

סדורא רביעאה: אתנגיד ואתנהיר נהירו דשמשא, לאנהרא להאי אפריון, גו חשוף דיליה, ועאל ביה לאנהרא, ולא עביד ביה שמושא. עד יומא חמשאה, דאפיק האי אפריון תהוא שמושא דנהירו, דעאל ביה ביומא רביעאה, ואפיק תהוא אפריון בההוא גוונא ממש דתהוא נהירו, ודא איהו יומא רביעאה חד מאינון עצי הלבנון.

דף קכ"ח ע"א

סדורא חמישאה: אתנגיד חד משיכו, דרחישו (דף קכ"ח ע"א) דמיא, ועביד שמושא לאפקא תהוא נהירו, דסדורא דיומא רביעאה, ועביד בהאי אפריון שמושא, ואפיק זנין לזיניה, אינון דאתחזי כההוא גוונא ממש, והאי יומא שמש תהוא שמושא, יתיר מפל שאר יומין. וכלא תליא עד יומא שתיתאה, דאפיק אפריון כל מה דהוה גניז ביה, דכתיב, (בראשית א) תוצא הארץ נפש חיה למינה וגו'. ודא איהו יומא חמישאה, חד מאינון עצי הלבנון.

סדורא שתיתאה: דא איהו יומא, דאתקין כל האי אפריון, ולית ליה תקונא, ולית ליה תקפא, בר מהאי יומא, כד אתא האי יומא, אתתקן האי אפריון, בכמה רוחין, בכמה נשמתין, בכמה עולימתן שפירן בחיזו. אינון דאתחזו למיתב בהיכלא דמלכא. אוף איהו אתתקן בשפירו כל שאר יומין דהוּו בקדמיתא, ואתקין לון בתיאובתא חדא, ברעותא בחדוה, תקונא דלעילא ותתא.

כדין אתקדש האי אפריון, בקדושין עלאין ואתעטר בעטרוי, עד דסליק בסליקו דעטרא דנייחא, ואקרי שמא עלאה, שמא קדישא, דאיהי שבת. נייחא דכלא, תיאובתא דכלא, דבקותא דכלא, דעילא ותתא כחדא. וכדין כתיב, (שיר השירים ג) אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון.

אמר רבי שמעון, מאן דזכי בההוא אפריון, זכי בכלא, זכי למיתב בנניחא דצלא דקודשא בריך הוא, כמה דאת אמר, (שיר השירים ב) בצלו חמדתי וישבתי. והשתא דיתבנא בצלא דנייחא דא, אית לן לאסתכלא דלא יתבינן אלא בצלא דקודשא בריך הוא, גו תהוא אפריון. ואית לן לאעטרא האי אתר, בעטרין עלאין, עד דיתערון אילני דההוא אפריון, למיתי עלן בצלא אחרא.

פתח רבי שמעון ברישא ואמר, ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. ויקחו לי, האי מאן דבעי לאשתדלא במצוה, ולאשתדלא ביה בקודשא בריך הוא, אצטריך דלא ישתדל ביה בריקנייא ובמגנא, אלא אצטריך ליה לבר נש לאשתדלא ביה פדקא יאות כפום חיליה. והא אוקימנא מלה דא

בכמה אתרי, יאות למיסב בר נש ההוא אשתדלותא דקודשא בריך הוא. כמה דאת אמר (דברים טז) איש כמתנת ידו וגו’.

ואי תימא, הא פתיב (ישעיה נה) לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלא כסף ובלא מחיר יין וחלב, דהא איהו במגנא, (ואשתדלותה בלא כסף) ואיהו אשתדלותא דקודשא בריך הוא. אלא אשתדלותא דאורייתא, כל מאן דבעי זכי בה. אשתדלותא דקודשא בריך הוא למנדע ליה, כל מאן דבעי זכי ביה, בלא אגרא כלל. אבל אשתדלותא דקודשא בריך הוא דקיימא בעובדא, אסיר לנטלא ליה למגנא וברינקניא, בגין דלא זכי בההוא עובדא כלל, לאמשכא עליה רוחא דקודשא, אלא באגר שלים.

בספרא דחרשי, דאוליף אשמדאי לשלמה מלכא, כל מאן דבעי לאשתדלא לאעברא מניה רוח מסאבא, ולאכפייא רוחא אחרא. ההוא עובדא דבעי לאשתדלא ביה, בעי למקני ליה באגר שלים, בכל מה דיבעון מניה, בין זעיר בין רב, בגין דרוח מסאבא, איהו אנדמן תדיר במגנא וברינקניא, ואזדבן בלא אגרא, ואניס לבני נשא למשרי עליהו, ומפתי לון לדיירא עמהון, בכמה פתויין, בכמה ארחין, סטי לון לשוואה דייריה עמהון.

ורוח קודשא לאו הכי, אלא באגר שלים, ובאשתדלותא רב סגי, ובאתדכאותא דגרמיה ובאתדכאותא דמשכניה, וברעותא דלביה ונפשיה. ולואי דיכיל למרווח ליה, דישווי מדוריה עמיה. ועם כל דא דיהך בארץ מישר, דלא יסטי לימינא ולשמאלא, ואי לאו, מייד אסתלק מניה, ואתרחק מניה. ולא יכיל למרווח ליה כדבבדמיתא.

דף קכ”ח ע”ב

ועל דא פתיב, ויקחו לי תרומה מאת כל איש, מההוא דאקרי איש, דאתגבר על יצריה. וכל מאן דאתגבר על יצריה, אקרי איש. אשר ידבנו לבו, מאי אשר ידבנו לבו. אלא. (דף קכ”ח ע”ב) דיתרעי ביה קודשא בריך הוא, כמה דאת אמר (תהלים כז) לך אמר לבי. (תהלים עג) צור לבבי. (משלי טו) וטוב לב. (רות ג) וייטב לבו. כלהו בקודשא בריך הוא קאמר. אוף הכא אשר ידבנו לבו. מניה תקחו את תרומתי, דהא תמן אשתכח ולאו באתר אחרא.

ומנא ידעינן דהא קודשא בריך הוא אתרעי ביה, ושוי מדוריה ביה. כד חמינן דרעותא דההוא בר נש, (בחדוה ברעותא דלבא) למרדף ולאשתדלא אבתריה דקודשא בריך הוא בלביה ובנפשיה וברעותיה, ודאי תמן ידעינן דשריא ביה שכינתא. כדין בעינן למקני ההוא בר נש, בכסף שלים, (ולאשתדלא אבתריה)

לאתחברא בהדיה ולמילף מניה. ועל דא קדמאי הוו אמרי, וקנה לך חבר, באגר שלים בעי למקני ליה, בגין למזפי בשכינתא. עד הכא בעי למרדה בתר זכאה ולמקני ליה. אוף הכי, ההוא זכאה בעי למרדה בתר חייבא, ולמקני ליה באגר שלים, בגין דיעבר מניה ההוא זנהמא, ויתכפיא סטרא אחרא, ויעביד לנפשיה, בגין דיתחשב עליה, כאילו הוא ברא ליה. ודא איהו שבחא דיסתלק ביה יקרא דקודשא בריך הוא, יתיר משבחא אחרא, ואסתלקותא דא יתיר מכלא. מאי טעמא. בגין דאיהו גרים לאכפיא סטרא אחרא, ולאסתלקא יקרא דקודשא בריך הוא. ועל דא פתיב באהרן, (מלאכי ב) ורבים השיב מעון. וכתיב (מלאכי ב) בריתי היתה אתו.

תא חזי, כל מאן דאחיד בינא דחייבא, (ותב לגביה) ואשתדל ביה, למשבק ארחא בישא, איהו אסתלק בתלת סלוקין, מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא. גרים לאכפיא סטרא אחרא. וגרים דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה. וגרים לקיימא כל עלמא בקיומיה לעילא ותתא. ועל האי בר נש פתיב, בריתי היתה אתו החיים והשלום. וזכי למחמי בגין לבנוי, וזכי בהאי עלמא, וזכי לעלמא דאתי. כל מארי דיגין, לא יכלין למידן ליה, בהאי עלמא ובעלמא דאתי. עאל בתריסר תרעי, ולית מאן דימחי בידיה. ועל דא פתיב, (תהלים קיב) גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך. הון ועשר בביתו וצדקתו עומדת לעד. זרח בחשך אור לישרים וגו'.

באדרא עלאה, קיימין תלת (סטרי) גוונים. ואינן להטין גו שלהובא חדא, וטהוא שלהובא נפקא מסטרא דדרום דאיהו ימינא. ואינן גוונים מתפרשן לתלת סטרין. חד סליק לעילא. וחד נחית לתתא. וחד דאתחזי, וגניז בשעתא דשמשא בהיר.

גוונא חדא ההוא דסליק לעילא, נפקא, וטהוא גוונא איהו גוון חוור, יתיר מחוורו אחרא. ועאל בההוא שלהובא ואצטבע זעיר, ולא אצטבע, וקיימא ההוא גוון לעילא על רישא דההוא אדרא. ובשעתא דישראל עאלין לבי כנשתא ומצלן צלותהון, כד מטאן לגאל ישראל, וסמכין גאולה לתפלה, כדין האי גוון חוור, אסתלק על רישא דאדרא, ואתעביד ליה כתרא (דקיימא).

וכרוזא נפיק ואמר, זכאין אתון עמא קדישא, דעבדי טוב קמיה דקודשא בריך הוא, ורזא דא, (ישעיה לח) והטוב בעיניך עשיתי, (ויחי רנ"ח ע"ב) דסמיך גאולה לתפלה. בגין דהא בההיא שעתא דמטו לתהלות לאל עליון, דסליק האי גוון על רישא דההוא (קכ"ז ע"ב) אדרא, אתער האי צדיק, לאתחברא באתר דאצטריך,

ברחמינו בחיבו בחדוה ברעותא. וכל שייפין כלהו, מתחברן בתיאובתא חדא אלין באלין, עלאין בתתאין, ובוצינין כלהו נהרין ומתלהטין, וכלהון קיימא בחבורא חדא בהאי צדיק דאקרי טוב, כמה דאת אמר (ישעיה ג) אמרו צדיק פי טוב, ודא מחבר לכלהו בחבורא חדא. כדן פלא בלחישו עילא ותתא, בנשיקין דרעותא, וקיימא מלה בחבורא דבי אדרא.

דף קכ”ט ע”א

פיון דמטו לשים שלום, כדן עביד שמושא ההוא נהר דנפיק מעדן באדרא דא, וכדן בעיין פלא לנפקא מקמי מלכא, ולא אצטריך בר נש, ולא אחרא, לאשתכחא תמן, ולא למשאל שאלתין, (דף קכ”ט ע”א) אלא אצטריך למנפל על אנפין. מאי טעמא. בגין דההיא שעתא שעתא דשמושא הוי, ובעי כל בר נש למכסף מקמי מאריה, ולחפיא אנפוי בכסופא סגי, ולאכללא נפשיה בההוא שמושא דנפשין, דאתפליל ההוא אדרא מעילא (ר’ ע”ב) ומתתא בנפשין ורוחין. כדן גוון אחרא, דנחית לתתא, קאים ואחיד בשפולי דהאי אדרא.

וכרזא נפיק וקארי ואמר, עלאין ותתאין אסהידו סהדותא, מאן איהו דעביד נפשאן וזכי לחייביא, ההוא דעטרא (ס”א דאתחוי לאעטרא ליה, בעטרא) דמלכותא על רישיה, ההוא דאתחוי לעאלא השתא קמי מלכא ומטרוניתא, דהא מלכא ומטרוניתא שאלי עליה.

כדן אזדמן תרין סהדין, מאינן עיני יי’ דמשטטי בכל עלמא, וקיימין בתר פרגודא, וסהדן סהדותא דא, ואמרי, הא אנן סהדין על פלגיא בר פלגיא. זכאה חולקיה, דהא אבוי ידכר בגיניה לטב. דא איהו עביד נפשן לתתא, נפשאן דחייביא דהו מסטרא אחרא. כדן אתיקר קודשא בריך הוא בחדוה שלימתא.

ביה שעתא אזדמן (קמ”ב ע”ב) חד ממנא, דאיהו גזברא על דיוקנין דצדיקיא, ברזא דשמושא דאתוון, דאתקרי ברזא יהודי”עם, בכתרא דשמושא דשמא קדישא. ורמיז קודשא בריך הוא לתהוא ממנא, ואייתי דיוקניה דההוא בר נש דעביד נפשאן דחייביא וקאים ליה קמי מלכא ומטרוניתא.

ואנא אסתדנא עלי שמיא וארעא דבההיא שעתא מסרין ליה ההוא דיוקנא. דהא לית לך כל צדיקא בהאי עלמא, דלא חקיק דיוקניה לעילא, תחות ידא דההוא ממנא. ומסרין בידיה ע’ מפתחן דכל גנזיא דמאריה בהו. כדן מלכא בריך לההוא דיוקנא, בכל ברפאן דבריה לאברהם, פד עבד נפשאן דחייביא.

וקודשא בריך הוא רמיז לד’ משריין עלאין, ונטלין לההוא דיוקנא, ואזלין עמיה, ואיהו עאל לע’ עלמין גניזין, דלא זכי בהו בר נש אחרא, בר אינן גניזין

לאינן דעבדי נפשיהון דחייביא. ואלמלי הוו ידעי בני נשא, כמה תועלתא וזכו (גרמי לצדיקיא) וזכאן בגינייהו כד זכו להון. הוו אזלו אבתרייהו, ורדפי לון כמאן דרדיף בתר חיינ.

מסכנא זכי לבני נשא בכמה טבאן, בכמה גניזין עלאין, ולאן איהו כמאן דזפי בחייביא. מה בין האי להאי. אלא מאן דאשתדל בתר מסכנא, איהו אשלים חיינ לנפשיה, וגרים ליה לאתקימא, וזכי בגיניה, לכמה טבאן להתוא עלמא. ומאן דאשתדל בתר חייביא, איהו אשלים יתיר. עביד לסטרא אחרא דאלהים אחרים דאתכפיא, ולא שלטא, ואעבר ליה משלטנותיה. עביד דאסתלק קודשא בריך הוא על פורסי יקריה. עביד להתוא חייבא, נפשא אחרא. זכאה חולקיה.

גוונא אחרא, דאתחזי ולא אתחזי, בשעתא דמטאן ישראל לקדושה דסידרא, פדין האי גוונא דגני, ונפיק, בגין דהאי איהו קדושתא דקא מקדשי ישראל יתיר על מלאכי עלאי, דאינן חברים בהדייהו. והאי גוונא נהיר ואתחזי בשעתא דישראל מקדשי קדושתא דא, (נ"א דהא מסימי ישראל עד לא ישגחון וכו') עד דמסימי ישראל, בגין דלא ישגחון מלאכים עלאין, ויענישו לון לעילא, ולא יקטרגון עלייהו.

פדין פרוזא נפיק ואמר, עלאין ותתאין אציתו, מאן איהו גס רוחא במלי דאורייתא, מאן איהו דכל מלוי בגין למגבה במלי דאורייתא בגין דתנינן, דבר נש בעי למהוי שפיל בהאי עלמא במלי דאורייתא, דהא לית גבהו באורייתא, אלא בעלמא דאתי.

דף קכ"ט ע"ב

בקדושתא דא, בעינן לאסתמרא, ולאגנזא לה ביננא, בגין דנתקדש גו קדושה ברישא ובסופא. יתיר מאינן קדושן דאמרי בהדן מלאכי עלאי. קדושה דאנן מקדשי בשבחה דאנן משבחון למלאכי עלאי, ובגין שבחה דא, שבקין לן למעאל גו תרעי עלאי, ועל דא אנן אמרין קדושה דא (דף קכ"ט ע"ב) בלשון הקדש, ושבקין לן ברחימו, למיעל תרעין דלעילא, מגו דאנן משבחין לון בסדורא דלהון. (ס"אדילן) ובגין כך, אנן נטלין קדושן יתיר, ועאלין תרעין עלאין.

ואי תימא רמאותא היא. לאו הכי. אלא מלאכי עלאי אינן קדישין יתיר מינן, ואינן נטלי קדושתא יתיר, ואלמלא דאנן נטלין ומשכין עלן קדושאן אלין, לא ניכול למהוי חברים בהדייהו, ויקרא דקודשא בריך הוא לא ישתלים עילא ותתא בזמנא חדא. ועל דא אנן משתדלין למהוי עמהון חברים, ויסתלק יקרא דקודשא בריך הוא עילא ותתא בזמנא חדא.

קְדוּשָׁה דִּי בְּסוּפָא, אִיהִי תְּרַגּוּם, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא. וְדָא אֶפִּילוּ (קל"ב ע"ב) יְחִיד
יְכִיל לומר לה, אינון מְלִי דְּתְרַגּוּם. אָבֵל מְלִין דְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ דְּקְדוּשָׁה, לָאוּ אֵינוֹן
אֶלָּא בְּעֶשְׂרָה, בְּגִין דְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שְׂכִינְתָּא מִתְחַבְּרָא בְּהַדְּיָה. וּבְכָל קְדוּשָׁה
דְּשְׂכִינְתָּא אֲתִיָּא, לָאוּ אִיהוּ אֶלָּא בְּעֶשְׂרָה. דְּכִתְיֵב, (ויקרא כב) וּנְקַדְשִׁי בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְגו', בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵינוֹן לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְדָאי, וְלָא שְׂאָר עֲמִין דְּאִית לוֹן לִישׁוֹן
אֲחֵרָא.

וְאִי תִימָא, הָא קְדוּשָׁתָא דְּקַדִּישׁ, דְּאִיהוּ תְּרַגּוּם, אֲמַאי לָאוּ אִיהוּ בְּיַחֲדָא. תָּא
חֲזִי, קְדוּשָׁתָא דָּא, לָאוּ אִיהוּ כְּשְׂאָר קְדוּשָׁאן דְּאֵינוֹן מְשַׁלְשִׁין. אָבֵל קְדוּשָׁתָא דָּא,
אִיהִי סִלְקָא בְּכָל סְטְרִין, לְעֵילָא וְתַתָּא וּבְכָל סְטְרֵי מְהִימְנוּתָא, וְתַבְּרָא מְנַעוּלִין
וְגוּשְׁפִּנְקוֹן דְּפְרִזְלָא, וְקַלִּיפִין בִּישִׁין, (ס"א ודא איהו שבחא דאסתלק ביה יקרא דקודשא
ברוך הוא יתיר משבחא אחרא. ואסתלקו דא יתיר מכלא, מאי טעמא, בגין דאיהו גרים לאתרפיא
סטרא אחרא ולאסתלקא) לְאֶסְתְּלֵקָא יְקָרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּלָא, וְאֵינוֹן בְּעֵינֵן
לְמִימַר לָהּ בְּלִישְׁנָא דְּסִטְרָא אֲחֵרָא, וְלֹא תִבָּא בְּחֵילָא תְּקִיָּה, אֲמֵן יְהִי שְׁמִיהּ רַבָּא
מְבָרַךְ, בְּגִין דִּיתְבַּר חֵילָא דְּסִטְרָא אֲחֵרָא, וְיִסְתַּלַּק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּיקְרִיָּה עַל
כָּלָא. וְכַד אֲתַבַּר בְּקְדוּשָׁתָא דָּא חֵילָא דְּסִטְרָא אֲחֵרָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶסְתַּלַּק
בִּיקְרִיָּה, וְאֲדַפְּר לְבִנוּי, וְאֲדַפְּר לְשִׁמְיָהּ. וּבְגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶסְתַּלַּק בִּיקְרִיָּה
בְּקְדוּשָׁתָא דָּא, לָאוּ אִיהִי אֶלָּא בְּעֶשְׂרָה. וּבְלִישְׁנָא דָּא, עַל פְּרַחֲיָה דְּסִטְרָא אֲחֵרָא
אֲתַכְפִּיא, וְאֲתַתְּבַר חֵילֵיהּ, וְאֶסְתַּלַּק יְקָרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְתַבַּר מְנַעוּלִין
וְגוּשְׁפִּנְקוֹן וְשִׁלְשָׁלָאן תְּקִיפִין, וְקַלִּיפִין בִּישִׁין, וְאֲדַפְּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשִׁמְיָהּ
וְלְבִנוּי. וְכַאֲיִן אֵינוֹן עֲמָא קַדִּישָׁא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהֵב לָן אוּרִייתָא קַדִּישָׁא,
לְמִזְפֵי בַּהּ לְעֵלְמָא דְּאֲתִי.

סדר הלימוד ליום יז שבט [יום 135 בשנה]

אמר רבי שמעון לחברייא, זכאין אתון לעלמא דאתי, וכיון דשרינן מלין דכתרא דמלכותא עלאה אימא אנא בגיניכו (נ"א בגוייכו) וקודשא בריך הוא יהיב לכו אגרא בההוא עלמא. וההוא הבל דפומיכו, יסתלק לעילא, כאילו אתון מתערין מלין אלין.

פתח ואמר (שמות כה) וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת. האי קרא איהו לסטרא עלאה, ואיהו לסטרא תתאה. איהו לסטרא עלאה, בסטרא דקדושה. ואיהו לסטרא תתאה, בסטרא אחרא. תא חזי, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, שארי למברי מסטרא דכספא, דאיהו ימינא, בגין דההוא כספא הוה מלעילא. ובעובדא דמשכנא, דאיהו פגוונא דיליה, שארי מסטרא דשמאלא, ולבתר מסטרא דימינא. בגין דמשכנא מסטרא דשמאלא הוה, ועל דא שארי הכא מסטרא דשמאלא, והתם מסטרא דימינא, וזאת התרומה וגו'.

וכתיב (תהלים נה) ערב ובקר וצהרים וגו', האי קרא אוקמוה ואתמר, אבל הכא עדן עדנין הוא דצלותא דכל יומא. וחברייא אתערו בהני תלת זמנין. ערב, דא היא אספקלריאה דלא נהרא. ובקר, דא היא אספקלריאה דנהרא. וצהרים, (לאו האי אתר דאקרי חשך, אלא אתר איהו דקיימא בין האי להאי, אבל זמנא דצלותא דמנחה) אתר דאתקרי חשך איהו, דאחיד בערב, וקיימא דא עם דא.

ומה דאתמר צהרים, דאיהו תוקפא דשמשא. לישנא מעליא נקט. והכי איהו ארחא, לבר נש אוכם, (דף ק"ל ע"א) קראן ליה חוור, ולישנא מעליא נקט, ולזמנין לחוור קראן ליה אוכם, דכתיב, (במדבר יב) פי אשה פושית לקח (עמוס ט) הלא כבני כושיים אתם לי וגו'.

ערב דא, צלותא דערבית. ובגין דבערב דא אתערב ביה סטרא אחרא, דחשיך נהוריה, ושלטא בליליא, שוו ליה רשות, ולית ליה זמן קבע, (קמ"א ע"א, קס"ב ע"א) אמורין ופדרין מתאכלין בהאי זמנא, ומכאן אתזנו כמה חבילי טהירין, דנפקין ושלטין בליליא.

ואי תימא, אי הכי, הא תנינן, דכל אינון מארי סטרא אחרא דרוח מסאבא, לא שלטי (ק"מ ע"ב) בארעא קדישא, והא מתערי לון ישראל בהאי, ואסיר לאתערא לון לשריא על ארעא קדישא.

אלא בליליא, ההוא תננא סליק, ולא סליק פגוונא דקרנא אחרא, דהוה סליק תננא בארע מישר, והכא הוה סליק ההוא תננא לחד נוקבא דצפון, דתמן

כל מדורין דרוחין בישין, וכיון דההוא תננא סליק (קמ”א ע”א, רמ”ב ע”ב) ועקים ארח לההוא סטרא פלהו הוו מתזנין וקיימין ועאלין בדוכתייהו, ולא הוו נפקין ושלטין בעלמא.

חד ממנא קיימא לההוא סטרא, על ההוא נוקבא דצפון, בכל אינון חבילי טהירין, סנגירי”א שמיה, ובשעתא דההוא תננא עקים ארחיה וסליק, האי ממנא ושתין אלף רבוא משריין אחרנין, פלהו מתעתדן לקבלא ליה, ולא תננא מניה, וקיימין בההוא נוקבא, ועאלין בחד פתחא דאקרי קרי, ודא איהו רזא דכתיב, (ויקרא כו) ואם תלכו עמי קרי וגו’, וכתיב, והלכתי עמכם בחמת קרי, בההוא רוגזא דנפיק מפתחא דקרי.

ואלין אינון דמשטטי בליליא, (רס”ד ע”א, רס”ז ע”א) ובשעתא דנשמתינן נפקין לסלקא, לאתחזאה לעילא, אינון נפקין, ומקטרגן לון, ולא יכלין לסלקא ולא תחזאה לעילא, בר אינון חסידי קדישין עליונים, דאינון בקעין רקיעים ואוירים וסלקין. ואלין חבילי טהירין נפקין, ומודיעין מלין פדיבין לבני נשא, ואתחזיין לון בדיוקנין אחרנין, וחייכאן בהו, עד דאושדין זרעא, ואקרוין מאריהון דקרי, בגין דאינון דנפקין מפתחא דקרי, גרמי לון. ובשעתא דמתאפלי אמורין ופדרין, ההוא תננא הוי רוי לון, וזן לון, כפום יקרא דלהון, הכי מזונא דלהון, מה דאתחזי לון. ובהאי, לא נפקו, ולא משטטי בארעא קדישא.

ערב: כמה דאת אמר, (שמות יב) וגם ערב רב עלה אתם, דכל אינון חבילי טהירין, אינון מתערבי בשולטנו דליליא. ועל דא לא שויהא חובא לצלותא דערבית, דלית מאן דיכיל לאתקנא לה פיעקב, דאיהו הוה מארי (מדכי) משכנא, ומתקן ליה פדקא יאות.

ואף על גב דאיהו רשו, צלותא דא איהו לאגנא עלן מגו פחד בלילות, מגו פחד דכמה סטרין דגיהנם, דהא בההיא שעתא טרדי לחייביא בגיהנם, על חד תרין מביממא. ובגין כך, מקדמי ישראל למימר והוא רחום, דאיהו בגין פחד דגיהנם. ובשבת דלא אשתכח פחד דינא דגיהנם, ולא דינא אחרא, אסיר לאתערא ליה, דאתחזי דהא לית רשו לשבת לאעברא דינא מעלמא.

ופחד דקטרוגא דנשמתינן, פד בעאן לסלקא לעילא, לאתחזאה קמי מאריהון. ובגין כך אנן מקדימים, שומר את עמו ישראל לעד אמן. פחד דכמה מזיקין וקטרוגין דמשתכחי בליליא, ואית לון רשו לנזקא, למאן דנפיק מתרע ביתיה לבר, ובגין כך אנן מקדימים, ושומר צאתנו ובואנו.

ועל כל דא, מגו דחילו דכל דא, אַנן מפקדינן גופין רוחין ונשמתינן, למלכותא עלאה, די שולטנו דכלא בידהא. ועל דא צלותא דערבית, בכל ליליא ויליא. השתא דקרבינן ומדבחן לא אשתכחו, אַנן עבדינן כל תקונינן דאַנן עבדינן על רזא דנא.

בפלגו ליליא, כד רוח צפון אתער, בטש בכל אינון מדורין דרוחין בישינן, ותבר (חד טנרא תקיפא) (צ״ז ע״א) סטרא אחרא, ועאל ושאט לעילא ותתא, וכל אינון (דף ק״ל ע״ב) חבילי טהירין עיילין לדוכתייהו, ואתבר חילייהו ולא שלטין. וכדין קודשא בריך הוא עאל לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן, והא אתמר.

כד אתי צפרא, נהורא דשרגא דשלטא בליליא, אתגניז מקמי נהורא דיממא, כדין בקר שלטא, ואתער שולטנו דערב, (וכדין) האי בקר, איהו בקר דאור קדמאה, האי בקר, אשלים טיבו לעלמין פלהו. מניה אתזנו עלאין ותתאין. האי אשקי לגנתא. האי איהו נטירו דכל עלמא. הכא רזא לידעי מדין, (נ״ז ע״א) מאן דבעי למיפק לארחא, יקום בנגהא, וישגח באסתכלותא לפום שעתא, לסטר (ק״ב ע״ב) מזרח, ויחמי כחיו דאתון דבטשי ברקיעא, דא סליק ודא נחית. ואלין אינון נציצו דאתון, דאתברון בהו שמיא וארעא.

אי איהו ידע ברזא דאינון אתון, דאינון רזא דשמא קדישא, דארבעין ותריין אתון, וידכר לון פדקא חזי, ברעותא דלבא. יחמי גו נהירו דנגהא דרקיעא שית יודיין, תלת לסטר מינא, ותלת לסטר שמאלא. ותלת ווין, דסלקין ונחתין ונציצי ברקיעא. ואינון אתון דברפת כהנים, וכדין יצלי צלותיה, ויפוק לארחא, ודאי שכינתא אקדימת עמיה, זכאה חולקיה.

כד אתי האי בקר, עמודא חד נעיץ בסטר דרום, לגו מתיחו דרקיעא, דעל גבי גנתא. בר מההוא עמודא, דאיהו (קפ״ד ע״ב) נעיץ באמצעו דגנתא. ועמודא דא, איהו נהיר (ויחי רי״ט ע״א) בנהירו דתלת גוונין, מרקמא דארגוונא. בההוא עמודא, קיימא ענפא חדא, בההוא ענפא, אתעתדו תלת צפרין, מתערין צפצפא לשבחה.

פתח חד ואמר, (תהלים קיג) הללויה הללו עבדי יי' הללו את שם יי'. פתח תננינא ואמר, יהי שם יי' מבורך מעתה ועד עולם. פתח תליתאה ואמר, ממזרח שמש עד מבואו מהולל שם יי'. כדין פרוזא קדים וקרי אתעתדו קדישי עליונין, אינון דמשבחן למאריהון, אתתקנו בשבחה דיממא. כדין אתפרשון יממא מן

ליליא. זכאה חולקיה, מאן דקם בצפרא, מגו תושבחתא דאורייתא, דלעי בליליא. בהווא זמנא צלותא דצפרא.

כתיב, (ישעיה כ"א) אמר שומר אתא בקר וגם לילה אם תבעיון בעיו שבו אתיו, האי קרא אוקמוה ליה, על גלות דישראל, דיתבי גו בני שעיר, וישראל אמרי לקודשא בריך הוא, שומר, מה מלילה, מה תהא עלן מן גלותא דא, דדמי לחשוכא דליליא. מה כתיב, אמר שומר, דא קודשא בריך הוא, אתא בקר, כבר נהירנא לכו בגלותא דמצרים, ואסיקנא לכו וקריבת יתכון לפולחני, ואורייתא יהבית לכון, בגין דתזפון לחיי עלמא. שבקתון אורייתי, וגם לילה, אעילנא לכו בגלותא (ס"א דבבל, ואסיקנא לכו. שבקתון אורייתי כמלקדמין, אעילנא לכו בגלותא) כמלקדמין. אם תבעיון בעיו כמה דאת אמר, (ישעיה לה) דרשו מעל ספר יי וקראו, ותמן תשכחון במה תליא גלותא דלכון, וגאולה דלכון, וכד תבעיון בה, היא תימא ותכריו קמייכו. שובו אתיו. שובו בתשובה שלימתא, ומיד אתיו ואקריבו לגבאי. (נ"א וברוא דהאי קרא)

ובהאי קרא כתיב, משא דומה. ורוא דא, בשית דרגין דנבואה (בחמשה ארחין) אתמר לנביאי. במחז"ה. בחז"ן. בחז"ן. בחז"ן. בדב"ר. במש"א. וכלהו חמשא פלהו כמאן דחמי בתר כותלא, ההוא נהירו דנהורא. ומנהון, כמאן דחמי נהורא דשמשא מגו עששיתא. אבל משא, הוי, כד מטי ההוא נהורא בטורח סגי ואיטרח מלוי עלוי, דלא יכיל לאתגלייא ליה, כמה דאת אמר, (במדבר יא) לשום את משא כל העם הזה עלי. ובגין כך, משא.

דף קל"א ע"א

והכא משא דומה, טורח סגיא, דלא יכיל לאתגלייא ואיהו נבואה בלחישו, וקיימא בלחישו. אלי קורא משעיר הכא לא אתגליא מאן אמר אלי קורא משעיר. אי קודשא בריך הוא, אי נביאה מהימנא. אבל נבואה דא ודאי קיימא בלחישו, גו רוא דמהימנותא עלאה, ומגו רוא סתימאה, נביאה מהימנא אמר, דליה הוה קרא קלא ברוא דמהימנותא, ואמר אלי קורא משעיר. (דף קל"א ע"א) כמה דאת אמר, (דברים לג) וזרח משעיר למו. ולא כתיב וזרח לשעיר, בגין דרוא דמהימנותא הכי איהו, דרגין מגו דרגין, אלין פנימאין מאלין, קליפה גו קליפה, ומוחא גו מוחא.

והא אוקימנא, דכתיב, (יחזקאל א) והנה רוח סערה באה מן הצפון, הא דרגא חד. ענן גדול, הא דרגא אחרא. ואש מתלקחת, הא דרגא תליתאה. ונוגה לו

סביב, הא דרגא רביעאה. ולבתר ומתוכה כעין החשמל. ולבתר ומתוכה דמות ארבע חיות הא דרגין גו מדרגין (נ"א דרגין).

אוף הכא, כד אתגלייא קודשא בריך הוא לישראל, לא אתגלייא אלא מגו דרגין אלין. מסיני בא, דרגא דהוה טמירא יתיר, ולבתר אצטריך לאתגליא. ואמר וזרח משעיר, הא דרגא אחרא, דאיהו באתגלייא יתיר, קליפא דשריא על גב מוחא. ולבתר הופיע מהר פארן, הא דרגא אחרא. ולבתר ואתה מרבבות קדש, דא שבחא דכלא, דאף על גב דאתגלייא מכל אלין דרגין, משהוא אתר דהוא עקרא דכלא, שרי לאתגלאה מניה. מאן אתר איהו. מרבבות קדש איהו, אינון דרגין עלאין לעילא, (לעילא) אוף הכא אלי קורא משעיר, משהוא דרגא דקאמרן, דאתדבק לעילא.

שומר מה מלילה שומר מה מליל. שומר דא מטטרו'ן, (שומר ישראל) וכתיב, (משלי כז) ושומר אדוניו יכבד, ודא רזא דשלטא בליליא. מה מלילה שומר מה מליל, מה בין האי להאי. אלא, כלא חד, אבל בחולקא דא, שלטא סטרא אחרא. ובחולקא דא, לא שלטא כלל. ליל, אצטריך לנטורא, דכתיב, (שמות יב) ליל (ל' ע"ב) שמורים הוא, ועל דא חסר ה', ודא איהו כד עאל ליליא, עד דאתפלג. מפלגו ליליא ולהלאה, שלטא לילה בה' דכתיב ויהי בחצי הלילה. הוא הלילה הזה. (תהלים קלט) ולילה כיום יאיר וגו'. ובגין כך, שומר מה מלילה שומר מה מליל.

אמר שומר. אשכחנא בספרא דאדם, מה בין ויאמר לאמר. ויאמר לעילא, ויאמר לתתא, ואל משה אמר. מאן (קס"ד ע"א) אמר, אמר שומר, דא מטטרו'ן. אתא בקר, דא צלותא דשחרית דאיהו שלטנו דיממא, והוא דשליט על ליליא. ואי תימא דאיהו אתי בלחודוי, ואתפרש דכר מנוקבא, הא כתיב וגם לילה, תרווייהו כחדא, ולא (ו' ע"א) מתפרשין דא מן דא לעלמין. וקלא דא קרי במלין אלין, אתא בקר וגם לילה תרווייהו זמינין לגבייכו.

מכאן ולהלאה אם תבעיון בעיו. אם תבעוון בעותכון בצלו קמי מלכא קדישא, בעיו, צלו ובעו בעותכון, ותובו לגבי מאריכון. אתיו, כמאן דזמין לקבלא לבנוי, ולרחמא עלייהו. אוף הכי קודשא בריך הוא, בקר וגם לילה, קרא ואמר אתיו. זכאה עמא קדישא, דמאריהון בעי עלון, וקרא לון לקרבא לון לגביה.

כדין עמא קדישא, בעאן לאתחברא, ולאעלא בבי כנישתא. וכל מאן דאקדים בקדמיתא, אתחבר בשכינתא בחבורא חדא. תא חזי, ההוא קדמא דאשתכח בבי כנישתא, (ואוריך בבי כנישתא) זכאה חולקיה, דאיהו קיימא בדרגא דצדיק בהדי

שְׂכִינְתָּא. וְדָא אִיהוּ רִזָּא (משלי ח) וּמְשַׁחְרֵי יִמְצְאוּנִי. דָּא סְלִיק בְּסִלְיקוּ עֲלָאָה. וְאִי תִימָא, הָא תְּנִינָן בְּשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא אֲתִי לְבִי כְּנִישְׁתָּא, וְלֹא אֲשַׁכַּח תְּמָן עֲשָׂרָה, מִיַּד כּוּעַס. וְאֵת אֲמַרְתָּ הֵהוּא חַד דְּאֲקֵדִים, אֲתַחְבֵּר בְּשְׂכִינְתָּא, וְקִימָא בְּדַרְגָּא דְצַדִּיק.

דף קל"א ע"ב

אֵלָא, (נש"א קנ"ו ע"א) לְמַלְכָּא דְשֹׁדֵר לְכָל בְּנֵי מְתָא, דִּישְׁתַּכְּחוּן עֲמִיהָ בְּיוֹם פְּלוֹן, בְּדוּךְ פְּלוֹן. עַד דְּהוּוּ מְזוּמְנֵי גְרַמְיִיהוּ אֵינּוֹן בְּנֵי מְתָא, אֲקֵדִים חַד וְאֲתָא לְהֵהוּא אֲתֵר. בֵּין כַּךְ וּבֵין כַּךְ אֲתָא מְלָכָא, אֲשַׁכַּח לְהֵהוּא בַר נֶשׁ דְּאֲקֵדִים תְּמָן, אָמַר לֵיהּ, פְּלוֹן בְּנֵי מְתָא אֵן אֵינּוֹן. אָמַר לֵיהּ, מְאָרִי, אֲנָא אֲקֵדִימְנָא מִנֵּייהוּ, וְהָא אֵינּוֹן אֲתָאן אֲבַתְרָאִי לְפַקוּדָא דְמְלָכָא. כְּדִין, טַב בְּעֵינֵי מְלָכָא, וְיִתִּיב תְּמָן בְּהַדְיָה, וְאֲשַׁתְּעֵי עֲמִיהָ, וְאֲתַעְבִּיד רְחִימָא דְמְלָכָא. בֵּין כַּךְ (דף קל"א ע"ב) וּבֵין כַּךְ, אֲתוּ כָּל עַמָּא, וְאֲתַפְיִיס מְלָכָא עֲמַהוֹן, וְשֹׁדֵר לוֹן לְשִׁלְמָ. אֲבָל אִי אֵינּוֹן בְּנֵי מְתָא לֹא אֲתִיין, וְחַד לֹא אֲקֵדִים לְאֲשַׁתְּעֵי קָמִי מְלָכָא, לְאֲתַחְזָאָה בְּגִינֵיהוּ דְהָא כְּלָהוּ אֲתִיין. מִיַּד כְּעִיס וְרָגִיזוּ מְלָכָא.

אוּף הַכָּא, בְּיוֹן דְּחַד אֲקֵדִים, וְאֲשַׁתְּכַח בְּבִי כְּנִישְׁתָּא, וְשְׂכִינְתָּא אֲתִיא וְאֲשַׁכַּח לֵיהּ, כְּדִין אֲתַחְשִׁיב כְּאֵלוּ כְּלָהוּ אֲשַׁתְּכַחוּ תְּמָן. דְּהָא דָּא אֲוֵרִידָה לוֹן תְּמָן. מִיַּד אֲתַחְבֵּרַת עֲמִיהָ שְׂכִינְתָּא, וְיִתְבִי בְּזוּוּגָא חַד, וְאֲשַׁתְּמוּדַע בְּהַדְיָה, וְאוֹתִיב לֵיהּ בְּדַרְגָּא דְצַדִּיק. וְאִי חַד לֹא אֲקֵדִים וְלֹא אֲשַׁתְּכַח תְּמָן, מַה כְּתִיב, (ישעיה נ) מִדּוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ. וְאִין עֲשָׂרָה לֹא כְּתִיב, אֵלָא וְאִין אִישׁ, לְאֲתַחְבֵּרָא בְּהַדְיָא, לְמַהוּי גְבָאִי, כְּמַה דָּאֵת אָמַר אִישׁ הָאֱלֹהִים לְמַהוּי בְּדַרְגָּא דְצַדִּיק.

סדר הלימוד ליום יח שבט [יום 136 בשנה]

ולא עוד, אלא דאשתמודע בהדיה, ושאל עלוי, אי יומא חד לא אתי, כמה (בלק קצ"ו ע"א) דאוקימנא, דכתיב, (ישעיה ג) מי בכם ירא יי' שומע בקול עבדו. והא אתערנא בהאי דכתיב, אלי קורא משעיר, דהא דרגא בטר דרגא, דרגא גו דרגא, ההוא שומר, קורא בחילא בכל יומא ויומא, ודא איהו שומע בקול עבדו, עבדו, דא מטטרון. ובגין כך, זכאה איהו מאן דאקדים לבי פנישתא, לסלקא בההוא דרגא עלאה דקאמרן.

כד אתי צפרא, וצבורא אשתכחו בבי פנישתא, בעו לאשתכחא בשירין ותושבחן דדוד. והא אוקימנא, דסדורא איהו לאתערא רחימו לעילא ותתא, לאתקנא תקונין, ולאתערא חדות. דהא בגין דא ליואי מתערי לאתערא רחימו וחדוה לעילא, באינן שירין ותושבחן.

ומאן דמשתעי בבי פנישתא במלין דחול, ווי ליה, דאחזי פרודא, ווי לית דגרע מהימנותא. ווי ליה דלית ליה חולקא באלהא דישראל. דאחזי דהא לית (ליה) אלהא, ולא אשתכח תמן, (ולית ליה חולקיה ביה) ולא דחיל מגייה, ואנהיג קלנא בתקונא (ס"א בתקיפא) עלאה דלעילא.

דהא בשעתא דישראל מסדרי בבי פנישתא, סדורא דשירין ותושבחן וסדורא דצלותא, כדין מתכנשי תלת משריין דמלאכי עלאי. משרייתא חדא, אינן מלאכין קדישין (עילאין) דקא משבחן לקודשא בריך הוא ביממא, בגין דאית אחרנין דקא משבחן לקודשא בריך הוא בליליא. ואחרנין (ס"א ואלין) אינן דקא משבחן לקודשא בריך הוא, ואמרין שירין ותושבחן בהדיהו דישראל ביממא.

משרייתא תניינא, אינן מלאכין קדישין, דמשתכחי בכל קדושה וקדושה דישראל, מקדשי לתתא. ובשולטנא דלהון, כל אינן דמתערין בכל אינן רקיעין, (ס"א היכלין) בההיא צלותא דישראל (ס"א דמיושב).

משרייתא תליתאה אינן (ר"ס ע"ב) עולמתן עלאין. דקא מתתקני עם מטרונייתא, ומתקני לה לאעלא לה קמי מלכא, ואלין אינן משריין עלאין על פלהו. (ר"ס ע"ב) וכלהו מתתקני, בסדורא דישראל דמתתקני לתתא, באינן שירין ותושבחן, ובההיא צלותא דקא מצלו ישראל. פיון דאלין תלת משריין מזדמנן, כדין ישראל פתחי שירתא, וזמרי קמי מאריהון. ויהיא משרייתא חדא, די ממנא לשבחא למאריהון ביממא, אזדמנן עליהו, וזמרי עמהון כחדא, באינן שבחי דדוד מלכא, והא אוקימנא מלי.

בהוא זמנא דמסיימי ישראל שבחי דאינון תושבחו דדוד, כדן תושבחתא דשירתא דימא, כמה דאוקימנא. ואי תימא, האי תושבחתא אמאי איהי בתקונא בתרייתא בתר שבחי דדוד, והא תורה שבכתב, אקדימת לתורה שבעל פה, ואקדימת לנביאים, ואקדימת לפתובים, וכמה דאקדימת, הכי אצטריך לאקדמא. (נ"א בשירתא)

אלא, מגו דכנסת ישראל לא אתתקנת אלא מתורה שבכתב, משום הכי אצטריך לומר לה בשירותא דתקונהא, והאי תושבחתא מעליא, מכל שאר תושבחו דעלמא. ואיהי לא אתתקנת מפלהו, כמה דאתתקנת (דף קל"ב ע"א) מתושבחתא דא. ובגין דא, איהי סמוך לצלותא דמיושב, כמה דאוקימנא.

בה שעתא כד שירתא דימא אתמר, מתעטרא כנסת ישראל בהוא כתר, דזמין קודשא בריך הוא לאעטרא למלכא משיחא, ותהוא (ח' ע"ב) כתר גליפא מחקא בשמהו קדישין, כמה דאתעטר קודשא בריך הוא ההוא יומא דאעברו ישראל ית ימא, ואטבע לכל משריין דפרעה ופרשוהי. בגין דא, בעי בר נש לשוואה רעותיה בהאי שירתא. וכל מאן דזכי לה בהאי עלמא, (ס' ע"א) זכי למחמי למלכא משיחא בתקוני ההוא כתר, ובחגירו דזינייה, וזכי לשבחא האי שירתא תמן, והא אוקימנא מלי.

כיון דמטי בר נש לישתבח נטל קודשא בריך הוא ההוא כתר, ושווי ליה קמיה, וכנסת ישראל שריאת לאתתקנא למיתי קמי מלכא עלאה. ואצטריך לאכללא לה, בתליסר מכילן דרחמי עלאי, דמנהון אתברכת. ואינון תליסר בוסמין עלאין, כמה דאת אמר, (שיר השירים ד) גרד וכרפום קנה וקנמון וגו', והכא אינון, שיר, ושבתה, הלל, וזמרה, עוז, וממשלה, נצח, גדולה, וגבורה, תהלה, ותפארת, קדושה. הא תריסר. ולבתר לחברא לה בהדיהו, ולומר ומלכות, והו תליסר. בגין דאיהי מתברכא מנייהו.

ועל דא אצטריך, בשעתא דאתכלילת בינייהו, לשוואה לבא ורעותא בהאי, ולא לישתעי כלל, דלא לפסוק בינייהו. ואי פסיק בינייהו, מתחות גדפי כרובייא נפיק חד שלהובא, וקארי בחילא ואמר, פלגיא די פסיק גאותא דקודשא בריך הוא, ישתצי ויתפסק, דלא יחמי גאותא דמלכא קדישא, כמה דאת אמר (ישעיה כו) ובל יראה גאות ה', בגין דאלין תליסר אינון גאות יי'.

מכאן ולהלאה אל ההודאות כו', דא מלכא עלאה דשלמא כלא דיליה, בגין דכל הני שבחו אינון לגבה דכנסת ישראל כד משתבחא במשרייתא דלתתא. כמה דאת אמר שיר השירים אשר לשלמה, למלכא דשלמא דיליה, מתמן ולהלאה,

(ישעיה מה) יוצר אור ובורא חשך עושה שלום ובורא את הכל. והא אתערנא ביה, ואתערנו חברייה דהני אינון תיקונין דעלמא עלאה. (אל אדון).

א”ל ברויך: תקוני דעלמא תתאה, דאינון כ”ב אתוון זעירין, בגין דאית (בראשית ג’ ע”ב) אתוון רברבן, ואתוון זעירין. אתוון זעירין, מעלמא תתאה. אתוון רברבן, מההוא עלמא דאתי.

בכלא אינון רברבן, אינון רברבן בגרמייהו. פד (לא) אתיין יחידאין אינון רברבן (נ”א דכר ונוקבא פשיטן) דכד לא פשיטן יתיר, אינון אתיין כל את ואת ברתיכא דחזי ליה, כגון שבחא דשבת דאינון אתוון דשבת, אל אדון על כל המעשים, ברוך ומבורך בפי כל נשמה. אלן אתוון בחמש חמש תיבין, דאינון חמשין תרעין דעלמא דאתי.

תרין אתוון אחרנין די בסופא: ש”ת. אינון בשית שית תיבין, דאינון שית סטרין דעלמא דאתי, ונפקי מתמן. כגון: שבת יתנו לו כל צבא מרום. תפארת וגדולה שרפים ואופנים וחיות הקודש.

אלן תרין אתוון, בשית שית תרין אתוון קדמאי, בחמש חמש. כלהו שאר אתוון די באמצעיתא, כלהו בארבע ארבע, בגין דאינון ברזא דרתיכא עלאה, דאינון אתוון קדמאי ואינון דבסופא, אינון שלימו דכ”ב אתוון, בגין דאית בהו כ”ב תיבין, לקבל כ”ב אתוון עלאין. אשתארו תמניסר אתוון אחרנין, דקא סלקין ברתיכיהו לארבע ארבע, לשבעין ותרין תיבין, דאינון רזא דשמא מפרש, גליפא קדישא דע”ב אתוון, דקודשא בריך הוא מתעטר בהו. ושמא דא, איהו מעטרא לפנסת ישראל, וסליק ברזא דא, לאתעטרא בהו גו שליחותא (דמאריה) דשכינתא.

דף קל”ב ע”ב

וסימניך דאלין אתוון, דקא מתעטרן בשבחא עלאה, דא קדמאי וסופי, דסלקין בעטרייהו אינון א”ת ב”ש. אלף בחמש. תי”ו בשית. בית בחמש. שי”ן בשית. בגין כך רזא דא”ת ב”ש (דף קל”ב ע”ב) כ”ב אתוון, דאינון עטרה דתלתין ותרין שבילין. (ס”א דשמא קדישא).

וסימן דאינון אתוון אחרנין דסלקין ברתיכיהו, ג”ר. שארי בגימ”ל, וסיים ברי”ש, וכלהו רזא דרתיכא קדישא. א”ת ב”ש, רזא דשמא קדישא. ג”ר, רזא דרתיכא קדישא, דסלקא לע”ב, ואתעביד מנייהו שמא קדישא, לאתעטרא כנסת ישראל, מגו רתיכא עלאה. (דכתיב, (תהלים מ”ח) כשמך אלהים כן תהלתך)

ובגין כך הווא שמא דע"ב כלילא ברזא דאבהן, ימינא ושמאלא ואמצעיתא. ואיהי מתעטרא בהו, למהוי שמא קדישא. ולא שמה עלאה, כאינון שמהן עלאין, דעלמא עלאה, דאתאחדן לעילא לעילא. ואף על גב דהאי שמא עלאה איהו, אבל רזא דיליה, דוד מלכא, דמתעטרא באבהן.

שמא דמ"ב אתוון רזא דיליה אבהן, דקא (ויקרא ע"ט ע"א, ק"ח, רנ"ו ע"ב) מתעטרו בעלמא עלאה. ועלמא עלאה במה דלעילא. (ס"א וסלקא רזא לעילא לעילא, עד דאתעטרא באין סוף) ועל דא, סליק ולא נחית, אתעטר גו מחשבה עלאה. זכאה חולקא דמאן דידע ליה, ואזדהר ביה.

שמא דע"ב אתוון, דוד דקא (בראשית ל"ג ע"ב, ר"ז ע"ב, רל"ד ע"ב, ויקרא ק"ג ע"ב) מתעטרא באבהן, ורזא דיליה סליק ונחית, כגוונא דא מצפ"ץ, (מצפ"ץ) שמא דתליסר מכילין דרחמי. אינון תריסר, רזא דרתיכא קדישא, דנפיק מחד, דשריא עליהו ובגין כך (סליק ונחית, וכלהו סלקין ונחתין בר האי שמא דמ"ב דסליק ולא נחית ועל דא) שמא דע"ב סליק ונחית, סליק מסטרא דא, ונחית מסטרא דא. שמא דתליסר מכילין, סליק מסטרא דא, ונחית מסטרא דא, וטהווא דנחית בגין לאמשכא טיבו לתתא. ועל דא, א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ ו"פ ז"ע ח"ס ט"ן י"ם כ"ל. אתוון קדמאי סלקין בחושבנא, ואתוון אחרנין נחתי בחושבנא, בגין לאמשכא טיבו דלעילא לתתא.

שמא דמ"ב, איהו מתעטרא לרתיכא עלאה. שמא דע"ב, איהו מתעטרא לרתיכא תתאה. זכאה חולקיה מאן דמשתדל למנדע למאריה, זכאה איהו בעלמא דין ובעלמא דאתי.

ובגין כך, תושבחתא דשבת דקא משבחה למלכא דשלמא דיליה. משבח ליה בשמא דע"ב, ובכ"ב תיבין, רזא דכ"ב אתוון, בגין דתעטר ביה לסלקא לעילא בתושבחתא דא. ועל דא, אל אדון, תושבחתא דעלמא דאתי איהו, ופריחו (ס"א ופריכו) דרתיכא קדישא עלאה, דמתעטרא לסלקא לעילא, ופריחו דכנסת ישראל, דמתעטרא לסלקא גו רתיכא עלאה.

א"ת ב"ש, סלקין (רס"א ע"א) ונחתין, כמה דאתמר. אמר ליה ב"ם סלקין ולא נחתין, וסימניה, דא שב"ת בלחודוי. ודא שב"ת ויום הכפורים, דסלקא רזא לעילא לעילא, עד דמתעטרא כלא באין סוף.

אל ברנך, דא סדורא דאתוון זעירין, ותקוני פנסת ישראל בכל יומא בצלותא. ובגין דאינון אתוון זעירין, לית (ר"ה ע"ב) רווחא ביניהו, ואינון תקוני עולימתן דאתיין עם מטרוניתא לגבי מלכא עלאה.

קדוּשָׁא דָּא דְקָא מְקַדְשֵׁי מְלֹאכֵי עֲלָאֵי, לָאוּ אִיהוּ בְיַחֲדָא. וְהָא אוּקִימְנָא, כֹּל קְדוּשָׁה דְאִיהוּ בְּלִשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ, יַחֲדָא אָסִיר לִיָּה לְמִימְרָא. תְּרַגּוּם, לְעוֹלָם בְּיַחֲדָא, וְלֹא בְּסַגִּיאִין, וְיַחֲדָא אִיהוּ תְּקוּנָא דִּילִיָּה וְדָאֵי, וְלֹא סַגִּיאִין. וְסִימָן לְרִזָּא דָּא, שְׁנַיִם מְקָרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם. שְׁנַיִם לִישָׁנָא דְסַגִּיאִין אִיהוּ, דְּוִדָּאֵי קְדוּשָׁה דְּלִשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ אָסִיר אִיהִי (קכ”ט) בְּיַחֲדָא. קְדוּשַׁת תְּרַגּוּם אָסִיר אִיהוּ בְּסַגִּיאִין, אֲלֵא בְּיַחֲדָא לְעוֹלָם. אַחַד תְּרַגּוּם תְּנִינָן, וְלֹא תְרִין וְלֹא יְתִיר. תְּרַגּוּם אֲתִיא לְמִיעוּטָא, וְהָכִי אֲצַטְרִיף. לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ אֲתִיא לְרַבּוּיָא, וְהָכִי אֲצַטְרִיף. דְּמַעְלִין בְּקוּדֵשׁ וְלֹא מוֹרִידִין. וּבְתַרְגּוּם מוֹרִידִין וְלֹא מַעְלִין. אַחַד תְּנִינָן, וְלֹא יְתִיר, וְלֹא מַעְלִין כֹּלְלָא.

דף קל”ג ע”א

קְדוּשָׁא דָּא, קְדוּשַׁתָּא דְאֲתַקְדֵּשׁת שְׂכִינְתָּא, וְכֹל אִינוּן רְתִיכִין דִּילָהּ, לְאַתְתַּקְנָא לְגַבֵּי מְלָכָא עֲלָתָא. וּבְגִין דְאִיהִי קְדוּשַׁת עֲלָמָא תְּתָתָא, אִיהִי מְיוּשָׁב וְלֹא בְעַמִּידָה. (דף קל”ג ע”א) קְדוּשָׁה אַחְרָא דְאֵהֲדוּרֵי צְלוֹתָא, אִיהִי קְדוּשַׁתָּא דְעֲלָמָא עֲלָתָא, וּבְגִין כִּף אִיהִי בְעַמִּידָה, בְּגִין לְאַמְשַׁכָּא לָהּ לְתַתָּא, וְכֹל מְלוֹי דְעֲלָמָא עֲלָתָא, אִיהוּ בְעַמִּידָה וְלֹא מְיוּשָׁב.

וּבְכָל הַנֵּי קְדוּשַׁתִּי, יִשְׂרָאֵל מִתְקַדְשֵׁי בְהוּ לְתַתָּא. וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל מִתְקַדְשֵׁי בְּקְדוּשָׁה דְרְתִיכָא תְּתָתָא מְיוּשָׁב. וּבְקְדוּשָׁה דְרְתִיכָא עֲלָתָא מְעוּמָד. קְדוּשָׁה אַחְרָא, אִיהִי (רס”א ע”ב) תּוֹסַפַּת קְדוּשָׁה, בְּגִינֵי כִף אִיהִי בְתַר צְלוֹתָא. וּבְגִין דְאִיהִי תּוֹסַפַּת קְדוּשָׁה, עַל קְדוּשַׁת אַחְרֵינִין, אִיהִי לְבַתַּר צְלוֹתָא. וּבְגִין דְכָל חַד וְחַד בְּעֵי לְאַמְשַׁכָּא עֲלֵיהּ מִתְהוּא תּוֹסַפַּת, אֲתַתְּקִין לְכָל יַחֲדָא וְיַחֲדָא תְּרַגּוּם. וְאִי תִימָא הָא אִית בְּהּ קְדוּשַׁת לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ. הַהוּא לְצַבּוּר, לְאַתְתַּקְדֵּשׁא כֹּלְלָא, בְּהַהוּא תּוֹסַפַּת קְדוּשָׁה. וּבְגִין דְיַחֲדָא לִית לִיָּה רְשׁוּת, לְאוּמְרָה בְּלִשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ, וְלְאַתְתַּקְדֵּשׁא יַחֲדָאֵי, אֲתַקְיָנוּ לָהּ בְּלִשׁוֹן תְּרַגּוּם, וְאִיהוּ בְיַחֲדָא, לְאַתְתַּקְדֵּשׁא כֹּל חַד וְחַד בְּהַהוּא תּוֹסַפַּת, לְאַמְשַׁכָּא עֲלֵיהּ קְדוּשָׁה יְתִיר. זְכָתָא חוּלְקִיהוּן דְיִשְׂרָאֵל, דְקָא מִתְקַדְשֵׁי בְּקְדוּשֵׁי עֲלָאֵי, בְּגִין דְאִינוּן דְּבַקִּין לְעֵילָא, דְכְּתִיב, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּיָי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֹּלְכֶם הַיּוֹם.

כְּתִיב (מלכים ב ד) הִנֵּה נָא יִדְעָתִי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קְדוֹשׁ הוּא עוֹבֵר וְגוֹ', וְכְתִיב נְעֻשָׁה נָא עֲלִית קִיר קִטְנָה וְגוֹ', בְּהָאֵי קָרָא אִית לֶן סִמְךָ בְּעֲלָמָא לְסִדּוּרָא דְצְלוֹתָא. הִנֵּה נָא יִדְעָתִי, דָּא אִיהוּ רְעוּתָא דְאַצְטְרִיף בְּרַ נֶשׁ לְשׁוּאָה בְּגוּיָהּ בְּצְלוֹתָא. כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קְדוֹשׁ הוּא, דָּא אִיהוּ עֲלָמָא עֲלָתָא, דְאִיהוּ יְתִיב עַל כּוּרְסֵי יְקָרִיָּה, וְכֹל קְדוּשָׁאן נְפָקִין מִנֵּיהּ, וְאִיהוּ מְקַדֵּשׁ לְכֹלְהוּ עֲלָמִין. עוֹבֵר עֲלֵינוּ תְּמִיד, מִתְהוּא קְדוּשָׁה דְאִיהוּ מְקַדֵּשׁ לְכָל עֲלָמִין לְעֵילָא, אִיהוּ מְקַדֵּשׁ לֶן בְּהָאֵי

עֲלָמָא. דְּהָא לִית קְדוּשָׁה לְעִילָא, אֲלָא אִי אִית קְדוּשָׁא לְתַתָּא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (ויקרא כב) וּנְקַדְשִׁיתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְהוֹאִיל וְכַף הוּא, נַעֲשֶׂה נָא עֲלִית קִיר קְטַנָּה, דָּא אִיהוּ סְדוּרָא דְתַקוּנָא (ויחי רכ"ח ע"ב) דְשְׁכִינְתָא, דְאִיהִי עֲלִית קִיר, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר. קְטַנָּה: בְּגִין דְאִיהִי זְעִירָא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (קהלת ט) עִיר קְטַנָּה. וְנָשִׁים לֹו שֵׁם בְּתַקוּנָא דָּא דְאָנָן מְתַקְנִין, וּבְסְדוּרָא דִילָן בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבָחִין וּבְצִלּוֹתָא, (ובתקונא דא) אָנָן מְתַקְנִין לְגַבִּיָּה, לְנִיחָא דִילִיָּה. מָטָה וְשִׁלְחָן וְכֶסֶף וּמְנוּרָה. אַרְבַּע אֲלִין, כְּלָהוּ בְשְׁכִינְתָא אִינּוֹן. וְאִיהִי (כלא) בְּכָל תַּקוּנִין אֲלִין מְתַקְנִין, לְגַבִּי עֲלָמָא עֲלָאָה בְּסְדוּרָא דְאָנָן מְסֻדְרִין.

בְּסְדוּרָא דְצִלּוֹתָא דְעַרְבִית, וּבְתַקוּנָא דִילִיָּה, הָא מָטָה. בְּסְדוּרָא דְאִינּוֹן קְרַבְנִין וְעִלּוּן, דְאָנָן מְסֻדְרִין בְּצַפְרָא וְאִינּוֹן שִׁירִין וְתוֹשְׁבָחִין, הָא שִׁלְחָן. וּבַהֲהוּא סְדוּרָא דְצִלּוֹתָא דְמִיּוּשָׁב, וּבְתַקוּנָא דְקְרִיאַת שְׁמַע, בַּהֲהוּא יְחוּדָא דְאָנָן מְתַקְנִין הָא כֶּסֶף. בַּהֲהוּא סְדוּרָא דְצִלּוֹתָא דְמַעוּמָד, וּבְאִינּוֹן קְדוּשָׁאָן, וְתוֹסַפַת קְדוּשָׁה, וּבְרַכָּאָן, דְאָנָן מְסֻדְרִין (לה) הָא מְנוּרָה.

זְכָאָה אִיהוּ בְר נֶשׁ, דְדָא שׁוּי בְרַעוּתִיָּה, לְאֲשִׁלְמָא לְגַבִּי מְאָרִיָּה בְּכָל יוּמָא, וְלֹאֲתַקְנָא הָאִי עֲלִית קִיר קְטַנָּה, לְגַבִּי מְאָרִיָּה בְּהַנִּי תַקוּנִין. כְּדִין וְדָאִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְהִי אֹשְׁפִיזִיָּה בְּכָל יוּמָא. זְכָאָה אִיהוּ בְּהַנִּי עֲלָמָא, וְזְכָאָה אִיהוּ בְּעֲלָמָא דָּאֵתִי. בְּגִין דְאֲלִין אַרְבַּע, אִינּוֹן תַקוּנִי דְשְׁכִינְתָא, לְאֲתַתְקְנָא לְגַבִּי בְעֲלָה. בְּאַרְבַּע תַקוּנִין אֲלִין, אֲתַתְקַנְתָּ בְשִׁפְרִיָּהָא, בְּחַדְוּוּהָא, בְּחַזוּוּהָא, עַל יְדֵי דְעֲמָא קְדִישָׁא בְּכָל יוּמָא.

דף קל"ג ע"ב

מָטָה אֲתִיָּהִיבַת לִיָּה לְיַעֲקֹב לְאֲתַתְקְנָא, וְעַל דָּא יַעֲקֹב אֲתַקִּין צִלּוֹתָא דְעַרְבִית. שִׁלְחָן אֲתַקִּין דוּד מְלַכָּא, בְּאִינּוֹן שִׁירִין וְתוֹשְׁבָחִין דְאִיהוּ אֲתַקִּין, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (תהלים כג) תַעֲרֹךְ לְפָנַי שִׁלְחָן נֶגֶד צוּרְרִי. כֶּסֶף אֲתַקִּין אַבְרָהָם, בְּאֲתַקְשְׁרוּתָא דִילִיָּה, דְעַבִּיד טִיבוּ וְשִׁלְיָמוּ דְנִשְׁמַתִּין לְכָל בְּנֵי עֲלָמָא, וְלִית תַקוּנָא דְכֶסֶף, אֲלָא בְּחַסְדָּא דְאַבְרָהָם, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בְּחַסְדָּא כֶּסֶף. מְנוּרָה (דף קל"ג ע"ב) אֲתַקִּין יַצְחָק, דְאֲקִדִּישׁ שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעִינִיָּהוּן דְכָל עֲלָמָא, וְנַהִיר נַהִירוּ דְבוּצִינָא עֲלָאָה בְּהִיא קְדוּשָׁה. בְּגִינֵי כֶּה, צְרִיכִין עֲמָא קְדִישָׁא, לֹומַר תְּדִיר וְלִשְׁוֹאָה רַעוּתָהוּן, לְסְדָרָא לְגַבִּי עֲלָמָא עֲלָאָה, דְאִיהוּ מְאָרִיָּה דְבֵיתָא, אִישׁ הָאֱלֹהִים, מָטָה וְשִׁלְחָן וְכֶסֶף וּמְנוּרָה, לְמַהוּי שְׁלִימוּ בְכָל יוּמָא, עִילָא וְתַתָּא. (ד"א כאן חסר) בְּשַׁעֲתָא דְקָא מִיְחַדִּי יִשְׂרָאֵל, יְחוּדָא דְרִזָּא דְשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּרַעוּתָא

שְׁלִים, כְּדִין נִפְקֵי מִגּוֹ סְתִימוֹ דְּעֵלְמָא עֲלָאָה, חַד נְהִירוֹ, וְהָהוּא נְהִירוֹ בְּטַשׁ גּוֹ
בוֹצִינָא דְקַרְדִּינוֹתָא, וְאַתְפֻּלְג לְע' נְהוֹרִין, וְאַיִנוֹן ע' נְהוֹרִין, בְּע' עֲנַפִּין דְּאַיִלְנָא
דְּחַיִּי.

כְּדִין, הָהוּא אֵילְנָא סְלִיק רִיחִין וּבּוֹסְמִין, וְכֹל אֵילְנֵי דְגִנְתָּא דְּעֵדוֹן, כְּלָהוּ סְלִקִּין
רִיחִין, וּמְשַׁבְּחֵן לְמֵאֲרִיחוֹן, דְּהָא כְּדִין אֲתַתְקַנְתּ מְטְרוֹנִיתָא, לְאַעֲלָא לְחוּפָה בְּהַדִּי
בְּעֵלָה, כָּל אֵינּוֹן שְׁיִיפִין עֲלָאִין, כְּלָהוּ מִתְחַבְּרֵן בְּתִיאּוּבְתָא חֲדָא, וּבְרַעוּתָא חֲדָא,
לְמַהוּי חַד בְּלָא פְרוּדָא פְלִל. וְכְדִין בְּעֵלָה אֲתַתְקֵן לְגַבְהָא לְאַעֲלָא לְחוּפָה בְּיַחוּדָא
חַד, לְאַתִּיחֲדָא בְּמְטְרוֹנִיתָא.

סדר הלימוד ליום יט שבט [יום 137 בשנה]

ועל דא אנן מתערי ליה, ואמרין (דברים ו) שמע ישראל, אתקין גרמך, הא בעליך ייתי לגביך בתקונו, זמין לקבלך. יי אלהינו יי אחד, ביחודא חדא, ברעותא חדא, בלא פרודא, דכל אינון שייפין פלהו אתעבידו חד, ועיילין בחד תיאובתא.

פיון דאמרי ישראל יי אחד באתערותא דשית סטרין, פדין כל אינון שית סטרין, אתעבידו חד ועאלין בחד תיאובתא, ורזא דא ו' חד פשיטו בלחודוי, בלא דבקותא אחרא לגביה, אלא איהו בלחודוי פשיט מפלא, ואיהו חד.

בההיא שעתא, מטרוניתא מתתקנא ומתקשטא, ועיילין לה שמשהא בלחישו סגיי, לגבי בעלה, ואמרי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. דא איהו בלחישו, דהכי אצטריך לאעלא לה לגבי בעלה. זכאה עמא דידעי דא, ומסדרי סדורא עלאה דמהימנותא.

בההיא שעתא דאתחברו בעלה ומטרוניתא כחדא, פדין פרוזא נפיק מסטרא דדרום, אתערו חילין ומשריין דגלי רחמיותא לגבי מאריכון.

פדין אתער חד ממנא עלאה, (קכ"ז ע"א) בוא"ל שמה, רב משריין, ובידיה ארבע מפתחן, דנטיל מד' סטרי עלמא, וחד מפתחא אתרשים באת י', ומפתחא אחרא אתרשים באת ה'. וחד מפתחא אתרשים באת ו'. (מפתחא אחרא אתרשים באת ה') ואנח להו תחות אילנא דחיי. אינון תלת מפתחן, דאתרשימו בתלת אתוון אלין, אתעבידו חד. פיון דאתעבידו חד, ההוא מפתחא אחרא, סליק וקאים ואתחבר בההוא אחרא כללא דתלת, וכל אינון משריין ותיילין עיילין לאינון תרין מפתחן גו גנתא וכלהו מיחדי פגוונא דלתתא.

יהו"ה: דא רשימו דאת י', רישא עלאה דבשמא קדישא. אלהינו: דא איהו רזא דרשימו דאת ה' עלאה, את תניינא דבשמא קדישא. ידו"ד: דא משיכו דאתמשך לתתא, ברזא דרשימו דאת ו', דאינון תרין אתוון אתמשכו למהוי באתר דא, ואיהו אחד. כל הני תלתא אינון חד, ביחודא חד.

פיון דכל דא אתעביד חד ביחודא חד, ואשתאר פלא ברזא דאת ו' שלים, מרישא דמבועא, ומחכלא פנימאה, וירית לאבא ואימא, פדין עיילין למטרוניתא בהדיה, דהא השתא איהו שלים בכל טיבו עלאה, ויכיל לאתזנא לה, ולמיהב לה מזונא וספוקא פדקא יאות. וכל אינון שייפין דיליה פלהו חד. פדין

עײלן לה לגביה, בלחישו. אמאי בלחישו. בגין דלא יתערב זר בהיא חדוה, כמה דאת אמר (משלי יד) ובשמחתו לא יתערב זר.

דף קל"ד ע"א

כיון דאיהו אתיחד לעילא בשית סטרין. אוף הכי איהי אתיחדת לתתא בשית סטרין אחרנין. בגין למהוי (דף קל"ד ע"א) אחד לעילא, ואחד לתתא, כמה דאת אמר (זכריה יד) יהיה יי' אחד ושמו אחד. אחד לעילא בשית סטרין, דכתיב, (דברים ו) שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד. הא שית תיבין, לקבל שית סטרין. אחד לתתא בשית סטרין, (הדא הוא דכתיב) ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, הא שית סטרין אחרנין בשית תיבין. יי' אחד לעילא, ושמו אחד לתתא.

ואי תימא, הא כתיב אחד לעילא, ולתתא לא כתיב אחד. ועד הוא אחד, בחלופי אתוון. אתוון דדכורא לא מתחלפי, אתוון דנוקבא מתחלפי, דהא שבחא דדכורא על נוקבא. ובגין דלא תשלוט עין הרע, אנן מחלפי אתוון, דלא אמרינן אחד באתגלייא. ובזמנא דאתי, דיתעבר עין הרע מעלמא, ולא תשלוט, (בהדה) כדין יתקרי אחד באתגלייא. בגין דהשתא דההוא סטרא אחרא אתדבק בהדה, לאו איהי אחד, אלא דאנן מיחדין לה בלחישו, ברזא דאתוון אחרנין, ואמרי ועד.

אבל בזמנא דאתי, דיתפרש ההוא סטרא מינה, ויתעבר מעלמא, כדין יתקרי אחד ודאי, דלא יהא בהדה שותפו ודביקו אחרא, כמה דאת אמר (זכריה יד) ביום ההוא יהיה יי' אחד ושמו אחד, באתגליא בהדיא, ולא בלחישו, ולא ברזא.

ועל דא, אנן מיחדין לה מההוא סטרא אחרא, כמאן דזמין לאחרא למיהוי סהיד דיליה. בגין דדא איהו סהיד דילן, וסטרא אחרא לאו איהו סהיד לגבן. וכדין איהי אתפרישת מההוא סטרא. כיון דאתת, אנן מעלין לה לחופה לגבי בעלה, מלכא עלאה, בכל רעותא וכוונא דלבא, ועל דא איהו אחד.

בשעתא דאיהי אתת בעולימתהא, ובעאת לאתפרשא מסטרא אחרא, לא אתת, אלא כמאן דאזדמנת למחמי ביקרא דמלכא ולא יתיר, והכי מכריזי דינדמנון למחמי ביקרא דמלכא. כמה דאת אמר (שיר השירים ג) צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה, פוקו למחמי ביקרא דמלכא, כדין סטרא אחרא לא ניהא ליה למחמי, ואתפרש מינה. כיון דאתת. כל אינון שמשהא, עיילין לה לחופה בהדי מלכא עלאה, בלחישו ברזא. דאלמלא לאו הכי, לא יתפרש מינה ההוא סטרא אחרא ויתערב חדוותא. אבל בזמנא דאתי, דיתפרש מינה ההוא סטרא אחרא, כדין ביום ההוא יהיה יי' אחד ושמו אחד.

פִּיּוֹן דְּעֵאלֶת לְחוּפָה, וְאִיהִי בְּהַדִּי מְלָכָא. עֲלָאָה, כְּדִין אֲנָן מִתְעֲרִי חֲדוּה דִּימִינָא וּשְׂמֵאלָא, כְּמָה דָּאֵת אֲמַר (דְּבָרִים ו) וְאֶהְבֵּת אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבַבְךָ וְגוֹ'. וְהִיָּה אִם שְׂמוּעַ וְגוֹ'. בְּלֹא דְחִילוּ כְּלָל, דְּהָא סְטָרָא אַחְרָא לָא יִתְקַרֵּב תַּמּוֹן, וְלִית לִיהִי רְשׁוּ.

כְּלָה, כָּל זְמַנָּא דְּבַעָאן לְאֵעֲלֵא לָהּ לְגַבֵּי מְלָכָא, לְחֲדוּה דְּשְׂמוּשָׂא, אֲצִטְרִיךְ בְּלַחֲשֵׁוּ בְּרִזָּא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח בְּרַגְלֵי (בַּר נֶשׁ דְּגַלִּי) צִעֲדָהָא, רַמְזוּ דְּסְטָרָא בִּישָׂא, וְלֹא יִתְדַבֵּק בְּהֲדָה, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח בְּבִנְיָ, רַמְזוּ פְּסוּל כְּלָל.

וְהָכִי אֲמַר יַעֲקֹב לְבִנּוּי, שְׂמָא חֶס וְשְׁלוֹם אִירַע פְּסוּל (בּוֹרְעָא) בְּעַרְסֵי, כְּדִין אֵינּוֹן אֲמַרוּ, כְּמָה דְּלִית בְּלַבָּךְ אֲלֵא אַחַד, כֶּךָ וְכוּ' לִית לָן דְּבִיקוּ בְּסְטָרָא אַחְרָא כְּלָל, דְּהָא פְּרִישָׂא הוּהּ מְעַרְסָךְ, וְאֲנָן בִּיחּוּדָא לְגַבֵּי מְלָכָא עֲלָאָה, וְלִית לָן דְּבִיקוּ כְּלָל בְּסְטָרָא אַחְרָא, דְּהָא בְּפִרְישׁוּ מִסְטָרָא אַחְרָא (נ"א הוּינן ברעו) הוּהּ רְעוּתָא וּמַחֲשַׁבְתָּא דִּילָן.

פִּיּוֹן דִּידַע דְּסְטָרָא אַחְרָא לָא אֲתַדְּבַק תַּמּוֹן כְּלָל כְּדִין עֵאלֶת אֲתַתָּא, לְגַבֵּי בְּעֵלָה בְּלַחֲשֵׁוּ, בְּרִזָּא דִּיחּוּדָא דְּשִׁית סְטָרִין. פֶּתַח וְאֲמַר, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעַד דְּהָא אִיהִי בְּרִזָּא דְּאַחַד, בְּעוֹלִימַתָּהָא, בְּלֹא עַרְבוּבָא כְּלָל וְלֹא שׁוּתְפוּ דְּסְטָרָא אַחְרָא.

דף קל"ד ע"ב

וְתָא חֲזִי, בַּהֲהִיא שְׁעָתָא, יַעֲקֹב וּבְנָוִי הוּוּ בְּדִיּוּקְנָא עֲלָאָה לְתַתָּא בְּהַדִּי שְׂכִינְתָּא. יַעֲקֹב הוּוּ בְּרִזָּא דְּשִׁית סְטָרִין דְּעֵלְמָא עֲלָאָה, בְּרִזָּא חַד. בְּנָוִי הוּוּ בְּדִיּוּקְנָא דְּשִׁית סְטָרִין דְּעֵלְמָא תַתָּאָה. וְאִיהוּ בְּעָא לְגַלְאָה לֹון הַהוּא קִץ, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא, דְּאִית קִץ וְאִית קִץ, אִית (קכ"א ע"א) קִץ הַיְמִין, וְאִית קִץ הַיְמִים. קִץ הַיְמִין: דָּא מְלָכוּת קַדִּישָׁא רִזָּא דְּמַהֲיִמְנוּתָא רִזָּא דְּמַלְכוּת דְּשְׂמִיָּא. קִץ (דף קל"ד ע"ב) הַיְמִים: דָּא רִזָּא דְּמַלְכוּת חַיִּיבָא רִזָּא דְּסְטָרָא אַחְרָא דְּאֲקָרִי קִץ כָּל בְּשַׁר. וְהָא אוּקִימְנָא.

פִּיּוֹן דְּחַמָּא דְּאַסְתַּלְקַת שְׂכִינְתָּא מִבְּיָה וְכוּ'. אֵינּוֹן אֲמַרוּ כְּמָה דְּלִית בְּלַבָּךְ אֲלֵא אַחַד, דְּאַנְתָּ בְּרִזָּא דְּעֵלְמָא עֲלָאָה, וְאִיהוּ אַחַד. אוּף אֲנָן, דְּאַנְתָּ בְּרִזָּא דְּעֵלְמָא תַתָּאָה, אִיהוּ אַחַד. וְעַל דָּא אֲדַכְּרוּ תְּרִי לְבַבּוֹת, רִזָּא דְּעֵלְמָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ לְבָא דִּיעֲקֹב, וְרִזָּא דְּעֵלְמָא תַתָּאָה, דְּאִיהוּ לְבָא דְּבִנּוּי, כְּדִין אֲעִיל לָהּ בְּלַחֲשֵׁוּ.

וְכְּמָה דְּאֵינּוֹן אֲתִיחְדוּ רִזָּא דְּעֵלְמָא עֲלָאָה בְּאַחַד, וְרִזָּא דְּעֵלְמָא תַתָּאָה בְּאַחַד. אוּף הָכִי אֲנָן צְרִיכִין לִיחְדָּא עֲלְמָא עֲלָאָה בְּאַחַד, וְלִיחְדָּא עֲלְמָא תַתָּאָה בְּרִזָּא דְּאַחַד. דָּא בְּשִׁית סְטָרִין, וְדָא בְּשִׁית סְטָרִין. וּבְגִין כֶּךָ, שִׁית תִּיבִין הָכָא, בְּרִזָּא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

דְּשִׁית סְטָרִין. וְשִׁית תִּיבִין הֶכָּא, בְּרֹזָא דְּשִׁית סְטָרִין, (זכריה יד) יי' אֶחָד וְשִׁמוּ אֶחָד. וְכָפָא עַדְבִּיָּה וְחֻלְקִיָּה מֵאֵן דִּישׁוּי רְעוּתִיָּה לְהֵאֵי, בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְּאֵתִי. רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר הֵכִי, דָּא אֲתַעְרוּתָא דִּיחֻוּדָא שְׁפִיר אִיהוּ, דְּרֹזָא דְּבְרִירָא דְּמִלְתָּא הָא אוּקְיָמְנָא. וּמְלִין אֵלִין זְמִינִין לְאֲתַעְתְּדָא קָמִי עֲתִיק יוּמִין, בְּלֵא כְּסוּפָא כְּלָל.

רעיא מהימנא פְּקוּדָא לְלִמּוּד תּוֹרָה בְּכָל יוּמָא, דְּאִיְהִי רֹזָא דְּמַהִימְנוּתָא עֲלָאָה, לְמַנְדַּע אֲרַחֲיָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכָל מֵאֵן דְּאֲשַׁתְּדַּל בְּאוּרִייתָא, זְכִי בְּהֵאֵי עֲלְמָא, וְזְכִי בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי, וְאֲשַׁתְּזִיב מִכָּל קְטְרוּגִין בִּישִׁין. בְּגִין דְּאוּרִייתָא רֹזָא דְּמַהִימְנוּתָא אִיְהִי, דְּמֵאֵן דְּאֲתַעְסַק בְּהָ, אֲתַעְסַק בְּמַהִימְנוּתָא עֲלָאָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשֶׁרִי שְׁכִינְתִּיהָ בְּגוּיָה דְּלֵא תַעֲדִי מִנִּיהָ.

מֵאֵן דִּידַע מְלָה דְּאוּרִייתָא, אֲצִטְרִיךְ לְמַרְדֵּף אֲבַתְרִיָּה, וְלֵאזְלִפָּא הָאֵי מְלָה מִנִּיהָ, לְקִיּוּמָא רֹזָא דְּכְתִיב, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי. אוּרִייתָא אֵילְנָא דְּחִי אִיְהוּ, לְמִיָּהֵב חִיִּין לְכָלְא. מֵאֵן דְּאֲתַתְקַף בְּאוּרִייתָא, אֲתַתְקַף בְּאֵילְנָא דְּחִי, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּהָ.

וְכְמָה רִזִּין עֲלֵאִין אוּקְיָמְנָא בְּמֵאֵן דְּאֲשַׁתְּדַּל בְּאוּרִייתָא, דְּזְכִי לְאֲתַקְשְׂרָא בְּאוּרִייתָא דְּלַעֲיָלָא. בְּהֵאֵי עֲלְמָא לֹא שְׁכִיף, וְלֹא שְׁכִיף בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי, וְאֲפִילוּ בְּקִבְרָא שְׁפוּתִיָּה מְרַחֲשֵׁן אוּרִייתָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (שיר השירים ז) דוּבַב שְׁפִתַי יִשְׁנִים. עַד כָּאֵן.

וְהִיָּה פְּעֵץ שְׁתוּל וְכו' עַד כְּאֵילוּ קִיָּים וְהִגִּית בּוֹ יוּמָם וְלִילָה, וּמִכָּאֵן תִּלְךְ וַיִּקְרָא רַס"ג ע"א שְׁמַע יִשְׂרָאֵל.

פְּתַח וְאָמַר (שמות כה) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, הֶכָּא אִיְהוּ יְחֻוּדָא בְּכָלְלָא חֲדָא. עֵילָא וְתַתָּא. וַיִּקְחוּ תְרוּמָה לֹא כְּתִיב, אֲלֵא וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, עֵילָא וְתַתָּא בְּכָלְלָא חֲדָא, בְּלֵא פְּרוּדָא כְּלָל.

מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי. הָאֵי קְרָא, הֵכִי אֲצִטְרִיךְ לִיָּה לְמִימַר, כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, (ס"א יקח את תרומתי) מֵאֵי מֵאֵת כָּל אִישׁ. אֲלֵא רֹזָא הֶכָּא לְאִינוּן מְרִי מְדִין. וְכָאִין אִינוּן צְדִיקָא, דִּידַעֵי לְשׁוּאָה רְעוּתָא דְּלִבְהוֹן לְגַבֵּי מְלָכָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, וְכָל רְעוּתָא דְּלִבְהוֹן לָאוּ אִיְהוּ לְגַבֵּי עֲלְמָא דָּא, וּבְכְסוּפָא בְּטֻלָה דִּילִיָּה. אֲלֵא יַדַּעֵי וּמִשְׁתְּדַּלֵּי לְשׁוּאָה רְעוּתְהוֹן וְלֵאֲתַדְּבַקָא לַעֲיָלָא, בְּגִין לְאֲמִשְׁכָּא רְעוּתָא (דלחון) דְּמֵאֲרִיְהוֹן לְגַבֵּיְהוּ מַעֲיָלָא לְתַתָּא. וּמֵאֵן אֲתֵר נְטִילֵי הֵהוּא רְעוּתָא דְּמֵאֲרִיְהוֹן לְאֲמִשְׁכָּא לִיָּה לְגַבֵּיְהוּ. נְטִלִין מֵאֲתֵר חַד עֲלָאָה קְדִישָׁא, דְּמִנִּיהָ נְפָקִין כָּל רְעוּתִין קְדִישִׁין. וּמֵאֵן אִיְהוּ. כָּל אִישׁ. דָּא (מ"ב ע"ב) צְדִיק,

דַּאתְקַרִי כֹל, כִּמָּה דַּאת אָמַר (קהלת ה) וַיִּתְרוֹן אֶרֶץ בְּכֹל הַיָּא. (תהלים קיט) עַל פֶּן כֹּל פְּקוּדֵי כֹל יִשְׂרָאֵל. אִישׁ: כִּמָּה דַּאת אָמַר (בראשית ו) אִישׁ צְדִיק. דַּא אִיהוּ צְדִיק, (ס”א כל איש) מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא, דְּרַעוּתִיָּה תְּדִיר לְגַבֵּי מְטְרוֹנִיתָא, כִּבְעֵלָה דְּרַחִים לְאִתְתִּיָּה תְּדִיר. יִדְבְּנוּ לְבוֹ אִיהוּ רַחִים לָהּ. וְלִבּוֹ דַּאִיָּה מְטְרוֹנִיתָא דִּילִיָּה, יִדְבְּנוּ לְאִתְדַבְּקָא בֵּיתָא.

דף קל"ה ע"א

וְאִף עַל גַּב דְּרַחִימוֹ סְגִי דַּא בְּדַא, דְּלֵא (בראשית ז' ע"א) מִתְפָּרֵשׁ לְעֵלְמִין, מִהֵהוּא כֹּל אִישׁ, מְאָרִיָּה בֵּיתָא, מְאָרִיָּה דְּמְטְרוֹנִיתָא, מְנִיָּה תְּקַחוּ אֶת תְּרוּמָתִי. אֶרְחִיָּה דְּעֵלְמָא, מֵאֵן (דף קל"ה ע"א) דְּבַעֵי לְנִסְבָּא אִתְתִּיָּה דְּבַר נֶשׁ מְנִיָּה אִיהוּ קָפִיד וְלֹא שְׂבִיק לָהּ. אֲבָל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹאֵו הֲכִי, כְּתִיב וְזֹאת הִתְרוּמָה, זֹו כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, אִף עַל גַּב דְּכֹל רַחִימוֹ דִּילָהּ לְגַבֵּיהּ, וְרַחִימוֹ דִּילִיָּה לְגַבֵּיהּ. מְנִיָּה בְּטָלִין לָהּ לְאִשְׂרָאֵה בִּינִיָּהוּ, מִהֵהוּא אֶתֶר עֲלָאָה, דְּכֹל רַחִימוֹ דַּאתָא וּבְעֵלָה שְׂרִיא. מִתְמֵן תְּקַחוּ אֶת תְּרוּמָתִי, זַכָּאָה חוּלְקִיָּהוּן דְּיִשְׂרָאֵל, וְזַכָּאִין כְּלָהוּ דְּזַכּוּ לָהּ. (שמות כה) וְזֹאת הִתְרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֲתָם. וְאִי תִימָא, אִי הֲכִי, אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֲתָם מִבְּעֵי לִיָּה מֵאִי מֵאֲתָם. מֵאֵת תְּרִין שְׂמָהֵן (נ"א דרגין) אֲלִין.

תו רב ייבא סבא אמר, מאתם: מאת ס', דאיהו רזא דעלמא עלאה. אתר מדוריה דהאי צדיק, דאיהו אתעטר מאת ס', ומתמן נטיל (קכ"ז ע"א) חזין, לאתזנא לעלמין כלהו. וכלא מלה חדא, רזא לחכימין אתיהיבת, זכאה חולקיהון. דאף על גב דאינון בטלין לה, (הכא) לא יכלין לנטלא לה, אלא ברשו דבעלה, וברעו דיליה, ולמעבד פולחנא דרחימו לגביה, וכדין ברחימו דיליה תקחו את תרומתיה. וכל דא, באינון פולחני דצלותא, ותקונוא וסדורא דישראל מסדרין בכל יומא. דבר אחר מאתם, מכללא דשית סטרין עלאין וכלא חד. (ד"א) מאתם, מאינון זמני ושבתיה, וכלא רזא חדא. זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני. זהב, ברזא דיומא דראש השנה, דאיהו יומא דזהב, יומא דדינא, ושלטא ההוא סטרא, כמה דאת אמר (איוב לז) מצפון זהב יאתה. וכסף, דא יום הכפורים, דמתלבנן חוביהון דישראל כתלגא, כמה דאת אמר (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו. וכתוב (ויקרא ט"ז) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם.

ונחשת. יומי דקרבינין דחג, דאינון רתיכי דעמין עובדי פוכבים ומזלות, ואינון אקרונ רזא דהרי נחשת, ובגין כך מתמעטין בכל יומא ואזלין. ותכלת, דא פסח, שולטנו דרזא דמהימנותא, רזא דגוונא תכלא, ובגין דהיא תכלא, לא שלטא עד

דְּשִׁיאת וְקטילת כל בוכרי דמצראי, כְּמָה דַּאת אָמַר (שמות יב) וְעַבַר יִי לְנַגַף אַתְּ מִצְרַיִם. בְּגִין כֶּה, כָּל (קל"ט ע"א) גְּוֹנִין טָבִין בְּחֻלְמָא, בַּר מִן תְּכֻלָּא.

וְאַרְגָּמֶן, דָּא שְׁבוּעוֹת, רְזָא דְאַרְגֻּוֹנָא, דְתוֹרָה שְׁבַכְתָּב דְאַתְיָהִיבַת בֵּיהּ, כְּלִילָא מִתְרִין סְטְרִין, מִימִינָא וּמִשְׁמַאלָא, כְּמָה דַּאת אָמַר (דברים לג) מִימִינוּ אֵשׁ דֵּת לְמוֹ, וְדָא אִיהוּ אַרְגָּמֶן. וְתוֹלַעַת שָׁנִי, דָּא אִיהוּ ט"ו בָּאָב, דְּבִנּוֹת יִשְׂרָאֵל הָווּ נְפָקִי בְּמַאֲנֵי מְלַת, כְּמָה דַּאת אָמַר (איכה ד) הָאֲמַנִים עָלַי תוֹלַעַ.

עַד הֵכָא, שִׁית סְטְרִין, מִכְּפָאן וְלַהֲלָאָה רְזָא דִי יְמֵי תְּשׁוּבָה. וְש"ש, וְעוֹזִים, וְעוֹרוֹת אֵילִם מְאֲדָמִים. וְעוֹרוֹת תְּחָשִׁים. וְעֲצֵי שְׁטִים. וְשֶׁמֶן לְמָאָר. וּבְשָׁמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטוֹרֶת הַסָּמִים. וְאַבְנֵי שׁוֹהֵם. וְאַבְנֵי מְלוֹאִים. עַד הֵכָא תְּשַׁעָה, לְקַבֵּל תְּשַׁעָה יוֹמִין וְיוֹם הַכְּפּוּרִים אֲשֶׁלִים לְעֶשְׂרָה. וּמְכַל אֲלִין, אֲנָן נְטֻלִין תְּרוּמַת יִי, בְּכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא, בְּגִין לְאַשְׁרָאָה עֲלֹן. בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה אֲנָן נְטֻלִין תְּרוּמַת יִי, וְאִיהוּ רְזָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְאַתִּיא מִסְטְרָא דְנֹהֵב. בְּיוֹם הַכְּפּוּרִים אֲנָן נְטֻלִין לָהּ, וְאִיהי יוֹם הַכְּפּוּרִים (אמור ק"ב) דִּירְתָא בְּרֵתָא לְאַיְמָא. בְּסִכּוֹת אֲנָן נְטֻלִין לָהּ, וְאִיהי סוּפָה סוּכְכַת וְאַגִּינַת עֲלֹן, וְכַתִּיב (במדבר כט) בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תִהְיֶה לָּכֶם וְדָא אִיהי תְּרוּמַת יִי.

בְּפִסְחָא אוּף הַכִּי אֲנָן נְטֻלִין לָהּ, וְאִיהי פִּסְחָא. וְהָא אוּקִימְנָא, רְזָא דְגְּוֹון דְנִהוֹרָא תְּכֻלָּא. בְּשְׁבוּעוֹת אֲנָן נְטֻלִין לָהּ, וְאִיהי שְׁתֵּי הַלָּחִים. וְכַתִּיב (שמות כ) וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאַמֵּר, וְאַנָּן נְטֻלִין מִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה. ט"ו בָּאָב, אִיהוּ קִיּוּמָא בְּחֻדוֹתָהּ, עַל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל. כָּל שְׁאָר יוֹמִין, אִינּוֹן לְתַקּוּנָא דִילָהּ. וְעַל דָּא אֲשֶׁר תַּקְחוּ מֵאַתֶּם כְּתִיב.

כְּגוּוֹנָא דְאַיְנוֹן מִתִּיחְדִין לְעֵילָא בְּאַחַד, אוּף הַכִּי אִיהי, אֲתִיחְדַת לְתַתָּא בְּרְזָא דְאַחַד, לְמַהוּי עֲמַהוֹן לְעֵילָא חַד לְקַבֵּל חַד, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחַד לְעֵילָא, לָא יְתִיב עַל כּוּרְסֵיָא דִיקְרִיָהּ, עַד דְאַיְהי אֲתַעֲבִידַת בְּרְזָא דְאַחַד כְּגוּוֹנָא דִילָהּ, לְמַהוּי אַחַד בְּאַחַד. וְהָא (קל"ד ע"א) אוּקִימְנָא רְזָא דִי אַחַד וְשִׁמוּ אַחַד.

דף קל"ה ע"ב

רזא דשבת, איהי שבת, דאתאחדא ברזא (דף קל"ה ע"ב) דאח"ד, למשרי עלה רזא דאחד. צלותא דמעלי שבתא, דהא אתאחדת כורסייא יקירא קדישא, ברזא דאח"ד, ואתתקנת למשרי עלה מלכא קדישא עלאה.

כד עייל שבתא, איהי אתיחדת ואתפרשת מסטרא אחרא, וכל דינין מתעברין מינה, ואיהי אשתארת ביחודא דנהירו קדישא, ואתעטרת בכמה עטרין לגבי מלכא קדישא, וכל שולטני רוגזין ומארי דדינא פלהו ערקין, (נ"א ואתעברו מינה) ולית שולטנו אחרא בכלהו עלמין. ואנפחא נהירין בנהירו עלאה, ואתעטרת לתתא בעמא קדישא, וכלהו מתעטרן בנשמתין חדתין. כדין שירותא דצלותא, לברכא לה בחדות, בנהירו דאנפין, ולומר ברכו את יי המבורך. את יי דייקא, בגין למפתח לגבה בברכה. ואסיר לעמא קדישא למפתח לגבה בפסוקא דדינא, כגון והוא רחום וגו', בגין דהא אתפרשת מרזא דסטרא אחרא, וכל מארי דדינין אתפרשו ואתעברו מינה. ומאן דאתער האי לתתא, גרים לאתערא הכי לעילא. וכרסייא קדישא לא יכלא לאתעטרא בעטרא דקדושה, דכל זמנא דמתערי לתתא אינון מאריהון דדינא, דהו מתעברן והו אזלי פלהו לאתטמרא גו נוקבא דעפרא דתהומא רבא, פלהו תייבין לאשראה בדוכתייהו ואתרחקת (ואתדחקת) בהו אתר קדישא דבעאת נייחא.

ולא תימא דדא איהו בלחודוי, אלא לית אתערוותא לעילא לאתערא, עד דישראל מתערי לתתא, כמה דאוקימנא, דכתיב, (תהלים פא) בכסה ליום חגנו. ליום חג לא פתיב, אלא ליום חגנו. ועל דא אסיר לעמא קדישא, דקא מתעטרן בעטרין קדישין דנשמתין, בגין לאתערא נייחא, דאינון יתערוון דינא, אלא פלהו ברעו ורחימו סגי, דיתערוון ברפאן עילא ותתא כחדא.

ברכו את יי. את דייקא. כדקאמרן, דא (בראשית ה' ע"ב) שבת דמעלי שבתא. ברוך יי המבורך, דא אפיקו דברכאן ממקורא דחי, ואתר דנפיק מניה כל שקיו, לאשקאה לכלא. ובגין דאיהו מקורא ברזא דאת קיימא, קרינן ליה המבורך, איהו מבועא דבירא. כיון דמטו תמן, הא ודאי בירא אתמליא, דלא פסקין מימיו לעלמין.

ועל דא לא אמרינו, ברוך את יי המבורך, אלא ברוך יי, דאלמלא לא מטי התם נביעו ממקורא עלאה, לא אתמליא בירא כלל, ועל דא המבורך, אמאי איהו המבורך. בגין דאיהו אשלים ואשקי לעולם ועד. עולם ועד דא איהו שפת דמעלי שבתא, ואנן תקעין ברפאן באתר דאקרי מבורך. וכיון דמטאן התם, פלהו לעולם ועד, ודא איהו ברוך יי המבורך. עד הכא, מטון ברפאן מעלמא עלאה, וכלהו לעולם ועד, לאתברכא ולאשקאה, ולמהוי שלים פדקא יאות, מליא מכל סטרין.

דף קל"ו ע"א

ברוך: דא (קס"ב ע"א, עקב רע"א ע"א) מקורא עלאה, דכל ברפן נפקין מניה. וכד סיהרא אשתלים, קרינון לה הכי לגבי תתאי, אבל ברוך מקורא עלאה פדקאמרן. יי: דא אמצעי דכל סטרין עלאין. המבורך: דא שלמא דביתא, מבוועא דבירא, לאשלמא ולאשקאה פלא. לעולם ועד: דא עלמא תתאה, דאצטריך לאתברכא. ומשחא ורבו דברוך יי והמבורך, כלא איהו לעולם ועד. (מבורך כמה דאת אמר (בראשית מט) בן פורת) ועל דא, ברכה דא, אצטריכו כל עמא לברכא, ובמעלי שבתא, ברעו דלבא, ובחדוה בעו למשרי בשרותא בברכה דא, לאתברכא האי שבת דמעלי שבתא, (ליליא) מעמא קדישא פדקא יאות. בהאי ברכה. (ס"א ברכו) פד שראן ישראל לברכא, קלא אזלא בכלהו רקיעין, דמתקדשי בקדושא דמעלי שבתא. זכאין אתון עמא קדישא, דאתון מברכי ומקדשי לתתא, בגין דיתברכו ויתקדשו לעילא, פמה משריין (דף קל"ו ע"א) עלאין קדישין, זכאין אינון בהאי עלמא, וזכאין אינון בעלמא דאתי, ולא מברכי ישראל ברכה דא, עד דמתעטרן בעטרין דנשמתי קדישין פדקאמרן. זכאה עמא דזכי לון בעלמא דין, למזכי לון לעלמא דאתי.

בהאי ליליא שמושא דחכימין, באלין נשמתי קדישין דמתעטרן בהו, ואף על גב דהא אוקימנא וכלא חד. ובכל אתר דתשכח לחכימין בהאי מלה, בסטרא דא, ולזמנין בסטרא דא, כלא איהו חד. והני מילי הא אוקימנא, אבל בזמנא דא, דמתעטרן פלהו בנשמתי ורוחין חדתי יתירין קדישין, כדין איהי זמנא דשמושא דלהון, בגין דליהוי נגידו לההוא שמושא, בנגידו דקדושה, בניחא עלאה, ויפקון בנייהו קדישין פדקא חזי.

רזא דא לחכימין אתייהיבת. בשעתא דאתפליג ליליא, בליליא דא, קודשא בריך הוא בעי לאעלא בגנתא דלעילא. ורזא דא, ביומי (ויקרא מ"ט ע"ב) דחול קודשא בריך הוא עאל בגנתא דעדן דלתתא, לאשתעשעא עם צדיקיא דשראן

תָּמֹן, וּבִשְׁבֹת, בַּהֲהוּא לִילִיא דְשִׁבְתָּא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עָאֵל בְּגִנְתָּא דְלַעִילָא, בְּרוּזָא דְמִקּוּרָא עֲלָאָה.

בְּגִין דְּבִיּוֹמֵי דְחוּל, כָּל נְשִׁמְתִין דְּצַדִּיקָיא כְּלָהוּ, בְּגִנְתָּא דִּי בְּאַרְעָא שְׂרִיין. וְכַד אֲתַקְדֵּשׁ יוֹמָא בְּמַעְלֵי שִׁבְתָּא, כָּל אֵינּוֹן מִשְׂרִיין דְּמִלְאָכִין קַדִּישִׁין דִּי מִמֶּנּוּ גוּ גִנְתָּא דְלַתְתָּא, כְּלָהוּ סְלָקִין לְהַנִּי נְשִׁמְתִין, דְּשְׂרִיין גוּ גִנְתָּא דְלַתְתָּא, לְעֲאֵלָא לְגַבֵּי הַהוּא רְקִיעָא דְקִיָּמָא עַל גִּנְתָּא, וּמִתָּמֹן אֲזַדְמִנוּ רְתִיכִין קַדִּישִׁין, דְּסַחְרָאן כּוּרְסֵי יִקְרָא דְמִלְכָּא, וְסְלָקִין לֹון לְכָל אֵינּוֹן נְשִׁמְתִין, בְּגִנְתָּא דְלַעִילָא.

כִּיּוֹן דְּאַלִּין רוּחִין סְלָקִין, כְּדִין רוּחִין (צ״ח ע״ב, שְׁלַח קע״ג ע״א) אַחְרָנִין קַדִּישִׁין, נַחְתִּין, לְאַתְעֵטְרָא בְּהוּ עֲמָא קַדִּישָׁא. אֵלִין סְלָקִין, וְאַלִּין נַחְתִּין.

וְאִי תִימָא, הָא גִנְתָּא דְבְּאַרְעָא, בְּיוֹמָא דְשִׁבְתָּא יִתְבַּא בְּרִיקְנֵיָא בְּלָא נְשִׁמְתִין דְּצַדִּיקָיא. לָאוּ הֲכִי. אֵלָא נְשִׁמְתִין אֲזַלִּין, וְנְשִׁמְתִין אֲתִיין. נְשִׁמְתִין סְלָקִין, וְנְשִׁמְתִין נַחְתִּין. נְשִׁמְתִין אֲזַלִּין מִגּוּ גִנְתָּא, וְנְשִׁמְתִין אֲתִיין לְגוּ גִנְתָּא. כָּל אֵינּוֹן נְשִׁמְתִין דְּצַדִּיקָיא, דְּמִתְלַבְּנִין בְּיוֹמֵי דְחוּל, וְעַד לָא עָאֵלוּ לְגוּ גִנְתָּא, בְּשַׁעְתָּא דְּאַלִּין נְפָקִין, אֵלִין עָאֵלִין וְגִנְתָּא לָא (רנ״ג ע״א) אֲשַׁתָּאֵר בְּרִיקְנֵיָא. בְּרוּזָא דְלַחֶם הַפָּנִים בְּיוֹם הַלְקָחוֹ.

וְאִי תִימָא, כַּד אֲהַדְרוּ בְּיוֹמֵי דְחוּל. בְּמָה (נ״א כְּמָה) אֲתַמְשַׁכֵּן דּוּכְתֵי לְאַרְכָּא וּפּוֹתֵיא וְרוּמָא, בְּגִנְתָּא, וְלָא אֲתִידַע. כְּגוּוֹנָא דְרוּזָא דְאַרְץ הַצְּבִי, דְהוּהָ אֲתַמְשַׁךְ לְכָל סַטְרִין וְלָא אֲתִידַע. כְּגוּוֹנָא דְצְבִי, דְכָל מָה דְאַתְרֵי, מִשְׁפִּיָּה אֲתַרְבֵּי לְכָל סַטְר, וְלָא אֲתִידַע. וְאִית כְּמָה נְשִׁמְתִין, דְּכִיּוֹן דְּסְלָקִין, תּוּ לָא נַחְתִּין.

נְשִׁמְתִין סְלָקִין, וְנְשִׁמְתִין נַחְתִּין, לְאַתְעֵטְרָא בְּהוּ עֲמָא קַדִּישָׁא. וּבְמַעְלֵי שִׁבְתָּא, גְּלַגּוּלָא דְנְשִׁמְתִין אִיהוּ, אֵלִין אֲזַלִּין, וְאַלִּין אֲתִיין, אֵלִין סְלָקִין וְאַלִּין נַחְתִּין. מֵאֵן חָמֵי כְּמָה רְתִיכִין קַדִּישִׁין, דִּי מִשְׁטָטֵי לְכָאן וְלְכָאן. כְּלָהוּ בְּחֻדּוּהָ, כְּלָהוּ בְּרַעוּ, בְּאַלִּין נְשִׁמְתִין לְאַעֲטְרָא לְעֲמָא קַדִּישָׁא, לְאַעֲטְרָא לְכְּמָה צַדִּיקָיא, גִּנְתָּא דְעַדוֹן לְתַתָּא, עַד שַׁעְתָּא דְכְּרוּזָא קָאִים, וְקָאִרֵי מְקוּדֵשׁ מְקוּדֵשׁ. כְּדִין נִיּיחָא שְׂכִיחָ, וְשְׂכִיכוּ לְכָלָא. וְחִיּיבֵי גִיּהֲנָם כְּלָהוּ מִשְׁתַּכְּכֵי בְּדוּכְתֵיָהוּ, וְאִית לֹון נִיּיחָא. וְנְשִׁמְתִין כְּלָהוּ מִתְעַטְרֹן, אֵלִין לְעִילָא וְאַלִּין לְתַתָּא. זַכָּאָה עֲמָא, דְּחוּלְקָא דָּא לְהוֹן.

בְּפִלְגוֹת לִילִיא דְמַעְלֵי שִׁבְתָּא, דְּחַפְיִמִין מִתְעַרְיִן לְשִׁמוּשָׁא דְלַהוֹן, הַהוּא רוּחָא עֲלָאָה, דְּמִתְעַטְרֹן בֵּיהָ, כַּד יוֹמָא אֲתַקְדֵּשׁ, בְּשַׁעְתָּא דְּאֵינּוֹן נִיּימֵי בְּעַרְסֵיָהוּ, וְנְשִׁמְתִין אַחְרָנִין דְלַהוֹן, בְּעָאן לְסְלָקָא לְמַחְמֵי בִיקְרָא דְמִלְכָּא, כְּדִין הַהוּא רוּחַ עֲלָאָה דְנַחֲתֵי בְּמַעְלֵי שִׁבְתָּא, נְטִיל הַהוּא נְשִׁמְתָּא, וְסְלָקִין לְעִילָא, וְאַתְסַחֲיָא נְשִׁמְתָּא אַחְרָא בְּבוּסְמִין דְּגִנְתָּא דְעַדוֹן, וְתָמֹן חָמֵי מָה דְחָמֵי. וְכַד נַחְתָּא לְאַשְׂרָאָה

בְּדוֹכְתָהּ בַּפְּלָגוֹת לַיְלִיא, הִיא נִשְׁמָתָא תְּבֵאת לְדוֹכְתָהּ. וּבְעֵי לְאִינוֹן (דף קל"ז ע"ב) חֲכִימִין לוֹמְר, חַד פְּסוּקָא דְאַתְעֵרוּתָא, דְּהָהוּא רוּחָא עֲלָאָה קְדִישָׁא דְעֵטְרָא דְשַׁבְּתָא, כְּגוֹן, (ישעיה סא) רוּחַ יְיָ אֱלֹהִים עָלַי יַעַן מָשַׁח יְיָ, אוֹתִי לְבִשָׁר עֲנוּיִם וְגו'. (יחזקאל א) בְּלִכְתֶּם יִלְכוּ וּבְעַמְדָם יַעֲמְדוּ וּבִהֲנִשְׁאֵם מֵעַל הָאָרֶץ וְגו', אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שֵׁם הָרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ וְגו'. בְּגִין דְּמַתְעַטְרֵן בְּהָהוּא רוּחָא, בְּאַתְעֵרוּתָא דְלַהוֹן בְּחֻדוֹה דְשִׁמוּשָׁא, וְיֵהָא נְגִידוֹ דְהָהוּא רוּחַ עֲלָאָה דְשַׁבְּתָא, בְּהָהוּא שִׁמוּשָׁא דְמִצְוָה.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, כַּד תָּוּה (כ"ד ע"א) סָלִיק מִנְהָרָא בְּמַעְלֵי שַׁבְּתָא, הוּוּה יְתִיב רְגַעָא חַדָּא, וְזָקִיף עֵינׁוּי, וְהוּוּה חַדִּי, וְהוּוּה אָמַר, דְּהוּוּה יְתִיב, לְמַחְמֵי חַדוּה דְמִלְאָכֵי עֲלָאֵי. אֲלִין סָלְקִין, וְאֲלִין נַחְתִּין. וּבְכָל מַעְלֵי שַׁבְּתָא, יְתִיב בַּר נֶשׁ בְּעוֹלָם הַנְּשֻׁמוֹת. זָכָאָה אִיהוּ מֵאֵן דִּידַע בְּרוּזִין דְמֵאֲרִיָה.

כַּד נָהִיר יְמָמָא בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא, סָלִיקוּ דְחַדוּה סָלִיק (בראשית ח' ע"א) בְּכָלְהוּ עֲלָמִין, בְּנִיחָא בְּחַדוּת. כַּדִּין (תהלים יט) הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂי יָדָיו מְגִיד הַרְקִיעַ. מֵאֵן שָׁמַיִם. אֲלִין שָׁמַיִם, דְשָׁמָא עֲלָאָה אֲתַחְזִי בְהוּ, דְשָׁמָא קְדִישָׁא אֲתַרְשִׁים בְּהוּ.

מְסַפְּרִים, מֵאֵי מְסַפְּרִים, אֵי תִימָא כְּמֵאֵן דְּמִשְׁתַּעֵי סְפוּר דְּבָרִים. לָאוּ הֲכִי. אֲלָא דְנַהֲרִין וְנַצִּיצִין בְּנַצִּיצוֹ דְנַהֲרָא עֲלָאָה, וְסָלְקִין בְּשָׁמָא, דְכָלִיל בְּנַהֲרִו דְשְׁלִימוֹ עֲלָאָה.

וּמֵאֵן אִיהוּ סְפוּר. דְּנַצִּיצֵי בְּנַהֲרִו דְשְׁלִימוֹ דְסִפְר עֲלָאָה. וּבְגִין כְּהַ, סָלְקִין בְּשָׁמָא שְׁלִים, וְנַהֲרִין בְּנַהֲרִו שְׁלִים, וְנַצִּיצֵי בְּנַצִּיצוֹ שְׁלִים. אִינְהוּ מְנַצִּיצֵי וְנַהֲרֵי בְּגַרְמִיָהוּ, מְגוֹ נַהֲרִו דְנַצִּיצוֹ דְסִפְר עֲלָאָה, וְנַצִּיצֵי וְנַהֲרֵי לְכָל סֵטֵר וְסֵטֵר (נ"א לְכָל כְּבוֹד וְכְבוֹד) דְּמַתְדַּבְּקוֹן בֵּיהּ, דְּהָא מְנַיְיָהוּ, מֵהָהוּא סְפִירוֹ וְנַהֲרִו, נַהֲרִי כָּל עֲזָקָא וְעֲזָקָא, וְנַצִּיצֵי בְּנַצִּיצוֹ, בְּגִין דְּבַהֲאֵי יוֹמָא מַתְעַטְרֵן שָׁמַיִם, וְסָלְקִין בְּשָׁמָא קְדִישָׁא, יְתִיר מִשְׁאֵר יוֹמִין.

וּמַעֲשֵׂה יָדָיו, הָהוּא טְלָא עֲלָאָה, דְנַהֲרִי מְכָל סֵטְרִין גְּנִיזִין, דְּאִיהוּ מַעֲשֵׂה יָדָיו, וְתִקּוּנָא דִּילֵיהּ, דְּמַתְתַּקְנָא בְּיוֹמָא דָּא מְכָל שְׁאֵר יוֹמִין.

מְגִיד הַרְקִיעַ. מֵאֵי מְגִיד. מְשִׁיךְ וְנַגִּיד לְתַתָּא, מְרִישָׁא דְמִלְכָּא, מְלִיא מְכָל סֵטְרוֹי. הַרְקִיעַ, הָהוּא רְקִיעַ, דְּאִיהוּ מְבוּעָא דְבִירָא. וְדָא אִיהוּ הָהוּא נַהֲרִי דְנַפְיָק מֵעֵדָן, וְדָא אִיהוּ דְנַגִּיד וּמְשִׁיךְ לְתַתָּא, נְגִידוֹ דְטְלָא עֲלָאָה, דְנַהֲרִי וְנַצִּיצֵי בְּנַצִּיצוֹ מְכָל סֵטְרִין. וְדָא רְקִיעַ אֲנַגִּיד לֵיהּ בְּמִשְׁכּוֹ דְרַחֲמֵי וְתִיאֻבְתָּא, לְאַשְׁקָאָה שְׁקִיו דְחַדוּת, לְמַעְלֵי שַׁבְּתָא. וְכַד נַגִּיד וּמְשִׁיךְ הָהוּא טְלָא דְבְּדוּלְחָא, כְּלָא (נַגִּיד) מְלִיא

ושלים באתווי קדישין, בכל אינון שבילין קדישין. פיון דכלא אתחבר ביה, אתעביד ביה ארחא לאשקאה ולברכא לתתא.

יום ליום: יומא ליומא, ועזקא לעזקא. השתא משתעי קרא בארח פרט, היך שמים מספרים ומתקנין בספירו ובנציצו עלאה להאי כבוד, והיך נגיד ומשיך ההוא רקיעא, נגידו דטלא עלאה. ואמר, יום ליום יביע אמר. יומא ליומא, ודרגא לדרגא, יחיה (ס"א אוחו) לאתכללא דא בדא, ולאנתהרא דא מן דא, מההוא ספירו דמנציצי ומנהרי שמים, להאי כבוד. יביע: כמה דאת אמר מבע אתעביד וגו'. אוחו לאנתהרא דא מן דא, ולאנתנציצא דא מן דא, מההוא ספירו ובנציצו.

אמר: כללא דאתוון ושבילין דנפקין מאבא ואימא, וההוא רישא דנפיק מנייהו, דאיהו ברא בוכרא, אלה: אבא. וכד איהו סליק ונחית, אתחברת מ' בהדי א', ואיהו אם. ר': רישא (קע"ח ע"ב) בוכרא. פד מתחברן אתוון פלהו, אמר. דא נהירו דאבא ואימא וברא בוכרא, ונהרין דא בדא בחבורא חדא. שלטא ביומא דשבתא. ועל דא פלא אתכליל דא בדא, בגין למהוי חד. ובגין כך אוחו דא בדא, ההוא אמר שליטו עלאה, למהוי פלא חד.

דף קל"ז ע"א

וכד כל האי אתנגיד ואתמשך להאי רקיע, פדין איהו אשקי ואנהיר לתתא, להאי כבוד אל, למעבד תולדין בדיוקנא דאינון (דף קל"ז ע"א) שמים, דנהרין לההוא כבוד אל. (ודא הוא דכתיב)

ולילה ללילה יחיה דעת, רתיכין דילה (דא לדא) דאינון גופא דכרסייא, וכלהו אקרין לילות, כמה דאת אמר (תהלים טז) אף לילות יסרוני כליותי. רתיכא עלאה, אתקרי ימים, יום ליום. רתיכא תתאה, אקרי לילות, לילה ללילה.

יחיה. דעת, יחיה: יחיה. יחיה תולדין, דאינון (נ"א באינון) שמים. ואי תימא יחיה לאו יחיה. תא חזי, פתיב (בראשית ג) ויקרא האדם שם אשתו חוה, כי היא היתה אם כל חי. חוה וחיה במלה חדא סלקין. ועל דאסתלק (נ"א דא אסתלק) י', ועייל ו', דאיהו פדקא יאות, דהא ו' איהו חזין ודאי, ועל דא חוה וחיה, י' (ס"א זעירא נטילא) נטלא חזין מן ו'. אוף הכא, יחיה, יחיה.

דעת: דא איהו רזא דשמים. מה שמים שית סטרין, אוף הכא שית סטרין, באינון תולדין דקא יחיה כגוונא דיליה, ועל דא יום ליום אתכליל בדרגא עלאה אמר. ולילה ללילה ברזא דכוכרא, דקא נהיר לה דאיהו שמייה (נ"א שמים) דעת.

ובגין דהאי אמר רזא עלאה איהו, ולא פשאר אמירן, אהדר קרא עליה ואמר, אין אמר ואין דברים, פשאר אמירן דעלמא. אלא האי אמר, רזא עלאה איהו, בדרגין עלאין, דלית תמן אמירן ודברים, ולא אשתמעו, פשאר דרגין דאינון רזא דמהימנותא, דאינון קלא דמשתמע, אבל הני לא (בראשית נ) אשתמעו לעלמין, והיינו דכתיב בלי נשמע קולם.

אבל בכל הארץ יצא קום, אף על גב דאינון טמירין עלאין, דלא אתיידעו לעלמין, נגידו ומשיכו דלהון, אתמשך ואתנגיד לתתא. ובגין ההוא משיכו, אית לן מהימנותא שלימתא, בהאי עלמא, וכל בני עלמא משתעו רזא דמהימנותא דקודשא בריך הוא, באינון דרגין, כאילו אתגליין, ולא הוו טמירין וגניזין, והיינו ובקצה תבל מליהם, מרישא דעלמא, עד סיפיי עלמא משתעאן אינון חכימי לבא, באינון דרגין גניזין, אף על גב דלא אתיידעו. אבל במה אשתמודען, בגין דלשמש שם אהל בהם, בגין שמשא קדישא, דאיהו משכנא מאינון דרגין עלאין קדישין, ואיהו נהורא, דנטיל כל נהורין גניזין, וההוא משיכו דלהון, ובגיניה אתחזי מהימנותא בכל עלמא.

מאן דנטיל לשמשא, כמאן דנטיל לכלהו דרגין. בגין דשמשא איהו אהל דאתכליל בהון, ונטיל כלא, ואיהו נהיר לכל אינון גוויי נהורין לתתא. ועל דא והוא פחתן יוצא מחפתו, בנהירו ונציצו דכל נהורין גניזין, דכלהו בתיאובתא ברעותא שלים, יהבי ליה רעותיהו ונהירו דלהון, כמה דלחתן אית רעו ותיאובתא דכלהו (נ"א דכלהו) למיהב לה נבזבזן ומתנן. ועל דא והוא פחתן יוצא מחפתו.

מאן חפתו. דא עדן. ורזא דא, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן. עדן, דא איהו חופא דחפיא על כלא. ישיש כגבור. ישיש, מסטרא דאור קדמאה דלא אשתכח ביה דינא כלל. כגבור, מסטרא דגבורה, ואף על גב דגבורה איהי דינא שלים, כגבור כתיב, ולא גבור, בגין דאמתיק דינא בחסד, ונטיל כלא כחדא, בתיאובתא ורעותא שלים. וכל דא, לרוץ ארח. כמה דאת אמר (ישעיה מג) הנותן בים דרף לאשקאה ולאשלמא נהירו דסיהרא בכל סטרין, (רט"ז ע"א) ולמפתח בה ארח לאנהרא לתתא.

מקצה השמים מוצאו, מסיפיי אלין שמים עלאין דקאמרון, איהו אפיק, בגין דבסימא דגופא, איהו אפיק, ובההוא אתר אשתמודע בין דכר לנוקבא. ודא הוא דכתיב, (דברים ד) ולמקצה השמים ועד קצה השמים. קצה השמים דא (ר' ע"א) עלמא עלאה. ולמקצה השמים, דא (מלכא ד) שלמא דיליה. כמה דהאי נטיל כל

"זֶהָר הַיּוֹמִי" לַיִּמּוּד כָּל סֵפֶר הַזֶּהָר בְּמַעֲגַל הַשָּׁנָה – [חֹדֶשׁ שְׁבַט]

גְּהוֹרִין, וְכִלְהוּ בֵּיתָה, אֹנֶף הַכִּי הָאֵי, נְטִיל כָּל גְּהוֹרִין, וְכִלְהוּ בֵּיתָה, וְאִיהוּ נְפִיק
מִקְצָה הַשָּׁמַיִם.

סדר הלימוד ליום כא שבט [יום 139 בשנה]

דף קל"ז ע"ב

ותקופתו: דסחרא (ס"א דסיהרא) בכל אינון סטרין (נ"א ספירן) קדישין, דאתחזון (דף קל"ז ע"ב) לאתנהרא ולאשתקאה ולנצצא מניה. ואין נסתר, לית מאן דאתחפיא מההוא נהירו, דהא לכלהו אנהיר בכללא חדא, לכל חד וחד כמה דאתחזי ליה.

וכד פלהו אשתלימו ואתנהירו מגו שמשא, כדין סיהרא מתעטרא בגוונא דאימא עלאה, שלימא בנ' תרעין, ודא איהו דכתיב תורת יי' תמימה, דהא כדין איהי (שלימא) תמימה, מכל סטרין, ברזא דחמש דרגין, כגוונא דאימא עלאה, דאינון חמש רזא דחמשין.

ובגיני כה, איהי אתיא בחמש חמש תיבין, בגין לאשלא לרזא דחמשין. תורת יי' תמימה משיבת נפש, הא חמש. עדות יי' נאמנה מחכימת פתי, הא חמש. פקודי יי' ישרים משמחי לב, הא חמש. מצות יי' ברה מאירת עינים, הא חמש. יראת יי' טהורה עומדת לעד, הא חמש. משפטי יי' אמת צדקו יחדיו, הא חמש. וכלהו אתיין בחמש חמש, לאתכללא כגוונא דאימא עלאה.

ועל דא, יהו"ה יהו"ה שית זמנין, לקבל שית סטרין עלאין, דאינון רזא דשמא עלאה, (נ"א דשמיא עלאין) ועל דא, סיהרא אתמליא ואשתלים בסדורא עלאה פדקא יאות, ודא איהו ביומא דשבתא, דכלא אשתלים פדקא יאות, ברזא דשבתא עילא ותתא. ועל דא ביומא דא, אתוסף נהירו בכלא, פדקאמרן. שמים נטלי ממקורא דחיי בקדמיתא, ואינון מנהרי ומתקני לכבוד עלאה, מרזא (בראשית ל"ה ע"ב) דספר עלאה, אבא דכלא. ומרזא דספר, אימא עלאה. ואיהו, מרזא דספור. ובגין כה, מספרים, פדקאמרן. ברזא דתלת שמהן אלין, דשלטין ביומא דשבתא, על כל שאר יומין.

ובגיני כה תושבתתא דא, קאמר דוד ברוח קדשא, על נהירו ונציצו ושולטנו (נ"א ושלמו) דיומא דשבתא על כל שאר יומין (ס"א ותקונא דיליה דאתקנת ביומא דא מכל שאר יומין) בגין רזא דשמא עלאה, דקא נהיר בנהירו, ונציץ בנציצו, ואשתלים בשלימו עילא ותתא. וכדין תורת יי' תמימה, שבת דמעלי שבתא, (ס"א רזא דשמור כבוד לילה דהא היא תורת ה' תמימה תורה שבעל פה משה קבל תורה מסיני והא אתערעו על תורה שבעל פה דאילו תורה שבכתב הא כתיב ויצו משרו את הלויים וגו' לקוח את

ספר התורה. ודא לליואי אתחזי להאי דאחיד בשמשא ומלכא דאתיאי מיניה משה נהיר לישראל מ' שנין שמשא ביומוי ותורת ה' דא מעלי שבתא) ברזא חדא כדקאמרן.

וְאַתְקִינוּ (ס"א אנשי כנסת הגדולה) חֲבֵרֵיִיא שִׁירוּתָא דְתוֹשְׁבַחְתִּי, מֵאִינוּן תוֹשְׁבַחְתִּין דְדוּד, מְרֻזָא דָא הַשְּׁמַיִם, דְּאִיהוּ נְטִיל בְּרִישָׁא, וְנִהִיר לְכָל שְׁאָר. וְלְבַתֵּר הַהוּא נִהִיר דְנַפְיָק מְעֵדָן, וְדָא אִיהוּ רְזָא, (תהלים לג) רַנְנוּ צְדִיקִים בַּיְיָ בְּגִין דְּהָאִי נִהִיר כְּנִישׁ וְנְטִיל כְּלָא מְרֻזָא דְשְׁמַיִם, בְּרֻזָא עֲלָאָה, וּמְקוּרָא דְחַיִי, כְּלָא כְּדָקָא יָאוּת בְּיוֹמָא דָא. וְשְׁמָשָׁא אֲתִקִּין לְאַנְהֵרָא כְּדָקָא יָאוּת, בְּיוֹמָא דָא.

וְלְבַתֵּר סִיְהֵרָא דְקָא מִתְפַּרְשֵׁת מִסְטָרָא אַחְרָא בְּיוֹמָא דָא, בְּגִין לְאַתְנַהֵרָא מִן שְׁמָשָׁא, וְדָא אִיהוּ לְדוּד בְּשִׁנּוּתוֹ אֶת טַעְמוֹ וְגו'. וְלְבַתֵּר דְאַתְפַּרְשֵׁת מִנִּיָּה, הָא אֲתַחֲבַרְתָּ בְּשְׁמָשָׁא. וְתוֹשְׁבַחְתָּא דָא בְּכ"ב אֲתוּוֹן, דְאַעִיל בְּהָ שְׁמָשָׁא בְּסִיְהֵרָא. וְתוֹשְׁבַחְתָּא דָא, פְּרִישׁוּ דְסִיְהֵרָא מִסְטָרָא אַחְרָא, וְתוֹשְׁבַחְתָּא דְכ"ב אֲתוּוֹן בְּנִהִירוֹ דְשְׁמָשָׁא. וְלְבַתֵּר אֲתַחֲבַרְתָּא וְסִלְקוּ דְמִטְרוּנִיתָא עִם בַּעֲלָהּ. וְדָא אִיהוּ (תהלים צ) תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים. אֲתַחֲבַרְתָּא וְאַתְדַּבְּקוּתָא דְאַתְתָּא בְּבַעֲלָהּ, לְפִרְשָׁא יְמִינָא וְשְׁמָאֲלָא לְקַבְּלָא לָהּ, וְלְמַהוּי כְּחֵדָא בְּחַבּוּרָא חֵדָא. (למהוי חד ברזא חד. וכל אלין שמים מספרים לון ומתקנין לון. מכאן ולהלאה תושבחן אחרנין דחדוה ותיאובתא שלימתא. אבל הני אינון תקוונא שלימתא עלאה ברזא דשמא קדישא כדקא יאות ותושבחן אלין אתקינו בתקוונא דשבת דאיהו סליק ואתעטר בעטרוי כדקא יאות וסלקין ברזא דשמא קדישא למהר חד ברזא דכבוד אל דשמים מספרים ליה וזהרין ליה כדקאמרן)

דף קל"ח ע"א

וְדָא אִיהוּ (תהלים צח) מְזֻמּוֹר שִׁירוֹ לַיְיָ שִׁיר חֲדָשׁ. תוֹשְׁבַחְתָּא דָא הָא (בראשית קכ"ג ע"ב) אוֹקִימְנָא. אֲבָל אַף עַל גַּב דְאַתְעֲרֵנָא בֵּיהּ, אֲתַעֲרוּ דְחֲבֵרֵיִיא דְקָא אֲתַעֲרוּ, שְׁפִיר אִיהוּ, דְהִנְהוּ (דף קל"ח ע"א) פְּרוֹת עֲלוֹת כַּד הוּוּ נְטִלִי אַרְוֵנָא, אֲתַעֲרוּ בְּהָאִי תוֹשְׁבַחְתָּא, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (שמואל א ו) וַיִּשְׁרְנָה הַפְּרוֹת בְּדַרְךְ. וּמָה שִׁירָה הוּוּ אָמְרִי. (תהלים צח) מְזֻמּוֹר שִׁירוֹ לַיְיָ שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה. רְזָא דָא אִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא. בְּשַׁעֲתָא דְאִינוּן חִיּוֹת נְטִלִי (ארונא) כְּרִסְיָא, לְאַרְמָא לִיָּה לְעִילָא, אִינוּן אָמְרִי תוֹשְׁבַחְתָּא דָא.

וְאִי תִימָא, אָמַאי כְּתִיב הֵכָא חֲדָשׁ, וְהָא תְדִיר קְאָמְרִי תוֹשְׁבַחְתָּא דָא. אֲלָא וְדָאִי חֲדָשׁ אִיהוּ, וְחֲדָשׁ לָא אָקְרִי, אֲלָא בְּאַתְחַדְתוּתָא דְסִיְהֵרָא, כַּד אֲתַנְהִירֵת מִן שְׁמָשָׁא, כַּדִּין אִיהוּ חֲדָשׁ, וְדָא אִיהוּ שִׁיר חֲדָשׁ. הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוּ וְזִרְעֵ קִדְשׁוֹ, הָא אֲתַעֲרוּתָא דִימִינָא וְשְׁמָאֲלָא לְקַבְּלָא לָהּ.

ותושבחתא דא, כד נטלי ארונא, קא משבחאן לה. כד סלקין לבית שמש. כגוונא דעגלות סלקין לבית שמש. וכלא ברוזא חד סלקין, בגין דבשבת איהו סליקו דכורסייא, לסלקא לעילא. תקוונא דתושבחתא דא בשבת אלין תושבחון כלהו אתקינו בשבת, לשבחא ליה עמא יחידא בעלמא. (תהלים צב) מזמור שיר ליום השבת, תושבחתא דא, אדם הראשון קאמר לה, בשעתא דאתתתך מגנתא דעדן, ואתא שבת ואגין עליה. ואוקמוה חברייא, תושבחתא דא, עלמא תתאה קא משבח לגבי עלמא עלאה, יומא (דכלא ביה) דאיהו פולו שבת, מלכא, דשלמא דיליה. ודא איהו מזמור שיר, ולא פתיב מאן קאמר ליה, כמה דאוקימנא. ליום השבת, יומא עלאה, שבת עלאה. דא שבת ודא שבת, מה בין האי להאי. אלא, שבת סתם, דא שבת דמעלי שבתא. יום השבת, דא שבת דלעילא. דא יום, ודא לילה. (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת, הא ליליא, רזא דנוקבא. (שמותכ) זכור את יום השבת, הא יום, רזא דדכורא. ובגין כן מזמור שיר ליום השבת.

ואשבחון בכמה אתר, דעלמא תתאה לא סליק בשמא, ואתיא (ויקרא ק"ב) סתם, כגון האי, וכגון ויקרא אל משה, וכגון (שמות כד) ואל (קל"א ע"א) משה אמר עליה אל יי'. כלהו סתים שמא, ולא סליק ביה. (אלא) (ס"א וכלא) בגין דאית ביה דרגא עלאה, ולגבי דרגא עלאה איהו לא סליק בשמא. נהורא דשרגא, לא סליק ביממא, בנהורא דשמשא, ועל דא לא סליק בשמא. וכל אלין תושבחון, דשבת, דאיהי כבוד (נ"א יום השבת דאיהו תושבחתא) יום, איהו תושבחתא עלאה, על כל שאר יומין. (ס"א וכל אלין תושבחון אתקינו בתיקונא דשבתא דאיהו סליק לאתעטר בעטרין עלאין אתרין קדישין על כל שאר יומין)

נשמת כל חי, הא חברייא אתערין ר"ה ביה מלין דקשוט. אבל אית לן לאדכרא, האי נשמתא דפרחא מההוא חי העולמים. ובגין דאיהי דיליה, דמניה נפקן כל ברכאן, ושריין ביה, והוא אשקי ומברך לתתא, האי נשמתא דנפקא מניה, אית לה רשו לברכא להאי אתר.

ועל דא פרחין נשמתין מההוא חי, במעלי שבתא. אינון נשמתין דאינון פרחאן, ממש מברכין להאי אתר דאקרי שם מתתא. וההוא אתר דנפקי מניה מברך ליה לעילא, והאי שם מקבלא ברכאן, מתתא ומעילא, ואתפלילת מפל סטרין.

דף קל"ח ע"ב

ביומי דחול, איהי מקבלא ברכאן, משאר נשמתין, דקא מברכין לה מתתא. ביומא דשבת, איהי מקבלא ברכאן מאינון נשמתין עלאין, דקא מברכאן לה

בְּאַרְבַּעֵין וְחֲמֵשׁ תֵּיבִין, כְּחוֹשֶׁבֶן מִ”ה. (מנשמת כל חי עד והאחרונים) (ס”א ברזא דחמשין תיבין, כחושבן מ”י) כְּמָה (הקדמה ב’ ע”א) דְּאוּקִימְנָא, בְּרִזָּא מִ”ה, וּבְרִזָּא מִ”י. דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה, וְדָא עֲלָמָא תַתְּאָה. נִשְׁמַת כָּל חַי (ס”א עד האחרונים) מִ”ה. וּמִן וְאִילוּ פִינוּ מְלֵא שִׁירָה עַד וּמְלַפְנִים, סְלָקָא תּוֹשְׁבַחְתָּא אַחְרָא חֲמִשִּׁין תֵּיבִין. וְאִף עַל גַּב דְּלֵא קִיִּמָּא תַמְן מְלָה בְּחוֹשֶׁבֶנָא, סְלָקָא חוֹשְׁבֵנָא רִזָּא מִ”י. וּמִתַּמְן וְלַהֲלָאָה סְלָקָא תּוֹשְׁבַחְתָּא אַחְרָא לְחֻשְׁבוֹן (מ”ה) מָאָה תֵּיבִין, תְּשִׁלוּמִין דְּכָלָא, וְחַד רְתִיכָא עַל מַה דְּשִׁרְיָא דְּאִיהוּ (דף קל”ח ע”ב) תְּשִׁלוּמָא (ס”א ההוא שלימא עלאה).

וְכָל שְׁבַחָא דָּא, וְכָל מְלִין אֵלִין, כְּלָהוּ שִׁיפִין יְדִיעֵן, בְּחוֹשְׁבֵנָא לְתְּשִׁלוּמָא דְּשַׁבַּת, וְלֹא שְׁתַּלְמָא מְנִייהוּ, כְּדָקָא חֲזִי. זַכָּאָה עֲמָא, דִּידְעִי לְסִדְרָא שְׁבַחָא דְּמַרְיָהוּ, כְּדָקָא יָאוּת. מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה סְדוּרָא דְּצִלוּתָא כְּמָה דְּאִתְתַּקְנַת.

כְּתִיב (תהלים כב) וְאַתָּה יי’ אֵל תִּרְחַק אֵילוּתִי לְעִזְרָתִי חוֹשָׁה. דוּד מְלַכָּא אָמַר דָּא, בְּשַׁעְתָּא דְּהוּה מְתַקֵּן וּמְסִדֵּר תּוֹשְׁבַחְתָּא דְּמְלַכָּא, בְּגִין לְחַבְרָא שְׁמִשָּׂא בְּסִיחָרָא. פִּיּוֹן דְּהוּה מְתַקֵּן וּמְסִדֵּר שְׁבַחִין דִּילֵיהּ לְאַתְחַבְרָא, אָמַר וְאַתָּה יי’ אֵל תִּרְחַק.

וְאַתָּה יי’ רִזָּא (רנ”א ע”א, ק”מ ע”א, קע”ט ע”ב) דְּחִבְרוּתָא חֲדָא בְּלֵא פְרוּדָא. אֵל תִּרְחַק, פִּיּוֹן דְּאִיהִי סְלָקָא לְאַתְעַטְרָא בְּבַעֲלָהּ, וְכָלָא בְּעֲלָמָא עֲלָאָה, וּמִתַּמְן בְּעִי לְסְלָקָא לְאִין סוּף, לְאַתְקַשְׂרָא כְּלָא לְעִילָא לְעִילָא, וּבְגִין כִּף אֵל תִּרְחַק, לְאַסְתַּלְקָא מִיָּנּוּ, לְשַׁבְקָא לָן.

וּבְגִין כִּף, בְּגוּ סְדוּרָא דְּתּוֹשְׁבַחְתָּא, בְּעָאֵן יִשְׂרָאֵל לְאַתְכַּפְּלָא תַמְן, וְלֹא תִדְבַקָא בְּהַדִּייהוּ מִתַּתָּא, דְּאֵלְמָלָא יְבַעֲי לְאַסְתַּלְקָא הָאִי כְבוֹד, הָא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא אַחֲדָן בֵּיהּ וְתַקְפִּין בֵּיהּ, דְּלֵא שְׁבָקִי לֵיהּ לְאַתְרַחֲקָא מְנִייהוּ. וְעַל דָּא צִלוּתָא בְּלַחֲשׁ, כְּמָאֵן דְּמְלִיל בְּרִזָּא עִם מְלַכָּא, וּבְעוּד דְּאִיהוּ בְּרִזָּא עֲמִיָּה, לֹא אַתְרַחֲקָא מְנִיָּה כְּלָל.

אֵילוּתִי, מָה אֵיל וְצָבִי, בְּשַׁעְתָּא דְּאוּלִי וּמְרַחֲקִי, מִיַּד אַהֲדָרֵן לְהֵוּא אַתְרַ דְּשְׁבָקִי, אוּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִף עַל גַּב דְּאַסְתַּלְקָא לְעִילָא לְעִילָא בְּאִין סוּף, מִיַּד אַהֲדָר לְאַתְרֵיהּ. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא אַתְאֲחַדָן בֵּיהּ, וְלֹא שְׁבָקִין לֵיהּ לְאַתְנַשְׂיָא, (מְנִיָּה) וְלֹא אַתְרַחֲקָא מְנִייהוּ. וְעַל דָּא, אֵילוּתִי לְעִזְרָתִי חוֹשָׁה.

וּבְגִין כִּף בְּעִינָן לְאַתְאֲחַדָּא בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא אַחְדָּא בֵּיהּ, כְּמָאֵן דְּאַמְשִׁיךְ מְעִילָא לְתַתָּא, דְּלֵא יִשְׁתַּבַּח בְּרַ נֶשׁ מְנִיָּה, אִפִּילוּ שַׁעְתָּא חֲדָא. וְעַל דָּא כִּד סְמִיךְ גְּאוּלָּה לְתַפְלָה, בְּעִי לְאַחְדָּא בֵּיהּ, וְלֹא שְׁתַּעֲי בְּהַדִּיהּ בְּלַחֲשׁוּ, בְּרִזָּא, דְּלֵא יִתְרַחַק מִיָּנּוּ, וְלֹא יִשְׁתַּבַּח מִיָּנּוּ, וְעַל דָּא כְּתִיב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּי יי’

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁפָכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁיִי אֱלֹהֵיו.

בַּהֲהִיא שְׁעֵתָא, קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחַבְרַיָּא אֹפֵי הַכִּי קָמוּ וְאָזְלוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי, אָבָא, עַד הֵכָא הוּינָא יְתָבִי בְּצִלָּא דְאֵילָנָא דְחַיִּי בְּגַנְתָּא דְעַדָּן. מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה דְאָנָן אֶזְלִין, אֶצְטְרִיךְ לָן לְמִיּהוּד בְּאַרְחוּי דְנִטְרָן אֵילָנָא דָּא. אָמַר לֵיהּ, אָנֹת תְּשַׁרִּי בְּשִׁירוֹתָא לְמַפְתַּח בְּאַרְחָא.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות כה) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, כְּמָה דְאֶתְמַר. בְּמַאי אֵיְהִי תְרוּמָה. בְּרֹזָא דְזֹהֵב, דְּהָא מִתְמָן אֶתְזַנַּת בְּקַדְמִיתָא, בְּגִין דְּאֵיְהִי גְבוּרָה תְתַאָּה, דְּאֶתִּיא מְסֻטְרָא דְזֹהֵב. וְאִף עַל גַּב דְּאֶתִּיא מְסֻטְרָא דְזֹהֵב, כָּל עֶקֶר לָא אֶשְׁתַּאֲרַת, אֶלָּא בְּסֻטְרָא דְכֶסֶף, דְּאֵיְהוּ יְמִינָא.

וְרֹזָא דָּא (הקדמה א' ע"א) כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, דְּאֶצְטְרִיךְ לְקַבְּלָא לֵיהּ בִּימִינָא וּבְשֻׁמְאֵלָא, וְכָל עֶקֶר לָא אֶשְׁתַּאֲרַת אֶלָּא בִּימִינָא. (ס"א ושמואל א אתעדי מינה ולא וכו') וְשֻׁמְאֵלָא אֶתְעַר יְמִינָא, וְלָא אֶתְדַבֵּק בֵּיהּ, בְּגִין דְּאֵיְהוּ אֶתִּיְהִיב בֵּין יְמִינָא וְשֻׁמְאֵלָא, וְשֻׁמְאֵלָא אֶתְאֲחִיד תַּחְתֵּיהּ, וְיְמִינָא אֶתְאֲחִיד בֵּיהּ לְעֵילָא, כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (שיר השירים ב) שְׁמָאֵלוֹ תַּחַת לְרַאשֵׁי וְיְמִינוֹ תַּחֲבַקֵּנִי. זֶהֵב וְכֶסֶף, כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (חגי ב) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזֶּהֵב, וְהָא אֶתְמַר.

וּנְחוּשֵׁת, דָּא אֵיְהוּ גֹוֹן כְּגֹוֹנָא דְזֹהֵב, בְּגִין דְּאֶצְטַבַּע מְגֹוֹן זֶהֵב וּמְגֹוֹן דְכֶסֶף. וְעַל דָּא מְזַבַּח הַנְּחֻשֵׁת קָטָן. אָמַאי אֵיְהוּ קָטָן. כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (מלכים א ח) כִּי הַמְזַבַּח אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ קָטָן מֵהַכִּיל אֶת הָעוֹלָה וְגו'. כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (שמואל א יז) וְדוֹד הוּא הַקָּטָן. וְאִף עַל גַּב דְּאֵיְהוּ קָטָן, כָּלָא אֶתְאֲחִיד בְּגוּיָה. וְאִי תִימָא מְזַבַּח אַחְרָא, אֶקְרִי קָטָן. לָאו הַכִּי. דְּלָאו קָטָן בַּר הָאִי, דְּכַתִּיב, (בראשית א) אֶת הַמְּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשַׁלַּת הַיּוֹם וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלַּת הַלַּיְלָה. וְדָא אֵיְהוּ הַמְּאֹר הַקָּטָן. הַמְּאֹר הַגָּדוֹל, דָּא מְזַבַּח הַפְּנִימִי דְאֵיְהוּ מְזַבַּח הַזֶּהֵב. וְתַכְלַת (דף קל"ט ע"א) דָּא אֵיְהוּ תַכְלַת דְּצִיצִית. תַכְלַת דָּא אֵיְהוּ פְרָסִיָּא, רֹזָא דְתַפְלָה דִיד. תַכְלַת דָּא אֵיְהוּ פְרָסִיָּא, דְּדִינִין בֵּיהּ דִינֵי נְפֻשׁוֹת. בְּגִין דְּאֵיְהוּ פְרָסִיָּא דְדִינִין בֵּיהּ דִינֵי מְמוֹנוֹת, וְאֵיְהוּ פְרָסִיָּא דְדִינִין בֵּיהּ דִינֵי נְפֻשׁוֹת. וְעַל דָּא, כָּל גְּוֹנִין (קל"ה ע"א, קנ"ב ע"א, בראשית נ"א ע"ב) טָבִין לְחַלְמָא, בַּר גְּוֹן תַכְלָא, בְּגִין דִּינְדַע דְהָא נְשַׁמְתִּיהּ סְלָקָא בְדִינָא. וְכַד נְשַׁמְתָּא סְלָקָא בְדִינָא, גּוּפָא אֶתְדָן לְאֶשְׁתַּצָּאָה וְאֶצְטְרִיךְ הֵהוּא חַלְמָא, לְרַחֲמִין סְגִיאִין.

תַכְלַת דָּא אֵיְהוּ פְרָסִיָּא, דְּכַתִּיב בֵּיהּ (יחזקאל א) כְּמַרְאָה אֶבֶן סַפִּיר דְמוֹת כְּסָא, (וכתיב ואש מתלקחת) וְכַתִּיב וְנָגַה לוֹ סָבִיב. בְּגִין דְּעַבְדִּין בֵּיהּ פְרִיכִין לְצִיצִית, וְכַד

נגה לו, אתהדר לגוון ירוק, כגון פתני. מההיא שעתא ואילך, אשתרי זמנא דקריאת שמע, דהא אשתני גוון תכלא מכמה דהוה, ובגין כך אסיר למידן דיני נפשות בליקה, בגין דשלטא ההוא גוון תכלא בההוא זמנא, ואתיהיב רשו למחטף נפשא בלא משפט. דהא משפט לא שלטא בההוא זמנא. כד אתי צפרא, ואתער ימינא דלעילא, נפיק ההוא נהורא, ומטי עד האי תכלא, ואשתני מכמה דהוה, וכדין שלטא עליה, ואתדבק ביה פרסייא אחרא קדישא. מההיא שעתא ואילך, זמנא דקריאת שמע.

וארגמן, דא כנופיא דכלילא כל גוונין כחדא. ותולעת שני, כתיב שני, וכתיב שנים, דכתיב, (משלי לא) כי כל ביתה לבוש שנים. אלא האי איהו גוון אקרי שני, דנטיל כל גוונין ביה, וכלא איהו חד, שני ושנים. שנים: כד בלהו כלין ביה כחדא. שני: דנפיק מכרסייא עלאה, דשלטא על תכלת מסטרא דימינא, ודא איהו אפוטרופסא דישראל, דכתיב ביה (דניאל י) מיכאל שרכם. תולעת: דחיליה בפומיה, כתולעת, דמתבר כלא ועקר כלא.

תולעת שני ושש, תרין גוונין כחדא, דימינא ושמאלא, חיר וסומק. ושש: בוצא איהו. דשית חוטין מתחברן, ודא איהו דכתיב, (דניאל י) וגויתו כתרשיש. ובאלין תרין, כלין תרין אחרנין.

ועזים: גבוראן תתאי דלבר, לחפיא על פנימאי. וכלא אצטריך, ואצטריך למיהב דוכתא לכלא, דהא מסטרא דדהבא קאתין. ועורות אלים מאדמים, משיכו דתרין סטרין, דימינא ושמאלא, לחפייא בדוכתא אחרא.

ועורות תחשים, סטרא חדא אית דרבי גו סטרא אחרא בחורבא, ולא בישובא אשתכת, ודא איהו סטרא דכיו, ואקרי תחש.

בספרא דשלמה מלפא אית גו האי מזבח הנחשת דקאמרן, רזין עלאין. דהא מזבח אדמה פתיב, (שמות כ) מזבח אדמה תעשה לי וגו' ודא איהו רזא כדקא יאות. נחשת, כד שלטין טורין אחרנין, ואיהי צריכא למיזן לון, אצטבע בהאי גוון למיזן לון. ואיבון אקרין הרי נחשת.

ואיבון (ר"ס ע"א) הרי נחשת אתמשך עלייהו רוחא חדא מגו האי מזבח, וכד האי מזבח אסתלק בסליקו אחרא, כדין אסתלק את נ', דאיהו מזבח קדישא, ואשתאר רוחא דאלין טורי נחשת. וכד ההוא רוחא אסתליק בקיומיה, אקרי תחש, דהא אסתלק מניה את נ'.

"זֶהָר הַיּוֹמִי" לַיּוֹד כָּל סֵפֶר הַזֶּהָר בְּמַעְגַל הַשָּׁנָה – [חֹדֶשׁ שְׁבַט]

וְהָאֵי אֶתְפָּרֵשׁ, לְכַמָּה רוּחִין אֶחָרֵנִין, וְאֶקְרוּן אוֹף הַכִּי, וְעַל דָּא אֶקְרִי תְּהוּא
עָמָא, תַּחֲשׁ. כְּמָה דְאֵת אָמַר (בְּרֵאשִׁית כב) וְאֵת (קמ"ז ע"ב) תַּחֲשׁ וְאֵת מְעַכָּה. אֵינּוֹן
הוּוּ יַדְעִי בְּהָא חִיָּה דְמִשְׁכָּנָא, דְאֶקְרִי עַל שְׁמֵהוֹן.

סדר הלימוד ליום כב שבט [יום 140 בשנה]

ועצי שטים, אלין אינון רזין קדישין, דאינון לוחי משכנא, ואינון אקרון ברזא דלהון. כתיב עצי שטים עומדים, וכתיב (ישעיה ו) שרפים עומדים. מכאן ולהלאה שמן למאור, משיכו דמשח רבות קדישא לאמשכא עליהו. אבני שהם ואבני מלואים, אלין אבני קדשא, יסודי דמקדשא, ברתיכין קדישין אלין, אזדמנן בלחודייהו, ליקר ולשבחא, בלבוש יקר, לעיינא כהנא בהו תמן, ולאדפרא (ולברכא) תריסר שבטין, ועל דא תריסר אבנין כמה דאתמר.

דף קל"ט ע"ב

תליסר זיגין אינון, בר י"ב אבנין יקירין אלין, וכלהו סלקין לכ"ה אתוון, (דף קל"ט ע"ב) ברזא עלאה דיחודא. ולקבל אלין, גליף ואתקין משה, כ"ה אתוון ברזא דפסוקא דיחודא, כתיב, (דברים ו) שמע ישראל ידוד אלהינו ידוד אחד. ואינון כ"ה אתוון, גליפן מחקקון ברזא דלעילא.

יעקב בעא לאתקנא לתתא, ברזא דיחודא, ואתקין בכ"ד אתוון, ואינון ברזא שם פבוד מלכותו לעולם ועד. ולא אשלים לכ"ה אתוון, בגין דעד לא אתתקון משכנא. כיון דאתתקון משכנא, ואשתלים, מלה קדמאה דהוה נפיק מניה, כד אשתלים, לא מליל אלא בכ"ה אתוון, לאחזאה דהא אשתלים דא כגוונא דלעילא, כתיב, (ויקרא א) וידבר יי' אליו מאהל מועד לאמר. הא כ"ה אתוון.

ועל דא כ"ה זיגין לאשלמא תקוונא דמקדשא (ס"א דמשכנא) וכל הני אתוון, אוקימנא באינון אתוון גליפן, דאוליפנא ממר. ובגין דמשכנא אשתלים ברזין אלין, אקרי כ"ה, ביחודא דשלימו דמשכנא, ועל דא (תהלים קמה) וחסדיך יברככה כתיב, רזא דשלימו דכל משכנא ותקוונא דיליה. כ"ה, לקבל כ"ב אתוון, ואורייתא ונביאים וכתובים, דאינון כללא חדא, ורזא חדא.

בשעתא דישראל קא מיחדי יחודא בהאי קרא, ברזא דכ"ה אתוון, דאינון שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד, וברזא שם פבוד מלכותו לעולם ועד, דאינון כ"ד אתוון, ויכוון כל חד בהו, כלהו אתוון מתחברן כחדא, וסלקין בחבורא חד (ס"א כדן אתפתחו) מ"ט תרעין, ברזא דיובלא. וכדין אצטרך לסלקא עד ולא יתיר. וכדין אתפתחו תרעין, וחשיב קודשא בריך הוא לשהו בר נש, כאילו קיים אורייתא כלה, דאיהי אתיא במ"ט פנים. (בכלא) ועל דא אצטרך לכוונא לבא ורעותא בכ"ה ובכ"ד, ולסלקא לון ברעותא דלבא, למ"ט תרעין דקאמרן. כיון

דַּאֲתַכּוּן בְּהַאי, יִתְפּוּן בַּהוּא יְחוּדָא דְאַמְר מַר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד כְּלָלָא דְכָל אוֹרֵייתָא כְּלָה. זַכָּאָה חוּלְקִיָּהּ מֵאֵן דִּיתְפּוּן בְּהוּ, דְּוֵדָאֵי כְּלָלָא אִיהוּ דְכָל אוֹרֵייתָא דְעֵילָא וְתַתָּא. וְדָא אִיהוּ רְזָא דְאָדָם שְׁלִימָא, דְדַכְר וְנוֹקְבָא, וְרְזָא דְכָל מְהִימְנוּתָא.

מַחְלֻקְתָּ דְשְׁמַאי וְהִלֵּל בְּקִימָה וּבְשִׁכְיָה, דְכְּתִיב, (דְּבָרִים ו) בְּשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ, דְשְׁמַאי סִבַּר בְּעַרְב דְקָא כְּלִילָא נּוֹקְבָא בְּשִׁלְטְנָהּ, אֲצַטְרִיךְ לְגַבֵּי נּוֹקְבָא דְקָא יִטּוּ וַיִּקְרְאוּ. וּבְבַקְרָה, דְקָא שְׁלֵטָא דְכוּרָא בְּשׁוּלְטְנוּתָא דְעֵלְמָא עֵלְאָה, אֲצַטְרִיךְ לְמִיקָם קַמִּיָּה דְדְכוּרָא, כְּמָה דְאֲצַטְרִיךְ בְּתַפְלָה מְעוּמַד, וּבְכָל אַתְר דְדְכוּרָא אַתְיָא.

וּבֵית הִלֵּל סִבַּר, אֲלֵמְלָא אֲשַׁתְּכַח דָּא לְחוּד וְדָא לְחוּד, הִכֵּי אֲצַטְרִיךְ. אֲבָל כִּיּוֹן דְאַנָּן מַחְבְּרָן לֹון כְּחַדָּא, בְּחַבּוּרָא בְּמִ”ט פְּנִים, וּמִ”ט תְּרַעִין, לָא אֲצַטְרִיכְנָא לְאַפְרָשָׁא דָּא לְחוּד וְדָא לְחוּד, אֲלָא לְאַשְׁגַּחָא דְכְּלָלָא אִיהוּ חַד, בְּלָא פְּרוּדָא. וּכְמָה דְאֲזַדְמֵן לִיָּה לְבַר גֵּשׁ, הִכֵּי יִימָא, דְהָא תְּרוּוִיָּהּ בְּתַבּוּרָא חַדָּא, כְּמָה דְנִיחָא לֹון, וְהִכֵּי אֲצַטְרִיךְ לְאַתְחַזָּאָה.

וְעַל דָּא דְכוּרָא, בְּשִׁית סְטְרִין, בְּקִרָא דְשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, דְאַיְנוּן שִׁית תִּיבִין. וּנוֹקְבָא בְּשִׁית סְטְרִין בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד. דְאַיְנוּן שִׁית תִּיבִין אַחֲרֵינוּ, וְסִלְקִין בְּחַבּוּרָא חַדָּא, בְּרְזָא דְמִ”ט תְּרַעִין, וְהִלְכָה כְּבֵית הִלֵּל בְּכָל אַתְר.

רַבֵּי שְׁמַעוֹן אָרִים יְדוּי וּבְרִיךְ לְרַבֵּי אֲלַעְזָר בְּרִיָּה. פִּתַּח וְאָמַר, (ישעיה מא) מִי הָעִיר מְמוֹרָח וְגוֹ'. הָאֵי קִרָא אוֹקִימְנָא וְאַתְמַר, אֲבָל רְזָא דְחַכְמַתָּא אִיהוּ, מִ”י רְזָא דְעֵלְמָא עֵלְאָה אִיהוּ, דְהָא מִתְמָן נְפָקָא שִׁירוּתָא, לְאַתְגְּלִיא רְזָא דְמְהִימְנוּתָא, וְהָא (בהקדמה ב' ע"א) אוֹקִימְנָא.

דָּף ק”מ ע”א

תּוּ. מִ”י טְמִירָא דְכָל טְמִירִין, דְלָא אַתְיַדַּע וְלָא אַתְגְּלִיָּא כְּלָל. גְּלִי יִקְרִיָּה לְאַשְׁתְּמוּדַּעָא, מֵהוּא אַתְר דְאַקְרִי מְזוּרָה, דְהָא מִתְמָן שִׁירוּתָא דְכָל רְזָא דְמְהִימְנוּתָא, וּנְהוּרָא לְאַתְגְּלִיָּא. וְלְבַתֵּר צְדָק יִקְרָאָהּ לְרַגְלוּ, דְהָא צְדָק, גְּלִי גְבוּרְתָא עֵלְאָה, וְשׁוּלְטְנִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלְהָאֵי צְדָק אֲשִׁלְטִיָּה עַל עֲלָמִין כְּלָהּ, לְדַבְרָא לֹון, וְלְאַתְקְנָא לֹון, כְּדָקָא יָאוּת. וְעַל דָּא, (ישעיה מא) יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יְרֵד, (דָּף ק”מ ע”א) דְהָא כָּל מְלָכִין דְעֵלְמָא, בְּרִשׁוּתָא דְהָאֵי צְדָק קִיַּיְמִין, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (תהלים ט) וְהוּא יִשְׁפּוּט תִּבְל בְּצְדָק.

תּוּ, צְדָק יִקְרָאָהּ לְרַגְלוּ, מֵאֵן קָרִי לְמֵאֵן. אֲלָא, צְדָק אִיהוּ קְאָרִי תְדִיר לְאַסְפְּקִלְרִיָּאָה דְנְהַרָא, וְלָא שְׁכִיךְ לְעֲלָמִין, וְצְדָק קְאָרִים תְדִיר לְרַגְלוּ, דְלָא אַתְעַדִּי מִתְמָן, וְקְאָרִי וְלָא שְׁכִיךְ, חַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים פג) אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ

אל תחרש ואל תשקט אל. והשתא קודשא בריך הוא אנהר לן ארחא דא בגינן (ור) אלעזר ברי דקרי לנהורא עלאה ולא שכיד. זכאה חולקיהון דצדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי. (ס"א והשתא אלעזר ברי קרי לנהורא עלאה ולא שכיד וקודשא בריך הוא אנהר לן ארחא דא בגיניה, זכאה חולקיה וזכאה חולקיהון דצדיקיא)

רבי אבא פתח קרא ואמר, (תהלים סג) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. מאי שנא מכל שאר תושבחו, דלא קאמר באן אתר שבח לון דוד מלפא, ומאי שנא הכא דקאמר בהיותו במדבר יהודה. אלא לא דא בלחודוי, דהא אוף הכי נמי, (תהלים לה) בשנותו את טעמו לפני אבימלך. (תהלים נד) בבא הזיפים. וכן פלהו. לאחזאה לכל בני עלמא, שבחיה דוד, דאף על גב דבצערא הוה, והווי רדפי אבתריה, הוה משתדל לומר שירין ותושבחו לקודשא בריך הוא.

ואף על גב דברוח קדשא הוה אמר, רוח קדשא לא הוי שארי עלוי, עד דאיהו אשתדל למשרי עלוי. וכן בכל אתר, לא שריא רוח קדשא דלעילא, עד דיתער עליה בר נש מתתא. ודוד אף על גב דקא רדפי אבתריה, והוה בצעריה, לא הוה שביק שירין ותושבחו מפומיה, ולשבחא למאריה על פלא.

ואי תימא, הא דתנינן, (בראשית ל"ט ע"ב, ס"ה ע"א) מזמור לדוד, או לדוד מזמור, והכא שרת עליה רוח קדשא בקדמיתא, בגין דאמר מזמור לדוד. אלא, אי איהו לא הוה מכויז גרמיה בקדמיתא, לא שרת עליה רוח קדשא. (נ' ע"א, רל"ח ע"ב) מזמור דא רוח קדשא. אמאי אקרי הכי. בגין דאיהו, משבחת תדיר למלפא עלאה (ס"א דכל זמנא איהו קא משבח ומזמר ולא שכיד) דכל זמנא הוה קא משבחת ומזמרת, ולא שכיד. פיון דאתא דוד אשכח (ק"ג ע"ב) גופא מתתקנא פדקא יאות, ושרת עליה, והווי מגלי בהאי עלמא, לשבחא ולזמרא למלפא, וכלא, בגין דיתתקן האי עלמא, כגוונא דלעילא. לדוד. גבר שלים בתקונו, גבר מתקנא, גבר זכאה. דוד ודאי דלא אשתני לעלמין. בהיותו במדבר יהודה, דא שבחא דוד, אף על גב דבצעריה הוה, אף על גב דהווי רדפי אבתריה. ומאי תושבחתא קאמר. תושבחתא דאיהו רב ויקרא.

ושבחא דיליה מאי איהו. (תהלים סג) אלהים אלי אתה אשחרך. אלהים סתם. פיון דאמר אלהים, אמאי אלי. אלא ההוא דרגא דיליה. תלת דרגין הכא: אלהים אלי. אתה. ואף על גב דאינון תלת שמחו, חד דרגא איהו, ברזא דאלהים חיים. אלהים: לעילא, אלהים חיים. אלי: קצה (בראשית א' ע"ב) השמים עד קצה השמים. (קל"ח ע"ב) אתה: דרגא דיליה. ואף על גב דכלא חד, ובשמא חד סליק. אשחרך, אי כמשמעו דיליה, שפיר. אבל אשחרך, אתקין נהורא דנהיר בשחרותא. דהא

נהורא דקיימא בשחרותא, לא נהיר עד דיתתקנון ליה לתתא. ומאן דאתקין
נהורא שחרא דא, אף על גב דאיהי אוכמא, וזכי (בראשית נ”א ע”ב) לנהורא חוורא
דנהיר, ודא איהי נהורא אספקלריא דנהרא, ודא איהו בר נש דזכי לעלמא
דאתי.

דף ק”מ ע”ב

ורזא דא (משלי ח) ומשחרי ימצאנני, ומשחרי: דמתקנין נהורא משחרי אוכמא.
ימצאנני, ימצאנני לא פתיב, אלא ימצאנני, דזכי לתרין נהורין. לנהורא דשחרא
אוכמא, ולנהורא חוורא דנהרא. וזכי לאספקלריאה דלא נהיר, ולאספקלריאה
דנהיר. ודא איהו ימצאנני. ועל דא אמר דוד אשחרך, אתקין נהורא דשחרא
אוכמא, לנהרא עליה נהורא חוורא דנהרא. (תהלים סג) צמאה לך נפשי כמה לך
בשרי, כמה דכפין למיכל וצחי למשתי. בארץ ציה ועיף בלי מים, בגין דאיהו
מדבר, ולא איהו אתר דישובא, ולא איהו אתר דקדשא. (דף ק”מ ע”ב) ובגין כך
איהו אתר בלי מים. וכמה דאנן כפין וצחאן לגבך באתר דא, פן בקדש חזיתך
וגו’. ואנן כמה דאנן צחאן לגבי דמר, למשתי בצחותא מלוי באתר דא, אוף הכי
צחינן למשתי בצחותא מלוי, בבי מקדשא, אתר דאקרי קדש. אמר רבי שמעון
לר’ אבא, מאן דשאר מלה השתא יימא.

פתח רבי אבא ואמר, (שמות כה) ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו’. משה
בשעתא דקודשא בריך הוא אחמי ליה עובדא דמשכנא, הוה קשה קמיה, ולא
יכיל למיקם ביה, והא אוקמוה. והשתא אית לן למקשי הכא, אי תרומה דא,
יהבה קודשא בריך הוא למשה בלחודוי, היך יהבה לאחרא, ואמר דלבני ישראל
יקחו האי תרומה.

אלא ודאי למשה יהבה, ולא יהבה לאחרא. למלכא דהוה בגו עמיה, ולא הות
מטרוניתא עמיה דמלכא. כל זמנא דמטרוניתא לא הות עמיה דמלכא, לא
מתיאשי עמא ביה, ואינן לא יתבין לרחצו. פיון דאתת מטרוניתא, כל עמא
חדאן, ויתבי ברוחצו. כך בקדמיתא, אף על גב דקודשא בריך הוא עבד לון
נסין ואתין על ידי דמשה, לא מתיאשי עמא. פיון דאמר קודשא בריך הוא ויקחו
לי תרומה, ונתתי משכני בתוכם. מיד אתיאשו פלהו, וחדו בפולחנא דקודשא
ברוך הוא, הדא הוא דכתיב, (במדבר ז) ויהי ביום פלת משה דנחתת פלת משה
לארעא. ואי תימא, ויהי בכל אתר לאו איהו אלא לישנא דצערא, והכא פתיב
ויהי ביום. אלא, בההוא יומא דשכינתא נחתת לארעא, אשתכח מקטרגא לגבה,
וחפיא ההוא חשוף קבל לגבה, בגין דלא תיחות. ותנינן, אף וחמש מאה רבוא

מלאכין מקטרגין, אשתכחו לגבה בגין דלא תיחות. ובהווא זמנא אשתכחו כל כנופיא דמלאכי עלאי קמי קודשא בריה הוא. אמרו קמיה, מארי דעלמא, כל זיוא וכל נהורא דילן בשכינת יקרד איהו, והשתא תיחות לגבי תתאי. בתיא שעתא אתתקפת שכינתא, ותברת ההוא חשוף קבל, כמאן דמתבר גזיזין תקיפין, ונחתת לארעא. פיון דחמו פלהו כף, פתחו ואמרו (תהלים ח) יי' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ. אדיר ודאי, דתברת כמה גזיזין וחילין תקיפין, ונחתת לארעא, ושליטת בכלא. ועל דא פתיב ויהי, צערא דקבילו כמה חיילין ומשיריין, ביומא דכלת משה נחתת לארעא.

ובגין כף ויקחו לי תרומה וגו'. ויקחו לי ותרומה לא פתיב, אלא ויקחו לי תרומה, לאחזאה דכלא חד בלא פרוידי. ועובדא דמשכנא כגוונא דלעילא, דא לקבל דא, לאתכללא שכינתא מפל סטרין עילא ותתא, הכא בהאי עלמא עובדא דיליה, כעובדא דגופא, לאתכללא רוחא בגויה, ודא איהי שכינתא, דאתכלילת לעילא ותתא, ואיהי רוח קדשא.

ולעולם אתמשכת ועאלת גו רזא דגופא, לאשראה מוחא גו קליפא כלא כמה דאתחזי. האי רוחא דקדשא, אתעביד בגופא, לאתכללא בגויה רוח אחרא עלאה, דקיק ונהיר, וכלא הכי אתאחיד ואתפליל דא בדא, ועאל דא בדא, עד דאתאחיד בהאי עלמא, דאיהו קליפה בתראה דלבר.

קליפה תקיפא איהי לגו מקליפה דהאי עלמא. כגוונא דאגוזא, דהאי קליפה דלבר לאו איהי תקיפא, קליפה דאיהי לגו מינה, איהי קליפה תקיפא. אוף הכי לעילא, קליפה תקיפא, איהי רוחא אחרא דשלטא בגופא. לגו מינה, איהי קליפה קלישא. לגו מינה מוחא.

בארעא קדישא, מתתקנא כלא כגוונא אחרא, דהא קליפה תקיפא אתברת מהווא אתר, ולא שלטא (קע"ג ע"א) ביה כלל. קליפה תקיפא אתברת תביר, (ד"א מהווא יותר תדיר) ואתפתחת מהאי סטרא (ס"א עד דאתאחיד ברזא דמשכנא. בהאי עלמא קליפה בתראה איהי לכרוז קליפה תקיפא איהי לגו כגוונא דא אוף הכא לעילא קליפה תקיפא איהי לבר לגו מינה איהי קליפה קלישא ולא שלטא ביה כלל ואתפתחת מהאי סטרא) (נ"ט ע"ב) ומהאי סטרא.

דף קמ"א ע"א

וההיא פתיחו הוה בארעא קדישא, בכל זמנא דפלחין פולחנא (דף קמ"א ע"א) פדקא יאות. פיון דגרמו חובין, משיכו ההוא פתיחו להאי סטרא ולהאי סטרא,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

עד דאתקרב קליפה, כלא כחדא. פיון דאסתים קליפה למוחא, כדין שלטא (ר"ג ע"א) תהיא קליפה עליהו ודחה לון לבר מההוא דוכתא.

ועם כל דא אף על גב דדחה לון לבר, לא יכיל תהיא קליפה תקיפא לשלטאה בההוא דוכתא קדישא, דלאו אתריה איהו. ואי תימא, אי הכי, הואיל ולא יכיל תהיא קליפה תקיפא לשלטאה בההוא דוכתא קדישא, אמאי קיימא חרוב, דהא חרבא לא הוי בעלמא, אלא מסטרא דתהיא קליפה תקיפא.

אלא ודאי כד אתחרב, לא אתחרב אלא מההוא סטרא, בשעתא דאסתים למוחא, וקודשא בריך הוא עבד דלא תשלוט תהיא קליפה תקיפא על תהוא דוכתא. וכד דחה לון לישראל מניה, תהיא קליפה אתהדרת ואתפתחת כמלקדמין. ובגין (נ"ח ע"ח ע"ב) דעמא קדישא לא הוו תמן, חפיא על תהוא פתיחו, חופאה קדישא דפרוכתא קלישא, לנטרא תהוא אתר, דלא יסתום ליה תהיא קליפה תקיפא, ואחיד בכל סטרוי.

למהוי רבות קדשא על ארעא כמלקדמין, לא יכיל, דהא תהוא חופאה קלישא אחיד, דלא יחות לתתא, דהא עמא קדישא לאו תמן. ועל דא לא אתבני חרבן, מיומא דאתחריבו. לשלטאה תהיא קליפה תקיפא, לא יכלא, דהא תהוא חופאה קלישה אחיד ביה בכל סטרוי בההוא פתיחו דלא תשלוט תמן, ולא תסתים מוחא, בההוא חופאה דפרוכתא קלישא, דאיהו מגו משיכו דפרוכתא קדישא דלעילא, דנטיר תהוא אתר.

ובגין כד, כל אינון נשמתין דשאר עמין, דדיירין בארעא, כד נפקין מהאי עלמא, לא מקבלא לון, ודחי לון לבר, ואזלין ושטאן ומתגלגלין בכמה גלגולין, עד דנפקי מכל ארעא קדישא, וסחרן (לסחרנייהו) לסטרייהו, במסאבו דלהון. וכל אינון נשמתין דישראל דנפקין תמן, סלקין, ותהוא חופאה קלישא מקבלא לון, ועאלין לקדושא עלאה, בגין דכל זינא אזלא לזיניה.

ונשמתיהון דישראל דנפקי לבר מארעא, ברשותא דתהיא קליפה תקיפא, אזלא וסחרא ומתגלגלא, עד דתבת לדוכתהא, ועאלת לאתר דאתחזי לה. זכאה חולקיה, מאן דנשמתיה נפקא ברשו קדישא, בההוא פתיחו דארעא קדישא.

מאן דנשמתיה נפקת בארעא קדישא, אי אתקבר בההוא יומא, לא שלטא עליה רוחא מסאבא כלל. ועל דא פתיב בצליבא, (דברים כא) פי קבור תקברנו ביום תהוא ולא תטמא את אדמתך. בגין דבליליא אתיהיב רשו לרוח מסאבא למשטטא. ואף על גב דאתיהיב לון רשו, לא עאלין בארעא קדישא, בר אי אשכחן תמן מנא לאעלא ביה. (ק"ל ע"א) אברין ופדרין דמתאפלן בליליא,

לְאַתְוֵנָא זַיְנִין אַחְרָנִין, לָאו דְעַיִלִין בְּאַרְעָא, וְלֹא לְאַמְשָׁכָא לֹון בְּאַרְעָא, אֲלֵא, בְּגִין דְּלֹא תִשְׁלוּט סְטָרָא אַחְרָא גּוֹ אַרְעָא, וְלֹא יִתְמַשְׁכָּא לְאַעְלָא תַמָּן. וּבְגִין כַּךְ, תַּנְנָא מְנַיְיהוּ הָוּה סְלִיק (ק"ל ע"א) עֲקִימָא, וּמִתְגַּלְגְּלָא לְבַר, וְאִזִּיל (תְּקִיפָא) בְּבַהִילוֹ, עַד דְּעָאל לְנוֹקְבָא דְצָפוֹן, דְּתַמָּן מְדוֹרִין דְּכָל סְטָרִין אַחְרָנִין, וְתַמָּן עָאל תַּנְנָא, וּכְלָהוּ אַתְוֵנוּ תַמָּן.

תַּנְנָא דִימְמָא, הָוּה סְלִיק לְדוּכְתִיָּה בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, וְאַתְוֵן מַה דְּאַתְוֵן. וּמִתְהוּא בְּתִיחוּ, (ק"ט ע"ב) אַתְוֵנוּ כָּל סְטָרֵי קְלִיפָּה תְּקִיפָּא, דְּאִיְהִי לְבַר מְאַרְעָא קְדִישָׁא, וּמִתְהוּא תַּנְנָא גְסָה כְּמַה דְּאוֹקִימָנָא.

גּוּפִיָּהוֹן דְּצַדִּיקֵיָּא, דְּלֹא אַתְמַשְׁכוּ בְּהַאי עֲלֵמָא בְּתַר הַנְּאִין דְּתַהִיא קְלִיפָּה תְּקִיפָּא, לֹא שְׁלֵטָא עַלֵיָּהוּ רוּחַ מְסֻאָבוּ כְּלָל, דְּתַה לֹא אֲשַׁתְּתַּפוּ אַבְתַּרִּיהַ כְּלוּם בְּהַאי עֲלֵמָא. כְּמַה דְּגּוּפָא דְּרִשְׁעֵיָּא (נ"א גּוּפִיָּהוֹן דְּצַדִּיקֵיָּא דְּלֹא אַתְמַשְׁכוּ בְּתַר הַנְּאִין וּכְסוּפִין דְּהַאי עֲלֵמָא הַהִיא קְלִיפָּה תְּקִיפָּא לֹא שְׁלֵטָא עַלֵיָּהוּ דְּהַא לֹא אַתְמַשְׁכוּ אַבְתַּרִּיהַ בְּהַאי עֲלֵמָא דְּהַא כְּמַה דְּגּוּפִיָּה דְּרִשְׁעֵיָּא) אַתְמַשְׁדָּ בְּהַאי עֲלֵמָא בְּתַר הַהִיא קְלִיפָּה תְּקִיפָּא, וְהַנְּאִין וְעַנּוּגִין דִּילִיָּה וְתִיקוּנִין דִּילִיָּה, הָכִי אַסְתָּאב, בְּתַר דְּנִפְקַת גְּשַׁמְתִּיָּה מְנַיְיהוּ.

סדר הלימוד ליום כג שבט [יום 141 בשנה]

דף קמ"א ע"ב

גופיהון דצדיקיא, דלא מתענגי בהאי (דף קמ"א ע"ב) עלמא, אלא מתענוגי דמצוה, וסעודתי שבתין וחגין וזמנין, ההוא רוח מסאבא לא יכיל לשלטאה עלייהו, דהא לא אתענגו מדיליה כלום. והואיל ולא נטלו מדיליה, לית ליה רשו עליהון כלל. זכאה איהו מאן דלא אתהני מדיליה כלום.

מאן דנשמתייה נפקא לבר מארעא קדישא, וההוא גופא אסתאב בההוא רוח מסאבו, ההוא רוח מסאבו אשתאיב בגויה, עד דתב ליה עפרא. (נ"א דאתבלי גופא בעפרא) ואי ההוא (ויקרא ע"ב ע"ב) גופא, דאשתאיב ביה ההוא רוח מסאבא, סלקין ליה לאתקברא גו ארעא קדישא, עליה כתיב, (ירמיה ב) ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה. ארצי, דלא שלטא עליה רוח מסאבו, בההוא גופא דלכון, דאשתאיב ביה רוח מסאבו, דקא מייתין לקברא ליה בארצי, אתון מסאבין לה, לאסתאבא ביה. אי לא דעביד קודשא בריך הוא אסוותא לארעא, דהא כיון דאתבלי ההוא גופא, נשיב קודשא בריך הוא רוחא מלעילא, ודחי ליה לההוא רוח מסאבא לבר, דהא איהו חס על ארעיה.

יוסף, לא שליט על גופיה רוח מסאבא לעלמין, אף על גב דנשמתייה נפקת ברשו אחרא. מאי טעמא. בגין דלא אתמשיד בחייו בתר רוח מסאבא. ועם כל דא, לא בעא דגופיה יסלקון ליה לאתקברא בארעא קדישא, אלא אמר, (בראשית נ) והעליתם את עצמותי, ולא גופי.

יעקב לא מית, וגופיה אתקיים בקיומא תדיר, ולא דחיל לסטרא אחרא, דהא ערסיה הוה שלים, בשלימו דנהורא עלאה, בנהירו דתריסר שבטין, ובשבועים נפש, בגין כד לא דחיל לסטרא אחרא, ולא יכיל לשלטאה עליה. ותו, דאיהו גופא דדיקנא עלאה, דשפירו דיליה אחיד לכל סטרין, וכל אינון שייפין דאדם קדמאה הוו אחידן ביה. ועל דא כתיב ביה, (בראשית מז) ושכבתי עם אבותי ונשאתני ממצרים, גופא שלים. ועל דא ויחנטו הרופאים את ישראל, דגופיה יהא קאים בקיומא. והכי אצטריך. שאר בני עלמא דנפקת נשמתייהו בארעא קדישא, נפשא וגופא אשתויב מכלא.

תלת שמהן אקרי נשמתא דבר נש, נפש, רוחא, ונשמתא. וכלהו פלילן דא בדא, ובתלת דוכתי אשתכח חילייהו. נפש דא, אשתכחת גו קברא, עד דגופא

אתבלי בעפרא, ובדא מתגלגלת האי עלמא, לאשתפחא גו חייא, ולמנדע בצערא דלהון, ובשעתא די אצטריכו, בעאת רחמי עלייהו.

רוחא דא, איהו דעאל בגנתא די בארעא, ואצטייר תמן, בדיקנא דגופא דהאי עלמא, בחד מלבושא דמתלבשא תמן. ודא אתהני תמן בהנאין וכסופין בזיוא דבגנתא. ובשבתי וירחי וזמני, סלקא לעילא, (קל'ו ע"א, צ"ט ע"ב) ואתהני תמן, ותב לאתריה. ועל דא כתיב, (קהלת יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. תשוב ודאי, בהני זמנין דקאמרן.

נשמה איהי סלקא מיד לאתרהא, לשהוא אתר דנפקת מתמן, ודא איהי דבגינה אתנהירת בוצינא, לאנהרא לעילא. דא לא נחתת לתתא לעלמין, בדא אתכלילת, מאן דאתכלילת מפל סטרין מעילא ומתתא. ועד דהאי לא סלקא לאתקשרא (נ"א בדוכתהא) בכורסייא, לא מתעטרא רוח בגנתא די בארעא, ונפש לא מתישבא בדוכתהא. פיון דאיהי סלקא, פלהו אית להו גייחא.

וכד אצטריך לבני עלמא, כד אינון בצערא, ואזלי לבי קברי, האי נפש אתערת, ואיהי אזלא ומשטטא, ואתערת לרוח, וההוא רוח אתער לגבי אבהן, וסליק ואתער לגבי נשמה, וכדין, קדשא בריך הוא חייס על עלמא, והא אוקימנא. ואף על גב דהא אתערו מלין אלין דנשמתא בגוונין אחרנין, פלהו סלקין במתקלא, דא, ודא איהו ברירה דמלה, וכלא חד.

דף קמ"ב ע"א

וכד נשמתא אתעכבת מלסלקא לדוכתהא, רוחא אזלא וקיימא בפתחא דגנתא דעדן, ולא פתחין לה פתחא, (דף קמ"ב ע"א) ואזלא ומשטטא, ולית מאן דישיגח בה. נפש אזלא ומשטטא בעלמא, חמאת לגופא דסלקא תולעין, ובההוא דינא דקברא, ומתאבלת עליה, כמה דאוקמוה דכתיב, (איוב יד) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. וכלא איהו בעונשא. עד דנשמה אתקשרת בדוכתהא לעילא, וכדין פולהו מתקשרין בדוכתייהו.

בגין דכל הני תלת, קשורא חדא אינון, כגוונא דלעילא, ברזא דנפש רוח ונשמה, דכלא חד, וקשורא חד. נפש: לית לה נהורא מגרמה פלום, ודא איהו דמשתתפא ברזא דגופא חד, לאענגא ולמיזן ליה, בכל מה דאצטריך, כמה דאת אמר (משלי לא) ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. ביתה, דא איהו גופא, דאיהי זנא ליה. ונערותיה, אלין אינון שייפין דהאי גופא.

רוח: דא איהו דרכיב על האי נפש, ושליט עליה, ונהיר לה בכל מה דאצטריך, ונפש איהו כרסייא להאי רוח. נשמה: איהי דאפיקת להאי רוחא, ושליטת עליה,

ונהירת ליה בההוא נהורא דחין, וההוא רוח תליא בהאי נשמה, ואתנהיר מנה בההוא נהורא דנהיר. ההוא נפש, תליא בהאי רוח, ואתנהיר מניה, ואתונת מניה, וכלא קשורא חד.

ועד דהאי נשמה עלאה, לא סלקא גו נביעו דעתיקא דעתיקין. סתימא דכל סתימין, ואתמליא מניה, בגין דלא פסיק. רוח דא לא עאל בגנתא דעדן, דאיהו נפש, ולעולם רוח לא שריא אלא בגנתא דעדן, ונשמה לעילא. נפש דא אתישבת (ס"א לא אתישבת) בדוכתהא גו גופא לתתא. כגוונא דא, כלא לתתא הכי מתפרשן בבר נש, ואף על גב דכלהו קשורא חדא, נשמה סלקא לעילא, גו נביעו דבירא. רוח עאל בגנתא דעדן, (ויקרא ע' ע"ב) כגוונא דלעילא. נפש אתישבא גו קברא.

ואי תימא, נפש לעילא, דאתישבת גו גופא בקברא, אן הוא קברא. אלא גו ההוא קליפה תקיפא, ועל דא, נפש כגוונא דא לתתא, וכלא דא כגוונא דא. ובגין כה, תלת דרגין מתפרשן, ואינון קשורא חדא ורוזא חדא. ובכל זמנא דגרמי אשתכחו גו קברא, האי נפש אשתכחת תמן. רוזא הכא לאינון דידיעי ארח קשוט, דחלי חטאה. בשעתא דנשמתא מתעטרא לעילא, גו עטרא קדישא, ורוחא קאים בנהירו עלאה, בשבתי וירחי וזמני, האי נפש בשעתא דרוח נחתא מגו נהירו עלאה, לדירא בגנתא דעדן נהיר ונציץ, איהו (ד"א ל"ג כ"ד) קיימא גו קברא ואתגלימת בדיוקנא, דהות גו גופא בקדמיתא, וכל אינון גרמי בההוא דיוקנא סלקן, ומשבחאן ואודן לקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב, (תהלים לה) כל עצמותי תאמרנה יי' מי כמוך. אומרות לא כתיב, אלא תאמרנה.

ואלמלי אתיהיב רשו לעינא למחמי וחמי בליליא דעייל (נ"א דנפיק) שבתא, ולילי ירחי וזמני, כדיוקנין על גבי קברי, אודן ומשבחן לקודשא בריך הוא. אבל טפשו דבני נשא, קא מעכבא להו, דלא ידעין, ולא משגיחין על מה קיימין בהאי עלמא, ולא חששין לאשגחא ביקרא דמלכא עלאה בהאי עלמא, כל שכן לאשגחא ביקרא דההוא עלמא, ועל מה קיימא, ואיך מתפרשן מלין.

ביומא דראש השנה, דעלמא אתדן, וכרסיא דדינא קיימא, לגבי מלכא עלאה, למידן עלמא. כל נפש ונפש משטטן, ובעאן רחמי על חיי. בליליא דנפקא יומא דדינא, אזלין וקא משטטין למשמע ולמנדע מאן הוא דינא דאתדן על עלמא, ולזמנין דקא מודיעין בחווא לחייא, כמה דאת אמר (איוב לג) בחלום חזיון לילה בנפול תרדמה על אנשים וגו', או יגלה און אנשים ובמוסרם יחתום.

מאי מוסרם. דא נפש, דאיהי קיימא וחתים לבני נשא מלין, לקבלא מוסר. (ויחי רכ”א)

דף קמ”ב ע”ב

בליליא בתראה דחגא, דקא נפקן פתקין מבי מלכא, וטהוא צל אעדיאו מבני גריעו דהאי עלמא, תהוא נפש דקאמרן, אזלא (דף קמ”ב ע”ב) ומשטטא, (קכ”ט ע”א) וחד ממנא סרכא, ברזא גליפא בעזקא בכתיב מפרש, ידומיע”ם, דפקיד בכתיב דזיוא גליפא, ובגו חזון עלאין. בההוא ליליא נחית, וכמה אלף אלפין ורבוא רבוון עמיה, ונטלין לההוא צל מפל חד וחד, וסלקין, ליה לעילא.

וההיא נפש דקאמרן, אזלא ומשטטא וחמאת לההוא צל, ותב לאתריה גו קברא, וקא מכרות לשאר מתייא, פלוני אתי לגבן, פלוני אתי לגבן. אי זפאה טבא איהו, פלהו חדאן, ואי לאו, פלהו אמרי ווי. כד סלקין תהוא צל, סלקין ליה לגבי תהוא עבד מהימן, דשמייה מטטרו”ן, ונטיל תהוא צל לגביה, וסליק ליה לאתריה, כמה דאת אמר, (איוב ז) כעבד ישאף צל, ישאף צל ודאי.

מההיא שעתא ואילך, מתתקנא דוכתא לההיא נשמה דתהוא בר נש, ודוכתא לרוח בגנתא דעדן. ודוכתא לנפש לניחא ולא תהנאה, בשעתא דמשטטא ואזלא. בגין דאית (ויקרא קע”ב ע”ב) נפש דלית לה ניחא. ואית נפש דאישתציאת עם גופא.

והאי איהי דלית לה ניחא, והאי איהי דכתיב

בה, (שמואל א כה) ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. דדא איהי אזלא ומשטטא ומתגלגלא בכל עלמא, ולית לה ניחא כלל יממא ולילי, ודא איהו עונשא יתיר מכלא וההיא דתשתצי עם גופה, (ההיא דכתיב בה (ויקרא יז) והכרתי אותה מקרב עמה ולהאי לית לה דוכרנו כלל ואית נפשא דלא תשתצי עם גופה) ותשתצי מאתר אחרא, (ס”א עלאה) תהיא דכתיב בה, (ויקרא כב) ונכרתה הנפש ההיא מלפני אני יי. מאן מלפני. דלא שריא עלה רוחא. וכד רוחא לא שריא עלה, לית לה שותפו כלל במה דלעילא, ולא ידעת מאינן מלין דתהוא עלמא כלל, והאי איהי נפש כבעירי. נפש דלית (ד”א נפש דאית) לה ניחא, האי איהי כד אזלא ומשטטא, אערעת בהאי ממנא ידומיע”ם, ובאינן סרכין דיליה, ונטלין לה, ואעלין לה בכל פתחי גן עדן, ואחזיין לה יקרא דצדיקיא, ויקרא דתהוא רוח דילה, ואיהי מתדבקא ביה בניחא, גו תהוא לבושא, וכדין ידעת באינן מלין דעלמא.

וכד תהוא רוח סלקא לאתעטרא גו נשמה עלאה לעילא, תהיא נפש מתקשרא בההוא רוח, ואתנהירת מניה, כסיחרא כד אתנהירת משמשא. ורוח מתקשרא גו

ההיא נשמתא. וההיא נשמתא מתקשרא, גו סוף מחשבה, דאיהי רזא דנפש דלעילא.

וההיא נפש, אתקשרת גו ההוא רוח עלאה, וההוא רוח אתקשר גו ההיא נשמה עלאה. וההיא נשמה אתקשרת באין סוף. וכדין איהו נייחא דכלא, וקשורא דכלא עילא ותתא, כלא ברזא חדא, וגוונא חדא. וכדין דא איהו נייחא דנפש דלתתא, ועל דא כתיב, (שמואל א כה) והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים את יי אלהיה. בגוונא חדא, וברזא חדא, דההוא את, דא כגוונא דא.

כד נחתא סיהרא, רזא דנפש עלאה, נהורא מכל סטרין. איהי נהרא לכל רתיכין ומשריין, ועביד לון גופא חדא שלימא, דנהיר בנהירו בזיוא עלאה. אוף הכי כגוונא דא, נחתא האי נפש תתאה, נהירא מכל סטרין מגו נהירו דנשמה, ומגו נהירו דרוח, ונחתא ונהרא לכל אינון רתיכין ומשריין, דאינון שייפין וגרמין, ועביד לון גופא שלימא, דנהיר בנהירו.

הדא הוא דכתיב, (ישעיה נח) והשביע בצחצחות נפשך, נפשך ממש, ולבתר ועצמותיה יחליץ, דעביד מנייהו גופא שלימא, ונהיר בנהירו, וקם ואודי ומשבח לקודשא בריה הוא, כמה דאתמר דכתיב, (תהלים לה) כל עצמותי תאמרנה יי מי כמוך. ודא איהו נייחא דנפש ודאי מכל סטרין.

דף קמ"ג ע"א

זכאין אינון צדיקייא, דדחלין למאריהון בעלמא דין, למזכי בתלת נייחי לעלמא דאתי. אתא רבי שמעון וברכיה לרבי אבא. אמר רבי שמעון, זכאין אתון בני, וזכאה אנא דעיני חמו בכך. כמה (דף קמ"ג ע"א) דוכתינ עלאין מתתקנון לן, ונהירין לן, לעלמא דאתי.

פתח ואמר, (תהלים קכ"ה) שיר המעלות הבוטחים ביי כהר ציון לא ימוט לעולם ישב, האי קרא אוקמוה. אבל שיר המעלות תושבחתא דקאמרי אינון דרגין קדישין עלאין, מסטרא דגבורין עלאין, ואינון כגוונא דלואי לתתא, ואינון מעלות, דרגין על דרגין, ופלחין ברזא דחמשין שנין. והאי איהו שיר המעלות הבוטחים ביי כהר ציון דא אינון צדיקייא, דאינון מתרחצן ביה בעובדין דלהון.

כמה דאת אמר (משלי כח) וצדיקים ככפיר יבטח. ואי תימא הא צדיקייא לא מתרחצן בעובדיהון כלל, ותדיר דחלין, כאברהם, דכתיב ביה (בראשית יב) ויהי כאשר הקריב לבא מצרימה וגו'. כיצחק, דכתיב ביה, (בראשית כו) כי ירא לאמר אשתי. פיעקב, דכתיב ביה, (בראשית לב) וירא יעקב מאד ויצר לו. ואי הני לא

אתרחיצו בעובדיהון, כל שכן שאר צדיקי עלמא, ואת אמרת וצדיקים ככפיר יבטח.

אלא ודאי, ככפיר פתיב, דהא מפל אינון שמחה, לא פתיב אלא כפיר, ולא פתיב, לא אריה, ולא שחל, ולא שחץ, אלא כפיר. דאיהו חלשא וזעירא מפלהו. ולא אתרחיץ בחיליה, אף על גב דאיהו תקיף. כף צדיקיא לא אתרחיצו בעובדיהון השתא, אלא ככפיר. אף על גב דידעין דתקיף חילא דעובדיהון לא אתרחצן אלא ככפיר, ולא יתיר.

ובגיני כף הבטחים ביי כהר ציון וגו', לא ככפיר ולא כאריה, ולא ככלהו שמחה. אלא כהר ציון, ואוקמוה מה הר ציון איהו תקיף, ולא ימוט תדיר, אוף הכי בהחוא זמנא, להו כהר ציון. ולא כהשתא, דלא אתרחיצו אלא ככפיר, דדחיל ולא אתרחיץ בחיליה. ואתון בני קדישי עליונין, רחצנותא דלכון כהר ציון, ודאי זכאין אתון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

אזלו, כד מטו למתא, אתחשף ליליא. אמר רבי שמעון, כמה דיומא דא, אנהיר לן בהאי ארחה, למזפי ביה בעלמא דאתי, אוף הכי האי ליליא, ינהיר לן, למזפי לן לעלמא דאתי, ולאעטרא מלין דיממא בליליא דא קמי עתיק יומין דהא פיומא דא שלים, לא ישתכח בכל דרין אחרנין. זכאה חולקנא בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

עאלו לביתיה דרבי שמעון, ורבי אלעזר ורבי אבא ורבי יוסי עמהון. בתו עד דאתפלג ליליא. כיון דאתפלג ליליא, אמר רבי שמעון לחבריא, עידן איהו לאעטרא רתיכא קדישא לעילא, באשתדלותא דילן. אמר ליה לרבי יוסי, אנת דלא אשתמעו מילך בהאי יומא ביננא, אנת הוי שירותא, לאנהרא ליליא, דהא השתא עידן רעותא איהו, לאנהרא עילא ותתא.

סדר הלימוד ליום כד שבט [יום 142 בשנה]

פתח רבי יוסי ואמר, שיר השירים אשר לשלמה. שירתא דא אתער לה שלמה מלכא, כד אתבני בי מקדשא, ועלמין פלהו אשתלימו, עילא ותתא בשלמותא חדא. ואף על גב דחברייא פליגן בהאי, (ג"א מתי אתמר) אבל שירתא דא לא אתמר, אלא בשלימו, כד סיהרא אתמליא בשלימו, ובי מקדשא אתבני כגוונא דלעילא בשעתא דאתבני בי מקדשא לתתא, לא הוה חדוה קמיה קודשא בריך הוא, מיזמא דאתברי עלמא, כההוא יומא.

דף קמ"ג ע"ב

משכן דעבד משה במדברא, לנחתא שכנתא לארעא, כההוא יומא משכן אחרא אתיקם עמיה לעילא, כמה דאיקמוה דכתיב, (שמות מ) הויקם המשכן, המשכן: משכן אחרא (קנ"ט ע"א) דאתקם עמיה, ודא משכן דנער מטטרו"ן, ולא יתיר. בית ראשון כד אתבני, בית ראשון אחרא אתבני עמיה, ואתקיים בעלמין פלהו, ואנהיר (ד"א בעלמא ואנהיר) לכל עלמין, ואתבסם עלמא, ואתפתחו כל משקופי עלאין לאנהרא, ולא הוה חדוה בכל עלמין כההוא יומא, כדין פתחו עלאי ותתאי ואמרו שירתא, והיינו שיר השירים. שירתא דאינון מנגנין דמנגנין לקודשא בריך הוא. (דף קמ"ג ע"ב) דוד מלכא אמר שיר המעלות, שלמה מלכא אמר שיר השירים, שיר מאינון מנגנין. מה בין האי להאי, דהא אשתמע דכלא חד. אלא ודאי כלא חד, אבל ביומי דדוד מלכא, לא הוה כל אינון מנגנין מתתקנין בדוכתייהו, לנגנא כדקא יאות, ובי מקדשא לא אתבני, ובגין כך לא אתתקנו לעילא בדוכתייהו. דהא כמה דאית תקוני דמשמרות בארעא, אוף הכי ברקיעא, וקיימין אלין לקבל אלין.

וביומא דאתבני בי מקדשא, אתתקנו פלהו בדוכתייהו, ושרגא דלא נהרא שריאת לאנהרא. ושירתא דא אתתקנת לגבי מלכא עלאה, מלכא דשלמא דיליה. ותושבחה דא איהי מעליא, מכל תושבחן קדמאי. יומא דאתגלי תושבחתא דא (בעלמא) בארעא, תהוא יומא אשתכח שלימו בכלא, ועל דא איהו קדש קדשים.

בספרא דאדם קדמאה, הוה כתיב ביה. ביומא דיתקם בי מקדשא (ד"א דיתבני בי מקדשא) יתערו אבהן שירתא, עילא ותתא. ובגין כך אשכחנא שין מאתוון רברבן. ואלין אינון דקא אתערו, לאו דאינון מנגנין, אלא דאינון מתערי לגבי עילא. (ד"א ל"ג כביכול) שיר דאינון שירין רברבן, דממנו על עלמין פלהו.

וְתַנִּינוּ, בַּהוּא יוֹמָא קָם יַעֲקֹב שְׁלִימָא, וְעָל בְּגַנְתָּא דְעֵדוֹ, בְּחִידוֹ, עַל דְּיֹכְתִיָּהּ. כְּדִין גַּנְתָּא דְעֵדוֹ, שְׁאֲרֵי לְנַגְנָא, וְכָל אֵינּוֹן בּוּסְמִין דְּגַנְתָּא. מֵאֵן גְּרִים שִׁירְתָּא דָּא, וּמֵאֵן אָמַר לָהּ. הוּי אִימָא דָּא יַעֲקֹב, דְּאֶלְמְלָא אִיהוּ לָא עָל בְּגַנְתָּא דְעֵדוֹ, לָא אָמַר גַּנְתָּא שִׁירְתָּא.

שִׁירְתָּא דָּא שִׁירְתָּא, דְּאִיהִי כָּלְלָא דְכָל אֹרִייתָא. שִׁירְתָּא דְעֵלְאֵי וְתַתְּאֵי מִתְעַרֵי לְגַבְתָּא. שִׁירְתָּא דְאִיהִי כְּגוּוֹנָא דְעֵלְמָא דְלַעֲיִלָּא, דְּאִיהוּ שֶׁבֶת עֵלְאָה. שִׁירְתָּא דְשִׁמָּא קְדִישָׁא עֵלְאָה, אֲתַעֲטַר בְּגִינִיהּ. וְעַל דָּא אִיהוּ קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְכָל מְלוֹי בְּרַחֲמֵי וּבְחֻדוֹהּ כְּלָא. (וּדָא) בְּגִין דְכּוּס שֶׁל בְּרַכָּה אֲתִיְהִיב בִּימִינָא, כְּדִין דְּאֲתִיְהִיב בִּימִינָא, כְּדִין כָּל חִידוֹ וְכָל רַחֲמֵי אֲשַׁתְּכַח. וּבְגִין כֶּךָ בְּרַחֲמֵי וּבְחֻדוֹהּ כָּל מְלוֹי.

בְּזַמְנָא דְהָאֵי יְמִינָא אֲתַהֲדַר לְאַחֹרָא, כְּמָה דָּאֲתָּ אָמַר (אִיכָה ב) הַשִּׁיב אַחֲרֵי יְמִינֵי, כְּדִין כּוּס שֶׁל בְּרַכָּה אֲתִיְהִיב בְּשִׁמְאַלָּא. כְּדִין דְּאֲתִיְהִיב בְּשִׁמְאַלָּא, שְׁרִיאוּ עֵלְאֵי וְתַתְּאֵי לְמַפְתַּח עֲלֵיהּ קִינָה. וּמֵאִי קְאָמְרִי. אִיכָה, אִי כָּה, אִי כּוּס שֶׁל בְּרַכָּה, דְּאֲתַר עֵלְאָה דְהוּיִת יִתְבָּא בְּגוּיָה אֲתַמְנַע וְאֲתַגְרַע מִנָּה בְּגִינֵי כֶּךָ שִׁיר הַשִּׁירִים, דְּהוּי מְסֻטְרָא דִימִינָא, כָּל מְלוֹי רַחֲמֵי וְחֻדוֹהּ. אִיכָה, דְּחֲסִיר יְמִינָא, וְאֲשַׁתְּכַח שְׁמַאֲלָא, כָּל מְלוֹי אֵינּוֹן קְנִטוּרִין וְקִינִין.

וְאִי תִימָא, הָא כָּל חִידוֹ, וְכָל חֻדוֹהּ, וְכָל שִׁיר, מְסֻטְרָא דְשִׁמְאַלָּא אִיהוּ, וְעַל דָּא לֹאֵי מְסֻטְרָא דְשִׁמְאַלָּא מְנַגְנֵי שִׁירְתָּא. אֶלְא, כָּל חִידוֹ דְאֲשַׁתְּכַח מְסֻטְרָא דְשִׁמְאַלָּא, לָא אֲשַׁתְּכַח אֶלְא בְּזַמְנָא דִימִינָא אֲתַדְבֵּק בְּהַדִּיָּה. וּבְזַמְנָא דִימִינָא אֲתַעַר וְאֲתַדְבֵּק בְּהַדִּיָּה, כְּדִין הוּא חֻדוֹהּ מִימִינָא, אִיהוּ דְקָא אוֹטִיב לְרַתְחָא, וְכַד רַתְחָא אֲשַׁתְּכַח, וְחֻדוֹ אִיהוּ מְסֻטְרָא דִימִינָא, כְּדִין חֻדוֹהּ שְׁלִימָתָא אֲתִי מֵהָאֵי סֻטְרָא. וְכַד יְמִינָא לָא אֲשַׁתְּכַח, רַתְחָא דְשִׁמְאַלָּא נְפִישׁ, וְלָא שְׁכִיף, וְלָא אוֹטִיב, וְלָא חֲדֵי. כְּדִין אִיכָה, אִי כָּה. כּוּס שֶׁל בְּרַכָּה מַה תְּהֵא עֲלֵיהּ, דְּקָא יִתְבָּא בְּשִׁמְאַלָּא, וְרַתְחָא נְפִישׁ, וְלָא שְׁכִיף. וְדָאֵי קְנִטוּרִין וְקִינִין מִתְעַרְרִין.

אַבְל שִׁיר הַשִּׁירִים, וְדָאֵי כּוּס שֶׁל בְּרַכָּה דְאֲתִיְהִיב בִּימִינָא, וְאֲתַמְסַר בְּגוּיָה, וְעַל דָּא כָּל רַחֲמֵי וְכָל חִידוֹ אֲשַׁתְּכַח. וּבְגִין כֶּךָ כָּל מְלוֹי בְּרַחֲמֵי וּבְחֻדוֹהּ, וְלָא אֲשַׁתְּכַח בְּשִׁיר כָּל שִׁירִין דְעֵלְמָא חֲכִי. וּבְגִין דָּא מְסֻטְרָא דְאֲבָהֵן אֲתַעַר שִׁירְתָּא דָּא.

יוֹמָא דְאֲתַגְלֵי שִׁירְתָּא דָּא, הוּא יוֹמָא נְחַתַּת שְׁכִינְתָּא לְאַרְעָא, דְכְּתִיב, (מְלָכִים א ח) וְלֹא יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמוֹד לְשֵׁרֵת וְגו'. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין כִּי מְלָא כְבוֹד יי' אֶת בֵּית יי'. בַּהוּא יוֹמָא מְמַשׁ, אֲתַגְלִיָּאת תּוֹשְׁבַתָּא (דף קמ"ד ע"א) דָּא, וְאֲמַרְהָ שְׁלֵמָה בְרוּחַ קֹדֶשׁ.

תושבחתא דשירתא דא, איהי כללא דכל אורייתא. כללא דכל עובדא דבראשית, כללא דרזא דאבהן, כללא דגלותא דמצרים. וכד נפקו ישראל ממצרים. ותושבחתא דימא. כללא דיו”ד אמירן. וקיומא דהר סיני. וכד אזלו ישראל במדברא, עד דעאלו לארעא, ואתבני בי מקדשא. כללא דעטורא דשמא קדישא עלאה, ברחימו ובחדוה. כללא דגלותהון דישראל ביני עממיא, ופורקנא דלהון. כללא דתחיית המתים, עד יומא דאיהי שבת ליי. מאי דהוה, ומאי דהוי, ומאי דזמין למהוי, לבתר ביומא שביעאה, כד יהא שבת ליי, כללא איהו בשיר השירים.

ועל דא תנינן, כל מאן דאפיק פסוקא דשיר השירים, ואמר ליה בבי משתיא. אורייתא איהי חגירת שק, וסלקא לגבי קודשא בריך הוא, ואמרה קמיה, עבדו לי בנך מחוך בבי משתיא. ודאי אורייתא סלקת וקאמרת הכי, בגין דא אצטרך לנטרא, ולסלקא עטרא על רישיה דבר נש, כל מלה ומלה דשיר השירים.

ואי תימא אמאי איהי בין הפתובים, הכי הוא ודאי, בגין דאיהו שיר תושבחתא דכנסת ישראל, קא מתעטרא לעילא. ובגין כך, כל תושבחתא דעלמא, לא סלקא רעותא לגבי קודשא בריך הוא, כתושבחתא דא.

הכי אוליפנא, שיר, חד. השירים, תרין. אשר, הא תלת. ורזא דא, דאתיהיב כוס של ברכה ואתנטיל בין ימינא ושמאלא. וכלא אתער לגבי מלכא דשלמא דיליה. ובהאי אסתלק רעותא לעילא לעילא ברזא דאין סוף. רתיכא קדישא הכא אשתכח. דהא אבהן אינון רתיכא, דוד מלכא אתחבר עמהון, אינון ארבע רזא דרתיכא קדישא עלאה. ובגין כך, ארבע תיבין בהאי קרא קדמאה, רזא דרתיכא קדישא שלימתא.

תו רזא דא, שיר: דא רזא דדוד מלכא, דאיהו רזא לסלקא בשיר. השירים: אלין אבהן, רזא דממנן רברבן, רתיכא שלימתא פדקא יאות. אשר לשלמה: רזא מאן דרכיב על רתיכא שלימתא דא.

ובהאי קרא אשתכח שלימו דרזא, מן (ויצא קנ”ג ע”ב) העולם ועד העולם, רזא דכל מהימנותא. וכלא איהו רתיכא שלימתא למאן דידיע, ולמאן דלא אתידע, ולית מאן דקאים למנדע ביה. ועל דא אתמר האי קרא בד’ תיבין, רזא דרתיכא שלימתא מפל סטרין. מפאן ולהלאה, רזא לחפימין אתמסר.

ותו אית ביה רזא פנימאה, דתנינן, מאן דחמי ענבין בחלמיה, אי חיורין אינון טבין. אוכמין, בזמנן טבין, דלא בזמנן צריכין רחמי. מאי שנא חיורי, ומאי שנא

אוכמי, ומאי שנא בזמנן, ומאי שנא דלא בזמנן. ותו, תנינן אכלן לאינן אוכמי, מובטח ליה דהוא בן עלמא דאתי, אמאי.

אלא תנינן, אילנא דחב ביה אדם קדמאה, ענבין הוו, דכתיב, (דברים ל) ענבמו ענבי רוש. ואלין אינן ענבין אוכמין, בגין דאית ענבין אוכמין, ואית ענבין חורין. חורין טבין, דהא מסטר דחיי אינן. אוכמין צריכין רחמי, דהא מסטרא דמותא אינן. בזמנן טבין, מאי טעמא. בגין דבזמנא דחורין שלטן, פלא אתבסם, דהא בההוא זמנא פלא אצטריך לתקונא, וכלא איהו שפיר, וכלא תקונא חדא, אוכמא וחורא. ובזמנא דחורין לא שלטאן, ואוכמי אתחזון, למינדע דהא בדינא דמותא סליק, ואצטריך רחמי, דהא אילנא דחב ביה אדם קדמאה, וגרים מותא ליה ולכל עלמא חמא.

דף קמ"ד ע"ב

הכא אית לאסתפלא, ואי לאו דמר הכא, לא אימא. תנינן דעלמא דא, איהו כגוונא דעלמא דלעילא, ועלמא דלעילא פל מה דהוה בהאי עלמא, הכי איהו לעילא, אי נחש גרים מותא לאדם לתתא, לעילא אמאי. (דף קמ"ד ע"ב) אי תימא, (עוד) לאתתא, (ס"א לתתא) דבגין נחש אגרע גהורא, דהא סיהרא גרע גהורא לזמנן, ובההוא זמנא איהי מיתת. דכורא אמאי. דאי נימא דסיהרא בעטיו דהאי נחש מיתת, בגריעו דנהורא. הא תנינן, דלא בגין נחש הוה. אלא דאמרה סיהרא קמי קודשא בריך הוא וכו', הא לא הוה בגין נחש. ואי תימא דבעלה הכי הוא, חס ושלום דגריעו הוי לעילא.

אלא כל דא סתרי אורייתא, ונחש בכלא אתקין גריעו. תא חזי והכי אוליפנא, פל מה דעבד קודשא בריך הוא עילא ותתא, פלא ברזא דדכר ונוקבא איהו, וכמה דרגין אינן לעילא, משניין אלין מאלין. ומדרגא עד דרגא רזא דאדם, ואינן דרגין דאינן זינא חדא, עבד לון קודשא בריך הוא דייקנא דחד גופא, עד דסלקין ברזא דאדם.

ותנינן, ביומא תניינא דעובדא דבראשית, דאתברי ביה גיהנם, אתעביד חד גופא ברזא דאדם, ואינן שייפין ממנן דמתקרבין לאשא, ומתין ומתדרן פמלקדמין. ודא בגין דאינן אתקריבו לגבי האי חויה, ואיהו אדם קדמאה דאתפתא גו משכנא בהאי חויה, ועל דא מית, וחויא גרים ליה מותא דאיהו קריב ליה.

ובכל אתר אדם דכר ונוקבא איהו, אבל (תצא רמ"ז ע"ב) אדם דאיהו קדישא עלאה, איהו שלטא על פלא, דא יהיב מזונא וחייין לכלא. ועם פל דא בכלא

מנע נהורא האי חוּיא תקיפא. כד מסאיב משכנא נוקבא דהווא אדם כדקאמר מיתת, ודכורא מית, וסלקין כמלקדמין. ועל דא כלא כגוונא דלעילא.

אכל אינון ענבין אוכמין, מובטח ליה דהוא בן עלמא דאתי, בגין דשיצי, ושלטי על ההוא אתר, (נ"א ואעבר) ואתגבר עליה, ואדק ליה, כמה דאת אמר (דניאל ז) אכלא ומדקא. כיון דאעבר ההיא קליפה תקיפא, הא אתקרב לגבי עלמא דאתי, ולית מאן דמחי בידיה. ועל דא, מאן דחמי בחלמיה דאינון ענבין אוכמין אכל ומהדק מובטח ליה וכו'.

כגוונא דא, לא הוי שיר בביתא דדוד, עד דאתעפרו אינון ענבין אוכמין, ושלטא עלייהו, וכדין אתמר שיר השירים, כמה דאתמר. ואפילו באתר דא אקרי ענבים, כמה דאת אמר (חושע ט) כענבים במדבר וגו', ואלין אינון ענבים חוורין.

שירתא דא איהי מעליא על כל שאר שירין דקדמאי. כל שירין דקדמאי אמרו, לא סליקו אלא גו שירין דמלאכי עלאי אמרי. ואף על גב דהא אוקמוה, אבל כתיב שיר המעלות לדוד, שיר המעלות שיר דמלאכי עלאי אמרי. דאינון מעלות ודרגין. אמרי למאן. לדוד. לבקשא טרפא ומזונא מניה.

תו שיר המעלות, כמה דאת אמר (תהלים מז) על עלמות שיר. (שיר השירים א) על פן עלמות אהבוה. לדוד, בגין דוד מלכא עלאה, דאיהו (ויחי רנ"א ע"א) משבח תדיר למלכא עלאה.

כיון דאתא שלמה מלכא, אמר שיר דאיהו עלאה לעילא. דרברבי עלמא עלאין, קאמרי לגבי מלכא עלאה, דשלמא כלא דיליה. כלהו דאמרי שירתא, לא סליקו בההיא שירתא לומר, אלא ההוא שירתא דמלאכי עלאי קאמרי. בר שלמה מלכא, דסליק בההיא שירתא למה דרברבין עלאין עמודי עלמא קאמרי. כל בני עלמא ברתיכין תתאין, שלמה מלכא ברתיכין עלאין.

ואי תימא, משה דסליק בדרגא דנבואה ובחביבו לגבי קודשא בריך הוא, על כל בני עלמא, ההיא שירתא דקאמר ברתיכין תתאין הוה, ולא סליק יתיר. תא חזי, שירתא דקאמר משה, סליק לעילא ולא לתתא. אבל לא אמר שירתא כשלמא מלכא, ולא הוה בר נש דסליק בשירתא כשלמה.

דף קמ"ה ע"א

משה סליק בתושבחתיה לעילא, ותושבחתא דיליה הוה, למיהב תושבחן והודאן למלכא עלאה, דשויב לון לישראל, ועביד לון נסין וגבוראן במצרים, ועל ימא. אבל דוד מלכא, ושלמה בריה, אמרו שירתא (דף קמ"ה ע"א) כגוונא אחרא. דוד אשתדל לאתקנא עולמתן, ולקשטא לון במטרוניתא, לאתחזאה

מטרוניתא ועולמתהא בשפירו, ועל דא אשתדל באינן שירין ותושבחן דגבייהו,
עד דאתקין וקשיט כלהו עולמתן ומטרוניתא.

פיון דאתא שלמה, אשכח למטרוניתא מתקשטא, ועולמתהא בשפירו, אשתדל
למיעל לה לגבי חתן, ואעיל החתן לחופה במטרוניתא, ואעיל מלין דרחימו
ביניהו, בגין לחברא לון פחדא, ולמהוי תרווייהו בשלימו חדא בחביבו שלימ.
ועל דא שלמה סליק בתושבחתא עלאה, על כל בני עלמא.

משה, זויג למטרוניתא בהאי עלמא לתתא, למהוי בהאי עלמא בזויגא שלימ
בתתאי. שלמה, זויג לה למטרוניתא בזויגא שלימא לעילא, ואעיל החתן לחופה
בקדמיתא, ולבתר עאל לתרווייהו בהאי עלמא, וזמין לון בחדוה בני מקדשא
דאיהו בנה.

ואי תימא, היך עייל משה למטרוניתא בלחודהא בהאי עלמא, דהא אתחזי
פרודא. תא חזי, קודשא בריך הוא זויג לה במשה בקדמיתא, ואיהו הוות פלת
משה, כמה דאתמר. פיון דאזדווגת ביה במשה, נחתת בהאי עלמא. בזויגא דהאי
עלמא, ואתתקנת בהאי עלמא, מה דלא הוות מקדמת דנא, ולעולם לא הוות
בפרודא.

אבל לא הוה בר נש בעלמא מיומא דאתברי אדם, דיעיל רחימו וחביבו, ומלין
דזויגא לעילא, בר שלמה מלכא, דאיהו אתקין זויגא דלעילא בקדמיתא, ולבתר
זמין לון כחדא בביתא דאתקין לון. זכאין אינן דוד ושלמה בריה, דאינן
אתקינו זויגא דלעילא. מיומא דאמר לה קודשא בריך הוא לסיהרא, זילי
ואזעירי גרמיה, לא אזדווגת בזויגא שלימ בשמשא, בר כד אתא שלמה מלכא.

שיר השירים, הא הכא חמש דרגין, לאתדבקא בעלמא דאתי. שיר, חד.
השירים, תרין, הא תלת. אשר, הא ארבעה. לשלמה, הא חמשה. בחמשהא איהו.
דהא יומא דחמשין, רזא דיובלא איהו.

תא חזי, זויגא דלעילא לא יכיל שלמה לאתקנא, אלא בגין דאשתכח זויגא
לתתא, מקדמת דנא. ומאן איהו. זויגא דמשה. דאי לא הוי זויגא דנא, לא
אתתקן זויגא דלעילא. וכלא ברזא עלאה איהו, לחכימי לבא.

פתיב (מלכים א ה) וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף, האי קרא
אוקמוה חברייא. אבל וידבר שלשת אלפים משל, ודאי על כל מלה ומלה דאיהו
הוה אמר, הווי ביה תלת אלף משלי, כגון ספרא דקהלת, דאיהו ברזא עלאה,
ואיהו בארז משל, דלית ביה קרא דלאו איהו בחכמתא עלאה, ובארז משל,
אפילו קרא זעירא דביה.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

דְּכַד הָיָה מָטִי רַב הַמְּנוּנָא סְבָא קְדַמָּאָה לְהַאי קְרָא, (קהלת יא) שְׁמַח בְּחֹר בְּיִלְדוּתְךָ וּיְטִיבְךָ לְבָבְךָ בְּיָמֵי בְּחֹרוּתְךָ הָיָה בְּכִי. וְאָמַר וּדְאִי הָאִי קְרָא יְאוּת הוּא, וְאִיהוּ בְּאַרְחָה מְשָׁל, וּמֵאֵן יְכִיל לְמַעְבַּד דְּרִשָּׁא בְּמִשְׁלָ דָּא. וְאִי אִיהוּ דְּרִשָּׁא לִית בֵּיהּ דְּרִשָּׁא, אֶלָּא כְּמָה דְּחַמִּינָן בְּעֵינֵינוּן. וְאִי חֲכַמְתָּא אִיהוּ, מֵאֵן יְכִיל לְמַנְדַּע לָהּ.

מִיָּד הָיָה תַב וְאָמַר, כְּתִיב, (בראשית לו) אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן שֶׁבַע עָשָׂרָה שָׁנָה וְגו', הָאִי קְרָא דְּקַהֲלָת, אִיהוּ מְשָׁל לְחֲכַמְתָּא דְּקְרָא דָּא דְּאוּרִייתָא, וְדָא מְשָׁל לְדָא. שְׁמַח בְּחֹר בְּיִלְדוּתְךָ, וְהוּא נֶעֱר. וּיְטִיבְךָ לְבָבְךָ, הִיָּה רַעָה אֶת אַחִיו בְּצִאָן. בְּיָמֵי בְּחֹרוּתְךָ, אֶת בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת בְּנֵי זְלָפָה נְשֵׁי אָבִיו. וְדַע כִּי עַל כָּל אֱלֹהֵי, וְיָבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רַעָה. יְבִיאָךְ אֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט, אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף. יוֹסֵף אֶתְכֻלִּיל בִּיעֲקֹב, וְרוּזִין דְּסִתְרֵי תוֹרָה, מֵאֵן יְכִיל לְמַנְדַּע לוֹן.

סדר הלימוד ליום כה שבט [יום 143 בשנה]

דף קמ"ה ע"ב

והאי משל אתפשט לתלת אלף משלים, וכלהו (דף קמ"ה ע"ב) בהאי משל, בשעתא דיוסף אתכליל בייעקב, תלת אלף אינון, באברהם יצחק ויעקב, דכלהו בהאי משל ברזא דחכמתא. וכאן, כמה טייעין אינון בטוענין דטמירו, בהו דיירי תריסין, דלית להון חושפנא לטמירין דחכמתא.

ויהי שירו חמשה ואלף, הכי אוקימנא, ויהי שירו של משל, וכלא חד, בין מאן דאמר ויהי שירו דשלמה, בין מאן דאמר ויהי שירו של משל, כלא איהו חד, וכלא איהו קאמר, ויהי שירו, דא שיר השירים. וכי חמשה ואלף איהו שיר השירים. ודאי הכי הוא, חמשה אינון תרעין ופתחין דמתפתחי במלכא דשלמא דיליה. ואינון חמש מאה שנין דאילנא דחיי. חמשין שנין דיובלא.

ואלף, דא איהו אילנא דחיי, חתן דנפיק מסטריה, ואיהו ירית כל אינון חמשה, למיתי לגבי פלה. יומיה דקודשא בריך הוא אלף שנין איהו, ודא איהו נהר דנגיד ונפיק מעדן. יוסף זכאה. דאקרי צדיק, על שמא דסיהרא. כמה דאתני בה קודשא בריך הוא. ובגין כף שיר השירים, קדש קדשים.

ולית לה קרא בשיר השירים, דלא אית ביה רזא דחמשה ואלף ודאי. שיר השירים ודאי הכי הוא. חמש דרגין אינון בהאי קרא, כמה דאתמר. ואי תימא, האלף אמאי לא אדכר הכא. ודאי ההוא אלף טמירא הוה, וטמירא איהו עד דאתחברת אתתא בבעלה. ועל דא אשתדל שלמה, למיתי ההוא אלף לגבי פלה, בטמירו דגושפנא דחכמתא עלאה.

פיון דעבד קדש הקדשים לתתא, גניז וטמיר, ועאל רזא דקדש הקדשים לתמן, למעבד גניזו דשמושא שלים, עילא ותתא כדקא יאות. קדש (קכ"א ע"א) הקדשים איהו לעילא, רזא דחכמתא עלאה, ויובלא. פגוונא דא ירתין חתן וכלה, ירותא דאבא ואמא.

ואתהדרו אחסנת ירותא פגוונא אחרא. ירותא דאבא, ירתא ברתא, בסליקו דשמא קדישא דא, ואתקרי אוף הכי קדש, חכמה. ירותא דאמא, ירית ברא, ואקרי קדשים, בגין דנטיל כל אינון קדשים עלאין, וכניש לון לגביה. ובתר יחיב לון, ואעיל לון לגבי פלה.

ועל דא אמר שיר השירים. שיר, לגבי קדש. השירים, לגבי קדשים, למהוי כלא קדש קדשים, ברזא חדא כמה דאתחזי. אשר לשלמה הא אתמר למלכא דשלמא דיליה.

ואי תימא שבחא דא דיליה הוא. לא תימא הכי, אלא שבחא באתר עלאה איהו סלקא. אבל הכא הוא רזא. כד מתתקנן דכר ונוקבא כחדא, תחות מלכא עלאה, כדן הוא מלכא אסתליק לעילא, ואתמליא מפל קדושין, ומפל ברפאן, דנגדן לתתא, ואתמלי ואריק לתתא, ודא איהו תיאובתיה דמלכא עלאה, כד אתמלי קדושין וברפאן, ואריק לתתא.

ועל דא איהו צלותין ובעותין, דיתתקן ואתמליא ההוא מבועא עלאה. דכיון דאיהו מתתקן כדקא יאות, מחיו דיליה, ומחיו דההוא תקונא, מתתקנא עלמא תתאה, ועולמתהא. ולא אצטריך עלמא תתאה לאתתקנא, אלא מחיו דעלמא עלאה. סיהרא, לית לה חיו מגרמהא כלל, בר כד אתתקן בשמשא ואנהיר, ומחיו דשמשא ותקונא דיליה אתתקנת סיהרא ואתנהירת.

דף קמ"ו ע"א

מה דאצטריך צלותין ובעותין, דיתנהר ויתתקן ההוא אתר דנפקא מניה נהורא, דכיון דההוא אתר מתתקנא, מחיו דיליה, אתתקן כל מאן דלתתא. ובגין כן תושבחתא דקאמר שלמה, לא אשתדל אלא בגין מלכא דשלמא דיליה, דיתתקן. כיון דאיהו אתתקן, מחיו דיליה, כלא יתתקן. ואי איהו לא אתתקן, לית לה תקונא לסיהרא לעלמין, ובגין כן אשר לשלמה. דיתתקן ויתמלי כדקא יאות בקדמיתא, כמה דאתמר. (דף קמ"ו ע"א) (שמות כה) ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו', רזא דרזין לידעי חכמתא, כד אסתלק ברעותא דסתר דכל סתרין למעבד יקרא ליקריה, אנשיב רוחא מנקודה עלאה, דנגיד מלעילא לתתא, ושוי תקוניה, לאתישבא בהאי עלמא. אמאי. בגין דאי לא יהא עקרא ושרשא בהאי עלמא, לא יהא מאנא לארקא בהאי עלמא כלל. ואי לא יריק להאי עלמא, מיד אתאביד, ולא יכיל לקיימא אפילו רגעא חדא. אבל בגין דתקוניה איהו מהאי עלמא אתמלי מסטרא חדא לארקא להאי עלמא, ומסטרא אחרא לארקא למלאכי עלאי. וכלא אתזנו מניה כחדא.

שלימו דתקונא דהאי רוחא, רוחיהון דצדיקיא בהאי עלמא. רוחא דא אשתלים, בזמנא דחנוך וירד ומהללאל הו בעלמא וכד אסגיא חייבי עלמא, אעדו ההוא שלימו מניה. לבתר דאתאבידו, אתא נח ואשלים ליה. אתא דור הפלגה, אעדו ההוא שלימו מניה. אתא אברהם ואשלים ליה. אתו אנשי סדום

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

ואַעֲדוּ לִיה. אַתָּא יִצְחָק וְאַשְׁלִים לִיה. אַתּוּ פְּלִשְׁתִּים וְחַיִּיבֵי דְרָא וְאַעֲדוּ לִיה מְנִיה. אַתָּא יַעֲקֹב וּבְנוֹי, עֲרָסָא שְׁלִמָא, וְאַשְׁלִמוּ לִיה.

נִפְקוּ מֵאַרְעָא קְדִישָׁא וְנַחְתּוּ לְמִצְרַיִם, וּבְגִינֵיהּ אַתְּעַכְבַּת תַּמְן. וּבְגִין דְּאַהֲדַרֵי תַמְן יִשְׂרָאֵל לְעוֹבְדֵי דְמִצְרַאֵי, אַתְּכַפֵּיא וְאַתְּעַדֵי הֵהוּא שְׁלִמוּ, עַד דְּנִפְקוּ מִמִּצְרַיִם, וְאַתּוּ לְמַעַבְד מִשְׁכַּנָּא. אֲמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, רְעוּתֵי לְדִיִּירָא בִּינֵיכוּ, אֲבָל לָא יְכִילְנָא עַד דְּתַתְּקִנּוּן הֵהוּא רוּחָא דִּילֵי, דִּישְׂרֵי בְּגוּוֹיִכוּ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכֵם. וְדָא אִיהוּ רְזָא דְכְּתִיב, וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. אֲמַר מֹשֶׁה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מֵאֵן יְכִיל לְמִיסַב לָהּ וּלְמַעַבְד לָהּ. אֲמַר לִיה, מֹשֶׁה, לָא כְּמָה דְאַתְּ חָשִׁיב, אֲלֵא מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ וְגו', מֵהֵהוּא רְעוּתָא וְרוּחָא דְלֵהוּן, תְּסַבּוּן לָהּ, וְתִשְׁלִמוּן לָהּ.

כִּד אַתָּא שְׁלֵמָה, אַתְּקִין לְהֵהוּא רוּחָא בְּשְׁלִמוּ דְלַעֲיָלָא, דְהָא מִן יוֹמָא דְאַשְׁתְּלִים לְתַתָּא בְּיוֹמוֹי דְמֹשֶׁה, לָא אַעֲדִיאוּ הֵהוּא שְׁלִמוּ מְנִיה. (עד דאתא שלמה) כִּיּוֹן דְאַתָּא שְׁלֵמָה, אַשְׁתְּדַל לְאַשְׁלֵמָא לִיה לְעֵילָא, וְשְׂאֲרֵי לְאַתְקֵנָא חִיזוּ דְעֵלְמָא עֵלְאָה, לְאַתְתְּקֵנָא מֵהֵהוּא חִיזוּ עֵלְמָא תַתָּאָה, וְדָא אִיהוּ אֲשֶׁר לְשְׁלֵמָה.

השלמה מההשמטות (סימן ג)

מספר הבהיר יֵשֵׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדַרְשׁ מֵאֵי דְכְּתִיב (שמות כ"ה) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. כִּף אֲמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוֹתָהּ תְרוּמָה תְּרִימוּ אוֹתָהּ בְּתַפְלוּתֵיכֶם, וּמִי הוּא אוֹתוֹ שְׁנַדְּבוּ לְבוֹ לְהַמְשִׁיךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה כְּפִדוּהוּ, כִּי בּוֹ אֲנִי שֹׁמֵחַ שְׂיֹדֵיעַ שְׁמִי, וּמִמְנוּ רְאוּי לְקַחַת אֶת תְּרוּמָתִי. שְׁנַאֲמַר (שמות כ"ה) מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי, מֵאוֹתוֹ הַמִּתְנַדֵּב. דְּאֲמַר רַבִּי רַחֲמֵאֵי צְדִיקִים וְחֹסִידִים שְׁבִישְׂרָאֵל שְׁמַרְמִינן אוֹתֵי (אוֹתוֹ) עַל כָּל הָעוֹלָם בְּזִכּוּיֹתֵיהֶן וּמֵהֶם מִתְּפָרְנֵס הַל"ב, וְהֵלֵב מִפְּרָגְסוֹן.

וְכָל הַצּוּרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַמְּמוֹנּוֹת עַל הָאוּמוֹת. וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נִטְלוּ מִגּוֹף הָאֵילָן וּמִלְבוֹ. מֵה לֵב הַדֶּר, פְּרֵי הַגּוֹף. אֵף יִשְׂרָאֵל נִטְלוּ עֵץ הַדֶּר. מֵה אֵילָן תְּמַר, עֲנַפּוֹ סְבִיבּוֹ וְלוֹלְבוֹ בְּאַמְצַע. אֵף יִשְׂרָאֵל נִטְלוּ גּוֹף הָאֵילָן הַזֶּה שֶׁהוּא לְבוֹ. וּפְנַגַּד הַגּוֹף הוּא חוּט הַשְּׂדֵרָה בְּאֶדָם שֶׁהוּא עֵיקַר הַגּוֹף לְמָה (ומה) לוֹלְב זֶה, כְּתִיב לוֹ לֵב אֵף הֵלֵב מְסוּר ל"ו. וּמָה ל"ב זֶה שְׁלֵשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת חֲכָמָה בּוֹ, אֵף בְּכָל נְתִיב מֵהֶם צוּרָה שׁוֹמֵרֵת. שְׁנַאֲמַר (בראשית ג') לְשִׁמּוֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים.

וּמֵאֵי (בראשית ג') וַיִּשְׁכַּן מִקְדָּם לְגַן עֵדֶן, וַיִּשְׁכַּן בְּאוֹתָן נְתִיבוֹת שְׁקֵדְמוּ לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנַקְרָא גֵן וְשְׁקֵדָם לְפְרוּבִים. דְּכְּתִיב (בראשית ג') וְאֶת הַפְּרוּבִין, וְשְׁקֵדָם לְלֵהֵט דְּכְּתִיב (בראשית ג') אֶת לֵהֵט הַחֶרֶב. וְהָא פְּתִיב דְּמִים וְאֵשׁ קִדְמוּ דְּכְּתִיב (בראשית א') יְהִי רְקִיעַ

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

בתוך המים. וכתוב ויקרא אלהים לרקיע שמים, ומגלן דשמים הווי אש דכתיב (דברים ד) כי יי אלהיך אש אוכלה הוא.

ומנא לן דשמים הקדוש ברוך הוא דכתיב (מלכים א' ח) ואתה תשמע השמים. אטו שלמה מתפלל אל השמים שישמעו תפלתו, אלא שנקרא שמים על שמו. דכתיב (מלכים א' ח) השמים ושמי השמים לא יכלכלוך. הוי שמו של הקדוש ברוך הוא והוי אש. ואמרת קדם. אלא, אימא כחם קדם של אותם הצורות של המקום ההוא. ומאי נינהו כחם כמה דאת אמר (שמואל א' ב) אין קדוש כניי פי אין בלתך, ואין צור כאלהינו.

ישב רבי ברכיה ודרש, מאי לולב דאמרינן, אלא לו מסר הלב והיאך, אמר ליה שלשה שרים הם, תל"י וגלגל ול"ב, ולכל אחד ואחד שנים עשר. חזרו השלשה מגין ל"ו ובהם נתקיים העולם דכתיב (משלי כ"ה) וצדיק יסוד עולם, תנא עמוד א' מן הארץ עד לרקיע וצדיק שמו על שם הצדיקים, ונתגבר. ואם לאו מתחלש, והוא סובל כל העולם דכתיב וצדיק יסוד עולם. ואם חלש לא יוכל להתקיים העולם. הילכך אפילו אין בעולם אלא צדיק אחד, מעמיד את העולם. לפיכך קחו תרומתי ממנו תחלה, ואחריו זאת התרומה אשר תקחו מאתם, מאת הנשאר. ומהו זהב וכסף ונחשת.

דבר אחר ויקחו לי תרומה ויקחו לי לקדש תרומה שהיא יו"ד והיא עשירי. ומגלן דעשירי קדש, דכתיב (ויקרא כ"ז) העשירי יהיה קדש לקדש. ומאי נינהו קדש דכתיב (יחזקאל מ"ד) וראשית כל בכורי כל וכל תרומת כל מפל תרומותיכם דכתיב (תהלים קי"א) ראשית חכמה יראת יי, אין חכמה אלא יראת השם: (עד כאן מההשמטות)

(שמות כה) וזאת התרומה, הא אתמר, דכד קודשא בריך הוא אתגלי על טורא דסיני, כד אתיהיבת אורייתא לישראל בעשר אמירן. כל אמירה ואמירה עביד קלא, וההוא קלא אתפרש לע' קלין, והווי כלהו נהירין ונצצין לעינייהו דישראל כלהו, והווי חמאן עיינין בעיינין זיו יקרא דיליה, הדא הוא דכתיב, (שמות כ) וכל העם רואים את הקולת. רואים ודאי.

וההוא קלא הוה אתרי ביה בכל חד וחד מישראל, ואמר לון, תקבלני עלך, בכך וכך פקודין דבאורייתא, ואמרו הין. אהדר ליה על רישיה, ומתגלגלא עליה, והוה אתרי ביה, ואמר ליה, תקבלני עלך בכך עונשין דבאורייתא, והוה אמר הין. לבתר אהדר ההוא קלא, ונשיק ליה בפומיה, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים א) ישקני מבשיקות פיהו.

וכדין כל מה דהווי חמאן ישראל בההוא זמנא, הווי חמאן גו חד נהורא, דקביל כל אינון נהורין אחרנין, והווי תאבין למחמי. אמר לון קודשא בריך הוא, ההוא

נהורא דחמיתו בטורא דסיני, דקביל כל אינון גווי נהורין, ותיאובתא דלכון עליה, תקבלון לה ותסבון לה לגבייכו, ואינון גווינ דאיהי מקבלא, אלין אינון זהב וכסף ונחשת וגו'.

דף קמ"ו ע"ב

דבר אחר ישקני מנשיקות פיהו, מאי קא חמא שלמה מלכא, דאיהו אעיל מלי דרחימו בין עלמא עלאה לעלמא תתאה, ושירותא דתושבחתא דרחימו דאעיל בינייהו, ישקני איהו. אלא הא אוקמוה (קכ"ד ע"ב) והכי איהו, דלית רחימו דדביקות דרוחא (דף קמ"ו ע"ב) ברוחא, בר (רנ"ו ע"ב) נשיקה. ונשיקה בפומא, דאיהי מבוועא דרוחא, ומפקנו דיליה. וכד נשקין דא לדא, מתדבקן רוחין אלין באלין, והוו חד, וכדין איהו רחימו חד.

בספרא דרב המנונא סבא קדמאה, הוה אמר על האי קרא, נשיקה דרחימו אתפשט לד' רוחין, וד' רוחין מתדבקן כחדא, ואינון גו רזא דמהימנותא וסלקין בד' אתוון, ואינון אתוון דשמא קדישא תלי בהו, ועלאין ותתאין תליין בהו. ותושבחתא דשיר השירים תלי בהו. ומאן איהו. אהב"ה. ואינון רתיכא עלאה. ואינון חברותא ודביקותא ושלמימו דכלא.

אלין אתוון. ד' רוחין אינון. ואינון רוחין דרחימו וחדוה דכל שייפי גופא בלא עציבו כלל. ד' רוחין אינון בנשיקה, כל חד וחד כליל בחבריה. וכד האי רוחא כליל באחרא, והוא אחרא כליל בהאי. אתעבידו תרין רוחין כחדא. וכדין מתחברן בדביקו חד, אינון ארבע בשלימו, ונבעין דא בדא, ואתכלילו דא בדא.

וכד מתפשטן, (נ"א מתפרשן) אתעביד מאינון ארבע רוחין חד איבא, ואיהו רוחא חדא דכליל מד' רוחין. ודא סליק ובקע רקיעין, עד (רכ"ג ע"ב) דסליק ותיב לגבי חד היכלא. דאתקרי היכלא דאהבה, ואיהו היכלא דכל רחימו תליא ביה. והיא רוחא הכי אקרי אהבה, וכד האי רוחא סליק אתער לשהוא היכלא, לאתחברא לעילא.

ד' אתוון אינון, לגבי ד' רוחין. ואינון אהבה. ואיבא דלהון אהבה. פד מתחברן דא בדא, מיד אתער דא בסטר דא ודא בסטר דא. א' מיד נפיק ה', ואתחבר בא', מתדבק בדביקו ברחימו. ואתעבידו (נ"א ואתערו) תרין אתוון אחרנין, ב' ה', ואתכלילו רוחין ברוחין בדביקו דרחימו, ופרחין אלין אתוון מנייהו, בהוא רוחא דסליק, ומתעטרן ביה פדקא יאות.

פיון דאזיל וסליק ההוא אהבה שלימא, כלילא בכל אינון ארבע רוחין, פגע בחד ממנא עלאה רברבא, די ממנא על אלף ותשע מאה ותשעין רקיעין, ואיהו

ממנא על נגידו דתליסר נהרי אפרסמונא דכיא, דנגדא מרוא דטלא דלעילא. ויהוא נגידו אתקרי מים רבים. פיון דפגע לגבי יהוא רב משריין קאים לגביה, ולא יכיל לאעפכא ליה, ואעבר בהו עד דאעיל לגבי היכל אהב"ה. על דא אמר שלמה, בסיום שבחיה, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. מים רבים: אלין מים עלאין דנגדין גו (ס"א מגו) טלא עלאה. ונהרות לא ישטפוה: אלין אינון נהרי אפרסמונא דכיא, דאינון תליסר. יהוא ממנא איהו מלאכא דשליח מן קדם יי, ודא איהו רב משריין דקשיר פתרין למאריה, רוא אכתריא"ל, מעטר עטרין למאריה, בשמא גליפא מחקקא, יהוה יה צבאות. פיון דאעיל לגבי היכל (נ"א דאזיל וסליק ההוא) אהבה, אתער רחימו דנשיקין עלאין, דכתיב, (בראשית כט) וישק יעקב לרחל, למחוי נשיקין דרחימו עלאה פדקא יאות, ואינון נשיקין שירותא דאתערו דכל רחימו, ואתדבקוּתא וקשורא דלעילא. ובגין כך שירותא דתושבחתא דשירתא דא איהו ישקני.

מאן ישקני. יהוא דסתים גו סתימו עלאה. ואי תימא, סתימא דכל סתימין ביה תליין נשיקין ונשיק לתתא. תא חזי, סתימא דכל סתימין, לית מאן דיידע ליה, ואיהו גלי מניה נהירו חד דקיק סתים, דלא אתגלי בר בחד שביל דקיק דאתפשט מגויה, ואיהו נהירו דנהיר לכלא. ודא אתערו דכל רזין עלאין. ואיהו סתים. לזמנין סתים, לזמנין אתגליא. ואף על גב דלא אתגליא פלל. ואתערו דסליקו דנשיקין ביה תליין. ומגו דאיהו סתים, שירותא דתושבחתא בארז סתים איהו.

דף קמ"ז ע"א

ואי ביה תליין מה בעי יעקב הכא, דהא ביה תליין נשיקין. אלא ודאי הכי הוא. ישקני, יהוא דסתים לעילא. ובמה. (דף קמ"ז ע"א) בהוא רתיכא (נ"א בוצינא) עלאה, דכל גוונין תליין ומתחברן ביה. והאי איהו יעקב. כמה דאמרינון, דביקותא לאתדבקא במלכא בברא דיליה הוא. ועל דא פתיב (שיר השירים א) מנשיקות פיהו.

פי טובים דודיה, אהדר לגבי שמשא, דאנהיר לה לסיהרא, מגו נהירו דאינון בוצינין עלאין, ואיהו נטיל נהורא דכלהו, ואנהיר לסיהרא. ואינון בוצינין (נ"א נשיקין) עלאין, ואיהו נטיל נהורא דכלהו, ואנהיר לסיהרא ואינון בוצינין דמזדווגין ביה, מאן אתר נהרין. הדר ואמר מיין, מההוא יין דמנטרא, מההוא יין דאיהו חדוה דכל חדוון. ומאן איהו יהוא יין, דיהיב חיי וחדוה לכלא. דא אלהים חיים, יין, דיהיב חיי וחדוה לכלא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

תו מיין, מההוא שְׁמָא דְאֶקְרִי יְדוּד, דָּא אִיהוּ יִין דְחֻדְוָה דְרַחֲמֵי דְרַחֲמֵי, וּמִן
דָּא, כְּלָהוּ גְהִירִין וְחֻדָּאן. אָתוּ חֲבַרְיָא וְנָשִׁיקוּ לִיה בְּרִישִׁיה. (כד מטו לגבי דרבי
שמעון סדרו מילין קמיה)

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר, יְדַעְנָא וְדָאִי דְרוּחָא קְדִישָׁא עֲלָאָה קָא מְכַשְׁפָּשָׁא (ד"א
מנצא) בְּכוּ, זְפָאָה דְרָא דָּא, דְהָא לָא יְהָא פְדָרָא דָּא, עַד זְמַנָּא דִּיִּיתִי מְלָכָא
מְשִׁיחָא. דְהָא אֹרְיִיתָא אֲתַהֲדַרְתָּ לְעֵתִיקוּתָהָא. זְפָאִין אִינּוֹן צְדִיקָא בְּעֲלָמָא דִּין
וּבְעֲלָמָא דְאֲתִי.

סדר הלימוד ליום כו שבט [יום 144 בשנה]

(שמות כה) וזאת התרומה אשר תקחו מאתם. רבי אלעזר אמר, האי קרא אוקמוה, ורזין דיליה הא אתמר. אבל (פשטא) רזא דקרא הכי אוליפנא, וקשיין קראי, דאי אינון ברזא דלתתא קשיין אהדדי. ואי ברזא דלעילא לא אינון בנהירו. (אלא הכי הוא) דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה שפיר. תקחו את תרומתי קשיא. וזאת התרומה אשר תקחו מאתם קשיא ודא (ס"א ודאי) כלא, עילא ותתא כחדא.

אלא הכי איהו, ויקחו לי תרומה. מאן. בני ישראל. מאת כל איש: אליו מלאכין עלאין לעילא, בגין דעליהון איהי תרומה, ארמותא דאינון ארימו לה תדיר לגבי מלפא עלאה דהא אינון סלקין לה תדיר, לגבי מלפא עלאה. וכד ישראל זכאין, אינון נטלין לה מנייהו, ונחתין לה לתתא, הדא הוא דכתיב, מאת כל איש אשר ידבנו לבו. ומאן אינון. אינון ארבע דארימו לה לעילא. דההוא לב אתרעי בהו. וההיא תרומה. איהי זקפא עלייהו.

ואף על גב דאיהי קיימא עלייהו, ומנחא על גבייהו. תקחו: תסבון לה מנייהו לנחתהא לתתא. ובמה. בזמנא דא, באינון עובדין דכשראן, בצלותין ובבעותין, למעבד פקודי אורייתא. בההוא זמנא, באינון גוונים דאתחזיין לתתא כגוונא דלעילא, באינון פולחנין (אחרנין). ואינון גוונים אמשכאן לתתא ההוא ארמותא, ונצחון גוונים דלתתא, לאינון גוונים דלעילא, ומשכין לון גוונים אליו, לגוונים עלאין, ועיילין אליו באליו, ואתעבידו אליו גופא לאליו, ועל דא תקחו מאתם כתיב.

זהב דאתפליל בגבריא, זהב לעילא, גבריאל נטיל ליה לתתא. ושבעה זיני זהב אתפרשאן לתתא מן דא. וכסף לעילא, ואתפליל במיכאל לתתא, ושריא דא על דא. ונחשת לעילא, ונפקא מן זהב, בגין דזהב ואשא ברזא חדא קיימין ואזלין, אשא אפיק נחשת. ומחילא ותקפא דא, אתבדרן (נ"א אתערון) נחשים שרפים דנפקי מאשא. ועל דא, נחשת איהו סומקא כאשא ואתפליל באוריאל (נ"א נוריא"ל) ואתעביד דא גופא לגבי דא.

דף קמ"ז ע"ב

ותכלת שריא בדא ובדא, בנחשת ובזהב, ובגין דאתתקף בתרין סטרין. תכלת איהו תקיפא, ולית מאן דשלטא (קנ"ב ע"א) עליה לחיין, דאיהו כרסייא דדינא

לְשָׂרְיָא בִּיה דִּינָא תְּקִיפָא, וְדָא אִיהוּ בִּי' א"ל בִּי' א"ל דְּכְתִיב, (תהלים ז) וְאֵל זֹעֵם בְּכָל יוֹם. וְכַד אֲתַהְדְּרִין בְּנִי נִשָּׂא בְּתִיבְתָא שְׁלִימְתָא, (ר"ס ע"ב, ר"י ע"א) אֲתַהְדְּרִין שְׁמִיָּה רַפְא"ל, דְּהָא אֲסוּתָא אֲזַדְמִין לְהוּ מִהֶהוּא דִּינָא (דף קמ"ז ע"ב) קְשִׂיא.

וְאַרְגָּמֹן: דָּא זֶהב וְכֶסֶף, דְּאֲתַהְדְּרִין לְאַכְלָלָא פְּחָדָא, מִיכָאֵל וּגְבַרְיָאֵל אֲתַכְלִילוּ דָּא עִם דָּא, מְשַׁלְבָּאן דָּא בְּדָא. וְעַל דָּא פְּתִיב, (איוב כה) עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמַרוֹמָיו. וּבְגִין דְּאִינוּן מְשַׁלְבָּאן דָּא בְּדָא, אֲתַעְבִּידוּ גּוֹפָא חַד.

וְתוֹלְעַת שְׁנִי לְעֵילָא, וְאֲתַכְלִיל בְּאוּרִיא"ל כְּמַלְקָדְמִין, לְמַהוּי אֲחִידוּ גּוּ תְּכַלֵּת, וּבְגוּ אֲרַגְמָן. וְשֵׁשׁ אִיהוּ לְעֵילָא, וְאֲתַכְלִיל כְּמַלְקָדְמִין בְּרוּזָא דְרַפְאֵל, לְאַתְאַחְדָּא בְּכֶסֶף וּבְזָהָב.

עַד הֵכָא, רְזָא דְז' עֲמוּדִין לְעֵילָא, גּוּ ז' עֲמוּדִים דְלִתְתָּא. קְלִיפָּה גּוּ קְלִיפָּה, לְנִטּוּרָא. וְעִזִּים: הָא אוֹקִימְנָא דְהָא אֵלִין ז', מוּחָא לְמוּחָא, וְדָא אִיהוּ קְלִיפָּה לְמוּחָא. (שמות כה) וְעוֹרוֹת אֵלִים מְאֻדָּמִים, אֵלִין אִינוּן מְאֻרִי תְרִיסִין, עֵינִין מְלַהֲטִין בְּטִיסִין דְנִוְרָא, כְּמָה דָּאֵת אֲמַר, (דניאל י) וְעֵינָיו כְּלַפְיָדֵי אֵשׁ. וְאַקְרוּן רְקִיעִין לְבַר בְּגוּ קְלִיפָּה. (שמות כה) וְעוֹרוֹת תְּחָשִׁים, אֵלִין אִינוּן לְגוּ בְּסִטְרָא קְדִישָׁא, וְאַתְאַחְדִּין בְּקְדוּשָׁה, וְלֹא אֲתַאחְדִּין. כְּמָה (קל"ט ע"א) דְּאֲמַרְן דְּאַבְרָהָם הָא אוֹלִיד בְּאִינְתוּ אַחְרָא תְּחַשׁ כְּמָה דָּאֵת אֲמַר (קל"ט א') וְאֵת תְּחַשׁ וְאֵלִין אִינוּן בְּאִימָא דִישְׁמַעְאֵל אַחוּהוּן דִישְׁמַעְאֵל דְכְּמָה דָּאֵת דְרָגָא בְּעֵשׂוֹ הֲכִי נָמִי אֵית דְרָגָא בִישְׁמַעְאֵל. אִימָא דִישְׁמַעְאֵל אוֹלִידַת לְתַחַשׁ וּמִסְטְרָא דְאַבְרָהָם קָאֵתַת דְהָא נְהוּרָא קְדַמָּאָה (ויקרא רצ"ב ב') מִצַּפִּיץ בְּשַׁעֲתָא דְנַפְקָא נְהוּרִין לְכָל סְטְרִין. פִּיּוּן דְאַתְבָּסָם הֵהוּא נְהוּרָא קְדַמָּאָה גְּנִיז לִיהָ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּלְמָאן גְּנִיז לִיהָ (שם צ"א ב') לְצַדִּיקֵיָא. וּמָאן אִינוּן. צַדִּיק וְצַדִּיק בְּגִין לְמַעַבְדַּ בְּתַהוּא נְהוּרָא קְדַמָּאָה אִיבִין לְעֵלְמָא. וְאִינוּן אִיבִין דְזַמִּינִין לְמִיתֵי לְעֵלְמָא. דְהָא אַבְרָהָם וְשָׂרָה עֲבָדוּ (ס"א) וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה מִהֶהוּא נְהוּרָא עֲבָדוּ) אִיבִין וְנַפְשֵׁין דְכְתִיב (בראשית י"ב) וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחַרְן. וּכְמָה דְעֲבָדוּ נַפְשֵׁן בְּסִטְרָא דְקְדוּשָׁה הֲכִי (שְׁלַח קס"ח א') נָמִי עֲבָד נַפְשֵׁן בְּסִטְרָא אַחְרָא דְאַלְמָלָא הֵהוּא אֲתַעְרוּ דְאַתְעַר אַבְרָהָם בְּסִטְרָא אַחְרָא לֹא אֲשַׁתְּכַחוּ גִיּוּרִין בְּעֵלְמָא כְּלָל. (שמות כה) וְעֵצֵי שִׁטִּים, הָא אוֹקִימְנָא דְאִינוּן שְׂרָפִים עוֹמְדִים, כְּמָה דָּאֵת אֲמַר (ישעיה ו) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ. מֵאִי מִמַּעַל לוֹ. מִמַּעַל לְתַהִיא קְלִיפָּה. וְאִי תִימָא, הָאִי קָרָא בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַמַּר, וְהָא אֲתַמַּר (ישעיה ו) וְאַרְאֶה אֵת יי', אֵת דִּיִּיקָא, כְּגוּוֹנָא דָּא דְכְתִיב בְּהָאִי קָרָא, דְכְתִיב, (ישעיה ו) וְשׁוּלְיוֹ מְלֵאִים אֵת הַהִיכָל, אֵת דִּיִּיקָא לְאַסְגָּאָה הֵהִיא קְלִיפָּה. פִּיּוּן דְאֲמַר רְזָא דְהֵהִיא קְלִיפָּה, כְּתִיב שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ, מִמַּעַל לְתַהִיא קְלִיפָּה. (שמות כה)

שמן למאור, דא משח רבות עלאה, דאתיא מלעילא. תרין שמן אינון. ואינון תרי, (ד”א חד) לעילא, דאקרי שמן המאור. וחד לתתא דאקרי שמן למאור. שמן המאור איהו עלאה, דקיימא בודאי, ולא פסיק לעלמין, ותדיר מליא רבות קדשא, וכל ברפאן, וכל נהורין, וכל בוצינין, כלא אתברכאן ואתנהרן מתמן. שמן למאור, לזמנין אתמליא ולזמנין לא.

תו, הא תנינן, כתיב (בראשית א) ויעש אלהים את שני המארות הגדולים וגו', ואף על גב דהא אוקמוה חברייא, והכי איהו. אבל שני המארות הגדולים אלין: שמן המאור, ושמן למאור. עלמא עלאה, ועלמא תתאה. חד דכר, וחד נוקבא. וכל זמנא דדכורא ונוקבא אתיין פחדא, (בראשית מ”ט ע”א) תרווייהו קריין בלישנא דדכורא. ובגין דעלמא עלאה אקרי גדול, בגיניה עלמא תתאה דאתחבר בהדיה בכללא, אקרי גדול.

דף קמ”ח ע”א

פיון דאתפרש דא מן דא, אדכרו בפרט, כל חד וחד פדקא חזי ליה. דא אקרי גדול, ודא אקרי קטן. ובגין כך אמרו קדמאי, דליהוי בר נש זנבא לאריוותא, ולא רישא לשועליא. דכד איהו קיימא גו אריוותא, אקרי כלא בכללא דאריוותא. זנבא דאריא אריא איהו, בלא פרודא. ואי בגו שועלים, אפילו איהו (דף קמ”ח ע”א) רישא. רישא דשועל שועל איהו, בלא פרודא, ושועל אקרי.

ורזא דא האי קרא, דהא בקדמייתא פד יתבין פחדא, שני המאורות הגדולים אתקרין, אף על גב דדא זנבא לגבי דעלאה. פיון דדא אתפרש מעלאה, כביכול למהוי רישא לשועלים, כדן אקרי קטן. ועל רזא דא שמן המאור, דלא פסיק לעלמין, וקיימא בסליקו עלאה למשלט ביממא. שמן למאור פסיק, ואקרי קטן, ושלטא בליליא.

וחמש בוסמין אינון לגו שמן וקטרת, ואף על גב דאיהי חד אינון תרין וכלא חד. (שמות כה) אבני שהם וגו'. כל הני תליסר אינון ואינון תקונוא דמשכנא.

ואתדרנא למלי קדמאי, זהב הא אתמר דשבעה זיני זהב אינון. ואי תימא דזהב איהו דינא, וכסף איהו רחמי, ואסתלק זהב לעילא מניה. לאו הכי, דודאי זהב סליק יתיר איהו על כלא, אבל זהב בארץ סתם איהו, ודא זהב עלאה, דאיהו שביעאה מפל אינון זיני זהב, ודא איהו זהב דנהיר ונציץ לעיינין, ודא איהו דכד נפיק לעלמא, (ד”א ל”ג נפיק) מאן דאדבק ליה, טמיר ליה בגייה, ומתמן נפקי ואתמשכן כל זיני זהב. אימתי אקרי זהב, מאן דאקרי זהב. פד איהו בנהירו, ואסתלק ביקר דחילו, ואיהו בחדוה עלאה, למחדי לתתאי. וכד איהו

בְּדִינָא, כַּד אֲשַׁתְּנִי מֵהוּא גּוּוֹן, לְגוּוֹן תְּכֻלָּא אוּכְם וְסוּמְק, כַּדִּין אִיהוּ בְּדִינָא תְּקִיפָא. אֲבַל זֶהָב, בְּחֻדְוָה אִיהוּ, וּבְסֻלְיָקוּ דְדַחִילוּ דְחֻדְוָה קִימָא, וּבְאַתְעָרוּתָא דְחֻדְוָה.

וּכְסָף לְתַתָּא, רִזָּא דְרוּעָא יְמִינָא, דְהָא רִישָׁא עֲלָאָה זֶהָב אִיהוּ, דְכְּתִיב, (דְּנִיאל ב) אֲנִתְּ הוּא רִישָׁא דְדִהָבָא. (דְּנִיאל ב) חֻדְוָה וּדְרֻעוֹתֵי דֵי כְּסָף לְתַתָּא. (נ”א ואימתי אישתלים כסף כד אתכליל וכו’) וְכַד אֲשַׁתְּלִים כְּסָף, כַּדִּין אֲתַכְּלִיל בְּזֶהָב, וְרִזָּא דָּא (משלי כה) תְּפוּחֵי זֶהָב בְּמִשְׁכִּיּוֹת כְּסָף. אֲשַׁתְּכַח דְכְּסָף אֲתַהֲדֵר לְזֶהָב, וּכְדִין אֲשַׁתְּלִים אֲתַרִּיה. (נ”א אלים אריה) וְעַל דָּא ז’ זִינֵי זֶהָב אִינּוֹן.

וּנְחֻשֶׁת נְפָקָא מִזֶּהָב, וְאֲשַׁתְּנִי לְגִרְעוֹנָא, דְרוּעָא שְׂמַאלָא. וְתַכְלַת יִרְכָּא שְׂמַאלָא. וְתוֹלְעַת שְׁנִי, יִרְכָּא יְמִינָא, וְאֲתַכְּלִיל בְּשְׂמַאלָא. וְשֵׁשׁ, דָּא נֶהָר דְּנִגְיִד וּנְפִיק, דְּאִיהוּ נְטִיל כָּל שִׁית סְטָרִין. כַּגּוּוֹנָא דָּא לְתַתָּא, וְהָא אוּקְמוּהּ וְאֲתַמֵּר.

הָא הֶכָּא שְׁבַע דִּיּוּבֵל, וְאִינּוֹן ז’ דְשְׁמִיטָה. וְאִף עַל גַּב דְּאִינּוֹן שִׁית, אִינּוֹן תְּלִיסֵר, בְּשִׁבְעָאָה, דְּאִיהוּ רִישָׁא עֲלִיָּהוּ, הָא תְּלִיסֵר. רִישָׁא דְקִימָא עַל כָּל גּוּפָא לְתַתָּא, רִישָׁא דְקִימָא עַל כָּל שְׁיִיפֵי גּוּפָא, אִיהוּ זֶהָב. מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. זֶהָב עֲלָאָה, אִיהוּ בְּרִזָּא סְתִימָא, וְשְׂמָא דִּילִיָּהּ אִיהוּ זֶהָב סְגוּר. סְגוּר וְסְתוּם מְפֻלָּא, וְעַל כֵּן אִקְרִי סְגוּר, דְּאִיהוּ סְגוּר מְעִינָא דְלָא שְׁלֻטָא בֵּיהּ. זֶהָב תַּתָּאָה אִיהוּ בְּאַתְגְּלִיָּא יְתִיר. (ושמא דיליה איקרי זהב ירקרק וכו’).

השלמה מההשמטות (סימן י)

וְשְׂמָא דִּילִיָּהּ אִיקְרִי זֶהָב יִרְקָרְק, וְרִזָּא דָּא אוּקְמוּהּ חֲבֵרִיָּא. אֲסַתֵּר יִרְקָרְקַת הִיתָה, גּוּוֹן אֲתַרוּג. וְכֻלָּא חַד. זֶהָב, דָּא אִיהוּ רִישָׁא בְּסְתִימוּ, אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ בְּאַתְגְּלִיָּא לְגַבֵּי זֶהָב עִילָאָה עַד דִּיתַמְשַׁכָּא וְשְׁרִיָּא לְרִישָׁא דְגַבְרִיָּאל כְּמַה דְּאוּקְמִנָּא. וּבְגִין כֵּךְ כֻּלָּא אִיהוּ בְּרִזָּא עִילָאָה וְאֲתַמְשַׁכָּא הֵהוּא רִזָּא לְתַתָּא כּוּלָּא כַּגּוּוֹנָא חַד.

וְעִשִׂית כְּפָרַת וְגו’ רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר בְּכָל פְּרֻשְׁתָּא דָּא אֲשַׁכְּחָנָא דְאַתְמָסֵר עֲבִידְתָּא בִּידָא דְמִשָּׁה, בַּר תְּרִין. בְּכֻלְהוּ כְּתִיב, וְעִשִׂית וְעִשִׂית, וּבְאַרוֹן וּבְאִפּוּד כְּתִיב, וְעָשׂוּ וְעָשׂוּ, וְלֹא כְּתִיב וְעִשִׂית. מֵאֵי טַעְמָא בְּאַרוֹן לָא, בְּגִין דְּאַרוֹן כָּלִיל לִיָּה לְמִשָּׁה בְּגוּיָה לְאַתְנַהֲרָא מִנִּיָּה, וְאַצְטְרִיךְ אַחֲרֵינִין לְתַקְנָא תְּקוּנָא וְשִׁפִּירוּ דִּילִיָּה לְמִיעַל לִיָּה לְגַבִּיָּה. בְּאִפּוּד לָאוּ דִּילִיָּהּ הוּא, וְלֹא אֲשַׁתְּמַשׁ בֵּיהּ, וְלֹא אִיצְטְרִיךְ לִיָּה לְמִשָּׁה לְמַעַבְדַּ פּוּלְחָנָא דְאַחוּי, דְהָא מִשָּׁה אִיהוּ מְלַכָּא וְאַחֲרָן שׁוֹשְׁבֵינִיָּה דְמְלַכָּא.

וְאֵי תִימָא וְהָא כְּתִיב (שמות כ”ט) וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת אֶהֱרֹן וְאֶפְדָּתָ לּוֹ וְנָתַתָּ עָלָיו וְשָׂמַתָּ עָלָיו הֵא כּוּלֵי הָאֵי פּוּלְחָנָא דְמִשָּׁה וְיִקְרָא דְאַחֲרָן אִיהוּ, לָאוּ הֲכִי. אֲלָא

יְקַרְא דְּמִשָּׁה אִיהוּ דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא בְּעָא פּוֹלְחָנָא דְּאַהֲרֹן, אֱלֹא עַל יְדֵא דְּמִשָּׁה. וְאַהֲרֹן לָא יְכִיל לְאַתְקַדְשָׁא, אֱלֹא עַל יְדֵא דְּמִשָּׁה. וּבְכֻלָּא אִיצְטְרִיךְ אַהֲרֹן לְמִשָּׁה, וְכֹל הָאִי יְקַרְא דְּמִשָּׁה אִיהוּ. וְעֵשִׂיתְּ כַּפֻּרֶת.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב בְּפִרְשֵׁתָא דָּא, עוֹבְדָא דְּשָׁמַיִם וְאַרְצֵי וְכֹל אֵינֹן חִילִין דְּתַמָּן, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא פְּקִיד לְמַעְבַּד מִשְׁכָּנָא אֱלֹא כְּעוֹבְדֵי שָׁמַיִם וְאַרְצֵי לְמַהוּי כְּגוֹנָא דְּדִיּוּרָא דְּלַעֲיִלָּא וּלְאַתְחַבְרָא דָּא בְּדָא, כְּגוֹנָא דְּנִשְׁמַתָּא וְגוֹפָא לְמַהוּי כְּלָא חַד.

כְּתִיב בְּרֵאשִׁית בְּרָא וְגו'. בְּרֵאשִׁית הָא אֹקְמוּהָ, אֲבָל רְזָא דְּעוֹבְדָא דְּכַפּוּרָתָא הֵכָא בְּרַמְיֹו דְּלַעֲיִלָּא שְׁלִשְׁלָא דְּמִטְטְרוּ'ן גְּנִיזָא דְּמִשְׁכָּנָא לְאַרְמָא אַרְמוֹת קוּדְשָׁא לְעִילָּא וְתַתָּא. בְּרֵאשִׁית, רֵאשִׁיתָא עֵילָּא פְּפוּרְתָא גְּנִיזָא טְמִירָא דְּאַשְׁתַּכַּח מְרוּזָא דְּנִקּוּדָה דְּרִישָׁא (טְמִירָא) טְמִירוּ עֵילָּא, וְאַתְפָּרַס פְּרִיסוּ עֵילָּא לְאַתְנַהֲרָא (לְאַתְטַהֲרָא) גּו טְהִירוּ טְמִירָא גּו הָאִי פְּפוּרְתָא (מִיטְטְרוּ'ן) מִטְטְרוּ'ן דְּאַתְאַחַדָּא מִתַּתָּא לְעִילָּא מְגוּ דְּחִילוּ דְּאַזְלָא בְּקוּשְׁטָא גּו אַרְעָא הוּוּ אֲשַׁתַּכַּח נְהִירוּ דְּאַבִּיד אָדָם קְדַמָּא, וְאַתְטַמַר הֵהוּא נְהִירוּ בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן.

סְלִקָּא לְעִילָּא לָא אֲתִישְׁבָּא בְּדוּכְתִיָּה. דְּהָא לָא הוּוּ אֲשַׁתְּלִים מְפֹל סְטְרִין שְׁלִימוּ דְּלַתְתָּא הוּוּ גְרַע. דְּהָא אֲתִיאבִיד בְּחוּבָה דְּאַדָם קְדַמָּא, נַחַת לְתַתָּא, אֲתַטְמַר גּו אֵילְנֵי גְנְתָא, אֲתַפְשֵׁט תַּמָּן בְּכֹל סְטְרֵי גְנְתָא, עַד דְּאַתְיִלִיד חֲנוּךְ בֵּן יָרֵד. פִּיּוֹן דְּאַתְיִלִיד הוּוּ אֲשַׁתַּכַּח סְמוּךְ לְגְנְתָא, שְׁרִיאַת הֵהוּא נְהִירוּ לְאַתְנַהֲרָא בְּגוֹוִיָּהּ, אֲתַרְבִּי בְּרַבּוּ קוּדְשָׁא וְשְׁרִיאַת עֲלִיָּה נְהִירוּ דְּמִנְצָצָא.

עָאל לְגְנְתָא דְּעֵדֶן, אֲשַׁכַּח תַּמָּן אֵילְנָא דְּחִי וְעַנְפוּי וְאַנְבוּי דְּאַילְנָא, אַרְחָ בֵּיהּ וְאַתְיִישְׁבָּא גּו רוּחָא דְּנְהִירוּ דְּחִי. אֲתוּ שְׁלִיחֹן מְלֹאכֵי עֲלֵאי אֹלִיפּוּ לִיהּ חֲכַמְתָּא עֵילָּא, יִהְבּוּ לִיהּ סֵפֶר דְּהוּוּ טְמִיר גּו אֵילְנָא דְּחִי, וְאַוְלִיף מִנֵּיהּ, וַיִּדַע אֹרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַשְׁתַּדַּל אֲבַתְרִיָּה. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית ה) וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים. עַד דְּהֵהוּא נְהִירוּ אֲשַׁתְּלִים בְּגוֹיָּהּ.

פִּיּוֹן דְּהֵהוּא נְהִירוּ אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא, בְּעָא לְסְלִקָּא לְדוּכְתִיָּה וּבְגִין לְאַחֲזָאָה הֵהוּא שְׁלִימוּ בְּרִזָּא דְּחֲנוּךְ. יוֹמָא חַד עָאל גּו גְנְתָא דְּעֵדֶן, וְאַחְמוּ לִיהּ טְמִירִין דְּגְנְתָא, וְאַנַח הֵהוּא סֵפֶר וְכֹל דְּחָמָא לְבַר וְאַיהוּ צְנִיעַ בְּגו חֲבַרְיָא. לְבַתַּר אֲתַלְבִּישׁ הֵהוּא נְהִירוּ גּו הֵהוּא לְבוּשָׁא לְאַחֲזָאָה לְעִילָּא וְלְמַהוּי כְּסוּפָא בְּהִדְיָה לְכֹל אֵינֹן דְּעַבְדּוּ קְטְרוּגָא בְּמַאֲרִיחוֹן דְּלָא יִתְבְּרִי בַר נֶשׁ בְּעֵלְמָא. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית ה) וְאַיְנָנוּ כִּי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים. וְאַיְנּוּ בְּהָאִי עֲלָמָא, וְאַיְנָנוּ כְּדָקָא הוּוּ בְּהָאִי עֲלָמָא, כִּי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים לְדִיּוּקְנָא אַחְרָא בְּהָאִי אִיהוּ נַעַר תְּדִיר.

וְרוֹא דָּא אוּקְיָמְנָא, חֲנוּךְ לְנַעַר עַל פִּי דְרַכּוּ, לְאַנְהָגָא עֲלָמִין כְּלָהוּ. גַּם כִּי יִזְקִין לֹא יִסּוּר מִמֶּנָּה, דִּהּוּ אֲשֶׁתְּכַח בֵּיהּ וְאַהֲדַר נַעֲרָא. בְּחֲנוּךְ אֲתְּכַלִּיל דִּיקְנָא דְעֵלְמָא טְמִירָא, אִיהוּ כּוּרְסִיָּא דְמֵאֲרִיָּה. עֵבִיד שְׁלִיחֵן בְּעֵלְמָא כַּד עֵלְמָא בְּדִינָא נִפְקָא, וְאִיקְרִי מְטֵטְרוֹן רַבּוֹן עַל כָּל חַיִּילִין עֲלָיִן וְסַבָּא אִיהוּ.

נַעַר עָאל מְעֵלְמָא לְעֵלְמָא וְאַתִּישְׁבָּא רוּגְזָא. דִּיקְנָא דָּא אֲתַפְרֵס בְּפִרְסוּ כְּפּוֹרְתָא, וְאַתְצִיִּירֵן בֵּיהּ בְּהֵוּא פְּרִיסוּ תְרִין דִּיקְנִין. חַד דְּכַר וְחַד נוּקְבָא וְקִימֵן תְרִין רַבִּיין עוֹלִימִין רְחִימִין בְּרַחֲמֵי דְבִיקָן דָּא בְּדָא. וְרוֹא דָּא בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, פְּרִיסוּ כְּפּוֹרְתָא סְתִימָאָה.

אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ תְּרִין כְּרוּבִין קִימֵן בְּדְבִיקוּ דְחַבִּיבּוּתָא. שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא כְּתִיב, אֲלֵא אֵת. לְאַסְגָּאָה תְרִין כְּרוּבִין כְּחַדָּא. כְּפֹרֶת דָּא פְּרִיסָא לְגוּ בְּטְמִירוּ דְהִיכְלָא וּבִתְרִין סְטְרִין קִימֵן תְרִין אֱלִין, בְּרֵאשִׁית סְלָקָא לְעֵילָא, רְזָא דִילִיָּה נְחָתָא לְתַתָּא.

כְּגוּוֹנָא דִּהֵוּא רְזָא דְבְּרֵאשִׁית סְלָקָא לְעֵילָא לְעֵילָא וְלֹא אֲתַרְשִׁים בְּרֵשִׁימוּ, נִפְקָא רְשִׁימוּ לְתַתָּא וְאַתְעֵבִיד מִנִּיהּ כְּפּוֹרְתָא עֵילָאָה רְשִׁימָא בְּרֵשִׁימִין תְּלַתָּא בְּרֵזָא יְהוֹ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוֹ"ה. מֵאֲלִין תְּלַתָּא נִפְקוּ תְּלַתָּא אַחְרָנִין, וְאִינוּן שִׁית. וְהֵינּוּ בְּרֵ"א שִׁית.

אֲתַפְרֵס כְּפֹרֶת דָּא לְסֵטֶר דְרוּם וּמַעְרֵב, וְאַפִּיק תְרִין כְּרוּבִין כְּחַדָּא דְכַר וְנוּקְבָא, דְאֲשֶׁתְּכַחוּן דָּא לְקַבֵּל דָּא. דְרוּם אִיהוּ רֵאשׁ, כַּהֵן בְּרֵאשׁ וְאִיהוּ דְכַר. מַעְרֵב אִיהוּ נוּקְבָא, בַּת יְחִידָה. בַּת הֵיטָה לְאַבְרָהָם, וְדָאִי. וְהֵינּוּ בְּרֵזָא דְבְּרֵאשִׁית בַּת רֵאשׁ י' כְּפּוֹרְתָא דְלֹא אֲשֶׁתְּמוּדַע עַד דְאֲתַפְרֵס בְּפִרְסוּ, וְאַפִּיק תְרִין אֱלִין. כְּגוּוֹנָא דָּא ה' וְעַל דָּא בַּת בַּת רֵאשׁ, בַּת לְאַבְרָהָם. י' כְּפּוֹרְתָא לְאַתְפְּרֵסָא.

אֲתַהֲדַר כְּפּוֹרְתָא מִמַּעְרֵב לְצִפּוֹן וְאַתְפְּרֵס בְּפִרְסוּ, וְאַתְגְּלִיָּא דְכַר דְאֲתַאחֲדִיד בְּסֵטְרָא דְכְּפּוֹרְתָא וְנוּקְבָא אֲתַטְמַרְת לְתַתָּא וְאַתְעֵבִידת בְּאֵר דְצִפּוֹן. וְרוֹא דָּא בְּרֵאשִׁית בַּת א"ש, י' כְּפּוֹרְתָא ר' (נ"א י') פְּרִיסוּ דְאֲתַפְרֵס וְאַתְחַזִּי חַד וְלֹא תְרִין, דִּהּוּ נוּקְבָא אֲתַכְפִּיָּא לְתַתָּא.

וְאִי תִימָא ר' כְּלָא חַד פְּרִיסוּ עֵילָא וְתַתָּא, הַכִּי הוּא דְלֹא אֲפִרִישׁ שְׁמָא דָּא מִן דָּא, כְּלָא אִיהוּ אֱלֹהִים. אֲתַהֲדַר כְּפּוֹרְתָא מִמַּעְרֵב לְמִזְרַח, פְּרִיסוּ בְּתִרִין סְטְרִין, בְּסֵטְרָא דְמִזְרַח וּבְסֵטְרָא דְמַעְרֵב. פִּיּוֹן דְכְּפּוֹרְתָא קִימָא בְּמִזְרַח וּמַעְרֵב, כְּדִין חֲדוּהָ אֲשֶׁתְּכַח וְחַבּוּרָא כְּדָקָא יְאוּת, וְהֵאִי בַּת אֲתַכְלִילַת בְּעֵיטְרָהָא כְּדָקָא יְאוּת, וְקִימָא בְּאֲשֶׁלְמוּתָא. וְכִדִּין אִיהוּ בְּרֵזָא דִילִיָּה בְּרֵאשִׁית בְּלֹא פְּרוּדָא כְּלָל.

ולקבל תלת זמנין אלין, סלקין ישראל תלת זמנין למיחג חגייהו. בפסח אתהדר כפורתא בסטר דרום ומערב, וכדין תהיא בת קיימא באברהם ואיהי ב”ת רא”ש ותמן הלל ולא הלל גמור. דהא תרין פרובין אלין לאו אינון באשלותא כדקא יאות, דהא ישמעאל נפקא ומקטרגא. מיומא דראש השנה עד יומא דספוט אתהדר כפורתא מצפון למערב, כדין האי בת אתכפייא וקיימא ביה ביצחק ולא בחדוה ואיהו ב”ת א”ש ואינון לאו באשלותא. ועל דא לית תמן הלילא כלל, דהא עשו נפקא ומקטרגא.

בסופוט סלקא האי בת ואשתלימת ביה ביצחק ומתחברן דא בדא, וכדין הלל גמור. עד דאשתכיד רוגזא וחברותא אשתכח. בשבועות עצרת אתהדר כפורתא בסטר מזרח ומערב כדין שלימו אשתכח וחביבו ודבקותא איהו בכל סטרין וחדוה דעלאי ותתאי. וכדין, (תהלים מ”ט) תורת ה’ תמימה משיבת נפש. ובתלת זמנין אלין כפורתא אתהדרת בסטראה כדקא יאות.

כפרת דא אתפרסא לעילא גו ההוא נקודה טמירא, בנהירו קדמאה דאתפרסא, לבתר אתפרס בשלימו ושרייה על ההוא פריסו קדמאה כד אתחפיאן גדפי פרובים על האי כפורת, בגין דאתחפייא כפורת ולא יהא באתגלייא. כפורת כפרת כתיב, דכד אתי נהירו עילאה, אינון פרובים בטשי בגדפיהו וסלקי לון לעילא, ואמרינ שירתא מסגיא דההוא חדוה דההוא נהירו.

סדר הלימוד ליום כז שבט [יום 145 בשנה]

כְּגוֹנָא דָּא לְתַתָּא וּכְפּוֹרְתָא אֲתַהֲדֵר וּמַאיִנּוֹן תְּלַתָּא וְחַד, הוּוּ כְּרוּבִים יְמִינָא וּשְׂמַאלָא, יְמִינָא שְׂרִיָּא בִּיה רּוּחָא דְלַעֲיֵלָא מִתְּהוּא סְטָרָא, וּשְׂמַאלָא דְהוּוּ לְמַעְרַב בְּאַהֲדְרוּתָא דְכְּפּוֹרְתָא קָאִים לְגַבִּיה בְּסֵטֵר שְׂמַאלָא, וּשְׂרִיָּא בִּיה רּוּחָא דְנוּקְבָא, וְאַתְחַבֵּר דָּא בְּדָא בְּחַבִּיבּוֹ דְדָכֵר וְנוּקְבָא. וְכֵן לְכָל סְטָרִין בְּאַהֲדְרוּתָא דְכְּפּוֹרְתָא, וְלַעוֹלָם תְּרִין אֵינּוֹן, דְכָר וְנוּקְבָא. לְתַתָּא בְּהַאי עֲלֵמָא אֵינּוֹן תְּרִין וְלֹא יִתִּיר.

וְאִי תִימָא לַעֲיֵלָא הוּאִיל וְלֹא אִיצְטְרִיד דְבִקוּתָא בְּכְפּוֹרְתָא, אִיךְ יִתְהַדֵּר כְּפּוֹרְתָא. וְדַאי בְּהוּא אֲהֲדְרוּתָא אֲתַדְבֵּק דָּא בְּדָא וְתַדִּיר אֲתַדְבֵּק בְּה כְּגוֹנָא דְכְּרוּבִים. אֵינּוֹן לַעֲיֵלָא קִיִּימִין עַל אֲת וְנִיסָא, וְהָא אוּקִימָנָא רְזָא דְכְּתִיב, פּוֹרְשֵׁי כְּנַפִּים סוֹכְכִים וְלֹא כְּתִיב פּוֹרְשֵׁי כְּנַפִּים סוֹכְכִים אֲלָא עַל אֲת וְנִיסָא הוּוּ קִיִּימִין.

זְמַנִּין יְדִיעָאן הוּוּ סְלֵקָאן גְּדַפִּיָּהוּ וּפְרִשֵׁי לֹוֹן לַעֲיֵלָא בְּכָל יוֹמָא, וְהוּוּ מִתְּסַדְּרִין וּמְחַפִּיִן עַל כְּפּוֹרְתָא, וְעַל דָּא בְּאַתְּ וְנִיסָא הוּוּ קִיִּימִין, בְּכָל אֲתֵר דְרוּחָא עֵילָאָה הוּוּ אֲתִי וּשְׂרִיָּא, וְדַאי בְּהוּא אֲתֵר דְשְׂאֲרֵי, אִית בִּיה מְמִשׁוֹ וּקִיִּימָא בְּאַתְּ וְנִיסָא. בְּר נֶשׁ אִיהוּ מַעְפָּרָא, וְעַד לָא שְׂרָא עֲלִיה נְצִיצוּ דְרוּחָא דְלַעֲיֵלָא, לִית בִּיה מְמִשׁוֹ. כִּיּוֹן דְשְׂרִיָּא עֲלִיה, אִית בִּיה מְמִשׁוֹ. כִּיּוֹן דְשְׂרִיָּא עֲלִיה אִית בִּיה מְמִשׁוֹ וּקִיִּימָא בְּקִיִּימָא.

וְאִי תִימָא דָּא בְּלַחֲדוּדֵי, תָּא חֲזִי, מְחוּטְרָא דְאַהֲרֹן, דְאִיהוּ אָעָא בְּלָא מְמִשׁוֹ כְּלָל, כִּיּוֹן דְשְׂדֵר בִּיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זַעִירוּ דְרוּחָא, קָאִים בְּקִיִּימָא וְאַתְעֵבִיד בְּקִיִּימָא בִּיה בְּרִיָּה וּמְמִשׁוֹ. וּמָה אָעָא דְלָאוּ אוֹרְחִיה בְּפִךְ, כִּיּוֹן דְשְׂדֵר בִּיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַד זַעִירוּ דְרוּחָא, קָאִים בְּקִיִּימִיה וְהוּוּ בִּיה מְמִשׁוֹ. כְּרוּבִים דְאֵינּוֹן קְדוּשָׁה וּקִיִּימִין בְּקְדוּשָׁה כְּגוֹנָא דְלַעֲיֵלָא עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה.

בְּכָל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל הוּוּ זְכָאִין, כְּרוּבִים הוּוּ דְבִיקוֹן בְּדְבִיקוֹ אֲפִין בְּאַפִּין, כִּיּוֹן דְהוּוּ סְרַחֲזִין הוּוּ מִתְּהַדְרִין אֲפִיָּהוּ דָּא מִן דָּא. מִנָּא הוּוּ יְדַעִי, הֲכָא אֲפִלִּיגוּ עֲמוּדִין דְעֲלֵמָא. אֲבַל בְּתַנְנָא דְקַרְבְּנָא, וּבְקַרְבְּנָא עַל גְּבִי מְדַבְּחָא וְכַהֲנָא כַּד בְּרִיךְ יִת עֲמָא. בְּאֵינּוֹן תְּלַתָּא הוּוּ יְדַעִי רְזָא דְכְּרוּבִים מִתְּהַדְרִין אֲנַפִּין דָּא מִן דָּא, וּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי תִיּוּבְתָא דְבְּנוֹי.

תַּנְנָא דְקַרְבְּנָא, כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זְכָאִין, תַּנְנָא הוּוּ סְלִיק לַעֲיֵלָא בְּאוּרַח מִישֵׁר בְּעֵטוּרָא בְּקוּלְפִין, אִי לְסֵטֵר מְזוּרַח אִי לְסֵטֵר מְעַרְב אוּ בְּכָל סִיפֵי עֲלֵמָא בְּאוּרַח מִישֵׁר הוּוּ סְלִיק. וְכַד לָא סְטָא לִימִינָא וְלְשְׂמַאלָא, כְּדִין רְעוּתָא קִיִּימָא לַעֲיֵלָא וְתַתָּא וּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בְּעוּבְדִין דִּישְׂרָאֵל בְּחַבִּיבּוֹ יִתִּיר.

בְּקִרְבָּנָא עַל גְּבִי מַדְבַּחָא כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זַכָּאִין, הוּוּ מִתְחַזֵּי עַל גְּבִי אִשָּׁא
דְּמַדְבַּחָא דִּיִּיקְנָא דְאַרְיָה דְאַכִּיל קוֹרְבָּנָא עַל מַדְבַּחָא, וְכַד לֹא הוּוּ זַכָּאִין הוּוּ חֲמָאן
דִּיִּיקְנָא דְכַלְבָּא רְבִיעַ עַל מַדְבַּחָא.

כַּהֲנָא כַּד בְּרִיךְ יֵת עֲמָא בְּשַׁעְתָּא דְזַקִּיף יְדוּי, כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זַכָּאִין וְאַתְחַזוּן
לְבִרְכָא, יְדוּי הוּוּ זַקִּפִּין בְּזַקִּיפוּ בְּלֹא טוֹרַח כְּלָל וְאַתְרַמוּ בְּחִידוּ וּבְרַעוּ, כַּדִּין
שְׂכִינְתָא שְׂרִיָּא עֲלֵיהוּ וּמְזַדְקֵן אֵינּוּן מְגֻרְמֵייהוּ, וְכַדִּין כַּהֲנָא הוּוּ יָדַע דְאַתְחַזוּן
יִשְׂרָאֵל לְבִרְכָא, וּבְרִיךְ לוֹן בְּרַעוּתָא דְלִבָּא.

וְכַד יְדוּי הוּוּ יְקִירָן וּבְטוֹרַח סְגִי אֲזַדְקֵפוּ וְלֹא יְכִיל לְאַרְמָא לוֹן אֲלֹא בְּרֹוב טוֹרַח,
כַּדִּין הוּוּ יָדַע דְשְׂכִינְתָא לֹא שְׂרִיָּא עַל יְדוּי, וְיִשְׂרָאֵל לֹא אֲתַחַזוּן לְבִרְכָה. בְּגִין
דְּבְשַׁעְתָּא דְשְׂכִינְתָא הוּוּ אֲתִיָּא לְשְׂרִיָּא עַל יְדוּי, כָּל אֵינּוּן אֲצַבְעָאן דְאַיְנוּן
בְּדִיִּיקְנָא עֵילָאָה הוּוּ חֲדָאן בְּחִידוּ לְקַבְּלָא לָהּ לְשְׂכִינְתָא עֲלֵיהוּ וּפְרַחֵי לְאַזְדַּקְפָּא
לְעֵילָא, כְּמָה דְהוּוּ חֲדָאן כְּרֹובִים דְהָאֵי עֲלֵמָא, וְכָל שַׁפְּן לְעֵילָא, לְקַבְּלָא לָהּ
לְשְׂכִינְתָא עַל גְּבִייהוּ.

וְרֹזָא דָא (שְׁמוֹת י"ז) וְיְדֵי מֹשֶׁה כְּבִדִּים וְגו'. מְאִי טַעְמָא, בְּגִין דְהִתְחִיא שַׁעְתָּא
יִשְׂרָאֵל לֹא הוּוּ זַכָּאִין וְיְדוּי דְמֹשֶׁה אֲתִיָּיקְרוּ וְלֹא יְכִיל לְזַקְפָּא לוֹן, דְכַתִּיב לְעֵילָא
(שְׁמוֹת י"ז) עַל רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' וְכַדִּין, וַיָּבֵא עֲמֶלֶק וְאַתִּיָּיקְרוּ יְדוּי וְלֹא הוּוּ
יְכִיל לְזַקְפָּא לוֹן, עַד דְקַבִּיל עוֹנֶשָׁא. דְכַתִּיב (שְׁמוֹת י"ז) וַיִּקְחוּ אֲבָן וְגו' וְהָיָה פֶּאֶשֶׁר
וְגו'.

כְּגוֹוְנָא דָא לוחֵי אַבְנָא, כְּגוֹוְנָא דְכַהֲנָא וְעַל דָּא כְּרֹובִים בְּהוּוּ זְמַנָּא דְהוּוּ
יִשְׂרָאֵל זַכָּאִין הוּוּ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין מִתְדַבְּקִין דָּא בְּדָא. וְכַד לֹא הוּוּ זַכָּאִין, הוּוּ
מִהֲדַרִּין אַנְפִּין אֲלִין מְאַלִּין (נ"א דָא מִן דָּא) וְעַל רְזִין אֲלִין הוּוּ יָדַעִין אֵי יִשְׂרָאֵל
זַכָּאִין אֵי לֹא.

כְּרֹובִים, רְבִיָּין, וְכֹלָא בְּרֹזָא חַד קִיָּיִמִי, דְכַתִּיב (הוֹשַׁע י"א) כִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל
וְאַהֲבֵהוּ, וּבְגִין כֶּךָ כֹּלָא בְּחֻדְתוֹתָא דְסִיְהֲרָא קִיָּיִמִי. כְּמָה דְאַתְחַדִּי דָּא בְּחֻדְתוֹתָא,
הֲכִי אִיהוּ כֹלָא. וּבְגִין כֶּךָ נָעַר אֵינּוּן נְעָרִים, וְרֹזָא דָּא אִשְׁתַּ נְעוּרִים דְקִיָּיִמָא עַל
תְּרִין נְעָרִים בְּחֻדְתוֹתָא עֵילָאָה.

כְּרֹובִים אַנְפִּי עֲלָאֵי וְאַנְפִּי זוּטְרִי וְדָאֵי הֲכִי אֵינּוּן, אַנְפִּין טְמִירִין לְעֵילָא דְלֹא
אַתְגְּלִיָּין, וּבְגִינֵיהוּ חֻדְתוֹתָא דְסִיְהֲרָא וּמִילוּי דִּילָהּ, אַפִּי זוּטְרִי לְתַתָּא. כְּמָה
דְּאוּקִימְנָא בְּכַפְרֵת לְעֵילָא וְתַתָּא בְּרֹזָא חֲדָא קִיָּיִמָא, אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. אֲלִין
רֹזָא דְתְרִין כְּרֹובִים, חַד דְכָר וְחַד נְוִקְבָּא, לְמַהוּי דְבִיקִין אֲלִין בְּאַלִּין בְּחֻבִיבוֹתָא
כְּמָה דְאַתְמַר, אֵת לְאַסְגָּאָה עֵילָא וְתַתָּא כְּחֻדָּא, לְמַהוּי רֹזָא דְכְּרֹובִים בְּכֹלָלָא חֲדָא.

כְּתִיב (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה, חֲדוּוֹתָא דִּתְרִין פְּרוּבִין. דְּהָא רַבִּין, כָּל מָה (מאן) דְּשִׁאֲרֵי בְּגוּוֹיֵיהוּ, אֲתַהֲדְרוּ אֲנַפּוּי כְּרַבִּיָּא וְחֲדֵי עֲמַהוּן. וְרָזָא דָא פִּיּוֹן דְּשִׁאֲרֵי עֲלֵייהוּ מֵאֵן דְּשִׁאֲרֵי, אֲתַהֲדֵר נַעַר בְּחִידוֹ דְּכֻלָּא וּבְרַעוּתָא, אִף עַל גַּב דְּאֲתִיָּא בְּדִינָא עַל עֲלָמָא, פִּיּוֹן דְּשִׁאֲרֵי עֲלֵייהוּ אֲתַהֲדֵר בְּחֲדוּה, נַעַר קְטִירָא בְּחִידוֹ וְעֲלָמָא אֲתַהֲדֵר בְּרַחֲמֵי, (נ"א ברתחי) מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּרוּגְזָא יִיתוֹן לְגַבִּיהָ נַעַר וְיִשְׁתַּכַּךְ בְּרוּגְזֵיהָ, וְיִתְהַדֵּר בְּחֲדוּה וְשׁוּי גְרַמִּיהָ כְּרַבִּיָּא, וְכַדִּין כְּלָא בְּחִידוֹ.

וְעַל רָזָא דְּסִתְרָא דָא, פִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל וְאֶהְבֵּהוּ לֵית רַחֲמֵי וְחַבִּיבּוֹ בְּרַבִּיָּא. כְּתִיב (שמות ל"ג) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון נַעַר לֹא יָמִישׁ, הוּוּ קָאִים גּוֹ מִשְׁכַּנָּא דְּמִשָּׁה. בְּגִין דְּהָהוּא אֶהֱל, אֶהֱל דְּמִשָּׁה הוּוּ. וּבִשְׁעַתָּא דְּשִׁכְנִיתָא הוּוּ אֲתִיָּא, אֲשִׁתְּכַח תַּמָּן יְהוֹשֻׁעַ דְּאִיהוּ נַעַר, וּמִיד הוּוּ בְּחִידוֹ וְרַעוּ דְּחֲדוּה וַיְהוֹשֻׁעַ אֲנַפּוּי דְּסִתְרָא בְּכֻלָּא בְּכָל רִזִּין דִּילֵיהָ הֲכִי הוּוּ, פִּיּוֹן דְּמִשְׁכַּנָּא אֲתַבְנִי, לֹא אִיצְטְרִיךְ יְהוֹשֻׁעַ לְמַהוּי תַּמָּן, אֲלָא פְּרוּבִים הוּוּ תַּמָּן וּמִשְׁתַּכַּחֵי בְּחַבִּיבּוֹ דָא בְּדָא אֲנַפִּין בְּאֲנַפִּין כְּרַבִּיָּא בְּחִידוֹ. וּפִיּוֹן דְּשִׁאֲרֵי עֲלֵייהוּ, מִיד כְּלָא בְּחִידוֹ וְדִינָא לֹא אֲשִׁתְּכַח כְּלָל.

בְּגִין כֶּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ דְּרַעוּתֵיהָ בְּעַמָּא דִּישְׂרָאֵל בְּעָא לְאַחֲזָאָה עוּבְדָא לְתַתָּא, לְאַתְעָרָא רַחֲמֵי וּלְאַעֲבָרָא דִּינָא דְּלֹא יִשְׁלוּט עֲלֵייהוּ כְּלָל, וַיְהוֹן תְּדִיר בְּחֲדוּה עֲמִיהָ. זַכָּאִין אִינּוֹן בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְּאֲתִי. כְּתִיב (שמואל א' ג') וַהֲנַעַר שְׁמוּאֵל מִשְׁרַת וְגו'. כְּתִיב נַעַר וְכְתִיב (תהלים צ"ט) וְשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ, וְתַנִּינּוֹן שְׁקוּל הִיָּה שְׁמוּאֵל כְּנִגְדַּ מִשָּׁה וְאַהֲרֹן. אִי שְׁקוּל אִיהוּ כְּמִשָּׁה וְאַהֲרֹן אֲמַאי כְּתִיב נַעַר, דְּהָא בְּכַמָּה דְּרַגִּין אִינּוֹן לֹא הוּוּ מְטִי אֲפִילוּ לְדַרְגָּא זַעִירָא דְּמִשָּׁה, כָּל שְׁפֹן לְמַהוּי שְׁקוּל כְּתַרוּוֹיֵיהוּ.

אֲלָא הָאִי קָרָא הֲכִי הוּוּ, (תהלים צ"ט) מִשָּׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנִיו. מִשָּׁה אִיהוּ נְבִיאָה מְהִימְנָא עֵילָאָה עַל כָּל שְׂאָר נְבִיאֵיָּא, אֲהֲרֹן בְּכַהֲנֵי, וְאִיהוּ כְּהֵנָּא עֵילָאָה עַל כָּל שְׂאָר כְּהֵנֵי עֲלָמָא. דְּלֹא הוּוּ כְּהֵנָּא רַבָּא דְּסִלִּיק בְּדַרְגָּא עֵילָאָה כְּאַהֲרֹן. זְכָה אֲהֲרֹן לְכַהֲנֵיהָ וּנְבוּאָה, נְבִיא וְכַהֵן, מָה דְּלֹא זְכָה כְּהֵנָּא אַחֲרָא. וְאִי תִימָא הָא זְכָרֵיהָ כְּהֵן וּנְבִיא הוּוּ, הֵחִיא נְבוּאָה לְשַׁעֲתָא הוּוּת וְכו'. (עד כאן מההשמטות)

לְשַׁעֲתָא הוּוּ, דְּכְתִיב, (דברי הימים ב כד) וְרוּחַ אֱלֹהִים לְבָשָׁה אֶת זְכָרֵיהָ. וְאִם תֵּאמַר, הָא יְרַמֵּיהוּ, דְּכְתִיב בֵּיהָ, (ירמיה א) בְּטָרַם אֲצַרְךָ בְּבֶטֶן יְדַעֲתִיךָ. וְהָא אַחֲרָנִין. אֲלָא כְּלָהוּ לֹא זְכוּ לְנְבוּאָה וּלְכַהֲנֵיהָ עֵילָאָה כְּאַהֲרֹן, דְּהָא אֲהֲרֹן זְכָה בְּנְבוּאָה עֵילָאָה, עַל כָּל שְׂאָר כְּהֵנֵי. זְכָה בְּכַהֲנֵיהָ עַל כְּלָהוּ.

מִשָּׁה זְכָה בְּנְבוּאָה, וְשְׁמִשׁ בְּכַהֲנֵיהָ עֵילָאָה. שְׁמוּאֵל זְכָה בְּתַרוּוֹיֵיהוּ. מָה מִשָּׁה הוּוּ קָרִי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ אֲתִיב לֵיהָ מִיד. אוּף שְׁמוּאֵל כְּתִיב בֵּיהָ, (שמואל א יב)

הלא קציר חטים היום אקרא אל יי' ויתן קולות וגו'. אבל לא סליק לדרגא עלאה כמשה. מה אהרן הוה משמש בכהונה גבי קודשא בריך הוא, אוף שמואל הוה משמש קמי קודשא בריך הוא, אבל לא סליק בשמושא עלאה פאהרן.

דף קמ"ח ע"ב

ומלה הכי הוא. תלתא אינון דהוו נביאי מהימני, ושמשו בכהונה. חד משה, וחד אהרן, וחד שמואל. ואי תימא שמואל לא משיך (ס"א שמש) בכהונה, אלא אחרא הוה משמש בכהונה, ומנו (דף קמ"ח ע"ב) ירמיהו. לאו הכי, דהא פתיב, (ירמיה א) מן הכהנים אשר (ויחי רמ"ט ע"ב) בענתות. מן הכהנים הוה, אבל לא שמש. ושמואל ביומי דעלי שמש. ומשה זמנא חדא, כל אינון ד' ימי מלואים.

שמואל זכה לנער, דכתיב, (שמואל א א) והנער נער. (שמואל א ב) ושמואל משרת. ובגין דקיימא בהאי דרגא, ודאי איהו כמשה ואהרן. מאן דנטיל להאי נער, וזכי ביה, זכי באינון דרגין עלאין, דקיימן בהו משה ואהרן.

פרובים אינון זהב, כמה דאוקמוה, בגין דנפקי מסטרא דזהב, ולא אתערב בהו כסף, ולא גוון אחרא, ודא איהו גוון זהב ירקרק. במשכן מתערבין גוונין, זהב וכסף למיתך פחדא, למהוי רזא דלעילא בחד. תו נחשת למהוי בהדיהו, ולמיזל ביניהו כל סטרין, לאשתכחא שלימו בכלא פחדא, דכתיב זהב וכסף ונחשת.

דבר אחר זהב וכסף. זהב דאתהדר לכסף, וכסף לזהב, וכלא אתכליל פחדא, ובדוכתא חדא. בתלת גוונין אתהדר, פד אצטריך לחדוותא ולא דינא, זהב. פד אצטריך לרחמי, כסף. פד אצטריך תקפא דדינא, נחשת.

ועל דא אסתפל משה, בעובדא דנחש הנחשת, דכתיב (במדבר כא) ויעש משה נחש נחשת, והוה ידע אתר דהתוכא דזהב בהווא נחשת, בגין דנחש פלישנא דיליה הוא, ואתריה הוה ידע. דהא קודשא בריך הוא לא אמר ליה אלא עשה לך שרף, ואיהו אתא ועבד נחש נחשת, דכתיב ויעש משה נחש נחשת. מאי טעמא.

אלא אתר הוה ידע, ועקרא דמלתא הוה, דהא בקדמיתא פתיב, (במדבר כא) וישלח יי' בעם את הנחשים השרפים, וכתיב (דברים ח) נחש שרף. עקרא דלהון נחש איהו. ובגין דמשה הוה ידע עקרא ושרשא ויסודא מהווא אתר, עבד נחש ואסתמיד עליה. מאי טעמא. בגין דישראל חטאו בלישנהון, דכתיב (במדבר כא) וידבר העם באלהים ובמשה, ועל דא וישלח יי' בעם את הנחשים השרפים. ומשה לא אזל אלא בתר עקרא, ועבד נחש נחשת, בהווא גוונא דאצטריך ליה, דהא אתריה נחשת איהו. וקודשא בריך הוא לא אמר ליה ממה יתעביד, ומשה אסתפל

ועבד ליה מנחשת, כמה דאצטריך לאתריה. מנלן. דכתיב ויעש משה נחש נחשת וישימהו על הנס. מאי על הנס. על ההוא רשימו דאיהו לעילא.

והא תנינן, בכל אתר האי נחש אזלא בתר רזא דאשת חיל, ובעיא אשת זנונים לאתתקנא גרמה פגוונא דילה, ולא יכילת. אשת חיל, ההוא רשימו ואת דילה, איהו את ה', והכי אתחזי לה. אשת זנונים ההוא רשימא ואת דילה איהו פההוא גוונא (נ"א דאצטריך) ולא אתתקן למחוי הכי, ואת דילה ק', (קנ"ב ע"א) את דילה אתתקנא בתקונא דאת ה', (ס"א את ק' בההוא גוונא דה' ולא אתתקנא למחוי הכי את דילה אתתקנא בתקונא דאת ה') פגוונא דקופא אצל בני נשא, דאזלא בתר בני נשא, ולא אתתקן למעבד הכי. פגוונא דא עבד משה ההוא נחש, על ההוא רשימו דאתחזי ליה, ותדיר אתתקן לאבאשא, ועליה חב אדם, ואתתרך מגנתא דעדן, דהוה אתר דיוריה פגוונא דדיורא דלעילא. (אמרו המגיהים בהרבה העתקות נמצאות כתובות כאן השבעה היכלות ושבעה מדורות וכבר נדפסו בפרשת בראשית דף ל"ח כי שם ביתם)

פתיב (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. אמר רבי יוסי, ההוא אור אתגניז ואיהו אנדמן לגבי צדיקיא לעלמא דאתי. כמה דאוקמוה, דכתיב, (תהלים צז) אור זרוע לצדיק. לצדיק ודאי סתם. וההוא אור לא שמש בעלמא, בר יומא קדמאה. ולבתר אתגניז, ולא שמש יתיר.

דף קמ"ט ע"א

רבי יהודה אומר, אלמלי אתגניז מכל (דף קמ"ט ע"א) וכל, לא קאים עלמא אפילו רגעא חדא, אלא אתגניז ואזדרע פהאי זרעא דעביד תולדין וזרעין ואיבין, ומניה אתקיים עלמא. ולית לך יומא, דלא נפיק מניה בעלמא, ומקיים פלא דביה זן קודשא בריך הוא עלמא. ובכל אתר דלעאן באורייתא בליליא, חד חוטא נפיק מההוא אור גניז, ואתמשיך על אינון דלעאן בה, חדא הוא דכתיב, (תהלים מב) יומם יצוה יי' חסדו ובלילה שירה עמי. והא אוקימנא. יומא דאתקם משכנא לתתא, מה פתיב (שמות מ) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד פי שכן עליו הענן. מאי הענן. חד חוטא הוה (נ"א עמודא דעננא) מההוא סטרא דאור קדמאה, דנפק בחדוה בכלא (דכלה), עאלת למשכנא דלתתא. ומההוא יומא (קדמאה). לא אתגלי, אבל שמושא קא משמש בעלמא, ואיהו מחדש בכל יומא עובדא דבראשית.

רבי יוסי הוה לעי באורייתא, והוה עמיה רבי יצחק ורבי חזקיה. אמר רבי יצחק, הא חמינן דעובדא דמשכנא, פגוונא דעובדא דשמים וארץ, והא אתערו

חברייא ברזין דלהון זעירו, דלא יכיל בר נש למיכל בפומיה, ולמישט ידיה לגו פומיה ולמבלע.

אמר רבי יוסי, מלין אלין נסלק לון לגו (נ"א לגביה) בוצינא קדישא, דאיהו מתקן תבשילין מתיקין, כמה דאתקין לון עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, ואיהו אתקין תבשילין, דלית בהו אתר, למיתי אחרא, למשדי בהו מלחא. ותו, דיכיל בר נש למיכל ולמשתי ולא שלמא פרסוי מפל עדונין דעלמא ולא שתארא, וביה יתקיים, (מלכים ב ד) ויתן לפנייהם ויאכלו ויותירו כדבר יי'.

פתח ואמר, (מלכים א ה) ויי', נתן חכמה לשלמה כאשר דבר לו ויהי שלום בין חירם ובין שלמה ויכרתו ברית שניהם. האי קרא הא אתמר בכמה דוכתי. אבל ויי', אסתפמותא דלעילא ותתא פחדא. ויי' איהו ובי דיניה. נתן חכמה, נתן: כמאן דיהיב נבובזא ומתנה לרחימיה. כאשר דבר לו, שלימו דחכמתא, בעותרא, ובשלטנו, הדא הוא דכתיב כאשר דבר לו.

ויהי שלום בין חירם ובין שלמה, מאי טעמא. בגין דהו ידעי דא לדא, סתימו דמלין דהו אמרי, ובני נשא אחרנין לא הו ידעי לאסתפלא ולמנדע בהו כלל, ובגינייהו, אתהדר חירם לאודאה לשלמה בכל מלוי.

שלמה מלכא, אסתפל ויהו חמי, דהא אפילו בהווא דרא, דהוה שלים מפל דרין אחרנין, לא הוה רעותא דמלכא עלאה, דיתגלי חכמה כל כף על ידיה, (נ"א ולא אתגליא) דאתגלי אורייתא דהוה סתימא בקדמיתא, ופתח לה פתחין. ואף על גב דפתח, סתימין אינון, בר לאינון חפימין דזכו, ומתגממי בהו, ולא ידעי למפתח בהו פומא. ודרא דא דרבי שמעון שריא בגויה, רעותא דקודשא בריך הוא בגיניה דרבי שמעון, דיתגליין מלין סתימין על ידוי.

אבל תוהנא על חפימי דרא, היך שבקין אפילו רגעא חדא, למיקם קמי דרבי שמעון למלעי באורייתא, בעוד דרבי שמעון קאים בעלמא, אבל בדרא דא לא יתנשי חכמתא מעלמא, ווי לדרא כד יסתלק איהו, וחפימין יתמעטון, וחכמתא יתנשי מעלמא.

אמר רבי יצחק, ודאי הכי איהו, דהא יומא חד הוינא אזיל עמיה בארחא, ופתח פומיה באורייתא, וחמינא עמודא דעננא נעיץ מעילא לתתא, וחד זיהרא זהיר גו עמודא. דחילנא דחילו סגי אמינא זכאה איהו בר נש, דהכי אנדמן ליה בהאי עלמא.

סדר הלימוד ליום כה שבט [יום 146 בשנה]

דף קמ"ט ע"ב

מה פתיב ביה במלשה, (שמות לג) וראה כל העם את עמוד הענן עומד פתח האהל וקם כל העם והשתחוו איש פתח אהלו. יאות הוא למשה, דאיהו נביאה מהימנא עלאה על כל נביאי עלמא, ודרא ההוא דקבילו אורייתא על טורא דסיני, וחמו כמה נסין וכמה גבוראן במצרים ועל ימא. אבל הכא בדרא דא, זכותא עלאה דרבי שמעון קא עביד, לאתחזאה נסין על ידוי. (דף קמ"ט ע"ב) (שמות כה) ותכלת, אמר רבי יצחק, תכלת מההוא נוניא דימא דגינוסר, דאיהו בעדביה דזבולון. ואצטריך גוונא דא לעובדא דמשכנא לאתחזאה האי גוון.

פתח ואמר, (בראשית א) ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים. האי רקיע אתברי בשני, דעובדא דא מסטרא דשמאלא איהו. וביומא תניינא דאיהו סטר שמאלא, אתברי ביה גיהנם, דאיהו נפיק מגו התוכא דנורא דשמאלא, וביומא אצטבע בה גוון תכלא, דאיהו כורסייא דדינא.

ונטיל האי יומא מים דהו מסטרא דימינא, ואינון מים דהו מסטרא דימינא, לא אתגלו אלא ביום שני. ביומא דיליה, לא אתגלי מים, אלא אתחלק, בגין דאתכליל דא בדא, ואתבסם דא בדא. אור דיומא קדמאה, נהירו קדמאה מפל שיתא נהורין איהו. והאי אור בסטרא דאשא הוה, דכתיב, (ישעיה י) והיה אור ישראל לאש. וההוא אור דישראל מסטרא דימינא הוה, אתכליל באשא.

ויומא קדמאה מאינון שיתא יומין, מים איהו, ולא שמש עובדא דמים, אלא עובדא דאור, דאיהו מסטרא דאש, דאיהו יום שני. לאתחזאה דקודשא בריך הוא לא ברא עלמא, אלא על שלום, ובארח שלום הוה כלא. יומא קדמאה כל מה דעבד, מסטרא דחבריה עבד. יומא תניינא בסטרא דיומא קדמאה עבד ההוא אומנא, ושמש בה, דכל חד שמש בעובדא דחבריה, לאתחזאה, דהא אתכלילו דא בדא. יומא תליתאה, הוה בסטרא דתרווייהו, וביה הוה ארגמן, ועל דא כתיב, פי טוב פי טוב תרי זמני ביומא תליתאה.

תכלת, דא יומא תניינא, אצטבע בב' גוונין סומק ואוכם. ותכלת, סומק איהו דיליה, מיומא תניינא ממש, כעין גוון אשא, ודא איהו אלהים, וירית גוון דדהבא, דכלא גוונא חדא. תכלתא נפיק מגו ההוא גוון סומק, וכד נחית לתתא, אתרחק גוון סומק, ועאל גו ההוא אתר דאיהו ימא, ואצטבע גוון תכלא. ההוא

סומקא עייל גו ימא, ואתחלש גוון דיליה, ואתהדר תכלא, ודא איהו אלהים, אבל לא איהו תקיפא כקדמאה.

אוכם, גוון דא נפיק מהתוכא דסומקא, כד אתהתך ואתחלש לתתא בהתוכא דזוהמא, ונחית לתתא, ונפיק מההוא זוהמא גוון סומק, מזוהמא תקיפא, ומגו זוהמא תקיפא, אתהדר לאוכם. וכלא מההוא סומקא קדמאה (ס"א עלאה) אתהתך. וכל דא אתברי בשני, והאי אקרי אלהים אחרים.

האי אוכם איהו חשוף יתיר, דלא אתחזי גוון דיליה מגו חשוכא. בוצינא קדישא הכי אמר, דהאי גוון אוכם חשוף, באן אתר אצטבע. אלא כד תהוא סומקא אתהתך בגו תכלא, ואתערבו גוונין, אתהתך התוכא דזוהמא לגו תהומי, ואתעביד מתמן רפש וטיט. כמה דאת אמר (ישעיה נז) ויגרשו מימיו רפש וטיט. ומגו תהוא טינא דתהומי, נפק תהוא חשוף דאיהו אוכם, ולא אוכם אלא חשוף יתיר, הדא הוא דכתיב, (בראשית א) וחשך על פני תהום. אמאי אקרי חשך, בגין דגוון דיליה חשוף, ואחשיך אנפי ברין. ודא איהו סומק ואוכם, ובגין דא לא כתיב בשני כי טוב.

דף ק"נ ע"א

ואי תימא, והא פתיב (בראשית א) והנה טוב מאד דא מלאך המות, והכא אמרת דלא אתמר בגיניה כי טוב. אלא רזא דרזין הכא, דהא ודאי מלאך המות איהו טוב מאד. מאי טעמא. בגין דהא כל בני עלמא ידעי דימותון ויתהדרון לעפרא, וסגי אין אינון דמהדרי בתיבתא למאריהון, בגין דחילו דא, ודחלי למחטי קמיה. סגי אין דחלי מן מלכא, מגו דתליא רצועה לקמיהו. כמה טבא תהיא רצועה לגבי בר נש, דעבדת לון טבין וקשיטין, ומתקנין בארחהו כדקא יאות. ועל דא והנה טוב מאד. מאד ודאי. (דף ק"נ ע"א) רזא דרזין, דאוליפנא מגו בוצינא קדישא והנה טוב, דא מלאך חיים. מאד, דא מלאך המות, דאיהו יתיר. אמאי מלאך המות איהו טוב מאד. אלא כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, כלא הוה מתתקן עד לא ייתי אדם, דאיהו מלכא דהאי עלמא. פיון דאתברי אדם, עבד ליה מתתקן בארץ קשוט, הדא הוא דכתיב, (קהלת ז) אשר עשה האלהים את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים, עבד ליה ישר, ולבתר סרת, ואטריד מגנתא דעדן.

גן עדן איהו בארעא, נטיע באינון נטיען דנטע ליה קודשא בריך הוא, כמה דאת אמר (בראשית ב) ויטע יי' אלהים גן בעדן מקדם, איהו נטע ליה בשמא שלים, כגוונא עלאה לעילא. וכל דיוקנין עלאין פלהו, מרקמן ומתצירין בהאי גן

עֲדָן דְּלַתְתָּא, וְתַמְן אֵינּוֹן פְּרוּבִים. לָאוּ אֵינּוֹן גְּלִיפִין בְּגְלִיפּוּי דְּבְנֵי נֶשֶׁא מְדַהְבָּא אוּ מְמַלְה אַחְרָא, אֲלֵא כְּלֵהוּ נְהוּרִין דְּלַעֲיָלָא, גְּלִיפִין וּמְתַצִּירִין בְּצִיּוּרָא מְרַקְמָא, עוּבְדֵי יְדֵי אֹמְנָא דְשָׂמָא שְׁלִים דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכְלֵהוּ מְחַקְקוֹן תַּמְן. וְכֵל דִּיּוֹקְנִין וְצִיּוּרִין דְּהָאֵי עֲלֵמָא, כְּלֵהוּ מְתַצִּירִין תַּמְן, וְגְלִיפִין וּמְתַחְקְקוֹן תַּמְן, כְּלֵהוּ כְּגוּוֹנָא דְּהָאֵי עֲלֵמָא.

וְאַתְרָא דָּא אֵיהוּ מְדוּרָא לְרוּחִין קְדִישִׁין, בֵּין אֵינּוֹן דָּאֲתוּ לְהָאֵי עֲלֵמָא, בֵּין אֵינּוֹן דְּלֵא אֲתוּ לְהָאֵי עֲלֵמָא, וְאֵינּוֹן דְּזַמִּינִין לְמִיתֵי לְהָאֵי עֲלֵמָא. כְּלֵהוּ רוּחִין מְתַלְבְּשִׁין בְּלְבוּשִׁין וְגוֹפִין וּפְרָצוּפִין כְּגוּוֹנָא דְּהָאֵי עֲלֵמָא, וּמְסַתְּפִין תַּמְן בְּזִיו יְקָרָא דְּמֵאֲרִיהוֹן, עַד דָּאֲתִיִּין לְהָאֵי עֲלֵמָא.

בְּשַׁעְתָּא דְּנַפְקֵי מִתַּמְן, לְמִיתֵי לְהָאֵי עֲלֵמָא, מְתַפְּשִׁין אֵינּוֹן רוּחִין, מֵהֵהוּא גוּפָא וּלְבוּשָׁא דְּתַמְן, וּמְתַלְבְּשִׁין בְּגוּפָא וּבְלְבוּשָׁא דְּהָאֵי עֲלֵמָא, וְעוּבְדִין דִּיּוֹרִיהוֹן בְּהָאֵי עֲלֵמָא, בְּלְבוּשָׁא וְגוּפָא דָּא, דָּאֵיהוּ מְטַפָּה סְרוּחָה.

וְכַד מְטִי זַמְנִיה לְמִיתָךְ וּלְנַפְקָא מֵהָאֵי עֲלֵמָא, לָא נִפִּיק עַד דְּהָאֵי מְלֵאךְ הַמּוֹת אֲפֻשִׁיט לִיה לְבוּשָׁא דְּגוּפָא דָּא. פִּיּוֹן דָּאֲתַפְּשִׁט הָאֵי גוּפָא מֵהֵהוּא רוּחָא, עַל יְדֵי דְּהֵהוּא מְלֵאךְ הַמּוֹת, אֲזֵלָא וּמְתַלְבְּשָׁא בְּהֵהוּא גוּפָא אַחְרָא דְּבַגְנָתָא דְּעַדָּן, דָּאֲתַפְּשִׁיט כַּד אֲתִי לְהָאֵי עֲלֵמָא. וְלִית חֲדוּ לְרוּחָא, בְּרַ בְּהֵהוּא גוּפָא דְּתַמְן, וְחֲדֵי עַל דָּאֲתַפְּשִׁט מֵהָאֵי גוּפָא דְּהָאֵי עֲלֵמָא, וְאַתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשָׁא אַחְרָא שְׁלִים, כְּגוּוֹנָא דְּהָאֵי (נ"א דֵּהוּא) עֲלֵמָא, וּבִיה יְתִיב וְאֲזִיל וְאֲסַתְּפֵל לְמַנְדַּע בְּרוּזִין עֲלָאִין, מַה דְּלֵא יְכִיל לְמַנְדַּע וְלֵאֲסַתְּפֵלָא בְּהָאֵי עֲלֵמָא בְּגוּפָא דָּא.

וְכַד אֲתַלְבֵּשֶׁת נְשַׁמְתָּא בְּהֵהוּא לְבוּשָׁא דְּהֵהוּא עֲלֵמָא, כְּמַה עֲדוּנִין, כְּמַה כְּסוּפִין דִּילָה תַּמְן. מַה גְּרִים לְגוּפָא דָּא, לְאַתְלַבֵּשָׁא בִּיה רוּחָא. הוּי אֵימָא הֵהוּא דָּאֲפֻשִׁיט לִיה לְבוּשִׁין אֲלִין. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד טִיבוּ עִם בְּרִיִּין, דְּלֵא אֲפֻשִׁיט לִיה לְבַר נֶשׁ לְבוּשִׁין אֲלִין, עַד דָּאֲתַקִּין לִיה לְבוּשִׁין אַחְרָנִין יְקִירִין וְטִבִּין מֵאֲלִין.

בְּרַ לְאֵינּוֹן חִיבֵי עֲלֵמָא, דְּלֵא אֵהְדְרוּ בְּתִיּוּבְתָא שְׁלִמְתָא לְמֵאֲרִיהוֹן, דְּעֲרִטִילָאִין אֲתוּ לְהָאֵי עֲלֵמָא, וְעֲרִטִילָאִין יְתוּבוּן תַּמְן. וְנִשְׁמְתָא אֲזֵלָא בְּכְסוּפָא לְגַבֵּי אַחְרָנִין, דְּלִית לָהּ לְבוּשִׁין פְּלֵל, וְאַתְדַּנְתָּ בְּהֵהוּא גִיְהָנִם דְּבֵאֲרַעָא, מְגוּ הֵהוּא אֲשָׁא דְּלַעֲיָלָא. וְאִית מְנַהוֹן דְּמִצְפָּצְפִי וְסִלְקִי, וְאֲלִין אֵינּוֹן חִיבֵי עֲלֵמָא, דְּחֻשְׁבֵי בְּלְבִיִּיהוּ תְּשׁוּבָה, וּמִיתוּ, וְלֵא יְכִילוּ לְמַעְבַּד לָהּ. אֲלִין אֲתַדְּנוּ תַּמְן בְּגִיְהָנִם, וְלְבַתֵּר מִצְפָּצְפִי וְסִלְקִין.

דף ק"נ ע"ב

חמי כמה רחמנותא דקודשא בריך הוא עם ברייהו, דאפילו דאיהו חייבא יתיר, והרהר תשובה, ולא (ויקרא ר"כ ע"ב) יכיל למעבד תשובה, ומית, האי בודאי, מקבל עונשא, עד דאזיל בלא תשובה. לבתר ההוא רעותא דשוי למעבד תשובה, לא אעדיאת מקמי מלכא עלאה, וקודשא בריך הוא אתקין לההוא חייבא דוכתא, במדורא דשאל, ותמן מצפצפא תשובה. דהא ההוא רעותא נחית מקמי קודשא בריך הוא, ותבר כל גזיזין (ס"א לבתר דקביל עונשיה ההוא רעותא טבא דשוי ההוא חייבא למעבד תשובה סלקא קמי מלכא עלאה ולא אעדיאת מתמן עד דקודשא בריך הוא אתקין לההוא חייבא דוכתא במדורת שאל וכדין ההוא ריעותא נחתא מקמי קודשא בריך הוא ותברת כל גזיזין) דתרעי מדורי גיהנם, ומטי לההוא אתר דההוא חייבא תמן, ובטש ביה, ואתער ליה ההוא רעותא כמלקדמין. וכדין מצפצפא (דף ק"ג ע"ב) ההיא נשמתא, לסלקא מגו מדורא דשאל.

ולית רעותא טבא דיתאביד מקמי מלכא קדישא. ובגין כך, זכאה איהו מאן דמהרהר הרהורין טבין לגבי מאריה, דאף על גב דלא יכיל למעבד לון, קודשא בריך הוא סליק ליה רעותיה כאילו עביד. דא לטב. אבל רעותיה לביש, לא. בר הרהורא דכוכבים ומזלות, והא אוקמוה חברייא.

אינון דלא הרהרו תשובה, נחתי לשאל, ולא סלקי מתמן לדרי דרין. עלייהו כתיב, (איוב ז) כלה ענן וילך פן יורד שאל לא יעלה. על קדמאי כתיב (שמואל א ב) יי ממית ומחיה מוריד שאל ויעל.

אמר רבי יהודה, דינא דעונשי דגיהנם, הא אוליפנא, דאיהו למידן תמן לחייבא, על מה אתדנו בנורא דגיהנם. אלא גיהנם איהו נור דליק יממי ולילי, כגוונא דחייבא מתחממן בנורא דיצר הרע, למעבר על פתגמי אורייתא. בכל חמומא וחמומא דינון מתחממן ביצר הרע, הכי אתוקד נורא דגיהנם.

זמנא חדא לא אשתכח יצר הרע בעלמא, דאעילו ליה גו גושפנא דפרזלא, בנוקבא דתהומא רבא. וכל ההוא זמנא, כבה נורא דגיהנם, ולא אתוקד כלל. אהדר יצר הרע לאתריה, שארו חייבי עלמא לאתחממא ביה, שארי נורא דגיהנם לאתוקדא, דהא גיהנם לא אתוקד אלא בחמימו דתוקפא דיצר הרע דחייבא. ובההוא חמימו, נורא דגיהנם אתוקד יממי ולילי, ולא שכיך.

שבעה פתחין אינון לגיהנם, ושבעה מדורין אינון תמן. שבעה זיגי חייבין אינון: רע. בליעל. חוטא. רשע. משחית. לץ. יהיר. וכלהו לקבלייהו אית מדורין לגיהנם, כל חד וחד פדקא חזי ליה. וכפום ההוא דרגא דחטא ביה ההוא חייבא, הכי יתבין ליה מדורא בגיהנם.

ובכל מדורא ומדורא, אית מלאך ממנא על ההוא אתר, תחות ידא דדומה. וכמה אלה ורבוא עמיה, דדיינין לון לחייביא, כל חד וחד כמה דאתחזי ליה בההוא מדורא דאיהו תמן. (ס"א אשא דגיהנם דלעילא, מטי להאי גיהנם דלתתא) אשא דגיהנם לתתא, מטי מגו אשא דגיהנם דלעילא, ומטי להאי גיהנם דלתתא, ואתוקד, בההוא אתערד דחמימו דחייביא, דקא מחמימי גרמייהו גו יצר הרע, וכל אינון מדורין דליקין תמן.

אתר אית בגיהנם, ודרגין תמן דאקרון (רנ"ב ע"א, רס"ה ב', פנחס רנ"ח ע"א) צואה רותחת, ותמן איהו זוהמא דנשמתי, אינון דמתלכלכן מפל זוהמא דהאי עלמא. ומתלבנן וסלקין, ואשתארת ההוא זוהמא תמן, ואינון דרגין בישינ דאתקרון צואה רותחת, אתמנן על ההוא זוהמא. ונורא דגיהנם שלטא, בההוא זוהמא דאשתארת.

ואית חייבין, אינון דמתלכלכן בחובייהו תדיר, ולא אתלבנן מנייהו, ומיתו בלא תשובה, וחטו והחטיאו אחרנין, והוו קשי קדל תדיר, ולא אתברו קמי מאריהון בהאי עלמא. אלין (וישב ק"צ ע"ב) אתדנו תמן בההוא זוהמא, ובההיא צואה רותחת, דלא נפקין מתמן לעלמין. אינון דמחבלין ארחייהו על ארעא, ולא חששו ליקרא דמאריהון בהאי עלמא, כל אינון אתדנו תמן לדרי דרין, ולא נפקי מתמן.

בשפתי ובירחי ובזמני ובחגי, בההוא אתר נורא אשתכך, ולא אתדנו, אבל לא נפקי מתמן, כשאר חייבין דאית להו נייחא. כל אינון דמחללי שבתות וזמני, ולא חיישי ליקרא דמאריהון כלל, בגין למטר לון, אלא מחללי בפרהסיא, כמה דאינון לא נטרי שפתי וזמני בהאי עלמא, הכי נמי לא נטרין ליה בההוא עלמא, ולית לון נייחא.

אמר רבי יוסי, לא תימא הכי, אלא נטרי שפתי וזמני תמן בגיהנם בעל פרחייהו. אמר רבי יהודה, אלין אינון עובדי כוכבים ומזלות, דלא אתפקדו, דלא נטרי שבת בהאי עלמא, נטרי ליה תמן בעל פרחייהו.

דף קנ"א ע"א

בכל מעלי שבתא כד יומא אתקדש, כרוזין (דף קנ"א ע"א) אזלין בכל אינון מדורין דגיהנם: סליקו דינא דחייביא, דהא מלכא קדישא אתיא, ויומא אתקדש, ואיהו אגין על כלא. ומיד דינין אסתלקו, וחייביא אית לון נייחא. (וכל אינון מחללי שבתות וזמני בפרהסיא דינין סלקין מנייהו) (נ"א ואפילו עובדי כוכבים ומזלות דלא אתפקדו למיטר שפתי וזמני תמן נטרין בעל כרחם) אבל נורא דגיהנם לא אשתכך, מעלייהו

דלא נטרי שבת לעלמין. וכל חייבי גיהנם שאלי עליהו, מאי שנא אלין דלית לון נייחא, מפל חייבין דהכא. אינון מאריהון דדינא תייבין לון, אלין אינון חייבין דכפרו ביה בקודשא בריך הוא, ועברו על אורייתא פלא, בגין דלא נטרו שבת תמן, בגין כף לית להו נייחין לעלמין.

ואינון חייבין פלהון, נפקין מדוכתייהו, ואתייהיב לון רשו למיהך למחמי בהו. ומלאך חד די שמייה סנטריאל, אזיל ואפיק לההוא גופא דלהון, ועייל ליה לגיהנם, לעיניהון דחייביא, וחמן ליה דסלקא תולעין, ונשמטא לית לה נייחא בנורא דגיהנם. וכל אינון חייביא דתמן, סחרין לההוא גופא, ומכריזי עליה, דא איהו פלניא חייבא, דלא חייש ליקרא דמאריה, כפר ביה בקודשא בריך הוא, וכפר בכל אורייתא פלא, ווי ליה, טב דלא יתברי, ולא ייתי לדינא דא, ולכסופא דא, הדא הוא (רי"ב ע"א) דכתיב, (ישעיה 10) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר. פי תולעתם לא תמות, מן גופא. ואשם לא תכבה, מן נשמטא. והיו דראון לכל בשר, והיו די ראון, עד דכל חייבין דגיהנם דתמן, יימרון, די ראיה דא.

רבי יוסי אמר, ודאי הכי הוא, בגין דשבת איהו לקבל אורייתא פלא, ואורייתא איהי אש, בגין דעברו על אש דאורייתא, הא אש דגיהנם דליק, דלא שכיף מעלייהו לעלמין.

אמר רבי יהודה, לבתר כד נפיק שבתא, אתי ההוא מלאך, ומחדר ההוא גופא לקבריה, ואתדנו תרווייהו, דא לסטריה ודא לסטריה. וכל דא, בעוד דגופא קיימא על בורייה, דהא פיון דגופא אתאפל, לית ליה לגופא פל אלין דינין, וקודשא בריך הוא (תהלים עח) לא יעיר פל חמתו כתיב ביה.

פל חייבין דעלמא, בעוד דגופא שלים בכל שייפוי גו קברא, אתדנו גופא ורוחא, פל חד דינא פדקא חזי ליה. פיון דגופא אתעפל, דינא דרוחא אשתכף. מאן דאצטריך לנפקא, נפיק. ומאן דאצטריך למהוי עלייהו נייחא, אית לון נייחא. ומאן דאצטריך למהוי קטמא ועפרא תחות רגלי דצדיקיא. פל חד וחד, פדקא חזי ליה, אתעביד ליה.

ועל דא, כמה טב לון, בין לצדיקי, בין לחייבי, למהוי גופא דלהון דביק בארעא, ולא תעפלא גו עפרא לזמן קריב, ולא למהוי בקיומא פל ההוא זמנא סגי, בגין לאתדנא גופא ונפשא ורוחא תדיר. דהא לית לך פל צדיק וצדיק בעלמא, דלית ליה דינא דקברא. בגין דההוא מלאך דממנא על קברי, קאים על גופא, ודן ליה בכל יומא ויומא. אם לצדיקים כף, לחייבים על אחת כמה וכמה.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

ובזמנא דגופא אתעפל ואתבלי בעפרא, הא דינא אשתכך מכלא, בר מאינן
חסידי קיימין דעלמא, דאינן אתחזון לסלקא נשמתהון ליהווא אתר עלאה
דאתחזי לון, וזעירין אינן בעלמא.

כל אינן מתין דעלמא, כלהו מתין על ידי דמלאכא מחבלא, בר אינן דמתין
בארעא קדישא, (וכולהו מתין על ידי דמלאכא מחבלא דאיהו מלאך המות, וכל אינן מתין
די בארעא קדישא) לא מתין על ידי, אלא על ידי דמלאכא דרחמי דשליט
בארעא.

אמר רבי יצחק, אי הכי, מאי שבחא איהו למשה ולאהרן ומרים, דכתיב בהו
(במדבר לג דברים לה) על פי יי, דאלין לא מיתו על ידי דההוא מלאך מחבלא,
ואת אמרת, דכולי עלמא אינן דמיתו בארעא דישראל, לא מתין על ידי דדא.

סדר הלימוד ליום כט שבט [יום 147 בשנה]

דף קנ”א ע”ב

אמר (דף קנ”א ע”ב) ליה, הכי הוא ודאי, ושבתא דמשה אהרן ומרים, הוה יתיר מכל בני עלמא, דאינון מיתו לבר מארעא קדישא, דמשה אהרן ומרים לבר מארעא קדישא מיתו, וכלהו מיתו על ידי דההוא מחבלא, בר אינון משה ואהרן ומרים, דלא מיתו אלא על ידי דקודשא בריך הוא. אבל אינון דמתין בארעא קדישא, לא מתין על ידי דההוא מחבלא, דהא ארעא קדישא לא קיימא ברשו אחרא, אלא ברשו דקודשא בריך הוא בלחודוי.

ועל דא פתיב, (ישעיה כו) יחיו מתיך נבלתי יקומון הקיצו ורננו שוכני עפר וגו'. יחיו מתיך, אלין דמתין בארעא קדישא, דאינון מתין דיליה, ולא מאחרא, דלא שלטא תמן סטרא אחרא כלל, ועל דא פתיב מתיך. נבלתי יקומון, אינון דמיתו בארעא נוכראה אחרא, על ידי דההוא מחבלא.

ועל דא אקרון נבלה, מה נבלה מטמאה במשא, אוף אינון דמתין לבר מארעא קדישא, מטמאין במשא. (נ”א במגע) ועל דא אינון נבלה. כל שחיטה דאיפסיל, אקרי נבילה, בגין שחיטה הא איהי מסטרא אחרא, ומיד דאיפסיל שריא עלה סטרא אחרא. ובגין דאיהי דיליה, ושריא עלה אקרי נבלה. ורזא דא (ס”א כשמו כן הוא) נבל הוא, (שמואל א כה) ונבל שמו ונבלה עמו.

ועל דא בכל אתר דאיהו שריא, אקרי נבלה. מנוול דא לא שריא, אלא באתר פסילו, ועל דא שחיטה דאפסיל, הא דיליה הוא, ואקרי על שמיה. ובגין כך, מתין דאינון לבר מארעא קדישא, תחות רשו אחרא, ושריא עליהו סטרא אחרא, אקרון נבלה.

הקיצו ורננו שוכני עפר, שוכני, דיירין דמיכין, ולא מתין. ומאן אינון. דמיכין דחברון, דאינון לא מתין, אלא דמיכין. ועל דא פתיב בהו גויעה, פמאן דגווע, ואית ביה קיומא לאנערא. אוף הכי אינון ד’ זוגי דחברון, דמיכין אינון ולא מתין, וכלהו קיימו בקיומיהו באינון גופין דלהון, וידעי סתרין גניזין, יתיר משאר בני נשא. גניזין הוו תמן גו פתחא דגן עדן אינון גופין דלהון, ואלין אינון שוכני עפר. ועל דא כל אינון דנפקו נשמתיהו בארעא קדישא, לא נפיק על ידי דההוא מחבלא, ולא שלטא תמן, אלא על ידי דמלאכא דרחמי, דארעא קדישא קיימא בעדביה.

אתר אית בישובא, דלא שלטא ביה ההוא מחבלא, ולא אתייהב ליה רשו לאעלא תמן, וכל אינון דדיירי תמן, לא מתין, עד דנפקין לבר מקרתא. ולית לך בר נש מפל דדיירין תמן, דלא מתין, וכלהו מתין כשאר בני נשא, אבל לא במתא. מאי טעמא. בגין דלא יכלין למיתב תדיר במתא, אלא אלין נפקין, ואלין עאלין, ועל דא פלהו מתין.

מאי טעמא לא שלטא תמן ההוא מלאך מחבלא. אי תימא דלא קיימא ברשותיה, הא ארעא קדישא דלא קיימא ברשו אחרא, ומתין, בההוא אתר אמאי לא מתין. אי תימא בגין קדושה, לית אתר בקדושה בכל ישובא פגוונא דארץ ישראל. ואי תימא, בגין ההוא גברא דבני לה. כמה בני נשא הוו דזכותיהון יתיר מדיליה. אמר רבי יצחק, אנא לא שמענא ולא אימא.

אתו שאילו ליה לרבי שמעון, אמר לון, ודאי ההוא אתר לא שלטא עליה מלאך המות, וקודשא בריך הוא לא בעי דבההוא אתר ימות בר נש לעלמין, ואי תימא, דקדם לכן בההוא דוכתא, עד לא אתבני, מיתו ביה בני נשא, לאו הכי. אלא מימא דאתברי עלמא, אתתקן ההוא אתר, לקיימא, ורזא דרזין הכא, לאינון דמסתכלי ברזא דחכמתא.

דף קנ"ב ע"א

כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, ברא ליה ברזא (מקץ ר"ד ע"א) דאתון, ואתגלגלו אתון, וברא עלמא, בגלופי דשמא קדישא. אתגלגלו אתון, ואסחרו עלמא בגלופי וכד אתגלי ואתפשט עלמא ואתברי, והוו אתון סחרן למברי, אמר קודשא בריך הוא דיסתיים ביו"ד, אשתארת את ט' (נ"א יתגלגלו אתון, ואסחרו עלמא בגלופא דשמא קדישא וכד אתגלגלו אתון והוו סחרן למברי, אמרו קודשא בריך הוא די יסתיים ביו"ד, אשתארת את ט' בלחודהא) בההוא דוכתא, (דף קנ"ב ע"א) תליא באוירא, פיון דאמר קודשא בריך הוא די יסתיים ביו"ד, אשתארת את ט"ת בלחודהא תליא באוירא על גפי ההוא דוכתא ט"ת, איהו את, דנהירו חייך, בגין פה, מאן דחמי ט"ת בחלמיה, סימנא טבא הוא ליה, וחייך אתתקנו ליה. ועל דא בגין דהוה ט' תליא על גפי ההוא אתר, לא שלטא ביה מותא.

כד בעא קודשא בריך הוא לקיימא עלמא, זריק חד צרורא גו מיא, גליף ברזא דע"ב (נ"א דכ"ב) אתון, ומתמן שארי למיהך ההוא צרורא, ולא אשפח אתר לאתקיימא ביה, בר ארעא קדישא, (נ"א בני מקדשא) ומיא הוו אזלין אבתריה, עד דמטא ההוא צרורא תחות המזבח, ותמן אשתקע, ואתקיים כל עלמא.

וְאִי תִימָא, אִי הָכִי דְבַהּוּא אַתְר שְׁרִיין חַיִּים, אָמַאי לָא אַתְבְּנִי תַמְן בִּי מְקַדְשָׁא, לְמִיּהֵב חַיִּין לִיתְבָּהָא. אֶלָּא הֵכָא בַּהּאִי אַתְר אַתְקִיִּים בְּגִין אַתְ חַד דְשָׁרְיָא עָלֶיהָ. בְּבִי מְקַדְשָׁא כָּל אַתּוּן כְּלָהוּ שְׂרָאן בֵּיתָ, וּבַהּוּ אַתְבְּרִי אִיהוּ בְּלַחֲדוּדִי, כְּגוּוּנָא דְכָל עֲלָמָא.

וְתוּ, דְאַרְעָא קַדִּישָׁא (נ"א בבי מקדשא) יְהִיב חַיִּין וְכַפְרָה לִיתְבָּהָא בְּהַהוּא עֲלָמָא, וְאַתְר דָּא לָאוּ הָכִי, יְהִיב חַיִּין לְהַהוּא אַתְר בַּהּאִי (בראשית נ' ע"א, לקמן ר"ל ע"א) עֲלָמָא, וְלֹא בְּעֲלָמָא דְאַתִּי. וּבִי מְקַדְשָׁא בַּהּפּוּכָא מְתַמָּן, בְּגִין דְאִית חוּלְקָא לְיִשְׂרָאֵל בְּהַהוּא עֲלָמָא, וְלֹא בְּעֲלָמָא דָּא. וְעַל דָּא קִיִּימָא בִּי מְקַדְשָׁא לְכַפְרָא חוּבִין, וְלְמִזְפִּי לֹון לְיִשְׂרָאֵל לְעֲלָמָא דְאַתִּי.

תָּא חֲזִי, טִי"ת נְהִירוּ דְחַיִּין בְּכָל אַתְר, וְעַל דָּא פְּתַח בַּהּ קָרָא כִּי טוֹב. דְכַתִּיב, (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב. מִהָאִי אַתְ, (נ"א מאתר דא) עָרִיק מְלֶאכָא מְחַבְּלָא. לָא תִימָא עָרִיק, אֶלָּא דְלָא אַתִּיּהִיב לִיה רִשׁוּ לְאַעְלָא תַמְן.

אַתְ דָּא מְשַׁנְיָא מֵאַתְ ק', ק' לָא מְתִיּשְׁבָא (נ"א מאת ח', ח' לא מתישבא) כְּלָל בְּדוּכְתָא בְּעֲלָמָא, וְסִימְנָךְ (תהלים קמ) אִישׁ לְשׁוֹן בַּל יִכּוֹן בְּאַרְצָךְ אַתְ טִי"ת אַתִּיּשְׁבָא בְּכָל דוּכְתָא, וְאַתְתְּקַנְתָּ לְאַתִּיּשְׁבָא כְּדָקָא יְאוּת, וּבְגִין כְּךָ בְּכָל דוּכְתָא דְאַתְ ט' תַמְן, לִית יְשׁוּבָא לְאַתְ ק' תַמְן לְאַתִּיּשְׁבָא בֵּיתָ. וְעַל דָּא אַתְר דָּא לָא שְׁלֵטָא בֵּיתָ כְּלָל סְטְרָא אַחְרָא, וְיְהִיב חַיִּים דְהָאִי עֲלָמָא לִיתְבִּי תַחֲוּתִיהָ דְאַתְ דָּא, וְלָא יְפוּק לְבַר, וְכַד נְפִיק לְבַר, אִית רִשׁוּ לְסְטְרָא אַחְרָא לְשְׁלֵטָאָה בֵּיתָ. כְּמָה דְאַתְ דָּא שְׁלֵטָא בְּאַתְר דָּא, הָכִי נְמִי שְׁלֵטָא אַתְ אַחְרָא בְּאַתְר דְגִיּהֲנָם, וּמֵאַן אִיּהִי, (ק"פ ע"ב) אַתְ ק'.

וּבְסַפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סְבָא, הֵכָא אֵינּוּן תְּרִין אַתּוּן: ח', ט'. וְעַל דָּא לָא הוּוּ כְּתִיבִין גּוּ אַבְנֵי בּוּרְלָא, אַבְנֵין דְאַשְׁלֻמוּתָא, וְשִׁבְטֵין דְיִשְׂרָאֵל, תְּרִין אַתּוּן אֵלִין אַתְמַנְעוּ מְזַיְיָהוּ, בְּגִין דְלָא יְהִי רִשִׁים בְּגוּוּיָהוּ ח"ט.

בְּאַתְר דְבִי מְקַדְשָׁא תְלִיין כָּל אַתּוּן דְאַלְפָא בֵּיתָא, בְּרִזִין גְּלִיפִין דְשְׁמָהוּן קַדִּישִׁין, קְשִׁירִין, מְרַקְמִין עָלֶיהָ, וְכָל עֲלָמָא דְלְעִילָא וְתַתָּא, כְּלָא בְּרִזָּא דְאַתּוּן מְתַחַמְמִין (נ"א מתחקקון) וּגְלִיפָא, וְרִזִין דְקַדְשָׁא (ס"א דשמא קדישא) עֲלָאָה, עָלִיּהוּ אַתְגְּלִיף.

בְּמִשְׁכַּנָּא אַתְגְּלִיפּוּ וְאַתְצִיִּירוּ אַתּוּן כְּדָקָא חֲזִי. דְהָא בְּצִלְאֵל הוּוּ יַדַּע חֲכַמְתָּא, לְצַרְפָּא אַתּוּן דְאַתְבְּרִיאוּ בְּהוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא. וְעַל חֲכַמְתָּא דִּילִיהָ, (נ"א דא) אַתְבְּנִי מִשְׁכַּנָּא עַל יַדִּיהָ, וְאַתְבְּרִיר מְכָל עַמָּא דְיִשְׂרָאֵל. וְכַמָּה דְאִיהוּ אַתְבְּרִיר לְעִילָא, הָכִי בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּוּ דִיתְבְּרִיר לְתַתָּא. לְעִילָא כְּתִיב, (שמות לא) רָאָה

קראתי בשם בצלאל. לתתא (שמות לה) ראו קרא יי בשם בצלאל. ושמה ברוא עלאה אקרי הכי בצלאל: בצל אל. ומאן איהו. דא צדיק. דאיהו יתיב בצל אל, ההוא דאקרי אל (לך לך ע"ז ע"א) עליון. ואיהו יתיב פגוונא דההוא אל. ההוא אל נטיל שית סטרין, ההוא צדיק נטיל לון. אוף הכי, ההוא אל אנהיר לעילא, האי צדיק אנהיר לתתא. ההוא אל, פללא דכלהו שית סטרין. ההוא צדיק, פללא דכלהו שית סטרין. בן אורי: בן אור קדמאה, דברא קודשא בריך הוא בעובדא דבראשית. בן חור: בן חירו דכלא. דבר אחר, בן חור: בן חור מפל גוונין. ודא אתמני למטה יהודה, כלא פדקא יאות.

דף קנ"ב ע"ב

כל גוונין טבין לחלמא, בר תכלא, פמה (קל"ט ע"א) דאתמר. בגין דאיהו פרסיא, למידן דינין דנשמתיין. והא האי דרגא (נ"א חדא) חוורא איהו. אלא בשעתא דקיימא דיני דנפשאן, פדין איהו גוון תכלא. והא (דף קנ"ב ע"ב) אוקימנא.

בשעתא דחמי בר נש להאי גוון, אדבר בר נש למעבד פקודין דמאריה. פגוונא דנחש הנחשת, בשעתא דהו חמאן ליה, הו דחלי מקמי דקודשא בריך הוא, ומנטרן גרמייהו מפל חובין, ובשעתא דההוא דחילו דקודשא בריך הוא סלקא עלייהו, מיד אתסיין. מאן גרים לון לדחלא מקמי קודשא בריך הוא, ההוא נחש, ההיא רצועה דמסתכלן בה. אוף הכי תכלת (במדבר טו) וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יי. מההוא דחילו דיליה, ועל דא תכלת במשפנא.

אמר רבי יצחק, האי דאמר מר תכלת פרסיא דינא איהו, וכד איהו קיימא בגוונא דא, פדין איהו פרסיא למידן דיני נפשאן. אימתי איהו ברחמי. אמר ליה, בשעתא דכרובים מהדרן אנפיהו דא עם דא, ומסתכלן אנפין באנפין. כיון דאינון כרובים מסתכלן אנפין באנפין פדין כל גוונין מתתקנו, ואתהפך גוון תכלא לגוון אחרא. מתהפך גוון ירוק, לגוון זהב. (נ"א חוור) ועל דא, בהפוכא דגוונין, אתהפך מדינא לרחמי, וכן מרחמי לדינא, וכלא בהפוכא דגוונין. פמה דמסדרין ישראל תקונייהו לגבי קודשא בריך הוא, הכי קיימא פלא, והכי אתסדר. ועל דא פתיב (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר, באינון גוונין דכלילן דא בדא, שפירו דכלהו. (חסר כאן) (שמות כה) ועשית שלחן עצי שטים וגו'. רבי יצחק פתח, (דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך וגו', פמה זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא אתרעי בהו, וקריב לון לגביה מפל עמין, ובגינהון דישראל, יהיב מזונא ושבעא, לכל עלמא. ואלמלא ישראל, לא יהיב קודשא

ברוך הוא מזונא לעלמא, והשתא דישראל אינון בגלותא, על אחת כמה וכמה דנטלי מזונא על חד תרין. בזמנא דהווי ישראל בארעא קדישא, הוה נחית לון מזונא מאתר עלאה, ואינון יהבי חולק תמצית לעמין עובדי פוכבים, ועמין פלהו לא אתזנו אלא מתמצית. והשתא דישראל אינון בגלותא, אתהפך בגוונא אחרא. מתל למלכא, דאתקין סעודתא לבני ביתיה, כל זמנא דאינון עבדי רעותיה, אכלי סעודתא עם מלכא, ויהבי לכלבי חולק גרמין למגרר. בשעתא דבני ביתיה לא עבדי רעותא דמלכא, מלכא יהיב כל סעודתא לכלבי, וסליק לון גרמי.

כגוונא דא, כל זמנא דישראל עבדי רעותא דמאריהון, הא על פתורא דמלכא אינון אכלי, וכל סעודתא אתתקן להון. ואינון, מיתהוא חדוה דלהון, יהבי גרמי דאיהו תמצית לעובדי פוכבים. וכל זמנא דישראל לא עבדי רעותא דמאריהון, אזלי בגלותא, והא סעודתא לכלבי, ואסתלק לון תמצית (יחזקאל ד) פכה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא בגוים, דהא תמצית דגעוליהון אכלי. ווי לברא דמלכא, דיתייב ומצפה לפתורא דעבדא, מה דאשתאר מגו פתורא איהו אכיל.

דוד מלכא אמר, (תהלים כג) תערף לפני שלחן נגד צוררי דשנת בשמן ראשי כוסי רוייה. תערף לפני שלחן, דא סעודתא דמלכא. נגד צוררי, אינון כלבי דיתייב קמי פתורא, מצפאן לחולק גרמין, ואיהו יתיב עם מלכא בענוגא דסעודתא בפתורא.

דשנת בשמן ראשי, דא רישא דסעודתא, דכל משחא, ושמונא, ותקון סעודתא, אתייהיב בקדמיתא לרחימא דמלכא. מה דאשתאר, לבתר אתייהיב לכלבי, ולאינון פלחי פתורא. כוסי רוייה, מליא פסא קמי רחימא דמלכא תדיר, דלא יצטרף למשאל. ועל רזא דא, הווי ישראל תדיר, עם שאר עמין.

דף קנ"ג ע"א

רבי חייא הוה אזיל לגבי דרבי שמעון לטבריה, והווי עמיה רבי יעקב בר אידי, ורבי ייסא זעירא, עד דהווי אזלי, אמר רבי ייסא לרבי חייא, תימה מה דכתיב, (מלכים א ב) ולבני ברזילי הגלעדי תעשה חסד והיו באוכלי שלחנה וגו'. אי הכי כל טיבו וקשוט, למיכל על פתוריה ולא יתיר, מדקאמר הכא והיו באוכלי שלחנה. ותו, לאו יקרא דמלכא איהו, למיכל בר נש אחרא (דף קנ"ג ע"א) על פתוריה דמלכא, ולא אצטרף דא, אלא מלכא בלחודוי, וכלהו רברבנוהי סחרניה, לתתא מניה.

אמר רבי חייא לא שמענא בהאי מידי, ולא אימא. אמר ליה לרבי יעקב בר אידי, ואת שמעת בהאי מידי. אמר ליה, אתון דינקין בכל יומא מדבשא דמשחא

עֲלָאָה, לָא שְׁמַעְתוּן, כָּל שְׁפָן אָנָּא. אָמַר לִיה לְרַבִּי יִיסָא, וְאֵת שְׁמַעְתָּ מִיַּד בְּהַאי. אָמַר לִיה אֵף עַל גַּב דְּאָנָּא רַבִּיא וּמִיּוֹמִין זַעֲרִין אֲתִינָּא לְגַבִּיכּוֹ, וְלֹא זְכִינָּא מִקְדַּמַּת דְּנָא, אָנָּא שְׁמַעְנָא.

פִּתַּח וְאָמַר (תהלים קלו) נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בֶּשֶׂר פִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ. מֵאִי קָא חָמָא דְּוֹד דְּסִיּוּם הִלְלָא רַבָּא, סִיּוּם הַכִּי בְּהַאי קָרָא. אֲלָא תַּלְתָּ שְׁלִיטִין אֵינּוֹן לְעֵילָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשֶׁתְּמוּדְעָא בְּהוּ, וְאֵינּוֹן רְזָא יְקִירָא דִּילֵיהּ, וְאֵלִין אֵינּוֹן: מוּחָא, וְלֵבָא, וְכַבְדָּא. וְאֵינּוֹן בְּהַפּוּכָא דְּהַאי עֲלָמָא. לְעֵילָא, מוּחָא נְטִיל בְּרִישָׁא, וּבִתְרָא יְהִיב לְלֵבָא, וְלֵבָא נְטִיל וְיְהִיב לְכַבְדָּא, וּלְבִתְרָא כַּבְדָּא יְהִיב חוּלְקָא לְכָל אֵינּוֹן מְקוּרִין דְּלִתְתָּא, כָּל חַד וְחַד כַּבְדָּא חֲזִי לִיה. לְתַתָּא, כַּבְדָּא נְטִיל בְּרִישָׁא, וּלְבִתְרָא אִיהוּ מְקַרְבַּת כְּלָא לְלֵבָא, וְנְטִיל לֵבָא שְׁפִירוֹ דְּמִיכְלָא. כִּיּוֹן דְּנְטִיל, וְאֲתַתְקַף מִתְּהוּא תַקְפָּא וְרַעוּ דְּקָא נְטִיל, יְהִיב וְאֲתַעַר לְגַבִּי מוּחָא. וּלְבִתְרָא אֲהַדְרַת כַּבְדָּא, וּפְלִיג מְזוּנָא לְכָל מְקוּרִין דְּגוּפָא. (ביומא דבר נש אתער בתעניתא, אתער לעילא כגוונא ההוא ממש, וביומא דשבועא, לאו הכי)

בְּיוֹמָא דְּתַעֲנִיתָא, בַּר נֶשׁ מְקַרְבַּת מִיכְלָא וּמִשְׁתֵּיָא לְגַבִּי כַּבְדָּא עֲלָאָה, וּמֵאִי אִיהוּ מְקַרְבַּת. חֲלָבִיָּה וְדַמִּיָּה וְרַעוּתִיָּה. הַהוּא כַּבְדָּא נְטִיל כְּלָא בְּרַעוּתָא. כִּיּוֹן דְּכָלָא אִיהוּ לְגַבִּיָּה, נְטִיל וּמְקַרְבַּת כְּלָא לְקַמֵּי לֵבָא, דְּאִיהוּ רַב וְשְׁלִיט עֲלֵיהּ. כִּיּוֹן דְּלֵבָא נְטִיל וְאֲתַתְקַף בְּרַעוּא, מְקַרְבַּת כְּלָא לְגַבִּי מוּחָא, דְּאִיהוּ שְׁלִיטָא עֲלָאָה עַל כָּל גּוּפָא, לְבִתְרָא אֲהַדְרַת כַּבְדָּא וּמְפַלֵּג חוּלְקִין לְכָל אֵינּוֹן מְקוּרִין וְשִׁיפִין דְּלִתְתָּא. בְּזַמְנָא אַחְרָא, כַּד (ד"א כלא) מוּחָא נְטִיל בְּקַדְמִיתָא, וּלְבִתְרָא יְהִיב לְלֵבָא, וְלֵבָא יְהִיב לְכַבְדָּא, וְכַבְדָּא יְהִיב לְכַלְהוּ מְקוּרִין וְשִׁיפִין דְּלִתְתָּא, וּלְבִתְרָא כַּד בְּעֵי לְפַלְגָא מְזוּנָא לְהַאי עֲלָמָא, בְּרִישָׁא יְהִיב לְלֵבָא, דְּאִיהוּ מְלַכָּא דִּי בְּאַרְעָא. וּפְתוּרָא דְּמְלַכָּא, אֲתַעַר בְּקַדְמִיתָא מְכַל שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא.

זַכָּאָה אִיהוּ, מֵאֵן דְּהוּי בְּחוּשְׁבְּנָא דְּפְתוּרָא דְּמְלַכָּא, דְּהַא אֲשֶׁתְּמוּדְעָא לְאוּטְבָא לִיה בְּתַהוּא טִיבוּ דְּלְעֵילָא. (ובגיני כך) וְדָא אִיהוּ טִיבוּ וְקִשׁוּט, דְּעַבְדַּת דְּוֹד לְבְנֵי בְּרִזְיָלִי, דְּכַתִּיב וְהָיוּ בְּאֲכִלֵי שְׁלַחְנָךְ. וְאִי תִימָא דְּבִשְׁלַחְנָא דְּמְלַכָּא, אֲכִיל בַּר נֶשׁ אַחְרָא בַּר מְנִיָּה. לָא. אֲלָא מְלַכָּא אֲכִיל בְּרִישָׁא, וּבִתְרָא כָּל עַמָּא. וְאֵינּוֹן דְּאֲכִלֵי עִם מְלַכָּא, בְּשַׁעְתָּא דְּאִיהוּ אֲכִיל אֵינּוֹן דְּתַבִּיבִין עֲלֵיהּ מְפַלְהוּ, וְאֵינּוֹן אֲתַמְנּוּן מִשְׁלַחְנָא דְּמְלַכָּא.

וְאִי תִימָא, הָא פְתִיב, (שמואל ב ט) עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אוֹכֵל. בְּגִין דְּכָל מְזוּנָא דִּילֵיהּ, לָא עֵבִיד חוּשְׁבְּנָא אַחְרָא, אֲלָא עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ, דְּמַתְמֵן הוּא אֲתִי מְזוּנָא וּמִיכְלָא דִּילֵיהּ. וְדָא אִיהוּ עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אוֹכֵל. אֲתָא רַבִּי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש שבט]

חַיִּיא, וּנְשָׁקִיהָ עַל רִישֶׁיהָ, אָמַר לִיה רַבִּיא אַנְתָּ, וְחַכְמָתָא עֲלָאָה שְׂרִיא בְּלַבָּד.
אַדְהֵכִי, חָמוּ לִיה לְרַבִּי חֲזַקְיָה דְהוּא אֲתִי. אָמַר לִיה רַבִּי חַיִּיא, וְדַאי בְּחַבְרוּתָא דָּא,
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְחַבֵּר עֲלֵנָּא, דְהָא מְלִין חֲדַתִּין דְאֹרִייתָא יִתְחַדְתּוּן הָכָּא.
יִתְבוּ לְמִיכַל. אָמְרוּ, כָּל חַד וְחַד לִימָא מְלִי דְאֹרִייתָא בְּהַאי סְעוּדָתָא, אָמַר רַבִּי
יִיסָא, סְעוּדַת עֲרַאי אִיהִי, וְעַם כָּל דָּא סְעוּדָה אֲקָרִי. וְלֹא עוּד, אֲלֵא דְהַאי אֲקָרִי
סְעוּדָתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַהֲנִי מִינָּה. וְעַל דָּא פְתִיב, (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחַן
אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ, דְהָא מְלִין דְאֹרִייתָא יִסְחֲרוּן לְהַאי אֲתֵר.

סדר הלימוד ליום ל שבט [יום 148 בשנה]

דף קנ"ג ע"ב

פָּתַח רַבִּי חֵיִיא וְאָמַר, (דברים ח) וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְגו'. וְכִי עַד לֹא אָכִיל בַּר נֶשׁ לְשִׁבְעָא, וְיִתְמַלֵּי פְרִיסִיָּה, לֹא יִבְרַךְ לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, (ד"א ל"ג אי הכי) (דף קנ"ג ע"ב) בְּמַאי נּוֹקִים וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ, וּבֵתַר וּבֵרַכְתָּ. אֲלֵא אֲפִילוּ לֹא יִיכּוּל בַּר נֶשׁ אֲלֵא כְּזוּת, וְרַעוּתִיָּה אִיהוּ עָלֶיָּה, וְיִשׁוּי לִיָּה לְתַהוּוּא מִיכְלָא עֲקָרָא דְמִיכְלִיָּה, שְׁבַעָא אֲקָרִי. דְכַתִּיב, (תהלים קמה) פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן. לְכָל חַי אֲכִילָה לֹא כְּתִיב, אֲלֵא רִצּוֹן. הַהוּא רַעוּתָא דְשׁוּי עַל הַהוּא מִיכְלָא, שְׁבַעָא אֲקָרִי, וְאֲפִילוּ דְלִית קָמִיָּה דְבַר נֶשׁ אֲלֵא הַהוּא זְעִיר בְּכְזוּת, וְלֹא יִתִּיר הָא רַעוּתָא דְשְׁבַעָא שׁוּי עָלֶיָּה. וּבְגִין כַּךְ, וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, רִצּוֹן כְּתִיב, וְלֹא אֲכִילָה. וְעַל דָּא וּבֵרַכְתָּ וְדָאִי, וְאִתְחַיִּיב בַּר נֶשׁ לְבֵרַכָּא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּגִין לְמִיָּהב חֲדוּהָ לְעִילָא.

פָּתַח רַבִּי חֲזַקְיָה, בְּהַאי קָרָא אֲבַתְרִיָּה וְאָמַר, וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ. מִהֲכָא, דְשָׁכּוּר שְׂרִי לִיָּה לְבֵרַכָּא בְּרַכְתָּא דְמִזּוּנָא, (ויגש ר"ז ע"ב) מַה דְלִית הֲכִי בְּצִלוּתָא. דְצִלוּתָא לָאוּ הֲכִי, דְהָא צִלוּתָא מְעִילָא בְּלֹא אֲכִילָה אִיהוּ, מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְצִלוּתָא סְלִקָא לְעִילָא לְעִילָא, אֲתַר דְלִית בֵּיהּ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה. וְעַל דָּא תַנִּינָן, עֲלָמָא דְאִתֵּי לִית בֵּיהּ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה וְכו'.

אֲבַל שְׂאָר דְרַגִּין דְלִתְתָּא אִית בְּבֵרַכְתָּ מִזּוּנָא, אֲשַׁתְּכַח גּוּוּנָא אַחְרָא וּמְעִילָא, הַהוּא בְּרַכְתָּא דְאֲשַׁתְּכַח בְּשִׁבְעָא. בְּגִין דְבֵרַכְתָּ מִזּוּנָא, אִיהוּ בְּאִתְרָא דְאִית בֵּיהּ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, וּמִנִּיָּה נְפִיק מִזּוּנָא וּשְׁבַעָא לְתַתָּא, וְעַל דָּא אֲצַטְרִיךְ לְאַחְזָאָה קָמִיָּה שְׁבַעָא וְחֲדוּהָ. (ובגין כך האי איהו אתר דאית ביה אכילה ושתייה ומניה נפיק מזונא לתתא ואצטריך לאחזאה קמיה שבעא וחדוה) בְּאִתְרָא דְצִלוּתָא, לָאוּ הֲכִי, דְהָא סְלִקָא יִתִּיר לְעִילָא לְעִילָא וְעַל דָּא, שְׁכּוּר לֹא יִצְלִי צִלוּתָא. בְּבֵרַכְתָּ מִזּוּנָא, שְׁכּוּר שְׂרִי לִיָּה לְבֵרַכָּא בְּרַכְתָּ מִזּוּנָא. מְשַׁמַּע מִהַאי קָרָא, דְכַתִּיב וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ. וְאָכַלְתָּ: זֹו אֲכִילָה. וּשְׁבַעְתָּ: זֹו שְׁתִּיָּה דְהָא שְׁבַעָא, בְּחֲמָרָא אִיהוּ רֹוִי. חֲמָרָא שְׁבַעָא וְדָאִי, וְדָא אִיהוּ שְׁכּוּר. דְכַתִּיב וּבֵרַכְתָּ אֶת דֵּיִיקָא, דְמְשַׁמַּע דְבֵרַכְתָּ מִזּוּנָא אֲצַטְרִיךְ חֲדוּהָ וּשְׁבַעָא. עַל הָאָרְצִין הַטּוֹבָה. מַאי טוֹבָה. שְׁבַעָא. כְּמַה דָּאִתְרָא אָמַר, (ירמיה מה) וּבְשִׁבַע לָחֶם וּנְהִיָּה טוֹבִים בְּגִין כַּךְ אֲצַטְרִיךְ חֲדוּהָ וּשְׁבַעָא.

פָּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר (שמות כה) וְעָשִׂיתָ שִׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים וְגו', שִׁלְחָן דָּא אִיהוּ קִיִּימָא לְגוּ בְּמִשְׁכַּנָּא. וּבֵרַכְתָּא דְלְעִילָא שְׂרִיא עָלֶיָּה, וּמִנִּיָּה נְפִיק מִזּוּנָא לְכָל

עלמא. ושלחן דא לא אצטריך למהוי בריקניא, אפילו רגעא חדא, אלא למהוי עליה מזונא, דהא ברכתא לא אשתכח על אתר ריקניא. ובגין כך אצטריך למהוי עליה נהמא תדיר, דלהוי תדיר ברכתא עלאה משתכחא ביה, ומגו ההוא שלחן, נפקי ברפאן ומזוני לכל שאר פתורי דעלמא, דאתברכאן בגיניה.

שלחן דכל בר נש אצטריך למהוי הכי קמיה, בשעתא דקא מברך ליה לקודשא בריך הוא, בגין דתשרי עליה ברכתא מלעילא, ולא יתחזי בריקניא, דהא ברפאן דלעילא לא שריין באתר ריקניא, דכתיב, (מלכים ב ד) הגידי לי מה יש לכי בבית, והא אוקמוה חברייא. שלחן דלא אתמר עליה מלי דאורייתא, (בס"א אינו, ולא בריך על ההוא מזונא לקודשא בריך הוא) עליה פתיב, (ישעיה כח) פי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום. ואסור לברכא על ההוא שלחן.

דף קנ"ד ע"א

מאי טעמא. בגין דאית שלחן, ואית שלחן. שלחן איהו דקא מסדרא קמיה דקודשא בריך הוא לעילא, ואיהו קיימא תדיר לסדרא ביה פתגמי אורייתא, ולאכללא ביה אתוון דמלי דאורייתא, (בס"א אינו, דא הוא ברכתא דמזונא, דאית פסוקי ומלי דאורייתא ואינון אתוון דמלי אורייתא אתכלילן ביה בההוא שלחן) ואיהו לקיט לון לגביה, וכליל פלהו בגייה, ובהו אשתלים, וחדוי, ואית ליה חדוה. ועל שלחן דא כתיב, (יחזקאל מא) זה השלחן אשר לפניי, לפניי, ולא (ק"ב ע"ב) מלפניי. שלחן אחרא אית, דלא אית ביה חולקא דאורייתא, ולית ליה חולקא בקדושה דאורייתא, וההוא שלחן אקרי קיא צואה, ודא איהו בלי (דף קנ"ד ע"א) מקום, דלית ליה חולקא בסטרא דקדושה כלום.

בגין כך, שלחן דלא אתמר עליה מלי דאורייתא, איהו שלחן דקיא צואה. איהו שלחן דטעוא אחרא. לית בההוא שלחן חולקא ברזא דאלהא עלאה. שלחן דמלי אורייתא אתמרו עליה, קודשא בריך הוא נטיל ההוא שלחן, ושוי ליה לחולקיה. ולא עוד, (ר"ג ע"ד, רכ"ג ע"א) אלא סורי"א רב ממנא, נטיל כל אינון מלין, ושוי דייקנא דההוא שלחן קמי קודשא בריך הוא. וכל אינון מלין דאורייתא דאתמרו עליה, סלקין על ההוא פתורא, ואתעטר (ס"א ואתעתד) קמי מלכא קדישא. משמע דכתיב זה השלחן אשר לפניי דאתעטר (ס"א דאתעתד) קמי קודשא בריך הוא. שלחן דבר נש, קיימא לדכאה ליה לבר נש, מכל חובוי. זכאה איהו, מאן דאלין תרין קיימין על פתוריה. מלי דאורייתא. וחולקא למסכנין, מההוא שלחן.

כד סלקין ההוא פתורא מקמיה דבר נש, תרין מלאכין קדישין אנדמנן תמן, חד מימינא, וחד משמאלא. חד אמר דא איהו שלחן דמלכא קדישא, דפלגיא קא מסדר קמיה, מסדר יהא תדיר פתורא דא, בברכאן עלאין, ומשחא ורבו עלאה, קודשא בריך הוא ישרי עלוי. וחד אמר, דא איהו שלחן דמלכא קדישא, דפלגיא קא מסדר קמיה, דא פתורא די עלאי ותתאי יברכון ליה, מסדר יהא האי פתורא קמי עתיק יומין, בהאי עלמא, ובעלמא דאתי.

רבי אבא, כד הוה סלקין פתורא מקמיה, הוה חפי ליה, והוה אמר סליקו האי פתורא בצניעו, דלא יהא בכסופא קמי שלוחי מלכא. שלחן דבר נש זכי ליה לעלמא דאתי, וזכי ליה למזונא דהאי עלמא, וזכי ליה לאשתמודעא לטב קמי עתיק יומין, וזכי ליה לאתוספא חילא ורבו באתר דאצטריך. זכאה איהו חולקיה דההוא בר נש, בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

רבי יעקב אמר, כתיב (שמואל א י) ויהי כל יודעו מאתמול שלשם וגו', הגם שאול בנביאים. וכי שאול בחר יי' מקדמת דנא הוה, דכתיב, (שמואל א י) הראיתם אשר בחר בו יי', אשר בוחר בו לא כתיב, אלא אשר בחר בו מקדמת דנא. ובשעתא דאתא ועאל בין נביאי ואתנבי בינייהו, אמאי תוהו.

אלא, כד קודשא בריך הוא אתרעי ביה, לא אתרעי ביה אלא למלכו, אבל לנבואה לא. דהא תרין אלין, לא אתמסרו כחדא בבר נש בעלמא, בר ממשח מהימנא עלאה, דזכה לנבואה ומלכו כחדא, ולא אתיהיב לבר נש אחרא תרווייהו כחדא.

ואי תימא, הא שמואל דזכה לתרווייהו, לנבואה ומלכו. לאו הכי. לנבואה זכה, דכתיב, (שמואל א ג) וידע כל ישראל מן ועד באר שבע פי נאמן שמואל לנביא. לנביא ולא למלך. נביא ודיין הוה, דאי מלך הוה, לא שאלו ישראל מלך. אבל איהו לא הוה אלא נביאה מהימנא, והוה דאין דינהון דישראל, דכתיב, (שמואל א ז) ושפט את ישראל. ועל דא כד הוה שאול בנבואה, תוהו עליה.

ואי תימא, אמאי שרא עליה נבואה, הואיל וזכה למלכו. אלא תרווייהו לא זכה בהו כחדא. (ובגין נ"א דנבואה) דמלכו יהיב ליה קודשא בריך הוא ואודי ליה עלה עד לא הוי מלכא) ובגין דמלכו אתישב על אתערותא דרוח קדשא, הוה באתערו דנבואה קדם לכן. אבל כד סליק למלכו, לא הוה ביה נבואה, אלא אתערו דרוח סכלתנו, למידן קשוט, אתער עליה, דהכי אתחזי למלכא. ובעוד דהוה גו אינון נביאי, שרא עליה נבואה, לבתר דאתפרש מנבייהו, לא הוה ביה נבואה.

ואנא, מאן יהיב לי אתערותא דרוח קדשא, למהוי בגו נביאי מהימני, תלמידי דרבי שמעון בן יוחאי, דעלאין ותתאין ועין מניה, כל שכן אנא, למהוי ביניכו.

דף קנ"ד ע"ב

פתח ואמר, ועשית (שמות כה) שלחן וגו'. שלחן דא איהו לתתא, לשואה עליה לחם דאפיא מאן עדיף דא מן דא, לחם או שלחן. אי תימא דכלא (דף קנ"ד ע"ב) איהו חד. הא (ס"א אי תימא לחם עדיף דהא) שלחן מתסדרא לגבי ההוא לחם. ותו, שלחן לתתא ולחם עליה. לאו הכי, אלא שלחן איהו עקרא, בסדורא דיליה, לקבלא ברפאן דלעילא ומזונא לעלמא. ומרוא דהאי שלחן, נפיק מזונא לעלמא כמה דאתיהיב ביה מלעילא.

וההוא לחם, איהו איבא ומזונא דקא נפיק מהאי שלחן לאחזאה דהא משלחן דא, נפקי פרין ואבין ומזונא לעלמא. אי לא אשתכח פרום, ענבין דאינון איבא דנפקי מניה, לא יהון משתכחין. אי אילנא לא יהא, איבא לא ישתכח בעלמא, בגין פך, שלחן איהו עקרא, מזונא דנפיק מניה, איהו ההוא לחם הפנים.

וכהני הוו לקטי איבא דשלחן מערב שבת לערב שבת, (ד"א משבת לשבת) לאחזאה דהא מזונא עלאה נפיק מגו ההוא דשלחן. בגין ההוא לחם דהוו לקטי כהני, אתברכא כל מזונא ומזונא דאכלי ושתאן, דלא לקטרגא בהו יצר הרע, דהא יצר הרע לא אשתכח, אלא מגו מיכלא ומשתיא. הדא הוא דכתיב, (משלי ל) פן אשבע וכחשתי וגו', דמגו מיכלא ומשתיא יצר הרע מתרבי במעוי דבר נש.

לחם דא, מזונא דקא נפיק מגו שלחן, מברך מזונא דכהני, דלא ישתכח בהו מקטרגא לקטרגא לון, למפלח בלבא שלים לקודשא בריך הוא. ודא אצטריך לכהני יתיר מפל עלמא. ובגין פך, שלחן איהו עקרא, ואיבא ומזונא דקא נפיק מניה, איהו ההוא לחם.

שלחן דא, אצטריך סדורא דיליה לאתתקנא, בסטרא דצפון, דכתיב והשלחן תתן על צלע צפון. מאי טעמא. בגין דמתמן שירותא דחדוה. שמאלא נטיל מימינא תדיר בקדמיתא, ולבתר איהו אתער לגבי נוקבא, ובתר קריבת ליה מינא לגביה, ואתדבקת ביה.

מים אינון מימינא, ואיהו חדוה, מיד יהיב לשמאלא, ואתדבקו ביה אינון מים, וחדאן ליה. ובתר אתכליל איהו לימינא, ואתער לנוקבא בההוא חדוה. וסימנך, מאן דנטיל מיא בידיה מינא במאנא, קדמאה לארקא מיא בשמאלא איהו, ולא משמאלא לימינא, דהא מיא מימינא נטיל לון שמאלא.

ובגין כך מֵיָא לָא אֲשֶׁתְּכֹחוּ, אֶלָּא מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא. פִּיּוֹן דְנִטְיִלוּ מֵיָא לְגַבְיָהּ, הָא אֲתַעְרוּ לְגַבְיָ נֹקְבָא בְּאִינּוֹן מִיָּם. וְעַל דָּא גְבוּרֹת גְּשָׁמִים תְּנִינּוּ. וּבְגִין כִּךְ וְהִשְׁלַחַן תַּתְּן עַל צֵלַע צְפוֹן, דִּמְתֵּהוּא סֵטֶר אִיבִין אֲשֶׁתְּכֹחוּ בֵּיהּ יִתִּיר, מִסְטָרָא אַחְרָא. בְּאֲתַעְרוּ דְחֻדְוָה דִּילֵיהּ בְּקַדְמִיתָא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (שיר השירים ב) שִׁמְאֵלוּ תַּחַת לְרֵאשִׁי לְבַתֵּר וַיִּמְיֵנוּ תַּחֲבַקְנִי.

שְׁלַחַן דְּבַר נָשׁ אֲצִטְרִיךְ לְאֲשֶׁתְּכֹחָא בְּנִקְיוּתָא דְגּוּפָא, דְּלָא יִתְקַרֵּב לְמִיכַל מְזוֹנָא דִּילֵיהּ, אֶלָּא בְּנִקְיוּתָא דְגַרְמִיָּה. וְעַל דָּא אֲצִטְרִיךְ בַּר נָשׁ, לְפַנְאָה גַּרְמִיָּה בְּקַדְמִיתָא, עַד לָא יִיכּוֹל מְזוֹנָא דְשִׁלְחָנָא דְכִיָּא, דִּהֵהוּא מְזוֹנָא דְאֲתַקִּין לֵיהּ, בֵּיהּ אֲתַרְעִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְּלָא יִתְקַרֵּב עַל הָהוּא שְׁלַחַן קִיא צוּאָה, דְּאִיהוּ מְרוּזָא דְסֵטֶרָא אַחְרָא וְסֵטֶרָא אַחְרָא לָא יִקְבַּל מֵהֵהוּא מְזוֹנָא דְשִׁלְחַן דָּא כְּלוּם.

לְבַתֵּר דְּאָכִיל בַּר נָשׁ, וְאֲתַעֲנַג, אֲצִטְרִיךְ לְמִיָּהֵב חוּלְקָא דְתַמְצִית לְהֵהוּא סֵטֶרָא. וּמֵאֵן אִיהוּ. מִיָּם אַחְרוּנִים. הָהוּא זוּהֵמָא דִּידִין, דְּאֲצִטְרִיךְ לְמִיָּהֵב לְהֵהוּא סֵטֶרָא, חוּלְקָא דְאֲצִטְרִיךְ לֵיהּ. וְעַל דָּא וְדֵאִי אִינּוֹן חוּבָה, חוּבָה אִינּוֹן, וּבְאֲתַר דְּחוּבָה שְׂרִיין. וְאִיהוּ חִיּוּבָא עַל בַּר נָשׁ, לְמִיָּהֵב לֵיהּ חוּלְקָא דָּא. וְעַל דָּא לָא אֲצִטְרִיךְ לְבִרְכָא כְּלָל, דְּהָא בְּרַכָּה לָאו אִיהוּ בְּהֵהוּא סֵטֶרָא.

ובגין כך אֲצִטְרִיךְ בַּר נָשׁ, דְּלָא יְהִיב מְזוֹנָא דְעַל גַּבֵּי פְתוּרִיָּה, לְהֵהוּא קִיא צוּאָה, וְכַל שְׁכֹן בְּמַעוּי, וְכַל שְׁכֹן דְּאִיהוּ דְכִיּוּ (טב) לְבַר נָשׁ וּבְרִיאָו וְתַקוּנָא דְגּוּפִיָּהּ. וְעַל דָּא, שְׁלַחַן אִיהוּ לְמִיכַל בֵּיהּ בְּדְכִיּוּ, כְּמָה דְאֲתַמַּר.

שְׁלַחַן דָּא דְקִיִּימָא בְּבִי מְקַדְשָׁא, בְּגִין לְאֲשֶׁתְּכֹחָא בֵּיהּ מְזוֹנָא, וְלֹאֲפָקָא מִנֵּיהּ מְזוֹנָא, וְעַל דָּא אֲפִילוּ (דף קנ"ה ע"א) רְגַעָא חֲדָא, לָא (קל"ז ע"א) אֲצִטְרִיךְ לְקִיִּימָא בְּרִיקְנִיָּא. שְׁלַחַן אַחְרָא, אִיהוּ שְׁלַחַן דְּרִיקְנִיָּא, וְלָא אֲצִטְרִיךְ לְמִיָּהֵב לֵיהּ דּוּכְתָא בְּאֲתַר קִדִּישָׁא. וְעַל דָּא, שְׁלַחַן דְּמְקַדְשָׁא, אֲפִילוּ רְגַעָא חֲדָא לָא יִתִּיב בְּלֹא מְזוֹנָא. וַיִּצְטְרִיךְ דְּלָא יִשְׁתַּכַּח אֲתַר גְּרִיעַ, דְּהָא בְּרַכְתָּא דְלַעִילָא לָא מִשְׁתַּכַּח בְּאֲתַר גְּרִיעַ, דָּא שְׁלַחַן דְּקַמִּיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. שְׁלַחַן דְּבַר נָשׁ דְּקָא מְבַרְךְ עָלֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אוּף הֵכִי לָא אֲצִטְרִיךְ לְמַהוּי בְּרִיקְנִיָּא, דְּהָא לִית בְּרַכְתָּא בְּאֲתַר רִיקְנִיָּא.

נְהִמִי דְעַל גַּבֵּי שְׁלַחַן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִינּוֹן תְּרִיסַר. וְהָא אוּקְיָמָנָא רְזָא דְנְהִמִי, דְּאִינּוֹן רְזָא דְפָנִים. וְעַל דָּא אֲקָרִי לְחַם הַפָּנִים, דְּהָא מְזוֹנָא וְסִפּוּקָא דְעֵלְמָא, מֵאִינּוֹן פָּנִים עֵלְאִין קֹאֲתִיָּא. וּבְגִין כִּךְ, לְחַם דָּא, אִיהוּ פְּנִימָאָה דְכָלָא, אִיהוּ בְּרוּזָא עֵלְאָה, כְּדָקָא יֹאֲוֵת.

לְחַם הַפָּנִים, מִיְכָלָא דְאֵינוֹן פָּנִים, מְזוֹנָא וְסַפּוּקָא דְנַפְיָא לְעֵלְמָא, מְנִייהוּ אֲתִי, וְשִׂרְיָא עַל הַהוּא פְתוּרָא, וּבְגִין דְשִׁלְחֹן דָּא, מְקַבְּלָא מְזוֹנָא וְסַפּוּקָא מֵאֵינוֹן פָּנִים דְלְעֵילָא, וְאִיהִי אִפִּיקַת מְזוֹנִין וְסַפּוּקִין מֵאֵינוֹן פָּנִים פְּנִימָאִין, וּמְזוֹנָא דְאִפִּיקַת, אִיהוּ הַהוּא לְחַם, כְּדַקְאֲמָרֵן, חוּם הוּוּ מִתְקַרְב, וְחוּם הוּוּ מִתְעַדִּי מִתְמָן, וְהָא אוּקְמוּהָ, דְכְּתִיב, (שְׁמוּאֵל א כ"א) בְּיוֹם הַלְקָחוֹ וּבְגִין שִׁלְחֹן דָּא אִית לְבַר נֶשׁ לְנִטְרָא רְזִין דְשִׁלְחֹן דִּילֵיהּ בְּכָל אֵינוֹן גְּוֹנִין כְּדַקְאֲמָרֵן.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (קהלת ט) בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגִדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל רֹאשְׁךָ אַל יִחְסֹר. הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ וְאִתְמַר, אֲבָל תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ בְּרָא לֵיהּ לְבַר נֶשׁ בְּרֹזָא דְחֻכְמָתָא, וְעֵבִיד לֵיהּ בְּאוּמְנוּתָא סְגִי, וְנִפְחָ בְּאִפּוּי נִשְׁמָתָא דְחַיִּי, לְמַנְדַּע וְלֹאֲסַתְכָּלָא בְּרִזִין דְחֻכְמָתָא, לְמַנְדַּע בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה מג) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוּדִי בְּרֹאֲתִיו יִצְרָתִיו אֶף עֲשִׂיתִיו.

וְלִכְבוּדִי בְּרֹאֲתִיו דִּיקָא, וְרֹזָא דָּא וְלִכְבוּדִי בְּרֹאֲתִיו אוּלִיפְנָא, דְהָא כְּבוֹד דְלִתְתָּא רֹזָא דְכוּרְסֵיָא קְדִישָׁא לָא (נח נ"ח ע"ב) אֲתַתְּקֵן לְעֵילָא, אֲלֵא מְגוּ תְקוּנָא דְבְנֵי עֵלְמָא. כַּד אֵינוֹן בְּנֵי נֶשׂא, זְכָאִין וְחִסִּידִין, וְיַדְעִי לְתַקְנָא תְקוּנִי, הֵדָּא הוּוּ דְכְּתִיב וְלִכְבוּדִי בְּרֹאֲתִיו. בְּגִין דְהָאִי כְּבוֹדִי, לְתַקְנָא לֵיהּ בְּעִמּוּדִין תְּקִיפִין, וְלְקִשְׁטָא לֵיהּ בְּתַקּוּנָא וְקִשּׁוּטָא דְלִתְתָּא, בְּגִין דְהָאִי כְּבוֹדִי יִסְתַּלֵּק, (ביקרא) בְּזַכּוֹ דְצַדִּיקָא דִּי בְּאַרְעָא.

בְּגִין כַּךְ בְּרֹאֲתִיו. כְּגוּוּנָא דְכְּבוֹד עֲלָאָה, דְתַקּוּנִין אֲלִין בֵּיהּ. (צ"ע ועיין ר"ח ע"א, קצ"ח ע"ב) בְּרִיאָה לְסִטְרָ שְׁמָאֲלָא יִצִּירָהּ בִּימִינָא כְּמָה דָּאֵת אָמַר יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרָא חֲשֵׁךְ עֲשִׂיהָ בְּאִמְצָעֵיתָא כְּמָה דָּאֵת אָמַר אֲנִי יי עֲשֵׂה כָּל וְכְתִיב וְכְתִיב עוֹשֵׂה שְׁלוֹם וּבוֹרָא רַע וְכְתִיב עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמֵיו וְעַל דָּא בְּרֹאֲתִיו יִצְרָתִיו אֶף עֲשִׂיתִיו כְּתַקּוּנָא עֵילָאָה. וְעַל דָּא, הוּוּאִיל וְאָדָם אִיהוּ בְּאַרְעָא, וְאִית לֵיהּ לְתַקְנָא הַהוּוּא כְּבוֹדִי עֲבָדִית בֵּיהּ תְּקוּנִין דְכְּבוֹד עֲלָאָה, דָּאִית בֵּיהּ אוּף הֲכִי בְּרִיאָה, וְעַל דָּא בְּרֹאֲתִיו.

בְּהַהוּא כְּבוֹד עֲלָאָה, אִית בֵּיהּ יִצִּירָהּ, וְעַל דָּא יִצְרָתִיו, תְּקוּנָא דָּא יְהִיבִית בֵּיהּ בְּאָדָם, לְמַהוּי אִיהוּ בְּאַרְעָא, כְּגוּוּנָא דְהַהוּא כְּבוֹד עֲלָאָה. בְּהַהוּא כְּבוֹד עֲלָאָה, אִית בֵּיהּ עֲשִׂיָּה, וְעַל דָּא אוּף הֲכִי בְּבַר נֶשׁ, כְּתִיב עֲשִׂיתִיו, לְמַהוּי אִיהוּ כְּגוּוּנָא דְהַהוּא כְּבוֹד עֲלָאָה, דְמִתְקֵן וּבְרִיךְ לְכְבוֹד תְּתָאָה. מְנַלְן, דְהַהוּא כְּבוֹד עֲלָאָה אִית בֵּיהּ תְּלַת אֲלִין. דְכְּתִיב בֵּיהּ, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרָא חֲשֵׁךְ עוֹשֵׂה שְׁלוֹם. יוֹצֵר אוֹר, הָא יִצִּירָהּ. וּבוֹרָא חֲשֵׁךְ, הָא בְּרִיאָה. עוֹשֵׂה שְׁלוֹם הָא עֲשִׂיהָ. וְדָא אִיהוּ כְּבוֹד עֲלָאָה, דְקָא מִתְקֵן וּבְרִיךְ וְסַפִּיק בְּכָל צְרָכֵיו לְכְבוֹד תְּתָאָה.

בעזרת השם יתברך

ספר אור הזוהר

בו יבואר גדול החיוב ללמוד וללמד הזוהר
הקדוש והתיקונים, וחכמת האמת

שחיבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א,
שבו גילה סודות נפלאים אשר בתורתו ושמותיו
הקדושים בהם העולם קיים, ועי"ז תמלא הארץ
דעה את ה' באמונה.

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

קובץ גדול מתלמוד בבלי ירושלמי, מדרשים,
זוה"ק, תיקונים, רמב"ם, ראשונים ואחרונים, ספרי
שו"ת, ספרי בעשטה"ק ותלמידיו, ספרי מוסר,
ועוד. כללים יסודיים ועיקריים בענין לימוד הזוהר
והתיקונים.

דבריהם הקדושים הוצבים להבות אש, מלהיבים
נפש האדם, מדריך ומורה דרך, להתמיד בלימוד
הזוהר, ולסיים מידי שבוע בשבוע כל פרשת הזוהר.

אוסף ענקי במקצוע זה עדיין לא ראה אור הדפוס עד היום
תקותי כי דבריהם הקדושים יעשו רושם בלבות בני
ישראל, וזה יהי פרי עמלי להביא הברכה לכל בית
ישראל בכל מקום שהם.

**הספר נדפס לזכות את הרבים
ונחלק בחנם לכל דורש ומבקש**

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר
זה או כל הספר בכל לשון שהוא בכל מדינה ומדינה,
בדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם ולעורר לבות
אחינו בני ישראל לתשובה שלימה.

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס
בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין
רחוב נחל לכיש 24/8 - רמת בית שמש ארץ ישראל

**Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
784-436-548-972-011**

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הפרקים

- פרק א. מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים
- פרק ב. לימוד הזוהר בטהרה
- פרק ג. לימוד הזוהר מונע גלגול הנשמה
- פרק ד. הזוהר תיקון להשכינה ומקרב הגאולה
- פרק ה. אור הזוהר טעם התורה
- פרק ו. אור הזוהר מוצנע בתלמוד ובפוסקים
- פרק ז. ידיעת הבורא על ידי חכמת הקבלה
- פרק ח. סגולת הזוהר
- פרק ט. מי ומתי ראוי ללמוד הזוהר
- פרק י. בחודש אלול ללמוד התקונים בשופי
- פרק יא. התנגדות להזוהר הקדוש
- פרק יב. העלם וגילוי הזוהר
- פרק יג. החיוב והשלילה ללימוד הזוהר
- פרק יד. גדולי החסידות בשבח לימוד הזוהר
- פרק טו. מעלת אמירת אותיות הזוהר והתיקונים
- פרק טז. ליקוט נפלא אודות תורות הח"ן
- פרק יז. נפלאות רבי שמעון בר יוחאי
- פרק יח. לימוד הזוהר הקדוש במירון
- פרק יט. ליקוט מאמרי חז"ל אודות תורה לפני התגלות הזוהר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- פרק כ. דברי גדולי הראשונים המתארים את הקבלה
- פרק כא. סדר השתלשלות מסירת סתרי הקדמונים
- פרק כב. התגלות ספר הזוהר
- פרק כג. מדוע לא נתגלה ספר הזוהר להקדמונים
- פרק כד. תולדות רבי שמעון בן יוחאי ובנו רבי אלעזר
- פרק כה. הסתלקות וקבורת רשב"י
- פרק כו. הסתלקות וקבורת ר"א בן רשב"י
- פרק כז. דימוי רבי שמעון בר יוחאי למושה רבינו
- פרק כח. חלקי הזוהר
- פרק כט. מפרשי הזוהר
- פרק ל. הבקעת אור הקבלה בצפת
- פרק לא. העליה למירון מימי המשנה עד ימינו
- פרק לב. שמחת ל"ג בעומר
- פרק לג. גודל מעלת התפלה במירון
- פרק לד. "חאלאקע" בל"ג בעומר במירון
- פרק לה. רושמי העליה במירון
- פרק לו. להיות במחיצתו בעולם

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הענינים לכל הספר אור הזוהר

פרק א	טז.
מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים	עיקר לימוד הקבלה - הזוהר והתיקונים
א. מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות הקב"ה	יז. הזוהר והתיקונים - נשמת התורה עוגן הצלה נגד כל רע
ב. אור ששת הימים גנוז בזוהר	יח. העוסק בחכמת הקבלה נקרא בן להקב"ה; בלימוד הפשט נקרא עבד
ג. האור החיים הק' מעריך את הבעש"ט כבר-סמכא בתורת הסוד	יט. הזוהר מסוגל ליכך הנשמה
ד. לימוד הזוהר תיקון האדם בזה ובכא	כ. ע"י לימוד הזוהר זוכים לכל מדות טובות שבעולם
ה. ע"י לימוד תורת הח"ן בחיות דקדושה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה	כא. אמירת זוהר בכל יום מסוגל לפרנסה
ו. עמקות בסוד מאפשר פקידת עקרות וריפוי חולים	כב. לימוד הזוהר מביא את האדם לידיעת ודביקת הבורא
ז. האר"י ז"ל זכה להשגותיו ע"י יגיעתו הגדולה בזוה"ק	כג. לשון הזוהר מעורר לעבודת השם
ח. ה"מגיד" הבטיח להבית יוסף שכשילמד תורת הסוד יפתחו לו שערי אורה	כד. עצם תיבות ודיבורי הזוהר מקשרין האדם לאין
ט. מי שאינו מאמין ולומד תורת הח"ן הוא בבחינת "מפריד אלוף לא יראה מאורות"	כה. לא ימנע מקריאת הזוהר הגם שהדברים סתומים וחתומים
ט* מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל	כו. מי שהוא בעל עסק גדול יהי רוב לימודו בזוה"ק, כי הוא מאיר במקום החושך
י. כמה גדול השכר בלימוד תורת הסוד וההפסד בהעדר לימודה	כז. החוזה מעריך את ס' אור החיים ומאור עינים כספר הזוהר
יא. מי שלא נמשך אחר תורת הסוד, בהכרח שאינו מרגיש דבר הקדוש באמת	כח. לימוד או אמירת הזוהר בבוקר השכם מועיל לטהרת הנפש ותאוות לימוד התורה
יב. שלימות התורה רק ע"י תורת הח"ן	כט. ע"י טעימות יינה של תורה, פנימיות התורה, מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה
יג. בכל יום גילוי חדש ללימוד הזוהר	ל. עסק חכמת הסוד מונעת התנשאות חכמות חיצוניות ונדחה מפניה כהחושך מפני האור
יד. הנשמה מושבעת ללמוד רזי התורה	
טז. גדול מעלת לימוד הזוהר והתיקונים	

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- לא. לימוד הזוהר, תיקונים וזוהר חדש, מעלות השחר עד צאת הכוכבים מנע שריפת התלמוד
- לב. אפילו בעת עצלות וכבודות יתגבר בלימוד הזוהר
- לג. חוק ולא יעבור ללמוד הזוהר מסדר השבוע
- לד. לימוד הזוהר"ק אפילו בלי הבנה חשובה לפני ה'
- לה. אם אין מועטים לימוד הנגלה השנתי בלימוד הקבלה יום אחד, לימוד המשנה אינו כלום
- לו. לימוד אדם זוהר בחשק גדול
- לז. מי שלא ראה אור הזוהר לא ראה אור מימי
- פרק ב**
- לימוד הזוהר בטהרה
- א. טבילת עזרא הכרח ללימוד תורת הח"ן; לימוד הקבלה ללא טהרה גורמת מינות ואפיקורסות
- ב. רמז לטבילת עזרה
- ג. למד זוהר, תיקוני זוהר ותהלים במים הקפואים
- פרק ג**
- לימוד הזוהר מונע גלגול הנשמה
- א. עיקר בריאת האדם שילמוד חכמת הנסתר
- ב. דיבורי הזוהר"ק הם קישוטי נפש החיים לנשמת
- ג. כל אות ואות מהזוהר הוא תיקון לנשמה
- ד. צריך לטרוח בפרד"ם התורה עד היכן שיכול להשיג, ואם לאו נשמתו תתגלגל עוד פעם
- ה. הרח"ו הי' צריך לעסוק תמיד בכל יכלתו בספר הזוהר, מפני שבאחד מגלגוליו לא האמין בזה
- ו. אליהו הנביא אמר לרשב"י שבדור האחרון יתפרנסון מתורתו שתהי' מתוק לנפש ומרפא לעצם
- ז. "המאור שבה מחזירו למוטב" - הכוונה לתורת הסוד
- פרק ד**
- הזוהר תיקון להשכינה ומקרב הגאולה
- א. לימוד הזוהר באמת הוא סעד וסמך לשכינה
- ב. ביטול הדינים הוא ע"י לימוד פנימיות התורה
- ג. הזוהר נתגלה לדור האחרון כי בו יצאו מן הגלות
- ד. גאולת ישראל ע"י לימוד הזוהר
- ה. בזכות הזוהר תפרח ישועת ישראל
- ו. ע"י הזוהר יתבטלו כל הקליפות
- פרק ה**
- אור הזוהר טעם התורה
- א. הלימוד בכתבי האריז"ל לא יהי' מפני החקירה, אלא להאיר על נפשו אור צח ומצוחצח
- ב. אפשר לאדם שיהי' בקי בש"ס ופוסקים, ובאותו הזמן עם הארץ גמור
- ג. מצוה לגלות סתרי תורה רוזין עליונים לבער קוצים מן הכרם
- פרק ו**
- אור הזוהר מוצנע בתלמוד ופוסקים
- א. כל דברי התנאים והאמוראים יסודתם בהרי קודש מסוד התורה
- ב. גליא רוזין דאורייתא יחדיו יהיו תואמים

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. הדוחה חלק הנסתר של התורה, דוחה כולה, ונענש	ז. הוא המפתח והוא הסוגר
ד. כשלומדים נגלה דתורה, אנו מדברים עם נשמות ופנימיות התורה	ז. יזכה לתקן נפש רוח ונשמה
ה. ע"י סוד התורה ידע להבחין בין איסור להיתר	יח. ע"י הזוהר וכתבי האר"ז ל נעשה האדם כבריה
א. ידיעת הבורא על ידי חכמת הקבלה אי אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה	יט. ע"י לימוד בתיקונים הבין שנמתקן כל הדינים
א. אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה	כ. סגולה לבעל עסק
א. הזוהר מקור לכל ספרי היראים	כא. סגולתו לאור נפשו באור החיים הנצחיים
ב. ראוי ללמוד הזוהר והתיקונים עם תינוקות בני תשע	פרק ט
ג. קריאת הזוהר, אעפ"י דלא ידע מאי קאמר, הוא תיקון לשכינה הק' ולנשמתו	א. אופני לימוד ספר הזוהר הק' האר"ז"ל לא קצב זמן להתחלת לימוד תורת הח"ן
ד. הלומד זוהר, אעפ"י שאינו מבין, הקב"ה מתקן דברי	ב. לימוד תורת הסוד בלי טהרה מביאה לאפיקורסות
ה. ללמוד זוהר ותיקונים או זוהר חדש קודם התפילה	ג. מילוי כריסו בש"ס ופוסקים קודם לימוד הקבלה
ו. זוהר הכנה לתפילה	ד. אין אדם יכול לבוא למשהו השגה בגדלות הבורא מכל לימודי התורה, כמו מחכמת הקבלה
ז. לימוד הזוהר מוביל לתשובה באמת	ה. לעולם יקדים אדם לימוד הנגלה להנסתר
ח. הזוהר קדוש ונורא, אך אין ערכו כהתיקונים	ו. סודות התורה הם אור הנפש
ט. על ידו יכולים לראות נועם ה'	פרק י
י. לשונו מזכך הנשמה	א. חודש אלול ראוי ללימוד התיקונים בשופי
יא. סגולה להנצל מחכמות חיצוניות	א. גודל מעלת אמירת תיקונים בחודש אלול, שמזכך הנר"נ
יב. סגולה לטהר הנשמה	ב. תיקון לבע"ת לאמר ה' דפין זוהר או תיקונים בכל יום, שמטהר הגוף והנשמה
יג. להנצל ממחשבות זרות בעת התפילה	ג. התיקונים - סגולתן למתק הדינים הטעם שנתפשט לימוד התיקונים בימי התשובה יותר מן הזוהר
יד. הרוצה להתדבק בקונו ידבק בזוהר הק'	ה. תיקוני הנפש והגוף
טו. משיג חכמה ויראת שמים	ו. סוד תיקוני הזוהר שגילה הרשב"י

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ז.	הבעש"ט מעורר על לימוד תיקוני זוהר	ז.	החייב והשלילה ללימוד הזוהר
ח.	התופס חלק מן האחדות כאילו תופס כולו	א.	מדוע לא נפוץ לימוד הזוהר כשאר מדרשי חז"ל
ט.	עורר ישנים מתרדמתכם	ב.	ר' יצחק דלטאש בפסקו המפורסם יצא להגן על הזוהר מפני מתנגדיו, ומאז נתפרסם בעולם ביותר
י.	גודל מעלת לימוד הזוהר	ג.	הרח"ו אודות החייב והשלילה ללימוד הזוהר
	פרק יא		פרק יד
	התנגדות להזוהר הקדוש		גדולי החסידות בשבח לימוד הזוהר
א.	מי שאינו זוכה ללימוד תורת הח"ן, ידע שכל זה מחמת שאין נפשו זכה ונקיה	א.	ובני ישראל יוצאים ביד רמה - ברי"ש גלי - ר"ת רבי שמעון בן יוחאי
ב.	פנימיות התורה היא גילוי יקרא דקוב"ה	ב.	משיח בן יוסף יחי' ויתקיים ע"י לימוד רזין דאורייתא
ג.	בזוהר מוכנסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים נדחים ממנו	ג.	או"ר בגימטריא ר"ז
ד.	ספר הזוהר הוא כתיבת נח שנתנכסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא	ד.	או"ר בגימטריא אי"ן סו"ף; אדו"ן עול"ם; ר"ז
	פרק יב		פרק טז
	העלם וגילוי הזוהר		מעלת אמירת אותיות הזוהר
א.	מדוע נתגלה הזוהר משנת ה'ר"ן ואילך?	ה.	רק ע"י התגלות סודות חכמת האמת יבוא משיח צדקנו
ב.	הזוהר נתגלה רק בדורות האחרונים כדי להגן עליהם		פרק טז
ג.	הסבר להעלמות הזוהר אחרי פטירת הרשב"י	א.	מעלת אמירת הזוהר והתיקונים בלי הבנה
	א/ לא ניתן לכתוב סתרי הזוהר אלא לר' אבא		פרק טז
	ב/ אורות הזוהר לא נתגלה רק לחבריאי במחשבת לבם	א.	ליקוט נפלא אודות תורת הח"ן שכר לימוד חכמת הקבלה וחייב הפלפול בה
	ג/ אחרי פטירת רשב"י אמרה החבריאי: "אל תתן את פיך להחטיא את בשרך"	ב.	לימוד חכמת האמת פועל עשיית המצוות כתיקונן ובאהבה רבה, ומגיע מזה תועלת לענין התפיל
	ד/ רשב"י הכיר בר' אבא שיוכל להעלים הדברים אפילו מחכמי הדור ההוא	ג.	ספר הזוהר הוא מגן לישראל כתיבת נח

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

- ד. לימוד הזוהר מתקן עולמות העליונים; לימוד התיקונים מתקן עולם העשיה
- ה. לימוד הזוהר דרך בקיאות בלבד
- ו. ראוי לקבוע שיעורו בלימוד הזוהר והתיקונים באופן שישימם כל שנה
- ז. לימוד חמש דפין זוהר בכל יום הוא תועלת גדול להנפש
- ח. לימוד הזוהר"ק באשמורת הבוקר
- ט. טעם שדוקא לימוד הזוהר הוא תיקון להנפש
- י. לימוד בחינת פנימיות התורה מקשר בחינת פנימיות הנשמה לבחינת פנימיות אלקותו ית'
- יא. ידיעת מציאות ההשתלשלות היא מצוה רמה ונשאה ומקיים עי"ז מצות וידעת היום גו'
- יב. לימוד פנימיות התורה הוא בכלל "שליש במקרא"
- יג. כמו שהמלח נותן טעם בבשר כן לימוד פנימיות התורה נותן טעם בנגלה דתורה (הנק' לחם ובשר)
- יד. מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש (סודות התורה) לא טעם טעם של יראת חטא
- טו. עי"י שיראת ה' היא אוצרו, עי"ז התורה נק' תורת
- טז. מעלת ענין "לריח שמניך" (לימוד פנימיות התורה) על "שמן תורק" (לימוד נגלה דתורה)
- יז. אורך הגלות מחמת העדר לימוד הסוד; הלימוד מובטח לו שהוא בן עולם הבא
- יח. בדרונו מי שאינו עוסק בזוהר ותיקונים וכתבי האר"י, כל עסק תורתו הוא מן השפה ולחוץ
- יט. עיקר התגלות חכמת הסוד באחרונה ליוכך הנפש לתשוקה ודביקות בקדושה
- כ. עי"י לימוד הסוד זוכים לעונה ומוחזין דקדושה
- כא. נסתר דתורה מגין נגד מינות, שנאת חינום ולשון הרע
- כב. לימוד הנגלה על דרך הסוד
- כג. האם ללמוד קבלת הרמ"ק או קבלת האר"י
- כד. בעסק התורה צריך לדבק את עצמו גם לנסתר דתורה
- פרק יז**
- נפלאות רבי שמעון בר יוחאי**
- א. רשב"י היה מלומד בנסים
- ב. תחיית המתים בל"ג בעומר
- ג. בהילולת רשב"י
- ד. רשב"י פוקד עקרות
- ה. ה"ינוקא" שבזוהר הקדוש נולד מברכת רשב"י לאביו
- ו. הרבה עקרות נפקדו וחולים נתרפאו בזכות נדרים ונדבות שהתנדבו עבור ציון רשב"י במירון
- ז. "אדם ובהמה תושיע הוי"ה" בגימ' "רבי שמעון בן יוחאי"
- פרק יח**
- לימוד ספר הזוהר הקדוש במירון**
- א. לימוד ספר הזוהר במירון גרם שנתמלא הבית ריח טוב ונמשכה הארה גדולה והרגש גדול להנשמה
- ב. קביעות זמנים ללמוד ספר הזוהר על ציון רשב"י

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. רבי שמעון ובנו רבי אלעזר התחבאו במערה י"ג שנה ולמדו שם תורה ביחד	פרק יט לימוד מאמרי חז"ל אודות לימוד ס"ת לפני התגלות הזוהר
ד. יציאתם מן המערה פעם ראשונה	א. ליקוט מאמרי חז"ל, ראשונים ואחרונים אודות לימוד סתרי-תורה עד להתגלות ספר הזוהר
ה. נגזר עליהם לחזור למערה	פרק כ דברי הראשונים המתארים את הקבלה
ו. איך יצאו לחפשי מן המערה	א. דברי גדולי הראשונים המתארים את חכמת הקבלה
פרק כה	ב. תרגום וביאור הזוהר מפירוש "הסולם"
הסתלקות וקבורת רשב"י	פרק כא סדר השתלשלות ומסירת סתרי התורה בספרי הקדמונים
א. הסתלקות וקבורת רשב"י וגילוי רזין לפני הסתלקותו	א. ספר יצירה
פרק כו	ב. כח ספר יצירה אפשר לברוא אדם, בהמה, חיה ועוף
הסתלקות וקבורת ר"א בן רשב"י	ג. ספרי ה"היכלות"
א. חלישותו, הסתלקותו וקבורתו של רבי אלעזר בן רבי שמעון	ד. ספר הבהיר
פרק כז	פרק כב התגלות ספר הזוהר
דימוי רבי שמעון בר יוחאי למושה רבינו	א. קדמות ספר הזוהר הק'
א. הקב"ה קרא בשמות משה ורבי שמעון בן יוחאי	ב. סדר גילוי ספר הזוהר הק'
ב. למושה רבינו ולרשב"י נגלה מן השמים שדורשי נפשם מתו	פרק כג מדוע לא נתגלה ספר הזוהר להקדמונים
ג. משה רבינו ורשב"י הסתכלו באספקלריא	א. רבי יהודה חייט מבאר מדוע בדרור נתגלה ספר הזוהר
ד. משה ורשב"י קבלו תורה מסיני	פרק כד תולדות רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר
ה. משה רבינו ורשב"י נקראו "סיני"	א. לידתו בגליל; תלמיד מובהק לרבי עקיבא
ו. משה רבינו ורשב"י ידעו סוד "צדיק וטוב לו" והיפוכו	ב. ישיבתו הק' בצידון וחיבור ספריו
ז. משה רבינו ורשב"י שקולים כנגד כל העולם כולו	
ח. רשב"י עלה למרום בענן כמו משה רבינו	
ט. משה רבינו ורשב"י מנעו פורעניות מן העולם	
י. משה רבינו ורשב"י ידעו ע' פנים לתורה	

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ט. "דרך אמת"	א. למושה רבינו ולרשב"י נמסר הכח
י. "נצוצי אורות" להחיד"א	ב. לברך את ישראל
יא. "נצוצי זוהר"	ג. רשב"י היה ניצוץ מושה רבינו
פרק ל	ד. קבורת מושה רבינו ורשב"י לא ע"י ילוד אשה
הבקעת אור הקבלה בצפת	ה. פטירת מושה רבינו ורשב"י נודעה על בת-קול
א. מלך המשיח יתגלה בגליל תחילה	פרק כח
ב. "כרם היה לידדי בקרן בן שמון"	חלקי הזוהר
ג. לא היה אדם שהשפיע על עם ישראל כהאר"י הק'	א. זוהר על התורה
ד. השפעת ופעולות האר"י נמשכה כשנה ומחצה	1) ספרא דצניעותא
ה. ה"אור יקר" גלה גדולת הרמ"ק בקבלה	2) אדרא רבא
ו. אליהו הנביא היה "סנדק" האר"י	3) אדרא זוטא
ז. האריז"ל למד נגלות התורה עם השיטה מקובצת והרדב"ז	4) רעיא מהימנא
ח. האר"י ז"ל בא לעולם הזה רק בשביל תלמידו הרח"ו	5) מדרש הנעלם
ט. תורת הח"ן - הבריח המבריא עולם הזה עם עולם הבא	6) "אדרא דבי משכנא", "היכלות", "רזא דרוזין", "סבא דמשפטים", "תוספתא" ו"סתרי תורה"
י. מושה אמת ותורתו אמת - אך גבהו דברי האר"י מהרמ"ק	ב. זוהר חדש
יא. הרח"ו נסמך להוראה מהאלשי"ך	ג. תיקוני הזוהר
יב. לא זה יד הרח"ו מיד האר"י מעת שהחל לגלות תורת הח"ן	ד. סיכום
יג. חכמי הקבלה בדורו אמרו על הרח"ו שאין כמוהו במעלה ובחכמה	פרק כ"ט
יד. הרח"ו ובנו ר"ש נקבעו לערוך תורת האר"י ולהוציאה לאור	מפרשי הזוהר
טו. ר"ש ויטאל כתב תורת האר"י ביעילות עליונה	א. רבי שמעון לביא - "כתם פז"
טז. דמיון וקירבה נשמית בין האב לבנו	ב. רבי מושה קורדובירו - "אור יקר"
יז. ר"ש ויטאל היה גלגול התנא רבי מאיר	ג. רבי אברהם אזולאי - "אור החמה"
	ד. רבי שלום בוזאגלו - "מקדש מלך"
	ה. "עטרת צבי" לרבי צבי הירש מזידטשוב
	ו. "זוהר חי" לרבי יצחק אייזיק מקאמארנא
	ז. "דמשק אליעזר" לרבי אליעזר צבי מקאמארנא
	ח. "הסולם" (ט"ז כרכים) לרבי יהודה אשלג

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

פרק לא		
ה. לימוד הזוהר בהילולא דרשב"י	העליה למירון מימי המשנה עד ימינו	
ו. לימוד תורת הנסתר במירון	השתטחות התנאים על קבר רשב"י	
ז. תיבת "שמעון" היא חיות התנא	במירון	
ח. אתדבקות רוחא ברוחא	אליהו הנביא לומד תורה עם	
ט. לימוד אדם כשר תורת רשב"י גורם	התנאים במערת רשב"י	
נשיקין הדיין	רשב"י מברך לכל הבאים למירון	
סיום הזוהר	השתטחות והקפות בד' מינים -	
פרק לג		
גודל מעלת התפילה במירון		
א. התפילה על קברי צדיקים, אפילו	וביטול גזירות - במירון	
יחיד ובלי כוונה שלימה, מתקבלת	הדר בארץ-ישראל יעלה בל"ג	
כתפילת ציבור	לעומר למירון וישמח שם שמחה	
ב. זכות הרשב"י מסייעת להבא ליטהר	גדולה	
פרק לד		
"האלאקע" בל"ג בעומר במירון		
א. "האלאקע" בל"ג בעומר על קבר	ו. לא ילך על הציון לכד כי הש"ד	
רשב"י במירון	ששמו תנ"י יכול לכופו ולהחטיאו	
ב. טעם למה התינוקות מורים בקשת	ז. כל הפמליא של מעלה ונשמות	
בל"ג בעומר	הצדיקים הם במירון בל"ג לעומר	
פרק לה		
רושמי העליה למירון		
א. רבינו עובדיה מברטנורא	ח. קדושת יום ל"ג בעומר	
ב. ר' אברהם גלאנטי	ט. טעם שנוהגין להרבות בנרות בל"ג	
ג. האריז"ל עלה למירון ביום ל"ג	בעומר	
בעומר	פרק לב	
שמחת ל"ג לעומר		
א. הטעם לשמחה וחדוה בכל	א. העולמות בל"ג לעומר	
העולמות בל"ג לעומר	ב. טעם למה נקרא יום פטירתו בשם	
ב. טעם למה נקרא יום פטירתו בשם	"הילולא"	
"הילולא"	ג. ל"ג לעומר שהוא יום ה' בשבוע	
ג. ל"ג לעומר שהוא יום ה' בשבוע	החמישי הוא גמר ספיה"ע	
החמישי הוא גמר ספיה"ע	ד. מעשה נורא מהאריז"ל ובעל	
ד. מעשה נורא מהאריז"ל ובעל	ה"חרדים" שרקדו ביחד עם רשב"י	
ה"חרדים" שרקדו ביחד עם רשב"י	בל"ג בעומר	
בל"ג בעומר		

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הענינים

לפרק יב

העלם וגילוי הזוהר

- א. מדוע נתגלה הזוהר משנת ה'ר"ן ואילך?
- ב. הזוהר נתגלה רק בדורות האחרונים כדי להגן עליהם
- ג. הסבר להעלמת הזוהר אחרי פטירת הרשב"י
א/ לא ניתן לכתוב סתרי הזוהר אלא לר' אבא
ב/ אורות הזוהר לא נתגלה רק לחברייא במחשבת לבם
ג/ אחרי פטירת רשב"י אמרה החברייא: "אל תתן את פיך להחטיא את בשרך"
ד/ רשב"י הכיר בר' אבא שיוכל להעלים הדברים אפילו מחכמי הדור ההוא

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ספר אור הזוהר פרק יב

העלם וגילוי הזוהר

(א) מדוע נתגלה הזוהר משנת ה'ר"ן ואילך?

א. דע כי גזרה חכמתו ית' שחיבור ספר הזוהר לא יתפרסם ולא יתגלה אלא בדורו של רשב"י ע"ה ועל ידו, ונגזרה גזירה בפמליא של מעלה שלאחר דורו של הרשב"י ור' אלעזר בנו לא יתעסקו בזאת החכמה בפרסום עד הדור האחרון דורו של משיח בן דוד. והכי איתא בתיקונין בהרבה מקומות, שאלו הסודות לא יתגלו עד דרא דייתי מלכא משיחא, ובמ"א אומר ובזכות האי חיבורא יתגלי מלכא משיחא, ר"ל בדור האחרון בשביל המתעסקים בחיבור הזוהר יתגלי מלכא משיחא.

ומצאתי כתוב, כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי, הי' לזמן קצוב, עד תשלום שנת ה'ר"ן, ומשם ואילך יקרא דרא בתראה והותרה הגזירה והרשות נתונה להתעסק בספר הזוהר. ומשנת הש' ליצירה מצוה מן המובחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים כדאיתא ברע"מ. ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח ולא בזכות אחר אין ראוי להתרשל.

(הקדמת ספר אור החמה)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

[ועיי"ע בהקדמת מוהרח"ו זיע"א לעץ חיים].

ב. הרשב"י סוד בוצינא קדישא מן הראוי הי' לעשות תיקון העולם כמו רבי עקיבא עם מס"ג כו', בהימנותא דקוב"ה ושכינתו וכל פמליא דילי' בצירוף משה רבינו רע"מ ואלהיו וכל נשמתין דצדיקיא מגן עדן, והוא הי' מתקן כל הדור בימיו כו', ושלח הקב"ה האור הגדול הזה דוקא באלף החמישי מתוך החושך הגדול שהוא יומא של הוד, בסוד כל היום דו"ה, אור הגדול אור שבעת הימים, להגן עלינו ולהציל אותנו מכל המקטריגים ע"י לימוד רזין דאורייתא כו', ואם לא הי' מגלה לנו רזין דאורייתא את ספרי זוהר וכו', הי' ח"ו חוזרין עלמין לתוהו ובוהו מפני התגברות הדינים באלף החמישי כו', ופתח רשב"י את האורות העליונים להאיר ולהגן עלינו, והניח ברכה לדורות אחריו כו'.

ואחריו קמו חכמי הדורות ומצאו פתח פתוח ושמשו ונהנו מהשפע ואורות עליונים, ונעשה ניסים בימיהם, כגון רבי וחכמי הדורות כו', ויחידי סגולה בכל דור ודור הוי ידעי ברזין אלין אבל לא באתגליא, כי עדיין הי' באלף החמישי, ועוד לא היו מתנוצצין נשמות של עולם התיקון, עד באלף הששי האיר ה' עינינו בשנת של"ה ע"י נשמת בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה וימלא אותו רוח חכמה בתבונה ודעת ובכל מלאכה, הוא נשמת מורנו ורבנו האריז"ל אור שבעת הימים, ובידו נתן המאציל רצון העליון רשות לפתוח המקורות וצנורות עליונות ברזי דאורייתא, ואמר לנו בפירוש שהנסתרות בזמן הזה הם כמו נגלות, אעפ"י שתלמידיו היו מכסין דבריו בהצנע משנת של"ה עד שנת ש"ץ כו', בסוד הגאולה והחירות, התנוצצות

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

הנשמות של עולם התיקון, כידוע לנו מדריגות הנשמות בשנת ש"ץ.

ומשנת ש"ץ ואילך מחוייבים אנחנו לתקן כל אחד ואחד נפשו ורוחו ונשמתו, אותו ואת כל העולם כולו, להיות מ"נ לייחד וללבן ולצרף נצוצות קדושות ברזי דאורייתא ובהתעסקות דברי הזוהר והתיקונים עפ"י דברי מו"ר הרב האריז"ל, אשר שלחו אלהים לפנינו להאיר לנו מתוך החושך ואפילה, בפרט בעקבתא דמשיחא חוצפא יסגא, וידוע לנו מסודות אלו שאין ביטולם וביעורם של הקלי' אלא בלימוד הקבלה עפ"י עולם התיקון, לכן קרא הרשב"י לבעלי הקבלה מחצדי חקלא הקמשונים והחרולים מן השדה אשר ברכו ה'.

(סוף ס' ויקהל משה)

עפ"י הנ"ל אתי שפיר מה שהעיר בס' דברי תורה (מהדורא קמא אות צ') על דברי זקיננו בספר אגרא דפרקא (אות ק"כ), שמרחיק את זמן התגלות החכמה הקדושה עד שנת ש"ץ, והעיר על זה הגה"ק ממונקאטש שלא נודע מקור זמן זה, ועפ"י הנ"ל אתי שפיר.

ב) הזוהר נתגלה רק בדורות האחרונים כדי להגן עליהם

לא נתגלה הזוה"ק לדורות הראשונים רק בדורות הגרועים מהם, עיי"ש [בס' ויקהל משה הנ"ל] בד"ק בארוכה, ומסיים שם שהוא בכדי להגן על הדורות האחרונים. וצריך לשמוע בקול ה', כי כן רצונו לטוב לנו להגן עלינו מצרינו ולהחיש גאולתנו שתהי' בב"א.

(ספר פתח עינים להחיד"א על מס' סנדהרין דף צ"ח ע"א)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

[ועיי"ע בהקדמה לספר הזוהר מבעל הסולם אות נ"ז-ס"א,
נעתק להלן פי"ג אות א'.]

ג) הסבר להעלמת הזוהר אחרי פטירת הרשב"י

א. לא ניתן לכתוב סתרי הזוהר אלא לר' אבא

הלא תראה, כי בעת פטירתו, בריש אדרת האזינו, לא ניתן רשות לשום אחד מאותם שבעה עיני ה' העומדים אז אצלו, לכתוב סתרי הזוהר, אלא לר' אבא, כנזכר שם: וכך אסדרנא לכו, ר' אבא יכתוב ור' אלעזר ברי ילעי, ושאר חברייה ירחשין בלבהון. ועם שניתן לו רשות לכתוב, מצאנו ראינו בפ' משפטים דף קכ"ג ע"ב, וז"ל: שאל ר"א לר' אבא, כל הני תיקונים אבא גלי לון, בגין דלא ליעול בכסופא לעלמא דאתי, השתא אמאי צריכי לגלאה. א"ל ר' אבא, ההוא דכתבנא אנא מבוצינא קדישא, אמינא כתבוהו לגבי חברייה, דהא אינון ידעין מילין, דהא אתיישבן מילין בלבן, ומכן ולהלאה סתימין מילין, ע"כ.

ב. אורות הזוהר לא נתגלו רק לחבריא במחשבת לבם

והנה עם שכבר נתן לנו רשות רשב"י לכתוב, וגם כי לא למד רק לאותם הז' חברים, דעלו ונפקו באדרא קדישא, ועכ"ז הקפיד ר' אלעזר בנו, ונתכעס על זה, וגם הוא עצמו השיב לו, דמכאן ולהלאה להוו מילין סתימין בגוונא, אבל לשאר חכמי דורם, עם היותם תנאים, לבם רחב כפתחו של אולם, עם היותם כתובים, הם אצלם מלין סתימים, ולא אתגליין אלא לחברייא האילין בלחוד, ואף גם הם בתוך מחשבות לבם, ולא מן הפה ולחוץ, וכמ"ש סתימים מילים בגוונא, ולא אמר בינא.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. אחרי פטירת הרשב"י אמרה החבריא:

"אל תתן את פיך להחטיא את בשרך"

וכן בפרשת ויחי דרי"ז ע"א אמר שם: בכה ר' אבא, ר' שמעון דטחנין מיני' מנא טבא וכו', ולא אשתאר בעלמא מיני', בר כמה דכתיב קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן וכו' למשמרת, לאצנעותא, ואילו בהתגלייא לא כתיב, והשתא מאן יכיל לגלאה רזין, ומאי ינדע לון. גם בפ' אחרי מות דף ע"ט ע"א, וז"ל: בתר דשכיב ר"ש, הוו חברייא אמרי, אל תתן את פיך להחטיא את בשרך.

ד. רשב"י הכיר בר' אבא שיוכל להעלים הדברים אפילו

מחכמי דור ההוא

ואין ספק, כי לולי שרשב"י הכיר וידע ברוח קדשו, כי ר' אבא הי' חכם גדול ויודע להלביש ולהעלים הדברים דרך חידה ורמז, שלא יבינו אפ"י חכמי הדור ההוא, לא הי' מצוהו שיכתוב. כי הנה שם באדרת האזינו עצמה, דף רצ"ד ע"ב, אמר, כל מאן דמגלה רזין בידוע דנשמתי' לאו איהי מגופא דמלכא קדישא. ובג"ד כד תיפוק נשמתי' וכו', ווי לי', ווי לנשמתי'. זכאה חולקהון דצדיקים, דמכסיין רזין עילאין דקוב"ה וכו'.

וכן בפ' פנחס דף רמ"ד ע"א ברעיא מהימנא, על פסוק ועשירית האיפה סולת וגו', וז"ל: אמר רעיא מהימנא, מאן דמזלזל בפרורין דנהמא וכו', וכ"ש מאן דמסר רזין דאורייתא, וסתרי קבלה, וסתרי מעשה בראשית, או סתרי אתוון דשמא מפרש, לאנשים דלאו אינון הגונים וכו', עליה אתמר נודד הוא ללחם איה, ללחמה של תורה ולית מאן דישיגח עלי' וכו'.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

(הקדמת מוהרח"ו זיע"א לע"ח)

מפתח הענינים

לפרק יג

החיוב והשלילה ללימוד הזוהר

- א. מדוע לא נפוץ לימוד הזוהר כשאר מדרשי חז"ל
- ב. ר' יצחק דלטאש בפסקו המפורסם יצא להגן על הזוהר מפני מתנגדיו, ומאז נתפרסם בעולם ביותר
- ג. הרח"ו אודות החיוב והשלילה ללימוד הזוהר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

החיוב והשלילה ללימוד הזוהר

א) מדוע לא נפוץ לימוד הזוהר כשאר מדרשי חז"ל

א.) מכאן תבין את היבשות והחשכות שמצאונו בדורנו זה, שלא נשמע כמוהן בכל הדורות שקדמו לנו, שהוא משום שאפילו העובדי ה' שמטו ידיהם מהעסק בסודות התורה. וכבר המשיל הרמב"ם ז"ל משל אמיתי על זה, ואמר, שאם שורה של אלף אנשים סומים הולכים בדרך, ויש להם לפחות פקח אחד בראשם הרי הם בטוחים כולם שילכו בדרך הישר, ולא יפלו בפחים ומכמורות, להיותם נמשכים אחר הפקח שבראשם, אבל אם חסר להם אותו האחד, בלי ספק שיכשלו בכל דבר המוטל בדרך, ויפלו כולם לבור שחת. כן הדבר שלפנינו, אם היו לפחות עובדי השי"ת עוסקים בפנימיות התורה, והמשיכו אור שלם מא"ס ב"ה, הרי כל בני הדור היו נמשכים אחריהם, וכולם היו בטוחים בדרכם שלא יכשלו, ואם גם עובדי השי"ת סלקו את עצמם מחכמה זו, אין פלא שכל הדור נכשל בגללם, ומגודל צערי לא אוכל להאריך בזה.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ב. אמנם ידעתי הסיבה, שהיא בעיקר מתוך שנתמעטה האמונה בכלל, והאמונה בקדושי עליון חכמי הדורות בפרט, וספרי הקבלה והזוהר מלאים ממשלים גשמיים, ע"כ נפל הפחד על כל אחד, שלא יצא שכרו בהפסדו, כי ח"ו קרוב להכשל בפסל ודמות.

ג. והיא שהעירני לעשות ביאור מספיק על האר"י ז"ל, ועתה על הזוהר הקדוש, והסרת הפחד הזה לגמרי, כי ביארתי והוכחתי בעליל, את הנמשל הרוחני של כל דבר, שהוא מופשט מכל דמיון גשמי, למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, כמו שיראו המעיינים, למען לאפשר לכל המון בית ישראל ללמוד ספר הזוהר, ולהתחמם באורו הקדוש.

ד. וקראתי הביאור בשם "הסולם", להורות, שתפקיד ביאורי הוא כתפקיד כל סולם, שאם יש לך עליה מלאה כל טוב, אינך חסר אלא "סולם" לעלות בו, ואז כל טוב העולם בידך. אמנם אין "הסולם" מטרה כלפי עצמו, כי אם תנוח במדריגות הסולם ולא תכנס אל העליה, אז לא תושלם כוונתך. כן הדבר בביאור שלי על הזוהר, כי לבאר דבריהם, העמוקים מכל עמוק, עד סופם עוד לא נברא הביטוי לזה, אלא עשיתי על כל פנים בביאורי זה דרך ומבוא לכל בן אדם שיוכל על ידו לעלות ולהעמיק ולהסתכל בספר הזוהר גופו, כי רק אז תושלם כוונתי בביאורי זה.

ה. והנה כל המצויים אצל ספר הזוהר הקדוש, כלומר, המבינים מה שכתוב בו, הסכימו פה אחד, שספר הזוהר הקדוש חיברו התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, חוץ מהרחוקים מחכמה זו ונוטים לומר, על סמך מעשיות בדויות ממתנגדי

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

החכמה הזו, שמחברו הוא המקובל ר' משה די ליאון, או אחרים הסמוכים לו בזמן.

ו. ואני כשאני לעצמי, הרי מיום שזכיתי באור השי"ת להתבונן מעט בספר הקדוש הזה, לא עלה על לבי לחקור ביחוסו, והוא מטעם פשוט, כי לפי תוכנו של הספר עלה בלבי מעלת יקר התנא רשב"י לאין ערך יותר על כל התנאים הקדושים, ואם הי' מתברר לי בבירור גמור שמחברו הוא שם אחר, כגון ר"מ די ליאון ז"ל וכדומה, הרי אז הי' גדול אצלי מעלת האיש ר"מ די ליאון ז"ל יותר מכל התנאים הקדושים, וגם רשב"י בכללם.

ז. אמנם באמת לפי מדת עומק החכמה שבספר, אם הייתי מוצא בבירור, שמחברו הוא אחד ממ"ח הנביאים, הי' זה מקובל על לבי ביותר מליחסו לאחד מהתנאים, ומכ"ש אם הייתי מוצא שמושה רבינו קבל אותו מהר סיני מהשי"ת עצמו, אז הייתה שוככת דעתי לגמרי, כי לו נאה ולו יאה חיבור כזה.

ח. ולפיכך, כיון שזכיתי לערוך ביאור מספיק השוה לכל בעל עיון, להבין מעט מה שכתוב בו בספר, אני חושב שכבר נפטרתי בזה לגמרי מלטרוח עוד ולהכניס עצמי בחקירה הזאת, כי כל משכיל בזוהר לא יוכל להסתפק עוד שמחברו יוכל להיות איש פחות במעלה מהתנא רשב"י הקדוש.

ט. אכן לפי"ז נשאלת השאלה, למה לא הי' נגלה ספר הזוהר לדורת הראשונים, שבלי ספק היו חשובים במעלה יותר מדורות האחרונים והיו ראויים לו יותר, ויחד עם זה יש לשאול למה לא נגלה ביאור ספר הזוהר עד האריז"ל, ולא למקובלים שקדמו לו. והתמיהה העולה על כולנה, למה לא נגלו ביאור דברי

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

האריז"ל ודברי הזוהר מימי האריז"ל עד דורנו זה (ועי' בהקדמתי לספר פנים מסבירות על הע"ח באות ח' ד"ה ואיתא, עש"ה), ונשאלה השאלה, הכי אפשר דרי.

י. והתשובה היא, כי העולם במשך זמן קיומו של שיתא אלפי שני, הוא כמו פרצוף אחד שיש לו ג' שלישים, ראש תוך וסוף, דהיינו חב"ד חג"ת נה"י.

יא. וז"ש ז"ל ב' אלפים תוהו ב' אלפים תורה וב' אלפים ימות המשיח (סנהדרין צ"ז ע"א), כי בב' אלפים הראשונים שהם בחינת ראש וחב"ד היו האורות מועטים מאוד, והיו נחשבים לבחינת ראש בלי גוף, שאין בו אלא אורות דנפש. כי יש ערך הפוך בין כלים לאורות, כי בכלים הכלל הוא, שהכלים הראשונים נגדלים בכל פרצוף מתחילה, ובאורות הוא להיפך, שאורות התחתונים מתלבשים בפרצוף מתחילה. ונמצא, כל עוד שאין בכלים רק העליונים לבד, דהיינו כלים דחב"ד, יורדים שם להתלבש רק אורות דנפש, שהם האורות התחתונים ביותר. וז"ש על ב' אלפים ראשונים שהם בבחינת תוהו. ובב' אלפים השניים של העולם, דהם בחינת חג"ת דכלים, ירד ונתלבש אור הרוח בעולם, שה"ס תורה. וע"כ אמרו על ב' אלפים האמצעים שהם תורה. וב' אלפים האחרונים הם נהי"מ דכלים, וע"כ מתלבש בעולם בזמן ההוא אור דנשמה, שהוא האור היותר גדול, וע"כ הם ימות המשיח.

יב. גם הדרך הוא בכל פרצוף פרטי, שבכלים דחב"ד חג"ת עד החזה שלו, האורות מכוסים, ואינם מתחילים להאיר חסדים המגולים, שפירושו התגלת הארת חכמה עליונה, אלא מחזה ולמטה, דהיינו בנהי"מ שלו. והוא הסיבה שמטרים התחילו

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

להתגלות הכלים דנהי"מ בפרצוף העולם, שהם ב' אלפים האחרונים, היתה חכמת הזוהר בכל וחכמת הקבלה בפרט מכוסה מן העולם, אלא בזמן האריז"ל, שכבר נתקרב זמן השלמת הכלים שמחזה ולמטה, נתגלתה אז הארת חכמה העליונה בהעלם ע"י נשמת האלקי ר' יצחק לוריא ז"ל, שהי' מוכן לקבל האור הגדול הזה. וע"כ גילה העיקרים שבספר הזוהר וגם חכמת הקבלה, עד שהעמיד בצד כל הראשונים שקדמוהו.

יג. ועכ"ז כיון שהכלים האלו עוד לא נשלמו לגמרי (שהוא נפטר בזמן ה' אלפים של"ב כנודע), ע"כ לא הי' העולם עוד ראוי שיתגלו דבריו, ולא היו דבריו הקדושים אלא קנין ליחידי סגולה מועטים, שלא ניתנה להם הרשות לגלותם בעולם. וכעת בדורנו זה, אחר שכבר קרובים אנו לגמר ב' אלפים האחרונים, לפיכך ניתנה עתה הרשות לגלות דבריו ז"ל ודברי הזוהר בעולם בשיעור חשוב מאד, באופן שמדורנו זה ואילך יתחילו להתגלות דברי הזוהר בכל פעם יותר ויותר, עד שיתגלה כל השיעור השלם שבחפץ השי"ת.

(הקדמת ה"סולם" לספר הזוהר)

ב) ר' יצחק דלמאש בפסקו המפורסם יצא להגן על הזוהר מפני מתנגדיו, ומאז נתפרסם בעולם ביותר

א. ספר הזוהר נתחבר ונכתב בדורו של רשב"י, שהסכימו בו מן השמים, כי הי' ראוי לכך, וגלגלו זכות על ידו ועל ידי חבריו הזכאים, כדי שבסוף הימים, בדורות של משיח בקרבת הישועה, בזכות זה יגאלו ישראל. וכמו שבמצרים הי' צריך לזכות ישראל בדם פסח ובדם מילה כדי להוציאם מאותו הגלות כו', כן כדי להוציא ישראל מהגלות הזו צריך שיזכו בידיעת הנסתר, כי כל

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

הנביאים לא נבאו לימות המשיח אלא על זה כו'. הלא תראה רש"י ז"ל בפ"י שיר השירים בדוגמא מפסוק ישקני מנשיקות פיהו, ז"ל: ומובטחים מאתו להופיע עוד עליהם לבאר להם סוד טעמיה ומסתר צפונותיה, ומחלים פניו לקיים דברו, וזהו ישקני מנשיקות פיהו.

א. וכל שכן עתה, שקרובה הישועה להגלות כו', כי לפי דברי הזוהר זכות לימוד ספרו הוא המלאך הגואל, וז"ל: וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חיבורא דילך כד אתגלייא לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיני' וקראתם דרור בארץ וגו'. ובמקום אחר ז"ל: אמר לי' אליהו לר' שמעון, רבי רבי, כמה זכאה אנא דמהאי חיבורא דילך יתפרנסון כמה עילאי עד דאתגליא לתתאי בסוף יומיא, ובגיני' ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו וכו'. הרי לך מבואר שזכות העיון בספר הזוהר מספיק להשיב שבותנו ולהעביר גלותינו, ועליו אמרו זכו אחישנה, כי בעבורו יהי ישראל נגאלין ויקרא דרור בארץ, שיהיו כל בני העולם בני חורין בשלוח שאין כמוה.

ב. ובמקום אחר יבשר הזוהר, שבדור שעתיד המשיח להתגלות, בו יותן הרשות להתגלות ספרו וחיבורו. וז"ל בפתיחה גדולה בתיקונים: והמשכילים יזהירו וגו', והמשכילים אלין ר"ש וחברייא כו' לגלאה לון רזין טמירין דלא אתיהיב רשו לגלאה לון עד דייתי דרא דמלכא משיחא וכו'. ואל תגמגם לומר שאין רשות לגלותם עד אחר ביאת המשיח, שזה שקר וטעות גדול. דייקא נמי דקאמר עד דייתי דרא דמלכא משיחא, ולא קאמר עד דייתי מלכא משיחא, וכל זה פשוט.

(פסק הגאון והחכם הכולל הנעלה כמהר"ר יצחק דלמאש, נדפס בריש

ס' הזוהר)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ב. פשר הדבר: בשנת שי"ח רצו להדפיס ספרי הזוהר הקדוש, וקמו אז גדולים ורבים שהרעישו לבלתי לפרוץ גדר הראשונים להוציא לאור דברים סתומים וחתומים אשר נגזזו ולא ראו אור מימים קדמונים, ובלשון הר"ר יצחק דלטאש בפסק-דין הנ"ל: "ארץ רעשה אף שמים וינועו אמות הסיפים מקול הקורא ואומר שאין טוב להוציא הדברים הסתומים והחתומים אל הפרסום ולפרוץ גדר הראשונים אשר גזוזם באוצרותיהם ובית נכאתם, לא ראו אור מימים קדמונים", וגם מפני קדושתו הגדולה והנוראה לא כולם ראויים אליו.

הגדולים הנ"ל הביאו ראיות לדבריהם ממאמרי חז"ל ומדברי רשב"י בעצמו בזוה"ק, שאין לגלות ולפרסם סתרי תורה.

והעיר ה' את רוחו של הר"ר יצחק דלטאש, שהי' אחד מיחיד גאוני הדור ההוא, ואזר חיל וכתב פסק-דין "לתקן המעוות והדורים לישר, להשיב אמרים נכוחים, דברים המתיישבים על הלב", ומשיב על כל דברי המקשים, ומבקשם "אל תבטח על שקר ואל תשען על משענת קנה רצוץ", ומשיבן מילין ואת טענותיהם מכחישן אחת לאחת.

אחר שיצא פסק-דינו הנזכר שקטו עולם, קיימו וקבלו עליהם את פסק-הדין, והדפיסו אז את ספרי הזוהר, ולכן זכה ונדפס פסק-דין זה בריש ספרי הזוהר.

וכתב החיד"א (שם הגדולים, מערכת ספרים, ערך ס' חשק שלמה), שהרמ"ז כתב בשם מוהרר"ו זלה"ה, וז"ל: אמר לי מורי זלה"ה [האר"י זל], שהחכם שעשה פסק להדפיס הזוהר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

הי' ניצוץ של צדיק וחסיד גדול וקדוש וראוי לכל טוב, ולכן עלה קנאה בלבו וכתב אותו פסק כדי להוציא לאור ספר הזוהר, עכ"ל.

ג. כד יהא קריב ליומי משיחא, אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא [נערים קטנים ימצאו אוצרות ספרים חשובים מסודות, כי אז תתמלא הארץ דעה, ד"א].
(זהר ח"א דף קי"ח ע"א)

ג) הרח"ו אודות החיוב והשלילה ללימוד הזוהר

א. וכנגד כת המתעסקים ברזי התורה ובחכמות הזוהר, אשר הם נקראים אדם, כנוזר בספר התיקונין ד"א, אפרוחים אילין מארי משנה, בנים אילין מארי קבלה, עליהם נאמר ראיתי והנה האדם, ולא אמר אדם, אלא האדם, ירצה, כי גם שהוא עוסק בחכמה הזאת, ולכן נקרא אדם, עם כל זה איננו האדם המיוחד הראוי להתעסק בה, כי אין להם שרשים והקדמות להבין דבריו, וכמו שבארנו לעיל באומרו בנים סכלים המה ולא נבונים, אבל האדם המיוחד איננו בעוה"ז, ואנחנו בזאת החכמה מגששים כעיוורים קיר, כי חכמי האמת סעו המה למנוחות, עזבו אותנו לאנחות, וכאשר אין האדם הנוזר נמצא ללמד החכמה, הנה אז גם עופות השמים, אלו התלמידים אשר נגע ה' בלבם, החפצים לעוף השמים, בלי כנפיים, ואומרים מי יתן לנו אבר כיונה, נעופה ונשכונה באהלי החכמה הזאת.

ב. והרי נתבאר כל הכתות אשר בעם בני ישראל, אשר כולם כאחד נמנעו מלהחזיק בחכמה הזאת, כל אחד כפי סיבתו ופנייתו, עד שנתקיים בנו בעו"ה אין מנהל לה מכל בנים ילדה וכו', פי', כי עם היותם בנים מארי קבלה, עכ"ז נתייאשו מלהתעסק בחכמה הזאת. ואין ספק כי דברים אלו בנבואה

[כה]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

נאמרו על דורות אלו האחרונים. שלא כסברת חכמי דורותינו אלה, החושבים בדעתם כי כבר השיגו מה שצריך להם ושמחים בחלקם, והנה הכתוב מעיד וירא כי אין איש וישתומם כי אין מפגיע, בלשון שלילה, אוי לאזניים שכך שומעות ואוי לעינים שכך רואות, עדותו יתברך עלינו, ואין לנו לב לדעת לחזור ולהתעסק בחכמה הזאת, להחזיק יתברך, כמ"ש ואביט ואין עוזר ואשתומם ואין סומך. והוא בהיותינו עסוקים בחכמה הזאת, כי על ידה תתקרב הגאולה, וכביכול ישועתה לשכינת עוזו היינו ממהרים להצמיחה, כמ"ש ותושע לי זרועי, לי ממש כביכול, וכנ"ל במאמר שהתחלנו בהקדמתנו זאת, כי הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת איחור ועיכוב בנין בית מקדשנו ותפארתנו המכונה ונקרא הדר הכרמל, כמש"ה ראשך עליך ככרמל.

ג. וזמש"ה ראיתי והנה הכרמל מדבר, כי לסיבות הנ"ל הי' הכרמל מדבר שמם בעו"ה, כנ"ל כי כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו, הרי הוא כאילו נחרב בימיו, וכל עריו הם ערי יהודה נתצו גם הם וכל הרעה הזאת היא מפני ה' מפני חרון אפן, פי' מפני החכמה הזאת, אשר עסקה להורות, כי כל התורה שמוותיו של הקב"ה, וז"ש מפני ה', היא החכמה, שאין מתעסק בה, וגם ומפני חרון אפן, פי', כי אין לו להקב"ה קורת רוח בעולמו, אלא כאשר עוסקים בחכמה זו.

ד. וכמ"ש בתלמוד (חגיגה י"ד:) בכל אותם המעשים של ריב"ז ושל ר"א בן ערך ור"י הכהן, כשהיו דורשים במעשה מרכבה, ירדה אש שכינתו יתברך, וסבבה על האילנות, משא"כ בהיותם עוסקים בפשטים, וכמ"ש במדרש משלי על פסוק לא ירעיב ה' נפש צדיק, וז"ל: אמר ר' ישמעאל, בא וראה כמה קשה

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

יום הדין וכו'. ה' ר' ישמעאל אומר, אוי לה לאותה בושה אוי לה לאותה כלומה וכו', בא מי שיש בידו מקרא ואין בידו משנה וכו', בא מי שיש בידו ב' סדרים וכו', בא מי שיש בידו הלכות וכו', בא מי שיש בידו תורת כהנים וכו', בא מי שיש בידו ה' חומשי תורה וכו', בא מי שיש בידו אגדה, בא מי שיש בידו תלמוד וכו', והקב"ה אומר לו, בני הואיל ולא נתעסקת בתלמוד, צפית במרכבה, צפית בגאות שלי, שאין הנאה לי בעולם אלא בשעת שת"ח יושבים ועוסקים ומביטים ומציצים ורואים והוגים המון התלמוד הזה, כסא כבודי היאך עומד וכו', חשמל היאך עומד וכו', ברק היאך עומד וכו', כרוב וכו', וגדולה מכולם, מצפרני ועד קדקדי וכו', וכי לא זה הוא הדרי זה הוא גדולתי זהו הדר יפיי, שבני מכירין את כבודי וכו'.

ו. הרי מבואר בפירוש אף בדברי התנאים, שאין האדם יוצא ידי חובתו לגמרי בעסק המקרא והמשנה והאגדה והתלמוד בלבד, אלא הוא מחוייב לעסוק בכל יכלתו בסתרי תורה ובמעשה מרכבה, כי אין הנאה להקב"ה מכל מה שברא בעולמו, רק בהיות בניו למטה עוסקים ברזי התורה, להכיר גדולתו ויפיו ומעלתו. כי בפשטי התורה ובסיפורה ובדיניה ובמצותיה, בהיותם כפשטם, אין בהם שום היכר וידיעה לידע את בוראם יתברך, אדרבה יש בהם מצות וחוקים שאין הדעת סובלם וכל אומות העולם מונין את ישראל ואומרים להם, כי מה התורה הזאת אשר צוה אלקיכם אתכם, דברים שנראין כחידות ומשלים, ליקח קרן פרה ולתקוע בו ביום ר"ה ואתם אומרים שעיי"כ שטן הרוחני המקטרג העליון מתערב, וכיוצא מדברים אלו כמעט רוב מצות התורה, ובפרט פרטי דיניהם, אין השכל סובלם. וא"כ היכן הוא הדר התורה ויפיה וגדולתה. ועל כיוצא

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

בזה נאמר אם צדקת מה תתן לו ואם חטאת מה תפעל בו, כי השכר והעונש אשר עליהם הוא לך לבדך.

ו. אמנם בסודות התורה ובעסק כוונת המצוות, על זה נאמר בהיפך, אם בטובה נאמר תנו עוז לאלקים, ואם ברעה נאמר צור ילדך תשי, ונאמר ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי, בי דייקא, ולא לי, בי ממש כביכול. ודברי אלו מבוארים לאשר נגע אלקים בלבו.

ז. וז"ס מ"ש לעיל, כי הקורא במשנה ובתלמוד נקרא עבד המשמש את רבו ע"מ לקבל פרס, משא"כ בחכמת האמת, כי הוא מתקן כביכול ונותן עוז וכוח למעלה, וזהו נקרא עוסק בתורה לשמה בלי ספק.

ח. ולא עוד, אלא שלא נברא האדם אלא כדי שילמוד חכמת הקבלה, אלא שצריך שיהיה גופו נקי בתחלה ע"י המצוות המעשיות, שכל תכליתן לדבר זה והם מוכרחים עכ"פ, ואח"כ תוכל הנשמה הנקראת נר ה' נשמת אדם להאיר בגוף הזה, כנר הנתונה תוך עשיית זכויות ומאירה, ונותנת לו כח להבין סתרי התורה ומגלה עמוקות מני חושך.

(הקדמת הרח"ו לע"ח)

